PSALTIREA

ALBA IULIA
1651-2001

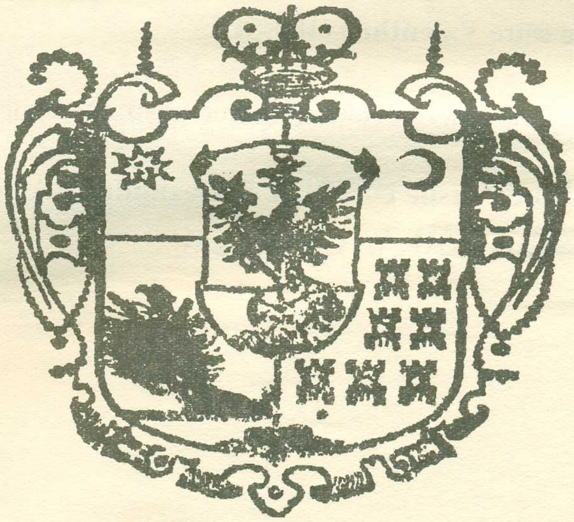

PSALTIREA

de la Alba Iulia

1651

Consultanța științifică la scanarea textului chirilic a fost asigurată de **Sofia ȘTIRBAN** și **Alexandru ȘTIRBAN**

Rezumatele studiilor introductive au fost traduse în engleză de către **Natalia MUNTEAN**, în franceză de către **Coralia HANDREA** și în germană de către **Valentin TODESCU**

Cu sprijinul Imprimeriei Naționale București, Director **Ion BARBU**

Tehnoredactare: **Vasile DĂNILĂ** și **Alexandru BĂLȚAT**

PSALTIREA

de la Alba Iulia
1651

tipărită acum 350 de ani sub păstorirea
lui ***SIMION ŞTEFAN****, Mitropolitul Ardealului,*
şi văzând acum din nou lumina tiparului
cu binecuvântarea Înalt Prea Sfinţitului
ANDREI
Arhiepiscop al Alba Iuliei

ALBA IULIA
REINTREGIREA
2001

Psaltirea de la Alba Iulia
Monument în spiritualitatea transilvăneană

Mitropolitul Simion Ştefan rămâne celebru în istoria spiritualităţii transilvănene nu numai prin tipărirea ***Noului Testament,*** la 1648, ci şi prin tipărirea ***Psaltirii,*** în anul 1651. Aflăm din textul original că Psaltirea *« ... ce să zice cântarea a fericitului proroc şi împărat David, cu cântările lui Moisi şi cu summa şi rânduiala la toţi psalomii, izvodită cu mare socotinţă den izvod jidovesc pre limbă rumânească... cu toată cheltuiala a Măriei Sale Gheorghie Racoţi, craiul Ardealului... tipăritu-s-au întru a Măriei Sale tipografie dentâiu noao, în Ardeal în cetatea Belgradului... »* în anul 1651, 25 decembrie.

După ce pe vremea predecesorului meu, episcopul Emilian, a apărut monumentala ediţie critică a ***Noului Testament*** de la 1648, reimprimată încă o dată în 1988, iată că apare acum o importantă ediţie critică a ***Psaltirii*** din 1651. Colectivul care a trudit la această ediţie este alcătuit din distinşii cărturari: Prof. Dr. Mihai Moraru, Pr. Conf. Dr. Remus Onişor, Cerc. Şt. Alexandra Moraru, Prof. Dr. Iacob Mârza, Prof. Dr. Eva Mârza şi Prof. Dr. Mihai Gherman.

Asupra importanţei teologice, istorice şi ştiinţifice a cărţii stăruiesc profesorii amintiţi. Eu mă voi opri la aspectul ei duhovnicesc. Pentru că trebuie să ne fie foarte clar un lucru: Simion Ştefan n-a tipărit o carte pentru a ne da nouă posibilitatea să-i facem un studiu critic, ci pentru a pune la îndemâna credinciosului un mijloc de importanţă maximă ce îl ajută să se roage. Simion Ştefan prin operele sale *"se încadrează în curentul larg umanisto-renascentist de culturalizare a poporului şi de apărare a ortodoxiei, reprezentat la noi de marii săi contemporani: Varlaam al Moldovei, Ştefan al Ungrovalahiei, iar dincolo de hotare, de Petru Movilă al Kievului."* [1]

În tradiţia Bisericii Creştine, Psaltirea are o importanţă şi un rol unic. Din primele veacuri psalmii s-au întrebuinţat în cult, însoţiţi de melodii adecvate. În acelaşi timp însă, au fost rostiţi, şi sunt rostiţi, de către credincioşii laici şi de către călugări ca rugăciuni inspirate de Dumnezeu. Literatura patristică ne oferă nenumărate argumente în acest sens.

Dacă *"toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu"* (2 Timotei 3, 16), Psaltirea sintetizează ce este mai folositor din celelalte cărţi *"profeţeşte cele viitoare, ne aduce aminte de faptele istorice, dă legi pentru viaţă, ne învaţă cele pe care trebuie să le facem. Şi, ca să spun pe scurt, Cartea Psalmilor este o visterie obştească de învăţături bune, dând fiecăruia, după sârguinţa lui, ce i se potriveşte. Tămăduieşte rănile vechi ale sufletelor şi aduce grabnică*

---

[1] Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române,* vol. 2, Bucureşti, 1994, p.77

însănătoşire celui de cuvânt rănit, îngrijeşte pe cel bolnav şi păstrează sănătos pe cel care nu-i atins de boală, într-un cuvânt, îndepărtează, pe cât e cu putinţă, patimile care se înaripează în felurite chipuri în viaţa oamenilor." [1]

Folosiţi în serviciul religios, însoţiţi de muzică, psalmii le facilitează credincioşilor înţelegerea învăţăturii de credinţă. Se unesc astfel *"dogmele cu plăcerea cântatului, ca, odată cu dulceaţa melodiei, să primim pe nesimţite şi folosul cuvintelor de învăţătură."* [2]

Prin citirea psalmilor omul poate depăşi situaţii dificile legate de viaţa sa sufletească sau socială. *"În orice stare s-ar afla cineva, va găsi în Psaltire versuri care se potrivesc de minune şi care par a fi fost compuse anume pentru acea situaţie în care se află."* [3]

Când este cuprins de teamă, când puterile sufleteşti îi sunt paralizate, când se vede singur şi neajutorat, va spune dimpreună cu David: *"Domnul este luminarea mea şi mântuirea mea; de cine mă voi teme? Domnul este apărătorul vieţii mele; de cine mă voi înfricoşa?"* (Psalmul 26, 1-2).

Când duşmanii îl înconjoară şi după socoteala omenească este pierdut, Îi spune Domnului necazul cu încredinţarea că va fi salvat: *"Doamne, cât s-au înmulţit cei ce mă necăjesc! Mulţi se scoală asupra mea; Mulţi zic sufletului meu: Nu este mântuire lui, întru Dumnezeul lui! Iar Tu, Doamne, sprijinitorul meu eşti, slava mea şi Cel ce înalţi capul meu"* (Psalmul 3, 1-3).

Când sufletul îi este întristat, când nu mai are nici o bucurie pe pământ, scăparea este la Dumnezeu. Aleargă la locaşul de închinăciune şi zice: *"Cât de iubite sunt locaşurile Tale, Doamne al puterilor! Doreşte şi se săvârşeşte sufletul meu după curţile Domnului; inima mea şi trupul meu s-au bucurat de Dumnezeu cel viu. Că pasărea şi-a aflat casă şi turtureaua cuib, unde-şi va pune puii săi: altarele Tale, Doamne al Puterilor, Împăratul meu şi Dumnezeul meu. Fericiţi sunt cei ce locuiesc în casa Ta; în vecii vecilor Te vor lăuda"* (Psalmul 83, 1-5).

Dar şi când sufletul tresaltă de bucurie şi doreşte să-şi manifeste stările interioare, o face tot cu ajutorul psalmilor: *"Cântaţi în inimile voastre lui Dumnezeu,* zice Sfântul Pavel, *mulţumindu-I, în psalmi, în laude şi în cântări duhovniceşti"* (Coloseni 3, 16). Sau într-un alt loc: *"Vorbiţi între voi în psalmi şi în laude şi în cântări duhovniceşti, lăudând şi cântând Domnului, în inimile noastre"* (Efeseni 5, 19).

În vremurile noastre secularizate oamenii se roagă mai puţin. Odinioară călugării nevoitori citeau cu multă râvnă psalmii. Şi nu numai ei. Se spune că Mihai Viteazul ştia Psaltirea pe dinafară, atât de mult o repetase. Cunoaştem buni credincioşi chiar din contemporaneitate care citesc cu

---

[1] Sfântul Vasile cel Mare, *Omilii la Psalmi,* P.S.B. 17, Bucureşti, 1986, p.183

[2] *Ibidem,* p. 184.

[3] Dr.Gherasim Timuş, Episcopul Argeşului, *Note şi meditaţiuni asupra Psalmilor,* vol. I, Bucureşti, 1896, p.4

regularitate psalmi. Şi din mărturisirea lor aflăm că această nevoinţă nu rămâne fără roadă.

În vremurile noastre a trăit un mare duhovnic, părintele Paisie Olaru de la Sihla, om harismatic şi rugător. Credincioşii care ajungeau până la chilia lui simplă din Munţii Neamţului plecau acasă cu sufletul liniştit. Îi spovedea, le citea rugăciuni, dar îi şi învăţa. Referitor la citirea psalmilor spunea la un moment dat: *„părinţii noştri citeau zilnic Psaltirea, ca o rugăciune permanentă. Ba unii o ştiau pe de rost, şi o spuneau în şoaptă la muncă, sau mergând pe cale. Puţini dintre credincioşii de azi mai ştiu doar psalmul 50. Este păcat că noi nu cunoaştem puterea Psaltirii, frumuseţea duhovnicească a psalmilor. Cândva, o rosteau în ison, sau o cântau imitând pe sfinţii îngeri. Dar să nu uităm că cititul psalmilor este trupul rugăciunii, iar înţelesul adânc al psalmilor este sufletul rugăciunii. Trupul fără suflet este mort. Adică citirea psalmilor fără cugetare şi atenţie aduce puţin folos".*[1]

Sfatul pe care-l dăm noi credincioşilor, ori de ce condiţie intelectuală sau socială ar fi, este să citească măcar un psalm la rugăciunea de seară. Dacă e posibil chiar trei. Iar dacă sunt foarte râvnitori pot citi şi o catismă. Rezultatele nu se vor lăsa aşteptate.

Sfântul Vasile spune că *"psalmul este liniştea sufletelor, conducătorul păcii; potoleşte turburarea şi vâlvătaia gândurilor, înmoaie mânia sufletului şi înfrânează pe cel desfrânat. Psalmul leagă prietenii, uneşte pe cei de departe, împacă pe cei învrăjbiţi... Psalmul pune pe fugă pe demoni şi aduce pe îngeri într-ajutor; este armă pentru frica de noapte, odihnă pentru ostenelile zilei; este întărirea pruncilor, podoabă celor în floarea vârstei, mângâiere bătrânilor, găteală foarte potrivită femeilor."*[2]

Sunt conştient că această ediţie critică a Psaltirii are mai mult o importanţă ştiinţifică. Dar cine ştie la inima căruia dintre cercetători va lucra Duhul Sfânt făcându-l un iubitor al rugăciunii? Oamenii mari pot deveni şi credincioşi mari. Pot deveni mărturisitori ai lui Hristos şi mesageri ai celei mai serioase spiritualităţi din lume: spiritualitatea ortodoxă.

Îi mulţumim lui Dumnezeu că ne oferă şansa de a tipări această lucrare şi le mulţumim tuturor truditorilor care au pus suflet şi osteneală pentru realizarea ei. Ea constituie şi un pios omagiu, acum la împlinirea a 350 de ani de la prima ei apariţie, adus mitropolitului Simion Ştefan şi ucenicilor săi.

† A N D R E I
Arhiepiscopul Alba Iuliei

---

[1] Arhimandritul Ioanichie Bălan, *Părintele Paisie Duhovnicul*, Iaşi, 1993, p. 55.
[2] Sf. Vasile cel Mare, *Idem*, p. 184

The Psaltery from Alba Iulia

Archbishop Simion Ştefan remains famous in the history of the Transylvanian spiritual life not only for having printed *The New Testament* in 1648, but also for having printed *The Psaltery* in 1651.

In the tradition of the Christian Church *The Psaltery* has a unique importance and role. Ever since the first centuries the psalms have been used in worship accompanied by specific melodies. At the same time they have been recited by both secular Christians and monks as prayers inspired by God. The religious literature offers us innumerable examples in this respect.

In our more secular time people pray less. Earlier, monks would read psalms very eagerly. And not just them. They say that Michael the Brave knew *The Psaltery* by heart because he used to read it so often. We do know good Christians contemporary to us who regularly read the psalms.

This critical edition of Simion Ştefan's *Psaltery* undoubtedly has rather a scientific importance. But who can tell whose heart will be touched by the Holy Ghost and turned into a worshiper of prayer? Great people can become great Christians. They can become confessors into Christ and messengers of one of the most serious spiritualities in the world: the Orthodox spirituality.

We are thankful to God for offering us the opportunity to print this work and we wholeheartedly thank all those who took the effort for its realization. It also constitutes a pious homage to Archbishop Simion Ştefan and his apprentices, now, when we celebrate 350 years since its first apparition.

Le Psautier de Alba Iulia

Le métropolite Simion Ştefan reste célèbre dans l'histoire de la spiritualité de Transylvanie, non seulement pour avoir fait imprimer *Le Nouveau Testament* en 1648, mais aussi pour avoir fait imprimer le *Psautier* en 1651.

Dans la tradition de l'Eglise Chrétienne, le *Psautier* a une importance et un rôle unique. Dès les premiers siècles, les psaumes ont été utilisés dans le culte accompagnés par des chants adéquats. En même temps, les croyants laïques et les moines ont récité ces psaumes et les récitent encore en tant que prières inspireés par Dieu. La littérature patristique nous offre d'innombrables arguments dans ce sens.

De nos jours les gens prient moins. Autrefois, les moines pleins de zèle lisaient avec beaucoup d'ardeur les psaumes. Et ce n'étaient pas seulement eux qui le faisaient. On dit que Michel le Brave connaissait par coeur le *Psautier*, tant il l'avait récité. Nous connaissons de bons croyants contemporains à nous qui lisent régulièrement des psaumes.

Cette édition critique du *Psautier* de Simion Ştefan a, évidemment, plutôt une importance scientifique Mais qui sait au cœur de quel chercheur le Saint Esprit travaillera, en faisant celui-ci aimer la prière? Les grandes personnes peuvent devenir aussi bien de grands croyants. Ils peuvent devenir des probants de Christ et des messagers d'une des plus sérieuses spiritualités du monde: la spiritualité orthodoxe.

Nous remercions Dieu pour nous offrir la chance d'imprimer cet ouvrage et nous remercions tous ceux qui, en se donnant la peine, y ont mis une partie de leur âme et de la fatigue en vue de sa réalisation. Le ci-présent ouvrage constitue en même temps un pieux hommage rendu au métropolite Simion Ştefan et à ses apprentis, 350 ans après sa première parution.

Das Psalmenbuch aus Alba Iulia

Der Metropolit Simion Stefan bleibt als berühmt in der Geschichte der siebenbürgischen Geistlichkeit nicht nur durch den Druck des **Neuen Testaments** von 1648 sondern auch durch den Druck des **Psalmenbuches** aus dem Jahre 1651.

In der Tradition der christlichen Kirche besitzt das Psalmenbuch eine einzigartige Rolle. In den ersten Jahrzehnten schon wurden die Psalmen in den Kultus von passenden Melodien begleitet. Zur gleichen Zeit aber wurden und sie werden noch von laïschen Gläubiger und von den Mönchen als Gebete, die vom Gott inspiriert wurden, ausgesprochen. Die patristische Literatur bietet uns unzählige Argumente in diesem Sinne an.

In unseren Zeiten beten die Leute viel weniger. Früher lasen die Mönche mit sehr viel Eifer die Psalmen. Und nicht nur sie. Man sagt, daß Mihai der Tapfere das Psalmenbuch auswendig kannte, so viele Male hat er es durchgelesen. Wir kennen auch manche unserer Zeitgenossen die regelhaft die Psalmen lesen.

Diese kritische Auflage des Psalmenbuches von Simion Stefan hat selbstverständlich eine wissenschaftliche Wichtigkeit. Aber wer weiß beim welchem Herzen der Nachforschern das Heilige Geist arbeiten und ihn als Gebetslieber machen wird ? Auch die großen Leute können große Gläubiger

werden. Sie können zu Prediger Christus und Boote einer der gründlichsten Geistlichkeit aus der ganzen Welt - die orthodoxe Geistlichkeit - werden .

Wir danken Gott, daß er uns die Möglichkeit anbietet dieses Werk zu drucken und danken auch denjenigen Arbeitern die mit Seele und viel Mühe bei der Herausgabe dieses Werkes beigetragen haben. Das Werk bildet ein gottergebene Huldigung dem Metropoliten Simion Stefan und seiner Lehrlinge jetzt bei der Erfüllung von 350 Jahre seit dem ersten Druck der Arbeit.

Dialog cu Europa clasică

În perspectiva istoriografică a cercetărilor din ultimii ani, secolul al XVII-lea este interpretat, în contextul dezvoltării Țărilor Române, ca o perioadă cronologică fixată între două granițe istorice: momentul Mihai Viteazul (1593 - 1601) și instituirea unor noi regimuri politice, habsburgic în Transilvania, respectiv fanariot în Țara Românească și Moldova. În acest secol, marcat de consecințele moștenirii lui Mihai Viteazul, reprezentant autohton al cruciadei târzii, se realizează o consolidare a civilizației românești, fără să lipsească refacerea treptată a potențialului uman, progrese în sfera economicului și socialului, într-o ambianță europeană de dimensiuni clasice a monarhiei feudale. După anul 1683, care coincide cu asediul Vienei, se observă o evoluție concentrică spre efortul de eliberare de sub dominația otomană, fără să se lase așteptate urmările Reconquistei. Într-un astfel de context complex prin evenimente și însemnat datorită consecințelor imediate și îndepărtate, Țările Române manifestă o mai mare mobilitate politică, socială, economică, religioasă și culturală.[1]

Prima jumătate a secolului al XVII-lea înregistrează, pentru istoria Transilvaniei, continuarea sistemului politic al Principatului sub suzeranitatea Porții (cu păstrarea unei autonomii și a instituțiilor proprii), la care se adaugă o nuanțată situație economică și socială (dezvoltarea agriculturii, mineritului meșteșugurilor și breslelor, a comerțului; existența, pe mai departe, a unei țărănimi libere și aservite, cu numeroase obligații față de stăpânii de moșie și față de stat; lupta politică diversificată, cu forme accentuate de evoluție între puterea principală și marea nobilime etc.).[2]

O privire retrospectivă asupra Principatului Transilvănean este de natură să evidențieze, pentru aceeași epocă, întărirea puterii centrale, în timpul principelui Gabriel Bethlen (1613-1629); participarea transilvănenilor la războiul de 30 de ani (1618-1648), eveniment care coincide cu domnia lui Gheorghe Rákoczi I (1630-1648); câteva încercări de confederare a Țărilor Române; proiectul de alianță comună împotriva turcilor (1640-1648, 1657-1658, 1660-1661); dezvoltarea relațiilor politice, economice și, nu în ultimul rând, culturale între Țările Române, fenomen complex cauzat și de efortul

---

[1] O privire de ansamblu a situației la nivel continental, la Pierre Chanu, *Civilizația Europei clasice.* Volumul I-III. Traducere de Adrian Alexandru Dobrescu și Mircea Gheorghe, București, Meridiane, 1989. Considerații asupra epocii în spațiul românesc se găsesc la Mihai Bărbulescu, Dennis Deletant, Keith Hitchins, Șerban Papacostea, Pompiliu Teodor, *Istoria României,* București, Edit. Enc., 1998, pp. 239-281.

[2] *Istoria României*, III, București, Edit. Acad., 1964, pp. 96-124.

luptei comune contra turcilor, care continuă şi în timpul principelui Gheorghe Rákoczi II (1648-1657)[3] etc.

Politica absolutistă a principilor trasnsilvăneni a menţinut, în spiritul politic al Principatului care gravita în jurul formulei "Unio trium nationum", în afara vieţii politice şi culturale pe români, cu toate că aceştia constituiau majoritatea zdrobitoare a locurilor ţării. Însă, din raţiuni politice (mai ales în momente de vârf ale luptei dintre puterea centrală şi marea nobilime vindicativă), militare (contribuţia românilor la efectivul armatei principilor, participarea lor la mai multe înfruntări armate în acele decenii) şi economice (rolul populaţiei româneşti în diferite sectoare productive ale statului), fără să fie omise permanentele şi multiplele legături pe care românii transilvăneni le-au întreţinut, continuu, cu fraţii lor din Ţara Românească şi Moldova. O parte din principi au acordat atenţie diferenţiată şi problemelor bisericeşti şi culturale ale românilor din Transilvania, într-un moment când se manifestă procesul de asimilare al ideilor culturii postbizantine, a Reformei, Contrareformei, a umanismului târziu sau a Barocului.

O investigaţie asupra restauraţiei dominaţiei otomane, în ceea ce priveşte statutul juridic al raporturilor turco-române, ar fi de natură să constate, pentru începutul secolului al XVII-lea, o dezvoltare particulară a autonomiei, în care boierimea şi nobilimea ocupau un loc central, asupra cărora plana aspectul de Eyalet şi pentru Transilvania, Contrareforma. În acelaşi timp nu este lipsit de importanţă rolul de preeminenţă a Transilvaniei, raportat la Ţara Românească şi Moldova, Ţările Române fiind considerate provincii otomane cu statut privilegiat, capabile să-şi păstreze entitatea socială, cu toate că, nu o dată, funcţiile statului erau limitate.[4]

Insistenţele asupra raportului dintre societate şi politică, unde se conturează un regim nobiliar cu un important rol îndeplinit de Adunările de Stări, respectiv contradicţiile între tendinţele absolutismului princiar şi planurile regimului nobiliar în Transilvania, conduc spre un cadru instituţional caracteristic acelei zone europene, în zorii epocii moderne. Dacă în vremea lui Mihai Viteazul, Biserica Ortodoxă a înregistrat o renaştere, prin sinoadele convocate, în efortul de reorganizare a vieţii religioase şi de întărire a credinţei faţă de expansiunea catolică (unirea episcopilor de la Brest, 1595-1596), legăturile dintre Biserica Ortodoxă din Transilvania şi Mitropolia de la Târgovişte capătă o turnură nouă printr-o subordonare instituţională (ca urmare a tratatului din 1595). În timp ce Biserica Ortodoxă din Moldova şi Ţara Românească şi-a îndeplinit rolul de protejare a ortodoxiei ardelene faţă de presiunea calvină (mai ales în timpul principelui Gabriel Bethlen, care nu

---

[3] *Ibidem*, pp. 145-154, 161-163, 188-189, 192-194. Date noi la Susana Andea, *Din relaţiile Transilvaniei cu Moldova şi Ţara Românească în sec. al XVII-lea*, Cluj – Napoca, 1997.

[4] Concluzii recente la Călin Felezeu, *Statutul Principatului Transilvaniei în raporturile cu Poarta Otomană* (1541-1688), Cluj – Napoca, P.U.C., 1996, passim.

trebuie interpretată ca sinonimă cu maghiarizarea), către mijlocul veacului tendinţele calvine se intensifică, subordonând, nu o dată, direct ori indirect, aşezările româneşti.[5]

Dacă prefacerile spirituale înregistrate în Transilvania veacului al XVII-lea explică supremaţia calvină, care devine religie de stat, catolicismul obţine un reviriment, oferindu-i-se posibilitatea unei refaceri instituţionale. Anumite structuri organizatorice dovedeşte şi unitarismul, pe când religia ortodoxă rămâne, pe mai departe, tolerată. Într-o astfel de situaţie, viaţa religioasă apare diferenţiată sub aspect confesional, influenţată fiind de starea materială şi de un scăzut nivel de cultură al practicanţilor. În acelaşi timp, se observă o difuzare a culturii prin limbile vernaculare, în raport direct cu progresele Reformei, religiozitatea comunităţilor rurale fiind într-o indiscutabilă interdependenţă cu nivelul religiei populare.

Sub raportul înzestrării materiale, preoţimea română nu se deosebea de ţărănime, cunoştinţele ei erau sumare în ceea ce priveşte cultura şi teologia, pastoraţia fiind prestată la un nivel primar. Preoţii aveau slabe cunoştinţe de citit şi scris, după cum dovedesc anumite izvoare istorice interne, de unde şi nivelul relativ scăzut în ceea ce priveşte credinţa. Mai adăugăm aici, şi folosirea limbilor sacre, latina şi slava, care au fost o barieră în răspândirea cunoştinţelor religioase în mijlocul poporului. Comunităţile româneşti beneficiau de foarte puţine şcoli, din cauza lipsei suportului material din partea autorităţilor princiare.[6]

Dacă în deceniul 2 al secolului al XVII-lea principele confirmă, în demnitate, pe episcopul Teofil de la Prislop, dispunând în acelaşi timp ca toţi care au acaparat în trecut sau vor acapara averi şi venituri ale preoţilor şi bisericii româneşti să fie obligaţi a le restitui[7], la cererea repetată a mitropoliţilor ardeleni s-au emis, în spiritul curentului Reformei, pe seama românilor o serie de privilegii, inclusiv accesul la cultură prin şcoală. Este de domeniul evidenţei, că ne aflăm în faţa unui aspect al politicii absolutiste, dublată de tendinţele de răspândire, prin şcoală şi biserică, a calvinismului în sânul populaţiei româneşti. A fost, să subliniem, o măsură suplimentară - dar nu secundară - de consolidare a Principatului, într-o epocă de criză politică, de luptă cu tendinţele anarhice ale nobilimii transilvănene în defavoarea puterii centrale.[8]

---

[5] Mihai Bărbulescu ş. a., *Istoria României*, pp. 243-252.

[6] *Ibidem*, pp. 253-255.

[7] *Istoria României*, III, p. 150.

[8] Pompiliu Teodor, *Beziehungen zwischen Reformation und Rumänen im Spiegel vornehmlich rumänischer Geschichtsschreibung*, în *Luther und Siebenbürgen. Ausstrahlungen von Reformation und Humanismus nach Südosteuropa*. Herausgegeben von Georg und Renate Weber, Köln, Wien, Böhlau Verlag, 1985, pp. 78-94. Interesante puncte de vedere la Zenovie Pâclişanu, *Istoria Bisericii Române Unite*, în *Bună Vestire*, Roma, XIV, 3-4, 1975, pp. 42-93.

Politica şcolară promovată de principi pe seama românilor cu toate scopurile sale, mărturisite şi nemărturisite, de atragere la calvinism, a contribuit la dezvoltarea învţământului, nu numai sub aspect organizatoric-legislativ ci şi în direcţia formării unei noi pături de intelectuali. De fapt, acum apare un nou tip de cărturar, laic sau ecleziastic care slujeşte, după puteri, aspiraţiile societăţii. Legea din 1624 a principelui Gabriel Bethlen prin care copiii românilor puteau frecventa şcolile şi interesul manifestat de Susana Lorántffi, văduva principelui Gh. Rákoczi I, faţă de şcoala de la Făgăraş (1657) sunt două din momentele importante, care demonstrează convingător o astfel de politică trasată de coordonatele Reformei, pentru întărirea puterii centrale.[9] Suntem, de fapt, într-o epocă de trecere de la tradiţional la modern, când apar noi structuri şi graţie pasului uriaş, la scară continentală, de pătrundere pe verticală, în societate, a instrucţiei oamenilor prin şcoală, într-un dialog mental cu Europa civilizată, care a cunoscut din plin experienţa Umanismului şi Reformei.

Direcţii ale politicii Principatului transilvănean în domeniul culturii, cu referinţe concrete la carte şi la menirea ei în concepţia cercurilor princiare de la Alba Iulia, se observă şi în deceniul 3 al secolului al XVII-lea, odată cu accentuarea procesului de instituţionalizare al fenomenului. S-a plănuit înfiinţarea, în capitala Principatului a unei tipografii româneşti, urmărindu-se ca Biblia să fie tradusă şi în limba română.[10] Totodată, actele instalării unor mitropoliţi (Iorest, Simion Ştefan şi Sava Brancovici) cuprind referiri directe despre o astfel de politică (activitatea tipografică pe seama românilor, editarea de cărţi care să fie întrebuinţate în şcoli şi în biserică etc.) ca o dovadă a afirmării scrisului în limbile naţionale şi a expansiunii lui în societate.[11]

Că activitatea tipografică românească de la Bălgrad, care a debutat în deceniul 8 al secolului al XVI-lea prin tipărirea unui *Tetraevanghel slavonesc* de către diacul Lorinţ, sub patronajul mitropolitului Ghenadie I şi cu încuviinţarea principelui Christofor Báthory, şi s-a încheiat cu *Pâinea pruncilor*, 1702, a ilustrat o astfel de orientare culturală şi politică, este un adevăr demonstrat de istoriografia mai recentă.[12] Cine cercetează seria tipăriturilor româneşti de la Bălgrad şi aprofundează conţinutul dezbătut de ele, fără să scape din atenţie particularităţile grafice, mai ales la cărţile apărute începând cu mijlocul secolului al XVII-lea, nu poate să nu remarce, pe de o

---

[9] O sinteză a problemelor la Iacob Mârza, *Coordonnées de l'enseignement roumain en Transylvanie au XVII e siécle*, în *Revue roumaine d'histoire*, XXVI, 4, 1987, pp. 383-389. Noi interpretări la Denisa Legenda, *Dinamica învăţământului şi a ştiinţei de carte în Ţările Romane în secolul al XVII-lea*, în *Viaţă privată, mentalităţi colective şi imaginar social în Transilvania*. Coordonatori: Sorin Mitu, Florin Gogâltan, Oradea – Cluj, 1995-1996, p.186-204.

[10] *Istoria României*, III, p. 150.

[11] Iacob Mârza, *art. cit.*

[12] Ultimele consideraţii asupra producţiei tipografice la Eva Mârza, *Din istoria tiparului românesc. Tipografia de la Alba Iulia 1577-1702*, Sibiu, *Imago*, 1998.

parte, mesajul politic şi religios de orientare calvină, scontat de principii protectori ai tipăriturilor. Pe de altă parte, este vizibil scopul cultural major urmărit cu perseverenţă de cercul intelectual românesc de la Bălgrad, în frunte cu mitropoliţii şi cu cei care au lucrat efectiv la tipografie, într-un modern şi necesar proces de instituţionalizare a culturii prin activitatea tipografică subordonată bisericii şi servind scopurilor confesionale mărturisite. Punerea la dispoziţia populaţiei a unor texte religioase, traduse după modele clasice ale genului, într-o limbă înţeleasă de cei cărora le erau destinate, care alcătuiau majoritatea locuitorilor ţării; dezvoltarea dragostei faţă de litera scrisă sau tipărită şi pentru valorile spirituale cuprinse în paginile cărţilor; ridicarea poporului obidit, prin ştiinţa de carte, la o altă putere de înţelegere a vieţii şi valorilor ei umane erau, în mod firesc, elemente componente ale mobilului cultural şi politic, pentru care a militat nucleul de intelectuali de la Bălgrad, mai ales către mijlocul secolului al XVII-lea, sub oblăduirea lui Simion Ştefan şi Sava Brancovici. Nu trebuie să scăpăm din vedere nici mobilul cultural şi politic urmărit de principii calvini ai Transilvaniei, prin acordul pe care şi l-au dat faţă de tipărirea unor astfel de cărţi pe seama românilor la care se observă un indiscutabil dialog între carte şi societate. Într-o epocă de criză politică şi de implicaţii diplomatice europene, când nobilimea transilvăneană preponderent maghiară dovedea dezordine şi acţiuni politice anarhice, principii au emis privilegii pe seama românilor, printre care şi tipărirea de cărţi, tocmai pentru a şi-i apropia. Încercând sâ-i convertească pe români la religia calvină, ca o măsură de întărire a statului şi să-i contrapună nobilimii transilvănene vindicative, principii recunoşteau că românii erau superiori numeric în comparaţie cu naţiunile privilegiate şi îndeplineau un rol important în viaţa economică şi militară a statului.[13]

Nu este lipsit de interes ştiinţific, să rememorăm în acest context că Mitropolia Bălgradului a fost o instituţie religioasă şi culturală menită să favorizeze, prin însuşi scopul primordial al existenţei ei, un climat de emulaţie spirituală. Este indiscutabil, că această structură românească a impulsionat, în limitele politice şi economice ale Principatului, viaţa culturală de la Alba Iulia, spre mijlocul secolului al XVII–lea. S-a discutat şi s-a demonstrat deja, cu argumente suficiente şi convingătoare, că sub patronajul Mitropoliei şi cu concursul unor cercuri princiare direct interesate într-o anumită politică editorială, a funcţionat începând cu deceniul 4 al secolului al XVII-lea, cea mai activă oficină tipografică românească din Transilvania. Producţia editorială de carte de până la 1702 poartă amprenta unui atare centru cultural, pe coordonatele Barocului şi Reformei, în direcţia unui dialog cu Europa clasică, şi trimite, desigur, la activitatea câtorva personalităţi de diferite dimensiuni reprezentative pentru viaţa bisericească, politică şi culturală care întrunesc calităţile unui nou tip de cărturar din sfera laicului şi ecleziasticului,

---

[13] *Ibidem.*

de unde nu lipsesc accente raționale. N-ar fi inutil, să ne gândim la seria unor mitropoliți (Ghenadie, Ilie Iorest, Simion Ștefan, Varlaam, Ioasaf, Sava Veștemeanul, Atanasie Anghel ș.a.) principi ori oameni politici care vizau certe scopuri politice și culturale (Gheorghe Rákoczi II, Mihai Apafi, Iosif Leopold, Gheorghe Banffi ș.a.) tipografi ori preoți, adevărați ctitori de cultură românească (Popa Dobre, ieromonahul Silvestru, Ștefan din Ohrida, tipograful Rusu, Dimitrie logofăt, Ioan Zoba din Vinț, tipograful Chiriac, Mihai Istvanovici, notarul Gheorghe din Daia, oborbibărul Bălgadului, Ștefan Raț din Micești ș.a.) cu concursul cărora au apărut cărți de dimensiunile politice și religioase și de indiscutabile consecințe culturale ca ale celor care le vom enumera *Evanghelie cu învățătură* (1641), *Noul Testament* (1648), *Psaltire* (1651), *Cărare pe scurt* (1685), *Ceasloveț* (1687), *Rânduiala diaconstvelor* (1678), *Molitvenic* (1689), *Poveste la 40 de mucenici* (1689), *Chiriacodromion* (1699), *Bucoavnă* (1699), *Pâinea pruncilor* (1702).[14]

În lumina unor astfel de considerații istorice putem înțelege mai bine semnificația culturală și politică a unui text românesc, tradus și tipărit la Alba Iulia, la mijlocul secolului al XVII-lea. În speță, este vorba de *Psaltire*, 1651, carte reprezentativă pentru producția editorială a tipografiei din capitala Principatului transilvănean, axată pe coordonatele culturale ale Barocului și Reformei. Pe firul unor certe tradiții culturale și politice, în secolul al XVII-lea versificarea psalmilor a devenit o uzanță spirituală. Un caz concret – și destul de frecvent, adăugăm – a fost răspândirea unor texte versificate, de nuanță calvină, printre români. Dacă în deceniul 8 al secolului al XVI-lea apărea, la Oradea sau la Cluj, prima carte de cântece în limba română, în redacție latină și cu ortografie maghiară, o copie după acest opuscul se va realiza în anul 1642, de către Grigore Sandor din Luțița.[15] Mai mult decât atât, în 1648, Ștefan Fogarași a început traducerea psalmilor, după cum rezultă chiar din informații cuprinse în prefața *Catechismului*, întreruptă „din pricina altor ocupațiuni". La universul unor astfel de preocupări culturale trebuie atașată și *Psaltirea* din 1651 cu mesajul ei de idei, pe care-l propune cititorului român, la mijlocul secolului al XVII-lea,[16] moment echivalent cu existența monarhiei feudale în plan central european.

---

[14] *Ibidem*. Opinii mai noi, care ar putea constitui subiectul unor discuții asupra cărților românești de la Bălgrad, la Ana Dumitran, *Activitatea tipografică bălgrădeană din secolul XVII – sursă de evaluare a influenței Reformei asupra Bisericii românești din Transilvania*, în *Studia Universitatis „Babeș Bolyai"* Series Theologica Graeco-Catholica Varadiensis, XLIV, 1-2, 1999, 159 – 174.

[15] Pentru descrierea cărții, vezi Ioan Bianu și Nerva Hodoș, *Bibliografia românească veche 1508-1830*, I, București, 1898, pp. 184-190, nr. 60 (Mai departe, abreviat: *B.R.V.*); Szabo Károly, *Regi magyar könyvtár*, II, Budapest, 1885, pp. 207-208, nr. 752; Hiador Sztripszky, *Appendix ad I-II tomos operis Caroli Szabo Régi Magyar Könyvtár = Bibliographia Hungarica vetus = additationes et emendationes 1472-1711*, Budapestini, 1912, pp. 428-429, nr.2556.

[16] *B.R.V.*, I, p. 184, nr. 60.

O încercare de încadrare a *Psaltirii*, Bălgrad, 1651 în seria celor 7 tipărituri de acest gen, care au apărut în Ţările Române în cursul secolului al XVII-lea,[17] începând cu tipăritura omonimă de la Govora, 1637 şi încheind cu aceea de la Bucureşti, editată de Antim Ivireanu, în 1694, ne permite să concluzionăm că textul românesc de la Bălgrad ne priveşte direct, datorită vocabularului folosit, dezvoltarea literaturii artistice naţionale. Totuşi, este remarcabilă năzuinţa manifestată în paginile cărţii pentru o limbă, care trebuie să fie înţeleasă de cei mulţi. Şi din acest unghi al cercetării, *Psaltire*, Bălgrad, 1651 este reprezentativă pentru istoria românilor spre mijlocul secolului al XVII-lea, cu atât mai mult pentru evoluţia limbii literare, perioadă pentru care este caracteristică tendinţă de laicizare a culturii, evidenţiindu-se caracterul ei general românesc. Nu socotim că forţăm nota actualelor investigaţii, plasând *Psaltirea* bălgrădeană în seria celor peste 25 ediţii, care au fost tipărite în Europa, pe parcursul secolului al XVII-lea. Alături de ediţiile publicate în limbile greacă şi latină, cartea de al Alba Iulia trebuie inclusă în rândul versiunilor de *Psaltire* tipărite în *limbile naţionale* („langues vulgaires" în istoriografia franceză).[18] Aceste ediţii au îndeplinit, se ştie, un rol remarcabil în dezvoltarea istoriei culturale a continentului european în epoca Barocului, Reformei şi chiar a Luminilor.

Că traducerile româneşti din secolul al XVII-lea, editate de pildă în oficina tipografică de la Bălgrad, au reuşit, să recruteze un oarecare număr de prozeliţi pentru calvinism, din rândul românilor, nu se poate nega. Însă, ele şi-au atins ţinta în primul rând, pe plan cultural şi lingvistic, constituindu-se prin mesajul spiritual răspândit în teritoriile locuite de români drept unul din factorii importanţi, care au contribuit, incontestabil, la consolidarea limbii române literare în epoca Barocului şi Reformei.[19] De fapt, acest fenomen trebuie să-l raportăm, în ultimă instanţă, şi la influenţa umanistă europeană care a impus apariţia unor traduceri editate în spirit critic şi filologic, prin transpunerea câtorva texte ale culturii continentale în limbile naţionale. Tot acum, apar şi creaţii teologice originale, din care nu lipseşte spiritul de controversă şi chiar replica anticalvină la cărţile prozelite editate în Principatul ardelean.

---

[17] *Ibidem*, I, pp. 104-1-7, nr. 36-37; pp. 177-178, nr.58; pp. 209-214, nr. 65; pp. 226-230, nr. 70; pp. 335-337, nr.96.

[18] Jacques–Charles Brunet, *Manuel du libraire et de l'amateur de livres*, IV, Paris, Firmin–Didot, s.a., c. 919-945; *Supplément*, II, c. 321-326. cf. şi Albert Flocon, *Universul cărţilor. Studiu istoric de la origini până la sfârşitul secolului al XVIII-lea.* Traducere de Radu Berceanu. Cu o postfaţă de Barbu Theodorescu, Bucureşti, Edit. Şt. şi Enc.,1976, p. 248-290.

[19] Aprecieri asupra importanţei culturale şi politice a textelor româneşti din această epocă, pentru care s-ar putea stabili şi valenţe literare, la Dan Horia Mazilu, *Barocul în literatura română din secolul al XVII – lea*, Bucureşti, Minerva, 1976; Ion Istrate, *Barocul literar românesc*, Bucureşti, Minerva, 1982.

De altfel, mobilul cultural şi politic al *Psaltirii*, traduse şi tipărite în capitala Principatului transilvănean de Simion Ştefan şi colaboratorii săi, este comun pentru aproape toată seria de cărţi româneşti apărute la Alba Iulia, pe parcursul secolului al XVII-lea. Fără îndoială, explicaţia acestui amplu capitol de istorie culturală a românilor din interiorul arcului carpatic, oferită cu generozitate dintr-o perspectivă culturală modernă de filosoful din Lancrăm, este plauzibilă şi pentru textul din 1651: „Singurul lucru încuviinţat primitor, ca rezultat al invitaţiilor prereformatoare şi reformatoare a fost introducerea, ca la un obştesc semnal, al limbei româneşti în biserica ortodoxă, în locul slavonei sacre, care s-a menţinut atâta timp doar prin puterea tradiţiei. Ce uimitoare *putere de selecţie organică* [s.n.], faţă de valvârtejul ideilor novatoare din acest tulburător veac al istoriei ardelene!"[20]

În fond, o consecinţă a „selecţiei organice", la care făcea trimitere Lucian Blaga, ar putea fi şi răspândirea, în secolul al XVII-lea, a etnicului român-românesc, ca o manifestare particulară a ideii unităţii etnice, prin tipărituri de genul *Noul Testament*, 1648, *Psaltire*, 1651. Impunerea treptată a limbii române literare, prin răspândirea unor tipărituri de genul celor mai sus menţionate, a contribuit indiscutabil la afirmarea conştiinţei la nivelul elitei din mediul rural.

Iacob Mârza

Dialogue with Classical Europe

The purpose is, essentially, to offer a comprehensive picture of the historic period, concerning the political, economical, social, religious and cultural life of the Romanians in the first half of the 17th century. The choice of such a subject, in the attempt to capture the dialogue between the Romanian provinces and the classical Europe during the middle of the 17th century, is scientifically justified because the article provides, within the limits of a certain historiographic stratum, the conditions which facilitated, in the context of an indisputable process of assimilation of the ideas of the post-Byzantium culture, the emergence of the Reformation and Counter-reformation, of late Humanism or of the Baroque, of certain books printed in Alba Iulia in

[20] Lucian Blaga, *Trilogia culturii. Orizont şi stil. Spaţiul mioritic. Geneza metaforei şi sensul culturii.* Cuvântul înainte de Dumitru Ghişe, Bucureşti, Edit. pt. lit. univ., 1969, p.150. Un posibil punct de vedere la Iacob Mârza, *Selecţia organică şi cărţile româneşti vechi de la Bălgrad*, în *Discobolul*, Alba Iulia, 5, 1990, p. 6.

Romanian. Two examples are given *The New Testament,* 1648 and *The Psaltery*, 1651.

After setting the historic framework of the issue, the author suggests that the Romanian printings from Bălgrad (Alba Iulia), including *The Psaltery*, 1651, illustrate the power of organic selection in the Romanian Middle history, in a moment when the Romanian literary language was gradually asserting itself along with the institutionalization of culture in Church and School, not without the assertion of the national awareness at the level of the elite in the rural area.

Dialogue avec l'Europe classique

Le but proposé par l'auteur vise, en essence, la réalisation de l'esquisse du cadre historique, avec des renvois à la vie politique, économique, sociale, religieuse et culturelle des Roumains pendant la première moitié du XVIIe siècle. Le choix d'un tel sujet, dans l'effort de surprendre le dialogue des Pays Roumains avec l'Europe classique vers le milieu du XVIIe siècle, se justifie, de point de vue scientifique, puisque l'auteur esquisse dans les limites d'une certaine couche historiographique, les conditions qui ont facilité la parution, dans le contexte d'un indiscutable processus d'assimilation des idées de la culture post-byzantine, de la Réforme et de la Contraréforme, de l'Humanisme tardif ou du Baroque, de certains livres imprimés, à Alba Iulia, en roumain. On nous offre deux exemples: *Le Nouveau Testament,* 1648 et le *Psautier*, 1651.

Après avoir fixé le cadre historique du problème, l'auteur suggère le fait que les ouvrages roumains anciens imprimés à Bălgrad (Alba Iulia), y compris le *Psautier*, 1651, illustrent la force de sélection organique dans l'histoire moyenne des Roumains, à un moment où la langue roumaine littéraire s'impose graduellement, au fil de l'institutionnalisation de la culture dans l'Église et dans l'École, sans que l'affirmation de la conscience nationale au niveau de l'élite de l'univers rural manque.

Dialog mit der Klassischen Europa

Das von dem Verfasser vorgeschlagene Ziel unterstreicht die Skizzierung des historischen Rahmens mit Bemerkungen über das politische, wirtschaftliche, soziale, religiöse und kulturelle Leben der Rumänen in der ersten Hälfte des XVII-ten Jh. Die Wahl eines solchen Subjekts in unseren Bestrebungen den Dialog zwischen den Rumänischen Fürstentümer mit der klassischen Europa um die Mitte des XVII-ten Jh. zu erfassen, ist vom wissenschaftlichen Standpunkt gerechtfertigt, weil in den Grenzen einer bestimmten historiographischen Schicht die Bedingungen skizziert werden die in dem Kontext eines unbestreitbaren Prozeßes der Assimilation der Ideen der Nachbysantinischen Kultur, der Reform und Gegenreform, des späten Humanismus oder des Barocks, das Erscheinen einiger Bücher die in Alba Iulia in rumänischer Sprache gedruckt wurden, ermöglicht haben. Es werden zwei Beispiele angeboten: *Das Neue Testament*, 1648 und *Psalmenbuch*, 1651.

Nachdem der geschichtliche Rahmen des Problems fixiert wurde, suggeriert der Verfasser die Tatsache, daß die alten Druckschriften aus Bãlgrad, einschließlich auch das *Psalmenbuch*, 1651, die organische Auswahlkraft in der mittelalterlichen Geschichte der Rumänen illustriert, in einem Moment in der sich die literarische rumänische Sprache stufenhaft in der Richtung der kulturellen Institutionalisierung innerhalb der Kirche und der Schule imponiert ohne aber das die Durchsetzungskraft des Volksbewußtseins auf dem Niveau der Elite aus dem dörflichen Universum fehlt.

Consideraţii teologice asupra *Psaltirii*

Preliminarii

Psaltirea este fără îndoială cartea "*cea mai plină de simţământ şi de poezie religioasă*"[1] din toate câte compun Sf. Scriptură. Rolul ei în cultul Bisericii[2] şi locul ocupat de ea în evlavia poporului sunt binecunoscute. Şi la noi, ca şi în alte părţi ale lumii creştine, Psaltirea a fost şi este cartea poetică a credinţei.

Marele nostru istoric, Nicolae Iorga observa că "*din tot cuprinsul aşa de felurit al Vechiului Testament nu e nici o carte care să se poată mai mult potrivi pentru nevoile, pentru durerile şi nădejdile fiecăruia ca Psalmii; nici una nu poate sluji mai bine, cu toată împărăteasca-i strălucire, ca veşmânt pentru orice simţire umilă care nu e în stare să-şi găsească însăşi vorbele. În cele o sută cincizeci de mărturisiri, de rugăciuni, de imnuri, de tânguiri, se află tot sufletul omenesc în întoarcerea lui asupra sa însuşi şi în avântul plin de sfială şi de temere către puteri mai mari decât dânsul*".[3]

Căci la noi, de pildă, Psaltirea a fost "*cea mai răspândită carte a epocii*", bucurându-se de o largă difuzare printre credincioşi. Primele traduceri, în limba română, ale Bibliei sunt traduceri parţiale, şi anume Psaltirea. Şirul bibliografiei biblice, în româneşte, îl deschide o Psaltire, cunoscută sub numele de Scheiană, care datează după unii autori din sec. XV, iar după alţii de la începutul secolului XVI.[4] Ea a avut o influenţă însemnată asupra Psaltirilor ulterioare.[5] Explicaţia faptului că pentru prima dată la noi s-a tradus Psaltirea, constă în aceea că această carte este foarte utilizată în cult, apoi ea este şi o carte de rugăciuni apropiată sufletului fiecărui credincios. Din cele 2113 cărţi tipărite pe pământul românesc între anii 1508 şi 1830, cunoscute până acum, "*Psaltirea este aceea care are cele mai multe ediţii,*

---

[1] I. Bianu, Studiu introductiv la Dosoftei, *Psaltirea în versuri. Publicată de pe manuscrisul original şi de pe ediţiunea de la 1673*, Bucureşti, 1887, p. XXV

[2] v. Pr. T. Negoiţă, *Psaltirea în cultul Bisericii Ortodoxe*, Bucureşti, 1940; Pr. Al. N. Constantinescu, *Sfânta Liturghie şi Cartea Psalmilor*, în *Glasul Bisericii*, XXVIII (1969), nr. 1-2, p. 49-53

[3] N. Iorga, *Istoria literaturii religioase a românilor până la 1688*, Bucureşti, 1925, p. 375

[4] I. Bianu, *Psaltirea Scheiană*, Bucureşti, 1889

[5] Astfel Psaltirea lui Coresi, din 1577, este aproape identică cu Psaltirea Scheiană. De numele lui Coresi se leagă şi Psaltirea de la 1568 şi 1570 (v. Pr. Prof. Dr. N. Neaga, *Psaltirea românească din 1570 (400 de ani de la tipărirea ei)*, în *Mitropolia Ardealului*, XV (1970), nr. 4-6, pp. 257-261; Barbu Theodorescu, *Psaltirea. Însemnări bibliografice*, în *Glasul Bisericii*, XX (1961), nr. 5-6, p. 498 u.)

adică 91".[6] În afară de aceasta, ea fiind şi "*prima carte tradusă în româneşte a devenit un mijloc progresist de unificare a culturii Ţării Româneşti*".[7]

Prima Psaltire tipărită în româneşte în sec. XVII este cea de la Alba Iulia.[8] La 25 decembrie 1651, prin purtarea de grijă a mitropolitului Simeon Ştefan, a ieşit de sub tipar Psaltirea, având şi titlul evreiesc – Sefer tehilim –, în tiparniţa înfiinţată de principele Gheorghe Rakoczy I (1630-1648).[9]

Ca şi Noul Testament (1648), Psaltirea avea două "predoslovii", nesemnate – una adresată principelui Gheorghe Rakoczy II (1648-1660), alta (la sfârşitul cărţii) "*către cititori*". Din citirea primei prefeţe - mai extinsă – ne dăm seama că a fost scrisă de un teolog calvin, probabil de superintendentul calvin Gheorghe Csulay.[10] Astfel, în prima parte se argumentează – cu multe citate biblice – nevoia propovăduirii cuvântului lui Dumnezeu în limba înţeleasă de credincioşi, deci o teză specific calvină.[11] Constatăm apoi că autorul vorbeşte numai de două taine: Botezul şi "Cina Domnului".

În Predoslovia a doua, către cititori, se arată metoda după care s-a făcut traducerea, care este aceeaşi metodă critică ca în Noul Testament (1648).[12] Traducătorii recurg la textul limbii ebraice[13] pentru motivul că ea este limba "*ce au grăit Duhul Sfânt în legea veche*". Dar ei au "*socotit (şi)*

---

[6] B. Theodorescu, *Cartea veche românească*, în *Mitropolia Olteniei*, XI (1959), nr. 7-8, p. 601

[7] Idem, *Psaltirea ...*, p. 499

[8] *Ibidem*, p. 513

[9] v. Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, *325 de ani de la apariţia "Noului Testament de la Bălgrad"*, în *Biserica Ortodoxă Română*, XCI (1973), nr. 11-12, p. 1207

[10] *Ibidem*, p. 1213

[11] "*Pentru aceea, foarte-i de treabă şi în vremea de acum a şti limbi, ca să propovăduiască Evanghelia în toate limbile, întru limba lor ca să înţeleagă. Pentru aceea au dăruit şi pre apostoli în zua de Rusalii, ca să ştie în toate limbile, carea acum, cu mare osteneală o învaţă oamenii, a şti în toate limbile şi să propovăduiască Evanghelia lui Hristos şi să aducă oamenii la uniciunea credinţei, ce să zice la o credinţă dreaptă, iară cine grăieşte întru adunare în limbă streină pre sine întramadză, nu pre adunare, cum fac papii de Rîm şi cei băraţi (*preoţii catolici) *leanis şi patări ce se cheamă părinţi şi deavestăvnici şi călugăriţe, care nemică nu ştiu carte şi încă cântă "Tatăl nostru" şi "Ave Maria" şi psalmi în limbă streină, fără de toată ştiinţa, ce aceia-s ca gaiţele şi ca păsările carele-s fără de toată ştiinţa şi încă vor să grăiască ca şi omul; aşa şi aceia ce grăiesc în limbi streine neînţelegându-o*" (I Predoslovie)

[12] v. Şt. Ciobanu, *Istoria literaturii române vechi*, Bucureşti, 1989, p. 191

[13] Autorul Predosloviei arată că principele a poruncit "*slugilor măriei tale, împreună cu Simion Ştefan, mitropolitul din scaunul Bălgradului ... să izvodim Psaltirea lui David, den limbă jidovească pre limbă rumânească, ca să o poată ceti, înţelegându-o şi mic şi mare, pentru ca să vedem aiave că tot cinul besearicilor rumâneşti şi greceşti iaşte den Psaltire că toate slujbele dumnezăieşti sînt înfrumuşăţate cu psalmi den Psaltire*" (I Predoslovie)

izvoadele a mulți dascăli mari".[14] Și aici ca și în Noul Testament, la începutul capitolelor se dă "*summa și titulușul*".

Noi ne vom opri în continuare la câteva generalități privitoare la valoarea teologică a cărții Psalmilor.

a. Importanța Psalmilor

Psalmii au avut o importanță și semnificație deosebită, atât pentru evrei, cât și pentru cei dintre "Neamuri". În ei se oglindește idealul pietății religioase și al comuniunii cu Dumnezeu, al părerii de rău pentru păcatul săvârșit și al cântării desăvârșirii, al umblării fără frică în întuneric, cu ajutorul luminii pe care o dă credința, al ascultării de Legea lui Dumnezeu, al bucuriei de a te închina Domnului, al părtășiei cu cei apropiați de Dumnezeu, al respectului față de cuvântul și învățătura Celui Preaînalt, al smereniei, al încrederii și al liniștii în mijlocul furtunii.[15] Ei sunt cea mai aleasă mărturie despre înălțimea și puterea sentimentelor pioase, pe care le-au trăit fii lui Israel în cursul atâtor veacuri. De aceea mulți cercetători ai Cărții Psalmilor consideră că "*subiectul acestor scurte, dar impresionante rugăciuni este Dumnezeu și omul. Dumnezeu în toată măreția Sa, în toată bunătatea, milostivirea și dreptatea Sa, iar omul cu toate slăbiciunile, lipsurile, trebuințele, păcatele și fărădelegile sale*".[16]

Încă de la început, cei mai mulți dintre psalmi au fost destinați cultului divin ce se desfășoară la Templul din Ierusalim, fiind folosiți ca imne sau modele de rugăciune,[17] deoarece înfățișau dorințele și năzuințele sufletului omenesc de a se ridica, de la cele pământești, către cele mai înalte sfere spirituale.[18]

Este important să observăm că acest tip de literatură nu se limitează la psalmii din Vechiul Testament, ci poate fi găsit în diverse perioade ale istoriei evreilor, precum cea a exodului (Ieșire 15,1 u.), sau care a urmat imediat după

---

[14] O comparație cu Psaltirea Scheiană și cu Psaltirea lui Coresi din 1570 ne arată că au fost utilizate și acestea, precum și o traducere greacă a Psaltirii (v. Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, *art. cit.*, p. 1214)

[15] v. *Psalmi*, în *Dicționar biblic*, Oradea, 1995, p. 1087

[16] I.C. Fillion, *La Sainte Bible , commentée d'après la Vulgate et les textes originaux*, t. IV, Paris, 1934, p. 7

[17] Cuvântul grecesc "psalmoi" pare să fi fost tradus din ebraicul "mizmor". Există de asemenea varianta greacă de "psalterion" în Codex Alexandrinus (sec. IV-V d.H.) sursă a termenului latinesc "psalterium" și a românescului "psaltire". Biblia ebraică nu a păstrat nici un titlu originar pentru ansamblul psalmilor, dar denumirile din literatura rabinică – Sefer Tehilim (Baba batra 14 b) – se regăsesc în scrierile Sfinților Părinți din Orient. Se presupune că apelativul ebraic (tefila = rugăciune) provine – sau a fost conservat – din epoca postexilică și a dobândit o conotație specifică de "slujire la Templu" (Ezra 3,10-11; Neemia 5,13; 12,24; 1 Paralip. 16,4,36; 23,5) (v. *Psalmi*, în "Dicționar enciclopedic de iudaism", ed. Hasefer, București, 2000, p. 645)

[18] v. Gh. Bogdaproste, *Valoarea moral-socială a "Cărții Psalmilor"*, în *Studii Teologice*, XXII (1970), nr. 1-2, p. 104

cucerirea Canaanului, sub conducerea lui Iosua (Jud. 5). Psalmul Anei (1 Sam. 2, 1-10) provine dintr-o perioadă foarte apropiată de vremea judecătorilor.

Literatura profetică cuprinde, de asemenea, exemple de psalmi (Oseea 6,1-3; Is. 2,2-4; 38,10-12; Ier. 14,7-9; Avacum 3,1 u.), iar din perioada postexilică ne parvin pasaje cum sunt Ezra 9,5-15 şi Neemia 9,6-39, care ne aduc aminte în mare măsură de aceste cântări de laudă.

b. Autorii Psalmilor

Cea mai mare parte a Psalmilor sunt scrişi de David.[19] Îi sunt atribuiţi acestuia un număr de şaptezeci şi trei de psalmi. Alţi autori numiţi în titlurile psalmilor sunt Asaf (49; 72-82), fiii lui Core (41-48; 86-87), Etam Ezrahitul (88), Heman Ezraheul (87) şi Moise (89).[20]

Deseori s-a susţinut că David nu a scris toţi cei 73 de psalmi, datorită faptului că, în gândirea populară, psalmistul David nu se aseamănă deloc cu războinicul David din cărţile lui Samuel şi ale Regilor. Ştim însă că David a fost cântăreţ (1 Sam. 16,17 u.) şi poet (2 Sam. 1,17 u.). Profetul Amos (6,5) face pomenire despre David numindu-l "*dibaci în cântece de liră*" şi iscusit în "*instrumente muzicale*".

În plus, Noul Testament nu numai că acceptă ideea că David este autorul unor psalmi, ci îşi bazează şi argumentele pe acest fapt.

Cercetătorii Scripturii sunt de acord, în mare parte, că perioada clasică de compunere a psalmilor a fost de la David şi până în perioada exilului babilonic. Colecţia finală a fost întocmită pe timpul lui Ezra şi Neemia. Se presupune că aceşti doi bărbaţi de seamă din istoria postexilică a poporului evreu au fost aceia care au clasificat psalmii.

c. Împărţirea Psalmilor

Diferitele clasificări ale psalmilor se fac din mai multe puncte de vedere, după sentimentele de care era stăpânit psalmistul, după tema tratată de diferiţi psalmi, după stilul lor, etc. Cu privire la înşirarea psalmilor, Sf. Părinţi au făcut cercetări amănunţite, dar se deosebesc unul de altul în această chestiune. Este sigur însă că psalmii n-au fost înşiraţi în ordinea lor cronologică. Se pare că Sf. Atanasie cel Mare are multă dreptate când afirmă că psalmii au fost aşezaţi în ordinea în care au ajuns în mâinile colecţionarilor.[21]

---

[19] Rabinii atribuiau întreaga Psaltire lui David. Aceeaşi părere era împărtăşită şi de unii Sfinţi Părinţi şi scriitori bisericeşti. Aşa credeau, de exemplu, Sf. Ioan Gură de Aur (Migne, P.G. LV, col. 556), Sf. Ambrozie (Praefatio in psalmos, Migne, P.L. XIV, col. 923), Fericitul Augustin (De civitate Dei, Migne P.L. XLI, col. 547), Teodoret de Cir (Migne, P.G. CXXX, col. 862), etc. Alţi, cum sunt Sf. Ilarie, Sf. Ipolit, Origen, Eusebiu al Cezareii, Sf. Atanasie cel Mare, Fericitul Ieronim, recunosc mai mulţi autori de psalmi (v. Pr. Prof. Vl. Prelipceanu, şi Pr. Prof. Nicolae Neaga, *Studiul Vechiului Testament*, Bucureşti, 1955, p. 211)

[20] *Ibidem* p. 212

[21] Jean Cales, *Le livre des psaumes*, traduit et commente, Paris, 1936, col I, p. 193

Cartea Psalmilor aşa cum o avem noi astăzi poate fi împărţită în cinci părţi. Această diviziune îşi are originea în Septuaginta. Fiecare secţiune poate fi identificată prin faptul că se încheie cu o doxologie. Aceste doxologii sunt scurte, cu excepţia ultimei, care încheie partea a 5-a; în acest ultim caz, un întreg psalm este consacrat acestei ultime doxologii. Primii doi psalmi joacă un rol de introducere generală.[22] Cele cinci cărţi se împart după cum urmează: Cartea I: Ps. 3-40; Cartea a II-a: Ps. 41-71; Cartea a III-a: Ps. 72-88; Cartea a IV-a: Ps. 89-105; Cartea a V-a: Ps. 106-150. Mulţi au văzut în această diviziune, în cinci părţi, o încercare de a imita împărţirea Torei în cinci cărţi (Pentateuhul).[23]

S-a sugerat ideea, că au existat colecţii separate de psalmi în circulaţie, înainte de a fi adunaţi la un loc, în forma lor finală.[24] În Septuaginta, la fel ca în textul original ebraic, psalmii sunt în număr de o sută cincizeci (există în Septuaginta şi psalmul 151, dar acesta nu este canonic).

Numerotarea psalmilor nu este aceeaşi, textul ebraic deosebindu-se de cel grecesc, al Septuagintei.

Până la psalmul 8 amândouă textele sunt de acord. Apoi, traducătorii alexandrini ai Septuagintei au unit psalmul 9 şi psalmul 10 din textul ebraic, într-unul singur, numerotându-l cu 9. Aşadar, începând cu psalmul 9 diferenţa de numerotare dintre traducerile făcute după Septuaginta şi traducerile făcute după textul original ebraic sau după Vulgata, este de un psalm. Astfel Septuaginta are psalmii 10-112, iar Biblia ebraică (inclusiv Vulgata) numerotează aceeaşi psalmi de la 11-113. Mai departe, psalmii 114 şi 115, din originalul ebraic, sunt uniţi de traducătorii Septuagintei formând psalmul 113, dar imediat după aceasta împart psalmul 116, din textul ebraic, în două, adică în psalmii 114 şi 115. Astfel, psalmii 117-146 din originalul ebraic corespund psalmilor 116-145 din Septuaginta, deci diferenţa dintre cele două texte rămâne tot de un psalm. Apoi psalmul 147 din textul original este împărţit în două, rezultând psalmii 146 şi 147 din textul grecesc, încât de aici înainte, amândouă textele sunt de acord pentru psalmii 148-150.

---

[22] v. *Psalmi*, în *Dicţionar enciclopedic de iudaism* ..., p. 645

[23] v. N.H. Snaith, *Hymnes of the Temple*, London, 1951, p. 18-20

[24] Aşa cum au sugerat numeroşi cercetători ai Scripturii se pare că penultima fază finală de adunare la un loc a cărţii Psalmilor a constat din strângerea unor grupuri de psalmi în trei psaltiri principale, folosite probabil în centre sau perioade diferite, după cum urmează: a). Psalmii lui David 3-40 sau 2-40, care reflectă o preferinţă pentru numele divin Iahve (Domnul); b). Psalmii fiilor lui Core, ai fiilor lui Asaf şi psalmi ai lui David 41-82 (Psaltirea Elohistă) unde predomină numele divin Elohim (Dumnezeu), grup căruia i s-a adăugat o anexă, ps. 83-88 în care predomină cuvântul "Iahve"; c). o colecţie de psalmi, în cea mai mare parte anonimi, 89-150, care conţin din nou numele divin Iahve (Domnul), grup ce cuprinde alte subgrupuri, formate pe baza temei tratate sau a utilizării lor în cult (de ex. demnitatea de Împărat al lui Dumnezeu, ps. 92-99, Aleluia, ps. 112-117 (tradiţional asociaţi cu sărbătoarea Paştilor); Cântările treptelor, ps. 119-133; psalmii de încheiere 145-150)

Pe scurt, Septuaginta unește într-un singur psalm, psalmii 9 și 10 și psalmii 114 și 115 din Biblia ebraică și desface în câte doi psalmi psalmul 116 și 147 din același original ebraic.

Psaltirea lui Simeon Ștefan, are numerotarea psalmilor după Septuaginta.

O împărțire a Psalmilor s-ar putea face după titlurile sau cuvintele lămuritoare cu care încep. Avem astfel psalmi care au titlu de: a). ordin muzical. Ei încep cu expresia "*lamnasseah*", care a fost tradus prin "*maestrului de cântări sau dirijorului de cor*".[25] Din această categorie fac parte 55 de psalmi. Șase psalmi (4; 6; 7; 54; 55; 67) au în titlul lor cuvântul "*beneginoth*" (= "cu instrumente cu coarde"), ceea ce vrea să însemne că psalmul trebuie cântat acompaniat de instrumente cu coarde. Psalmul 5 are expresia "*El han-nehiloth*" (= "pentru flaut"). Psalmul 45 are cuvântul "*al alamoth*" (= "pentru soprană"; literal: "pentru fete tinere"). Cuvântul "*al hash-sheminith*" (= "cu voce groasă") se găsește în Psalmul 6 și 11. În 39 de psalmi apare de 71 de ori cuvântul "*selah*" (= "pauză", sau probabil "ridicarea tonului").[26]

b). O altă categorie de psalmi sunt cei care au titlul de <u>ordin liturgic</u>. În psalmii 37 și 69 întâlnim expresia "*lehazkir*" (= "spre aducere aminte", sau "pentru o ofrandă comemorativă"). E posibil ca acești psalmi să se fi cântat la aducerea sacrificiilor (cf. Levitic 2,2). Psalmul 99 are cuvântul "*lethodah*" (= "pentru o jertfă de mulțumire") (cf. Levitic 7,12-15). Trei psalmi (8,80,83) au titlul "*al hag-gittih*". Se pare că aceștia se cântau cu prilejul terminării culesului viei, ca mulțumire adusă lui Dumnezeu (gat = "teasc"). Psalmii 105,106,110-118,134 și 148-150 au ca titlu "*Aleluia*" (= "Lăudați pe Iahve"). Psalmii 119-133 sunt numiți cu titlul de "*o cântare a treptelor*"; probabil erau cântați de pelerinii care urcau la Ierusalim.[27]

d). Avem apoi psalmi cu <u>caracter istoric</u>. Un număr de 13 psalmi exprimă în titlu prilejul cu care s-au scris. Psalmul 3 s-a scris: "când a fugit dinaintea lui Abesalom" (cf. 2 Sam. 15,9 u.). Psalmul 7 este scris cu prilejul "vorbelor lui Cus veniamitul" (e vorba, probabil, de Simei, vrăjmașul lui David; cf. 2 Sam. 16,5 și 19,16 u.). Psalmul 17 este identic cu cântarea din 2 Sam. 22, fiind scris: "*când Iahve a scăpat pe David din mâna vrăjmașilor*". Psalmii 33,50,51,54,56,58,59,62 și 141 au fost scriși cu prilejul diferitelor întâmplări din viața lui David, despre care ne vorbește pe larg cartea 2 Samuel.[28]

În ceea ce privește titlurile, sau suprascrierile psalmilor, cei mai mulți exegeți cred că sunt adaosuri, făcute mai târziu decât epoca în care au fost

---

[25] Pr. Prof. Vl. Prelipceanu și Pr. Prof. N. Neaga, *op.cit.*, p. 209
[26] v. Wilfrid Harrington, *Nouvelle introduction à la Bible*, Paris, 1970, p. 469
[27] *Ibidem*, p. 470
[28] v. R. de Vaux, *Le Livres de Samuel*, Paris, 1958

scrişi psalmii. Ele sunt o mărturie valoroasă despre caracterul, timpul şi autorii psalmilor.

O altă împărţire a psalmilor se poate face ţinând cont de tema tratată.

1. Psalmii de umilinţă, în care se exprimă încrederea în puterea lui Dumnezeu. Ei pot fi individuali[29] - când se exprimă recunoştinţa credinciosului evreu pentru scăparea dintr-un necaz, sau pentru vreo tămăduire fericită, – sau comuni[30] - când gratitudinea este la nivel naţional.[31] Israelitul nu se teme de nimic mai mult decât de o moarte prematură. Idealul său este o viaţă lungă (Ps. 101,25; cf. 90,15-16). Cântarea lui Iezechia, regele lui Iuda, exprimă foarte bine acest sentiment.

Psalmii aceştia explică de ce, adeseori, Dumnezeu trimite boala şi suferinţa, pentru a pedepsi păcatul (Ps. 37,4; 40,5). Nedreptatea fiind răspândită şi ea în Israel, credinciosul umil şi sărac îşi pune singura nădejde în Domnul, care este martorul cel adevărat şi bun în litigiile pe care el le are cu cei înstăriţi şi puternici (Ps. 106,31). Martorii cei falşi şi acuzatorii primesc, adesea, în Psalmi, epitete cum ar fi acelea de vânători (Ps. 7,16; 34,7; 56,6; 63,5; 139,5), hoţi (Ps. 16,9-12; 55,6), lei (Ps. 7,2; 16,12; 56,5), câini (Ps. 58,17-18), şerpi (Ps. 57,4-5). Dumnezeu este reprezentat adeseori cu trăsături umane. Te poţi apropia de El ca de un om, cu o familiaritate care ne surprinde.[32]

2. Psalmi de mulţumire[33], compuşi în cea mai mare parte pentru a fi folosiţi în cult. Nuanţa liturgică este, de exemplu perceptibilă în următoarele pasaje: Ps. 9,14; 91,1-4; 117; 137,1-2. Unii din aceşti psalmi vorbesc despre o adunare liturgică la Templul din Ierusalim: Ps. 39,10-11; 106,32; 113,18-19. Tot la Templu se face referire când este vorba de jertfele oferite ca urmare a unui jurământ: Ps. 106,22; 113,17. Aceşti psalmi sunt dovada existenţei unei ceremonii liturgice de mulţumire ce exista în Israel. Un Israelit ce a scăpat de un mare necaz urcă la Templu, adeseori însoţit de familia sa şi de prieteni şi aici era întâmpinat de unul sau mai mulţi preoţi. El aducea cu sine un animal pentru jertfă; aduna în jurul său un grup de credincioşi şi povestea ce a făcut Domnul pentru el. Totul se încheia cu ofrande sacrificiale. Psalmul 117 ne-a păstrat o

---

[29] Iată lista acestora: 5, 6, 7, 12, 16, 21, 24, 25, 26, 27, 30, 34, 37, 38, 40, 41, 42, 50, 53, 54, 55, 56, 58, 60, 63, 68, 69, 70, 85, 87, 101, 108, 119, 129, 139, 140, 141, 142.

[30] Aceştia sunt psalmii: 43, 57, 59, 73, 76, 78, 79, 81, 82, 84, 89, 107, 124, 136

[31] cf. W. Harrington, *op.cit.*, p. 473

[32] În Vechiul Testament unii bărbaţi de seamă, ai lui Israel, au avut privilegiul de "a sta de vorbă" cu Dumnezeu: Moise (Numeri 11,11-14), Iosua (Iosua 7,7-9), Ilie (1 Regi 17,20), Ieremia (Ier. 15,17-18; 20,27) (v. P. Drijvers, *Les Psaumes. Genres littéraires et thèmes doctrinaux*, Paris, Cerf. 1958, p. 111-115)

[33] Psalmii prin care se aduce o mulţumire personală sunt următorii: 4, 9, 17, 29, 31, 33, 39, 62, 91, 106, 115, 117, 137; psalmii de mulţumire, cu caracter general, sau naţional, sunt aceea prin care se mulţumeşte lui Dumnezeu pentru un an bogat, pentru animalele sănătoase şi pentru recolte abundente (Ps. 64,66) (*Ibidem*, p. 57-69)

descriere remarcabilă a acestui gen de slujbă.[34] Psalmul 106 aparține într-adevăr unei ceremonii de mulțumire, celebrată în comun.[35] Mulți dintre credincioșii israeliți alegeau una din marile sărbători – în special a Corturilor – pentru a-i aduce lui Dumnezeu mulțumire.

3. Imnele de laudă[36] datează de la începuturile istoriei lui Israel. Cântarea lui Miriam (Ieșire 15,21), sau a lui Moise (Ieșire 15,1-19) este expresia spontană a unei rugăciuni de preamărire a lui Dumnezeu, care și-a manifestat puterea sa la trecerea poporului prin Marea Roșie. Cadrul în care putem fixa originea psalmilor de laudă sunt sărbătorile lui Israel (cf. 1 Sam. 1,3). Cântările erau executate în cor (Ps. 135; 117,2-4; 134,19-20). În psalmul 150 dirijorul invită pe fiecare instrumentist să se facă auzit. Participarea activă a poporului ia formă văzută, cu bateri din palme (Ps. 46,1;97,6-9), sau a aclamațiilor pline de veselie (1 Regi 1,39-40). Se rostea numele divin Iahve, în general sub forma prescurtată – "*Iah*" în "*Alelu-Yah*" (= "Lăudați pe Domnul"). Un alt cuvânt, rostit de popor la aceste rugăciuni de laudă era "*Amin*" (Ps. 40,13; 71,21; 88,51; 105,48). Participarea poporului la aceste rugăciuni se exprima, de asemenea, prin gesturi și mișcări ale corpului: ridicarea mâinilor (Ps. 27,2; 76,2; 133,2; 140,2), închinarea (Ps. 94,6; 95,8), îngenuncherea (Ps. 94,6), prosternarea (Ps. 5,8; 94,6).[37]

4. Psalmii împărătești[38]. Împăratul este, în numeroși psalmi, subiectul principal. Nu este vorba de un gen literar nou; găsim în psalmii de laudă, de mulțumire, sau de pocăință, un loc special acordat regelui. Într-adevăr regele lui Israel joacă un rol important în religia poporului său. El participă la promisiunile, cu caracter supranatural, ale istoriei poporului ales. El este totodată reprezentantul lui Dumnezeu, însărcinat să conducă poporul și apoi purtătorul de cuvânt al poporului, pe lângă Dumnezeu.[39] Cei mai mulți dintre psalmii împărătești sunt de fapt psalmi mesianici.

Adevăratul rege al lui Israel este Iahve. Reprezentantul său pământesc a primit ungerea, el este "*ales să șadă pe tronul regatului Domnului, peste Israel*" (1 Paralip. 28,5). El trebuie să umble înaintea lui Iahve "*cum a umblat David*" (1 Regi 9,4; 2 Paralip. 7,17). Psalmul 44 descrie, în detaliu, măreția și

---

[34] Se pare că rugăciunea de mulțumire n-a fost niciodată privită ca aparținând domeniului privat, cu atât mai mult cu cât ea se face la Templu (v. J. Steinmann, *Les Psaumes*, Paris, 1951, p. 239)

[35] Preoții de la Templu îi grupau pe cei care aduceau mulțumiri, după favorurile pe care ei le-au primit. Avem astfel în psalmul 106 patru grupe distincte: călătorii (v. 4-9), prizonierii (v. 10-16), bolnavii (v. 17-22) și corăbierii (v. 23-32) (v. W. Harrington, *op.cit.*, p. 479)

[36] Psalmii de laudă sunt: 8, 18, 28, 32, 67, 99, 102, 103, 110, 112, 113, 114, 116, 134, 135, 144-150 (*Ibidem*, p. 485)

[37] v. P. Drijvers, *op.cit*, p. 57-69

[38] Sunt considerați împărătești următorii psalmi: 2, 19, 20, 44, 71, 88, 100, 109, 131, 143

[39] R. de Vaux, *Les institutions de l'Ancien Testament*, Paris, 1958, t. I, p. 169

splendoarea care înconjura pe rege (v. 3,5,7,10). Alţi psalmi completează această imagine. Fericirea şi prosperitatea domniei sale sunt reprezentate ca efecte ale bunăvoinţei Domnului. Regele nu este numai unsul Domnului, el este şi fiul său (Ps. 2,7; 109,3), de aceea Dumnezeu îl binecuvintează şi-i ascultă rugăciunile, îl însoţeşte în bătălii şi-i dă victoria.[40]

Aceşti psalmi cuprind de asemenea rugăciuni pentru rege la urcarea pe tron, când e plecat în campanii militare, sau pur şi simplu pentru a-i dori o domnie fericită şi liniştită (Ps. 19,3,5,10; 44,5; 71,1-2; 143,12-14).

Domnul ia aminte la rugăciunile regelui şi a poporului şi îi asigură de fidelitatea promisiunilor sale (Ps. 2,7-9; 19,7-9; 88,20-38; 109,5-7; 131,11-18).

5. Psalmii Sionului[41]. După ce David a cucerit cetatea iebuseilor şi-a făcut-o capitală a regatului său şi a adus aici chivotul Legii, dând oraşului strălucirea unui sanctuar. După ce aici a fost construit Templul, de către Solomon, Sionul a devenit cu adevărat centrul religios al regatului, locul pe care însuşi Iahve l-a ales (Ps. 77,74-75; 67,17). În timpul exilului, Sionul a devenit centrul speranţei mesianice (Is. 60;66; Zah. 8). Chiar dacă al doilea Templu n-a avut splendoarea celui dintâi şi n-a fost construit după planul ideal al profetului Iezechiel (40-43), totuşi el era orientat spre viitor, spre noul Ierusalim, care va fi capitala neamului omenesc.[42]

Psalmii Sionului sunt consideraţi acele rugăciuni, care se aflau pe buzele pelerinilor, ce urcau spre Cetatea Sfântă. Legea prevedea trei pelerinaje anuale[43]: Paşti, Sărbătoarea Săptămânilor şi Sărbătoarea Corturilor. Tot israelitul, adult, de sex masculin, era obligat să ia parte la acest pelerinaj (Ieş. 23,17; 34,23; Deut. 16,16). În mod practic însă, cei care locuiau departe de Ierusalim, alegeau numai una din aceste sărbători, pentru a face pelerinajul. Iudeii din diaspora făceau un efort deosebit, ca măcar o dată în viaţă, să facă o vizită la Ierusalim. Pelerinajele la Ierusalim erau frecvente şi ceremonii speciale le însoţeau (Ps. 23; 83). Psalmul 23 poate fi plasat, cu o mare probabilitate, într-un context istoric precis: e vorba de aducerea chivotului la Ierusalim, de către David, la începutul domniei sale.[44] Psalmii 45,47 şi 75 par să celebreze eliberarea Israelului de asediul lui Sanherib, din 701 î.d.H.

6. Psalmii împărăţiei Domnului.[45] Ideea că Iahve este împăratul lui Israel apare foarte devreme în istoria sfântă (Ieş. 15,18; Num. 23,21; Deut.

---

[40] v. L. Cheminant, *Le royaume d'Israël*, Paris, 1945, p.131

[41] Sunt consideraţi dedicaţi Sionului următorii psalmi: 23,45,47,75,83,86,121

[42] v. W. Harrington, *op.cit.*, p. 489

[43] v. Lavinia şi Dan Cohn-Sherbok, *Introducere în iudaism*, Bucureşti, Hasefer, 2000, p. 122

[44] W. Harrington, *op.cit.*, p. 489

[45] Putem aşeza în această categorie următorii psalmi: 46,74,92,95-98

33,5; Jud. 8,22; 1 Sam. 8,7; 12,12). El domnește în mijlocul poporului său, pe chivotul Legii, mai precis stă între heruvimii așezați deasupra chivotului (Ps. 17,12; 79,2; 98,1). Acești psalmi, născuți în contextul sărbătorilor liturgice ale lui Israel, sunt imne de laudă.[46] Adevăratul obiect al acestor psalmi este împărăția universală ce va veni. Tema este una eshatologică. Cultul lui Israel se situa pe trei nivele diferite, trecutul, prezentul și viitorul, unindu-se în una și aceeași celebrare. Caracteristica acestor psalmi este aceea că Domnul se descoperă, El însuși ca Stăpân și Împărat. Apare, în acești psalmi, de cinci ori exclamația: "*Domnul împărățește*" (Ps. 46,8; 92,1; 95,9; 96,1; 98,1). În același timp privirea se îndreaptă spre viitor, spre acea epocă mult dorită, în care împărăția se va manifesta peste tot.

7. Alte grupe de psalmi

a. Psalmi sapiențiali. Mulți dintre psalmi vorbesc despre virtutea ce va fi recompensată și despre păcatul ce va fi pedepsit.[47] O a doua grupă prezintă suferința celor drepți și prosperitatea necredincioșilor. I se cere lui Dumnezeu să intervină și să restabilească dreptatea, pedepsind pe păcătoși și dând celor drepți bunurile.[48]

O a treia categorie din acești psalmi pune în discuție mulțumirea păcătoșilor, în mijlocul prosperității lor, și fac mențiunea că adevăratul bine este să-l ai pe Dumnezeu.[49]

În a patra categorie ,de psalmi sapiențiali, se încadrează cei care vorbesc despre adevărata răsplată, care nu constă în prosperitate sau în nenorocire, nici în bunuri sau rele temporare (Ps. 16,14-15).[50]

b. Psalmii deuteronomici. Cinci psalmi (77,80,94,104,105) au strânse legături cu Deuteronomul și par să aparțină unui cult particular. Temele împrumutate, de acești psalmi, din Deuteronom, sunt următoarele: 1). respectarea poruncilor (v. Deut. 5,1-2; 6,1-9); 2). invitația de a rămâne credincioși adevăratului cult al lui Iahve (Deut.

6,10-16); această invitație este însoțită de amenințări (Deut. 4,26-29; 8,19-20), de promisiuni (Deut. 6,18-19; 7,16-24) și de o mare rodnicie (Deut. 7,13-15; 8,7-10); 3). amintirea elementelor exodului (Deut. 6,6-9; 11,18-21).[51]

Vom regăsi în acești psalmi ecoul ceremoniilor liturgice, care dau expresie concretă prescripțiilor Deuteronomului. Avem evocate în psalmi următoarele teme:

1. respectarea Legii și a poruncilor (Ps. 80,5-6; 77,5-6; 104,8-10)
2. amintirea evenimentelor Exodului (Ps. 80,7-8; 104)

---

[46] v. S. Mowinckel, *The Psalms in Israel's Worship*, Nashville, 1962, I, p. 106-192
[47] E vorba de psalmii 1, 14, 51, 111, 118, 126, 127
[48] În această categorie avem psalmii 9, 11, 13, 52, 93
[49] Din această clasă fac parte psalmii 35, 90, 138
[50] Aici avem psalmii 16,36,48,72
[51] W. Harrington, *op.cit.*, p. 493

3. mustrarea (Ps. 80,9-12; 94,8-11; 77; 105)

4. făgăduințe (Ps. 80,13-15)

c. Felurite rugăciuni. Cinci psalmi "ai treptelor" (120,122,125,132,133) formează o colecție de rugăciuni, care deși aparțin uneia, sau alteia din colecțiile mari de psalmi, totuși au un caracter aparte. Psalmul 120 are ca obiect protecția pe care Dumnezeu, cu dragoste și statornicie, o acordă celor credincioși ai săi, iar Ps. 122 are ca temă mila Domnului față de cel smerit. Bucuria și veselia reîntoarcerii din exod este reliefată în ps. 125. Psalmul 132 pare să reflecte unirea armonioasă, ce domnește peste iudeii întorși din Babilon. În fine, psalmul 133 este o concluzie, care invită pe preoți și pe leviți să laude pe Domnul, în templul său, în timpul nopții.

d. Teologia cărții Psalmilor

În general doctrina cuprinsă în psalmi, deși nu sistematică, este o sinteză a întregii Sf. Scripturi, vorbind despre Dumnezeu, despre om, despre Providență, despre îngeri și despre Mesia.

1. Dumnezeu Esența vieții psalmistului a fost, fără îndoială, cunoașterea lui Dumnezeu. Ei n-au precupețit nici un efort în a lăuda măreția Lui, în creație. În toate lucrările pe care le-a făcut El, în ceruri, pe pământ și în mare, s-a făcut cunoscut ca Dumnezeu atotputernic, atotștiutor și atotprezent.[52] El este de asemenea Dumnezeul istoriei, care îndreaptă totul spre o țintă finală, pe care și-a propus să o atingă. Dar acest Conducător al lumii, acest Împărat al împăraților este, de asemenea, Dătătorul Legii, este Judecătorul și Apărătorul tuturor celor asupriți, dar și Mântuitorul lor.[53] De aceea El este milostiv și credincios, drept și fără de prihană, Cel Sfânt pe care oamenii și îngerii Îl adoră. Domnul este singurul Dumnezeu. El este neschimbător și veșnic (Ps. 101,26-28). Stăpânirea lui cuprinde veșnicia (Ps. 144,13). Psalmistul crede în Dumnezeu și datorită ordinii din univers (Ps. 18,1). Cel ce tăgăduiește pe Dumnezeu este un om nesocotit (Ps. 13,1). Peste tot se desprinde sentimentul prezenței continue a lui Dumnezeu. El este bun și răsplătește fiecăruia după faptele sale: păcatul este pedepsit, fapta bună este răsplătită.[54]

În legătură cu ideea despre Dumnezeu, se descrie și Providența divină, în forme poetice. Dumnezeu poartă de grijă celor săraci (Ps. 9,9). Ca o pasăre ce-și apără puii săi, așa poartă de grijă Dumnezeu fiilor Săi (Ps. 35,7). El conduce pe credincioși ca un păstor bun (Ps. 22) și stă de-a dreapta omului drept (Ps. 15,8). El este Părintele tuturor oamenilor, iar purtarea Sa de grijă se arată peste toate făpturile (Ps. 103).

---

[52] v. H. Ringgren, *The Faith of the Psalmists*, London, 1963, p. 370

[53] v. *Psalmi*, în Dicționar biblic ..., p. 1090

[54] v. Gh. Bogdaproste, *Valoarea moral-socială* ..., p. 105

2. Omul. Cu privire la om, psalmiştii amintesc două mari adevăruri dogmatice, şi anume înalta demnitate a omului, privit drept coroana creaţiei şi nemurirea sufletului (Ps. 8,3-6). Uneori omul este descris ca o fiinţă slabă, născut în păcate (Ps. 50,7). De aceea, fără ajutorul lui Dumnezeu, el se pierde. (Ps. 32,12-13; Ps. 72,27).

Dreptul Vechiului Testament, adică omul cuvios, care trăieşte după voia lui Dumnezeu şi stă în strânsă legătură cu El, are conştiinţa nemuririi sale (Ps. 22,4). În legătură cu omul stă şi morala, care constă în primul rând din împlinirea Legii lui Dumnezeu, singura cale de desăvârşire şi de dobândire a fericirii (Ps. 118).

Jertfa pe care Dumnezeu o cere credincioşilor este "inima curată" (Ps. 50,18).[55]

3. Mesia Unul din factorii cei mai importanţi în supravieţuirea naţională a lui Israel a fost speranţa mesianică. Această speranţă este centrată în jurul reîntoarcerii epocii lui David, a cărui domnie a marcat epoca de aur din istoria lui Israel. Imaginea lui Mesia, pe care o desprindem din cartea Psalmilor, trebuie privită sub două aspecte.

În primul rând, întrucât Mesia trebuie să fie un descendent al dinastiei davidice, El trebuie să fie Împărat în epoca mesianică. Psalmii zugrăvesc un Rege mesianic, de origine divină (Ps. 2). Epoca mesianică este zugrăvită în Ps. 121. În Ps. 109 Mesia este Împărat, Preot şi Biruitor, care stă întru slavă de-a dreapta lui Dumnezeu.[56]

În al doilea rând psalmii vorbesc despre Mesia care suferă. Unsul Domnului, Împăratul – Preot, al cărui tron va dăinui veşnic şi a cărui domnie de pace şi neprihănire va face ca neamurile să fie binecuvântate, trebuie să accepte o suferinţă îngrozitoare (Ps. 21;68).

Mântuitorul Iisus Hristos este Cel care interpretează aceşti psalmi, care după aceea vor fi consideraţi mesianici.[57]

4. Îngerii În Psalmi se vorbeşte de mai multe ori despre îngeri. Ei sunt descrişi ca slujitori ai Domnului, împlinind poruncile Lui. Ei sunt trimişi să împlinească ascultările cu care Dumnezeu îi încredinţează (Ps. 90,11 cf. Mt. 4,6 u.)

***

Psalmii au ocupat un loc deosebit de important în viaţa şi învăţătura Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Psalmii au constituit cartea de rugăciuni folosită în sinagogă şi în acelaşi timp cartea de cântări a marilor praznice de la

---

[55] v. Diac. Prof. O. Bucevschi, *Nedreptatea socială, piedică în calea mântuirii*, în *Studii Teologice* VI (1954), nr. 5-6, p. 237

[56] v. Drd. E. Pentiuc, *Actualitatea mesajului profetic veterotestamentar*, în *Glasul Bisericii* nr. 6-8/1983, p. 382 u.

[57] v. Pr. Prof. M. Basarab, *Domnul nostru Iisus Hristos ca interpret al Sf. Scripturi*, în *Mitropolia Ardealului* XXVIII (1983) nr. 5-6, p. 282 u.

Templu din Ierusalim. De aceea încă de la începuturile ei Biserica a folosit şi ea Psaltirea în rugăciunile şi cântările ei.[58]

Imnele de laudă ale Bisericii au fost modelate după psalmi (v. Luca 1,46 u; 1,68 u; 2,29 u).

Psalmii au fost surse de inspiraţie şi încurajare pentru Apostoli în vremea de persecuţie (v. F.A. 4,25 u.). Ei au fost folosiţi în transmiterea celor mai înalte învăţături cu privire la persoana şi activitatea Mântuitorului nostru Iisus Hristos (Evrei 1,6,10-13; 2,6-8; 10,5-7).

Biserica, din toate timpurile, a folosit şi foloseşte această carte în toate activităţile ei cultice pentru a-L adora şi preacinsti pe Dumnezeu căruia I se închină în veci.

În Biserica Ortodoxă, Psaltirea este împărţită în 20 de catisme, pentru uzul liturgic. Psaltirea de la 1651 are şi ea această împărţire, dovadă că ea era destinată cultului bisericesc, dar şi diverselor împrejurări în care se aflau credincioşii.

Scopul traducerii Psaltirii lui Simeon Ştefan este evidenţiat şi în cele două Predoslovii de la începutul cărţii, în care se precizează că psalmii s-au "*izvodit*" spre "*întremarea sufletelor tuturor creştinilor*" şi "*spre învăţătura şi dojana*" acestora.

Psaltirea – spune mai departe autorul Predosloviei către cititori – "*iaste ştiinţă şi învăţătură despre toate lucrurile credinţei creştineşti, pentru a le crede şi a le face*".

Pr. Conf. Dr. Remus Onişor

The Psaltery – Theological Considerations

The Psaltery has had a special place in the religious life of the Romanian Christian people, being one of the most widely spread book in the history of our Church. The first translations of the Bible were translations of the Psalm-book. *The Psaltery*, known as *Psaltirea Şcheiană*, opens the line of the Romanian Biblical bibliography.

Out of the 2113 books printed on Romanian ground between 1508 and 1830, *The Psaltery* is the one which has had the most editions, namely 91.

---

[58] *Ibidem*, p. 283

The first *Psaltery* printed in Romanian in the 17th century is the one from Alba Iulia. It was printed under the care and supervision of the archbishop Simion Ştefan, in the printing press established by prince Gheorghe Rákoczi I (1630-1648), on 25th December 1651.

The Psaltery has two prefaces, unsigned, one addressed to prince Gheorghe Rákoczi II (1648-1660), and another to the readers. If we read the first preface – a more elaborate one – we can see that it was written by a Calvinistic theologian, probably superintendent Gheorghe Csulay. In this preface it is argued the necessity to speak God's word in the language understood by the parishioners. Only two holy mysteries are mentioned: the Baptism and the Lord's Supper. In the second preface dedicated to the reader it is shown the method according to which the translation was done, which is the same critical method as it was used for *The New Testament* in 1648.

The translation of *The Psaltery* into Romanian was done because of its necessity and importance in the Church rite, as well as the ideal of worship and of the communion with God which springs out of its content.

The Psaltery by Simion Ştefan has the numbering of the psalms after Septuaginta, for liturgical use.

The 1651 translation of *The Psaltery* was done for "the healing of the souls of all Christians" and also "for their learning and reprobation".

The Psaltery, says the author of the preface dedicated to the readers, is "knowledge and example about all things of the Christian faith, to believe and to follow".

Le Psautier-considérations téologiques

Le *Psautier* a occupé une place particulière dans la piété du peuple roumain dévoué, en étant un des plus répandus livres de l'histoire de notre Eglise. Les Premières traductions de la Bible ont été des traductions du *Psautier*. La file de la bibliographie biblique roumaine est ouverte par un *Psautier*, connu sous le nom de *Şcheiană.*

Des 2113 livres imprimés sur le territoire roumain, entre 1508 et 1830, le *Psautier* est celui qui a le plus d'éditions, à savoir 91.

Le premier *Psautier* imprimé en roumain au XVII-e siècle est celui de Alba Iulia. Le 25 décembre 1651, par les soins du métropolite Simion Ştefan, le *Psautier* est paru, dans l'imprimerie fondeé par le prince Gheorghe Rákoczi I er (1630-1648).

Le *Psautier* a deux avant-propos, qui ne sont pas signés, l'un adressé au prince Gheorghe Rákoczi II e (1648-1660) et l'autre aux lecteurs. En lisant le premier avant-propos – plus étendu – nous nous rendons compte que celui-ci a été écrit par un téologue calvinien, probablement le superintendent

Gheorghe Csulay. On y argumente la nécessité de prêcher la parole de Dieu dans la langue comprise par les croyants. On y parle de seulement deux sacrements: le Baptême et „Le Dîner du Seigneur". Dans le deuxième avant – propos – celui adressé aux lecteurs – on nous montre la méthode d'après laquelle la traduction a été faite, qui est la même méthode critique que celle du *Nouveau Testament* de 1648.

La traduction du *Psautier* en roumain a été faite aussi bien grâce à son importance dans le culte de l'Eglise, que grâce à l'idéal de piété et de communion avec Dieu, qui resssort de son contenu.

Les psaumes sont numérotés dans le *Psautier* de Simion Ştefan selon Septuaginta, le *Psautier* étant divisé en 20 cathismes pour l'usage liturgique.

La traduction du *Psautier* – celle de 1651 – a été faite pour „le rétablissement des âmes de tous les chrétiens" et en vue de leur „apprentissage et observation".

Le *Psautier* – dit l'auteur de l'Avant–propos aux lecteurs – est „science et enseignement sur toutes les choses de la croyance chrétienne, pour qu'on les croie et qu'on les fasse".

Das Psalmenbuch – Theologische Betrachtungen

Das Psalmenbuch besaß eine besondere Stelle in der Frömmigkeit des gläubigen rumänisches Volkes, wobei es eins der verbreitetsten Bücher in der Geschichte unserer Kirche war. Die ersten Bibelübersetzungen waren Übersetzungen des Psalmenbuches. Die Reihe der biblischen rumänischen Bibliographie wird von ein Psalmenbuch eröffnet, bekannt unter dem Namen „Şcheianã".

Von den 2213 auf dem rumänischen Boden, zwischen 1508 – 1830, gedruckten Bücher kannte das Psalmenbuch die meisten Auflagen und zwar 91.

Das erste Psalmenbuch das im XVII-ten Jh. ins Rumänische übersetzt wurde, erschien in Alba Iulia. Am 25. Dezember 1651 unter der Betreuung des Metropoliten Simion Ştefan wurde in der vom Fürsten Gheorghe Rákoczi I (1630 – 1648) gegründeten Druckerei das Psalmenbuch gedruckt.

Das Psalmenbuch besitzt zwei unbedeutsame Vorreden, eine an dem Fürsten Gheorghe Rákoczi II (1648 – 1660) gewendet und die andere an den Lesern. Aus der ersten Vorrede, die größer ist, erschließt man, daß sie von einem kalvinistischen Priester, möglicherweise von dem Superintendent Gheorghe Csulay, geschrieben wurde. Es werden hier Argumente für das Predigen des Gottes Wort in der Sprache der Gläubigen gebracht. Man spricht nur über zwei Heimlichkeiten: die „Taufe" und das „Abendmahl Gottes". In der zweiten Rede – an den Lesern gewandt – wird die Methode gezeigt nach

der die Übersetzung durchgeführt wurde, dieselbe kritische Methode wie auch beim Neuen Testament aus dem Jahre 1648.

Die Übersetzung des Psalmenbuches ins Rumänische wurde wegen ihrer Notwendigkeit und Wichtigkeit in dem Kultus der Kirche wie auch wegen des Ideals des Glaubens und des Zusammenlebens mit Gott, was aus dem Inhalt des Buches ergeht, durchgeführt.

Das Psalmenbuch von Simion Stefan ordnet die Psalmen nach Septuaginta, wobei es in 20 Katechismen für den liturgischen Gebrauch aufgeteilt wurde.

Das Psalmenbuch aus dem Jahre 1651 wurde für die „Verstärkung der Seelen aller Gläubigen" und für ihre „Lehre und Zurechtweisung" übersetzt.

Das Psalmenbuch – sagt der Verfasser den Lesern – ist „Wissenschaft und Lehre über die Sachen des christlichen Glaubens, um diese zu glauben und zu machen".

Locul *Psaltirii* de la Alba Iulia (1651) între traducerile românești ale *Cărții Psalmilor*

Studierea comparativă a vechilor traduceri românești ale psalmilor poate oferi date relevante pentru mai multe domenii ale istoriei vechii culturi românești (istoria bisericii, istoria limbii române literare, a tiparului, a versificației ș.a.), cu condiția să fie clarificate problemele referitoare la sursele folosite pentru realizarea traducerilor românești. Altminteri este greu să fie apreciate rezultatele eforturilor de transpunere în limba română a unui text poetic dificil, cu multe pasaje obscure chiar în sursele primare și cu modificări însemnate survenite în cursul transmiterii sale, prin intermediare diferite, într-o lungă perioadă de timp. În predosloviile multor traduceri românești ale unor texte biblice găsim rugămintea adresată cititorilor de a nu se grăbi să judece și "să ponosluiască", până nu vor fi comparat textul ce-l au sub ochi cu sursele folosite de traducători. ("*Deci, o, iubite cetitoriu, cetind cartea aceasta și, ce vei afla într-însa nu bine tălmăcit după <p>ricepânța ta, să nu defaimi îndată și numaidecât, până nu vei a<lă>tura izvoadele câtetreale de pre care am izvodit noi și am prepus, adecă cel slovenesc și cel lătinesc și cel elinesc de pre care au fost prepus cel mai denainte rumânesc*"[1]). În privința identificării surselor vechilor traduceri românești ale psalmilor trebuie spus că, mai ales în cazul "textelor rotacizante", ipotezele foarte divergente asupra datei efectuării primelor versiuni ale traducerilor au îngreunat mult abordarea problemei surselor folosite de traducătorii români și că, de fapt, din 1916, când I. A. Candrea încheie primul capitol, *Critica textelor*, din introducerea la ediția sa, rămasă până astăzi de referință, *Psaltirea Scheiană comparată cu celelalte psaltiri din sec. XVI și XVII traduse din slavonește*[2], cu o afirmație ce rămânea a fi dovedită[3], nu au apărut alte contribuții care să elucideze această problemă.

---

[1] Ms. Rom. 4389 B.A.R., 1v, conținând traducerea *Vechiului Testament* în limba română, cca. 1680, versiune revizuită a protografului traducerii lui Nicolae Milescu; v. V. Cândea, *Rațiunea dominantă*, Edit. Dacia, 1979, pp. 125, 128-130 (cu referire la similitudinile dintre această predoslovie și cea a *Noului Testament* de la Alba Iulia din 1648; Al. Andriescu, *Locul Bibliei de la București în istoria culturii, literaturii și limbii române*, în *Monumenta linguae Daco-Romanorum. Biblia* 1688, Pars I, *Genesis*, Iași 1988, pp. 14-21, și text p. 165; cf. și în ediția de față, *Predoslovie cătră cetitori*, ff. 299v, 300v și f. <XVIIIr>: "Mai apoi de toate, rugăm pre cetitorii ceștii cărți să nu ne giudece numaidecât, până nu vor socoti izvoadele și veți afla pre ce cale am îmblat".

[2] București, Socec, 1916, p. CXII.

[3] *Ibidem*: "Cât privește textul slav de care se va fi servit traducătorul psalmilor, cercetările pe care le-am făcut ne-au format convingerea că trebuie să fi fost o versiune foarte apropiată de a Psaltirii sârbești de la 1346 a lui Branko Mladenovici [...] Multe cuvinte omise atât în Ps. Scheiană, cât și la Coresi și în manuscrisul Voronețean și care trebuiau firește să fi lipsit în textul slavon de care se servea traducătorul, lipsesc în Psaltirea

Nici în cazul psaltirilor slavo-române (Coresi, 1577[4]; Dosoftei, 1680) nu este identificat cu precizie tipul de versiune slavonă juxtapusă textului traducerii românești. Aceasta nici măcar atunci când identificarea acestui tip nu ar prezenta dificultăți deosebite, cum este cazul, de pildă, cu versiunea slavonă din *Psaltirea de-nțăles* (1680) a lui Dosoftei, versiune identică celei din *Biblia* de la Ostrog (1580-1581). Nici când e vorba de un raport de dependență între două versiuni românești ale *Psaltirii* nu dispunem întotdeauna de contribuții de critică textuală care să argumenteze respectiva dependență (de exemplu, în privința *Psaltirii* lui Antim Ivireanul, de la afirmația lui Émile Picot din 1886[5], după care *Psaltirea* românească tipărită de Antim în 1694 reprezintă reluarea unei traduceri mai vechi, nici până astăzi nu s-a precizat care ar fi această traducere mai veche, ci din contră, s-a considerat că tipăritura din 1694 ar fi o dovadă a bunei stăpâniri de către Antim, la acea dată, a limbii române, fără să se observe că textul tipărit este identic cu cel din *Biblia de la București).*

În cazul *Psaltirii* de la Alba Iulia, problema raporturilor dintre traducerea românească și sursele sale este însă mai complicată decât în exemplele citate mai sus. Întrebarea căreia încearcă să-i răspundă rândurile de mai jos este următoarea: Cât credit se poate acorda afirmației traducătorilor după care *Psaltirea* din 1651 este "*izvodită cu mare socotință den izvod jidovesc pre limbă rumânească*"?

Mai întâi vom încerca să prezentăm argumentele potrivit cărora un răspuns afirmativ la această întrebare nu ar fi imposibil. Vom prezenta apoi mai multe exemple de soluții de traducere adoptate în textul românesc, soluții care ilustrează în special rezultatele opțiunii traducătorilor în raport cu sursele, urmând ca în final să încercăm situarea versiunii românești din 1651 în contextul istoric al apariției umanismului filologic în Țările Române.

Mențiunea din foaia de titlu a *Psaltirii* nu este singura referință din cuprinsul cărții la versiunea ebraică. Ea se conjugă cu numeroase mențiuni din interiorul cărții, referitoare la cuvinte care lipsesc din textul ebraic și sunt adăugate după alte surse, în special după *Septuaginta*. Din referințele la textul ebraic existente în *Predoslovie cătră cetitori* de la sfârșitul cărții (ediția de față, ff. 299^{v}-300^{r}) se vede că autorii fac o distincție clară între *izvod* ("redacție", "versiune", uneori "model") și *limbă*. În cazurile în care

---

sârbească. Nu e însă locul aci să intrăm în amănunte asupra acestei chestiuni. Ne vom ocupa de ea cu altă ocaziune".

[4] Coresi, [*Psaltirea slavo-română*], 1577, ed. îngr. de B. P. Hașdeu, București, Tip. Academiei, 1881; Socec, 1894; Socec, 1896; ed. îngr. și stud. introd. de Stela Toma, București, Editura Academiei, 1976

[5] Émile Picot, *Notice biographique et bibliographique sur l'imprimeur Antime d'Ivir, Métropolitain de Valachie*, Paris, 1886.

se face referire la "*limba jidovască*" prin aceasta se înțelege "*limba ce-au grăit Duhul Sfânt în Leagea Veche prin proroci...*". În celelalte cazuri apar formulările: izvodul limbii jidovești, izvodul lui Izrail, izvodul jidovăsc (de mai multe ori, ca și în foaia de titlu). În schimb, în cele două predoslovii de la început apare de două ori afirmația că *Psaltirea* a fost izvodită "*den limbă jidovească pre limbă rumânească*". Dacă admitem că prin "*izvod jidovesc*" autorii se referă la o ediție bilingvă cu text ebraic și traducere latină, alta decât cea din *Vulgata*, atunci afirmația lor poate fi considerată corectă.

Am selectat câteva exemple din care se poate vedea că anumite soluții de traducere din versiunea româneasca a *Psaltirii* din 1651 diferă de textul *Vulgatei* și al *Septuagintei*, urmând versiunea *Nova* și diferențiindu-se astfel de toate celelalte vechi traduceri românești:

Psaltirea 1651

Ps. 77:69

Și zidi **ca polăți înalte** *sfinția Sa,* **ca** *pământul ce-l zidi în veac.*

Nova

Et extruxit sanctuarium suum **tanquam excelsa [palatia], veluti** *terram quam fundavit ut perpetuo subsistat*

La Bible de Jérusalem (BJ)

Il bâtit **comme les hauteurs*** *son sanctuaire*
Comme *la terre qu'il fonda pour toujours*
**les (êtres) hauts*

Septuaginta (urmată fidel de Biblia de la Ostrog și de Dosoftei, 1680)

Καὶ ᾠκοδόμησεν ὡς μονοκερώτων τὸ ἁγίασμα αὐτοῦ, ἐν τῇ γῇ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα.

Vetus Latina

Et aedificavit **sicut unicornium**

sanctificium suum **in** *terra quam fundavit in saecula.*

Ps. Scheiană

și feace **ca un-corn** *(Hurm.:* ca de inorog*) sfinția Sa* **în** *pămînt urdzi-o în veacu*

Dosoftei 1673

Și Ș-au zidit într-îns svânta casă

De scripeaște cu lucoare deasă,
Ca un corn de inorog *dând rază*
De li-i drag tuturor să o vadză
Că stă bine și dă cuviință
'Ntemeiată-n veci cu credință.

Dosoftei, 1680, f. 101^{v}

şi zidi **ca de inorog** *sfințitoarea Sa,* **în** *pământ o au temeiat în veac.*

Biblia de la Bucureşti, 78:75

şi zidi **ca a inorodului** *svințenia Lui:* **la** *pământ întemeia pre dânsul în veac.*

Antim, 1694

Și zidi **ca a inorogului** *sfințenia Lui,* **la** *pământ întemeia pre dânsul în veac.*

Se vede din exemplul de mai sus atât coincidența dintre *Psaltirea* din 1651 și textul ebraic cu adausul din *Nova*, cât și diferența dintre această versiune și toate celelalte vechi versiuni românești, derivate din *Septuaginta.*

Un alt exemplu, din psalmul următor, 78:1

Psaltirea din 1651

Doamne, veniră limbile în moșia Ta și spurcară besearica sfântă a Ta și puseră Ierusalimul **grămadă de pietri**.

Nova

Venerunt Deus gentes in haereditatem tuam, polluerunt regiam sanctuarii tui, redegerunt Jerusalem **in acervos [lapidum].**

BJ

Dieu, ils sont venus,
Les païens, dans ton héritage,
Ils ont souillé ton temple sacré;
Ils ont fait de Jérusalem **un tas de ruines.**

Septuaginta

Ὁ θεός, ἤλθοσαν ἔθνη εἰς τὴν κληρονομίαν σου, ἐμίαναν τὸν ναὸν τὸν ἅγιόν σου, ἔθεντο Ἰερουσαλημ εἰς ὀπωροφυλάκιον.

Vetus

Deus, venerunt gentes in haereditatem tuam, polluerunt templum sanctum tuum: possuerunt Jerusalem **in pomorum custodiam.**

Biblia de la Bucureşti

Dumnezeule, veniră limbi la moșnenirea Ta,

spurcară biseareca cea svîntă a Ta,

Puseră Ierusalimul **ca o cramă.**

Antim, 1694, p. 118

Dumnezeule, veniră limbi la moştenirea Ta, spurcară

biseareca cea svîntă a Ta

Puseră Ierusalimul **ca o cramă.**

(Pentru versiunile Dosoftei 1680, care coincide cu Ostrog 1581, Ps. Scheiană, v. Dosoftei, *Opere*, I, ed. N. A. Ursu, Minerva, 1978, p. 508: apărătoare de poame; *Psaltirea* în versuri a lui Dosoftei utilizează imaginea cramei, care va reveni și în *Biblia de la București* : Doamne svinte, păgânii veniră / În țara Ta de o răsâpiră / Și Svânta Ta casă o spurcară / Ce da cuviință preste țară / Și feaceră Ierusalimul / **Ca o cramă** când i se ia vinul.)

Din nou *Psaltirea* din 1651 coincide cu *Nova* și cu *BJ*, diferențiindu-se de *Septuaginta* și de versiunile românești care descind din aceasta.

Aceeași situație o întâlnim și în *Cântările adause* cu specificarea că, de data aceasta, diferențele sunt între, pe de o parte *Psaltirea* din 1651, *Vetus* și *Nova*, iar pe de altă parte, *Septuaginta* și versiunile slavone și românești derivate din aceasta.

Psaltirea 1651, Moise 1:8 (Exod 15:8)

Și cu suflarea nărilor Tale **adunaş apele,** *stătură* **ca o grămadă** *apele, închegară-să și adâncurile în mijlocul mării.*

Vetus

In flatu narium tuarum **coacervatae sunt aquae,** *flumina constiterunt* **ut cumulus,** *abyssi coagulatae sunt in medio mari.*

Nova

Et in spiritu furoris tui **congregatae sunt aquae**, *stetit unda fluens, congregatae sunt abyssi in medio mari.*

Septuaginta,

καὶ διὰ πνεύματος τοῦ θυμοῦ σου διέστη τὸ ὕδωρ. *ἐπάγη* ὡσεὶ τεῖχος *τὰ ὕδατα, ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς* θαλάσσης.

Dosoftei 1680

Și cu duhul mâniei Tale **să desfeace apa** *(Ps. Scheiană/Hurm.: împărțise apa) îngroșară-se* **ca păreate** *apele, îngroșară-să și undele pre mijloc de mare.*

Biblia de la București

Și pren duhul mâniei Tale **se împărți apa**, *să închegară* **ca pereții** *apele, să închegară și valurile în mijlocul mării.*

Am dori după aceste câteva exemple, sperăm concludente, să abordăm și problema unui eventual protograf al versiunii românești din 1651. Am ales, în acest scop, modalitatea de a compara citatele din psalmi care apar în *Predoslovie cătră Măria Sa, Craiul Ardealului* din *Noul Testament* din 1648 și locurile corespunzătoare din *Psaltirea* de la 1651. Unele citate se vor regăsi cu diferențe neînsemnate în *Psaltirea* din 1651. De exemplu, referința la ps. 118:72 care apare în *Noul Testament* sub forma:

Mai bună mi-e mie leagea rostului Tău, decât mii de aur și de argint

se va regăsi în Psaltirea din 1651:

Mai bună-i mie leagea rostului Tău decât mii de aur și de argint

Dar, în afara citatelor care dovedesc o similitudine aproape perfectă între formele din 1648 și cele din 1651, există în alte cazuri și unele diferențe pe care le considerăm relevante pentru felul în care eventualul protograf a fost modificat în cursul elaborării versiunii din 1651. Astfel, între forma versetului 3 al psalmului 131 citată în *Noul Testament* (1648): *Să voiu mearge în casa mea, să voiu sui în așternutul mieu, să voiu da somnu ochilor miei au durmitare geanelor meale până când nu voiu afla locul Domnului, măcar să pieiu* și forma existentă în textul *Psaltirii* din 1651: *Să voiu întra în sălașul casei meale au să voiu sui spre așternutul patului mieu 4. Să voiu da somn ochilor miei sau sprânceanelor meale*

durmitare (și geanelor meale răpaos săva să pieiu) pot fi notate unele diferențe textuale mărunte, dar și existența unui pasaj (*măcar să pieiu / săva să pieiu*) care este comun numai acestor două cărți de la Alba Iulia, neregăsindu-se nici în versiunile din *Ps. Scheiană, Hurmuzaki*, Dosoftei, *Biblia de la București*, Antim și nici în *Septuaginta, Vetus, Nova* sau în textul ebraic. Singura explicație posibilă a prezenței acestui pasaj numai în citatul din *Noul Testament* și în versiunea *Psaltirii* din 1651 ar putea fi oferită de o notă la acest verset existentă în *Nova*, notă din care putem deduce eventuala eliminare din textele primare a unei formule de jurământ *(Male sit mihi)*, considerată a fi un sacrilegiu: *Cavebant Hebraei, ne cum juramento maledictionem aderent.* Putem deci presupune că a existat o versiune primară a traducerii românești încă înainte de data tipăririi *Noului Testament* din 1648. Acest protograf urma îndeaproape o ediție occidentală de tipul celor care, pe lângă vechea traducere latinească a textului psalmilor după *Septuaginta (Vetus Latina* – în una dintre numeroasele ediții umaniste care reproduceau această versiune după *Biblia Polyglotta Complutensis)* conțineau și o nouă traducere latină *(Nova)* a textului ebraic, marcând în note și, uneori, chiar în text adausurile introduse pentru a întregi semnificația deseori obscură a textului original, precum și variantele existente în alte redacții. Ambele versiuni ale traducerii latinești a psalmilor prezintă, în numeroasele ediții apărute în cei mai bine de 130 de ani care s-au scurs de la prima ediție în limba latină a *Septuagintei* în 1517 și până la tipărirea *Noului Testament* de la Alba Iulia din 1648, numeroase diferențe, în așa fel încât se poate spune că, prin denumirea de *Nova*, se înțelege mai degrabă *o serie de versiuni* succesive în limba latină, caracterizate prin efortul de a se apropia cât mai mult de forma originară a psalmilor. Această năzuință, exprimată încă din prefața cardinalului Cisneros la *Biblia Complutensis*, este reafirmată în majoritatea edițiilor umaniste ale textului biblic și o vom regăsi, formulată în termeni aproape identici, și în *Predoslovie cătră cetitori* din *Psaltirea* de la Alba Iulia din 1651 (v. în ediția de față, ff. 299^{r}-300^{v}).

Perfecționarea aparatului critic al edițiilor biblice este subordonată ideii de a restitui puritatea mesajului divin. În același timp aparatul critic avea și menirea de a facilita accesul cititorilor la text și de a-i oferi datele necesare înțelegerii corecte a acestuia. Toate aceste principii, evidente încă din timpul traducerii și tipăririi *Noului Testament* din 1648, sunt continuate prin traducerea și tipărirea *Psaltirii* din 1651. Deși sumele care apar atât în *Noul Testament*, cât și în *Psaltire*, reprezentau o noutate în editarea unor traduceri românești ale textului biblic, moderația cu care este introdusă această inovație îi conferă de la bun început statutul de modalitate receptă și, chiar dacă nu vom mai întâlni încă multă vreme între edițiile românești ale textelor biblice alte exemple de folosire consecventă a acestui tip de comentarii, totuși putem considera că inovația nu a fost respinsă *de plano* în

mediile ortodoxe. Conștienți de noutatea pe care o prezenta în spațiul ortodox demersul lor, autorii au încercat nu numai să aducă argumente de autoritate în sprijinul acțiunii lor, ci și să armonizeze noutățile pe care le aduceau cu tradiția transmiterii textului biblic în spațiul ortodox. Titlurile slavone ale cărților biblice, numerotația psalmilor după modelul folosit în *Septuaginta* arată că a existat dorința de a nu contraveni tradiției. Dacă în ceea ce privește recursul la *Septuaginta* dovezile textuale sunt destul de concludente, în ceea ce privește un eventual model slavon ele sunt mai puțin clare. Este adevărat că mai multe elemente formale (titlul slavon al cărții, ca și titlurile majorității psalmilor și cele ale cărților biblice din trimiterile marginale, formula de încheiere a cărții și alte câteva formule uzuale care apar în sume și predoslovii) par să indice și folosirea unei surse slavone în *Psaltirea* din 1651. De asemenea, menționarea unei *Biblii* slavone în *Predoslovie către cetitori* a *Noului Testament* din 1648 („... și am socotit și izvodul slovenescu carele-i izvodit slovenește din grecească și e tipărit în Țara Moscului") poate fi considerată o dovadă indirectă a consultării unei surse slavone și în cazul traducerii psalmilor. Cele două indicii care se dau despre acest „izvod slovenesc" și anume că reprezintă o traducere din greacă și că este „tipărit în Țara Moscului" permit identificarea sa cu *Biblia de la Ostrog* din 1581. Această ediție, deși are marcate grafic versetele psalmilor, nu conține și numerotarea acestora. Ponderea acestei posibile surse se rezumă probabil doar la titlurile și trimiterile în slavonă, nu însă și la alegerea anumitor soluții de traducere, pentru că, în aceste cazuri, prevalează neîndoielnic fidelitatea față de textul ebraic. Fără a diminua în vreun fel importanța elementelor paratextuale (predoslovii, sume, glose, note și comentarii marginale, adausuri în text marcate prin paranteze) trebuie spus însă că rezultatul cel mai important al travaliului filologic este însuși textul traducerii românești a psalmilor. Acesta are două caracteristici foarte valoroase: fidelitatea față de originalul ebraic și claritatea textului românesc. Dreapta cumpănă între aceste două deziderate nu putea fi obținută fără consultarea soluțiilor oferite de traduceri anterioare ale textului ebraic, în primul rând cele în greacă și în latină. În cazul *Noului Testament* din 1648 și al *Psaltirii* din 1651, fiind vorba de traduceri în limba română în care raportările la versiunile originale nu își propun să menționeze sau să comenteze eventualele diferențe existente între acestea, rezultatul criticii textuale îl reprezintă tocmai opțiunea pentru o anumită soluție și transpunerea corectă, nuanțată a acesteia în limba română. Exemplificăm această afirmație prin faptul că, deși glosele marginale reprezintă în majoritatea cazurilor varianta oferită de *Septuaginta*, există și câteva situații în care este preferată introducerea în text a formei din *Septuaginta* și menționarea marginală a echivalentului românesc al cuvântului din textul ebraic.

Textul traducerii românești a *Psaltirii* tipărit la Alba Iulia în 1651 reprezintă rezultatul activității mai multor cărturari grupați sub patronajul mitropolitului Simion Stefan. Aceștia se dovedesc a fi buni cunoscători ai principiilor criticii filologice umaniste a timpului. Ei păstrează metodologia aplicată în traducerea și tipărirea *Noului Testament* din 1648 (sistemul de trimiteri, glose și sume), aprofundând totodată aparatul critic prin referințele la versiunile textului ebraic al *Psaltirii* în comparație cu *Septuaginta* și *Vulgata*. Prin marcarea cuvintelor care lipseau din textul ebraic, *Psaltirea* din 1651 se distanțează substanțial de tot ceea ce se realizase până atunci în spațiul cultural post-bizantin. Din păcate, rezultatele efortului deosebit al acestor cărturari nu a fost fructificat de nici una dintre următoarele ediții românești ale *Psaltirii* (după știința noastră, următoarea ediție care va nota diferențierile față de textul ebraic va fi abia cea apărută peste mai bine de două secole la Pesta, în 1873, într-o limbă profund marcată de exagerările latiniste), lucru cu atât mai regretabil cu cât textul românesc din 1651 era nu doar foarte fidel surselor primare, ci și mult mai inteligibil decât o serie de versiuni românești ulterioare derivate din surse intermediare.

Mihai Moraru

The Place of *The Psaltery* from Alba Iulia (1651) Among the Romanian Translations of *The Book of Psalms*

The present research attempts to establish the place of the Romanian complete translation of the psalms, printed in 1651 in Alba Iulia, in relation with the Western humanist editions and with the tradition of the spreading of the Biblical text in the Orthodox area. Not only the para-textual elements are analysed (the glossaries, commentaries, notes concerning the additions or lacks from the primary editions), but also the accuracy of the translation in comparison with the Hebraic text. By confrontation with the Greek, Slovenian as well as other Romanian versions from the 16th and 17th century, the uniqueness of the version printed in Alba Iulia is underlined, as well as the moderation with which the positive methodological discoveries of the European humanist philological critique are introduced in the Romanian traditional culture.

La place du *Psautier* de Alba Iulia (1651) parmi les traductions roumaines du *Livre des Psaumes*

L' étude essaie de situer la traduction roumaine complète des psaumes, imprimée en 1651 à Alba Iulia, par rapport aux éditions humanistes occidentales et la tradition de la transmission du texte de la Bible dans l' espace orthdoxe. L'auteur y analyse les éléments paratextuels (gloses, commentaires, notes concernant les éléments rajoutés ou ceux qui manquent des versions primaires), aussi bien que la fidélité de la traduction par rapport au texte hébraïque. Suite à la comparaison avec des versions grecques, slavones et avec d'autres versions roumaines datant du XVI-e et du XVII-e, l'auteur met en évidence l'unicité de la version imprimée à Alba Iulia, tout comme la modération avec laquelle les gains méthodologiques de la critique philologique humaniste européenne sont introduits dans le cadre de la culture traditionnelle roumaine.

Der Platz des Psalmenbuches aus Alba Iulia (1651) zwischen den anderen rumänischen Übersetzungen der Psalmen

Die Studie versucht die Beziehungen zwischen der rumänischen Übersetzung der Psalmen aus dem Jahre 1651 und den humanistischen westlichen Auflagen wie auch mit der Tradition der Übertragung des biblischen Textes im orthodoxen Raum zu finden. Es werden sowohl die paratext Elemente (Glosse, Kommentare, Noten) wie auch die Treue der Übersetzung im Vergleich mit dem hebräischen Text analysiert. Durch den Vergleich mt griechischen, slawischen und andere rumänischen Auflagen aus dem XVI-XVII-ten Jh. unterstreicht man die Einzigkeit der Auflage das in Alba Iulia gedruckt wurde aber auch die Moderation mit der im Rahmen der traditionellen rumänischen Kultur die methodologischen Ergebnisse der europäischen humanistischen philologischen Kritik eingeführt wurden.

Artă tipografică şi orizont bibliologic

După *Evanghelii*, textul *Psaltirii* pare să fi fost preferat de tipografii de pe teritoriul Țărilor Române în prima fază a tiparului slavo-român şi apoi a celui românesc [1]. *Psaltirea* de la Bălgrad, tipărită în anul 1651 [2], va deveni pentru tipografia românească de la Alba Iulia o realizare prin care cercul de traducători şi tipografi îşi va justifica încă o dată, după editarea *Noului Testament* cu trei ani mai devreme [3], un loc de frunte între tipografiile de pe întregul teritoriu românesc. Pe când *Noul Testament* de la Alba Iulia a stârnit interesul istoricilor literari, autorilor preocupați de istoria bisericii şi s-a bucurat şi de atenția bibliologilor, *Psaltirii* de la Alba Iulia nu i s-a acordat atenție aproape de loc sau numai marginal [4].

Apariția în tipografia albaiuliană a *Psaltirii*, la 1651, este indisolubil legată de tipărirea *Noului Testament* în anul 1648, acesta din urmă fiind primul rezultat al unei etape din istoria tiparului românesc şi albaiulian, prin intermediul căruia se pot bănui unele realități privind demersul editorial ce vizează ambele tipărituri. *Noul Testament* şi *Psaltirea* apar într-un context istoric influențat de opțiunea confesională a curții princiare de la Alba Iulia; într-o tipografie patronată atât de principele Gheorghe Rákoczi I prin superintendentul lui Ştefan Geleji, cât şi de mitropolitul Simion Ştefan al Bălgradului, dimensiunile contribuției lor sunt greu de evaluat astăzi. Prin apariția acestor două cărți se avea în vedere un deziderat propriu culturii europene acelor vremuri, editarea în limba națională a *Sfintei Scripturi*.

Foile de titlu ale celor două tipărituri aduse în discuție specifică aportul considerabil al contribuției principelui "[...] cu toată cheltuiala a măriei sale [...] Tipăritu s-au întru a măriei sale tipografie dentâi noao [...]", pe când aportul mitropolitului şi al colectivului de traducători şi tipografi poate fi identificat doar "printre rânduri", în prefețele cărții, prima de la început, fiind dedicată principelui, conform uzanțelor vremii (1 r.-8 v.), după care urmează *Predoslovie la Psaltire şi către cetitori* (9 r.-18 v.); iar cea de la sfârşit este destinată din nou cititorilor (299 v. – 300 r.). Despre autorii acestor două *Predoslovii* se poartă polemici încă din secolul al XIX-lea, ideea fiind preluată

---

[1] Ion Bianu, Nerva Hodoş, *Bibliografia românească veche 1508-1830*, (mai departe abreviat *BRV*) I, Bucureşti, 1903, passim.

[2] *Ibidem*, nr.60.

[3] *Ibidem*, nr.54.

[4] E.Mârza, *Psaltirea de la Bălgrad, 1651. 340 de ani de la tipărire*, în *Îndrumător pastoral*, XV, 1991, p.88-90; Iacob Mârza, *Rostul traducerii şi tipăririi "Psaltirii de la Bălgrad" în contextul secolului al XVII-lea. Importanța acestui act religios, cultural şi politic. Circulația cărții*, în *Revista istorică*, III, 1992, nr.5-6, p.511-527; O etapă a cercetărilor poate fi considerată lucrarea Eva Mârza, *Din istoria tiparului românesc Tipografia de la Alba Iulia 1577-1702*, Sibiu, Ed.Imago, 1998, p.34-49.

şi în secolul XX. Petru Maior consideră că "[...] în Prodoslovie aşa grăesc cătră Gheorghius Racoţi calvinii [...]", înţelegem de aici că *Predoslovia către crai* a fost scrisă de reprezentanţii bisericii calvine[5]. Independent de prima sursă, Mircea Păcurariu consideră drept autor al *Predosloviei* dedicate principelui pe un teolog calvin, aşa cum a declarat-o şi în cazul *Noului Testament*, şi îl nominalizează pe Gheorghe Csulay[6].

Analizând prima *Predoslovie*, aceasta cuprinde un pasaj scris la persoana întâi plural, din contextul căruia reiese că textul a fost elaborat în numele colectivului de traducători în limba română, în care este inclus şi mitropolitul Simion Ştefan "[...] ai porăncit noao slugilor măriei tale împreună cu Simion Ştefan mitropolitul din scaunul Bălgradului să izvodim Psaltirea lui David din limba jidovească pre limba rumânească, ca să o poată ceti înţelegându-o şi mic şi mare [...] pentr-aceia ne-am silit, din porunca măriei tale şi am izvodit şi le-am isprăvit cu cheltuiala măriei tale". Din istoriografia acestei probleme se desprind două ipoteze privind problema traducerii. În prelungirea fragmentului citat, nici una din aceste ipoteze nu pare să fie plauzibilă. Primul posibil traducător citat de Nicolae Iorga[7] ar fi ieromonahul Silvestru, cel care a început să traducă *Noul Testament* şi nu a terminat nici traducerea lui, decedând. Se mai nominalizează Ştefan Fogarasi care avea, în anul 1648, atunci când apărea *Catehismul* de la Alba Iulia cu litere latine şi ortografia maghiară, tradusă "parte din psalmii lui David"[8]. O îndoială privitoare la paternitatea lui Fogarasi asupra traducerii apare chiar la unii autori maghiari[9]. Singur mitropolitul Simion Ştefan, numit în *Predoslovie*, rămâne personalitatea pe care nu avem de ce să o punem la îndoială, însă, poate, nu în postura de traducător, ci patron spiritual şi al acestei ediţii. Din contextul *Predosloviilor* se mai desprinde o problematică, aceea referitoare la limba (poate limbile) din care s-a tradus. Nu ne-am propus să ne ocupăm de acest segment al cercetării, însă aici poate fi amintită intenţia lui Gheorghe Rákoczi exprimată în *Predoslovia către crai* de a trimite "[...] în toţi anii [...] cărtulari în ţări streine, să înveţe cu de-adânsul cuvântul lui Dumnezău [...]".

---

[5] Petru Maior, *Istoria bisericii românilor*, I, Ediţie îngrijită şi studiu introductiv de Ioan Chindriş, Bucureşti, 1995, p.145.

[6] Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, II, Bucureşti, 1994, p.76. În acelaşi ton s-a exprimat şi Timotei Cipariu în *Crestomaţie sau Analecte literarie*, Blasiu, 1858, p.XXII, considerând-o o carte calvină şi limba traducerii o consideră mai veche decât ediţia propriu zisă.

[7] Nicolae Iorga, *Istoria românilor din Ardeal şi Ungaria, I*, Bucureşti, Ed.Casei Şcoalelor, 1915, p.252-253, însă, acelaşi autor în *Istoria bisericii româneşti şi a vieţii religioase a românilor*, ed.II, Bucureşti, 1995, p.339 nu numeşte traducătorul *Psaltirii*. Ştefan Meteş, *Istoria bisericii românesti din Transilvania si Ungaria*, Sibiu, 1936, p.399 se îndoieşte de ipoteza lui N.Iorga conform căreia Silvestru ar putea fi traducătorul *Psaltirii*.

[8] Ştefan Meteş, op.cit., p.395.

[9] Juhász István, *A Reformáció az Erdélyi romanok között*, Kolozsvár, 1940, p.192.

Predoslovia cătră cetitori, aflată pe ultimele două pagini ale *Psaltirii* (299 r.-300 v.) abordează aceeaşi problemă a "izvodirii" textului, dar nici aceasta nu soluţionează problema în discuţie. Încheierea textului face lumină într-un singur sens: "... vă rugăm să iertaţi ce am greşit, au cuvânt, au în tipar [...]", bunăoară, această *Predoslovie* este scrisă în numele traducătorilor, dar şi al tipografilor. Ne întrebăm, dacă putem vorbi despre un singur colectiv de traducători şi tipografi români ai *Psaltirii*? Din aceste puţine rânduri reiese, că foarte probabil, da.

Am realizat această introducere în studiul bibliologic, dorind să evaluăm informaţiile despre condiţiile de tipărire a cărţii, tipografi sau editori, despre patroni ori alte realităţi care se cuvin să fie subliniate aici. Informaţii cu totul noi, nu credem că vom reuşi să aducem. Se pot doar aduna fărâme de date publicate de la *Bibliografia românească veche* până la diferite studii de autori şi se pot căuta înţelesuri ascunse în textele prefeţelor de atâte ori lecturate.

Din cercetarea actuală şi din cele de dată mai veche rezultă doar două nume certe legate de apariţia acestei ediţii a *Psaltirii*. Ne gândim la principele Gheorghe Rákoczi, sponsorul principal şi Simion Ştefan, reprezentant al grupului de români responsabili cu traducerea şi tipărirea în Mitropolia Bălgradului. Pe f. 294 v., la terminarea propriu zisă a textului *Psaltirii*, în josul paginii se află un text slavon în care sunt imprimate, într-un simplu chenar de ornamente tipografice, iniţialele "M.S.". Acest M.S. îi mulţumeşte lui Dumnezeu că a putut încheia lucrarea începută. Este singurul text mai complex tipărit în limba slavonă[10]. O părere privind dezlegarea tainei acestor iniţiale se datorează lui N.Iorga care, legând traducerea *Psaltirii* de numele ieromonahului Silvestru (probabil monahul Silvestru) îi atribuie acestuia iniţialele şi declară că "Nu poate fi Mitropolit Ştefan [...]"[11]. Dacă luăm în considerare că în anul 1651 Silvestru era de mult mort, chiar din timpul traducerii *Noului Testament*, traducerea lui a fost terminată la sfârşitul anului 1645, oricum înaintea începerii tipăririi, de ce ar fi trecut tipografii iniţialele numelui acestuia la încheierea tipăririi *Psaltirii*?! Să fi avut-o tradusă înaintea *Noului Testament*? Dacă nu poate fi vorba de ieromonahul Silvestru şi nici de mitropolitul Ştefan (care nu a folosit această formă a numelui), cine ar putea fi identificat sub aceste iniţiale? Deocamdată mai rămân probleme neelucidate.

Tipărirea *Noului Testament* şi a *Psaltirii* se realizează în tipografia princiară, nouă, orânduită probabil sub supravegherea superintendentului curţii, Gheorghe Csulay, însă nu fără implicaţii din partea grupului de cărturari români care a tipărit aceste cărţi. Vorbind despre tipărirea *Psaltirii*, trebuie

---

[10] Datarea tipăririi de pe foaia de titlu (ultimul rând) este formulată, de asemenea, în slavonă, totodată colontitlurile *Predosloviei la Psaltire şi cătrc cetitori* folosesc formula: *Predoslovie na Psaltiri*.

[11] N.Iorga, *Istoria românilor din Ardeal* ..., p.253 şi nota.

implicit să facem analogii cu prima carte apărută a acestei etape de activitate tipografică la Alba Iulia, *Noul Testament.*

După tipărirea primului set de cărţi româneşti la Alba Iulia în perioada 1639 – 1642, *Evanghelia cu învăţătură*, 1641 şi *Catehismul calvinesc*, 1642[12] urmează o perioadă, nu prea lungă, de pregătire pentru traducerea şi editarea *Noului Testament*, care se suprapune cu alegerea lui Simion Ştefan, noul arhiepiscop al Bălgradului (martie 1643). Rolul lui Simion Ştefan în funcţionarea nu numai a Mitropoliei Bălgradului, dar şi a tipografiei româneşti de aici este tratat în multe contribuţii ale autorilor mai vechi sau contemporani[13]. În acest context se realizează şi corpurile de litere necesare tipăririi unei opere de mari dimensiuni cum a fost *Noul Testament.* Executarea literelor are loc la începutul anului 1646[14]. Nu se ştie cine a fost gravorul, dar pe lângă tipografia princiară trebuia să fi existat un atelier specializat şi meşteri turnători de litere, fiindcă şi pentru imprimarea cărţilor în limbile latină, maghiară, ebraică se folosesc seturi de litere specifice pentru Alba Iulia. Este important de subliniat că pentru tipărirea *Psaltirii* se reiau seturile de litere ale *Noului Testament*, dar se va turna şi un corp special de mai mari dimensiuni, cu care va fi tipărit textul de bază al cărţii. Pentru aceasta fază a pregătirii tiparului pentru *Psaltire* nu deţinem nici o mărturie documentară specifică, dar considerăm că este util să amintim cele câteva nume de tipografi care au fost implicaţi în tipărirea *Noului Testament.*

Predoslovia către principe din *Noul Testament* evocă aducerea tipografilor străini "[...] de ne-au făcut tipografie şi le-ai dat plată din vistiiariul Măriei tale". După mai multe ipoteze lansate, privind aceşti tipografi străini, ei puteau fi meşteri ruşi[15], dar ipoteza nu a fost confirmată documentar; totuşi, nici prezenţa acestora nu a fost infirmată; nu se cunosc meşteri străini de Ţarile Române, care ar fi contribuit la tipărirea cărţilor româneşti de la Alba Iulia. Numele celor câţiva tipografi care au fost identificaţi pe parcursul mai multor decenii dovedesc că aceştia erau români. Unii dintre ei au venit de dincolo de munţi şi astfel puteau fi consideraţi străini de Ardeal. Deja Vasilie Popp, la 1838, se exprimă în acest sens şi lui îi se datorează şi cea mai veche informaţie privind un tipograf care nu este atestat la Alba Iulia, dar care

[12] Despre *Catehismul calvinesc* de la Alba Iulia, 1642 nu ştim cum a fost tipărit, nepăstrându-se exemplare; vezi şi E.Mârza, *op.cit.*, p.30-33.

[13] Date privind viaţa şi activitatea lui Simion Ştefan la E.Mârza, *op.cit.*, p. 34-44.

[14] S-a păstrat scrisoarea lui Gheorghe Rákoczi emisă la 7 ianuarie 1646, în care scrie lui Király-Daróczi Debreceni Tamás, administrator, să trimită 20 de chintale de antimoniu care lipseau pentru turnarea literelor. Vezi Bujdosodó Valentinus, *Adalék az elsö oláh Biblia történetéhez*, în *Századok*, V, 1871, p.718.

[15] Ipoteza îi aparţine lui Gabriel Ştrempel, *Sprijinul acordat de Rusia tiparului românesc în secolul al XVII-lea*, în *Studii şi cercetări de bibliologie*, I, 1955, p.40.

menționează intenția de a se deplasa la 1644 la mitropolitul de Bălgrad[16]. Ștefan tipograful sau Ștefan din Ohrida a fost considerat și de alți autori de după V. Popp potențialul tipograf al *Noului Testament* și astfel, poate, și al *Psaltirii* În contextul venirii sale la Alba Iulia, el își spune pentru prima dată tipograf[17].

Gheorghe Rusu din Sibiel "[...] fiind tipograf cu ceilalți frați anume Simion Ștefan, cu ajutoriul lui D[u]mnezeu am silit de [o] am tipărit"[18]. Iată, o altă atestare documentară a unui tipograf, care prin textul său îl implică încă o dată pe mitropolit în procesul tipăririi. Gheorghe Rusu din Sibiel (astăzi jud.Sibiu) este reprezentantul tipografilor ardeleni. În tipografia princiară și în secția ei care folosește cu precădere litere latine a lucrat în răstimpul cercetat meșterul tipograf Martin Maior din Brașov, cunoscut cu diferite forme ale numelui său. El a fost tipograful *Catehismului calvinesc* de la 1648; trebuia, deci, să fi știut românește sau era chiar român, supunându-se curentului maghiarizant, deoarece *Catehismul* a apărut cu ortografie maghiară. Rolul principelui în tipărirea cărților din tipografia princiară ar putea justifica prezența lui Martin Maior între tipografii români la 1648 și 1651.

Psaltirea, Bălgrad, 1651 este un volum in 4^0;

- tipărit într-o singură coloană, într-un chenar central și unul îngust exterior, în care se află glosele sau trimiterile marginale.
- Volumul are 16 și 21 de rânduri pe pagină.
- Textul este tipărit în negru, la început are și câteva rânduri tipărite cu cerneală roșie și inițiale roșii.
- Pentru imprimare s-au folosit cel puțin 5 corpuri de literă, unele litere pe foaia de titlu și prima pagina cu text au forme neregulate. Primul rând al foii de titlu, titlul *Psaltirii* apare în limba ebraică cu litere specifice.
- Componența unui exemplar complet reprezintă: Foaia de titlu, 18 foi nenumerotate + 300 foi. La călcâiul foilor există numerotare prin signaturi chirilice.
- Exemplarele analizate au un complex de greșeli de numerotare a foilor: după nr. 85 urmează 88, 87, 86, 89; în loc de 231 apare nr.241. Mai departe numerotarea este corectă[19].
- Între exemplarele păstrate au fost descoperite unele, cu mici diferențe în dispunerea rândurilor pe pagină, cu diferențe în lexic și în formulare.

---

[16] Vasilie Popp, *Disertație despre tipografiile românești în Transilvania și învecinatele țări de la începutul lor și până la vremile noastre, Sibiu, 1838*, ediție critică, studiu introductiv, note, indice de Eva Mârza și Iacob Mârza, Cluj-Napoca, Ed.Dacia, 1995, p.122, 161, 181.
[17] O ultimă concluzie și bibliografie la E.Mârza, op.cit., p.40-41.
[18] Florian Dudaș, *Carte veche românească din Bihor sec.XVI-XVII*, Oradea, 1977, p.72-73.
[19] Am analizat exemplarele de la Biblioteca Muzeului Național al Unirii, Alba Iulia, prin bunăvoința colegei Doina Dreghiciu; CVR 346 și CVR 571; ambele prezintă aceleași greșeli, ca și exemplarul din proprietatea particulară a domnului dr. Mihai Moraru.

Presupunem, că este vorba de trasuri diferite, corectate în timpul tipăririi, procedura utilizată şi în cazul imprimării *Noului Testament*[20].

- Textul *Psaltirii* este încadrat în chenare liniare simple, pe partea exterioară a paginilor apar două coloane; în prima dinspre centru se află numerotarea versetelor, iar în coloana exterioară apar trimiterile marginale; notele marginale, ca şi omisiunile din text sunt marcate cu câte o steluță în text şi pe margine: f. [17] r., 1 r., 2 v., 14 v., 38 v., 39 r., 70 r., 93 r., 99 v., 121 v., 122 r., 133 v., 135 v., 136 v., 138 v., 156 r., 178 r., 220 v.[21].

Apectul grafic al cărții este sobru, cu foarte puține ornamente, propriu cărților de influență reformată. Doar pe foaia de titlu şi pe prima pagină a textului *Psaltirii* există inițiale şi câteva cuvinte imprimate cu un tuş roşu deosebit de închis. Reprezentările grafice mai complexe din *Psaltire* sunt: stema Mitropoliei Bălgradului, sfânta Treime şi stema familiei Rákoczi, identice cu cele din *Noul Testament*. În text nu se foloseşte decât un singur tip de frontispiciu fitomorf care se întâlneşte şi în *Noul Testament*. Dintre ornamentele tipografice, aproape toate apar în ambele tipărituri, doar nişte floricele mici şi un fel de lanț stilizat sunt noi în *Psaltire*. Dintre inițialele decorative de mari dimensiuni, în *Psaltire* se folosesc 9 tipuri, dintre care 4 sunt nou create Z, I, K (în două ipostaze) şi T, dintre care T, Z şi I nu apar la această dimensiune deloc în *Noul Testament*[22]. Acesta este un tip de inițială bogat ornamentată, având aspect alegoric, cu ornamente fitomorfe, zoomorfe şi antropomorfe. În setul de inițiale de dimensiune mijlocie, 7 la număr, numai una, F este nou creată. Din cel de al treilea tip de inițiale ornamentate, numai cu motive fitomorfe, pe paginile *Psaltirii* pot fi identificate 22 de tipuri, pe când în *Noul Testament* doar 16.

Pentru tipărirea *Psaltirii*, meşterii au folosit un singur sortiment de hârtie care este considerat hârtie manuală din zdrențe[23]. Faptul că hârtia este produsă manual cauzează calitatea diferită din câte un volum al cărții. Hârtia este marcată cu filigranul morii de hârtie de la Lancrăm, în trei variante de dimensiuni identice şi cu foarte mici diferențe. Acesta reprezintă stema Transilvaniei utilizată în vremea lui Gheorghe Rákoczi I.

Câte exemplare au ieşit din tipografia albaiuliană, care a fost tirajul *Psaltirii*, nu ne este cunoscut. Suntem în măsură să apreciem doar faptul că tirajul *Noului Testament* trebuia să fi fost mai mare decât cel al *Psaltirii*. Până astăzi s-a păstrat un număr relativ mic de exemplare, incomparabil mai mic

---

[20] E.Mârza, *op.cit.*, p.42-43.

[21] Astfel de sistem de completare a textelor s-a folosit de tipografi şi în *Noul Testament*.

[22] Pentru comparație E.Mârza, *op.cit.*, p.162-170, 173-178.

[23] Sofia Ştirban, *Din istoria hârtiei şi filigranului: Tipografia românească a Bălgradului (sec.XVII)*, Alba Iulia, 1999, p.51-53.

decât cel al *Noului Testament*[24]. Cunoaştem că Timotei Cipariu avea un exemplar în biblioteca sa şi l-a descris destul de amănunţit în *Crestomaţie* şi în *Principia de limbă*[25]. Nicolae Iorga a publicat un valoros material documentar pentru cercetarea noastră prin, de multe ori discutatele *Scrisori şi inscripţii ardelene şi maramureşene*[26]. Studiind cărţile publicate de istoric de la diferite biserici, am putut constata că la începutul secolului se aflau exemplare din *Psaltire* la Cetatea de Baltă şi Haţeg[27]. O altă situaţie rezumativă se profilează în urma cercetării întreprinse de Mitropolia română unită de la Blaj, care la 1933 a intenţionat să obţină evidenţa cărţilor bisericeşti aflate la parohii[28]. Din ampla cercetare a materialului rezultat nu aflăm despre existenţa nici unui exemplar din *Psaltire*. De asemenea, trebuie menţionată contribuţia mai recentă la cunoaşterea patrimoniului de carte românească veche din documente de arhivă. Episcopia greco-catolică de Cluj-Gherla a concentrat inventarele bisericilor aparţinătoare cu un număr considerabil de cărţi româneşti vechi (aproximativ 4000 exemplare)[29]. Din acest număr considerabil a rezultat un singur exemplar cert al *Psaltirii*, Bălgrad, 1651. O cercetare recentă privind importanţa *Psaltirii* şi răspândirea ei aduce la lumina zilei un număr de cca 40 de exemplare existente, menţionate în materiale documentare mai vechi sau mai noi[30]. La acest număr se raportează şi cercetarea noastră: 5 exemplare la Biblioteca Academiei din Bucureşt[31], 5 exemplare la Arhiepiscopia din Sibiu[32], 4 exemplare la Biblioteca Academiei din Cluj[33], în Timiş[34], 3 exemplare la Biblioteca Naţională a României din Bucureşti[35], câte 2 exemplare la Alba Iulia în Biblioteca Muzeului Naţional al

---

[24] Spre exemplu faţă de cele 18 exemplare ale *Noului Testament* aflate în colecţiile albaiuliene spre sfârşitul deceniului nouă al secolului XX, astăzi numărul exemplarelor a crescut sensibil.

[25] T. Cipariu, *Crestomaţie ...*, p.100-113; Idem, *Principia de limba şi de scriptură*, Blasiu, 1846, p.101, 105. Exemplarul cu autograful lui T.Cipariu se află în Biblioteca Academiei din Cluj.

[26] Volumul II, Bucureşti, 1906.

[27] N. Iorga, *Scrisori şi inscripţii ardelene şi maramureşene*, II, Bucureşti, 1906, p.77, 110-111.

[28] Cornel Tatai-Baltă, Iacob Mârza, *Tipărituri româneşti vechi în judeţul Alba (o evidenţă din 1933)*, în *Apulum*, XXIV, 1987, p.259-268.

[29] Susana Andea, Avram Andea, *Cartea românească veche din Transilvania în inventare bisericeşti*, Cluj-Napoca, 1996, p.84; exemplarul a aparţinut parohiei Feleac din judeţul Cluj.

[30] Iacob Mârza, *Rostul traducerii şi tipăririi "Psaltirii de la Bălgrad"* , p.511-527.

[31] Rodica Popescu, *Tipărituri de la Bălgrad în colecţiile Bibliotecii Academiei R.S.R.*, în *Apulum*, XVIII, 1980, p.253-264.

[32] Doina Braicu, Victor Bunea, *Cartea veche românească din secolele XVI-XVII din colecţiile Arhiepiscopiei Sibiului*, Sibiu, 1980, p.84-85, nr.23.

[33] Titus Furdui, Iacob Mârza, *Tipărituri româneşti vechi imprimate la Bălgrad, conservate în fondul Colecţiilor speciale ale Bibliotecii Academieie Republicii Socialiste România Filiala Cluj*, în *Mitropolia Ardealului*, XX, 1975, nr.9-10, p.612.

[34] Ion B. Mureşianu, *Cartea veche bisericească din Banat*, Timişoara, Editura Mitropoliei Banatului, 1985, p.27.

[35] Exemplare nepublicate

Unirii[36], în Biblioteca Centrală Universitară "Lucian Blaga" din Cluj[37], la Biblioteca Brukenthal[38], câte 1 exemplar la Biblioteca Centrală Universitară din Bucureşti[39], la Muzeul de Istorie al Transilvaniei, Cluj, în judeţul Mureş la Ruşii Munţi[40], în judeţul Bihor se păstrează 1 exemplar în fragment[41], la Biblioteca judeţeană din Oradea[42], în fondurile Arhivelor din România, anume la Arad[43], la Turnu Severin[44], la Bucureşti[45], la Galaţi[46], Iaşi[47], la Mănăstirea Neamţ[48], Debrecen [49] şi un exemplar se află în proprietatea lui Mihai Moraru.

Materialele documentare mai vechi ca şi cele contemporane mărturisesc raritatea *Psaltirii* de la Alba Iulia. Numărul relativ mic al exemplarelor identificate astăzi, număr care cu siguranţa nu este definitiv şi care poate să mai crească, însă nu spectaculos, poate fi ori dovada unui tiraj restrâns ori a unei circulaţii intensive în timp, care a cauzat şi dispariţia prin uzare. *Psaltirea de Bălgrad* nu a circulat numai în Transilvania, a ajuns la Bucureşti, Galaţi, Turnu Severin, Iaşi, ceea ce este dovada faptului că ea a fost acceptată de români. *Psaltirea* este o carte sobră, impunătoare prin dimensiuni şi grafică. O carte de educare pentru români, care prin textul său şi însemnări manuscrise aflate în toate exemplarele păstrate, dovedeşte o mare utilizare în rândul românilor de dincoace şi de dincolo de munţi.

Eva Mârza

---

[36] Eva Mârza, Doina Dreghiciu, *Cartea românească veche în judeţul Alba secolele XVI-XVII Catalog*, Alba Iulia, 1989, p.110-111, nr.47, 48.

[37] Elena Mosora, Doina Hanga, *Catalogul cărţii vechi româneşti din colecţiile Bibliotecii Centrale Universitare "Lucian Blaga" Cluj-Napoca*, 1991, p.18, nr.15.

[38] Constantin Pascu, *Cartea românească veche în Biblioteca Brukenthal*, Sibiu, 1970, p.20.

[39] *Cartea românească veche în colecţiile Bibliotecii Centrale Universitare Bucureşti*, Bucureşti, 1972, p.21, nr.4.

[40] Elena Mihu, *Cartea veche românească în judeţul Mureş provenită din centrele tipografice ale vremii*, în *Îndrumător bisericesc misionar şi patriotic*, XI, 1987, p.83.

[41] Florian Dudaş, *Carte veche românească în Bihor sec.XVI-XVII [Catalog]*, Oradea, 1977, p.83, nr.58.

[42] Constantin Mălinaş, *Catalog de carte românească veche*, Oradea, 1993, p.33-34, nr.6.

[43] *Cartea românească veche în bibliotecile documentare ale Arhivelor Statului Catalog*, Bucureşti, 1985, p. 25, nr.6.

[44] Dan Buciumeanu, *Comori de carte veche românească şi străină Catalogul colecţiilor speciale ale Bibliotecii I.G.Bibicescu din Turnu Severin*, Bucureşti, Scrisul românesc, 1996, p.203, nr.4.

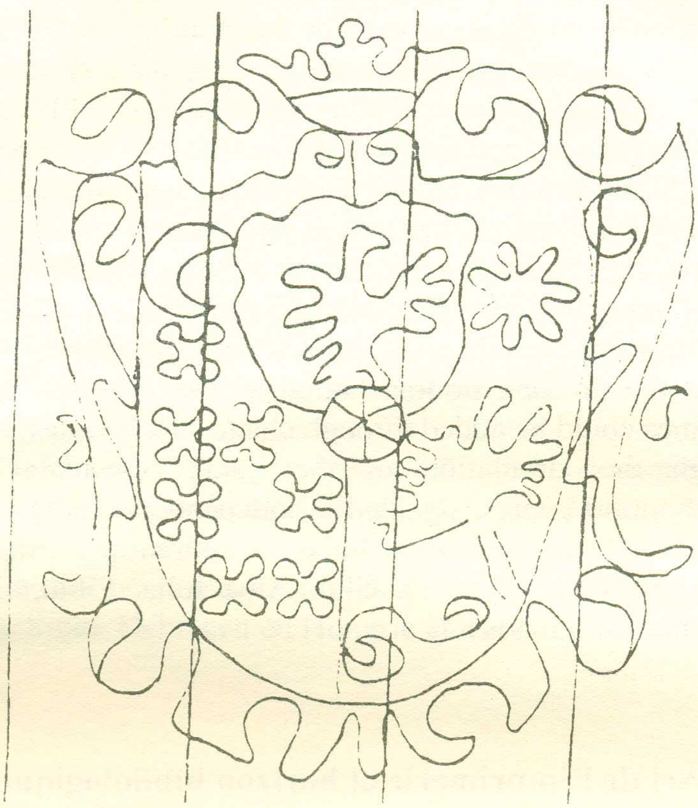
[45] *Cartea veche românească în colecţiile Bibliotecii Centrale Universitare Bucureşti*, Bucureşti, 1972, p.21, nr.4.

[46] G. Hîncu, *Cartea românească veche în Biblioteca "V.A.Urechia" Galaţi*, Galaţi, 1965, p.17, nr.7.

[47] Martin Bodinger, *Cartea românească veche în colecţiile Bibliotecii Centrale Universitare din Iaşi. (Cărţi rare şi preţioase vol.3)*, Iaşi, 1976, p.9, nr.11.

[48] Informaţie nepublicată ce se datorează colegului Emanuel Nadler.

[49] Ojtozi Eszter, *Rumunica a Debreceni egyetemi könyvtár allományából*, Debrecen, 1985, p.103, nr.2.

Typographic art and bibliological horizon

The bibliographical research presents the cultural and editorial context in which *The Psaltery* appeared in Romanian, in 1651.

The apparition in 1651 of *The Psaltery* is closely connected with the printing of *The New Testament* printed in Alba Iulia in the same Romanian printing press. Both appear in a historic context influenced by the confessional option of the royal court from Alba Iulia, in a printing press under the patronage of both prince Gheorghe Rákoczi through his superintendent Ştefan Geleji and archbishop Simion Ştefan of Bălgrad. By printing these two books a major purpose of the European culture of the time was attained, the publishing of the Holy Scripture in the national tongue.

From the present research as well as from the previous ones just two names occur which can undoubtedly be connected with the apparition of this edition of *The Psaltery*, namely Gheorghe Rákoczi, the main financial supporter and Simion Ştefan, the archbishop of Bălgrad, the spiritual patron of the book and representative of the group of Romanians responsible for the translation and the printing of the book. The printing press where *The New Testament* and *The Psaltery* were made was very probably the royal printing

press where there functioned, in the meantime, a Romanian workshop which later became an independent printing press near the archbishopric.

It is important to mention that for the printing of *The Psaltery* it was used the set of ordinary letters and initials from *The New Testament* which was completed with ordinary letters of a bigger size and with some initials of various size. The graphic appearance of *The Psaltery* is sober and elegant, without images, if we do not take into account the coat of arms of the Bălgrad archbishopric and the royal coat of arms. The book is printed on local paper made at the paper mill from Lancrăm, which belonged to the royal court, from which just one filigree was identified in three similar variants.

In the present article two names are put forward, of potential collaborators at the printing or translating of *The Psaltery* in Romanian to which other names could be added through chance discoveries.

Through the circulation of the book, nowadays we came to acknowledge about 40 copies, signaled in independent studies and catalogues in various corners of the country, in libraries, churches or private collections (Bucharest, Galați, Turnu Severin, Cluj, Alba Iulia, Sibiu, Debrecen from Hungary and other localities).

Art de l'imprimerie et horizon bibliologique

L'étude bibliologique expose le contexte cultural et éditorial dans lequel le *Psautier* en roumain est paru en 1651 à Alba Iulia.

La parution du *Psautier* en 1651 est étroitement liée à l'impression du *Nouveau Testament*, paru à Alba Iulia, dans la même imprimerie roumaine en 1648. Le *Psautier* et le *Nouveau Testament* paraissent dans un contexte historique influencé par l'option confesionnelle de la cour princière de Alba Iulia, dans une imprimerie qui était sous le patronage du prince Gheorghe Rákoczi par son superintendent Ştefan Geleji et sous celui du métropolite de Bălgrad, Simion Ştefan. Par la parution de ces deux livres on avait en vue un desideratum propre à la culture européenne de ces temps-là, l'edition de la Sainte Écriture dans la langue nationale.

De la recherche actuelle et de celle d'avant il n'en résulte que deux noms sûrs et certains, liés à la parution de cette édition particulière du *Psautier*, Gheorghe Rákoczi, le sponsor principal et Simion Ştefan, le métropolite de Bălgrad, le protecteur spirituel du livre et le représentant du groupe de Roumains responsables de la traduction et de l'impression du livre. L'imprimerie dans laquelle le *Nouveau Testament* et le *Psautier* ont été imprimés a été très probablement l'imprimerie princière dans laquelle fonctionnait à l'époque un atelier roumain, qui deviendra dans une autre étape une imprimerie indépendante auprès du palais métropolitain.

Il est important de mentionner le fait que pour l'impression du *Psautier* on utilise l'ensemble de lettres de ligne et initiales du *Nouveau Testament*, qui a été complété par des lettres de ligne d'une dimension plus grande et par certaines initiales de dimensions différentes. L'aspect graphique du *Psautier* est sobre et élégant, sans illustrations, si nous ne prenons pas en considération les armoiries du Palais Métropolitain de Bălgrad et celles de la famille princière. Le livre est imprimé sur du papier autochtone fabriqué dans le moulin à papier de Lancrăm qui appartenait à la cour princière où un seul filigrane en trois variantes similaires a été identifié.

Dans l'étude ci-présente, nous discutons sur quelques noms de potentiels collaborateurs à l'impression ou à la traduction du *Psautier* en roumain, noms auxquels nous pourrions ajouter encore d'autres, grâce aux découvertes faites par hasard.

Suite à la circulation du livre, aujourd'hui nous connaissons seulement environ 40 exemplaires signalés dans des études et des catalogues indépendants dans les plus diverses régions du pays, dans des bibliothèques, à des églises ou à des propriétaires privés (Bucureşti, Galaţi, Turnu Severin, Cluj, Alba Iulia, Sibiu, Debrecen en Hongrie et d'autres localités encore).

Druckkunst und bibliologisches Horizont

Die bibliologische Studie erfasst den kulturellen und verlegerischen Kontext in der das *Psalmenbuch* 1651 in Alba Iulia erschienen ist.

Die Herausgabe des Psalmenbuches im Jahre 1651 steht im Zusammenhang mit dem Druck des *Neuen Testaments* in derselben rumänischen Druckerei im Jahre 1648. Das *Psalmenbuch* und das *Neue Testament* erscheinen in einem historischen Kontext das von der konfessionellen Option des fürstlichen Hofes aus Alba Iulia in einer Druckerei die sowohl von dem Fürsten Gheorghe Rakoczi durch seinen Superintendent Stefan Geleji wie auch von dem Metropoliten Simion Stefan von Bălgrad beschützt, beeinflußt war. Die Herausgabe dieser beiden Bücher hatte als Zweck ein eigenes Ziel der europäischen Kultur dieser Zeiten und zwar die Herausgabe der Heiligen Schrift in der eigenen Volkssprache.

Aus den aktuellen und älteren Nachforschungen erschließt man mit Sicherheit zwei Namen die der Herausgabe dieses besonderen Psalmenbuches sehr nah waren und zwar Gheorghe Rakoczi, der Hauptsponsor und Simion Stefan, der Metropolit von Bălgrad, der geistliche Patron des Buches wie auch Vertreter der Gruppe von Rumänen, die mit der Übersetzung und den Druck des Buches verantwortlich waren. Die Druckerei, wo die beiden Bücher - das *Psalmenbuch* und das *Neue Testament* - herausgedruckt wurden, war sehr

wahrscheinlich die fürstliche Druckerei, wo in dieser Zeit eine rumänische Werkstatt wirkte, die später zu einer von der Metropolie unabhängige Druckerei wird.

Sehr nennenswert ist die Tatsache, daß man für den Druck des *Psalmenbuches* das Set mit den gemeinen Buchstaben und Anfangsbuchstaben vom *Neuen Testament* vervollständigt mit einigen gemeinen Buchstaben von größerer Dimension und mit einigen Anfangsbuchstaben von verschiedenen Maße benutzt hatte. Der graphische Aspekt des Psalmenbuches ist mäßig und elegant, ohne Illustrationen, wenn wir den Wappen der Metropolie von Bălgrad und den Wappen des fürstlichen Hofes nicht in acht nehmen. Das Buch wurde auf eigenes Papier, das von der Papiermühle aus Lancrăm das dem fürstlichen Hof angehörte, wo ein einziges Filigran in drei ähnlichen Varianten identifiziert wurde, hergestellt.

In der vorliegenden Arbeit werden einige Namen potentieller Mitarbeiter beim Druck und Übersetzung des Psalmenbuches in rumänischer Sprache besprochen. Zu diesen könnten auch andere Namen durch zufällige Entdeckungen hinzugefügt werden.

Wegen den Verkehr des Buches kennen wir heutzutage nur ungefähr 40 Exemplare die in unabhängige Studien oder Katalogen an verschieden Stellen im Lande (Bucuresti, Galati, Turnu Severin, Cluj, Alba Iulia, Sibiu, Debrecen in Ungarn wie auch in anderen Ortschaften) in Bibliotheken, in Kirchen, bei privaten Leuten signalisiert wurden.

Notă asupra ediției

Prilejuită de împlinirea a 350 de ani de la tipărirea sa, la Alba Iulia, în 1651, apariția ediției de față prezintă cititorilor o carte veche românească al cărei text, de o mare frumusețe și valoare, a rămas inaccesibil celor nefamiliarizați cu scrierea chirilică românească, ea nebeneficiind până acum de o editare modernă. Publicarea sa este importantă nu numai pentru cei interesați de istoria limbii sau a literaturii române, ci și pentru toți cei care doresc să cunoască îndeaproape valorile trecutului nostru cultural.

În reproducerea textului românesc al tipăriturii am optat pentru metoda transcrierii interpretative, cunoscută specialiștilor pentru avantajele pe care le oferă, procedeul urmărind să restabilească nu pronunția traducătorului, a redactorilor, ori pe aceea a tipografilor sau revizorilor săi, ci *limba textului*, care reflectă interferența mai multor factori care au determinat prezența deopotrivă a unor trăsături arhaice sau inovatoate de natură grafică sau lingvistică (fonetică, morfologică, sintactică și lexicală).

Transcrierea a urmărit, așadar, pe de o parte, să stabilească echivalențele dintre slovele chirilice și corespondentele lor latine, iar pe de altă parte, să adapteze caracterele chirilice la normele ortografice de astăzi, încercând o tratare cât mai fidelă și totodată cât mai unitară a grafiilor susceptibile de mai multe interpretări. S-a evitat în același timp uniformizarea limbii textului, care oglindește mai multe úzuri lingvistice, încercându-se o reproducere cât mai unitară a trăsăturilor cu caracter pur grafic. Așadar, în transcrierea textului au fost respectate în general normele ortografice actuale, în măsura în care grafiile nu reflectă forme arhaice, populare sau dialectale.

Slovele chirilice care nu ridică probleme deosebite în transcriere, valoarea lor fiind cea întâlnită în mod curent în scrisul vechi românesc, au fost echivalate după cum urmează: а = *a;* б = *b;* в = *v;* г = *g, gh (+ e, i);* д = *d;* ж = *j;* ѕ = *dz;* з = *z;* ї (і)= *i;* к = *c, ch (+ e, i);* л = *l;* м = *m;* н = *n;* п = *p;* р = *r;* с = *s;* т, ꙧ= *t;* ȣ, оу = *u;* ф = *f;* х = *h;* щ = *șt;* ц= *ț;* ч = *ce, ci, c (+ e, i);* ш = *ș;* ю = *iu;* ѯ = *x;* ѱ = *ps;* џ = *ge, gi, g (+ e, i).*

O atenție sporită am acordat semnelor sau grupurilor de slove care pot avea mai multe valori fonetice. Slovele polifone care pun probleme de interpretare sunt următoarele:

ѣ, ѧ, ꙗ

ѣ (notat de regulă după consoană) a fost echivalat prin *ea* atât în cuvinte sau în legături sintactice care azi conțin diftongul *ea*, de tipul авѣ = *avea* 208^{v}; бѣт = *beat* 208^{v}, чѣȣ = *ce-au* 202^{r}; нѣм = *neam* 109^{v}; плѣкѫ = *pleacă* 111^{r}, 190^{r} etc., în cuvinte în care uzul literar actual impune pronunția și scrierea cu *ia:* дацѣшь = *da-țe-aș* „da-ți-aș" 93^{v}, цѣи = *țe-ai* „ți-ai" 137^{v} (care pot reflecta în text rostiri populare), cât și în cuvinte de tipul *lege*, în care rostirile literare actuale sunt cu *e*: чѣрте = *cearte* 261^{r}; чѣсте = *ceaste* 202^{r}; дѣде = *deade* 213^{r}; грѣле = *greale* 174^{v}; лѣџѧ = *leagea* 299^{v}; мѣле = *meale* 106^{v}, 227^{v}; вѣке = *veache* 299^{v}; врѣмѧ = *vreamea* 111^{v} etc. Variantele scrise cu ѣ, ѧ - є de tipul *leage – lege* au fost păstrate în transcriere.

ѧ a fost redat prin *ea* sau *ia*, după cum urmează:

După consoană a fost echivalat prin *ea* (având aceeași valoare ca slova ѣ, cu care alternează); ачещѧ = *aceștea* 275^{v}; ачѣлѧш҄ = *acealeaș* 128^{r}; аколѧ = *acolea* 283^{r}; ашѧ = *așea* 207^{v}; чѧрте = *cearte* 261^{r}; дѧ = *de-a* 212^{r}; фѧте = *feate* 266^{r}; фѧцеи = *feaței* 260^{r}; лѧпеде = *leapede* 261^{r}; мѧ = *mea* 118^{v}, 222^{v}; навѧ = *n-avea* 133^{r}; оурѣкѧ = *ureachea* 220^{r}; валѧ = *valea* 107^{v} etc. De asemenea, slovele ѧ, ꙗ (ca și ѣ) au fost echivalate, după к

și г prin *ea*, conform ortografiei actuale (și nu prin *ia*) în cuvinte de tipul кꙗмѫ = *cheamă* 124^r, 253^r; џюнгꙗтѫ = *giungheată* 211^v.

La inițială de silabă sau de cuvânt (inclusiv în cuvinte de origine slavă sau maghiară), când e urmat de *e, i* în silaba următoare, ѧ a fost transcris *ia*: аѧве = *aiave* 215^r; бътаѧ = *bătaia* 204^v; кърȣѧ = *căruia* 121^v; чеѧ = *ceia* 212^r; гръѧще = *grăiaște* 124^r; ѧзер = *iazer* 209^r; мȣѧрѧ = *muiarea* 212^r ; плоаѧ = *ploaia* 132^v; воѧ = *voia* 129^r etc.

Adaptând grafia tipăriturii la ortografia actuală ѧ și ꙗ au fost însă transcriși prin *ea* (și nu prin *ia*) în pronumele ѧ = *ea* 128^r; ѧле = *eale* 215^r, în paradigma verbului *a fi:* ѧсте = *easte* 136^v, 209^v, precum și în determinativele (а)чѣѧ = *(a)ceaea* 100^r, 102^r etc.

ꙗ, ca și ѧ (cu care alternează în cuvinte de același tip) a fost transcris *ea* după consoană: дꙗ = *de-a* 214^v; дꙗфарѫ = *de-afară* 279^r; нꙗрѫ = *ne-ară* 294^v și prin *ia* la început de cuvânt sau silabă : кръꙗса = *crăiasa* 276^r; ꙗр῾бѫ = *iarbă* 204^r; ꙗсе = *iase* 268^r; тоꙗгȣл῾ = *toiagul* 244^r. Fac excepție, ca și pentru slova ѧ, ꙗсте = *easte* 174^v, pronumele personale și demonstrative *ea, eale, (a)ceaea* (vezi mai sus).

Succesiunile їа, їѧ, їꙗ au fost transcrise *ia* (și nu *iia*). Acest lucru s-a petrecut atât în cuvinte în care și în limba actuală *ia* notează hiatul (și nu diftongul), de tipul мънїѧ = *mânia* 297^r; търїѧ = *tăria* 215^v etc, cât și în cuvinte în care uzul literar actual recomandă pronunțarea cu diftong (și nu cu hiat), de tipul дїаволȣл῾ = *diavolul* 212^r; фїара = *fiara* 90^v; фїѧре = *fiare* 126^v; мїѧре = *miare* 278^r; мїарѫ = *mi-ară* „mi-ar" 180^v; пїарде = *piarde* 212^v; пїѧрде = *piarde* 202^{r}etc.

De asemenea, succesiunile їа, їѧ, їꙗ au fost transcrise după к și г conform ortografiei actuale, *ea* (și nu *ia*) în grafii de tipul кїамѫ = *cheamă* 97^v; кїꙗмѫ = *cheamă* 92^r, 96^r, deși ele ar putea reflecta și pronunția mai veche, cu hiat. Soluția pe care am adoptat-o ține cont și de faptul că ortografia actuală are în vedere, în cazul cuvintelor *cheamă, gheață* etc., mai degrabă paradigma verbului, respectiv a substantivului, și nu pronunția; de altfel în tipăritură к și г sunt urmați de regulă de е (și nu de їе) în кем = *chem* 277^v; кема = *chema* 155^r, 182^r; кемарѧ = *chemarea* 221^v; кемȣ = *chemu* 163^v; џенȣнкеле = *genunchele* 213^v; гѣца = *gheața* 271^r; ꙟкегарѫ = *închegară* 275^r; ꙟпърекѣрѧ = *împărechearea* 202^r; ꙟпърекетȣра = *împărechetura* 296^v; мънȣнке = *mănunche* 247^r; превегериле = *preveghcrile* 112^v; превегетȣрїле = *preveghcturile* 237^r etc., pronunțate probabil cu diftong, și nu cu hiat. De asemenea, гѣца = *gheața* 271^r, 291^v; ꙟпърекѣрѧ = *împărechearea* 202^r sunt tipărite cu ѣ (care notează de regulă diftongul *ea*), și nu cu ѧ, їа, їꙗ.

O excepție în transcriere o constituie, din rațiuni de fonetică istorică, redarea lui їѧ, їꙗ prin *iia* (și nu prin *ia*) în formele de imperfect ale verbelor de conjugarea a IV-a, în care pronunția veche era cu hiat, și nu cu diftong ca astăzi: *pizmiia* „pizmeau" 203^v, *sfârșiia* „sfârșeau" 207^r etc.

Din același motiv succesiunea їи a fost transcrisă *ii* în *priimi* 293^v.

е a fost transcris *e* după consoană, respectiv *ie* la început de cuvânt sau de silabă, conform ortografiei actuale: ефтен῾шȣгȣри = *ieftenșuguri* 126^{r-v}; епȣрилѡрь = *iepurilor* 196^v; еширѧ = *ieșirea* 201^r; фїе = *fie* „fiică 82^v, 265^v; фъмѣе = *fămeaie* 217^v; мъестрȣ = *măiestru* 104^v; сінае = *Sinaie* 121^r; вое = *voie* 267^v etc.; o excepție o constituie pronumele еи = *ei* 202^r; ель = *el* 205^v; еȣ = *eu* 212^r și unele forme din paradigma verbului *a fi:* ера = *era* 205^v; ерам 220^r; ещи = *ești* 223^v, precum și împrumuturile recente sau numele proprii care se scriu cu *e*, și nu cu *ie*, și în ortografia actuală, la inițială absolută sau silabică : аендор = *Aendor* 158^v; доегь = *Doeg* 94^r; ефрем = *Efrem* 210^v; егѵпеть = *Eghipet* 215^r etc.

ъ și ѫ au fost transcriși deopotrivă prin *â (î)* și *â*, conform ortografiei actuale în бръѹл҃ = *brâul* 213r; латъ = *lată* 233v; лъна = *lâna* 270v; мъни = *mâni* 219r; мънън҃кѫ = *mănâncă* 204r; омор ѫ = *omorî* 200v; пънъ = *până* 221v; пънѫ = *până* 223v; ръѹ = *rău* 205r; ръѹ = *râu* 133r; рѫѹ = *râu* 117v; сфъръмъ = *sfărâmă* 94v etc.

ь nu a fost transcris, de regulă în finala unor cuvinte, întrucât am considerat că valoarea sa cea mai probabilă este zero în cuvinte susceptibile de un *u* sau *i* finali, de tipul дѹсешь = *duseș* 122r; фълошь = *fălos* 113r; гласъ = *glas* 287v; тоць = *toț* 96r etc. El a fost transcris *i* numai în grafii în care pronunția sa era sigură: амарь = *amari* 280r; ничь = *nici* 193v; ѡборь = *obori* (2 sg.) 96v etc.

Datorită unor rațiuni de natură fonetică sau de dialectologie istorică ъ și ѫ au fost transcriși *ă* în cuvinte de tipul *lacrămi, năsip, rădica, răsipi* (pentru care textul nu prezintă forme cu *i*), iar ъ și ь = *î* în pluralul *țărî* „țări" 296r.

ы = *â (î)* în grafii de tipul кымпилорь = *câmpilor* 196r; жыртвеле = *jârtvele* 234v; рынза = *rânza* 287r; рыѹри = *râuri* 171r; рыѹриле = *râurile* 209r; сынцеле = *sângele* 281r; сын҃ть = *sânt* 234v; стымпъръ = *stâmpără* 196r; стрымбътатѧ 181r; ѹры = *urî* 150v; ѹрыте = *urâte* 212r; църы = pl. *țărî* 152r (vezi alineatul de mai sus); etc. În text se întâlnesc variante de tipul *jertvă - jirtvă - jârtvă, jertvi – jirtvi – jârtvi* (scrise cu є și и; deci în aceste situații este greu de stabilit dacă ы nota pe *ă* sau pe *â*). Nu am întâlnit însă fonetisme de tipul *omori, singe, strimb(ătate), uri(ciune) etc.*, scrise cu и; așadar în grafiile de mai sus e mai aproape de realitatea textului transcrierea lui ы prin *â* (mai ales că textul prezintă frecvent forme scrise cu ъ în cuvintele respective).

ѹ și ѹ au fost redați prin *u* în cuvinte susceptibile de a fi fost pronunțate cu *u* final, chiar dacă ele alternau cu grafii în care finala e consonantică (scrisă în rând fără a fi urmată de alt semn grafic, suprascrisă sau urmată de ь sau de ieric).

La finala cuvintelor, după consoană, corespunzând valorii zero din limba contemporană, ь și iericul (҃) nu au fost transcriși, fiind echivalați pronunției zero, cu excepția cuvintelor *ară, dară, fără, iară, nemică, până*, în care norma textului, precum și proveniența sa, indică mai degrabă valoarea *ă* a lui ь care apare în finală alături de variantele cu ѫ și ъ. Această soluție a transcrierii cu *ă* final a fost adoptată pentru aceste cuvinte și în situațiile când ele sunt scrise cu р sau к suprascriși.

ю a fost redat prin *iu* atât în interiorul, cât și în finala cuvintelor de tipul *căutaiu* 230r, *ceriul* 251r, *dătătoriu* 187v, *feliu* 187v, *gunoiu* 217v, *plecaiu* 212v, *uitaiu* 232v, *voiu* 210r etc. Formele arhaice regionale cu ю = *iu* au fost redate ca atare în *cuiubul* 277v, *uiut* 236v, *uiutaiu* 237v, 239r etc., deși în text apar și variantele inovatoare cu *i: uita* 255r, *uite* 255r, scrise cu и.

Datorită faptului că termenii care se sfârșesc în *–riu, -ariu, -toriu* prezintă slova ю în toate cazurile în care sunt scriși fără suprascriere, notând pronunția moale a lichidei, grafiile în care acest tip de cuvinte sunt tipărite cu р suprascris au fost transcrise cu *–iu: agiutoriu* 225v, *ceriu* 218r; de asemenea, вер (cu р suprascris) = *veri* 7v, 246r, conform normei majoritare a textului, cu *i* final. Slova ю a fost transcrisă *i* numai în câteva situații în care reflectă grafii hipercorecte: адевъръѹлѹю = *adevărului* 81v.

ꙟ a fost transcris *î, îm, în:* ꙟмблѹ = *îmblu* 102r; ꙟмплѹ = *împlu* 207r; ꙟнълца = *înălța* 217r; ꙟкѹе = *încuie* 287v; ꙟпъкат = *împăcat* 93r etc.

ѵ a fost echivalat cu *i*, el apărând în nume de origine recentă sau în antroponime și toponime străine, unde este modelat după grafiile originale: *Aviron* 204r; *chit* 287r; *chivot* 248v; *Eghipet* 201r; *filisteii* 101r; *Idithum* 142v; *issop* 93r; *Moisi* 200r; *tipariu* 300r; *titulus* 129v; *Virsaveea* 92v etc.

ѳ apare și el în aceeași categorie de cuvinte, în care redă o manieră grafică cultă, și a fost transcris *th*: *Dathan* 204^r, *Efrath* 249^r, *Goliath* 274^r, *Nathan* 92^r, *Thavor* 169^v etc., cu toate că ar putea nota pe *t* (cf. grafia ефратȣлȣи 154^v).

ѡ, о (primul, mult mai rar folosit, apărând mai ales la începutul cuvântului și al silabei) au fost transcriși prin *o*: адаоџе = *adaoge* 127^r; ѡкарж = *ocară* 132 ^{r}; ѡрашеле = *orașele* 198^r; соломѡнь = *Solomon* 132^r; ѳеѡпїеи = *Theopiei* 123^r etc., cu excepția câtorva situații, puține la număr, în care au fost transcrise *oa*, deoarece slovele notează după toate probabilitățile diftongul: домне = *Doamne* 167^r; (а доа) ѡрж = *(a doua) oară* 92^v; гропа = *groapa* 14^r etc. De regulă *oa* este notat în tipăritură ѡа, оа: доаѡ = *doao* 111^v; ноаѡ = *noao* 108^v, 115^v, 183^v; роаѡа = *roaoa* 245^r; воаѡ = *voao* 245^r; зїѡа = *zioa* 135^v, 163^v; зȣоа = *zuoa* 91^r; зȣѡа = *zuoa* 101^r etc.; după consoană *oa* este notat frecvent prin succesiunea оа: доам̾не 123^r; фоар̾те = foarte 100^v; гроаза = *groaza* 116^v; моар̾тѧ = *moartea* 99^r; плоае = *ploaie* 116^v; соареле = *soarele* 132^v, 134^v; воастрж = *voastră* 111^r etc., ѡ fiind tipărit la inițiala cuvântului sau a silabei: ѡаменилѡрь = *oamenilor* 94^v, 146^v; ѡаселе = *oasele* 93^r, 190^v etc.

Nu au fost aplicate însă regulile ortografice actuale în transcrierea succesiunilor de slove ѡао = *oao* (nu *oauă*), ȣѡ = *uo* (nu *uă*): cf., mai sus, *doao, voao*; лȣѡ = *luo* 118^v; въдȣѡлор̾ = *văduolor* 121^r etc., și ѡо, оо = *oo* (nu *uă*) în cuvinte de tipul плоѡ = *ploo* 147^r; роѡрѣзж = *roorează* 250^r (în care ortografia de astăzi recomandă scrierea cu *-ouă-*).

Pentru a indica existența hiatului, succesiunea оа (atunci când slovele notau sunete aflate în silabe diferite, nu în alcătuirea unui diftong) a fost transcrisă conform ortografiei actuale, *oua*: а доа = *a doua* 92^r etc.

Am marcat în transcriere reduplicările vocalice și consonantice cu caracter livresc din împrumuturi și nume proprii străine, care indică o atitudine cultă a autorilor și tipografilor cărții: *alliluia* 202^v; *Assir* 158^v; *Avraam* 85^v; *Marrah* 202^r; *Veelfegor* 202^{v}etc.

Cuvintele românești abreviate (prin suprascriere, contracție) au fost întregite tacit, ținându-se seama și de norma majoritară în cazul unor forme care sunt susceptibile de mai multe interpretări. De exemplu, în cazul cuvintelor *atunci (atunce), nici (nece, neci, nice)* scrise abreviat prin suprascriere, s-a optat pentru formele majoritare *atunci, nici (neci)*, deși în carte există dublete de tipul *atunce* 143^r - *atunci* 283^r, 285^r; *nece* 290^v, *nice* 203^v - *neci* 236^v, 248^r, *nici* 141^v, 248^v.

Conform normei majoritare, grafia съ с (care conține conjuncția urmată de pronumele reflexiv) a fost transcrisă *să să* , iar с (suprascris, pronume reflexiv) a fost transcris *se* când este precedat de verb (și nu *să*), ca în majoritatea situațiilor reprezentate de grafia scrisă desfășurat, fără abreviere (-*se*).

Dintre semnele diacritice folosite la tipărire nu am reținut decât chendima (``) și iericul (̾), care ar putea avea valoare fonetică în grafii precum ер̾ = *ieri* 173$^v$; лȣкрȣр̾ = *lucruri* 91$^v$; ш`` = *și* 207^v, 221^v etc.; în general însă nici iericul nu avea în text valoare fonetică, apărând frecvent atât la tăietura silabică, cât și în finala unor cuvinte, cu valoarea zero: ар̾ма = *arma* 281^r; аȣр̾ = *aur* 219^r; чар̾тж = *ceartă* 179^r; дестȣл̾ = *destul* 209^r; фоар̾те = *foarte* 200^r; сингȣр̾ = *singur* 277^v etc. (de aceea nu l-am transcris în grafii de tipul юц̾ = *iuț* 275^r; ↑вец̾ = *înveț* 180^v; лȣиш̾ = *luiș* 251^v.

Cifrele chirilice au fost transpuse în cifre arabe.

Întregirile de slove au fost marcate prin ‹ › iar omisiunile prin [ ] ; parantezele rotunde încadrează, în cuvintele în limba slavonă, slovele suprascrise.

Am îndreptat tacit greşelile evidente de tipar (вол = *vor* 180^r; ↑торакж = *întoarcă* 104^r etc.), chiar atunci când ele ar fi necesitat o eventuală explicație mai amplă (ex. *liturghiile*, tip. лєїтүоргїилє f. V^v; *Valea Săriei*, tip. валѧ сүрїєи f. 107^v).

Textul chirilic a fost reprodus după două exemplare: unul din Biblioteca Filialei Academiei Române Cluj Napoca, nr. 159 (ff. I-XVIII) şi altul aflat în posesia lui Mihai Moraru (ff. 1-300); din motive tehnice, dimensiunile originalului nu au putut fi respectate cu strictețe decât pentru filele I-XVIII. Tot în textul chirilic, la foaia de titlu şi la ff. XII, XIII, 295-300, contururile unor slove foarte deteriorate au fost întărite.

Transcrierea textului a fost făcută pentru partea de la început, până la f. 89^{v}de către Alin Mihai Gherman, pentru ff. 90^{r}-199^{v} de către Mihai Moraru, iar pentru ff. 200^{r}-300^{r} de către Alexandra Moraru.

Transcrierea textului românesc propriu-zis respectă, de regulă, oglinda paginii originalului, abateri de la acest mod de reproducere fiind făcute doar în privința tăieturii silabice a unor cuvinte.

Indicațiile și trimiterile tipiconale marginale slavone, aflate pe coloana din dreapta (pe recto-ul filelor), respectiv pe cea din stânga (pe filele verso), tipărite abreviat cu caractere mărunte, nu au fost reproduse, din motive tehnice (spre deosebire de cuvintele sau secvențele în limba slavonă aflate în textul propriu-zis, care apar în transcriere internațională); am considerat mai utilă echivalarea lor cu numele sau abrevierile curente românești ale cărților biblice la care se trimite. Am încercat totodată să remediem unele inconsecvențe sau erori existente în original. Cea mai dificilă situație o prezintă, din acest punct de vedere, trimiterile la *Cărțile regilor* 1–4, care sunt citate în primii 17 psalmi, cu titlurile slavone, după împărțirea din *Septuaginta*, dar în *Predoslovie la Psaltire și cătră cetitoriu*, în psalmii 18–150 și în *Cântările adause* sunt citate după modelul occidental, astfel încât trimiterile cu titluri slavone 1–2 *Crstvo* sunt utilizate în primii 17 psalmi pentru 1–2 *Regi* (*Septuaginta*), dar în restul *Psaltirii* aceleași prescurtări sunt folosite pentru 3–4 *Regi* (*Septuaginta*). Ținând cont de predominanța trimiterilor făcute după model occidental, am adoptat același sistem de echivalări și pentru partea de început, motiv pentru care trimiterile 1-2 *C̄rstvo* au fost echivalate în primii 17 psalmi cu 1–2 *Sam.*, iar în restul *Psaltirii*, aceleași trimiteri au fost echivalate cu 1–2 *Regi*. Emendările unor trimiteri eronate sau incomplete au fost introduse între < >.

Lista de echivalențe a titlurilor slavone ale cărților biblice

Amo(s̄) = Amos

Apo(k̄) „Apocalipsa" = Apoc.

A(v̄), Avva(k̄) „Avacum" = Av.

Bi(t̄) „Facerea, Bitia" = Gen.

1 Cr(s̄), Cr(s̄)tvo „(Cartea) întâi împăraților" = 1 Sam. (în ps. 1 – 17) și 1 Regi (în ps. 18 – 150 și în *Cântări adause*)

2 Cr(s̄), Cr(s̄)tvo „(Cartea) a doua a împăraților" = 2 Sam. (în ps. 1 – 17) și 2 Regi (în ps. 18 – 150 și în *Cântări adause*)

Či(s̄) „ Numerii, Cisla" = Num.

Da(n̄) „Daniel" = Dan.

Dĕa(n̄), Dĕę(n̄), Dęa(n̄) „Faptele (apostolilor) = Fapt.

Efe(s̄) „(Epistola lui Pavel) către efeseni" = Efes.

E(k̄), Ek(l̄), Ekle(s̄) „Ecclesiastul" = Ecl.

E(r̄), Ere(m̄), Ie(r̄), Iere(m̄) „(Plângerile lui) Ieremia" = Ier.

E(v̄), Ev(r̄), Evre(ī), Evre(m̄), Evreo(m̄) „(Epistola lui Pavel) către evrei = Evr.

Eze(k̄) „Iezechiel" = Iezec.

Fili(p̄) „(Epistola lui Pavel) către filipeni"= Filip.

Ioi(l̄) = Ioil

Io(n̄) „(Evanghelia după) Ioan" = Ioan

1, 2, 3 Io(n̄) „(Epistola 1, 2, 3 sobornicească) a lui Ioan" = 1, 2, 3 Ioan

Io(s), O(s), Osię „Osea" = Os.

Io(v̄) = Iov

Isa(i) „Isaia" = Isa.

Is(ch), Isch(d)ĭ „Ieșirea, Ishodul" = Ex.

Isu(s̄) Na(v) „Iosua sau Isus Navi" = Ios.

Iu(d) „(Cartea) Iuditei" = Iud.

Kola(s̄) „Epistola lui Pavel către colaseni" = Colas.

1, 2 Ko(r̄), Korin(th̄), Kori(th̄) „(Epistola 1, 2 (a lui Pavel) către corinteni" = 1, 2 Cor.

1, 2 Kro(n̄) „(Cartea) 1, 2 a Cronicilor" (= 1, 2 Paralipomena) = 1, 2 Cron.; cf. și infra 1, 2 Pa(r)

Lu(k̄) „(Evanghelia după) Luca" = Luca

Ma(l̄) „Malahia" = Mal.

Ma(r̄) „(Evanghelia) după Marcu" = Mar.

Ma(th̄) „(Evanghelia) după Matei" = Mat.

Mi(ch̄) „Mihea" = Mih.

1 Mo(i) = „Cartea întâi a lui Moise" (= „Geneza") = Gen.; cf. și supra Bi(t)

5 Mo(i) „(Cartea) a 5-a a lui Moise" (= „Deuteronomul") = Deut.; cf. şi infra 2 Zako(n)

Ni(ž̄) „mai jos" = Ps.

1, 2 Pa(r̄), Para(l̄) „(Cartea) 1, 2 Paralipomena" (= „Cartea 1, 2 a Cronicilor") = 1, 2 Par.; cf. şi supra 1, 2 Kro(n)

1, 2 Pe(t̄) „(Episola) 1, 2 a lui Petru" = 1, 2 Petru

Pla(č̄) Ie(r) „Plângerile lui Ieremia" = Plân.

Pri(č̄) „Proverbele sau pildele lui Solomon" = Prov.

Ri(m̄) „(Epistola lui Pavel către) romani" = Rom.

1 Sa(m̄), Samo(il) „(Cartea) întâi a lui Samuel" („Cartea întâi a regilor") = 1 Sam.

2 Sa(m̄) „(Cartea) a doua a lui Samuel" (= „Cartea a doua regilor") = 2 Sam.

Su(d̄) „(Cartea) judecătorilor" = Judec.

1, 2 Thi(m̄) „(Epistola) 1, 2 (a lui Pavel către) Timotei" = 1, 2 Tim.

Vi(š̄) „mai sus" = Ps.

2 (Vtori) Zako(n̄) „A doua lege" (= Deuteronomul) = Deut.; cf. şi supra 5 Mo(i)

Cuvintele şi expresiile slavone existente în sume şi predoslovii au fost reproduse în transcriere internațională. Dăm mai jos traducerea acestora:

a = dar, iar

dne = zile

ešteže = de asemenea

i pro(č), pročaę = şi celelalte

na = la

o(t) rž(d)stva Chva = de la naşterea lui Hristos

psaltirŭ, psa(l), psa(l)ti(r) = psaltire(a)

Slava stei edinosuštněi i životvoręštei i nera(z)dělimėi Troicy, O(t)cu i Snu i Stmu Dchu, vŭsegda inė i pr(s)no i vŭ veki věko(m) = Slavă Sfintei Celei de o fiinţă şi de viaţă

dătătoare şi nedespărţite Troiţe, Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor

Stăa = sfânta

vŭ lěto = în anul

În coloana în care se află trimiterile în slavonă la cărţile biblice se găsesc însă și o serie de glose marginale, corectări sau explicitări *în limba română* (semnalate în textul propriu-zis prin * sau prin ˜˜˜). Acestea au fost reproduse, ca și textul *Psaltirii*, în transcriere interpretativă, dar din raţiuni de ordin tehnic, în cazul acestor marginalii (pentru care în original se recurge uneori la abrevieri prin suprascriere sau contragere) nu am putut respecta întocmai și rândurile din tipăritură, ca în cazul textului de bază.

Am considerat utilă și necesară introducerea, la sfârșitul ediţiei, a unui glosar, care are rolul de a facilita înţelegerea textului de către cititori: el cuprinde cuvinte rare, învechite, ieșite din uz sau care au numai o întrebuinţare regională restrânsă, termeni al căror sens diferă de cel literar actual, precum și unele forme fonetice sau morfologice în legătură cu care lectorul modern ar întâmpina dificultăţi. Unii dintre termenii cuprinși în glosar au fost incluși într-un articol publicat în secolul trecut de Ion Papp, în revista lui Gustav Weigand „Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache (Rumänisches Seminar) zu Leipzig", Leipzig, 1896, p. 170 – 182 (cu unele greșeli de reproducere a unor cuvinte, inexactităţi sau lacune legate de semnificaţia acestora). În absenţa unei ediţii moderne, singurele surse lexicografice care au excerptat material din *Psaltirea de la Bălgrad* (DA, DLR și TDRG^{2}) au avut în vedere numai lista lui Ion Papp.

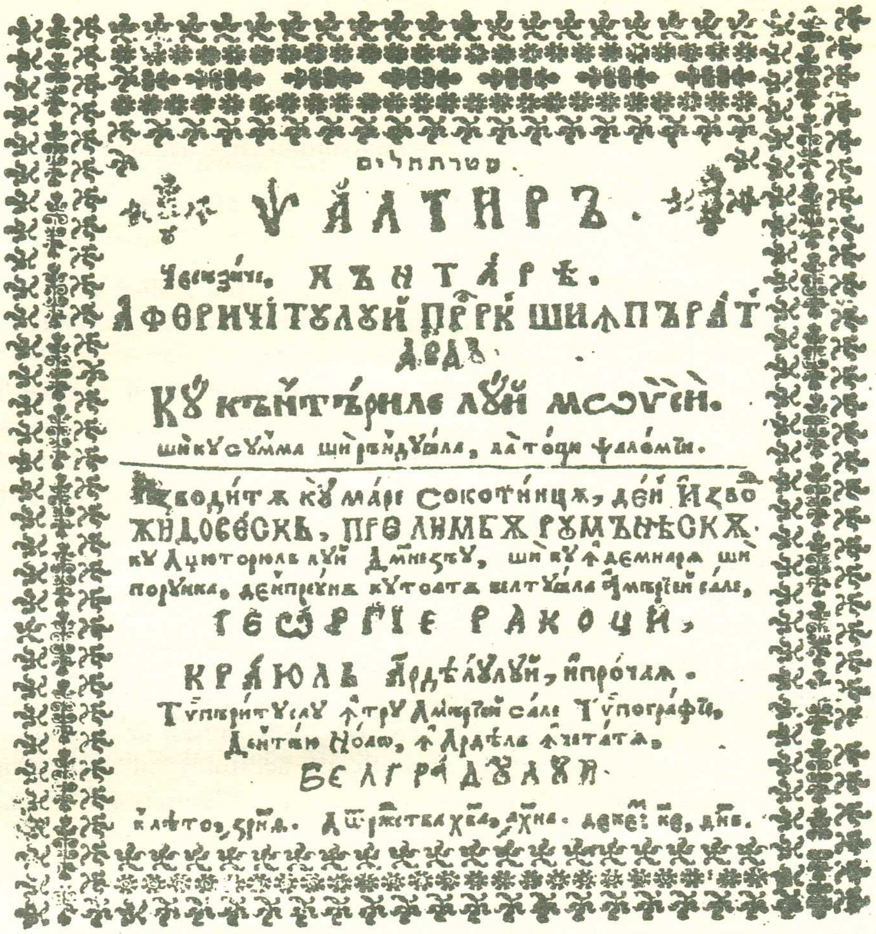
Subliniem că prin procedeul transcrierii interpretative folosit în ediţia de faţă ne-am propus reproducerea cât mai fidelă a limbii originalului, și nu uniformizarea limbii sale; de aceea au fost respectate formele arhaice, populare, regionale, chiar dacă în tipăritură acestea alternează cu cele literare actuale. Semnalăm unele dintre particularităţile fonetice, morfologice și sintactice ale cărţii:

a) fonetice: *așa* 297^{r} – *așca* 246^{r}; *ară* „ar" (auxiliarul condiţionalului prezent) 111^{v} – *are* 111^{v}; *bătgiocuri-va* 103^{r}; *blăstăma* 260^{r}; *cătră* 108^{r}; *deminceaţă* 107^{r}; *deșărt* 245^{r}; *durmita* 240^{v}; *dzua* 190^{v}; *frâmseaţe* 266^{v}; *fumăga-vor* 265^{r}; *herbente* 124^{r}; *izbăvască* 259^{r}; *jehuit* 125^{r}; *împlea* 247^{r}; *îndărăpt* 247^{r}; *înherbântat* 136^{r}; *înfluri* 250^{r}; *mănunţeale* 159^{v}; *minciunoasă* 265^{v}; *nărociţ* 241^{v}; *nuor* 240^{v}; *păreate* 110^{v}; *perire* 260^{r}; *picioarile* 117^{v}; *rădice* 108^{r}; *răsipască* 120^{v}; *răsipeaște* 120^{v}; *rrea* 263^{r}, 265^{v}; *sară* 107^{r}; *sfeaturi* 156^{r}; *spământăm* 174^{r}; *stinca* 110^{v}, 218^{v}; *strâga* 5^{v}; *streini* 65^{v}; *tinăr* 24^{r}; *tulbă* 245^{v}; *ușea* 260^{v}; *văduolor* 121^{v}; *vihor* 159^{r} etc.

b) morfologice: *ară* „ar" 111^{v} – *are* 111^{v}; *armeei* „armei" 113^{r}; *carii* „care" 247^{r}; *cura* „alergau" 284^{v}; *departă* „depărtează" 299^{v}; *feace* „făcu" 251^{v}; *făcum* „făcurăm" 286^{v}; *fum* „furăm" 244^{v}; *groape* „gropi" 260^{r}; *hotarăle* 139^{r}; *învâncură (învângură)* „învinseră" 115^{v}; *năpaste* „năpastă" 236^{v}; *peștere* „peșteră" 261^{v}; *sălci* „sălcii" 255^{r}; *soarte* „soartă" 244^{r}; *suferesc* „suferă" 151^{r}; *tatul* „tatăl" 293^{r}; *unghi* „unghii" 127^{v}; forme verbale iotacizate de tipul *să scoaţă* 151^{v}; *să văz* „să văd" 112^{r}; condiţional optativ: *au vrut acoperi* 243^{r}; *au vrut treace* 243^{r}; *grăbi-reaș* 98^{v}; *zice-reaș* 279^{v}; infinitive prohibitive: *nu atingereţi* 199^{v}; *nu facereţi* 199^{v} etc.

c) în cazul unor forme sintactice care reprezintă calcuri s-a folosit în transcriere cratima: *făcători-nedireptate* 62^{v}; *razima-picioarelor* „podnojie" 187^{r} etc.

Ediţia de faţă nu și-a propus să ofere soluţii în privinţa problemelor complexe ale raportului textului cu sursele sale, ci doar să repună în circulaţie un text care, în pofida timpului scurs de la apariţia sa, acum 350 de ani, în tiparniţa Mitropoliei din Alba Iulia, se va dovedi accesibil şi interesant pentru cititorul modern, ce va aprecia cu siguranţă cursivitatea şi frumuseţea sa.

עטרת תהלים

ѰАЛТИРЪ.

Чеспезичи. КЪНТАРЕ.

АФОРИЧІТУЛУИ ПРРК ШИ АМПЪРАТ ДАВД.

КУ КЪНТЪРИЛЕ ЛУИ МОЇСЕИ.

ШИ КУ СУММА ШИ РЕНДУЄЛЛА, ЛА ТОЦИ ѰАЛОМИИ.

ИЗВОДИТЪ КУ МАРЕ СОКОТИНЦЪ, ДЕН ИЗВО ЖИДОВЕСКЪ, ПРЕ ЛИМБЪ РУМЪНЕСКЪ. КУ АЖЮТОРЮЛЪ ЛУИ ДМНЕЗЪУ, ШИ КУ АНДЕМНАРЕ ШИ ПОРУНКА, ДЕЙ ПРЕУНЪ КУ ТОАТЪ ЦЕЛТУЕЛЛА АМПЕРЇЕИ САЛЕ,

ГЕОРГЇЕ РАКОЦИ,

КРАЮЛЪ АРДЕАЛУЛУИ, И ПРОЧАЛ.

ТУПЪРИТУСАУ АНТРУ АМПЕРЇЕИ САЛЕ ТУПОГРАФЇЕ, ДЕИНТЕИ НОАО, АН АРДЕАЛ АНЦЕТАТЕ,

БЕЛГРАДУЛУИ

Ꙟ ЛЕТО, ЗРНД. А ЩРУЖЕТВА ХВА, АХНА. ДЕКЕ: КЕ, ДНЕ.

ЧИНСТИТУЛ ШИ ЛУМИНАТУЛ СЕНЪ, АЛ МЪРЇЕИ САЛЕ КРАЮЛУИ АРДЕАЛУЛУИ, ШИ АДОМНУЛУИ ПЪРЦИЛОРЬ ЦЪРЪИ ОУГУРЕЩИ, ШИ А ШПАНУЛУИ СЪКУКАО, ЕЩЕЖЕ И ПРОЧАЛ.

Р К Д Ч Е И

Г Л П З Ш Я

А, Корн: Гла, Д, С, Д.

АСЕБОРУЛ КРЕЩИНИЛОРЬ, МАИ БОИНЕ АГРЪИ КУ АНЦЕЛЕСЪ, Е, КУВИНТЕ, АНВЪЦЪНДЕ ПРЕ АЛЦИИ, ДЕКЪТ ЗЕЧЕ МІИ: ДЕ КУВИНТЕ АН ЛИМБЪ СТРЇИНЪ.

АБЕЇЕ РИКА

<I>

מטרתהלים .

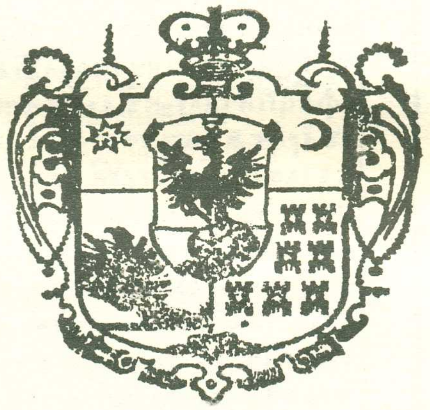
PSALTIRŬ,
ce să zice CÂNTAREA
A FERICITULUI PROROC ŞI ÎMPĂRAT
DAVID,
CU CÂNTĂRILE LUI MOISI
şi cu summa şi rânduiala la toţi psalomii,

izvodită cu mare socotinţă den izvod
jidovesc pre limbă rumânească,

cu agiutoriul lui Dumnezău şi cu îndemnarea
şi porunca, dempreună cu toată cheltuiala a Măriei Sale
GHEORGHIE RACOŢI,
CRAIUL ARDEALULUI *i pročaę*.
Tipăritu-s-au întru a Măriei Sale tipografie
dentâiu noao, în Ardeal, în cetatea
BELGRADULUI,
vŭ lěto 7159, a o(t) rž(d)stva Ch̃va 1651, deke(m̃) 25 d̃ne

Cinstitul şi luminatul semnu al Măriei Sale,
Craiului Ardealului şi a Domnului părţilor
Ţărâi Ungureşti şi a Şpanului săcuilor,
ešteže i pročaę

R C D Ţ S I

G A P U Ş P

1 Kori<n>(th̃), gla(ṽ) 14, s̃ch 19
În săborul* creştinilor mai voiesc a grăi cu înţeles 5 cuvinte, învăţând pre alţii, decât zeace mii de cuvinte în limbă striină.

*în besearica

ПРЕДОСЛОВІЕ КЪТРѪ МЪРІѦ СА, КРАЮЛЬ АРДѢЛУЛУИ.

Чинститулуй ши луминатулуй, ши ꙟфрꙟмсецатулуй ку дестоиничіе ши ку крещинътате,

Милостивулуй

ГЕѠРГІЕ, РАКОЦИ-

ди мила луй Дмнезъу Краю Ардѣлулуй, Домнулуй пърцилор цѣрꙟ оунгурещи, ши Шпанулуй Секуилорь, ешижє ꙟпроа.

Дела Тата Дмнезъу, пентру Дмнꙋ ностру Іс Хс: Милѫ, Паче, ши домніе феричитѫ, пꙋбируинцѫ ꙟфрꙟмсецатѫ, пофтѣскь Мърїи тале, ка Домнулуй мїеу милостивь.

Бунꙋй Дмнꙋль тутурорь, ши мила луй ꙟсте спре тоате фаптеле луй, ꙟша кꙟнтѫ ꙟ Гꙟратꙋ ши пррокꙋль Двдь, Милостиве доамне Краю, ѱлом, р҃мд, с҃, а҃. Тꙋтурорь чѣсъ зиче, ꙟкѫ ши пизмашилорь луй а тꙟволилорь, карїи лꙋптѫ пе ꙟчетат

лв ꙟпро

ꙟпротива славей єфинцїей сале, къ пре динщїн ꙟкъй рабдѫ, шїй цине спре бъта ѧ чело пъкътош, ши фаче съ ръсаре Соареле єфинцїей сале, спре ръй ши спре буни, ши плоае спре дирепци, ши спре недирепци, аша зиче Хс, ла, ма, е, с, ме. къ ръштата пъкътошилорь, ꙟкѫ ну поате ѡпри ка сънꙋ фїе мила ши бунътата єфинцїей сале, ши спре ачеѧ, вѫрѫ мила єфинцїей сале, ꙟсте асупра атоате лукрурилє єфинцїей сале, къ маре єфинцїѧ са лукрꙋ ка ачела дин трꙋ кареле сънꙋ стрълꙋчаскѫ, мила ши бунътатѫ єфинцїей сале, къ дей бичюл ши дин бъта ѧ луй, ꙟкъ съ арате, ши стрълꙋчѣще мила ши бунътатѫ лꙋ, къ слобоаде ꙟтрꙋн лок спре ѡамени, ꙟлок де бичь, ши бътае, ꙟтралт лок ел ꙟтоарче, дей бунътата луй спре блаженїе ш спре бине, къ дупѫ потопꙋл апей кънд фъчѫ ѡаменїи ѡраш, ши турнꙋ, дей сфатꙋль лорь чел ꙟрьв ши небꙋнь, врꙋ съй батꙋ, и нкорѣскѫ, ш съй батѫ, ши либа ꙟтрꙋ кареѧ грълїѧ, тоц маи ниче, лиш деспърцй ꙟтрꙋ мꙋлте лимби, пентрꙋ кареѧ лє фꙋ апъръсе лукрꙋлорь чел небунєск, ши съръ сфиарѫ ꙟпрыбецїе ꙟтоате пърцилє пъмънтулуй.

ꙟпрѫ

PREDOSLOVIE CĂTRĂ MĂRIA SA,
CRAIUL ARDEALULUI,
Cinstitului și luminatului și înfrâmsățatu-
lui cu destoinicie și cu creștinătate,
milostivului
GHEORGHIE RACOȚI,
din mila lui Dumnezău Craiul Ardealului,
Domnului părților Țărâi Ungurești și Șpanului
săcuilor, *ešteže i pro(č),*
de la Tatăl Dumnezău, pentru Domnul nostru, Isus Hristos,
milă, pace și domnie fericită, cu biruință
înfrâmsățată pohtesc Mării<i> Tale,
ca Domnului mieu milostiv!

Bunu-i Domnul tuturor și mila
Lui easte spre toate faptele Lui!"
Așea cântă împăratul și prorocul
David, milostive doamne Craiu, psalom
144, stih 9. „Tuturor" ce să zice? Încă și pizma-
șilor Lui, diavolilor, carii luptă neîncetat

împrotiva slavei Sfinției Sale, că pre dinșii în-
că-i rabdă și-i ține spre bătaia celor păcătoș; și
face să răsaie soarele Sfinții<i> Sale, spre răi și spre
buni, și ploaie spre direpți și spre nedirepți. A-
șea zice Hristos la Mathei 5, stih 45: că răotatea pă-
cătoșilor încă nu poate opri ca să nu fie mi-
la și bunătatea Sfinției Sale și spre aceia. Iară
mila Sfinției Sale easte asupra a toate lucrurile
Sfinției Sale, că n-are Sfinția Sa lucru ca acela din-
tru carele să nu strălucească mila și bunătatea
Sfinției Sale. Că den biciul și din bătaia Lui, încă
să arată și străluceaște mila și bunătatea Lui,
că sloboade într-un loc spre oameni, în loc de bici
și bătaie, într-alt loc El întoarce den bunătatea
Lui spre blagoslovenie și spre bine; că după potopul apei,
când făcea oamenii oraș și turnu den sfatul
lor cel orb și nebun, vru să-i batgiocorească și
să-i bată. Și limba întru carea grăiia toț main-
te li-o despărți întru multe limbi, pentru ca-
rea le fu a părăsi lucrul lor cel nebunesc și să răs-
firară în pribegie în toate părțile pământului.

Іаръ ꙟ Тестаментул нов, ле ꙟтореще ши ле дѣде бла-
гословеніе, Апостолилор де шиноръ ꙟ тоате лимбиле де пропове-
дуиръ Евангеліа ꙟ тоате фъптуриле, Марк, 16, Стих, 15, 16.
ши Соборъ ши пъгъніи ꙟтру уніръчюна кредінцей,
ку порунчие Ісаіа пророкъ, 11, Стих, 10. зикъндъ, къ вор
гръи ꙟ орашеле Египетулуй, ꙟ лимба Хананеилоръ че
съ зиче, къ вор цине ꙟ крединцъ дирѣптъ, ши о
лѣуде, ши тоці ꙟтро лимбъ воръ кема пре Дѫмнезъу
чел дирепт ꙟтрацюторю, ꙟтру ꙟпъръціа луй Хс,
пентру щіинца лимбіей, акму ꙟкъ кіамъ Дѫмнезъ,
ꙟ тоате зиле пре тоате лимбиле, де тре тоате ръгъчи-
туриле, ши де ꙟ тоате небуніиле, спре крединца ши
спре щіинца луй Хс чѧ дирѣптъ ши адевъратъ,
ши ку о інимъ. Пентру ачѣа фоарте ни де требъ ш
ꙟ връмѧ де акму ащи ꙟ лимби, ка съ проповедуискъ
Евангеліа ꙟ тоате лимбиле, ꙟтру лимба лор ка съ ꙟцелѣ-
гъ. Пентрачаста ау дъруит ши пре Апостоли, ꙟ зуа де
Русаліи, Деан, 2. Ка съ щіе ꙟ тоате лимбиле, каръ
акму ку маре о тенѣлъ о ꙟвацъ о оамении ащи
ꙟ тоате лимбиле, ши съ проповедуискъ Евангеліа луй Хс, ш
съ адукъ оамении ла уніръчюна крединцей, чесъ зи

че а і о крединцъ дирѣптъ. Іаръ чине гръеще ꙟтр
адунаре, ꙟ лимбъ стрейнъ, пре сине ꙟтрамаѕъ ну
пре адунаре, нумай ашаи чине гръеще ꙟ лимбъ стре
инъ, ꙟвъцънд, ꙟ кънтънд, ꙟ адунаре, каръ нъш
ꙟцелеге аскултъторіи, ка чи поале, ши лъутеле,
кареле ну фак осебитуръ, ꙟ сунет, ши ниме нуле
ꙟцелѣце: щи къ крединца есте дентру аузи, іаръ
аузитул есте де кувънтул луй Дѫмнезъу, кувън-
тулуй де проповедуиторъ, іаръ проповеданіа, тре
буеще съ фіе ꙟ лимбъ, съ о поатъ ꙟцелѣце, ши съ
о щіе аскултъторіи. Фрумос даръ а луй Дѫмнезъу
есте ащи ꙟ лимби, нумай съ віазе кунеѕа, ка съ
ꙟцелѣгъ ши алцій че зиче, къ алминтрѣ ниме ну
ва путѣ луа ꙟтрамаре, де кувънтул, сфинт.
Павел, Апл, а, Корин: 14. Кумулате лукрури фру
моасе, аратъ ши адуче, ꙟ наинте къ нуй нич у фо
лос а гръи ꙟ лимбъ стрейнъ, ꙟ съборъ. ꙟтію зиче а
ша, къ чине гръеще ꙟ лимбъ стрейнъ, ну гръеще о
амениlор че ау Дѫмнезъ, ну спре ꙟцелесу оамениlор,
ши спре ꙟтрамарѣ лор, уде ниме нуле ꙟцелѣце, ши
ниме нуеж ꙟтрамаѕъ де кувинтеле луй.

ꙟ Бесе-
рикъ

еѕдеса

LA MĂRIA SA CRAIU		<III>
Iară în Testamentul Nou le întoarse și le deade blagoslovenie apostolilor, de știură în toate limbile de propoveduiră Evanghelia a toate făpturile, Marcu, 16, stih 15, 17. Și sosiră și păgânii întru uniciunea credinței. Cum prorocise Isaia proroc, 19, stih 18, zicând că vor grăi orașele Eghipetului în limba hananeilor, ce să zice că vor ținea o credință direaptă și o leage și toț într-o limbă vor chema pre Dumnezăul cel dirept într-agiutoriu, întru împărăția lui Hristos. Pentru știința limbiei acmu încă cheamă Dumnezău în toate zile pre toate limbile, dentre toate rătăciturile și den toate nebuniile, spre credința și spre știința lui Hristos cea direaptă și adevărată și cu o inimă. Pentr-aceaea, foarte-i de treabă și în vreamea de acmu a ști în limbi ca să propoveduiască Evanghelia în toate limbile: întru limba lor, ca să înțeleagă. Pentr-aceasta au dăruit și pre apostoli în zua de Rusalii, *Dĕa(n)* 2, ca să știe în toate limbile. Carea acmu cu mare osteneală o învață oamenii, a ști în toate limbile și să propoveduiască Evanghelia lui Hristos și să aducă oamenii la uniciunea credinței, ce să zi-		

		PREDOSLOVIE
*în besearică		ce la o credință dereaptă. Iară cine grăiaște întru adunare în limbă streină, pre sine întrămadză, nu pre adunare; numai așa-i cine grăiaște în limbă streină, învățând au cântând în adunare, carea nu o înțeleg ascultătorii: ca cimpoile și lautele carele nu fac osibitură în sunet și nime nu le înțeleage. Știm că credința easte dentru auzit, iară auzitul easte den cuvântul lui Dumnezău cuvântului den propoveduitură, iară propovedania trebuiaște să fie în limbă, să o poată înțeleage și să o știe ascultătorii. Frumos dar a lui Dumnezău easte a ști în limbi, numai să viaze cu dinsele, ca să înțeleagă și alții ce zice, că aimintrea nime nu va putea lua întrămare den cuvântul sfânt. Pavel apostol, 1 Corintheani, 14, cu multe lucruri frumoase arată și aduce înainte că nu-i nici un folos a grăi în limbă streină în săbor*. Întâiu, zice așa: Că cine grăiaște în limbă streină, nu grăiaște oamenilor, ce lui Dumnezău, nu spre înțelesul oamenilor și spre întrămarea lor; unde nime nu le înțeleage și nime nu să întrămadză den cuvintele lui.

ꙟдолꙗаръ, зиче къ чине гръеще ꙟлимби стреине,
нꙋмаи пре сине съ ꙟтръмаꙁъ, нꙋ пре адꙋнаре; сꙋ де
пре є нимене нꙋл ꙟцелеџе, іаръ ноꙋѡ кꙋеѫ каде то
те съле фачем пре ꙟтръмарѣ адꙋнърїи. Ꙟтрѣ,
Ꙟсамънъ кꙋвинтеле ꙟлимбъ стреинъ чиӷинлорь
Бꙋчинналор, Трѫбиителор, ши Ꙟлъꙋтелор, Ꙟтѣла де
сꙋнѫ нꙋмаи, ши нꙋ да ѡсебитꙋръ, де нимикъ ꙟ
трꙋ сонїѧ ѡаменилор, кꙋ Трѫбита де нꙋ ва сꙋфла
де Гътит, аꙋ де ꙟкълекат, ши де Гътит спре ръ
бою нимене нꙋ съ ва ши гъта, кичи ва ци де че съ ци
нѣ, къ ши Дмнѕъ ꙟтот петърникꙋ, чила, і.
Порꙋнчесе ѡаменилор съи ꙟпъстїи, съ ѣ ціе де гласꙋ
Бꙋчинꙋлꙋи, ши ꙟслꙋжба дмнѕеѣскъ, ши ла пꙋрꙋ
дере, къ де бꙋчинна кꙋ є, бꙋчине, требꙋѣ съ се адꙋне
тоатъ мꙋлцимѣ. Іаръ де бꙋчина кꙋ оуинꙋл, нꙋмаи
бътрънїи съ адꙋна, кънд бꙋчина де пꙋрчесъ, тоа
тъ табъра пꙋрчедѣ. Аша кꙋвинтеле ꙟлимбъ стреи
нъ, де нꙋ съ ва тълкꙋи съле ꙟцелеагъ, де нимикъ съ
сꙋнетеле лор ꙟтрꙋ адꙋнаре, ка ши гласꙋ чиӷинлор
фъръ ѡсебитꙋри, къ нимене нꙋ еъ ꙟтрамъ ді трѣ але.
Ꙟпатра, чине гръеще ꙟлимбъ стреинъ, нꙋмаи

чїи

чїи простъ ꙟнаинта челора че гръеще, къ єи нꙋи ꙟ
целе лꙋи нимикъ, кꙋм наръ вра съ ꙟпреꙋне кꙋ єи
че щїе є, ши ꙟцелеџе, ши ꙟте ла инима лꙋи.
Ꙟ, є, чине ꙟвацъ аꙋ съ роагъ лꙋи Дмнѕъ ꙟлим
бъ стреинъ, ꙟтрꙋ адꙋнаре, ѡпреще аскꙋлтъторїи
ка съ нꙋ поатъ зиче, Аминь, пре рꙋгъчюна лꙋи кꙋ
мꙋи ѡбична, къ пре че нꙋ ꙟцелеџе нꙋ поате зиче,
Аминь, ка съ ꙟтъреаскъ, кꙋ ачѣ ши съ печетлꙋ
іаскъ рꙋгъчюна лꙋи. Маи апои ꙟтъреще сингꙋрь
кꙋпида са, къ съва каꙋ врꙋт пꙋта гръи, маи мꙋлт
декът алцїи, Павел ꙟлимби стреине, ши ꙟкъ зиче
аша, къ маи воаще ꙟтрадꙋнаре, съ гръеаскъ, є,
кꙋвинте кꙋ ꙟцелесь ка съ ꙟвеце ши алцїи, декъ
зѣче міи де кꙋвинте ꙟлимби стреине, а, кори, ді,
с, ді. Престе ачѣста престе тоате, Дхꙋл Дмнꙋ
лꙋи лꙋминат нидъ ꙟнаинте, че требꙋѣще съ фаче
ꙟтрꙋ адꙋнаре, дъдъ, ꙟ псало, ра. Аша зиче, Везь
скъсе ꙟсїсонь нꙋмеле Дмнꙋлꙋи, ши ꙟ Ієрамь лада
лꙋи, чи кꙋи поате фи ачѣ, ка съ ꙟцелеагъ? де
ка съва вести ꙟлимбъ стреинъ. сфнть Павель ла
колас: г, с, ѕі. Аша зиче, Сълъкꙋіаскъ ꙟтрꙋ ной

Събор

ꙟвесеа рекъ

динде

LA MĂRIA SA CRAIU		<IV>
A doua oară zice că cine grăiaște în limbi streine numai pre sine să întrămadză, nu pre adunare, unde pre el nime nu-l înțeleage; iară noao ni să cade toa- te să le facem spre întrămarea adunării. A treia: asamănă cuvintele în limbă streină cinghiilor, bucinilor, trâmbitelor și alăutelor. Acealea de sună numai, și nu dau osebitură, de nimică-s în- tru soția oamenilor; cu trâmbita de nu va sufla, de gătit au de încălecat și de gătit spre răz- boiu, nime nu să va ști găta, nici va ști de ce să ți- nea. Că și Dumnezăul Atotputearnicul, Cisla 10, porâncise oamenilor Săi în pustie să se ție de glasul bucinului și în slujba dumnezeiască și la purcea- dere; că de bucina cu 2 bucine, trebuia să se adune toată mulțimea; iară de bucina cu unul, numai bătrânii să aduna; când bucina de purces, toa- tă tabăra purcedea. Așea, cuvintele în limbă strei- nă, de nu să va tâlcui să se înțeleagă, de nimică-s sunetele lor întru adunare, ca și glasul cinghiilor, fără osibituri; că nime nu să întramă dintru eale. A patra, cine grăiaște în limbă streină, numai		

		PREDOSLOVIE
*săbor *în besearecă		ce-i prost înaintea celora ce grăiaște, că ei nu-i în- țeleg lui nemică, cum n-ară vrea să împreune cu ei ce știe el și înțeleage și easte la inima lui. A 5: cine învață au să roagă lui Dumnezău în lim- bă streină întru adunare*, oprește ascultătorii ca să nu poată zice „Amin” pre rugăciunea lui, cu- mu-i obicina, că pre ce nu înțeleage, nu poate zice „Amin” ca să întărească cu aceaea și să pecetlu- iască rugăciunea lui. Mai apoi, întărește singur cu pilda să, că săva c-au vrut putea grăi mai mult decât alții Pavel în limbi streine, și încă zice așea: că mai voiaște într-adunare* să grăiască 5 cuvinte cu înțeles, ca să înveațe și alții, decât zeace mii de cuvinte în limbi streine, 1 Corintheani 14, stih 19. Preste aceastea preste toate, Duhul Domnu- lui luminat ne dă înainte ce trebuiaște să facem întru adunare: David în psalom 101 așea zice: „Vesteas- că-se în Sion numele Domnului; și în Ierusalim, lauda Lui!” Ce cum poate fi aceaea, ca să înțeleagă, dea- ca să va vesti în limbă streină? Sfântul Pavel la Colaseani 3, stih 16, așea zice: „Să lăcuiască întru noi

дин десту а кувинтеле луи Хс, їаръ съ ако вести
ꙟлимбъ стреинъ, ꙟтру адунъри кареле ниме съ ну
ле поатъ ꙟцелеӂе, аколо не токма съ фїе дин де
стул, чи ничи ун фолос ну ѥсте, кувънтул луи
Дмнезеу, ꙟтру адунъри. Сфинтеле тайне, кумѣ
Ботезул, ши Чина Дмнулуи, ипроча. Требуѧще
съле служим, ши ꙟдрѣпта лор ши фолосул лор тре
буѧще съле спунем, ши алте кранӂури а кредин цїи
дирепте, требуѧще съле ръспунде, *їаръ съ ле вом
фаче ачела ꙟлимба стреинъ, ꙟкаръ ну ꙟцелеӂь
аскултъторїи, ши де акола че фолос вор авѣ!
деспре Чина Дмнулуи, зиче Дмнул Хс, съ о фачеци
спре помѣна луи, їаръ съ ова фаче ꙟвъцъторюл ꙟ
лимбъ стреинъ, ши аскултъторїи нуй вор ꙟце
леӂе, атунче не кум съ фїе спре помѣна луи Хс,
че май върто съ ва фи уйтатъ помѣна сфинцїей
сале ꙟтречи, помѣна морцїй луи Хс, ши алте бу
нътаци а сфинцїей сале, ку детотул съ зорь ꙟгропа
те уйтъ, къ аскултъторїи аудь сунетул, ши
урлетул кувинтелуй стреинь, че нич у фолось
нуй пот луа. Пентру ачѣа съ аратъ лумината

Рубри-
рикъ

*ку ꙟ-
целеӂь

лл ши

ши авѣ динтр ачѣста динтоате, къ рꙋгъчю
ниле дин градинъри, ꙟкъ ши динтр алтъ локури,
Леӂгеорӂинале, Рꙋгъчюнеле, ши кънтърнле, ши алте
службе дмнезеєщи, ку май чеа ꙟ десъвърт, ꙟлимбъ
стреинъ, чи лора че нꙋ ꙟцелеӂь, ши ꙟнаинтѣ луи
Дмнезеу, ꙟсъ нуса воите, карелесъ ꙟлимбъ стреи
нъ ши нуле ꙟцелеӂь, ши ку винъ съвор пъгуби,
чеа че служеск, служба Дмнезеяскъ, ꙟлимбъ стреинъ
не ꙟцелегъндуѡ, ку фа Папїи де Рꙋм, ши чей бъ
рбаци ленеш, ши Патри, че съ кѣмъ Пъринци, ши
девествниче, ши калугърице, карїи нимика ну
щїу карте ши ꙟкъ кънтъ, Татъл Ностру: ши Авѣ
Марїа, ши Псаломи, ꙟлимбъ стреинъ, фъръ де
тоатъ щїинца, чи ачѣ ка ганцеле, ши ка пасъри
кареле съ фъръ де тоатъ щїинца, ши ꙟкъ вор съ
гръяскъ ка ши ѡмул, аша ши ачѣ че гръеск ꙟ
лимби стреине не ꙟцелегъндуѡ.

Ачѣста тоате възъндуле, ши лꙋдъндуле ꙟминте
Мърїа та Мѫрїа доамне Краю, фоарте дмнезе
єще, ши пре маре лаꙋда луи Дмнезеу, ай порꙋнчит
Ноꙋѡ слꙋгилор Мърїей тале ꙟпреꙋнъ ку, Семеѡ

Сте

LA MĂRIA SA CRAIU <V>

den destul cuvintele lui Hristos, iară să le vor vesti
în limbă streină, întru adunare*, carele nime să nu
le poată înțeleage, acolea netocma să fie den des-
tul, ce nice un folos nu easte cuvântul lui
Dumnezău întru adunări. Sfintele Taine, cumu-i
Botedzul și Cina Domnului *i pročaę*, trebuiaște
să le slujim și isprava lor și folosul lor tre-
buiaște să le spunem; și alte cranguri a credinței
direapte trebuiaște să le răspundem*. Iară să le vom
face acealea în limbă streină, în carea nu înțeleg
ascultătorii, ei de acolea ce folos vor lua?

Despre Cina Domnului, zice Domnul Hristos să o facem
spre pomeana Lui; iară să o va face învățătoriul în
limbă streină și ascultătorii nu-i vor înțe-
leage, atunce necum să fie spre pomeana lui Hristos,
ce mai vârtos va fi uitată pomeana Sfinției
Sale în veaci, pomeana morții lui Hristos și alte bu-
nătăți a Sfinției Sale cu de totul să vor îngropa
și uita, că ascultătorii aud sunetul și
urletul cuvântului strein, ce nici un folos
nu-i pot lua. Pentr-aceaea să arată luminat

*în besearică

*cu înțeles

PREDOSLOVIE

și aiave dintr-aceastea din toate că rugăciu-
nile dintr-adunări, încă și dintr-alte locuri,
liturghiile, rugăciunele și cântările și alte
slujbe dumnezeiești numai ce-s în deșărt în limbă
streină celora ce nu o înțeleg, și înaintea lui
Dumnezău încă nu-s voite carele-s în limbă strei-
nă și nu le înțeleg și cu vină să vor păgubi
ceia ce slujesc slujba dumnezeiască în limbă streină
neînțelegându-o, cum fac papii de Râm și cei bă-
rați leaniș și patări, ce să cheamă părinți, și
deavestâvnici, și călugărițe, carii nemică nu
știu carte și încă cântă Tatăl nostru, și Ave
Maria, și psalomi, în limbă streină fără de
toată știința, ce aceia-s ca gaițele și ca pasările
carele-s fără de toată știința, și încă vor să
grăiască ca și omul; așea și aceia ce grăiesc în
limbi streine neînțelegându-o.

Aceastea toate văzându-le și luându-le aminte
Măria Ta, Milostive Doamne Craiu, foarte dumneze-
iaște și pre mare lauda lui Dumnezău ai porâncit
noao, slugilor Măriei Tale, împreună cu SEMEON.

Стефан, Митрополитул дин Скаунул Белградулуи, Ардялулуи, ши прочая.

Съ нѣвоим Псалтирѣ луи Давид, кѣи ѧре ж Жидовѣще пре лимба Румънѣскъ, къ съ поатъ чети, ѫцелегънд, ши мик ши маре. Пентру къ веде ѫ мѫи съ тот чинул Бесерикилор, Румънещи, ши Гречещи, цѣте дин Псалтире, къ тоате Служ беле Дмнѕѣещи, сѫнт ѫфрумсѣцате, ку Псаломи дин Псалтире: пентрачѣѫ ѫ парте лъудъм обичаюл лор, къ аѹ Службѫ, ши рѫгъчюнь дин Скрип тура Сфнтѫ. Ну дин афлътури ѡменещи къ аде вър ѫдешертул чинитеке пре Дмнѕѣу ку афлъ тури ѡменещи. Кум зиче ХС ла, МѲ, ЕІ, С. А. ши ла Іcаia, КѲ, С, Г. Чъчумаи ачѣста аѹ фо сть минтѣа, къ наѹ фость ѫцинд ѫлимба лор, чи ѫлимбѫ стреинѫ кареѫ мулци наѹ фость ѫце легънд нечи попіи, нечи ѫкмаа ѫскултъторіи, пен тру каре мулци ѫѹ мерсь ку маре доръ ла бесѣри кѫ, ка съ ѫцѣлѣгѫ, рѫгъчюниле ши кънтъриле, ши мънгѫериле, кариле сѫнть ѫ Псалтире, каре неѫце легънд аѹ мерсѹ ѫкасѫ мѫхнициі, каре пентра

чѣа нем ѫнаінтѣ дин порунка Мѫріеи тале, ши амь Изводить, ши атьмь неспрѣвить куче лѫтѫ ла Мѫріеи тале, Кареле пофтимь ши иои дела

Тѫтѫль Дмнѹль ноcтрѹ ІС ХС, съ фіе спре лаѹ да пумилѹи Сфинціеи тале, ши пре ѫтрьмарѣ ѧ фълетелорь тутурорь Крещинилорь.

Дупѫ ачѣста рѫгъмь пре аѧ Дмнѕѣѹ, съ те кѣте премилостивіа та, ку тоатѫ чинстита Каса ши Цара Мѫріеи тале, ѫтру ани мулци ши фе ричици, ѫфлоринд ку паче ши ку де тоате бунѫ тѫциле луи Дмнѕѣѹ, ши съ те ѫ сѫпть Скутѫл ши сѫпть Арипиле Сфинціеи Сале, ши сѫцк фіе Стинкѫ таре, ка ши луи Дѣдь ѫпротива а тутурорь пизмашилорь, ка съ путемь ши кои вѣта сѫпть Арипиле Мѫріеи тале ѫпаче, Лѫудинд Нѹмеле Тѫтълѹи, ши аль Фіилѹи, ши аль Дхѹлѹи Сфинть,

Аминь.

LA MĂRIA SA CRAIU <VI>

STEFAN, mitropolitul din scaunul
Belgradului, *ešteže i pročaę,*
să izvodim psaltirea lui David den limbă ji-
dovească pre limbă rumânească, ca să o poată ce-
ti, înțelegându-o și mic și mare; pentru că vedem
aiave că tot cinul besearicilor rumânești
și grecești easte den psaltire, că toate slujbe-
le dumnezăiești sânt înfrâmsățate cu psalomi
den psaltire; pentr-aceaea foarte lăudăm obi-
ceaiul lor, că au slujbă și rugăciuni den Scrip-
tura Sfântă, nu din aflături omenești. Că – ade-
văr, în deșărtu-L cinstesc pre Dumnezău cu află-
turi omenești, cum zice Hristos la Mathei 15, stih 9
și la Isaia 29, stih 13. Ce numai aceasta au fost
sminteala, că n-au fost cetind în limba lor,
ce în limbă streină, carea mulți n-au fost înțe-
legând: neci popii, netocma ascultătorii. Pen-
tru carea mulți au mers cu mare dor la beseari-
că, ca să înțeleagă rugăciunile și cântările și
mângâierile carile sânt în psaltire; iară neînțe-
legând, au mersu acasă mâhniți. Iară pentr-a-

PREDOSLOVIE

ceaea ne-am silit din porunca Măriei Tale și
am izvodit și le-am isprăvit cu cheltuia-
la Măriei Tale, carele pohtim și noi de la
Tatăl, Domnul nostru Isus Hristos, să fie spre lau-
da numelui Sfinției Sale și pre întrămarea su-
fletelor tuturor creștinilor.

După aceastea, rugăm acelaș Dumnezău să te
custe pre Măria Ta cu toată cinstită casa
și țara Măriei Tale întru ani mulți și fe-
riciți, înflorind cu pace și cu de toate bună-
tățile lui Dumnezău și să te ia supt scutul
și supt arepile Sfinției Sale și să-ți fie
stincă tare, ca și lui David, împrotiva a tu-
turor pizmașilor; ca să putem și noi
via supt arepile Măriei Tale în pace,
lăudând numele Tatălui și al
Fiiului și al Duhului Sfânt.

Amin.

ПРЕДОСЛОВІЕ ЛА ѰАЛТИРЕ,

ШИ КЪТРѪ ЧЕТИТОРЮ.

Деспре лауда ши де фолосу Ѱалтирій:

Маиꙟнте де че ам ꙟчапе, а изведи Ѱалтира, дин лимба Жидовяскъ, пре лимба Румънѣскъ.
Съ нука фи де фолосъ, ꙟкъ ꙟдешерт нука фи крещинилоре: (чинсите Четиторю:) Съ аретъ ꙟтъю чеасте, д, лукрури.

Тъи аретъма, къ Ѱалтура ѣсте Карте Сфинтъ, ши лъудатъ, ши фоартеи де фолосъ суфлетулуи омулуи. А доаоара, деспре Сх ла Ѱалтирій. А треіа оаръ, деспре пърцилe ши деспре ръндулъ Ѱалтирій. А патра оара, Съ щи дескрисоара Ѱалтурій, чине аѹ скрис Ѱалтура, ꙟдъ нумаи сингуръ аѹ ши алціи? Деспре ачаста къ ... ерера луи Давидъ пре ръндъ кол грѣи, кумъ

пре

ꙟцелегъ то четиторіи крещини, къ туи дедеостойникъ Ѱалтира, ши ... требва. А тъю де дестойнитіа ши лауда Ѱалтирій.

Павелъ Апостолъ, ꙟ надоаоа карте ла Тимоѳеи, гла, г, с, ѕі. Че зиче гръиндъ де спре тоатъ скриптура Сфинтъ алеџіеи ноаъ. Тоатъ скриптура де Дъмнезеѹ ръсуфлатъ, ши де фолосъ спре ꙟвъцътуръ, спре чертаре, спре дожанъ, ши спре ꙟвъцътуръ каре ꙟ дерептате: ма вѣртосъ ка пентру ръбдара скриптуриелор, нъдѣжде съ аве, Ко: гла, еі, с, д. Ачаста тоате куваде въ съ по зиче де спре Ѱалтире. Къ Ѱалтира ѣсте ръсуфлатъ де Духулъ Сфинтъ, пентру ачеаи кате Сантъ уна дин кърциле Сфинте алеџіеи векиe.

Ши де фолосъ спре ꙟтърира крединцеи крещинеши, Къ съ аратъ динтраачаста, къ Хс ши Апостолии луи адукъ мъртуріи мулте де спре мулте лукрури дин Ѱалтире ꙟ тру аценца ноаъ. Хс връндъ съ арате къ Мессіа ну нумаи фіюлъ луи Дв аѹ фост, че ши Домнулъ луи, кувинтеле лъудатъ, ꙟнаинте кареле скрисе ꙟ Ѱал: ра. С а. Зисе Домнулъ Домнулуи меѹ, ш прочаа. Ꙟкаре кувинте къмъ

пре

		<VII>
PREDOSLOVIE LA PSALTIRE		
ŞI CĂTRĂ CETITORIU		
Despre lauda şi de folosul psaltirii		
Mainte de ce am înceape a izvodi psaltirea		
den limbă jidovască pre limbă rumânească,		
să nu va fi de folos încă în deșărt nu va fi creștinilor,		
oh, iubite cetitoriu, să arătăm întâiu ceaste 4 lucruri:		
Întâiu arătăm că psaltirea easte	1	
carte sfântă și-i lăudată și		
foarte-i de folos sufletului o-		
mului. A doua oară, despre sum-	2	
ma psaltirii. A treia oară, despre părțile și	3	
despre rândul psaltirii. A patra oară, să știm	4	
de scrisoarea psaltirii, cine au scris psaltirea:		
David numai singur au și alții? Despre-aceastea,		
cu vrearea lui Dumnedzău, pre rând vom grăi, ca să		

		PREDOSLOVIE
		înțeleagă toț cetitorii creștini câtu-i de destoi-
	1	nică psaltirea și de treabă. Întâiu, de destoini-
		cia și lauda psaltirii.
		Pavel apostol în a doao Carte la Timothei,
		glava 3, stih 16, ce zice grăind despre toată
		Scriptura Sfântă a Legiei Noao: Toată Scrip-
		tura de Dumnedzeu-i răsuflată și-i de folos
		spre învățătură, spre certare, spre dojană și
		spre învățătură, carea-i în dereptate: mai vârtos,
		ca pentru răbdarea Scripturilor, nădeajde să
		avem (Corintheani, glava 15, stih 4). Aceastea toate cu ade-
		văr să pot zice despre psaltire. Că psaltirea easte
		răsuflată de Duhul Sfânt, pentru aceaea-i car-
		te svântă, una din cărțile sfinte ale Legiei Vechi.
		Și-i de folos spre întărirea credinției creștinești,
		cum să arată dintr-aceasta că Hristos și apostolii
		Lui aduc mărturii multe despre multe lucruri
		din psaltire întru Leagea Noao. Hristos, vrând să arate
		că Mesia nu-i numai fiiul lui David, aduse cuvintele lui David
		înainte, carele-s scrise în psalm 109, stih 1: „Zise Domnul
		Domnului Mieu..." *i proča(a)*, în care cuvintele cheamă

прє Хс кѣй Дмнѹль лѹй дєдь ; ма, кв, с, мг.

Їарѫ дѹпѫ ꙟвїєрѧ лѹй Хс врѣнд а арѣта оуч-
нчнлашрь сѣй, кѫ Мєсїєй ньаѹ кѣзѹть акмнѹй,
ши арвїѧ дн ꙟморцн а, г, зн, ши апроповєдѹн ꙟ
Нѹмєлє лѹй покѣинца ши єртѣчюнѧ пѣкатєлѡ,
тѹтѹрѡ лнбнлашрь, адѹчє мѣртѹрїн нѹ нѹмай дє
ла Мѡисн ши дєла Прѡрчн, чє ши дн Ѱалтирє, аши
дєрѧ ши апаїн мѣртѹрнсєкь дн Ѱалтирє. Пєтрѹ
Апль ꙟпроповєданїѧ лѹй дн ꙟтѣй, кара фѣкѹ
ꙟ Їєрлм ꙟбѹа дєрѹсалїн, кѣтрѫ мѹцнма Жѵдєѡ
внлашрь, врѣндь а арѣта кѫ Їс прєкарєлєа рѣстн
нирѫ ꙟстє Хс аѹ Мєсїа: адѹчє дн, єї, Ѱа, с, ї,
аї, ꙟкарєлє Прѡрчєщє дєспрє ꙟвїарѧ лѹй Хс, ꙟ
дѣ: в, с, кд. шїарѫ Пєтрѹ врѣдь аꙟтѣрн Їатѣ
нїн ꙟкрєдннца лѹй Хс, карїн єра атѹнчн рѣснра,
ꙟ Понть, ꙟ Галацїа, ꙟ Каппадокїа, ꙟ Асїѧ,
ши ꙟВѵданїа: ꙟтрє алтє прорчїн карєлє адѹчє дєпрє
Хс, адѹчє кѹвнтєлє, дє Ѱалѡ: рзі, с, кв. оундє зн,
Пїатра кара нѹѡ окотнрѫ зндиторїн, ачаста
фѹ капѹл оунгюлѹй. Карє кѹвнтє Хс щїннд кѣ
скрїєє дєспрє єл лє адєє ꙟнаннта попнлаѡ ши кѣ

кв трє

Лѹ: кд, с, мѕ. нмд.

а Пє: в. с, з.

трѣнилѡ, м, кд, мв. Павєл апль, ашиждєрѧ ꙟ а
тиѡхїа, повєстнид ꙟ сѵнагѡга жидовнлашрь, врѣ
єѣ арате кѫ Їс карєлє аѹ фост рѣстнгннт ꙟ Їєрлм
ꙟстє Хс, а Мєсїа: Адѹчє мѣтѹрїє, дє, в, Ѱа, і, з,
знкѣнд: Фїюль мїєѹ єщи тѹ, єѹ астѫзн тє нѣ
скѹю; ши дє, єї, Ѱа, с, і. зичє: Нѹвєрн да
сфнтѹль тѣѹ єѣвазѫ пѹтрєцюнє, *ïарѫш Павєл:
врѣндь єѣ арате кѣ ѡмѹль, єѣ ꙟдєрѣптѫ ꙟнантѫ
лѹй Дмнзѣѹ, дє крєдннцѫ. Адѹчє ꙟнаннтє
кѹвнитєлє лѹй дєдь, дєи, Ѱа: лд. с, в.
Дн тоатачаста дє тотє, потє вєдѧ єѣвай тинє, кѣ Хс
ши апаїн лѹй ацннѹт Ѱалтира скрнтѹрѫ сфнтѫ.

Їеѫ акмѹн врѣмє єѫгрѣнм ши дє фолосѹл Ѱал
тирїн карѧ нїй дє ꙟвѣцѣтѹрѫ ши дє дожана кѹ
знчє ши апголѹл. ꙟтѣю ꙟ Ѱаломн ꙟстє щї
нцѫ ши ꙟвѣцѣтѹрѫ, дє спрє тоатє лѹкрѹрнлє крє
днкцїєй крєщннєщи, карєлє нїє алє крєдє ши алє
фачє: Карєлє нїє акрєдє сѹть кѹпрннєє ꙟкрєдин
ца апостолєскѫ, карєлєєь дє спрє Дмнзѣѹ аѹ дє
спрє фаптєлє лѹй дмнзѣѹ, дє спрє дмнзѣѹ нїє акрє
дє, кѫ Дмнзѣѹ оунѹл ꙟтрѡ фнрє, ïа ꙟ фацє, г.

а: в. с, лд. ає

Жи:
Матєѹ
тѣ єѣв
зѫ гро
пѫ

*Кри: д.
є, ѕ, з, н.

ати: г.
с, ѕ.

ача

pre Hristos că-i Domnul lui David (Mathei, 22, stih 43).
Iară după învierea lui Hristos, vrând a arăta ucenicilor Săi că Messiei i s-au căzut a chinui și a învia din morți a 3 zi și a propovedui în numele Lui pocăința și iertăciunea păcatelor tuturor limbilor, aduce mărturii nu numai de la Moisi și de la proroci, ce și din psaltire; așijderea și apostolii mărturisesc din psaltire. Petru apostol, în propovedania lui dintâi, carea făcu în Ierusalim în dzua de Rusalii către mulțimea jidovilor, vrând a arăta că Isus, pre Carele-L răstigniră, easte Hristos au Mesia, aduse din 15 psalom, stih 10, 11, în carele proroceaște despre înviarea lui Hristos, în Deanie 2, stih 29. Și iară Pătru, vrând a întări israilteanii în credința lui Hristos, carii era atunci răschirați în Pont, în Galația, în Cappadochia, în Asia și în Vithania, într-alte prorocii carele aduce despre Hristos, aduce cuvinte den psalom 117, stih 22, unde zice: „Piatra carea nu o socotiră ziditorii, aceasta fu capul unghiului". Care cuvinte Hristos, știind că-s scrise despre El, le aduse înaintea popilor și bă-

Luca 24:46 și 44

1 Petru, 2:7

Fapt. 2:31,35

trânilor, Mathei, 21, 42. Pavel apostol, așijderea în Antiohia povestind în sinagoga jidovilor, vru să arate că Isus, Carele au fost răstignit în Ierusalim, easte Hristos au Mesia, aduce mărturie den 2 psalom, stih 7, zicând: „Fiiul Mieu ești Tu, Eu astăzi Te născuiu". Și den 15 psalom, stih 10, zice: „Nu veri da Sfântul Tău* să vază putregiune". Iarăș Pavel, vrând să arate că omul să îndreaptă înaintea lui Dumnezău den credință, aduce înainte cuvintele lui David, den psalom 31, stih 2.

*Jidoveaște: Milostivul Tău să vază groapă

Dintr-aceastea den toate, poate vedea săvai cine că Hristos și apostolii Lui au ținut psaltirea – Scriptură Sfântă.

Rom. 4:6,7,8

Iară acmu-i vreame să grăim și de folosul psaltirii, carea ni-i de învățătură și de dojană, cum zice și apostolul. Întâiu în psalomi easte știință și învățătură despre toate lucrurile credinției creștinești, carele ni-e a le creade și a le face. Carele ni-e a creade sânt cuprinse în credința apostolească, carele-s despre Dumnezău au despre faptele lui Dumnezău. Despre Dumnezău ni-e a creade că Dumnezău-i unul într-o fire, iară în față-i 3.

1 Tim. 3:6

Ачаѣстѫ таинѫ ни арѫтѫ ноаш а ꙟве, Прѣкꙋль
ꙟ ѱаломи: къ де Татъль, ши де фїюль лꙋи оунꙋ
нъскꙋть гръаще ꙟна, в, ѱа: с, з. Фїюл мїеꙋ
ещи тꙋ еꙋ астѫзи те нъскꙋю, ши ѱа: рд, с, а.
Зисе дмнꙋль Дмнꙋлꙋи мїеꙋ, ꙗрѫ де спре Дхꙋль
Сфнть мъртꙋрисѣще деде, ꙟ ѱа: и, с, гі. ши
Дхꙋль тъꙋ чель сфнть нꙋль лꙋа дела мине, ꙟѱ:
ри, с, з. оуде воюмѣрџе де дхꙋл тъꙋ, ши де фаца
та ꙋде воюфꙋџи, ѱа: рмг, с, ві. Дхꙋл тъꙋ че
бꙋн съмъ дꙋкѫ пре пъмѫнт дрепт, дꙋпѫ ачѣа кре де
ꙟкредница апостолѣскѫ къ Дмнꙁъꙋ атотпꙋтѣрник,
де спре ачаста ꙟкѫ мъртꙋрисѣще деда, ꙟ ѱа: ч, е, а.
Чела че пꙋтрѣче ꙟтрацюторюл чѣлꙋ де сꙋс, ипро:
ѱа: ꙋд, с, з, и. Чель че гъти мъгꙋрниле кꙋтъ
рїа са, ипро: ꙗрѫ ѱаломь, рді, с, е, ѕ. ши
Дмнꙋль ностръꙋ спре тоци дꙋмнеꙁъꙋи, ипрочa:
дꙋпѫ ачѣста афлъмь, ꙟѱалтире тоате ачѣста
де спре дмнꙁъꙋ. ꙟтъю къ девечїе, ѱа: ра, с, ке.
А, в, къи фърѫ съвършенїе, ѱало, рли, с, и.
А, г, къ щинꙋторюль атоате, ѱалом, рли, е, а.
ѕ, аі, еі. А, д, къи ꙟцелепта, ѱа: рг, е, кд.

ѱало, рмѕ, с, е. ши ꙟцелепчюнѫ лꙋи маре тꙋ
мъре. А, е, къ бꙋнь, ѱа, лг, е, и, ѱа: ле, е, е.
А, ѕ, къи дрепт, ѱало, і, с, и. ѱало, ле, с, ѕ.
А, з, къи гръиторю дрепт, ѱало, лі, с, ѕ. ѱало,
рмі, с, ѕ. А, и, къи сфнт, ѱало, чи, с, г. ѱало,
рі, с, и. А, д, къи воиник афаче те ва врѫ, ѱало,
рад, с, ѕ. А, і, къи матив, ѱало, рв, с, и. А, аі,
къи маре дмнꙋл, рад, с, е. Пънѫ акмꙋ а арътат
ꙟтрачѣщи ѱалом кареле съгръѣск деспре фирѫ лꙋи
дмнꙁъꙋ. ꙗрѫ дꙋпѫ ачѣста вогръи деспре фатрѫ
лꙋи дмнꙁъ. фателе лꙋи дмнꙁъꙋ сѫнт ачаста.

ꙟтъю, фателе лꙋмїи. А, в, бирꙋница ши цинѫ
ра лꙋмїи. А, г, ръскꙋмпърара лꙋмїи. А, д, сфинци
ра лꙋмїи. А сфїтꙋл лꙋмїи мъртꙋрисѣще деда,
ѱало, рг, и и, с, д, ипро: ꙗрѫ де бирꙋница ши де
цинѣрѫ лꙋмїи мъртꙋрисѣще, ѱало, ркг, с, а, в.
ипро: ѱало, ле, е, з. ѱало, рле, е, ке. ѱало, рмі,
е, з, и, ипро. ꙗрѫ деспре ръскꙋмпърарѫ, къ дмнꙁъꙋ
аꙋ ръскꙋмпърат пре алешїи сѫи де моартѫ де вѣчїе.
каре ръскꙋмпъраре ꙟсте кꙋпринсѫ ꙟкредница апостолѣскѫ
оуде ꙁиче къ крѣде ꙟ дмнꙋл ностръꙋ Іс Хс, фїю

лꙋи

NA PSA(L) <IX>

Această taină ne arată noao aiave prorocul în psalomi, că de Tatăl și de Fiiul Lui unul născut grăiaște în al 2 psalom, stih 7: „Fiiul Mieu ești Tu, Eu astăzi Te născuiu". Și psalom 109, stih 1: „Zise Domnul Domnului Mieu". Iară despre Duhul Sfânt mărturisească David în psalom 8, stih 13: „Și Duhul Tău cel Sfânt nu-L lua de la Mine"; în psalom 138, stih 7: „Unde voiu mearge de Duhul Tău și de fața Ta unde voiu fugi?"; psalom 143, stih 12: „Duhul Tău cel bun să mă ducă pre pământ derept". După aceaea, creadem în credința apostolească, că Dumnezău-i Atotputearnic; despre aceasta încă mărturisească David în psalom 90, stih 1: „Cela ce petreace într-agiutoriul Celuia de sus" *i pro(č)*; psalom 64, stih 7, 8: „Cel ce găti măgurile cu tăria Sa" *i pro(č)*; iară psalom 114, stih 5, 6: „Și Domnul nostru – spre toți dumnezăii" *i proča*.

După aceastea aflăm în psaltire toate aceastea despre Dumnezău: Întâiu, că-i de vecie, psalom 101, stih 25.

A 2, că-i fără săverșenie, psalom 138, stih 8.

A 3, că-i știutoriul a toate, psalom 138, stih 1, 6, 11, 15. A 4, că-i înțelept, psalom 103, stih 24;

PREDOSLOVIE

psalom 146, stih 5: „Și înțelepciunea Lui n-are număr". A 5, că-i bun, psalom 33, stih 8, psalom 35, stih 5.

A 6, că-i dirept, psalom 10, stih 8, psalom 35, stih 6.

A 7, că-i grăitoriu dirept, psalom 35, stih 6, psalom 145, stih 6. A 8, ca-i Sfânt, psalom 98, stih 3, psalom 110, stih 8. A 9, că-i volnic a face ce va vrea, psalom 134, stih 6. A 10, că-i milostiv, psalom 102, stih 8. A 11, că-i mare Domnul, 134, stih 5. Până acmu am arătat într-aceşti psalomi carele să grăiesc despre firea lui Dumnezău; iară după aceastea vom grăi despre faptele lui Dumnezău. Faptele lui Dumnezău sânt aceastea:

Întâiu, faptele lumiei. A 2, biruința și ținearea lumiei. A 3, răscu<m>părarea lumiei. A 4, sfințirea lumiei. De faptul lumiei mărturisească David, psalom 103 *i* 8, stih 4 *i pro(č)*; iară de biruința și de ținearea lumiei mărturisească psalom 123, stih 1, 2 *i pro(č)*, psalom 35, stih 7, psalom 135, stih 25, psalom 145, stih 7, 8 *i pro(č)*. Iară despre răscumpărarea: că Dumnezău au răscumpărat pre aleșii Săi de moartea de vecie, care răscumpărare easte cuprinsă în credința apostolească, unde zicem că creadem în Domnul nostru Isus Hristos, Fiiul

лꙋй дмнезъꙋ оунꙋль нъскꙋть де дхꙋль Сфнт, шн де Мрїа фечоаръ. ѧкаре кꙋренте съ арата кꙋ ръ кꙋпъръторю ностръ Ісꙋс Хс, дмнꙋ ностръ каре лей дмнезъ адевърат шн ѿ адевърат ѱ а, в, е, ѕ. з, ѱ ало, ра, с, а. Де спре сфнцнре мъꙋтꙋрнсимь ѧкредннца Апостолеаскъ, къ кредемь Обесеаскъ сфнтъ съборннкъ, ѧпреꙋнаръ сфннцнлор шн ертъчюна пъкателорь, шн скꙋларъ моцнлорь, шн вїаца вечнїе. Де спре бесеаръка сфнтъ мъртꙋрнсеще ѱало, в, стн, н. Оунде зиче Татъ къ ва да лнбнле мошїа лꙋй, ѱа: ка, стн, кн. ѱа: рѕі, стн, а, нпрочаа. Де ѧпреꙋнаръ сфннцнлорь мъртꙋрнсеще, ѧ ѱало, ка, стн, кг.

Де ертъчюна пъкателорь, ѱало, лв, еі, а. Де ѧвїаръ морцнлор мъртꙋрнсеще, ѱало, ѕі, в, еі. Де спре вїаца вечнїй мъртꙋрнсеще, ѱало, еі, е, аі. Пънъ аквм а арътат фолосꙋл ѱаломнлор, де спре ѧвъцътꙋръ. Де нчи ѧнаннте во аръта късъ де фолось шн шн де чертаре, къ ѱаломїн чартъ тоате ерїтнчїнле, къ съ ва че ерїтнчїе съпротнвеще кꙋ креднннца крещнннеаскъ, мъторїнле ѱаломнлорь

ѧвннц

ѿпате абесеръчї сфете ате пре пъмънт ѧ тъ ѧче ш събо ѧпреꙋн дꙋпъ цюдек тъ

ѧвнцеш кꙋм съ арата ѧмꙋлте локꙋрн. Дꙋпъ ачеаста ѱаломїн де фолось, шн де ѧвъцътꙋра кареꙋ ѧдерептате, шн де спре вїаца ноастръ ча сфнтъ шн дерептъ. шн ачеаста нсе ноаш афачи, кареле недъ ноаш дмнезъ ѧнаннте, ачеле, і, порꙋнчн, шн де спре ачеаста пре рънд мъртꙋрнсеще ѱалтнра, къ ѧпорꙋнка де ачѣю порꙋнчеще дмнезъꙋ ачасте лꙋкрꙋрн, (кареле съ афлъ пре рънд ѧѱалтнре,) Ачѣю фрнка лꙋй дмнезъꙋ, ѱало, в, с, аі. Слꙋжн лꙋй дмнезъ кꙋ фрнкъ, ѱало, е, е, н. нпро: Агъдꙋнннца порꙋнчнло лꙋй дмнезъ, ѱало, рні, е, а, в. Креднннца кꙋ каре креде фъгъдꙋнннцей лꙋй дмнезъ, шн нъдеждя каре нзвораще дїн бꙋнътъцнле фъгъдꙋнннцелорь лꙋй дмнезъ, ѱало, на, е, н. Мсъ ме деаннца нъдеждя ма, нпроа. Нъдеждя фїаскъ, Ачѣю ѧ дмнꙋл мъ нъдъдꙋеск, ѱало, кв, е, а. Афръцера ннннмїей пентрꙋ пъкателе фате, ѱало, н, е, а. ннима ѧфръцтъ шн смерита дмнезъꙋ нꙋ оꙋраще. Де смереннїа ннннмїей, ѱало, са, е, а. дмне нꙋеж ѧнъцъ ннннма ма, нпро. Ръбдаръ ачрꙋ скꙋбе, ѱало, лн, е, в. Пꙋш ротꙋлꙋй мїеꙋ пазъ, нпро:

ѧна, в

NA PSA(L)TI(R) <X>

lui Dumnezău Unul născut den Duhul Sfânt și
den Maria Fecioară; în care cuvinte să arată că ră<s>-
cumpărătoriul nostru easte Isus Hristos, Domnul nostru, Ca-
rele-i Dumnezău adevărat și om adevărat, psalom 2, stih 6,
7, psalom 109, stih 1. Despre sfințire mărturi-
sim în credința apostolească, că creadem o besea-
recă sfântă*, săbornică, împreunarea sfinților, și
iertăciunea păcatelor, și scularea morților,
și viața de vecie. Despre beseareca sfântă mărtu-
risește psalom 2, stih 8, unde zice Tatăl
că-i va da limbile moșia Lui, psalom 21, stih 28,
psalom 116, stih 1 *i pročaę*. De împreunarea sfin-
ților mărturisește în psalom 21, stih 23.

De iertăciunea păcatelor, psalom 31, stih 1. De în-
viarea morților mărturisește, psalom 16, stih 15.

Despre viața de veaci mărturisește, psalom 15, stih 11.
Până acmu am arătat folosul psalomilor despre
învățătură. De ici înainte vom arăta că-s de
folos și și de certare, că psalomii ceartă toa-
te eriticiile: că săva ce eriticie să protivește
cu credința creștinească, mărturiile psalomilor

*o parte a besearicii sfente easte pre pământ, alta în ceriu și să vor împreuna după giudecată

PREDOSLOVIE

învinge-o, cum să arată în multe locuri. După aceas-
tea-s psalomii de folos și de învățătura carea e
în dereptate și despre viața noastră cea sfântă
și direaptă; și aceastea ni-e noao a face, carele
ne dă noao Dumnezău înainte, în ceale 10 porânci. Și
despre acestea pre rând mărturisește psaltirea;
că în porânca dentâiu porâncește Dumnezău aceaste
lucruri (carele să află pre rând în psaltire):

Întâiu, frica lui Dumnezău, psalom 2, stih 11: „Slujiț
lui Dumnezău cu frică", psalom 5, stih 8 *i pro(č)*;
îngăduința porâncilor lui Dumnezău, psalom 118, stih 1, 2;
credința cu carea creadem făgăduinței lui Dumnezău
și nădeajdea carea izvorește den bunătățile făgă-
duințelor lui Dumnezău, psalom 59, stih 8: „Moav, me-
delnița, nădeajdea mea" *i pro(č)ę*; nădeajdea fiiască:
„Întâiu în Domnul mă nădăjduiesc", psalom 22, stih 1;
înfrângerea inimiei pentru păcatele fapte, psalom
50, stih 9: „Inima înfrâmtă și smerită Dumnezău nu
urăște"; de smerenia inimiei, psalom 130, stih 1: „Doamne, să
nu să înălță inima mea" *i pro(č)* ; răbdarea întru scâr-
be, psalom 38, stih 2: „Puș rostului mieu pază" *i pro(č)*.

ѧна, в, порꙋнка кои тине ѱе Дмнѕѣꙋ слꙋба Їдѡлѣска, шй ѧпрїꙋна порꙋнчѣще опрꙋчюна Їдѡанлол, ѱало, рлд, е, бї, ві, зї, нї. Їдѡаїн аненлорь ѝпро: ѧна, г, порꙋнка порꙋнчѣще йсповеданїа пъкателорь кътръ Дмнѕѣꙋ, ачела пре Дмнѕѣꙋ ѧтрѣмъ детрѣба, дар дехарь пентрꙋ бинеле че амь авꙋть дела Дмнѕѣꙋ, шй лаꙋда лꙋй Дмнѕѣꙋ де спре ачѣста де спре тоате мъртꙋрисѣще ѱалтира пе връднь, де йсповеданїе мъртꙋрисѣще, ѧ ѱало, н, с, е. Цїе ꙋнꙋа амь грешить, ѱало, ла, е, е, шй пъкатꙋль мїеꙋ нꙋль акоперйю, ѱало, л, е, а. ѝпрочаа: Декемара лꙋй Дмнѕѣꙋ ѧтрарютᲂрю: ниче ѡтѣрере нꙋ лїсте ѧ Татъль ностру, каре сънꙋ се афле ѧ ѱатире: къ ѧтѣрера дитѣю, ѧкаре поте съ сфинцаскъ нꙋмеле лꙋй Дмнѕѣꙋ съть тоци ѱаломїи делаꙋдъ лꙋй Дмнѕѣꙋ, шй ѧкарїй съдъ ха лꙋй Дмнѕѣꙋ. ѧна, в, чѣрере, ѧкаре чѣрем съвїе ѧпъръцїа лꙋй Дмнѕѣꙋ, съкꙋпринде рꙋгъчюна ачестъ ѱало, кѕ, с, в, Секꙋно щемъ пре пъмъть кїла та. ѧна, г, чѣрере ѧкаръ зичем съфїе воа лꙋй Дмнѕѣꙋ, кꙋм ѧчїаша ѡ пре пъмъть, де ачѣ

ста аша съроагъ шй Двдь, ѱало, кд, с, д, е. къзиле тале Дмне аратъмй, ѱало, кѕ, е, аї. ѧна, д, чѣрере, ѧтрꙋ кара чѣрем пънина ноастръ де тоате зилеле, съкꙋпринде тоци ѱаломїи, ѧ карїи съроагъ Двдь съл пъзѣскъ Дмнѕѣꙋ ѧвремѣ де ръзмирицъ, шй роагъ пре Дмнѕѣꙋ съ йзбъвѣскъ де рꙋтъци, ѱало, лз, е, ка, кв. А, е, чѣрере, ѧкаръ чѣре ертъчюна пъкателорь, гръѣще Двдь, ѱало, нї, с, гї. Грешалеле чине ле ва ѧцелѣце? шй ѧаръ ѱало, кд, е, з, аї. Пъкателе тинерецелор мѣле, ѝпрочаа. А, ѕ, чѣрере ѧкаръ рꙋгъмь пре Дмнѕѣꙋ съ нꙋне дꙋкъ ѧниспите че съ не йзбъвѣскъ де викленꙋль, гръѣще Двдь, ѱало, нї, е, гї. Ачѣста фїе де ставле, де спре кемара лꙋй Дмнѕѣꙋ ѧтрацютᲂрю ѧврѣме де трѣбъ, шй де лаꙋда шй де дара де харь лꙋй Дмнѕѣꙋ, ѝпрочаа. Акмꙋ вени ла а патра, порꙋнкъ, ѧкаре порꙋнчѣще Дмнѕѣꙋ съ сфинцимь Сѫбъта, а гїнїе ѧначѣла врѣми слꙋба лꙋй Дмнѕѣꙋ ста ѧ стрꙋжитꙋре де спре кара гръѣще Двдь, ѱаломи, кї, е, з, з, н. ѧкꙋцюрь ѡ а гарїорь тъꙋ Дмне,

În a 2 porâncă conteneaște Dumnezău slujba idolească și împreună porâncеаște urâciunea idolilor, psalom 134, stih 15, 16, 17, 18: „Idolii limbilor" *i pro(č)*. În a 3 porâncă porâncеаște ispovedania păcatelor cătră Dumnezău, a chema pre Dumnezău în vreame de treabă, dare de har pentru binele ce am luat de la Dumnezău și lauda lui Dumnezău. Despre aceastea, despre toate mărturisеаște psaltirea pre rând: De ispovedanie mărturisеаște în psalom 50, stih 5: „Ție Unuia am greșit", psalom 31, stih 5: „Și păcatul mieu nu-l acoperiiu", psalom 9, stih 1 *i pročaę*. De chemarea lui Dumnezău într-agiutoriu, nece o cearere nu easte în „Tatăl nostru" care să nu se afle în psaltire: Că în cearerea dintâiu în care pohtim să se sfințească numele lui Dumnezău sânt toți psalomii de laudă lui Dumnezău și în carei să dea har lui Dumnezău. În a 2 cearere, în care cearem să vie împărăția lui Dumnezău, să cuprinde rugăciunea besеаrecii, psalom 66, stih 2: „Să cunoaștem pre pământ calea Ta". În a 3 cearere, în carea zicem „Să fie voia lui Dumnezău, cumu-i în ceriu, așea și pre pământ", de aceas-

tea așea să roagă și David, psalom 24, stih 4, 5: „Călile Tale, Doamne, arătă-mi", psalom 26, stih 11.

În a 4 cearere, întru carea cearem pâinea noastră de toate zilele, să cuprind toți psalomii, în carii să roagă David să-l păzească Dumnezău în vreame de răzmiriță; și roagă pre Dumnezău să-l izbăvască de răutăți, psalom 37, stih 21, 22. A 5 cearere, în carea cearem iertăciunea păcatelor, grăiaște David, psalom 18, stih 13: „Greșalele cine le va înțeleage?" și iară, psalom 24, stih 7, 11: „Păcatele tinereațelor meale" *i pročaę*. A 6 cearere, în carea rugăm pre Dumnezău să nu ne ducă în ispită, ce să ne izbăvască de vicleanul, grăiaște David, psalom 18, stih 13. Aceastea fie destule despre chemarea lui Dumnezău într-agiutoriu în vreame de treabă și de lauda și de darea de har lui Dumnezău *i pročaę*. Acmu venim la a patra poruncă, în carea poruncеаște Dumnezău să sfințim sâmbăta; atunce, în acealea vremi, slujba lui Dumnezău sta întru jirtvire, despre carea grăiaște David, psalom 25, stih 6, 7, 8: „Încungiur oltariul Tău, Doamne"

ши ѱалом, кѕ, і, ѕ, ѱалом, ма, і, а, в. Ꙟтру кип
жалнік де чербул ла изворъле апелор, ипрочаѧ.
Пънѫ акум а арътат де порунчиле табелей дітъи,
кареле съ афлѫ ꙟ ѱаломи. Йаръ де ича ꙟнаинте
во грэи де порунчиле а адоаша табла. Ꙟнтѫи чѧ
порункъ порунчеще Дмнезеу съ ши чинстем фе
чорїи пре пърінцїи сеи, ꙟпреунѫ ши тоци чеи май
маи, пре чии маимари, карий ꙟлокул пъринцилор
спре ачаста не ꙟдемнѫ Двдъ ѱалом, мг, і, аі.
Веници фїи, ши аскултаци пре мине, ипрочаѧ. Ши
йаръш, ѱалом, лд, і, и, д. Ꙟна ѕ, порункѫ кун
тенеще Дмнезеу връмъшїа, ши букурїа де скърба
алтуа: ши ꙟпротивъ порунчеще драгостѣ, ши
пъртъре рэу де несоа прїатинулуй, де ачаста съ
плънџе Двдъ, ѱ, м, і, є. пимашїи мїей грънеѫ
рэу мїе, ипрочаѧ. Ши йарѫ ѱаломь, на, і, а. ш
йарѫ ѱалом, рн, і, г. Йарѫ де фечорул луй де Аве
саломи, ѱалом, г, і, а. драгостѣ ши пача прїа
тенилор, не лаудѫ ноаш: ѱалом, рлв, і, а, в, г.
Ꙟна, з, Порункѫ контенеще Дмнезеу курвїа;
де спре ачаста гръеще Двдъ, ѱалом, ма, с, зі, ні.

аі Йарѫ

Йарѫ пъкътосулуй зичей Дмнезеу, ипрочаѧ. Ши
йарѫ ѱаломь, н, і, г, д, є. съ испоедеще де
курвїа луй. Ꙟна, и, порункъ контенеще фурти
гуль, ши ꙟпротивѫ порунчеще, дереспатате кътре
прїатини. де спре ачаста гръеще, ѱалом, мд, с, ні
съ ведей фурул алергай куєл, йарѫ, ѱалом, ді, і, а.
сублъ тоєю фърѫ де винѫ, ꙟтралчест, ѱалом, тоата:
ипро: Ꙟна, д, порункѫ испорунчеще Дмнезеу
съ ну грэи мъртурїе стрѫмбѫ, спре прїатенул нострэу,
де спре ачаста гръеще Двдъ, ѱалом, ді, пре [illegible]
и ѱалом, ѕ, с, и. и ѱалом, па, с, а, г, д. Ꙟна, і,
порункъ контенеще Дмнезеу пофта чя реа, ши
ꙟпротивъ порунчеще, каре курата ши сфинтѫ.
де спре ачаста гръеще Двдъ, ѱалом, и, с, н, ві. Ши
къ днърепт ꙟноаще: Йашѫ кущирѫ луй Дмнез
ърътем, кумус [illegible] ѱаломи, де фолосъ, де
ꙟвъцътура каре ꙟдирептате, де трачаста по
те фїе [illegible] контени вїаца чѧ реа, ши съ ꙟдемне
спре чала чѧ бунъ. Аузіц реґула лауда ѱа
тирїи, дин гура луй Василїе, ши а луй Златоустїи,
карїи тълкуинде кувинтеле луй Павел апл, оуде

зиче

și psalom 26, stih 6, psalom 41, stih 1, 2: „În cę chip
jeluiaște cerbul la izvoarăle apelor" *i pročaę*.
Până acmu am arătat de poruncile tablei dentâiu
carele să află în psalomi. Iară de icea înainte
vom grăi de poruncile a a doaoa tablă. În a cincea
poruncă porunceaște Dumnezău să-ș cinstească fe-
ciorii pre părinții săi împreună și toți cei mai
mici, pre cei mai mari, cari-s în locul părinților.
Spre aceasta ne îndeamnă David, psalom 33, stih 11:
„Veniți, fii, și ascultați pre mine" *i pročaę* și
iarăș, psalom 31, stih 8, 9. În a 6 poruncă cun-
teneaște Dumnezău vrăjmășia și bucuria de scârba
altuia și, împrotivă, porunceaște dragoste și
păreare-rău de nevoia priatinului; de aceastea să
plânge David, psalom 40, stih 5: „Pizmașii miei grăiră
rău mie" *i pročaę*, și iară, psalom 51, stih 1 și
iară, psalom 108, stih 3; iară de feciorul lui, de Ave-
salom , psalom 3, stih 1: „Dragostea și pacea pria-
tenilor ne-o laudă noao, psalom 132, stih 1, 2, 3.
În a 7 poruncă conteneaște Dumnezău curvia:
despre aceasta grăiaște David, psalom 49, stih 17, 18:

„Iară păcătosului zice-i Dumnezău" *i pročaę* și
iară, psalom 50, stih 3, 4, 5, să ispovedeaște de
curvia lui. În a 8 porâncă conteneaște furtișa-
gul și, împrotivă, porunceaște dereptate cătră
priatini. Despre aceastea grăiaște psalom 49, stih 18:
„Să vedeai furul, alergai cu el"; iarăș, psalom 14, stih 2:
„Umblătoriul fără de vină", într-acest psalom tot
i pro(č). În a 9 porâncă ne porânceaște Dumnezău
să nu grăim mărturie strâmbă spre priatenul nostru.
Despre aceasta grăiaște David, psalom 14 prespe tot
i psalom 6, stih 8 *i* psalom 51, stih 1, 3, 4. În a 10
porâncă conteneaște Dumnezău pohta cea rrea și,
împrotivă, porânceaște carea e curată și sfântă.
Despre aceasta grăiaște David, psalom 50, stih 8, 12: „Și
Duh direpț înnoiaște". Așea, cu știrea lui Dumnezău
arătăm cumu-s sfinții psalomi de folos, de
învățătură carea e în direptate. Dintr-aceastea poa-
te fiecine conteni viața cea rrea și să îndeamne
spre viața cea bună. Auziț, rogu-vă, lauda psal-
tirii din gura lui Vasilie și a lui Avgustin,
carii, – tâlcuind cuvintele lui Pavel apostol, unde

зичє, тоатъ Скриптура Сфѫнтъ, де Дмнзъу єс
суфлатъ: ипро. Аша грѣєск де Псалтирє, кѫтъ
Псалтирїи купринде тоатє лукрурилє карелєсъ де
фолосъ, лукрурилє вєнитоарє лє пророчєщє, іаръ вїє
цилє єфєциилор чєлє трєкутє лє поменєщє: вїнлор
лє рѫндуєщє лєџи, ши лє токмєщє ѡбичаю: ѡ (прє
скурт съ зикъ каунь кувѫнт) пѫнтє вистїарю
а тоатє ѫвѫцътурилор бунъ, вєри карєлє дє лїпса
спасенїєи ѡмулзи. кърани лє чєлє дє дєлукат алє
инимилор лє виндєкъ. ши чєлор нєаѡ ѫкъ лє
дъ лєк: битєцїи вѫрткашїи, прєчїи єлнътош
чилєи ши пъзєщє, ши скѫрба ѡ доколєщє,
слъбичюна инимилор ноастрє ѡ ѫнтърєщє: ши
рѫнзирилє ноастрє лє ѫдєрєптєзъ, къ ізвѡрє прє
зєа лєи Дмнєзєу: къ вѫзъ Духулъ Сфѫнтъ нєму
ѡмєнєскъ, кєи кунєвоє алъ аджє спрє фаптє бунє
пєнтру слъбичюна фирєи ѡмєнєщи, чє мєи вѫрто
съ плєкъ спрє фаптєлє рєлє, лъсѫндъ ѫнапои
нъравуа вѣцєи крєщинєщи, дєсатат а чє фєкъ:
ѫпрєунъ ку ѫвъцътурилє Сфѫнтє кѫнтєчє суфлє
тєщи ши фрумоасє ши дєзмєрдатє ши ку гласури

кувїюшасє: съ прїимимъ ку маи марє дулчаца
ѫвъцътурилє суфлєтєщи ши кѫнтєчєлє псаломилор
кумъ фак ши врачїи чєи щиутори кѫндъ дау бъу
турѫ амарѫ болнавулуи, єи ѹнгъ ѹгєлєлє пъха
рулуи динафарѫ ку дулчаца ка съ нѹ ѹрѫскъ фо
лосул лєкулуи, пєнтру амърѫчюна бъутурїи. Пєн
тру ачєа ау афлат ноаѡ кѫнтърилє псалмилор,
ку гласури кувїѡасє: Ка дърѫ фи ѡарє кєрїи по
робочи, ау тинєри ку фира, кѫнтѫнд ку глас ку дѣ
динсу ѫвацъш инимилє салє, къ нєу порѫнка апанло,
нєу прєчїѧ прєчило, нушпотє прїимини чинєва лєснє,
дєтрє ѡмєнїи чєи прѣщи ши лєнєи, нєу шпот цинѫ
минтє дєка єсъ дин бисєрикѫ, іаръ кувинтєлє пса
ломилор, лє кѫтѫ ши акасѫ, ши лє поартѫ ку
синє ши афарѫ: ши кѫнд ва фи чинєва ку инимє
амърѫтѫ ши мънїѡаса сау тристѫ, ши ва аузи
гласуа кѫнтърилор псаломїлор нумаи дєкѫт сємъ
гѣє ши съ ѫмблѫзєщє. Псалмуа єстє линища ини
милор, ши пача су дългєлор, тълбурарилє ши ѹ
дилє инималор лє контєнєщє: къ мрє мънїа ми
тєи, ши хѫлпїа ѡ ѫгоарє спрє трєзвїє. Псаломул

zice: „Toată Scriptura Sfântă de Dumnezău-i răsuflată" *i pro(č)*, – așea grăiesc de psaltire: „Cartea Psaltirii cuprinde toate lucrurile carele-s de folos; lucrurile venitoare le proroceaște, iară viețile sfinților ceale trecute le pomeneaște; viilor le rânduiaște leage și le tocmeaște obiceaiu și (pre scurt să zic, cu un cuvânt), easte vistiariul a toate învățăturilor bun, varecarele-s de lipsa spăseniei omului. Că ranele ceale de demult ale inimilor le vindecă, și celor noao încă le dă leac; beteagii vrăciuiaște-i, pre cei sănătoș ține-i și-i păzeaște; și scârba o domoleaște, slăbiciunea inimilor noastre o întăreaște; și gândurile noastre le îndereptează, ca să fie pre voia lui Dumnezău. Că văzu Duhul Sfânt neamul omenesc că-i cu nevoie a-l aduce spre fapte bune păntru slăbiciunea firii omenești, ce mai vârtos să pleacă spre faptele reale, lăsând înapoi năravul vieției creștinești. Derept aceaea, ce făcu? Împreună cu învățăturile sfinte cântece sufletești și frumoase și dezmierdate și cu glasuri

PREDOSLOVIE

cuvioase, să priimim cu mai mare dulceață învățăturile sufletești și cântările psalomilor, cum fac și vracii cei știutori: când dau băutură amară bolnavului, ei ungu usnele păharului dinafară cu dulceață, ca să nu urască folosul leacului pentru amărăciunea băuturii. Pentr-aceaea au aflat noao cântările psalomilor cu glasuri cuvioase. Ca, de-ară fi oarecarii poroboci au tineri cu firea, cântând cu glas, cu de-adinsu învață-ș inimile sale; că neci porânca apostolilor, neci prorocia prorocilor nu o poate priimi cineva lesne dentre oamenii cei proști și leaneș, neci o pot ținea minte deaca ies din besearică. Iară cuvintele psalomilor le cântă și acasă și le poartă cu sine și afară; și când va fi cineva cu inima amărâtă și mânioasă sau tristă și va auzi glasul cântărilor psalomilor, numaidecât să mângâie și să îmblânzeaște. Psalomul easte liniștea inimilor și pacea sufletelor; turburările și undele inimilor le conteneaște, că moaie mânia mintei și hlăpia o întoarce spre trezvie; psalomul

стрѣнцїє прїєтинїє, ꙟдърѣтничїи ѧвамънѣй, пизмашїи ꙟпакъй. Кѫ чине аръ пута цине маймуать пимѫ преѡ, кѫнд слобоаде гласꙋл Ѱаломꙋлꙋй кътрѫ Дмнѕъꙋ? пентрꙋ атѣ каре бине є мамаре ꙟтре ѡамени, атѣ не адꙋче кънтарѣ Ѱаломилорь. Драгостѣ ѡ ꙟтинде, ши гласꙋл лор ꙟпреꙋнѫ инимили ле ѡаменилорь. Ѱаломꙋл гонєще пре драчїи ши ꙟдꙋче пре ꙟѹерїи ꙟтраѹюториюл ностру: ши нїє армѫ ꙟфрикаꙋ нопцїей: ꙟѡстенѣлѣ де ꙁꙋ нїє ѡдихнѣлѫ: ши поробочилорь пазѫ, тинерилорь фрѫмсецаре, бътрѫнилорь мънгъере, муерилорь луме бунѫ: Пꙋстїнилє лѣ фаче лъкꙋитоаре. Търгꙋрилє лѣ фаче трѣзве: прощилорь ꙟвъцътꙋрѫ, ꙟвъцацилор темею, ꙟтрецилорь търїє, шїи гласꙋл ꙋнꙋл ꙟтоате сесѣрѣчиле, ачаста сърбъториле, ши адꙋнѣриле лꙋ линѣзѫ, ачаста кънцѫ карѣй дꙋпѫ Дмнѕъꙋ лꙋ рѣзѫ, Ѱаломѫ, ди инимѫ ꙟпїетритѫ изворѫ ... лакръм, Ѱаломꙋ є лꙋкрꙋ ꙟѹерєск, шїи слꙋжбѫ сꙋфлетєскѫ, ... Ѱаломꙋ є вистїєрюл атоатє лꙋкрꙋрилорь бꙋне, ши ѡглинда фирей ши минєй ... гъндꙋл инимилорь крещинещи, лꙋ

кꙋль

кꙋль воалелорь сꙋфлетєщи. Сꙋмма, Ѱаломилѡ.

Ачастѫ карте а Ѱаломилѡ кꙋпринде ꙟтрꙋ сине ꙟвъцътꙋри, лаꙋде, ши рꙋгъчюни сꙋфлетєщи. ꙟвъцътꙋриле сѫнт де спре фирѣ, ши де спре фапте ле, ши де премилаа лꙋй Дмнѕъ, кътрѫ неамꙋль лꙋй Ісль! де спре чинѣста лꙋ Дмнѕꙋ, де спре фереꙁъчюна дерептѫ а ѡмꙋлꙋй, де спре фаце ши де спре дерегъторїа лꙋй Хс, кареле де спре Кинь, де спре Моарте, де спре ꙟвїарѣ, де спре сꙋире ꙟ чєрь, де спре шедерѣ дин дереапта лꙋй Дмнѕъ, ши де спре кемарѣ анѕилѡ пентрꙋ проповедания Еѵлїей. Пѫрѫ май пре скꙋрть, сꙋма Ѱаломилорь сѫ кꙋпринде ꙟтрѣєте, г, лꙋкрꙋри.

а. Де де прєкь, сѫ плъце де скърбеле ши де ꙋстенѣ
в. леле ши де неволеле лꙋй. Недѫ ꙟчалинте ѡсента

юриле ши лꙋкрꙋриле Жꙋдоѡвилорь дедемꙋлать.

г. Скрїє, де спре Чєрю, де спре пъмѫнть, де спре маре,
д. ши де спре тоть чєї ꙟтрꙋ але. Пророчєще де Хс,

ши де спре дерегъторїа лꙋй, кареле де мѫнїа нострѫ.

е. Пророчєще де спре кемарѣ анѕилор ла жꙋдекатѫ,
ѕ. ши де ꙟвїєрѣ морцилорь. Гръєще де Стѫ

Трицѫ, де Татѫль, де Фїюль, ши де Дхꙋль Ст:

а, з,

strânge prietinie, îndărăptnicii asamănă-i, pizmașii împacă-i; că cine ară putea ținea mai mult pizmă pre om, când sloboade glasul psalomului cătră Dumnezău? Pentr-aceaea, care bine e mai mare între oameni, aceaea ne aduce cântarea psalomilor: dragostea o încinde și glasul lor împreună inimile oamenilor; psalomul gonează pre dracii și aduce pre îngerii într-agiutoriul nostru; și ni-e armă în frica nopției, în osteaneala de dzua ni-e odihneală; și porobocilor – pază, tinerilor – frâmsețare, bătrânilor – mângâiare, muierilor – lume bună; pustiile le face lăcuitoare, târgurile le face treazve; proștilor – învățătură, învățaților – temeiu, întregilor – tărie; și-i glas unul a toate besearecile: aceasta sărbătorile și adunările luminează; aceasta – căința, carea-i după Dumnezău, lucrează; psalomul, din inimă împietrită izvorăște lacrămi; psalomul e lucrul îngeresc și-i slujbă sufletească *i pročaę*. Psalomul e vistiariul a toate lucrurilor bune și oglinda firei și milei dumnezăiești și-i grădina inimilor creștinești, lea-

cul boalelor sufletești. Summa psalomilor:

Ceastă Carte a psalomilor cuprinde întru sine învățături, laude și rugăciuni sufletești; învățăturile sânt despre firea și despre faptele și despre mila lui Dumnezău cătră neamul lui Israil; despre cinstea lui Dumnezău, despre ferecăciunea dereaptă a omului, despre fața și despre deregătoria lui Hristos, carea-i despre chin, despre moarte, despre înviarea, despre suire în ceri, despre ședearea de-a dereapta lui Dumnezău și despre chemarea limbilor pentru propovedania Evangheliei. Iară mai pre scurt, summa psalomilor să cuprinde în ceaste 10 lucruri:

1 David proroc să plânge de scârbele și de ustenealele și de nevoile lui. 2 Ne dă înainte obiceaiurile și lucrurile jidovilor de demult.

3 Scrie despre ceriu, despre pământ, despre mare și despre tot ce e întru eale. 4 Proroceaște de Hristos și despre deregătoria Lui carea e de ispăsenia noastră.

5 Proroceaște despre chemarea limbilor la judecată și de învierea morților. 6 Grăiaște de *Sfăa* Troiță, de Tatăl, de Fiiul și de Duhul Sfânt.

на Ѱалти:

А,з, Спꙋне де ꙟцерн, де драчи, шй де сꙋфлетꙋль
омꙋлꙋй. А,и, Дꙋ порꙋнчи деспре вїаца крещи
нѣскꙋ. А,ѳ, Грꙋаще де кꙋцетеле шй де испите
ле дрꙋчещи. А,ї, Спꙋне шй тълкꙋаще порꙋнчиле
лꙋй дмнꙁꙋ: шй кꙋпринде лаꙋделе лꙋй Дмнꙁꙋ,
шй дꙋриле де хаꙋ, рꙋгꙋчюнеле, мꙋнгꙋериле, шй ꙟ
демꙋнтꙋриле сꙋфлетещи. Дꙋпꙋ ачаста
Ѱалтира, кꙋпринде даре де харь пентрꙋ бꙋне фап
те але лꙋй Дꙋмнеꙁꙋ, плꙋнсꙋри шй рꙋгꙋчюни ꙟтот фе
люл де скꙋрбе, мꙋнгꙋери шй тꙋрїе крединцїей шй
лаꙋдꙋ ꙟтрꙋ крединцꙋ, шй фꙋгꙋдꙋинцꙋ де даре
де харь кꙋтрꙋ Дмнꙁꙋ: ипрочаꙗ.

Майвꙋртось кꙋпринд ѱаломїи лаꙋделе лꙋй Дꙋ
неꙁꙋ, пентрꙋачѣа Жꙋдовїи кїамꙋй, Техиллим:
чеслꙁичи: карта лаꙋделорь. Ꙗрꙋ нои ꙁичем кꙋ
Ипатїи, карта ѱаломилорь. дѣа: а, с, к. шй кꙋ
Хс, ла Лꙋка, кд, с, мд. Деспре пꙋрциле, шй де
спре рꙋндꙋл Ѱалтирїи: Ѱалтира май демꙋлт
оунїи оаꙋ ꙟпꙋрцит ꙟтрꙋн кип, алцїи ꙟтралть
кип, кꙋрора кꙋ лꙗꙋ пꙋрꙋт: Жꙋдовїи оаꙋ ꙟпꙋр
цит, е, пꙋрци. Ерѡнимь, аша мꙋртꙋрисѣще ꙟка

Прѣсловїе,

фи фїе.

та лꙋй каре аꙋ скрис: ла Софронїе, аꙋ оуде ꙟсфꙋ
шитꙋ ѱаломꙋлꙋ скрїе, * Амин, Амин. Ачїа гꙋн
деск кꙋ сꙋ сфꙋршаще, ѡкарте, ꙗрꙋ ачѣле кꙋвинте
фїе, фїе. ле афлꙋ, скрисе, ла сфꙋнтꙋл ѱамꙋлꙋ,
м, ол, пи, ре: ачесто, д, пꙋрци ле ададꙋгь ен.
ал, е, ѱло, дела, р5, пꙋнꙋ ла, рн. Чеа таст а ꙟпꙋр
цитꙋрꙋ а Жꙋдовилорь, нꙋсꙋ токмѣще кꙋ скрип
тꙋра сфꙋнтꙋ, пентрꙋачѣа сфꙋнтꙋл Е, они, нꙋ ласꙋ
пре лок ꙟпꙋрцирꙋ лорь, чей ꙟвенце пре ей ꙟкарта
че аꙋ скри ла Софронїе, аша шй сфꙋнтꙋл Хꙋларїе,
ꙟпредословїа ѱаломилоѡ. Ѱалтира шй ꙟБиблїа
Жидовꙋѣскꙋ, шй ꙟ изводира челорь, об, де кꙋтꙋ
лари, сꙋ кїамꙋ Карта лаꙋделорь, шй ла Лꙋ, к,
с, ив. Ꙟсꙋш Дмнꙋл Хс грꙋаще ꙁикꙋнд, ꙁисаꙋ
давд ꙟкарта ѱаломило, Ꙁисе Дмнꙋл Дмнꙋлꙋй
мїеꙋ: ипрча. шй петрꙋ дѣа, а, с, к. Рꙋндꙋ ѱало
милоѡ, нꙋсꙋ токмѣще кꙋ врѣмꙗ ꙟчѣꙗ че аꙋ фо
сть скриши, кꙋ сꙋ арꙋтꙋ ꙟ ꙁасе. кꙋ ѱаломꙋл а, г,
лаꙋ скри кꙋнд фꙋцїа де наинта фѣцїи фїюлꙋй
сꙋꙋ Авесалоѡ: ꙗрꙋ ѱаломꙋ, а, н, кꙋ мꙋлт майнаи
те аꙋ фост скри, кꙋндꙋл чертꙋ Надань прꙋкь пре

A 7, spune de îngeri, de draci și de sufletul omului. A 8, dă porânci despre viața creștinească. A 9, grăiaște de cugetele și de ispitele drăcești. A 10, spune și tâlcuiaște porâncele lui Dumnezău și cuprinde laudele lui Dumnezău și dările de har, rugăciunele, mângâirile și îndemnăturile sufletești. După aceastea, psaltirea cuprinde dare de har pentru bune fapte a lui Dumnezău; plânsuri și rugăciuni în tot feliul de scârbe; mângâieri și tărie credinții; și laudă întru credință și făgăduință de dare de har cătră Dumnezău *i pročaę*.

Mai vârtos cuprind psalomii laudele lui Dumnezău: pentru aceaea jidovii cheamă-l Tehillim, ce să zice Cartea laudelor, iară noi zicem cu apostolii Cartea psalomilor, *Dĕa(n)* 1, stih 20, și cu Hristos, la Luca 24, stih 44. Despre părțile și despre rândul psaltirii: psaltirea mai de demult unii o au împărțit într-un chip; alții, într-alt chip, cărora cum li s-au părut. Jidovii o au împărțit <în> 5 părți. Ieronim așea mărturisească în car-

*Fie, fie!

tea lui, care au scris la Sofronie au unde în sfârșitul psalomului scrie „Amin, amin”*, acia gândesc că să sfârșaște o carte, iară aceale cuvinte „Fie, fie” le găsim scrise la sfârșitul psalomului 40, 71, 88, 105. Acestor 5 părți le adaogă ei al 5 psalom, de la 106, până la 108. Ce această împărțitură a jidovilor nu să tocmeaște cu Scriptura Sfântă; pentr-aceaea sfântul Ieronim nu lasă pre loc împărțirea lor, ce-i învenge pre ei în cartea ce au scris la Sofronie; așa și sfântul Hilarie, în predoslovia psalomilor. Psaltirea, și în Biblia jidovească și în izvodirea celor 72 de cărturari, să cheamă Cartea Laudelor. Și la Luca 20, stih 42, Însuș Domnul Hristos grăiaște, zicând: Zis-au David în Cartea psalomilor: „Zise Domnul Domnului mieu” *i pro(č)ę*. Și *Petrŭ, Dĕa(n)* 1, stih 20, rândul psalomilor nu să tomeaște cu vreamea în ceaea ce au fost scriși, cum să arată aiave: că psalomul a 3 l-au scris când fugiia denaintea feații fiiului său, Avesalom; iară psalomul al 50 cu mult mai nainte au fost scris, cându-l certă Nathan proroc prin<tru>

на ѱатꙋ:

кꙋрвїа, шѝ пе́нтрꙋ връмъшїа. Ꙗрѫ ѱаломꙋ, рма.
шѝ май дедемꙋлт ѫсте скри, кѫнд съ ꙟскоңесе де
Сїꙋл ꙟпъраръ: Ꙗрѫ ѱало, рмг. кꙋ мꙋлт шѝ май
де нанинте ла ꙋ скрисъ, кѫндъ саꙋ ловит кꙋ Голїад.
Мꙋлци цинъ аша къ ѱаломꙋл, оа, ѫсте скри май
апой де тоц, фїиндъ скрисъ кѫнд аꙋ ꙟчепꙋт Со
ломонъ а ꙟпъръци, шѝ дꙋпѫ ачест ѱало, аꙋ адаѡ
ачесте кꙋвинте. Ѡсъвърширъсе кѫнтъриле лꙋй дад,
фїюл лꙋй Їесеи: ꙟрѫ ведем къ ачест ѱало, нꙋй
пꙋсъ ꙟсфършитꙋл ѱалтирїи, чей май ꙟмилокъ.
Пентрꙋ че сѫнт пꙋшй аша ѱаломїи пре рѫнд, кꙋмꙋй
цинемъ акꙋм, нимърꙋй нꙋй ле́сне аши?

Апатрашарѫ, Де скрїиторїи ѱалтирїи:

Де скрїиторїи ѱаломилор, аша скрїе Хиларїе:
Мꙋлцинъ скрїиторїи ѱаломилор, къ оунїи аꙋ скри
двдъ, алцїи Соломон, алцїи де Асафъ, алцїи
съ кїамѫ алꙋй Їдїдꙋм, ꙗръ алцїи зик къ скриш
дефечорїи лꙋй Корей, шѝ алцїи съ кїамѫ къ алꙋ
Мѡѷсїи. Ꙗрѫ деспре чейци ѱаломи, карїи наꙋ
нꙋмеле скрїиторилоръ сѫй деасꙋпра ла ꙟчепение, че
нꙋмай чи аꙋ деасꙋпра ат * Тит блꙋш, деспре ачецѫ,

* скрию
рї нꙋме
ле скрї
торилꙋ

Предословїе,

ачестае ѡбичаю ал кѫртꙋларилоръ челоръ дедемꙋлт
къ дей ѱаломꙋл, чее скрисъ нꙋмеле скрїиторюлꙋй
деасꙋпра, де ачела съ цинй шѝ чеа алалци, карїи наꙋ
нꙋмеле скрїиторюлꙋй съ деасꙋпра, пънѫ ꙟчела ѱа
ло че аре алт нꙋме деасꙋпра, алꙋй съ скрїиторю.
Аша гръѫще шѝ Еронй ла Предословїа лꙋй Ма
лахїа пророкъ: Карїи ѱаломи наꙋ нꙋмеле скрїито
рюлꙋй деасꙋпра, цинче късъ ачелоръ, кърора ле скри
нꙋмеле ла ѱало де май сꙋсъ, дестрачестѫ дето
те веде а газѫ, кѫнд нꙋсѫ поменеще нꙋмеле скрїи
торюлꙋй ла врꙋн ѱало, атꙋнче ꙟцелеӌе къе ачє
лꙋѫ аскъръ ѱало ѫсте, шѝ чел май деасꙋсъ, аꙋ ва
фи двдъ, аꙋ Корїе, аꙋ Асафъ, ипрочаѧ. Ꙗрѫ
пънѫ нꙋва вени алт ѱало, кꙋ нꙋме скри тот съ
цинй де чела че аре нꙋмеле скрїиторюлꙋй деасꙋпра.
Овадимїе зиче къ тоц ѱаломїи сѫнтъ скриш де
двдъ. къ чеа че съ кїамѫ алꙋй Мѡѷсїй, шѝ алꙋй
Соломѡн, цинче къ нꙋсъ алоръ, пентрꙋ къ нꙋсѫ а
флѫ ла Второзакон, нечѝ ꙟкърциле лꙋй Соломѡн,
шѝ аꙋ врꙋт требꙋи съ пꙋе алꙋй Мѡѷсїй, май ꙟ
тѫю, шѝ алꙋй Соломѡнъ май апой. Пентрачеа

NA PSA(Ľ)TI(R)		<XVI>

curvia și pentru vrăjmășia. Iară psalomul 141
și mai de demult easte scris, când să ascunseasе de
Saul în peșteră; iară psalom 143 cu mult și mai
denainte l-au scris, când s-au lovit cu Goliath.
Mulți țin așa că psalomul 71 easte scris mai
apoi de toț, fiind scris când au început So-
lomon a împărăți; și după acel psalom au adaos
aceaste cuvente: „Obârșiră-se cântările lui David,
fiiul lui Iessei". Și încă vedem că acest psalom nu-i
pus în sfârșitul psaltirii, ce-i mai în mijloc.
Pentru ce sânt puș așea psalomii pre rând, cumu-i
ținem acum, nimărui nu-i lesne a ști!
A patra oară: de scriitorii Psaltirii.
De scriitorii psalomilor așea scrie Hilarie:
„Mulți-s scriitori psalomilor: că unii i-au scris
David, alții – Solomon; alții, de Asaf, alții
să cheamă a lui Idithom; iară alții zic că-s scriș
de feciorii lui Corei; și alții să cheamă că-s a lui
Moissi. Iară despre cești psalomi, carii n-au
numele scriitorilor săi desupra la începenie, – ce
numai ce au desupra alt tituluș*,– despre aceștea

*scrisoare numele scriitoriului

		PREDOSLOVIE

acesta e obiceaiul cărtularilor celor de demult:
că den psalomul ce e scris numele scriitoriului
desupra, de acela să țin și ceia alalți, carii n-au
numele scriitoriului său desupra, până în cela psa-
lom ce are alt nume desupra, a lui său scriitoriu.

Așea grăiaște și Ieronim la Predoslovia lui Ma-
lahia proroc: „Carii psalomi n-au numele scriito-
riului desupra gicem că-s a celora cărora li-e scris
numele la psalom de mai sus". Dentr-aceastea, den toa-
te vedem aiavea: când nu să pomeneaște numele scrii-
toriului la vrun psalom, atunce înțeleagem că e a ce-
luia a căruia psalom easte și cel mai de sus, au va
fi David, au Corie, au Asaf *i pročaę*. Iară
până nu va veni alt psalom cu nume scris, tot să
țin de cela ce are numele scriitoriului desupra.

Evthimie zice că toț psalomii sânt scriș de
David: că ceia ce să cheamă a lui Moisei și a lui
Solomon – gice că nu-s a lor; pentru că nu să a-
flă la *Vtoro Zako(n)*, neci în Cărțile lui Solomon;
și au vrut trebui să puie a lui Moisei mai în-
tâiu și a lui Solomon mai apoi. Pentr-aceaea

зичѣ къ е скрїнторюл тутурор ѱаломилор Дѣдь, ши дупъ ачѣѧ ау дат ѱаломи кънтъторилор, луй Асафь, луй Еммань, луй Адань, ши фечорилор луй Корей. Іаръ карїи ѱаломи нау нумеле скрїнторилор десупра, ачѣѧ ѫкъ зичѣ къ сѫ тоци ай луй Дѣдь. Ши алцїи мулци ѫкъ мъртурисѣск аша.

Іаръ нои ведем ачѣѧста: ѫтїю къ атоц ѱаломилор, ѫтїю ле ѧсте скрїнторю Духул Сфнть. къ деспре ачѣста мъртурисѣщє Петръ Апль, д, а, а, с, ѕі. ши Павель, къ евреи, г, с, з. ши ѫнсуши Дѣдь ау зись, в, самои, и кг, с, в, ши ѱалом мд, с, а. Аибамъ кондїю скрїнторю ѫдеграбъ: инпротла. де рїпт ачѣѧ ау Моѵсїи, ау Дѣдь, ау алцїи фїнте карїи, ау скрис ѱаломии, еи ау фост нумай ка о кондїю. Іаръ Духул сфнт ау фость скрїнторюл карїле ау ѫндрептат кондїюл, ши минтѧ лорь. Пентрачѣѧ ну требуѧщє съ ѿстими мулт деспре кондїю, дѣкаци скрїнторюл. а.

Ачѣѧста ѫкъ арате къ партѧ чѧ маимултъ де ѱаломи ау скрис Дѣдь, къ ла сфършитул ѱаломулуи, о, чети оуде зиче ѿсфършитул кънтечелор луй Дѣдь, б.

в, паралипоменѡ, зичє кау ръндуить кънтъторй де ѱаломи. Мулци зик аша, къ ѱаломїи іау стрънсу ѫтрънул лок Ездра, дупъ робїѧ чѣу фост ѫ Вавилонь. Ши іау ѫпърцит аша пре скрїнтори карїле ѫ чѣ време ау фост скрис. Алцїи зик къ іау стрънсу Иезекїѧш Краю, іаръ нои не авъндь деспре ачѣста мъртурїє ла скрїнтура сфнтъ нуво съ сепори ку винте мулте, оуде тачє Духул сфнт нои ѫкъ во тъчѧ, дестул нїє къщи кън скрїнторю духул есть, шїи стрънсеъ ши рънд уитъ де ѡамении духулуй сфнть. Авъндь ачѣста пънъ аичѧ,

ѫчепемь ку ацюторюль луй

Дмнезеу: ла

Извѡдь.

Фериччить Бърбать:

NA PSA(L)TIRĬ		<XVII>
gice că e scriitoriul tuturor psalomilor David și după aceaea au dat psalomi cântătorilor, lui Asaf, lui Emman, lui Athan și feciorilor lui Corei; iară carii psalomi n-au numele scriitorilor desupra, aceia încă zice că-s toți a lui David. Și alții mulți încă mărturisesc așa.		
Iară noi vedem aceastea: întâiu, că a toț psalomilor întâiu le easte scriitoriu Duhul Sfânt; că despre aceasta mărturisește Petr Apostol, *Dĕa(n)* 1, stih 16 și Pavel, *Kŭ Evreo(m)* 3, stih 7; și însuși David au zis, 2 Samoil *i* 23, stih 2 și psalom 44, stih 1: „Limba mea – condeiu scriitoriu îndegrabă” *i pročaę*. Derept aceaea, au Moisei, au David, au alții fietecarii au scris psalomii, ei au fost numai ca un condeiu; iară Duhul Sfânt au fost scriitoriul carele au îndireptat condeiul și mintea lor. Pentr-aceaea nu trebuiaște să ostenim mult despre condeiu, deaca știm scriitoriul.	1	
Aceasta încă arată că partea cea mai multă den psalomi au scris David; că la sfârșitul psalomului 71 cetim unde zice: „Obârșitul cântecelor lui David”,	2	

		PREDOSLOVIE
		2 Paralipomenun zice c-au rânduit cântători de psalomi. Mulți zic așea, că psalomii i-au strânsu într-un loc Ezdra, după robia ce-au fost în Vavilon și i-au împărțit așea pre scriitori, carele în ce vreame au fost scris. Alții zic că i-au strânsu Izichiaș-Craiu. Iară noi, neavând despre aceastea mărturie la Scriptura Sfântă, nu vom să sporim cuvinte multe: unde tace Duhul Sfânt, noi încă vom tăcea; destul ni-e că știm că-i scriitoriul Duhul Sfânt și-i strânsă și rânduită de oamenii Duhului Sfânt. Lăsând aceastea până aicea, înceapem cu ajutoriul lui Dumnezău la izvod. „Fericit bărbat...”

Май апой де тоате ругъмъ пре четиторїи чещїи кърцй, съ нуне џюдече нумай де кътъ, пънъ нувор сокоти, изводеле ши вещи афла пре че кале амъ ꙟмблатъ.

А деверъ ши ной ѡамени сънтем, ши амъ путут ши греши, съвъ къ амъ силитъ дин кътъ амъ путут съ ну грешимъ.

Май вѫртос де тоате пре ачаста нѣм силитъ, съ цинем ꙟцелесул Духулуй Сфѫнтъ, къ Скриптура фъръ ꙟцелесъ, ѩсте ка ши трупул фъръ суфлет.

Ачаста не ругъмъ ши пофтимъ, дела Тателъ Думнезеу ши дела Домнул ностру Іс Хс, кумъ съ ꙟцелепцѣскъ Духулъ Сфѫнтъ: ка съ ꙟцелѣџеци воа сфинцїей сале, ши съ фачеци кареле сѫнтъ скрисе ꙟтраста карте, спре слава луй Думнезеу, ши спре непнтъ воастръ, аминъ.

прѣ

Прѣлуминатул Семнул, ал Сфинтей ши недеспѫрцитей Троицы, Храмул Митрополией Бѣлградулуй, дин Ардѣл.

С М А Б М

С Б М В И

Слава Свѧтѣй единосущнѣй и животворѧщей и нераздѣлимѣй Троицы, Ѿцу и Сн̃у и Ст̃ому Дх̃у, всегда і нн̃ѣ и присно и во вѣки вѣкѡ, аминь.

Mai apoi de toate rugăm pre cetitorii ceștii cărți să nu ne giudece numaidecât până nu vor socoti izvoadele și veți afla pre ce cale am îmblat.

Adevăr și noi oameni sântem și am putut greși, săva că am silit den cât am putut să nu greșim..

Mai vârtos de toate pre aceasta ne-am silit să ținem înțelesul Duhului Sfânt, că scriptura fără înțeles easte ca și trupul fără suflet..

Aceasta ne rugăm și pohtim de la Tatăl Dumnezău și de la Domnul nostru Isus Hristos, um să vă înțelepțească Duhul Sfânt, ca să înțeleageți voia Sfinției Sale și să faceți carele sânt scrise în ceastă carte, spre slavă lui Dumnezău și spre ispăsenia voastră. Amin.

Prealuminatul semnu al Sfintei și nedespărțitei Troiți, hramul Mitropoliei Belgradului din Ardeal

S M A B M

S B M V I

Slava s͡tĕi edinosuštnĕi i životvorę̨štei i nera(z)dĕlimĕi Troicy, O(t)cu i S͡nu i S͡tmu D͡chu vŭsegda inĕ i pr(s)no i vŭ vĕki vĕko(m). Aminĭ.

а.

[illegible]

*Сеферъ Тейлалимъ.

Чесъзйче.

Картѫ лаѫдeлоръ,

сау,

Ѧпсаломилоръ луи

Давид.

Сумма,) Псаломъ, а. (Псаломул...

Чест псалом дитѫи, арѫтѫ дѫхул сфинтъ, кѫмѫй лукрул кредин-чошилоръ, ши алнекредиичошилоръ, пѫдeпинду

*Жидовешe.

*Сумма псалому луй, дин пѫ.

Л

пре

а.

пре Бѹции, съсе сналѣскѫ спре цинтѣра лѣцїи ши вѣщїe сфинте. Къ ачѣа сѫнтъ ферйчйци: йарѫ карїи съламъ дѫ де ачѣста ей сѫнт неферйчицъ.

Честе псаломъ, аре, г. пѫрци.

а. Атѫи ѫсте де лукрул ферйчициилоръ. де стихул: дентѫи, пънѫ ѫ г.

в. Адоаша де лукрул неферйчициилоръ, с: д, е.

г. Атрѣа свѫршитъл крединчошилоръ, ши анекрединчошилоръ.

Пре крединчошии нумѣще, депре ачѣста.

а. Къ сѫнт ферйчици: карїи сълъпъда дин социра некрединчошилоръ.

в. Къ гѫндул лоръ ѫсте ѫтрулѣциа луи дмъзъу.

г. Сѫ ѫкипуѣскупомулуй вѣрде ши родиторю.

д. Тоть лукрул лоръ ѫсте кусnорю.

Ѫпротива чей неферйчици.

Праху луй

а. Атѫи сѫ ѫкипуѣскь плѣвелоръ.

в. Съ ѫкидѫ афарѫ дин соцїа ши дин вѣра кредин-чошилоръ.

г. Съвръшинта лоръ ва фи перира кумъ ши акредин-чошилоръ спитa.

КАЭІ

		1
A LUI DAVID PROROC ŞI ÎMPĂRAT CÂNTARE **SEFER TEILLIM***, **ce să zice** **CARTEA LAUDELOR** **sau** **A PSALOMILOR LUI DAVID**		*Jidovească
Summa) **Psalom 1** (Psalomului		
În cest psalom dintâi, arată Duhul Sfânt cumu-i lucrul credincioşilor şi al necredincioşilor, îndemnându		Summa psalomului dintâi

		1
		pre toţi să se silească spre ţinearea legiei şi vieţiei sfinte, că aceia sânt fericiţ; iară carii să leapădă de aceastea, ei sânt nefericiţ.
		Cest psalom are 3 părţi:
	1	Întâi easte de lucrul fericiţilor, den stihul dintâi, până în 3.
	2	A doaoa, de lucrul nefericiţilor, stih 4, 5.
	3	A treia, obârşitul credincioşilor şi al necredincioşilor.
		Pre credincioşi numeaşte-i de pre aceastea:
	1	Că sânt fericiţi carii să leapădă din soţirea necredincioşilor.
	2	Că gândul lor easte întru leagea lui Dumnedzău.
	3	Să închipuiescu pomului vearde şi roditoriu.
	4	Tot lucrul lor easte cu sporiu.
		Împrotivă, cei nefericiţi:
*prahului	1	Întâi să închipuiesc pleavelor*.
	2	Să închid afară din soţia şi din vierea credincioşilor.
	3	Săvârşenia lor va fi perirea; cum şi a credincioşilor, spăsenia.

КАѲІЗМА ПЕРВАЯ.

ѰАЛОМЪ ДВЗЪ, А.

(Ѧ чесщь ѱаломь ꙟ карта жидовяскъ)

Нарѣ Тутулуши.

Ферича бърбатъ, карене ну ꙟблъ ꙟсфатуль некурацилѡръ, ши ꙟкала пъкътошилѡ нау стътут, ши ꙟскаунуль батꙗкорошилѡрь нау шезут: | А.

Че ꙟтру лѣща домнулуй воа луй, ши ꙟтру лѣща луй гъдѣщесе зуа ши ноапта. | В.

Ши ва фи каунь помь съдить | Г.

Ферича тюннае бъбатулуй.

Пр: а. с: і. еі, нд. аі: е, еі.

ꙟскефо: некредн.

ѳ. Мо: зі, і: аі. нсуна: а. е, н. пре: зі. е. н.

ДЕ АЛУІ

КА,

лъгъ ръурилее апелѡр, че дъ родуль съу ла време са, ши фрунза луй нукаде: ши то че фаче спорѣщесе.

Ну аша некурацїи, (нуаша) че ка прахул че ꙟ вънтул. (Депре фаца пъмъ:) | Д.

Дерепт ачѣа нувоь скъ некурацїи ꙟжюде: нече пъкътошїи ꙟсфатуль дрепцилѡрь. | Е.

Къ щїе домнуль кала дрепцилѡ: ши кала некурацилѡрь перива. | Ѕ.

Ѱаломъ, Двдвъ в.

Честе ѱаломъ ꙟкарта Жидо: асте ꙟтѣю, шрж чин, о. де кътъларн лаупъсъ ла домна.

Честь ѱаломъ аре, г, пърци.

Апарта дꙗте прркуꙗ скосе сфатуль пизмашилѡрь, кареле ꙟпотрива луй двда ши луй Хе.

Арата къ некенцало ꙟте дешата.

Ко: ка. с: ні. нн, ле, і: е.

Са. ка. с: е іо. гі. с: г.

ꙟадуна ра,

ꙟдеа: а с: ке.

сумма

НБ

		2
Kathizma pervaja		
*Psalomŭ Dv(d)vŭ 1**	Stih	*Ferecăciunile bărbatului
(Acest psalom în cartea jidovască n-are tituluș)	1	
Fericit bărbat carele nu îmblă în sfatul necuraților și în calea păcătoșilor n-au stătut,		Prov. 1:10, 15 și 4:14, 15
în scaunul batgiocoroșilor* n-au șezut,	2	*în săborul necredincioșilor
Ce întru leagea Domnului – voia lui		Deut. 17:19
și întru leagea Lui gândeaște-se zua și noaptea.	3	Ios. 1:8
Și va fi ca un pom sădit		Ier. 17:8

		CATHISMA
		lângă râurile apelor, ce-ș dă rodul
Iov 21:18; Ps. 35:5		sau la vreamea sa; și frundza lui nu cade; și tot ce face sporeaște-se.
Isa. 29:5; Iov 13:3	4	Nu așea, necurații, (nu așea), ce ca prahul ce-l ia vântul (de pre fața pământului).
*în adunarea	5	Derept aceaea, nu vor sta necurații în giudeț, nece păcătoșii în sfatul* dir領ptilor.
	6	Că știe Domnul calea direptilor; și calea necuraților peri-va.
		Psalomŭ Dv̆(d)vŭ 2
Fapt. 4:25		Cest psalomu în cartea jidovească easte întâiu, iară cei 70 de cărtulari l-au pus al doilea.
Summa		Cest psalom are 3 părți:
		În partea dentâi prorocul scrie sfatul pizmașilor, carele-i împrotiva lui David și lui Hristos.
	1	Arată că nevoința lor easte deșartă;

д. г.

Не дѫ ꙟнаинте паза ши сфатул луи д(о)мнзеу, в.
ꙟпротива луи дбдъ ши луи Хс.
ꙟдѣнѫ дбдъ краии ши ливниле ши тоци ѡамени, г.
зеи плѣче сꙋпт бирꙋинца луи Хс, ши съеи ласе
де сфатꙋриле лор челе дешарте.

ѰАЛОМЪ. в.

Перепче съ ꙟглотирѫ лимбиле; а.
ши ѡаменіи кꙋцетарѫ ꙟдешерть?

Стътꙋрѫ ꙟнаинте краии пъмъ- в.
тещи, ши съ сфътꙋеску дои(м)ніи
денпреꙋнѫ, ꙟпротива д(о)мнꙋлꙋи:
ши ꙟпротива Хртосꙋлꙋи луи. (Зиккън:)

Съ рꙋмпемь легътꙋриле лор; ши г.
съ лепъдъмь дела нои жꙋгꙋриле ло(р).

Чель чевіецꙋаще ꙟчерю ръдеива, д.
ши д(о)мнꙋль батьжокоріива пре еи.

а г   атꙋ

Ка:

Атꙋнче ва грѣи кътрѫ еи ꙟтрꙋ- е.
мъніа са; ши кꙋ оурџіа са спъмъ-
таива пре еи. (Зикъдь,)

Ирѫ еꙋ ръндꙋитам краюль міеꙋ ѕ.
спре Сіѡн мъгꙋра сфнтѫ а ма.

Споунево ръндꙋала луи: д(о)мнꙋл з.
зисе кътрѫ мине, фіюль міеꙋ ещи
тꙋ; еꙋ астъзи нъскꙋюте.

Чере дела мине, ши цвою да лим- н.
биле мошіа та, ши бирꙋинца ма-
ңинеле пъмънтꙋлꙋи.

Здробивеи пре еле кꙋ тоіаг дефіе, ѳ.
ши ка васꙋл ѡларюлꙋи сфъмалевеи.

Ши акмꙋ краии ꙟцелеңицивѫ, ꙟ- і.
въцавѫ цюдекъторіи пъмънтꙋлꙋи.

Слꙋжи д(о)мнꙋлꙋи кꙋ фрикѫ, ши аі.

въ

1		3
Ne dă înainte paza și sfatul lui Dumnezău împrotiva lui David și lui Hristos;	2	
Îndeamnă David craii și limbile și toți oamenii să se pleace supt biruința lui Hristos și să se lase de sfaturile lor ceale deșearte.	3	
Psalom 2	Stih	
Derep ce să înglotiră limbile, și oamenii cugetară în deșert?	1	
Stătură înainte craii pământești; și să sfătuiescu domnii dempreună împrotiva Domnului și împrotiva Hristosului Său, (zicând:)	2	
„Să rumpem legăturile lor și să lepădăm de la noi funile lor*!”	3	*sau giugul lor
Cel ce viețuiaște în ceriuri râde-i-va; și Domnul batgiocori-i-va pre ei.	4	

		CATHISMA
Fapt. 13:33	5	Atunce va grăi cătră ei întru mânia Sa; și cu urgia Sa spământa-i-va pre ei, (zicând:)
	6	„Iară Eu rânduit-am craiul Mieu spre Sion, măgura sfântă a Mea.”
*Hristos să zice că L-au născut astăzi, că atunci L-au arătat Tatăl că-i născut, săva că-i mai nainte de veaci	7	Spune-voiu rânduiala Lui; Domnul zise cătră Mine: „Fiiul Mieu ești Tu, Eu astăzi născuiu-Te*!
	8	Ceare de la Mine și-Ț voiu da limbile moșia Ta; și biruința – marginele pământului.
Evr. 1:5; 5:5; Ps. 22:28; Ps. 71:8; Apoc. 2:27; 9:5	9	Zdrobi-vei pre eale cu toiag de fier și ca vasul olariului sfărma-le-vei.”
	10	Și acmu, crai, înțelepțiți-vă; învățați-vă, giudecătorii pământului!
	11	Slujiț Domnului cu frică și

вꙋ бꙋкꙋраци луй кꙋ кꙋтремꙋрь.

Сэрꙋтаци фіюл (луаци ынвэцэтꙋра) ка сэ нꙋсэ мэніе (Домнꙋль,) ши сэ перици дин калеа дрептэ. — ві.

Кынд сэ ва апринде ын деграбэ мэніа луй, ферічиць тоци чеа чесэ нэдэждуеску ынтрꙋ ел. — гі.

Псалом Давид, г.

Кынтаре луй Давид, кындꙋ фꙋџеа де фаца фіюлꙋй сэꙋ луй Авесалом.

Ын ачест псалом сынт трей лꙋкрꙋри.

а. Ынтый плынџера лꙋй Давид. Адоаоа мынгъяреа лꙋй. Атреа ши рꙋгэчюна луй.

Кэ ынтый сэ плынџе Пентрꙋ Іоана фіюлꙋй сэꙋ Авесаломь, ши пентрꙋ мꙋлцимеа пизмашилорь. — б.

Сэ мынгэе пꙋиндꙋши нэдеждеа ынтрꙋ Домнꙋзэꙋ фіинд Домнꙋзэꙋ мынтꙋиторю ши фолоситорю луй. — в.

Се роагэ луй Домнꙋзэꙋ, сэ пэзеаскэ де пизмашій сэй. — г.

Кэ ꙋртво еі. — Сꙋмма

Псало

Псалом Двд, г.

а. Доамне кэ сэ ынмꙋлцирэ пизмашій мієй? кыцій де мꙋлци чеа чесэ рэдикэ спре мине.

в. Мꙋлци грэеск сꙋфлетꙋлꙋй мієꙋ: нꙋ аре ел спэсеніе ынтрꙋ Домнꙋзэꙋ. (шелаа)

г. Іарэ тꙋ Доамне скꙋтиторюль мієꙋ ещи, слава мѣ, ши ынналци капꙋль мієꙋ.

Шелаа ынче, кꙋвынт фэр пꙋрꙋре.

д. Кꙋ гласꙋль мієꙋ кэтрэ Домнꙋль стригаю, ши мэ аꙋзи дин мэгꙋра сфинціей сале.

е. Еꙋ мэ кꙋлкаю, ши дормію, ши мэ скꙋлаю, кэ Домнꙋл мэ пэзеще.

ѕ. Нꙋ мэ тем де мій де оамени, карій мэꙋ ынпрецюра пре мине. Скоалэ

Доамне

1		4
vă bucurați Lui cu cutremur.		Ps. 34:9; Prov.
Sărutați Fiiul, (luați învățătură); ca să nu Să mânie (Domnul) și să periți din calea direaptă,	12	6:20; Isa. 30:18; Ier. 17:7; Rom.
când să va aprinde îndegrabă mânia Lui. Fericiț – toți ceia ce nădăjduiescu întru El.	13	9:33; 10:11; 1 Petru 2:6
Psalomĭ Dv(d)vŭ 3		
Cântecul lui David când fugiia de fața fiiului său, lui Avesalom		Summa 2 Sam. 15
În acest psalom sânt 3 lucruri:		
1. Întâi, plângerea lui David. A doaoa, mângâiarea lui.	<1>, 2	
A treia, și rugăciunea lui.	3	
Că întâi să plângea pentru goana fiiului său, Avesalom, și pentru mulțimea pizmașilor.	1	
Să mângâie puindu-și nădeajdea întru Dumnezău, fiind Dumnezău mântuitoriul și folositoriul lui.	2	
Să roagă lui Dumnezău să-l păzească de pizmașii săi.	3	

		CATHISMA
		Psalomĭ Dv(d)vŭ 3
	1	Doamne, cât să înmulțiră pizmașii miei! Câtu-s de mulți ceia ce să rădică spre mine!
*Șela: acest cuvânt face „pururea”	2	Mulți grăiesc sufletului mieu: „N-are el spăsenie întru Dumnezău!” (Șela)*
	3	Iară, Tu, Doamne, scutitoriul mieu ești, slava mea; și înalți capul mieu.
	4	Cu glasul mieu cătră Domnul strigaiu; și mă auzi din măgura Sfinției Sale.
	5	Eu mă culcaiu și dormiiu și mă sculaiu; că Domnul mă păzeaște.
	6	Nu mă tem de mii de oameni carii m-au împregiurat pre mine. Scoală,

а҃.	є҃.

дмне, мънтꙋѧщемъ дмнзъꙋль
міеꙋ.

Къ тꙋ бътꙋши пре тоц пимашіи ѕ҃.
міей престе фалчи, динцїи пъ-
кътошилѡрь здробишіи.

Ад҃омнꙋлꙋй ѩсте спѣнїѧ, шѝ и҃.
спре ѡаменїи тъй блгвенїѧ та. (сіла)

Мн. кз. с, г. — [illegible]

СЛАВА:

Ѱаломъ двдвъ, д҃.

Ѱесте ѱаломь ѧре д҃, пърци.

Ѧтѣнъ, роагъ двъ предꙋмнезъꙋ, съль апере де- а҃. сꙋмма
гоана лꙋй Саꙋль.

Дꙋпъ ѧтѣ, ѧдъмнѣ пре сфѣнничїи лꙋй Саꙋ, в҃.
съѧ пꙋе цось съкꙋй сте лꙋй ѧпротивъ.

Ѧтрїа съроагъ лꙋй, дꙋмнезъꙋ съ арате мила г҃.
са кътръ дънсꙋль.

Ѧпатра дъ харь лꙋй дꙋмнезъꙋ петрꙋ кѣлаꙋ мъ д҃.
тꙋит пре ель.

Б ѰАЛО

ка҃.

Ѱаломъ, Двдвъ, д҃.

Кѫнтекꙋль лꙋй Двдъ, дате мамарелꙋи а лꙋ Хъгашилѡре.

а҃. Въндꙋтекїе, аꙋзимъ дмне-
зъꙋль днрептъцїи мѣле;
ѧскърбъ лъцитꙋмїай; ми-
лꙋѧщимъ, шѝ аскꙋлтъ рꙋгъчю-
на мѧ.

Жидо: аꙋзъ ба цило. Сѫ ѧтре алѣце де сфѣнтꙋ лꙋй сав.

в҃. Фій ѡамѣнилѡрь пънъ кънд
ве ѧтоарче слава мѧ ѧтрꙋ мишо-
раре, (пънъ кънд) юбиць ѧде-
шет? шѝ къꙋтаци минчюни? (села)

г҃. Съцици къ дмнꙋль шаꙋ але шіе
милосꙋл: дмнꙋл аꙋзимъва кънд
воіѹ стръга кътръ дънсꙋль.

Жидо: кꙋ тре мꙋрацъ въ,

д҃. Мънїѧцивъ, шѝ нꙋ грешире; гръ-
ици ѧтрꙋ инима воастръ, шѝ
ѧтрꙋ

1		5
Doamne, mântuiaște-mă, Dumnezăul mieu.		Ps. 27:3
Că Tu bătuș pre toț pizmașii miei preste falci, dinții păcătoșilor zdrobiși-i.	7	Isa. 43:11; Ier. 2:33; Os.13:4
A Domnului easte spăsenia; și spre oamenii Tăi – blagoslovenia Ta (Sela). Slava.	8	
Psalomŭ Dv(d)vŭ 4		
Cest psalom are 4 părți:		
Întâi, roagă David pre Dumnezău să-l apere de goana lui Saul.	1	Summa
După aceaea, îndeamnă pre sfeatnicii lui Saul să să puie gios, să nu-i stea lui împrotivă.	2	
A treia, să roagă lui Dumnezău să-Ș arate mila Sa cătră dânsul.	3	
A patra, dă har lui Dumnezău, pentru că l-au mântuit pre el.	4	

		CATHISMA
	Stih	*Psalomŭ Dv(d)vŭ 4* Cântecul lui David dat mai marelui alăutașilor
	1	Cându Te chiem, auzi-mă, Dumnezăul direptății meale! În scârbă lărgitu-mi-ai; miluiaști-mă și ascultă rugăciunea mea.
*Jidoveaște: au bărbaților *să înțăleage de	2	Fii<i> oamenilor*, până când veț întoarce slava mea întru micșorare? (Până când) iubiț în deșert și căutați minciuni*? (Sela)
sveatnici<i> lui Saul	3	Să știți că Domnul Ș-au ales Șie milosul; Domnul auzi-mă-va când voiu strâga cătră Dânsul.
*Jidoveaște: cutremurați-vă	4	Mâniați-vă* și nu greșireț; grăiți întru inima voastră și

Д.

ѕ.

Ꙟтру ащернутуль востру ши тъчецн. (Села:)

Жъртвіцн жъртва диретъціе, ши въ нъдъдуицн ꙟтру дмнуль. е.

Мулцн гръеск, чине ва фаче съ ведемь бине? ръдикъ спре ной лумина феции тале дмне. ѕ.

Датай веселіе ꙟтру инима ма, декът ꙟвреме че съ ꙟмулцеще гръул ши мустул лор. (ши оулоюль,) з.

Ꙟпаче деи преунъ мъвою кулка ши вою адоми, къ ту дмне ꙟсуц фачи съмъ съльшлуеск ꙟтру нъдъждуире. н.

Ѱаломъ, е.

Ꙟчесть ѱаломь спнте д, лукруи.

Ка,

сумма

а. Роагъ Дедь предмнезъу съ аскулте ругъчюниле, с, в. г. д.

в. Се мъигъе ши се недеждуаще кълва аскулта дмнзъу. с, е. ѕ. з. н.

г. Роагъ пре дмнзъу, съль ꙟдиретезе пре ель, ши съціе ꙟвіаць сфнтъ. с, д: і.

д. Ꙟпатра съ роагъ съ рушинезе дмнезъу пре пизма шіи луи, ши пре е съль небъвакъ, стн, аі, ві, гі.

Ѱаломь, Дедвъ, Е.

ѕ. Кентекул луи Деде, дате маимареалуи бучинеторилорь.

а. Граюриле меле але ꙟоурекн доне, ꙟцелеце стрнгара ма.

в. Иа аминте гласул ругъчюне меле, ꙟпъратул міеу ши дмнезъул міеу; къ ціе мърогь.

Жн десо: гътице вою ругъчюне,

г. Дмне диминеца аузивей гласул міеу, де диминецъ ꙟнаинте вою ста, ши вою превега.

1		6
întru așternutul vostru și tăceți. (Sela)		
Jârtviți jârtva direptăției și vă nădăjduiți întru Domnul.	5	
Mulți grăiesc: „Cine va face să vedem bine?” Rădică spre noi lumina feației Tale, Doamne!	6	
Dat-ai veselie întru inima mea, decât în vreamea ce să înmulțeaște grâul și mustul lor (și uloiul).	7	
În pace dempreună mă voiu culca, și voiu adormi; că Tu, Doamne, Însuț faci să mă sălășluiesc întru nădăjduire.	8	
Psalom 5		
În cest psalom sânt 4 lucruri:		

		CATHISMA
Summa	1	Roagă David pre Dumnedzău să-i asculte rugăciunile, stih 2, 3, 4.
	2	Să mângâie și să nedejduiaște că-l va asculta Dumnezău, stih 5, 6, 7, 8.
	3	Roagă pre Dumnezău să-l îndirepteaze pre el și să-l ție în viață sfântă, stih 9, 10.
	4	A patra, să roagă să rușineaze Dumnedzău pre pizmașii lui și pre el să-l izbăvască, stih 11, 12, 13.
		Psalomĭ Dv̆(d)vŭ 5
	Stih	Cântecul lui David, dat mai marelui bucinătorilor
	1	Graiurile meale ia-le în urechi, Doamne! Înțeleage strigarea mea.
	2	Ia aminte glasul rugăciunei meale, Împăratul mieu și Dumnedzăul mieu, că Ție mă rog.
*Jidoveaște: găti-Ț-voiu rugăciune	3	Doamne, dimineața auzi-vei glasul mieu; de dimineață înainte-Ț* voiu sta și voiu preveghea.

а. | з.

д. Кѫ нȣ ещи дмнзѫȣ вонтѡ де стрѫ-
бѫтате: нȣ сѫлѫшлȣѫще лѫнгѫ
тине виклѣнȣль.

є. Нече ворь ста ꙟнаинта ѡкилѡ
тѫй небȣнїи: оурѫтай тоци фѫ-
кѫторїи дестрѫмбѫтате.

ѕ. Пїѫрдевей грѫиторїи деминчюни:
бѫрбатȣль вѫрсѫторю десѫнџе ши
виклѣнь оурѫщѣль дмнȣль.

з. Їарѫ еȣ ꙟтрȣ мȣлцимѫ милїи
тале ꙟтравою ꙟкаса та, ѿ плека-
мѫвою ꙟбесѣрека сфнцїи тале ꙟ-
фрика та.

и. Дмне ꙟдерѣптѣзмѫ ꙟтрȣ дире-
птатѣ та, пентрȣ пизмашїи мїей,
ꙟдерѣптѣзѫ ꙟнаинтѣ мѣ кала та.

рѫȣль

Жидовь: скѫрвȣ дмнȣлȣ де ѣле.

Бг Кѫ

ка,

рн: г. с: гі.

Сфатȣ лорь сȣ пѫрѫри

д. Кѫ нȣ ѣсте ꙟростȣль лȣй дере-
птате, инима лорь дешатѫ, грȣ-
мазїи лорь морминть дешкись,
кȣ лимба са сѫ кȣчерескȣ.

і. Пȣстїащѣ пре ей дмне, сѫ казѫ
де сфатȣриле сале, пентрȣ мȣлци-
мѣ стрѫмбѫтѫцилорь сале скоате
пре ей; кѫ сау противить цїе.

аі. Ши сѫ веселѣскѫ тоци, карїи не-
дедȣескȣ ꙟтрȣ тине, ꙟвѣкь сѫ бȣ-
кȣре: ши акопере пре ей, ши сѫ ворь
весели ꙟтрȣ тине, карїи юбескь нȣ-
меле тѫȣ.

ві. Кѫ тȣ веи блгвї дирептȣль дмне,
кѫ кȣ бȣнѫ воѣ та ка кȣ оунь скȣть
кȣрȣнавеи пре ѣль.

Ѱалѡ

1		7
Că nu ești Dumnezău voitoriu de strâmbătate; nu sălășluiaște lângă Tine vicleanul*.	4	*răul
Nece vor sta înaintea ochilor Tăi nebunii; urât-ai toți făcătorii de strâmbătate.	5	
Piarde-vei grăitorii de minciuni; bărbatul vărsătoriu de sânge și viclean uraște-l* Domnul.	6	*Jidoveaște: scârbă-i Domnului de el
Iară eu întru mulțimea milii Tale întra-voiu în casa Ta și plecamă-voiu în beseareca Sfinții<i> Tale, în frica Ta.	7	
Doamne, îndereaptă-mă întru direptatea Ta; pentru pizmașii miei, îndereaptă înaintea mea calea Ta.	8	

		CATHISMA
Rom. 3:13 *sfatul lor – supărări	9	Că nu easte în rostul lui dereptate; inima lor – deșartă*; grumazii lor – mormânt deșchis; cu limba sa să cucerescu.
	10	Pustiiaște-i pre ei, Doamne; să cază den sfaturile sale; pentru mulțimea strâmbătăților sale scoate pre ei, că s-au protivit Ție.
	11	Și să să veselească toți carii nedejduiescu întru Tine; în veac să să bucure; și acopere pre ei, și să vor veseli întru Tine carii iubăsc numele Tău.
	12	Că Tu veri blagoslovi direptul, Doamne; că cu bunăvoia Ta, ca cu un scut curuna-vei pre el.

Ѱалѡмъ, ѕ.

Чѣсть ѱаломе ари, ѕ, Пѣрцин.

а. ⁂ Ѫпарта деитъи Сърѡагж Дѣдъ луи дмнзъу, съль Изъвѣкж ди боала луи. і, в, д. — Сума:

в. Ѫна в, парте, сълаудж Ѫпротива пимашилорь луи, къ ва аузи дмнуль ругъчюнж луи, С: д, і, аі.

Ѱаломъ Двдъ, ѕ.

С: Кънтекуле луи Двдъ, дате маимарелуи кънтъторю Ѫна, н, струнж.

а. Доамне нумж чѣта пре мине Ѫтру оурцїа та, ничи Ѫтру мъніа та мъ изъби.

в. Милуащемж дмне, къ лъницедь сънть; виндекъмж дмне; къ сау турбурать ѡаселе мѣле. — батѫ

г. Ши суфлетуль миеу сау турбурат фоар

фоарте: Ѣрж ту дмне пънж кънд?

д. Ѫтоарнъте дмне, ши изъвѣще суфлетуль миеу, ши спъсѣщемж пентру мила та. — везъбовиквар цюторю тъу,

е. Къ нуи Ѫтру моарте помени пре тине, ши Ѫтру мормънт чине ва лъуда пре тине: — Испове

ѕ. Устенитам Ѫтру суспинара мѣ, Ѫтоатж ноапта фа Ѫнота пату ль миеу; ку лакръме мѣле оуд ацернутуль миеу.

з. Турбуратусау де мъніе окюль миеу, ши сау Ѫвекить пентру тоцъ пизмашїи миеи.

и. Депъртацивж дела мине тоцъ фъкъторїи де стръбъате, къ аузи — Мф: з. С: кг. Лев: гі. С: кѕ.

до

1		8
Psalom 6		
Cest psalom are 2 părți.		Summa
În partea dentâi să roagă David lui Dumnezău să-l izbăvească de boala lui, stih 2 – 9.	1	
În a 2 parte să laudă împrotiva pizmașilor lui, că va auzi Domnul rugăciunea lui, stih 9, 10, 11.	2	
Psalomŭ Dv(d)vŭ 6		
Cântecul lui David dat mai marelui cântătoriu în a 8 strună	Stih	
Doamne, nu mă certa pre mine întru urgia Ta; nici întru mânia Ta mă izbi*.	1	*bate
Miluiaște-mă, Doamne, că lânged sânt; vindecă-mă, Doamne, că s-au turburat oasele meale;	2	
Și sufletul mieu s-au turburat	3	

		CATHISMA
*vei zăbovi cu agiutoriul Tău		foarte; iară Tu, Doamne, până când*?
	4	Întoarnă-Te, Doamne, și izbăveaște sufletul mieu și spăseaște-mă pentru mila Ta.
*ispovedi	5	Că nu-i întru moarte a pomeni pre Tine și întru mormânt cine va lăuda* pre Tine.
Mat. 7:23; Luca 13:27	6	Ustenit-am întru suspinarea mea; în toată noaptea fac a înota patul mieu, cu lacrămele meale ud așternutul mieu.
	7	Turburatu-s-au de mânie ochiul mieu și s-au învechit pentru toț pizmașii miei.
	8	Depărtați-vă de la mine toți făcătorii de strâmbătate, că auzi

Л.

д҃мнꙋль глáсꙋль плъ́нџерїи мѣ́ле.

Аꙋзи́таꙋ д҃мнꙋл рꙋгъчю́на м҃ꙗ; д҃мнꙋль рꙋгъчю́на м҃ꙗ прїи́ми. (д.)

Рꙋшинѣ́зесе, ши съсе́ кꙋтре́мꙋре фóарте тóци пизмáшїи мїен, съсе́ ꙟтóарне ши съсе́ рꙋшинѣ́зе фóарте кꙋрънд. СЛÁВА. (г.)

Ѱáломь, з҃.

Трїи лꙋ́крꙋре похтѣ́ще Дв҃д дела д҃мнезе́ꙋ ꙟчѣсте Ѱáло҃м.

Съ рóагъ съ избъвáскъ де Саꙋ ши де Слꙋџиле лꙋи, ши пре е҃ съи контене́скъ ши съ пїарзъ, с҃ в. пънъ, ꙟ, аı. (а.) — Сꙋ́мма

Съ лáꙋдъ къи ва аꙋзи д҃мнезе́ꙋ рꙋгъчю́на лꙋи, с҃: аı. пънъ ла, иı. (в.)

Съфъгъдꙋ́аще къва да хáрь лꙋи дꙋмнезе́ꙋ: . с҃, иı. (г.) — а, цр҃те о с҃, зı.

В — Ѱало́м

КА,

Ѱáломъ Дв҃дь, з҃.

Кънтекꙋл лꙋи Дв҃: маїстрꙋ кáреле къ҃нтъ д҃мнꙋлꙋи де прї кꙋвинтеле лꙋи Хꙋсїе фїюл лꙋи Їемениї.

(с҃: Де ꙟчѣст лꙋкрꙋ, а. цр҃те: нд. — а.)

(в.) Дóмне д҃мнезъꙋль мїеꙋ, спре тине нъдъ́дꙋїю изъвѣ́ще мъ де тóци гонитóрїи мїеи ши мъ мънтꙋ́аще.

(г.) Съ нꙋ кꙋмва ръпáскъ ка оун леꙋ сꙋфле́тꙋль мїеꙋ; съль рꙋмпъ не авъ́нд, чине съль избъвѣ́скъ. (вїаца ма,)

(д.) Дóмне д҃мнезъꙋл мїеꙋ, сáм фъкꙋть ачѣ́ста, саꙋ ꙟсте недерепта́те ꙟтрꙋ мъ́нꙋле мѣ́ле:

(е.) Сам дат реꙋ чѣ́лꙋи чи аꙋ вїат кꙋ мине ꙟпáче, ши съ нам избъви пизмáшꙋл мїеꙋ, (чи мꙋгонїа) фъръ вїнъ. (саꙋ а плъти)

Гон

1		9
Domnul glasul plângerii meale.		
Auzit-au Domnul rugăciunea mea; Domnul rugăciunea mea priimi.	9	
Rușineaze-se și să se cutremure foarte toți pizmașii miei; să se întoarne și să se rușineaze foar- te curând. Slava.	10	
Psalom 7 Trei lucrure pohteaște David de la Dumnezău în cest psalom:		Summa
Să roagă să-l izbăvască de Saul și de slugile lui și pre ei să-i contenească și să-i piarză, stih 2, până în 11.	1	
Să laudă că-i va auzi Dumnezău rugăciunea lui; stih 11, până la 18.	2	
Să făgăduiaște că va dar har lui Dumnezău, stih 18.	3	1 Sam. 17

		CATHISMA
	Stih	***Psalomŭ Dv(d)vĭ 7*** Cântecul lui David măiestru, carele-l cântă Domnului despre cuvintele lui Husie, fiiul lui Iemenei*
*de acest lucru 1 Sam. 24:<11>	2	Doamne, Dumnezăul mieu, spre Tine nădăjduiiu; izbăveaște- mă de toți gonitorii miei și mă mântuiaște.
*viața mea	3	Să nu cumva răpască ca un leu sufletul mieu*, să-l rumpă, nea- vând cine să-l izbăvească.
	4	Doamne, Dumnezăul mieu, s-am fă- cut aceasta, sau easte nederepta- te întru mânule meale,
*sau am plătit	5	s-am dat rău* celuia ce au viat cu mine în pace și să n-am izbăvit pizmașul mieu (ce mă goniia) fără vină,

Ѧ. | Г.

Гонѣскѫ пімаѡѹ міе віаца мѧ, шѝ съѡ прн҃зѫ, шѝ съѡ калче пре пъмънт віаца мѧ, шѝ слава мѧ съѡ пѹе ѫпрахь. — .ѕ

Скоалѫ дмне ѫтрѹ мъніѧ тà, ѫнѧлцъте пентрѹ мъніѧ пизмашилорь міей: шѝ скоалѫ доамне дмнзъѹль міеѹ ѫтрѹ порѹнка кърѣй порѹнчить. — з.

Шѝ адѹнара ѡѧменилорь ѫкѹнцираторь, шѝ пентрѹ ачаста тевери ѫтѹрнà ѫтрѹ нълцимe. — и.

Дмнѹлꙋ ва цюдека ѡѧменіи, цюдекъмѫ дмне дѹпѫ дирептатѧ мѧ, шѝ дѹпѫ невиновъціѧ мѧ чее ѫтрѹ мине. — д.

[margin: Жидсо: прѣ ге зъ, сѣ адѹ спре мине цюдека та чѣй прїим.]

вб | си

Ка,

[margin: а, Пар: кн, с. д, прѣ: аг ѳ, к. н зі. і. г. и в, і, ві. Апо: в. ѳ. кг. скѹтѹ]

Съсе сфършаскѫ рѫѹтатѧ пъкътошилор, шѝ ѫтърѣще пре чѐ дирепт, тѹ кареле испитещи инимиле шѝ ръръкiи дмнзъ дирепт. — і.

Ацюторюль міеѹ дела дмнзъѹл чѐ мънтѹѧще дирецiи кѹ инима. — аі.

Дмнзъѹ цюдекъторю дирепть шѝ таре шѝ съмъніе ѫтоате зилe (пре чѣль стръмбѹ.) — ві.

Съ нѹ съ ва ѫтѹрнà, спата са ва аскѹцѝ, аркѹль съѹ ѫтинделва; шѝ гътàлва. — гі.

Шѝ ива гътѝ армеле морціи: съгецилe сале съ цегтъндѹле спре гониторіи міей кѹ фіербентѣлѫ. — ді.

[margin: ѡ:, еі ел. са. на., д-]

Итѫ наще недерептате, шѝ ѫ- — еі.

ѫчипѹ

1		10
Gonească pizmașul mieu viața mea și să o prinză; și să o calce pre pământ viața mea; și slava mea să o puie în prah.	6	
Scoală, Doamne, întru mânia Ta înalță-Te pentru mânia pizmașilor miei; și scoală*, Doamne, Dumnedzăul mieu, întru porunca care-ai poruncit.	7	*Jidoveaște: preveghează să aduci spre mine giudecata ce-ai priimit
Și adunarea oamenilor încungiura-Te-vor; și pentru aceasta Te veri înturna întru nălțime.	8	
Domnul va giudeca oamenii; giudecă-mă, Doamne, după direptatea mea și după nevinovăția mea ce e întru mine.	9	

		CATHISMA
1 Cron. 28:9; Ier. 11:20; 17:10; 20:12; Apoc. 2:23	10	Să se sfârșască răutatea păcătoșilor; și întărează pre cel dirept, Tu, carele ispitești inimile și rărunchii, Dumnezău dirept!
*scutul	11	Agiutoriul* mieu – de la Dumnezăul ce mântuiaște direpții cu inima.
	12	Dumnezău – giudecătoriu dirept și tare; și Să mânie în toate dzile (pre cel strâmbu).
	13	Să nu să va înturna, spata Sa va ascuți, arcul Său întinde-l-va și găta-l-va.
Iov 15:35; Isa. 59:4	14	Și-i va găti armele morții, săgețile Sale săgetându-le spre gonitorii miei cu fierbenteală.
	15	Iată, naște nedereptate și în-

ꙗ҃ı.

Ꙗ҃.

чепꙋ дꙋкꙋтере шй ва наще мйчюнъ.

ѕı. Гроапа ѡскꙋрмъ шй ѡ съпъ: шй къзꙋ ѫгроапа че ѡфъкꙋ.

зı. Ѫтꙋрнасъва вıклешꙋгꙋл лꙋй спре капꙋл лꙋй, шй спре крещетꙋл лꙋй погоръва стръмбътатъ лꙋй.

пı. Йсповедимъвою дмнꙋлꙋй дꙋпъ дерептатъ лꙋй, шй кънтавою нꙋмелꙋй дмнꙋлꙋй ѫнълцать.

Їѡ. д. е: н. мн, д, е ѕı. г, е. прй е. е. кв.

Ѱаломъ, и.

Сꙋмма

а. Лаꙋдъ двдь предмнєзъꙋ ѫчесть кънтик пентрꙋ бинеле че аꙋ фъкꙋть кꙋ ель,

в. Спꙋне къ саꙋ ърътать слава лꙋй дмнезъꙋ престе тоть пъмънтꙋль.

Ѱаломъ, Двдъ, и.

е.

а. Кънтекꙋль лꙋй двдь дать кънтъторюлꙋй депре гꙋдить.

БГ Доа

Ка:

в. Доамне дмнєзъꙋль ностръ, кътꙋй деминꙋнать нꙋмеле тъꙋ пе пре тоть пъмънтꙋл; кареле аꙋ пꙋсь слава та спре черюре.

Мф. ка. е, ѕı.

г. Днирострꙋль поробочилорь шй сꙋгъторилор ѫтемеꙗтай пꙋтере пентрꙋ пизмашїй тъй, създробещи пизмашꙋль шй изгънденторюль.

д. Къд възь черюриле тале лꙋкрꙋл деџетелорь тале, лꙋна шй стеле кареле лєй ѫтемеꙗть.

Ѫтъи ѫшакꙋ џетъ.

е. Че есте ѡмꙋль де цй адꙋчи амйнте де ель: саꙋ фїюл ѡмꙋлꙋй де лсокотещи пре ель?

Їѡ: з; е, ѕı. нижѐ рмг, е, г. евр. в. е, ѕ

ѕ. Съва къ лай микшорать пре ель кꙋ пꙋцинель де къть ѫџерїн, кꙋ

слав

1		11
cepu dureare și va naște minciună.		
Groapa o scurmă și o săpă; și căzu în groapa ce o făcu.	16	Iov 4:8; Ps. 9:16; 10: 2; Prov.5:22
Înturna-să-va vicleșugul lui spre capul lui; și spre creaștetul lui pogorî-va strâmbătatea lui.	17	
Ispovedi-mă-voiu Domnului după dereptatea Lui și cânta-voiu numelui Domnului înălțat.	18	
Psalom 8		Summa
Laudă David pre Dumnezău în cest cântec pentru binele ce au făcut cu el.	1	
Spune că s-au arătat slava lui Dumnedzău preste tot pământul.	2	
Psalomĭ Dv(d)vŭ 8	Stih	
Cântecul lui David dat cântătoriului despre ghithit	1	

		CATHISMA
	2	Doamne, Dumnedzăul nostru, câtu-i de minunat numele Tău prespre tot pământul, carele au pus slava Ta spre ceriure.
Mat. 21:16	3	Din rostul porobocilor și sugătorilor întemeiat-ai puteare pentru pizmașii Tăi, să zdrobești pizmașul și izbânditoriul.
*atunci așa cugetă	4	Când văz ceriurile Tale, lucrul deagetelor Tale, luna și stealele, carele le-ai întemeiat*.
	5	Ce easte omul, de-Ț aduci aminte de el, sau fiiul omului, de-l socotești pre el?
Iov 7:16; Ps. 143:3; Evr. 2:6	6	Săva că l-ai micșorat pre el cu puținel decât îngerii; cu

ꙟ.

	ві.

слабѫ ши кꙋ чїсте кꙋрꙋнаѫ аи пре є.
Ши лаи пꙋсь пре єль спре тоате лꙋкрꙋриле мѫнилорь тале, ши аи плекат тоате сꙋпт пичоарїле лꙋи. — з.
Ѡиле ши боїи тоате ачеста, ꙟкѫ ши фїериле кѫмпилорь. — и.
Пасѫриле черюлꙋи, ши пещїи мѫрїеи, ши че трече кѫрѫриле мѫрїеи. — ѳ.
Дмне домнꙋль нострꙋ, кѫт ꙋи минꙋнат нꙋмеле тѫꙋ пре спе тоть пѫмѫнтꙋль. — і.
СЛАВА:

ѰАЛОМЬ, ꙟ.

Дедь ачесть ѱалом ꙟфаца фїилорь лꙋи Їиль, дѫ харь лꙋи дꙟнзѫꙋ пентрꙋ бирꙋинца че ꙋꙋ дат ꙟпротива фꙋлиститенилор. Деиа, в, с, пѫнѫ, ді. — а.
Дꙋпѫ ачеа сꙋ роагѫ сель пзꙋикѫ ши сель ціе — в.

сꙋмма:

ши

ꙟ КА, ꙟ

ши де ичи ꙟколѫ ꙟпротива пизмашилорь лꙋи, карїи врѫ сѫсе рѫдиче спре єль. С, ді. и про:

С, КАѲІСМА, В. ѰАЛО ДВВЬ Ѳ.
а. Кѫнтекꙋл лꙋи Двд ꙟвѫгѫторюлꙋи деспре Хамꙋтлабе. и про:

Грѫѫще де рѫзбоюл лꙋи Двд кꙋ Голїад, а, цртво зі. е, в.

в. Исповедескꙋмѫ дмнꙋлꙋи кꙋ тоатѫ инима мѫ: спꙋневоꙋ тоате минꙋнииле тале.
г. Бꙋкꙋрамѫвою ши мѫвою весели ꙟтрꙋ тине, кѫтавою нꙋмелꙋи тѫꙋ ꙟнѫлцате.
д. Кѫ сау ꙟтꙋрнать пизмашїи мїеи ꙟдѫрѫть, ꙟпїедекарѫсе ши перирѫ

де

1		12
slavă și cu cinste curunat-ai pre el.		
Și l-ai pus pre el spre toate lucrurile mânilor Tale; și ai plecat toate supt picioarile lui:	7	
Oile și boii, toate aceastea, încă și fierile câmpilor.	8	
Pasările ceriului și peștii mă-riei și ce treace cărările măriei.	9	
Doamne, Domnul nostru, câtu-i minunat numele Tău prespe tot pământul. Slava.	10	
Psalom 9		Summa
David în cest psalom în fața fiilor lui Israil dă har lui Dumnezău pentru biruința ce i-au dat împrotiva filisteanilor, den al 2 stih, până 14.	1	
După aceaea, să roagă să-l păzească și să-l ție	2	

		CATHISMA
		și de ici încolea împrotiva pizmașilor lui, carii vrea să se rădice spre el, stih 14 *i pro(č)*.
*grăiaște de războiul lui David cu Goliath 1 Sam. 17:2	Stih	**Cathisma 2.** ***Psalo(m) Dv(d)vŭ*** **9***
	1	Cântecul lui David, învângătoriului, despre Halmutlaben *i pro(č)*
	2	Ispovedescu-mă Domnului cu toată inima mea: Spune-voiu toate minunile Tale.
	3	Bucura-mă-voiu și mă voiu veseli întru Tine; cânta-voiu numelui Tău, Înălțate!
	4	Că s-au întumat pizmașii miei îndărăpt, împiedecară-se și periră

ꙮ л. ꙮ | ѳı.

дє наинтѧ фецїи тале.

Кѫ фѫкꙋши џюдекатамѫ ши пъра мѫ, шезꙋтаи ꙟскаꙋнь џюдекъндь дерептате. — є.

Чертатаи лимбиле, ши аи пїердꙋть стрѫмбꙋл: нꙋмеле лорь цїерсꙋлаи ꙟвѣчь ши ꙟвѣчїи де вѣк. — ѕ.

Пизмашꙋлꙋи сфършитꙋйса пꙋстїирнле ꙟвѣк: ши ѡрашеле ло кареле лѣи ръсипит помана перитꙋлѣꙋ кꙋ але. — з.

Ши дмнꙋль ꙟвѣкь ва ръмъне гътата спре џюдекатѫ скаꙋнꙋл сѫ. — н.

Ши е ва џюдека лꙋмѧ ꙟдерептате, џюдекава ѡамениилорь ꙟдерептате. — ѳ.

Ши вафи дмнꙋл ꙟнълцаре сꙋрꙋ — ı.

нн, че: с: ѳı. чѕ. з. д. — нн, лѕ. е. лд.

Г — манꙋ

ꙮ ка: ꙮ

нмг, с. л. ча. е, в.

манꙋлꙋи, ши аџюторю ꙟвремѣ де скъръбѫ.

Ши съворь нъдъждꙋи ꙟтрꙋ тине чѣ че щїꙋ нꙋмеле тъꙋ, кѫ нꙋлаи пре чѣ че каꙋтѫ пре тине дмне. — аı.

Кънтаци дмнꙋлꙋи лъкꙋиторюлꙋи ꙟсїѡнь, вестици ѡамениилорь фаптеле лꙋи: — вı.

Съцїелї дерепц ло чїль въєат. — Кѫ каꙋтѫ сънџеле кѫ саꙋ помениѣть де ель, нꙋ саꙋ оуйтат де стригарѧ сꙋръманилорь. — гı.

Милꙋѧщемѫ дмне: везь скърба мѧ че пацꙋ де пизмашїи мїеи, кареле мѫ ꙟналци дин порциле моцїє. — дı.

Ка съ вестескꙋ тоате лаꙋделе тале ꙟпорциле фетей сїѡнꙋлꙋи, съ — єı.

мѫ

1		13
denaintea feaţii Tale.		
Că făcuşi giudecata mea şi pâra mea, şezut-ai în scaun giudecând dereptate.	5	
Certat-ai limbile şi ai pierdut strâmbul; numele lor ştersu-l-ai în veaci şi în veacii de veac.	6	
Pizmaşului sfârşitu-i-s-au pustiirile în veac; şi oraşele lor carele le-ai răsipit pomana peritule-au cu eale.	7	
Şi Domnul în veac va rămânea; gătat-au spre giudecată scaunul Său.	8	
Şi El va giudeca lumea în dereptate; giudeca-va oamenilor în dereptate.	9	Ps. 95:13; 97: 9
Şi va fi Domnul înălţare suru-	10	Ps. 36:39; 43:1; 91:2

		CATHISMA
		manului şi agiutoriu în vreame de scârbă.
	11	Şi să vor nădăjdui întru Tine ceia ce ştiu numele Tău, că nu laş pre ceia ce caută pre Tine, Doamne.
	12	Cântaţi Domnului, lăcuitoriului în Sion, vestiţi oamenilor faptele Lui.
*sângele dereptilor cel vărsat	13	Că caută sângele*, că s-au pomenit de El: nu S-au uitat de strigarea surumanilor.
	14	Miluiaşte-mă, Doamne, vezi scârba mea ce paţu de pizmaşii miei, Carele mă înalţi din porţile morţiei.
	15	Ca să vestescu toate laudele Tale în porţile featei Sionului, să

а.

ді.

съмѫ бꙋкꙋрь де спнїѧ та.

Ꙟфꙋндаръсе лимбиле ꙟгропа че ѕі.
фъкꙋрѫ ꙟмрѣжа че аскꙋнсерѫ ꙟ
принсесѫ пичорꙋль лорь.

Кꙋноскꙋтꙋй дмнꙋл дѣцюдекат зі.
че фъкꙋ: ꙟфатꙋ мѫнꙋло сале ꙟкъ
чи виноватꙋ: (ахїста кꙋцї ди пꙋрꙋра,)

Ꙟтоарчесевор некрединчошїи ꙟ- иі.
мормѫнть, ши тоате лимбиле
кареле оуитѫ пре дмнзъꙋ.

Къ нꙋва фи оуитать сърꙋманꙋл ді.
ꙟвѣкь, ши нъдѣжда сърꙋманил-
лорь нꙋва пери ꙟвѣкь.

Скоалѫ дмне, ка съ нꙋсѫ ꙟтъ- к.
рѣскѫ ѡмꙋль: съсѫ џюдече лим-
биле ꙟнаинта та.

вн: ѕ. с.
ѕі.

Г б   Пꙋне

ка.

Пꙋнеле дмнелорь фрикѫ, съцїє ка.
лимбиле къ ѡамени сънтꙋ. (сіла)

* Пентрꙋче дмне стай де парте? те кв.
аскꙋнзи ꙟвреме че сънте ꙟскъбѫ?

* Ꙟфълїе недерептꙋль сꙋпърѫ сꙋ- кг.
рꙋманꙋль: съсѫ принзъ ꙟкꙋџетеле
ꙟкареле кꙋџетѫ.

Къ съ лаꙋдѫ недирептꙋль ꙟпохт кд.
ниниміи сале, ши пре скꙋмпꙋ блвѣ-
ще, ꙟтърѫтѫ пре дмнꙋль.

Недирептꙋл пентрꙋ фълїа кърѣ ке.
арать ꙟфацѫ нꙋ каꙋтѫ пре дмѕъ
нече дмѕъꙋ ꙟтоате кꙋџетеле лꙋи.

Кꙋ дꙋроаре сънт кѫиле лꙋи ꙟто- кѕ
атѫ времѧ: ꙟнълцате џюдекъ-
ціле тале дела фаца лꙋи, пре то-

ци

* ачест ѱа ла анта є ꙟ пѣцї ꙟ б. ꙟ ка жидова: къ съ ꙋсе бъскалꙋри де кареле грѣ ащие. връ ной цїнем ре дꙋаб грє чилоре, ши чело: б. де нѕ водито:

* вн: ѕ. с. ѕі. н д. с: нѕі. при: є. є: кв. нн. гі. а. н кв. с. б.

1		14
mă bucur de spăsenia Ta.		
Afundară-se limbile în groapa ce făcură; în mreajea ce ascunseră î<și> prinseră piciorul lor.	16	Ps. 7:16
Cunoscutu-i Domnul din giudecata ce făcu: în faptul mânulor sale încâlci-se vinovatul. (Acesta-i cuget de pururea)	17	
Întoarce-se-vor necredincioșii în mormânt și toate limbile carele uită pre Dumnezău.	18	
Că nu va fi uitat surumanul în veac și nădeajdea surumanilor nu va peri în veac.	19	
Scoală, Doamne, ca să nu să întărească omul; să să giudece limbile înaintea Ta.	20	

		CATHISMA
	21	Pune-le, Doamne, lor frică, să știe limbile că oameni sântu (Sela).
*acest psalom aicea e împărțit în 2 în cartea jidovască, că să usebesc lucrurile de carele grăiaște, iară noi ținem rândul grecilor și celor 70 de izvoditori	22	*Pentru ce, Doamne, stai departe? Te ascunzi în vreame ce sântem în scârbă?
	23	*În fălie nedereptul supără surumanul: să să prinză în cugetele în carele cugetă.
	24	Că să laudă nedireptul în pohta inimii sale și pre scumpul blagosloveaște, întărită pre Domnul.
Ps. 7:16; 9:16; Prov. 5:22; Ps. 13:1; 52:2	25	Nedireptul pentru fălia carea arată în față nu caută pre Dumnedzău, nece-i Dumnedzău în toate cugetele lui;
	26	Cu duroare sânt căile lui în toată vreamea, înălțate-s giudecările tale de la fața Lui, pre toți

ци пизмашїи луй ва суфлă.

кз. Зисе ꙟтрѹ инима са, нѹмъ воиѹ клъти дин нѣм пънъ ꙟн нѣм къ нѹй вине луй ръѹ.

кн. Де блъстѣмь ростѹль луй плин нѹй ши де амъцитѹрѫ ши де виклѣнїе: сѹпт лимба луй оустенѣлѫ ши стръмбътате.

кд. Шедѣва ꙟ лок де лешѹире, съ ѡмоарѫ ꙟтра аскѹнсѹ пре чел невиновă: окїи луй пръвескѹ пре сърѹмă.

л. Лешѹаще ꙟтрѹ аскѹнсь ка леѹл ꙟ сълашѹль съѹ; лешѹаще съ ръпаскѫ сърѹманѹль, ръпѣще пре сѹрѹмань кѫнд ѹл траце ꙟтрѹ мрѣжа са.

єі. Батжокори, Рн: г. С: лі. Бълогѹ съѹ,

ла. ꙟфрънтѹ ши смерить съ аратѫ, ши нъвълѣще кѫпѹтѣрѫ са спре сърѹмани.

лб. Зиче ꙟтрѹ инима са, оуйтатѹсаѹ дѹмнезъѹ, аскѹнсѹшаѹ фаца са ка съ нѹ вазѫ пънъ ꙟ вѣкь.

лг. Скоалѫ дѹмне дѹмнезъѹ, ръдикѫ мѫна та нѹ те оуйта де спре сърѹмань.

лд. Пентрѹ че мѫнїе недирептѹл пре дѹмнезъѹ? къ зиче ꙟтрѹ инима са, къ нѹ вери кърта.

ле. Четѹ вез къ ръѹтате ши оурцїе привещи, съ фїе да ꙟ мѫнѹле тале: спре тине ша лъса сърѹманѹ къщига са, съракѹлѹй тѹ ещи аџюторїѹ.

Нн: вг. С: ѕ.

1		15
pizmașii lui va sufla*.		*batgiocori
Zise întru inima sa: „Nu mă voiu clăti din neam Până în neam”, că nu-i vine lui rău.	27	
De blăstăm rostul lui plinu-i, și de amăgitură, și de viclenie; supt limba lui – osteneală și strâmbătate.	28	Rom. 3: 14
Ședea-va în loc de leșuire, să omoară într-ascunsu pre cel nevinovat; ochii lui prăvescu pre suruman.	29	
Leșuiaște întru ascuns, ca leul în sălașul* său; leșuiaște să răpască surumanul; răpeaște pre suruman, cându-l trage întru mreajea sa.	30	*bârlogul său

		CATHISMA
	31	Înfrâmtu și smerit să arată și năvăleaște cu putearea sa spre surumani.
Ps. 93:7	32	Zice întru inima sa: „Uitatu-S-au Dumnedzău, ascunsu-Ș-au fața Sa, ca să nu vază, până în veac”.
	33	Scoală, Doamne Dumnezău, rădică mâna Ta; nu Te uita despre suruman.
	34	Pentru ce mânie nedireptul pre Dumnezău când zice întru inima sa că nu veri căuta?
	35	Ce Tu vez că răutate și urgie privești; să fie dat în mânule Tale; spre Tine ș-au lăsat surumanul câștiga sa; săracului Tu ești agiutoriu.

а. | ѕі.

Здробѣще брацꙋль недирептꙋлꙋй шй виклѣнꙋлꙋй: кътавей стрꙑмбътътѣ лꙋй шй нꙋшвей афла. лѕ

Дмнꙋль ꙟ ꙟпъратꙋ ꙟвѣкь, шй ꙟвѣчь, периръ лимбиле де спре пъмънтꙋль лꙋй. лз

Поꙋхта смерицилорь аꙋзи дмне, гътеции инималорь шй ꙟ аминте оурѣкꙗ та. лн.

Съ цюдечи сьракꙋлꙋй шй сꙋрꙋманꙋлꙋй, ка съ нꙋ адаꙋгъ стрꙑмбꙋла маи мꙋлт аздроби омꙋ пре пъмънт. лѳ

Сꙋмма:

Псаломъ, г. в.

Ꙟчесть псаломь Двдь съплъниців лꙋй дмнзѣꙋ де виклѣнїе шй де напастѣ пизмашилорь лꙋй. а.

Дꙋпъ атъта ꙟш ꙟ лꙋкрꙋль съꙋ спре цюдеката лꙋй дмнзѣꙋ, кареле цюдекъ шй пре стрꙑмби ши недерепцй.

Псало

ка,

С:

Псаломъ Двдъ, г.

а. Кънтекꙋль лꙋй Двде, дате кънтъторюлꙋй.

в. Спре дмнꙋль мамь недъдꙋи даръ кꙋм зичеи сꙋфлетꙋлꙋй миеꙋ, фꙋџи дймꙋнтеле востръ ка пасъре?

г. Къ ꙗка недирепции ꙟтинсъръ аркꙋ гътиръ съџата са ꙟкоадъ, съ съџате ꙟтꙋнерекь пре чей дирепци кꙋ инима.

темею съ ꙟце лєџи сбатꙋ шпꙋтла пима?

д. Кънд съ здробескꙋ темелїиле дарь дирепъль че ва фаче?

е. Дмнꙋль ꙟ бесѣрека сфнтъ аса, скаꙋнꙋль дмнꙋлꙋй ꙟчерюрей: очи лꙋй въд, шй џенеле лꙋй испитеꙋ фии оаменилорь.

Двд: в. с. к.

дмнꙋль

1		16
Zdrobeaște brațul nedireptului și vicleanului; căuta-vei strâmbătatea lui și nu o vei afla.	36	
Domnul îi împărat în veac și în veaci! Periră limbile despre pământul Lui.	37	Ps. 29:9; 145:13; 146:9; Ier. 10:10; Plân. 5:19; Dan. 4:31; 6:26
Pohta smeriților auzi, Doamne, gătești inima lor și ia aminte ureachea Ta.	38	
Să giudeci săracului și surumanului, ca să nu adaugă strâmbul mai mult a zdrobi omul pre pământ.	39	
Psalom 10		Summa
În cest psalom, David să plânge lui Dumnezău de viclenie și de napastea pizmașilor lui.	1	
După aceaea, îș ia lucrul său spre giudecata lui Dumnezău, Carele giudecă și pre strâmbi și nederepți.	2	

		CATHISMA
	Stih	***Psalomŭ Dv(d)vŭ 10***
	1	Cântecul lui David dat cântătoriului
	2	Spre Domnul m-am nedăjduit; dară cum ziceț sufletului mieu: „Fugi din muntele vostru ca o pasăre"?
	3	Că, iaca, nedirepții întinsără arcul, gătiră săgeata sa în coardă, să săgeate în tunearec pre cei direpți cu inima.
*temeiul să înțeleage svatul și putearea pizmașilor	4	Când să zdrobescu temeliile*, dară direptul ce va face?
Av. 2:20	5	Domnul – în beseareca sfântă a Sa; scaunul Domnului în ceriure-i; ochii Lui văd și geanele Lui ispitescu fii<i> oamenilor.

ꙮ л. ꙮ — зі.

Домнул испитѣще дирептул: iаръ недирептул ши юбиторїи де стрѫбътъ, урѣще суфлетул луи. ѕ. — Томиъ Адонулуи,

Плоаѡ спре недирепци лацури, фокъ, ши пїатрѫ пучоасѫ, ши вѫнтъ кувихоръ, фива партѧ пъхарулуи лоръ. з.

Къ дирептуй домнул ши дерептатѧ юбеще, пре дирепту вѣдеа фаца луи. **Слава.** и.

Псаломъ, аі. — Сумма

Трїи, прїцинаре чисте псаломъ.

Роагѫ Давид пре домнул сѫ пъзѣскъ пре ѥль ши пре алалци дерепци карїи ѥра ꙟпрезеците де Саул, ѕ, в, г. а.

Дупъ асѧ сѫ мъниѣ арътинду кредницалуи ꙟ аскултарѣ ругъчюнилуи къ лѣса изъвѣи домнезъу в.

дѐ

ꙮ ка, ꙮ

де съмъраръ луи Саул. ѕ, д, е, ѕ, з.

г. Адуче ꙟаинте пофта са ши ѡ ꙟтъреще арътънду къ домнезъу аре къщигѫ де ѥль. ѕ, и, д.

ѕ, **Псаломъ Давид, ві.**

а. Кѫнтекул луи Давид, ... спре ...

в. (Іса: пѕ. е, а.) Инчуващемѫ доамне, къ сѫ сфѫршй милосул, ши сѫ ꙟпуцинарѫ креднїчошїи дин фїи ѡаменилоръ.

г. Минчюнѫ грѫяще фїеште чине кътрѫ прїатинул сѫу, ку бузел кучернниче ши ку инимѫ ꙟдоитѫ

д. грѫеск. Пїарде ва домнул тоате бузел ку ...ниче ши лимба мъреацѫ.

е. Карїи зикъ, лимба ноастрѫ вом ꙟтъри: бузеле ноастре ку нои

сѫнтъ

1		17
Domnul ispitește direptul, iară nedireptul și iubitoriul de strâmbătăț ureaște-l sufletul Lui*.	6	*al Domnului
Ploao spre nedirepți lațuri, foc și piatră pucioasă și vânt cu vihor fi-va partea păharului lor.	7	
Că direptu-i Domnul și dereptatea iubeaște; pre direptu veade-l fața Lui. Slava.	8	
Psalom 11		
Trei părți are cest psalom:	Summa	
Roagă David pre Domnul să-l păzească pre el și pre alalți derepți, carii era în pribegie de Saul, stih 2, 3.	1	
După aceaea să mângâie arătându credința lui în ascultarea rugăciunii lui, că-l va izbăvi Dumnezău	2	

		CATHISMA
		de supărarea lui Saul, stih 4, 5, 6, 7.
	3	Aduce înainte pohta sa și o întăreaște, arătându că Dumnezău are câștigă de el, stih 8, 9.
	Stih	***Psalomĭ Dv(d)vŭ 11***
	1	Cântecul lui David dat cântătoriului al 8, spre Vasur
Isa. 57:1	2	Mântuiaște-mă, Doamne, că să sfârși milosul și să împuținară credincioșii din fii<i> oamenilor.
	3	Minciună grăiaște fiiteșcine cătră priatinul său; cu buzele cuceamice și cu inimă îndoită grăiesc.
	4	Piarde-va Domnul toate buzele cuceamice și limba măreață,
	5	carii zic: „Limba noastră vom întări, buzele noastre cu noi

сѫнтꙋ чине нїй ноаѡ домнꙋ?

ѕ. Пентрꙋ пꙋстїирѫ сꙋрꙋманнлорь, шн пентрꙋ сꙋспннарѫ мншеилорь, акꙋмꙋ скꙋламъвою зиче дмнꙋль: пꙋнеꙋвою ꙟмънтꙋире пре чела кърꙋай ера пꙋсѫ мрежѫ.

ꙁ. Ѻрѫ кꙋвнтеле дмнꙋлꙋй, кꙋвннте кꙋрате, арџнт кꙋрџнт ꙟкꙋптори де пъмънт, де ꙁ, ѻрн лъмꙋрн.

в. црте: кв. ѕ, г. нй: ꙁ. ела нрнї. і. рм прн. л. с, ꙁ.

н. Тꙋ дмне цннель шнль пъꙁещне де нѣмꙋль ачеста пънѫ ꙟвѣкь.

ѳ. Ѫпреџюрь ꙟмблѫ неднрепцї, кънд съ ꙟнальцѫ фїй ѡаменннлорь че мандемнкь.

Сꙋмма:

Ѱаломь, вї.

Ачесть ѱаломъ ꙟкадъ сѫпльнѣще лꙋй дмнꙁꙋ, а.

дї мꙋлте скърбе шн невои але лꙋн, къꙁꙋа шн ноапте ꙟтрнстаре шн ꙟневое.

в. Сѣ роагѫ съль нзбъвескѫ де пнꙁмашїн лꙋй шн съль ꙟтъреаскѫ.

сх. Ѱаломь, Двдъ, вї.

Кънтекꙋле лꙋи Двдь дать маимарелꙋй къпнторнлорь.

а. Пънѫ кънда дмне мъвей оунта пънѫ ꙟвѣкь? в. пънѫ кънда вей аскꙋнде фаца та де мине?

г. Пънѫ кънда вою пꙋне сфать ꙟтрꙋ сꙋфлетꙋль мїеꙋ? дꙋрере ꙟтрꙋ нннма мѣ ꙁꙋа? (шн ноапте.) пънѫ кънда съ ва ꙟнълца пнмашꙋл мїеꙋ спремине?

д. Каꙋтѫ шн аꙋꙁнмѫ дмне дмнеꙁеꙋль мїеꙋ: лꙋмннѣꙁѫ ѻкїй мїеи,

1		18
sântu. Cine ni-i noao Domnu?".		
„Pentru pustiirea surumanilor și pentru suspinarea mișeilor acmu scula-Mă-voiu – zice Domnul – pune-l-voiu în mântuire pre cela că- ruia-i era pusă mreajea."	6	
Iară cuvintele Domnului – cuvin- te curate, argintu curățit în cupto- riu de pământ, de 7 ori lămurit.	7	2 Sam. 22:3<1>; Ps. 16:31; 118:140; Prov. 30:7
Tu, Doamne, ține-l și-l păzeaște de neamul aceasta, până în veac.	8	
Împregiur îmblă nedirepții; când să înalță fii<i> oamenilor cei mai de nemică.	9	
Psalom 12		
În cest psalom, David să plânge lui Dumnezău	1	Summa

		CATHISMA
		de multe scârbe și nevoi ale lui, că zua și noap- tea easte în <în>tristare și în nevoie;
	2	Să roagă să-l izbăvască de pizmașii lui și să-l întărească.
	Stih	***Psalomĭ Dv(d)vŭ 12***
	1	Cântecul lui David dat mai marelui cântătorilor
	2	Până când, Doamne, mă vei uita, până în veac? Până când vei ascunde fața Ta de mine?
	3	Până când voiu pune sfat întru sufletul mieu, dureare întru ini- ma mea dzua (și noaptea)? Până când să va înălța pizmașul mieu spre mine?
	4	Caută și auzi-mă, Doamne, Dumne- dzăul mieu, luminează ochii miei

ка съ нꙋ адормꙋ ꙟмоарте.

Съ нꙋ кꙋм ва ѕикѫ пизмашꙋль мїеꙋ: бирꙋїю пре ѥль: ши пизмашїи мїеи съвор бꙋкꙋра съмьвоїю кълт. — е.

Иарѫ еꙋ спре мила та нъдъꙋеск — ѕ. бꙋкꙋрасе инима мѧ де мѫнтꙋирѧ та, кънтавою дмнꙋлꙋй челꙋѧ че фѣче мїе бине. (ши воюкънта нꙋмелꙋи домнꙋлꙋй челꙋѧ де сꙋсь.)

Ѱаломь, гі.

Пътрꙋ пѣрцин арѣ чїесте ѱаломе.

Сꙋмма:

а. Спꙋне стрѫбътатѫ ши виклеꙟїѫ дерегъторилор лꙋй Саꙋль ши єфтинитилоръ лꙋй. с, д.

в. Мънгѣе прекрединчоши къ дмнѕѫꙋ лїе кꙋмилѫ ши лїе аѫбе лоръ. с, е.

г. Чартѫ пре дерегъторїи лꙋй Саꙋль пентрꙋ че атѫпъдѫ пречин крединчоши. с, ѕ.

д. Роагѫ пре дмнѕъꙋ съ изъбъвѧскѫ пре крединчоши де стрѫмбътатѫ дерегъторилор лꙋй Саꙋль. і, з.

с.

Ѱаломъ Двдь, гі.

Кънтекꙋль лꙋй Двдь дате маймарелꙋй къгъторилоръ.

вн: і, сд / нн, нв. / с, в.

а. Зисе небꙋнꙋль ꙟтрꙋ инима са: нꙋ ѧсте дмнѕъꙋ: стрикарѫсе ши оурѫци съфѣкꙋрѫ ꙟфаптеле сале, нꙋ ѧте чине съ факѫ бине. (нꙋ пънѫ ла оунꙋ)

рн: г. / ѕ. і,

в. Дмнꙋл динчерюре къꙋтѫ спре фїи оамениилор, съвазѫ аꙋ ѧсте ꙟцелегъторю, ши къꙋтъторю пре дмнѕъ.

г. Тоци съ ꙟдърѣптарѫ, де превнѫ съ ꙟпꙋцирѫ: нꙋй чине съ факѫ бине, нꙋй ниче оунꙋль.

д. Аꙋ нꙋ ꙟцелегь тоци фъкъторїи

де

1		19
ca să nu adormu în moarte.		
Să nu cumva dzică pizmașul mieu: „Biruiiu pre el!"; și pizmașii miei să vor bucura să mă voiu clăti.	5	
Iară eu spre mila Ta nădăjduiescu, bucură-să inima mea de mântuirea Ta, cânta-voiu Domnului celuia ce-m feace mie bine (și voiu cânta numelui Domnului celuia de sus).	6	
Psalom 13		
Patru părți are cest psalom:		Summa
Spune strâmbătatea și viclenia deregătorilor lui Saul și sfeatnicilor lui, stih 4.	1	
Mângâie pre credincioși, că Dumnezău li-e cu milă și li-e aiave lor, stih 5.	2	
Ceartă pre deregătorii lui Saul pentru ce leapădă pre cei credincioși, stih 6.	3	

		CATHISMA
	4	Roagă pre Dumnezău să izbăvască pre credincioși de strâmbătatea deregătorilor lui Saul, stih 7.
		Psalomŭ Dv(d)vĭ 13
	Stih	Cântecul lui David dat mai marelui cântătorilor
Ps. 10:4; 52:2	1	Zise nebunul întru inima sa: „Nu easte Dumnezău!" Stricară-se și urâți să făcură în faptele sale; nu easte cine să facă bine (nu-i până la unul).
Rom. 3:10	2	Domnul din ceriure căută spre fii<i> oamenilor, să vază au easte înțelegătoriu și căutătoriu pre Dumnezău.
	3	Toți să îndărăptară, dempreună să împuțiră; nu-i cine să facă bine, nu-i nice unul.
	4	Au nu înțeleg toți făcătorii

к.

л.

де стрѫмбътате, кѫ мънѫнкѫ ѡамений мией кꙋм аре мънка пъне ши пре Дмнꙋль нꙋль кямѫ?

е. Аколѧ съвоѫ ꙟфрикоша де фрикѫ. (оунде нꙋ ера фрикѫ,) кѫ Дмнзъ ѫсте нѣмꙋль дирептꙋлꙋй.

ꙟтрациюто:

ѕ. Сфатꙋль сꙋрꙋманꙋлꙋй фачець де рꙋшине, че Дмнꙋль ѫсте нъдѣждѧ лꙋй.

з. Чине ва да дин Сіѡн спсніе лꙋй Іилъ? кѫнд ва ꙟтоарче Домнꙋль робіѧ ѡаменилор сѫй, бꙋкꙋрасѣва Іаковь, ши съ ва весели Іилъ. Слава:

Сꙋмма.

Ѱаломь, ді.

а. Ꙟчесть Ѱаломь арата Двдь, карій ачѣѧ че

ворь

ка,

ворь лъкꙋи ꙟчерю ши ꙟферекъчюнѧ девѣкь, нꙋмаи сингꙋри кредничоши.

б. Пентрачѣѧ арата стрѣбътата фъцарничило, карій съ ꙟкре ши ѥй кѫ ворь лъкꙋи ꙟчерю, пентрꙋ кѫ цинѣ ѡбичѣюль лецей де афарѫ.

с. Ѱаломъ Двдь, ді.

а. Кѫнтикꙋль лꙋй Двдь.

б. Доамне чине ва сълѫшлꙋи ꙟтрꙋ кортꙋл тъꙋ? чине ва лъкꙋи ꙟмъгꙋра сфнцій тале?

афърѫ виинѫ,

ни: кд. е, д. іса: лг. е, еі.

г. Чине ꙟмблѫ ꙟтрегь, ши фаче дерептате, ши грѫѧще адевѫрь ꙟтрꙋ инима са:

д. Кареле нꙋ дефаймѫ кꙋ лимба са, ши нꙋ фаче рѫꙋ пріѧтинꙋлꙋй съꙋ, ши микшꙋраре нꙋ пріимѣще ꙟпротива пріѧтинꙋлꙋй съꙋ.

оурци

1		20
de strâmbătate, că mănâncă oamenii miei cum are mânca pâine și pre Domnul nu-L cheamă*?		*într-agiutoriu
Acolea să vor înfricoșea de frică (unde nu era frică), că Dumnezău easte neamul direptului.	5	
Sfatul surumanului faceți de rușine; ce Domnul easte nădeajdea lui.	6	
Cine va da din Sion spăsenie lui Israil? Când va întoarce Domnul robia oamenilor Săi, bucura-să-va Iacov și să va veseli Israil. Slava.	7	
Psalom 14		Summa
În cest psalom arată David carii-s aceia ce	1	

		CATHISMA
		vor lăcui în ceriu și în ferecăciunea de veac: numai singuri credincioșii;
	2	Pentr-aceaea arată strâmbătatea fățarnicilor carii să încred și ei că vor lăcui în ceriu, pentru că țin obiceaiul legei de afară.
	Stih	***Psalomŭ Dv(d)vї 14***
	1	Cântecul lui David
	2	Doamne, cine va sălășlui întru cortul Tău? Cine va lăcui în măgura Sfinții<i> Tale?
*au fără vină Ps. 24:4; Isa. 33:15	3	Cine îmblă întreg* și face dereptate și grăiaște adevăr întru inima sa.
	4	Carele nu defaimă cu limba sa și nu face rău priatinului său și micșurare nu priimeaște împrotiva priatinului său.

К.

Ка.

Ѹрчнсйтѹй ıнаинта ѻкилѡ лѹй стрѣмбѹль, ıаръ пре чѣ че се тѣмь де Дѡмнѹль чинстеще, съ въ къ аѹ цюрат спре пагѹбъшь, ıкъ нѹль ıнтоарче. е.

Банйй съй нѹй дъ ıнкамътъ ши платъ ıнпротива невиноватѹлѹй нѹ лѹ. ѕ.

Чйне ва фаче ачѣста нѹсъва клъти ıнвѣкъ. з.

ѰАЛОМЬ, ЕІ.

Ачесть ѱаломь пророчѣще Дѣде де, г. лѹкрѹ.

Ынтъй де кинь. а.
Ыдоаша де моарте. в.
Ытрѣ ши де ıнвїарѣ лѹй Хс. г.

Сѹма:

ѰАЛОМЬ ДВВЪ, ЕІ.

нн: м.а.
с: а.
чїесть ѱа: аеі, то гръкъще дохез, се кѹпринде ла ıѡан. ıн зі. ка.

Кантикѹль лѹй Дѣде аѹрйтѹ.

а. Пъзѣщемъ Дѡмне, къ спретине нъдъждѹеск.

в. Зйс (ѡ сѹфлетѹль мїеѹ) Дѡмнѹлѹй, Дѡмнезъѹл мїеѹ ещй тѹ, бѹнътъциле меле нѹцй де липсъ.

г. Че сфинцилорь карїи сънть пре пъмънт: ши кѹвїиншнилѡ ıнтрѹ карїи ѧсте тоатъ воа мѧ.

д. Мѹлцисъвор дѹрорилѐ лорь, карїи гръбескѹ дѹпъ (Дѡмнезеѹ) стреинь: нѹвоиѹ жирьти жиртвеле лор дин сънџе, нечи воиѹ лѹа нѹмеле лорь спре бѹзеле меле.

е. Дѡмнѹл ѧсте парта мошїи меле, ши пъхарѹль мїеѹ ѧсте: тѹ цїи

пъ...

2		21
Urgisitu-i înaintea ochilor Lui strâmbul, iară pre ceia ce să tem de Domnul cinsteaște-i, săva că au giurat spre pagubă-ș, încă nu-l întoarce.	5	
Banii săi nu-i dă în camătă și plată împrotiva nevinovatului nu ia.	6	
Cine va face aceastea nu să va clăti în veac.	7	
Psalom 15		
În cest psalom proroceaște David de 3 lucruri:		Summa
Întâi, de chin;	1	
A doaoa, de moarte;	2	
A treia, și de înviarea lui Hristos.	3	
PsalomĭDv(d)vŭ 15		

		CATHISMA
Ps. 49:9	1	Cântecul lui David aurit
Cest psalom a 15 tot grăiaște de Hristos; să cuprinde la Ioan în 17 cap	2	Păzeaște-mă, Doamne, că spre Tine nădăjduiescu.
	3	Zi, (o, sufletul mieu) Domnului: Dumnezăul mieu ești Tu, bunătățile meale nu Ți-s de lipsă,
	4	ce sfinților carii sânt pre pământ și cuvioșilor întru carii easte toată voia mea.
	5	Mulți-să-vor durorile lor, carii grăbescu după (Dumnezău) strein; nu voiu jirtvi jirtvele lor din sânge, neci voiu lua numele lor spre buzele meale.
	6	Domnul easte partea moșii<i> meale, și păharul mieu easte; Tu ții

б.	кв.

пѫта ма мїе.

з. Фѹнилем къзѹрѫ мїе ꙟлокъ де-фътать: пентрачѣа шй мошїе фрѹмоасъм къзѹ мїе.

и. Бла(го)веску пре дмнѹль карелем дѣде мїе сфать: ꙟкѫ шй ноапта мѫ ꙟвацѫ пре мине рърѹнкїй мїей.

д. Ꙟнаинта ма пѹю пре дмнѹль пурѹрѣ: къ дѣдрѣпта ма ѥсте, нѹмъвою клъти.

і. Пентрачѣа бѹкѹръсе инима ма, шй саѹ веселить слава ма: ꙟкѫ шй трѹпѹль мїеѹ съль шлѹаще ꙟтрѹ нъдѣжде:

аі. Къ нѹверй лъса сѹфлетѹл мїеѹ ꙟ-мормѫнть; нечи вось лъса мило-

Margin: аѕоартѣ. пла: іє: г. ѕ. кд. амнѣзѣвенй. дѣа: б. ж. с: ке. анимѣа ма. дѣа: б. нг. ѕ. ж. ді.

єб ѕѹа

кі,

сѹль тъѹ съ вазъ пѹтрежѹне.

ві. Фъ същїѹ къраръ вїещїей: сацїѹ бѹкѹрїнло есте кѹ фаца та: фръ-сѣще сѫнть ꙟдерѣпта та ꙟвѣк.

Сѹмма:

Ѱаломъ, ѕі.

ꙟтїесте Ѱаломъ съ ролгѫ Дѣдь лѹй дмнезеѹ.

а. Съл избъвѣскѫ ѿ съ цїи прѣ є, де гона лѹй Саѹл.

б. Шй съль ѿпрѣскѫ пре єль, съ нѹ кѹва съшь изъбъдѣскѫ спре Саѹле шй съ нѹ ашѹаскѫ ꙟпротива вїещїей лѹй.

г. Дѹпѫ ачаѧ мѫгъе кѹ нъдѣжда вїещїй де вечїе.

Ѱаломъ Дѣвъ, ѕі.

рѹгъчюна лѹй Дѣдь.

а. Іскѹлтѫ дмне дерепта та (ма,) ꙟ аминте стригарѣ ма, аскѹлтѫ рѹгъчюна ма, каре нѹй де бѹзе ꙟшелътоаре.

дѹ ла

2		22
partea mea mie.		
Funile-m* căzură mie în loc des- fătat; pentr-aceaea și moșie frumoasă-m căzu* mie.	7	*au soartea *au mi să veni
Blagoslovescu pre Domnul, Carele-m dea- de mie sfat; încă și noaptea mă învață pre mine rărunchii miei.	8	Plân. 3:24
Înaintea mea puiu pre Domnul pururea, că de-a direapta mea easte; nu mă voiu clăti.	9	Fapt. 2:25
Pentr-aceaea bucură-se inima mea și s-au veselit slava* mea; încă și trupul mieu sălășluiaște întru nădeajde:	10	 *limba mea
Că nu veri lăsa sufletul mieu în mormânt, neci veri lăsa milo-	11	Fapt. 2, 3:35

		CATHISMA
		sul Tău să vază putrejune.
	12	Fă să știu cărarea vieției, sațiul bucuriilor easte cu fața Ta, frâm- seațe sânt în dereapta Ta în veac.
		Psalom 16
Summa		În cest psalom să roagă David lui Dumnezău:
	1	Să-l izbăvească și să-l ție pre el de goana lui Saul.
	2	Și să-l oprească pre el, să nu cumva să-ș izbân- dească spre Saul și să nu leșuiască împrotiva vieției lui.
	3	După aceaea să mângâie cu nădeajdea vieții de vecie.
	Stih	***Psalomŭ Dv(d)vŭ 16***
	1	Rugăciunea lui David
	2	Ascultă, Doamne, dereptatea (mea), ia aminte strigarea mea, ascultă rugăciunea mea, care nu-i den buze înșelătoare.

Делѫ фаца та съ ѫсѫ цюдекат мѫ: окїй тъй свадѫ дерептат. г.

Испититай инима мѫ, черкатȣмай де ноапте, испититȣма, шй най афлать ꙟтрȣ мине (недирептатї:) че гъндескȣ, ачѣѫ гръѫще гȣра мѫ. д.

Депре фаптеле алтор оамени, пентрȣ кȣвинтеле бȣзелор тале, еȣ мамь пъзить де къръриле ꙟдърѣпникȣлȣй. е.

Цине пашїй мїей ꙟкърърїле тале, сънȣсѫ змиптѣскѫ пичоарел мѣл. ѕ.

Еȣ кемь пре тине, къ мѫ аȣзи пре мине домнеȣ: плѣкѫ оуреꙗка та мїе, шй аȣзи грайꙋ мїеȣ. з.

и. Минȣнѣзѫ мїлеле тале, мънтȣиторюл нъдъдȣиторилор спре тине, де чеѫ че сърдникѫ ꙟпротива дирѣптей тале.

ф. Пъзѣщемѫ ка лȣмина окюлȣй: сȣпт оубра арепилор тале аскȣдемѫ.

ї. Де фаца недирепцилор, карїи мѫ сȣпъръ, пизмашилор мїей, карїи мѫ іаȣ ꙟпрецюр пентрȣ вїаца мѫ.

грїїи мѫ са — аі. Кȣ ръръȣнкюль сеȣ акоперирьшь фаца, кȣ лимба лор гръеск фълїе.

ві. Ѫтрȣ ꙟмблара ноастрѫ акмȣ нѣȣ лȣат ꙟпрецюрь, окїй лор пȣсерѫ ꙟпротива ноастрѫ, плѣкънд сѣ спре пъмънть.

плекар се съ ꙟтинзѫ мрѣж — гі. Асѣмъндсе леȣлȣй, кареле пох

2		23
De la fața Ta să iasă giudecata mea, ochii Tăi să vază dereptate.	3	
Ispitit-ai inima mea, cercatu-m-ai de noapte, ispititu-m-ai și n-ai aflat întru mine (nedireptate); ce gândescu, aceaea grăiaște gura mea.	4	
De pre faptele altor oameni, pentru cuventele buzelor Tale, eu m-am păzit de cărările îndărăpnicului.	5	
Ține pașii miei în cărările Tale, să nu să zmintească picioarele meale.	6	
Eu chem pre Tine, că mă auzi pre mine, o, Dumnezău: pleacă ureachea Ta mie și auzi graiul mieu.	7	

		CATHISMA
	8	Minunează milostile Tale, Mântuitoriul nădăjduitorilor spre Tine, de ceia ce să rădică împrotiva direaptei Tale.
	9	Păzeaște-mă ca lumina ochiului; supt umbra arepilor Tale ascunde-mă
	10	de fața nedirepților carii mă supără, pizmașilor miei, carii mă iau împregiur pentru viața mea.
*grăsimea sa	11	Cu rărunchiul* său acoperiră-ș fața, cu limba lor grăiesc fălie.
*plecară-se să întinză mreaje	12	Întru îmblarea noastră acmu ne-au luat împregiur, ochii lor puseră împrotiva noastră, plecându-se* spre pământ.
	13	Aseamănă-se leului, carele poh-

в. | кд.

тѣще сѫ рѫпѣскѫ : ши Леꙋлꙋй
тинъръ че шаде ꙟтрꙋ аскꙋнсꙋ.

д҃і. Скоалъ дмне, ꙟ пре денаинте
фаца луй, плѣкъ пре єл, мѫнтꙋ-
ѫще віаца мѫ, де чель недирепт
кареле ѥсте арма та.

єі. Пъзѣщемѫ де оамени, кꙋ мѫ-
на та ѡ доамне: де оамени чесь
де лꙋме, акърора парте ѥсте ꙟчѧ-
стѫ лꙋме, кърора ле оумплꙋ пѫ-
течиле лорь де вистиіариюль тъꙋ,
акърора фечорі сѫ сатꙋрѫ, ши лѫ-
сѫ рѫмѫшицеле порсьбочилорь сѫ.

ѕі. Єꙋ ꙟтрꙋ дерептате воіу ведѣ фа-
ца та, сътꙋрамъвою де фаца та
кѫндь мѫ воіу десчета. СЛАВА.

Ѱалом

КАѲІЗМА, Г. ВЪКОНЕЧ.

ꙟчепте ѱаломе Дѣде де харе луй дмнзеꙋ.

Сꙋмма.

а. Пентрꙋ кѫ лаꙋ избѫвить де пизмашіи луй.

в. Кѫ аꙋ ши ꙟвѫнкꙋть пре єй.

С: а. Кѫнтекꙋль луй Дѣде слꙋги дмнꙋлꙋй, кареле аꙋ гръить дмнꙋлꙋй кꙋвинтеле ачестꙋй кѫнтекь, ꙟ зꙋа чеаь избѫви пре ѥль дмнꙋль де ꙟмѫна тꙋтꙋрорь пизмашилорь луй, ши ден мѫна луй Саꙋль. Ши зисе.

ѰАЛОМЪ, ЗІ.

в. Ꙋбескꙋте дмне търіа мѫ.

г. Дмнꙋл стинка мѫ, ши
четата мѫ, ши избѫви-
торю мѣꙋ, дмнезеꙋль мѣꙋ търіа
мѫ, ꙟтрꙋ єль мѫ нѫдѫждꙋескь,
скꙋтꙋль мѣꙋ, ши корнꙋл мѫнтꙋ-

Ѳесе: е. с, гі.

ирїи

2		24
teaște să răpească, și leului tinăr, ce șade întru ascunsu.		
Scoală, Doamne, ia pre denainte fața lui, pleacă pre el! Mântuiaște viața mea de cel nedirept, carele-i arma Ta.	14	
Păzeaște-mă de oameni cu mâna Ta, o, Doamne, de oameni ce-s den lume, a cărora parte easte în ceastă lume, cărora le umpli pântecile lor den vistiariul Tău; a cărora feciori să satură și lasă rămășițile porobocilor săi.	15	
Eu întru dereptate voiu vedea fața Ta, sătura-mă-voiu de fața Ta când mă voiu deștepta. Slava.	16	

		CATHISMA
		Cathizma 3. ***Vŭ konec***
		<Psalom 17>
Summa	1	În cest psalom David dă har lui Dumnedzău:
	2	Pentru că l-au izbăvit de pizmașii lui; Că i-au și învâncut pre ei.
Stih	<1>	Cântecul lui David, slugii Domnului, carele au grăit Domnului cuvintele acestui cântec în dzua ce-l izbăvi pre el Domnul den mâna tuturor pizmașilor lui și den mâna lui Saul. Și zise:
		Psalom 17
	2	Iubăscu-te, Doamne, tăria mea!
Evr. 2:13	<3>	Domnul – stinca mea și cetatea mea și izbăvitoriul mieu; Dumnezăul mieu – tăria
Ier. 2:13		mea; întru El mă nădăjduiesc, scutul mieu și cornul mântu-

Г. | ЇЕ

нрїй мѣле, ꙟнълцара ма.

д. Пре дмнѹль чель лъѹдать кемь: шн мъва нзбъвн де пнмашї мїє.

є. ꙟпрецюраръмѫ дѹрорнле морцїє, шн ръѹрнле ѡаменнло ръй кѹтремѹраръмѫ.

ѕ. Дѹрорнле мормѫнтѹлѹй ꙟкѹнцюраръмѫ, лѹаръмѫ пре денайнте кѹрселе морцїен:

з. Пеитрачѣа ꙟстрнмтоара ма, кемаю пре домнѹль, шн стрнгаю кътрѫ дмнзъѹль мїеѹ, шн аѹзн ден бесѣрнка (сфнтѫ) а са гласѹл мїеѹ, шн стрнгарѣа ма ꙟнайнта лѹй, ꙟтрѫ ꙟѹрекнле лѹй.

н. Клътнсе шн съ кѹтремѹрѫ пъмѫ-

Ж | тѹль

Ѧ: | аѹюто | ѹрѣлїле

КА:

тѹль, шн темелїнле мѹнцнлор съ клътнрѫ: клътнръсе къ єра мънїать (дмнзъѹ) пре ей.

ѳ. Ръднкъсе фѹмь ден мънїа лѹй, шн фок амнтѹнторн де гѹра лѹй, шн кърбѹнн апрннншн дела ель.

ї. Шн плекъ черюрнле шн погоръ, шн негѹрѫ сѹпть пнчоареле лѹй.

аї. Шн ꙟмбла спре Херѹвнмн, шн збоаръ: збоаръ спре арепнле вѫнтѹлѹй.

вї. Шн пѹсе ꙟтѹнѣречнле копереммѫнт шїє: ꙟпрецюрѹль лѹй кортѹль сеѹ: апе ꙟтѹнекате ꙟтрѹ норїн въздѹхѹлѹй.

гї. Десстрълѹчнра чей ꙟнайнта лѹ,

тре

3		25
irii meale, înălțarea mea.		
Pre Domnul cel lăudat chem*; și mă va izbăvi de pizmașii miei.	4	*agiutoriu
Împregiurară-mă durorile morției și râurile* oamenilor răi cutremurară-mă.	5	*realele
Durorile mormântului încungiurară-mă, luară-mă pre denainte cursele morției.	6	
Pentr-aceaea în strimtoarea mea chemaiu pre Domnul și strigaiu către Dumnezăul mieu; și auzi den besearica (sfântă) a Sa glasul mieu și strigarea mea înaintea Lui întră în urechile Lui.	7	
Clăti-se și să cutremură pământ-	8	

		CATHISMA
		tul și temeliile munților să clătiră; clătinară-se, că era mâniat (Dumnezău) pre ei.
	9	Rădică-se fum den mânia Lui, și foc amistuitoriu den gura Lui, și cărbuni aprinși de la El.
	10	Și plecă ceriurile și pogorî; și negură – supt picioarele Lui.
	11	Și îmblă spre heruvimi și zboară; zboară spre arepile vântului.
	12	Și puse întunearecile coperemânt Șie; împregiurul Lui – cortul Său: ape întunecate întru noorii văzduhului.
	13	De strălucirea ce-i înaintea Lui

трекꙋрѫ норѡрїи, грїндине ши кѫ-
рбꙋни де фокь.

ді. Ши тꙋнѫ дин чериюри дмнꙋль, ши
ꙟнълцатꙋль дєде гласꙋль сѫꙋ,
грїндине ши кърбꙋни де фокь.

єі. Слобози съџєциле сале, шїи ръ-
шкирѫ пре єи: ши слобози фꙋл-
џереле шїи пїердꙋ пре єи.

ѕі. Ши съ арътарѫ адънкꙋриле апелор,
ши съ дескоперирѫ темелїиле лꙋ-
мїей, дечертарѣ та дмне, десꙋфлѫ-
рѣ дꙋхꙋлꙋи мънїи тале.

зі. Тримєсе де сꙋсь, ши мѫ лꙋѡ пре
мине: ши мѫ скоасе дин апе мꙋлте.

иі. Избъвимѫ де пизмашꙋль мїеꙋ
пꙋтєрникь, ши де оурцинторїи

 мїей

мїей: кѫ маи тари єра декѫт мине.

ді. Лꙋаръмѫ пре денаинте ꙟтрꙋ зꙋа
сꙋпърърїи мєле, ши фꙋ дмнꙋль
тоагꙋль мїеꙋ.

к. Ши мѫ скоасе ꙟлъргъмънтꙋ, и-
збъвимѫ кѫм вои мїе.

ка. Плътимь дмнꙋл дꙋпѫ деретатеа
мѣ, дꙋпѫ кꙋръцїа мънꙋлор мєле
дєдемь.

кв. Кѫ ам пъзит кѫиле дмнꙋлꙋи,
ши нам фъкꙋть стръмбꙋ ꙟтокм-
дꙋмѫ дела дмнзъꙋль мїеꙋ.

кг. Кѫ тоате џюдєцеле лꙋи ꙟнаинтеа
мѣ сѫнть, ши дередъциле лꙋи нꙋ-
лєм депъртать демине.

ліксꙋрѫ кд. Ши амь фост ꙟтрегь ꙟнаинтеа лꙋи,

ши

3		26
trecură noorii, grindine și căr-buni de foc.		
Și tună din ceriuri Domnul și Înălțatul deade glasul Său – grindine și cărbuni de foc.	14	
Slobozi săgețile Sale și-i răș-chiră pre ei; și slobozi ful-gerele și-i pierdu pre ei.	15	
Și să arătară adâncurile apelor și să descoperiră temeliile lu-miei de certarea Ta, Doamne, de sufla-rea Duhului mânii<i> Tale.	16	
Trimease de sus și mă luo pre mine; și mă scoase din ape multe.	17	
Izbăvi-mă de pizmașul mieu putearnic și de urgisitorii	18	

		CATHISMA
		miei, că mai tari era decât mine.
	19	Luară-mă pre denainte întru dzua supărării meale, și fu Domnul toiagul mieu.
	20	Și mă scoase în lărgământu, iz-băvi-mă, că-m voi mie.
	21	Plăti-m Domnul după dereptatea mea, după curăția mânulor meale deade-m.
	22	Că am păzit căile Domnului și n-am făcut strâmbu, întorcân-du-mă de la Dumnedzăul mieu.
	23	Că toate giudeațele Lui înaintea mea sânt; și dereptățile Lui nu le-am depărtat de mine.
*au curat	24	Și am fost întreg* înaintea Lui

г.

шѝ мáмь ферѝ дестрꙋбꙋлáта м҃а.

кє. Шѝ дє́де мíє дм҃нꙋл дꙋ҃пѫ дерє́тала м҃а, дꙋ҃пѫ кꙋрѫцíа мѫ́нꙋлоⷪ мє́ле ꙟнаи́нта о҃килорь лꙋ́й.

кѕ. Кꙋ мл҃тивїи мл҃тивь вє҃ фѝ, шѝ кꙋ бѫрбáтꙋль невиновáт невиновáт вє҃ фѝ.

кз. Шѝ кꙋ҃ а҃лéсꙋль а҃лéсь вéрь фѝ, шѝ кꙋ҃ ꙟдѫрѫ́птникꙋль ꙟдѫрѫ́птникь вéрь фѝ.

кн. Кѫ҃ тѝ о҃мꙋль плекáть спѫсéщи, шѝ ѡ́кїи ꙟнѫ҃цáци плéчи.

кд. Кѫ҃ тѝ стрѫлꙋчéщи лꙋмíна м҃а: дм҃не дм҃нѕѫ́ꙋль мíєꙋ лꙋминéѕи ꙟтꙋнє́речиле мє́ле.

л. Кѫ҃ кꙋ тíне зꙋробíю табѫрꙋль,

ж г. шѝ

ка.

шѝ кꙋ҃ дм҃нѕѫ́ꙋл мíєꙋ трекꙋ́ю зи́дꙋль.

ла. Ꙟтрє́гꙋ кáла дм҃нѕѫ́ꙋлꙋй мíє: кꙋбѫ́нтꙋл дм҃нꙋлꙋй кꙋрѫцитꙋй: шѝ скꙋ́ть тꙋтꙋрóрь нѫдѫдꙋитóрилор ꙟтрꙋ҃ є́ль.

лв. Кѫ̀ чи́ней дм҃нѕѫ́ꙋ фѫ҃рѫ дм҃нꙋл? сáꙋ чи́не пꙋтє́рник фѫрѫ дм҃нѕѫ́ꙋль нóстрꙋ?

лг. Дм҃нѕѫꙋй чи́не мѫ҃ ꙟчи́нџе кꙋпꙋтє́ре ш҃ пꙋ́се ꙟтрє́гѫ кáла м҃а.

лд. Пꙋи́нדь пичóареле мє́ле ка҃ а҃чéрбилорь, шѝ спрє҃ нѫ́лцíй фачéмѫва а҃стà.

ле. Кáреле ꙟвáцѫ мѫ́нꙋле мє́ле спрѐ рѫѕбóю, шѝ зꙋробє́щє҃ а҃́ркꙋль дє҃ а҃рáме ꙟбрáцеле мє́ле.

шѝ да

3		27
și m-am ferit de strâmbătatea mea. Și-m deade mie Domnul după dereptatea mea, după curăția mânulor meale înaintea ochilor Lui. Cu milostivii milostiv veri fi și cu bărbatul nevinovat, nevinovat veri fi. Și cu alesul ales veri fi și cu îndărăptnicul îndărăpnic veri fi. Că Tu omul plecat spăsești și ochii înălțați pleci. Că Tu strălucești, lumina mea, Doamne, Dumnezăul mieu, luminezi întunearecile meale. Că cu Tine zdrobiiu tabărul,	25 26 27 28 29 30	

		CATHISMA
Deut. 32:4; Dan. 4:34; Apoc. 15:3; 2 Sam. 22:31		și cu Dumnezăul mieu trecuiu zidul.
	31	Întreagă-i calea Dumnezăului mieu; cuvântul Domnului curățitu-i și scut tuturor nădăjduitorilor întru El.
Ps. 12:7; Ps.119:140; Prov. 30:5	32	Că cine-i Dumnezău, fără Domnul? Sau cine-i putearnic, fără Dumnezăul nostru?
Deut. 32: 39; 2 Sam. 2:2; Ps. 85:8; Isa. 45:5	33	Dumnezău-i Cine mă încinge cu puteare și puse întreagă calea mea,
	34	Puind picioarele meale ca a cerbilor și spre nălții face-mă-va
	35	a sta. Carele învață mânule meale spre războiu; și zdrobeaște-se arcul de arame în brațele meale.

лв Шй дат8міа ск8т8л спніей тале, шй дирепта та ръзимат8мав пре мине, шй ꙟвъцът8ра та ꙟнълцат8мав.

лз Лърцитай лок8ль пашилор міей с8пть мине, шй н8 слъбиръ глезниле меле:

Аітеа мав ꙟвъца.

лн Гонитамь пизмашіи міей, шй іамь прине8 пре ей, шй н8мам ꙟторс8 пънъ н8іам сфъръшит пре ей.

лѳ Стръп8нс8іамь пре ей шй н8съ п8т8ръ ск8ла, къз8ръ с8пть пичоареле меле.

м. Шй май ꙟчинс8 пре мине к8 върт8те спре ръзбою, шй ай плекать пизмашій міей с8пть мине.

ма Шй міай дать чербича пизмашило міей міе, шй оурътоpiй міей іамь търіать.

мв Стрига шй н8 ера чине съй мът8іаскъ: кътръ д[мн]8ль шй н8й а8зи пре ей.

мг Шій зъробію пре ей шй ф8ръ ка прах8ль ꙟнаинта вънт8л8й, шй ка тина оулицелорь кълкаю пре ей.

мд Избъвишимъ де пригоанеле ѿаменилорь, п8с8май капь лимбилор, ѿаменій че н8й к8ноща сл8жиръмь міе.

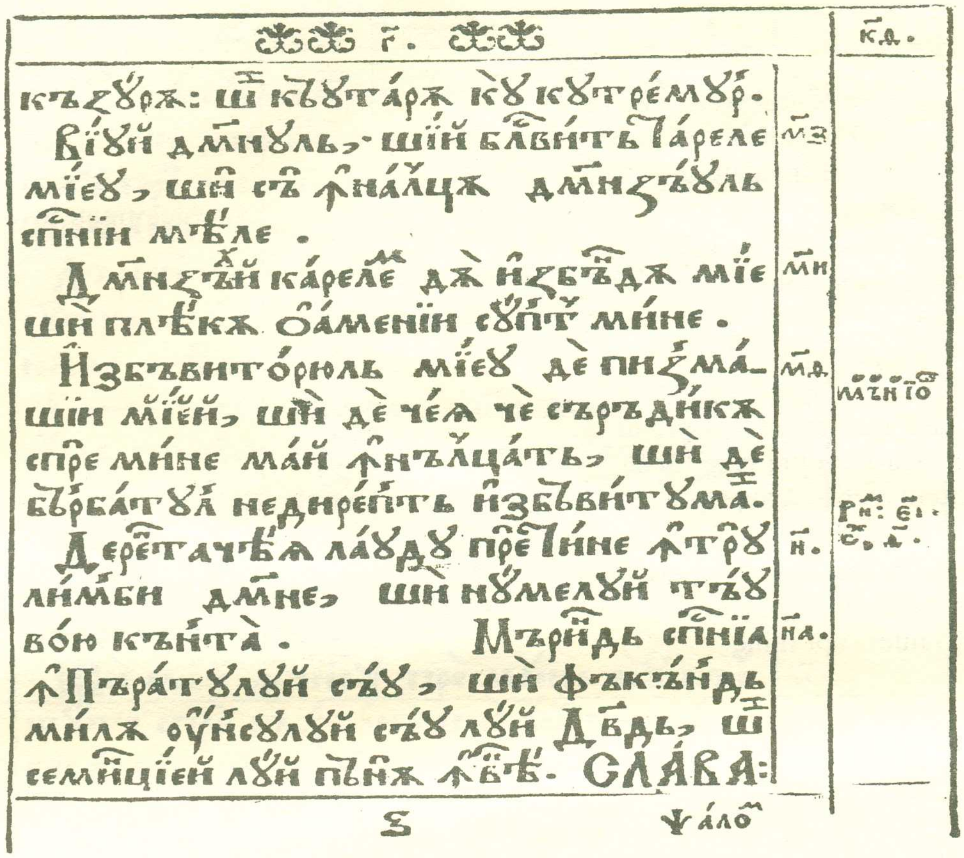
ме Ꙟтр8 а8з8л оурекіей аск8лтаръмъ, фечоріи стрійнни минциръми міе.

мѕ Фечоріи стрійнни вещезиръ, шй

жй

3		28
Și datu-mi-ai scutul spăseniei Tale și direapta Ta răzimatu-m-au pre mine și învățătura Ta înălțatu-m-au*.	36	*aceaea m-au învățat
Lărgit-ai locul pașilor miei supt mine; și nu slăbiră gleznile meale.	37	
Gonit-am pizmașii miei și i-am prinsu pre ei; și nu m-am întorsu, până nu i-am sfârșit pre ei.	38	
Străpunsu-i-am pre ei și nu să putură scula; căzură supt picioarele meale.	39	
Și m-ai încinsu pre mine cu vârtute spre războiu și ai plecat pizmașii miei supt mine.	40	

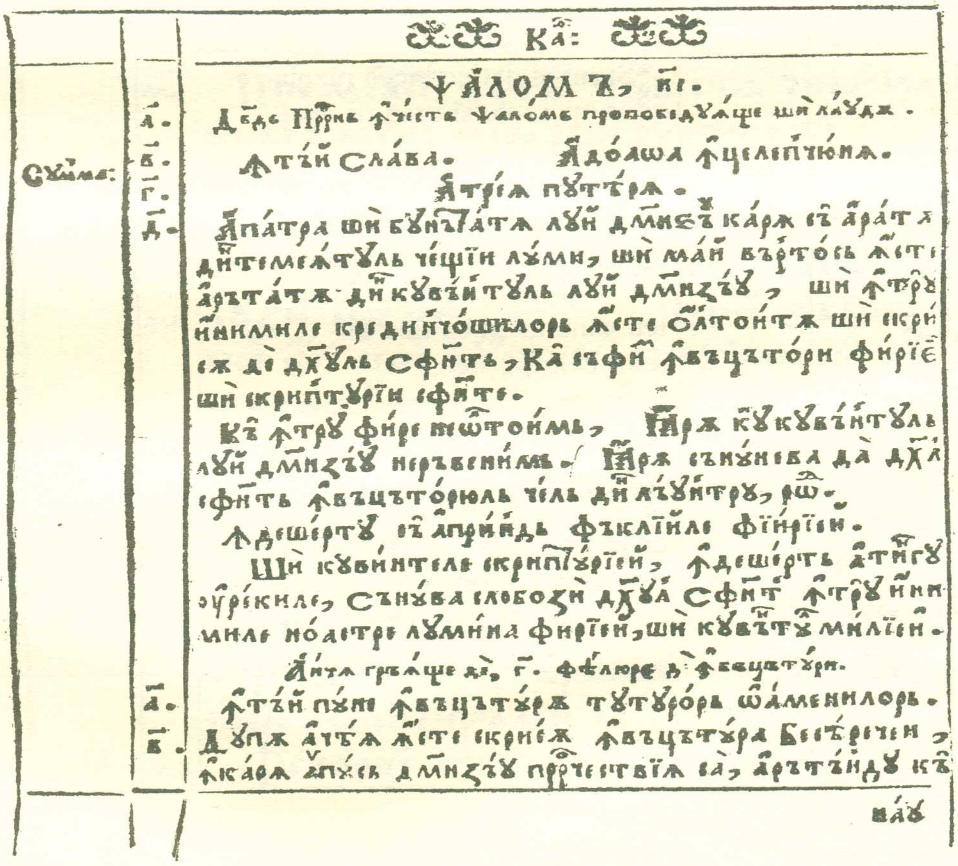
		CATHISMA
	41	Și mi-ai dat cerbicea pizmașilor miei mie și urâtorii miei i-am tăiat.
	42	Striga, și nu era cine să-i mântuiască, cătră Domnul; și nu-i auzi pre ei.
	43	Și-i zdrobiiu pre ei și fură ca prahul naintea vântului și ca tina ulițelor călcaiu pre ei.
	44	Izbăviși-mă de prigoanele oamenilor, pusu-m-ai cap limbilor; oamenii ce nu-i cunoștea slujiră-m mie,
	45	întru auzul urechiei ascultară-mă. Feciorii striini mințiră-mi mie.
*<veșțe>ji<ră>	46	Feciorii striini veștezira* și

г. | кд.

кѫзѹрѫ: ѿ кѫтарѫ кѹ кѹтремѹр.
Вїѹй дмнѹль, шїй бавить тăреле мїеѹ, шй сѫ ꙟналцѫ дмнезѫѹль спнїй мѣле. | мз
Дмнезѫй кăреле дѫ избѫндѫ мїе шй плѣкѫ оаменїи сѹпт мине. | ми
Избѫвиторюль мїеѹ де пизмашїи мїей, шй де чеа че сѫрѫдикѫ спре мине май ꙟнѫлцать, шй де бѫрбатѹл недирепт избѫвитѹма. | мд | мѫнто
Деречта чѣа лаѹдѹ пре тине ꙟтрѹ лимби дмне, шй нѹмелѹй тѫѹ воїѹ кѫнта. | н. | рн: еі. с. д.
Мѫрйдь спнїа ꙟпѫратѹлѹй сѫѹ, шй фѫкѫндь милѫ оунсѹлѹй сѫѹ лѹй Двдь, ш семнцїей лѹй пѫнѫ ꙟвѣк. СЛАВА: | на.

ѕ Ѱалом

ка:

ѰАЛОМ Ѫ, кі.

Двдь Пррк ꙟчесть ѱаломь пропоедѹаще шй лаѹдѫ.

Сѹмма: | а. | Ꙟтѫй слава. Адоаша ꙟцелепчюна.
| в. | Атреа пѹтѣра.
| г. |
| д. | Апатра шй бѹнѫтата лѹй дмнезѫ кăрѫ сѫ арата дин темеатѹль чещїи лѹмн, шй май вѫртось асте арѫтатѫ дин кѹвѫнтѹль лѹй дмнезѫѹ, шй ꙟтрѹ нимиле креднчошилорь асте ѻлтоитѫ шй скрїсѫ де дхѹль Сфнть, ка сѫ фїи ꙟвѫцѫтори фирїе шй скриптѹри сфинте.

Кѫ ꙟтрѹ фире пѫтоимь, Прѫ кѹкѹвѫнтѹль лѹй дмнезѫѹ нерѫвенимь. Прѫ сѫнѹнева дà дхѹл сфнть ꙟвѫцѫторюль чель дин лѫѹнтрѹ, рѿ.

Ꙟдешертѹ сѫ априндь фѫклїиле фїирїей.

Шй кѹвинтеле скриптѹрїей, ꙟдешерть атингѹ оурекиле, сѫнѹва слобозй дхѹл Сфнт ꙟтрѹ нимиле ноастре лѹмина фирїей, шй кѹвѫнтѹ милїей.

Аста грѫаще де, г. фелюре де ꙟвѫцѫтѹри.

| а. | Ꙟтѫй пѹмї ꙟвѫцѫтѹрѫ тѹтѹрорь ѻаменилорь.
| в. | Дѹпѫ ачѣа асте скрисѫ ꙟвѫцѫтѹра бесѣричей, ꙟкарѫ апѹсь дмнезѫѹ пречестїа са, арѫтѫндѹ кѫ

вăѹ

3		29
căzură și căutară cu cutremur.		
Viu-i Domnul, și-i blagoslovit Tarele mieu și să înalță Dumnezăul spăsenii<i> meale.	47	
Dumnezău-i Carele-m dă izbândă mie și pleacă oamenii supt mine.	48	
Izbăvitoriul mieu de pizmașii miei*, și de ceia ce să rădică spre mine m-ai înălțat, și de bărbatul nedirept izbăvitu-m-ai.	49	*mânioș
Derept aceaea laudu pre Tine întru limbi, Doamne, și numelui Tău voiu cânta:	50	Rom. 15:9
„Mărind spăsenia împăratului Său și făcând milă unsului Său, lui David, și semințiiei lui, până în veac". Slava.	51	

		CATHISMA
		Psalom 18
Summa	1	David proroc în cest psalom propoveduiaște și laudă întâi slava.
	2	A doaoa, înțelepciunea.
	3	A treia, putearea.
	4	A patra, și bunătatea lui Dumnedzău, carea să arată din temeiatul ceștii lumi și mai vârtos easte arătată din cuvântul lui Dumnezău; și întru inimile credinciioșilor easte oltoită și scrisă de Duhul Sfânt; că să fim învățători firiei și Scripturii Sfinte.
		Că întru fire ne oltoim, iară cu cuvântul lui Dumnezău ne răvenim. Iară să nu, <nu> ne va da Duhul Sfânt, învățătoriul cel dinlăuntru, rod.
		În deșertu să aprind făcliile firiei.
		Și cuvintele Scripturiei în deșert atingu urechile, să nu va slobozi Duhul Sfânt întru inimile noastre lumina firiei și cuvântul miliei.
		Aicea grăiaște de 3 fealiure de învățături:
	1	Întâi, pune învățătură tuturor oamenilor.
	2	După aceaea, easte scrisă învățătura besearecei, în carea au pus Dumnezău prorocestvia Sa, arătându că

г.

л.

нау фъкут нечи куоун нъ кумь кубесѣрика луи.
Пънъ мила луи дмнзъу че дин лъунтру стрьбъть
тоаре штаре кара оамъне пънъ ꙟвѣкъ, чиезъчи,
ꙋниоарѫ дкулуи сфинть карѫ ни ꙟвацѫ
пре ной спре тоате.

г.

Ѱаломь Двдъ, ні.

ѻ: а.

Кънтекул луи Двдь дать маимарелуи кънтъторилорь.

Черюриле спун слава луи дмнзъу, ши фаптуль мънулор луи вестѣще търіе.

в.

Зуа зилеей изъбукнѣще кувънть, ши ноаптѫ ноціей спуне ꙟцелечюне.

г.

Нуй гласъ нечи кувинте оунде съ нусѫ аузѫ гласуль лорь, спре тоть пъмънтуль ешй вѣстѫ лорь.

д. жидоу порька лорь, ри: г. в, пе.

Ши пънъ ꙟ марциниле лумієй граюриле лорь, пусе соарелуи корту ꙟ-

е.

в в тру

Ка:

ѕ. труіале. Ши ель ка оунь мире ешинидь дин къмара са, букуръсе ка оунь путиерникь алергъ ꙟтру кала са.

з. Дин марцинѫ черюрилорь ешира луи: ши ꙟкунцурарѫ луи пънъ ла марциниле пъмънтулуи: ши нуй чине съсе аскунзѫ де къллура луи.

черюри лорь

и. Лѣцѫ дмнулуи ꙟтрѣгѫ, ꙟтоарче суфлетеле мъртуріѫ дмнулуи крединчоасѫ ꙟцелепцѣще пороботчіи.

жидоу нізпину торти.

ѳ. Порънчиле дмнулуи дерепте веселитоаре инимієи: порънка домнулуи курата луминътоаре окилорь.

і. Фрика дмнулуи курата ръмъне пънъ ꙟвѣкь: жю-

де

3		30
n-au făcut neci cu un neam cum cu beseareca Lui;		
Pune mila lui Dumnezău cea dinlăuntru străbătătoare și tare, carea rămâne până în veac, ce să zice unsoarea Duhului Sfânt, carea ne învață pre noi spre toate.	3	
Psalomĭ Dv(d)vŭ 18	Stih	
Cântecul lui David dat mai marelui cântătorilor	1	
Ceriurile spun slava lui Dumnezău, și faptul mânulor Lui vestească tărie.	2	
Dzua dzileei izbucnească cuvânt și noaptea nopției spune înțelepciune.	3	
Nu-i glas, neci cuvinte unde să nu să auză glasul lor; spre tot pământul ieși veastea* lor	4	*jidovească: porunca lor
și până în marginele lumiei, graiurile lor; puse soarelui cortu în-	5	Rom. 10:18

		CATHISMA
	6	tru eale; Și el, ca un mire ieșind din cămara sa, bucură-se, ca un putearnic alergând
	7	întru calea sa. Din marginea ceriurilor – ieșirea lui, și încungiurarea lui – până la marginele pă-
*ceriurilor		mântului*, și nu-i cine să se ascunză de căldura lui.
	8	Leagea Domnului întreagă întoarce sufletele; mărturia Domnului
*Jidovească: neștiutorii		credincioasă înțelepțească porobocii*;
	9	Porâncile Domnului – dereapte, veselitoare inimiei; porânca Domnului – curată, luminătoare ochi-
	10	lor. Frica Domnului curată rămâne până în veac; giu-

Г. | ЛА.

декъ̀рнѣ дмнȣлȣй адевъра́те ѫ де-
репта́те дѣпреȣнѫ.

Ма́й дори́тесь дѣкъ́ть а́ȣрȣль, | а: | нн: рп: С, ое, прн: н. с: аі. нн рпі. є, рг.
шѝ дѣкъ́т а́ȣрь мȣ́лть лъмȣрѝт:
шѝ ма́й дȣ́лчи дѣкъ́ть мі́еръ ш
дѣ къ́ть стре́дѫ фа́гȣрȣлȣй. | | * пїетри
Слȣга та ѫкѫ сълȣминѣзѫ дей | бі. | кȣпе.
трȣ ѫле: шѝ ѫ пъзитȣра а̂чело-
ра ѫсте пла́тѫ мȣ́лтѫ.

Грешѫ́леле чи́не ле ва ѫцелѣџе? | гі.
дѣ аскȣ́нселе мѣле кȣръцѣщемѫ.

Шѝ ферѣще слȣга та, (дѣ пъка́те) | ді.
нъпра́сниче, сънȣми ѫ въгѫ мі́е,
атȣ́нче вою фѝ ѫтре́гȣ шѝ вою фѝ
кȣра́ть дѣ пъка́ть ма́ре.

Шѝ фі́еци пре вое кȣвинтеле ротȣ- | єі.

ѕ г | лȣй

Ка:

		лȣй мі́еȣ, шѝ кȣџетȣль и̂нимі́й
пърȣре		мѣле ѫнаи́нта та дмне, търі́ѫ
		ѫ шѝ рѣкȣмпъръто́рюль мі́еȣ.

Ψа́ломъ, кі.

Сȣмма:	а	Ѝнътѣнїи ѫчест ψа́ло ѫтъй ро́агѫ дмнезъ пе-трȣ Двдъ кра́юль ло́рь съй дѫ бирȣ́ире спрѣ пима́-шїи лȣй. С: в, пънѫ ѫ, з.
	в.	Дȣпѫ ачѣ̀ѫ спȣне нъдѣжда ло́рь ка́рѫ аȣ дѝ спрѣ бирȣ́инца Кра́юлȣй ло́рь. С: з, пънѫ ѫ, д.
	г.	Ро́агѫ сѣле аскȣ́лте дмнезъȣ рȣгъчю́на ло́рь.

Ψало́мъ Двдъ, кг.

	с. а	Кѫнтекȣлѣ лȣй Двдѣ да́тѣ Да́скалȣлȣй кътъто́рюлȣй.
	в	Скȣ́лтеете Дмнȣль ѫ ѕȣа небоі́й та́ле, ѫна́цете нȣме-ле дмнезъȣлȣй лȣй Іа́кѡв.
* днло́ кѫ існ		
фолосѣ къци:	г.	Тримѣцѫ аџюто́рю ці́е дн сфн-ці́е, шѝ дн Сїѡнь ра́зимеѣте прѣ-

тині

3		31
decările Domnului – adevărate, îndereptate dempreună.		Ps. 118:72; Prov. 8:11; Ps. 118:103
Mai dorite-s decât aurul și decât aur mult lămurit* și mai dulci decât miarea și decât stredea fagurului.	11	*pietri scumpe
Sluga Ta încă să luminează dentru eale; și în păzitura acelora easte plată multă.	12	
Greșalele cine le va înțeleage? De ascunsele meale curățească-mă.	13	
Și fereaște sluga Ta (de păcate) năprasnice, să nu-mi învângă mie; atunce voiu fi întregu și voiu fi curat de păcat mare.	14	
Și fie-Ți pre voie cuvintele rostu-	15	

		CATHISMA
*pururе		lui mieu și cugetul inimii meale înaintea Ta*, Doamne, tăria mea și răscumpărătoriul mieu.
Summa		**Psalom 19**
	1	Israilteanii în cest psalom întâi roagă Dumnezău pentru David, craiul lor, să-i dea biruire spre pizmașii lui, stih 2, până în 7.
	2	După aceaea spune nădeajdea lor carea au despre biruința craiului lor, stih 7, până în 9;
	3	Roagă să le asculte Dumnezău rugăciunea lor.
	Stih	***Psalomŭ Dv(d)vŭ 19***
	1	Cântecul lui David dat dascalului cântătoriului
	2	Asculte-te Domnul în dzua nevoii tale, înalțe-te numele Dumnedzăului lui Iacov.
*din locul svânt **folosască-ți	3	Trimeață-ț agiutoriu ție din sfinție*, și din Sion razime-te** pre

г.

тине. Поменѣскъсе де тоате жиртвеле Тале ши тоате арселе тале грасе фіе. Дѣ ціе дмнꙋл дꙋпѫ инима та, ши тоть сфатꙋ тѣꙋ ꙟмплеа. Бꙋкꙋраневом де спніа та, ши ꙟтрꙋ нꙋмеле дмнезъꙋлꙋй ностру: (мърниевомь) ꙟпле дмнꙋль тоате черериле тале.

Акꙋм кꙋноскꙋ, кꙋ спъсит доннꙋль оунсꙋль сѣꙋ аꙋзива пре ел дин черюль сфинції сале, пꙋтѣрника ва фи спніа дирѣптеи лꙋй.

Ѯеціа ꙟкарѫ ши чеа ꙟкаи съ ꙟкредѫ, ѥрѫ нои ꙟтрꙋ нꙋмеле домнꙋлꙋй дмнезъꙋлꙋй ностру кемѫ.

Ачеа съплекарѫ ши къзꙋрѫ ѥрѫ

нои

д.	тине. Поменѣскъсе де то-
е.	тале грасе фіе. Дѣ ціе дмнꙋл
ѕ.	тѣꙋ ꙟмплеа. Бꙋкꙋраневом
з.	Акꙋм кꙋноскꙋ, кꙋ спъсит до-
н.	Ѯеціа ꙟкарѫ ши чеа ꙟкаи съ ꙟ
ѳ.	Ачеа съплекарѫ ши къзꙋрѫ ѥрѫ

лв.

ка,

Ачест ꙟпъратꙋ съ ꙟцеледже Хс. Ва сꙋмма:

нои нескꙋлъмь ши неръдикъм.

і. Дмне спъсѣще (ꙟпъратꙋль) ши аꙋзине ꙟтрꙋ ꙁиꙋа чеа вом кема.

Ѱаломь, к.

а. Ачесть ѱалом ꙟнатѣнтїи ꙟтъи дꙋ харь лꙋи дмнезъꙋ пентрꙋ бинеле чеꙋ фъкꙋт лꙋй Двдь Краюлорь ети, б. пънѫ ꙟ, д.

б. Дꙋпѫ ачеа поменеѣскь надѣжда чеꙋ аꙋ депре бирꙋница пимашилорь. с, д. пънѫ ꙟ, ѳ.

г. Роагѫ пре дмнезъꙋ съи мънтꙋаскѫ ши пре ей ш пре Краюль лорь.

с,

Ѱаломъ Двдь, к.

а. Кънтекꙋль лꙋи Двдь дать Даскалꙋлꙋй кънтъторилорь.

б. Дмне ꙟтрꙋ вътꙋта Та бꙋкꙋръсе ꙟпъратꙋ, ш ꙟ спніа Та веселѣщесе фоарте.

г. Дат'ай лꙋй пофта инимїи лꙋй, ш

покта

3		32
tine. Pomenească-Se de toa- te jirtvele tale și toate arsele	4	
tale grase fie. Dea-ț ție Domnul după inima ta și tot sfatul	5	
tău împle-l. Bucura-ne-vom de spăsenia ta și întru numele Dum- nezăului nostru (mări-ne-vom); împ- ple-ț Domnul toate cearirile tale.	6	
Acum cunoscu c-au spăsit Dom- nul unsul Său, audzi-va pre el din ceriul sfinții<i> Sale; putearnică va fi spăsenia direaptei Lui.	7	
Ceștea în cară și ceia în cai să în- credea; iară noi întru numele Dom- nului Dumnezăului nostru chemăm.	8	
Aceia să plecară și căzură, iară	9	

		CATHISMA
		noi ne sculăm și ne rădicăm.
*acestu împărat să înțeleage Hristos **-va	10	Doamne, spăsească (împăratul*) și auzi-ne** întru dzua ce-L vom chema.
		Psalom 20
Summa	1	În cest psalom israilteanii întâi dau har lui Dumnezău pentru binele ce-au făcut lui David, craiul lor, stih 2, până în 4.
	2	După aceaea pomenesc nădeajdea ce au despre biruința pizmașilor, stih 4, până în 9.
	3	Roagă pre Dumnezău să-i mântuiască și pre ei și pre craiul lor.
	Stih	***Psalomŭ Dv(d)vĭ 20***
	1	Cântecul lui David dat dascalului cântătorilor
	2	D o<a>mne, întru vârtutea Ta bu- cură-se împăratul și în spăsenia Ta veseleaște-se foarte.
	3	Dat-ai lui pohta inimii lui și

г.	лг.

потаротулуй нашпри дела е.

(д.) Къ лай луат пре денайте ку благ-вениле бинелуй, ши ай пус ъкáпуль луй корунъ де аурь курать. (апиітр ікупі.)

(е.) Віяцъ черу дела тине, ши ай да луй зиле лунци ъвекь де векь.

(ѕ.) Марей слáва луй ътру спніа та: славъ ши фрымсеце ай пус спре е.

(з.) Къ ай пус спре ель бланеніе пънъ ъвекь, веселитай пре ел ку букурія фецей тале.

(и.) Къ ъпъратуль недедуацесе ъдомнуль, ши мила ънатулуй нусъва клъти.

(ѳ.) Афлава мъна та тоци пнимашии тъй, дирептата та ва афла пре чеа че оурьску пре тине.

з кс

кд

(г.) Къ вери пуне пре ей ка оунь куптори де фок ъвремеа мънией тале: дамнуль ътру мъніа са пиардева ший ва амнстуи пре ей фоку.

(аі.) Родул лорь де пре пъмънт пиадевей, ши съмънца лорь дитре фии шаменилорь.

(ві.) Къ плекаръ спре тине рьу куцетаръ, сфаа кареа нул путуръ испръви.

(гі.) Къй пусешь пре ей ка оунь знемънй ътру веиеле тале, тоемиве съцециле ши ве съцета спре фаца ло ъналцъте дамне ътру търіа та, кънтавом ши вом лъуда путера та. (акоад ае тале) Слáва.

фало

3		33
pohta rostului lui n-ai oprit de la el.		
Că l-ai luat pre denainte cu blagoslo-veniile binelui și ai pus în ca-pul lui corună de aur curat*.	4	*au pietri scumpe
Viață ceru de la Tine și i-ai dat lui dzile lungi în veac de veac.	5	
Mare-i slava lui întru spăsenia Ta, slavă și frâmseațe ai pus spre el.	6	
Că ai pus spre el blagoslovenie, până în veac, veselit-ai pre el cu bucu-ria feaței Tale.	7	
Că împăratul nedejduiaște-se în Dom-nul și mila Înaltului nu să va clăti.	8	
Afla-va mâna Ta toți pizmașii Tăi, direapta Ta va afla ceia ce urăscu pre Tine.	9	

		CATHISMA
	10	Că veri pune pre ei ca un cup-toriu de foc în vreamea mâniei Ta-le: Domnul întru mânia Sa piar-de-i-va și-i va amistui pre ei focul.
	11	Rodul lor de pre pământ piar-de-l-vei și sămânța lor, dintre fii<i> oamenilor.
	12	Că plecară spre Tine, rău cugeta-ră sfat carele nu-l putură isprăvi.
*au coardele Tale	13	Că-i puseș pre ei ca un znea-măn; întru venele Tale* tocmi-veri săgețile și veri săgeta spre fața lor. Înalță-Te, Doamne, întru tăria Ta; cânta-vom și vom lăuda putea-rea Ta. Slava.

г. | лд.

Сумма:

Ѱалом, ка.

Аччѣсте ѱалом се купринде Пророчествіа де прѣ Кинул, ши Моарта, ши ӂн Віера луй Хс, ши де ӂн Пърецїа луй ча суфлетѣскѫ.

Ωратъсе ӑгрижи Хс ӂнтрачѣсте ѱалом, де, в, лукрурі.

а. Ачѣй дескърба чі ава ла врѣма ръстигнирїи луй, ши се роагѫ луй дмнзеу съ'л избъвѫскѫ дин трачѣа.

в. Ава нъдѣжде кѫлава аузи дмнзеу, ши се фъгъдуѧще къ ва да харь луй дмнзеу пентру избъвирѧ дин моарте.

с:

Ѱалом Двдь, ка.

а. Кѫнтекул луй Двдь дат Даскалулуй кѫнтѫторилорь ла врѣма зорилорь.

в. Дмнезъул мїеу дмнезъул мїеу, кѫче мѫ лъсаши, депъртѫндуте де спѫсеніа мѧ, ши де кувинтеле баетулуй мїеу? | Мф: кз. с, мѕ. Мф: еі. с, лд.

г. Дмнезъул мїеу стригу ѕуа ши

зв — нумѫ

ка.

ши нумѫ аузи, ши ноаптѧ, ӂнкѫ

д. на тъчѣре. Іарѫ Тү сфнт єщи кареле віезн ӂнтру лауделе луй Іиль.

е. Спре тине нъдъждуирѫ пъринцїи ноштри, нъдъждуирѫ ши избъвитуаи пре єи.

ѕ. Кътрѫ тине стригарѫ ши сеспъсирѫ: спре тине нъдъждуирѫ ши нусѫ рушинарѫ. | нп: кд. с: г, ле в. Іса: мд. с, кг. лд. с, ѕ. рн. д. і, лг.

з. Іарѫ єу сѫнть віермє ши ну ѡм: батџокурѫ ѡаменилорь ши ѡкарѫ нъродулуй.

и. Тоци чеѧ че мѫ вѫдь пре мине батџокурескумѫ, грѫеск ку розтурилє ши клѫтеску ку капетеле: | Мф: кз. с, лд.

ѳ. Зикѫндь нъдъждуитусау спре | Мф: кз. с: мг.

дмн

3		34
Psalom 21		
În cest psalom să cuprinde prorocestvia despre chinul și moartea și învierea lui Hristos și de împărăția Lui cea sufletească.		Summa
Arată-se a grăi Hristos într-acest psalom de 2 lucrure:		
Întâi, de scârba ce avea la vreamea răstignirii Lui; și Să roagă lui Dumnezău să-L izbăvască dintr-aceaea.	1	
Avea nădeajde că-L va auzi Dumnezău și Să făgăduiaște că va da har lui Dumnezău pentru izbăvirea din moarte.	2	
Psalomĭ Dv(d)vĭ 21	Stih	
Cântecul lui David dat dascalului cântătorilor la vreamea zorilor	1	
Dumnezăul mieu, Dumnezăul mieu, căce mă lăsași, depărtându-Te de spăsenia mea și de cuvintele vaietului mieu?	2	Mat.27:47; Mar.15:34
Dumnezăul mieu, strigu dzua, și	3	

		CATHISMA
		nu mă auzi; și noaptea încă
	4	n-am tăceare. Iară Tu, Sfânt ești, Carele viezi întru laudele lui Israil.
	5	Spre Tine nădăjduiră părinții noștri, nădăjduiră și izbăvitu-i-ai pre ei.
Ps. 24:3; 30:2; Isa. 49:23; 34:6; Rom. 9:33	6	Cătră Tine strigară și să spăsiră, spre Tine nădăjduiră și nu să rușinară.
	7	Iară eu sânt viarme, și nu om, batgiocură oamenilor și ocară nărodului.
Mat. 27:39	8	Toți ceia ce mă văd pre mine batgiocurescu-mă; grăiesc cu rosturile și clătescu cu capetele,
Mat. 27:43	9	zicând: „Nădăjduitu-s-au spre

дмнꙋль изъбъвскъль пре ель: ши скоацъ пре ель къ ꙗꙋ воить лꙋи.

Г. Къ тꙋ ещи чела че май скось пре мине дин згъꙋ, нъдеждеми ещи дела цицеле маичїй меле.

АI. Спре тине сънть арꙋнкать дин згъꙋ: ши дин згъꙋль маичїй меле дмнзъꙋль мїеꙋ ещи тꙋ.

ВI. Нꙋте депърта де мине, къ скърба апроапей, къ нꙋм чине аџюторю.

ГI. Ꙟкꙋнџюраръмъ цїчи мꙋлци, ши таꙋрїи васанꙋлꙋи, ꙟкꙋнџюраръмъ.

ДI. Ши дешкисеръ спре мине гꙋра ло, ка оунь леꙋ ръпинд ши рꙋкнидь.

ЕI. Ка апа сънть върсат, ши съ ръшкираръ тоате оаселе меле ши

фꙋ инима ма ка чера топиндꙋсе, ꙟмижлокꙋль маценлорь меле.

ЅI. Ши съ оускъ ка ꙋнь лꙋть търїа ма, ши лимба ма съ липи де цициле меле ши ма пꙋсь ꙟпрахꙋл морцїи.

ЗI. Къ мъ ꙟкꙋнџюраръ пре мине къ нїи, адꙋнара викленилорь ꙟкꙋнџюраръмъ ши съпаръ мъниле меле ши пичоареле меле.

НI. Ши нꙋмърав тоате оаселе меле, еаръ ей кꙋтъ ши привескꙋ спре мине. Ꙟпърцирь вешмѣнтеле меле шїе: ши пре вешмънтꙋл мїеꙋ арꙋнкаръ сорци.

Ма: кѕ с, ле. Ма: ег. с, кд. лꙋ кг. с, лг. Іоа: ѳі. с, кг. Лꙋ: ке. с, лд. Іоа: ѳі. с, кд.

К. Еаръ тꙋ дмне нꙋте депърта де мине, търїа ма грьбеще ꙟтра-

3		35
Domnul, izbăvască-l pre el și-l scoață pre el, că i-au voit Lui."		
Că Tu ești Cela ce m-ai scos pre mine din zgău, nădeajde-mi ești de la țițele maicii meale.	10	
Spre Tine sânt aruncat din zgău și, din zgăul maicii meale, Dumnezăul mieu ești Tu.	11	
Nu Te depărta de mine, că scârba aproape-i, că nu-m easte agiutoriu.	12	
Încungiurară-mă giunci mulți, și taurii Vasanului încungiurară-mă.	13	
Și deșchiseră spre mine gura lor, ca un leu răpind și răcnind.	14	
Ca apa sânt vărsat și să răș-chirară toate oasele meale și	15	

		CATHISMA
		fu inima mea ca ceara, topindu-se în mijlocul mațelor meale.
	16	Și să uscă ca un lut tăria mea, și limba mea să lipi de gingiile meale, și m-ai pus în prahul morții.
Mat. 27:35; Mar.15:24; Luca 23:33; Ioan 19:23	17	Că mă încungiurară pre mine câ-nii, adunarea vicleanilor încun-giurară-mă și săpară mânule mea-le și picioarele meale.
Luca 25:34; Ioan 19:24	18	Și număra-voiu toate oasele mea-le, iară ei caută și privescu spre mine.
	19	Împărțiră veșmente-le meale șie, și pre veșmântul mieu aruncară sorți.
	20	Iară Tu, Doamne, nu Te depărta de mine, Tăria mea, grăbeaște într-a-

Г.

ЛЗ.

цитѡрилъ міеꙋ.

КА. Скоате де армѫ сꙋфлетꙋл міеꙋ, ши дин мъна кънилорь оунишорꙋль міеꙋ.

КВ. Мѫнтꙋащемѫ дин гꙋра леꙋлꙋи, ши дин коарнеле инорѻгилор аꙋѕимъвей. (ꙋци)

КГ. Спꙋневои нꙋмеле тъꙋ фрацилорь міеи, ꙟмижлокꙋль адꙋнърилорь лъꙋдатевои. (Зичевои)

КД. Чеи че въ тємець де дмнꙋль лъꙋдаць пре ель, тоатѫ съмънца лꙋи Іаковь слъвиць пре ель, ши съ тємець де ель тоатѫ съмънца лꙋи Іиль.

КЕ. Къ наꙋ оуръть нечи аꙋ лепъдать смереніѧ сꙋрꙋманꙋлꙋи,

ши

КА:

ши на аскꙋнсꙋ фаца са де динсꙋл: ши къд стрига кътрѫ динсꙋл аꙋзиꙗл.

КЅ. Де тине лаꙋда мѧ ꙟтрꙋ адꙋнаре маре, фъгъдꙋинцеле мѣле дале вою ꙟнаинтѧ челꙋѫ че съ тємє де ел.

КЗ. Мънкаворь сꙋрꙋманіи, ши съвѡ сътꙋра, лъꙋдаворь пре дмнꙋль карїи каꙋтѫ пре ель, віѧва инима лорь ꙟвѣчь.

КИ. Поменисъвѡ ши съворь ꙟтоарче? кътрѫ дмнꙋ тоате марџиниле пъмънтꙋлꙋи: ши съворь плека ꙟнаинтѧ лꙋи тоате фъмеиле лимбилорь.

КѲ. Къ а домнꙋи ѧсте ꙟпърѣціѧ ши домнѣще спре лимби.

Л. Мънкаръ ши съ плекаръ тоць гра-

шіи

3		36
giutoriul mieu.		
Scoate de armă sufletul mieu, și din mâna cânilor unișo-rul mieu.	21	
Mântuiaște-mă din gura leului și din coarnele inoroghilor* auzi-mă-vei.	22	*<inoro>gi<lor>
Spune-voiu numele Tău fraților miei, în mijlocul adunărilor	23	Evr. 2:12
lăuda-Te-voiu. (Zice-voiu:) „Ceia ce vă teameț de Domnul, lăudaț pre El; toată sămânța lui Iacov, slăviț pre El; și vă teameț de El, toată sămânța	24	
lui Israil. Că n-au urât, neci au lepădat smerenia surumanului;	25	

		CATHISMA
		și n-au ascunsu fața Sa de dinsul; și când striga cătră Dinsul auziia-l.
	26	De Tine-i lauda mea întru adunare mare, făgăduințele meale da-le-voiu înaintea celuia ce să teame de El.
	27	Mânca-vor surumanii și să vor sătura; lăuda-vor pre Domnul ca-rii caută pre El, via-va inima
Ps. 2:8; 72:11; 86:9	28	lor în veaci. Pomeni-să-vor și să vor întoarce cătră Domnul toate marginile pământului; și să vor pleca înaintea Ta toa-te fămeile limbilor.
	29	Că a Domnu<lu>i easte împărăția și domneaște spre limbi.
	30	Mâncară și să plecară toți gra-

г.

шїи пъмѫнтꙋлꙋй, ꙟнаинтꙗ лꙋй

въ воръ плека тоци чѧ че погоръ

ꙟпꙋлбере, карие вїаца са нꙋшаꙋ

ꙟвїꙗтъ. Ши съмѫнца ло- ла

лꙋй ва слꙋжи, вестисъва дмнꙋлꙋй

нѣмꙋль венитори.

Венивор ши вор вести дерепта- лв

тꙗ лꙋй: ѡаменилоръ нъскътори

карѧ фъкꙋ (дмнꙋль.)

Ѱалом, кв.

Ачесть ѱаломь дъда къмѫнгѣ, ꙟпротива съ румънїей ши съпърърїи кꙋпаза ши кꙋ ѡкотинца лꙋй дмнзъꙋ, кара сꙋ аратать кътръ ѣль.

Ѱаломъ двдъ, кв.

Кантикꙋль лꙋй двдь.

Домнꙋль мѫ паще пре мине

ши ꙟтрꙋ нимикъ нꙋмъ вои

лз.

ка:

в. анїеи. Ꙟлокъ де пъшꙋне

мѫ сълъшлꙋаще, ши ла апе де ръ-

пꙋсь мѫ дꙋче.

г. Сꙋфлетꙋль мїеꙋ ꙟтоарнъль, ши

мѫ дꙋче спре кърърнле дерептъцїи

пентрꙋ нꙋмеле лꙋй.

д. Съва деш ꙟмбла пре валѧ оумбрїй морцїей, нꙋмѫ тем де ръꙋ къ

тꙋ кꙋ мине ещи: нꙋїаша та ши

тоїагꙋл тъꙋ, ачѣла мѫ мѫнгъе.

е. Гътещи маса ꙟнаинта мѧ, ꙟ-

дирептꙋль пизмашилор мїей, нѣ-

тедь ай фъкꙋть кꙋ оулои капꙋль

мїеꙋ, ши пъхарꙋл мїеꙋ дин дестꙋл.

ѕ Ꙟкъ бинеле ши мила воръ вени

спре мине ꙟтоате ѕилеле вїецїй

мѣле

3		37
șii pământului; înaintea Lui să vor pleca toți ceia ce pogor în pulbere, carile viața sa nu o au înviat. Și sămânța lor	31	
Lui va sluji, vesti-să-va Domnului neamul venitoriu.		
Veni-vor și vor vesti derepta- tea Lui oamenilor născători, carea făcu (Domnul).	32	
Psalom 22 În cest psalom David să mângâie împrotiva su- rumăniei și supărării, cu paza și cu socotința lui Dumnezău, carea i-au arătat către el.		Summa
Psalomŭ Dv(d)vĭ 22 Cântecul lui David	Stih	Isa. 40:11; Ier. 23:4
Domnul mă paște pre mine și întru nimică nu mă voiu	1	

		CATHISMA
Iezec. 34:23; Ioan 10:11; Petru 2:25; Ps. 3:16; 117:6	2	lipsi. În loc de pășune mă sălășluiaște și la ape de ră- paus mă duce.
	3	Sufletul mieu întoarnă-l și mă duce spre cărările dereptății pentru numele Lui.
	4	Săva de-aș îmbla pre valea um- brii morției, nu mă tem de rău, că Tu cu mine ești; nuiaoa Ta și toiagul Tău, acealea mă mângâie.
	5	Gătești masă înaintea mea în direptul pizmașilor miei; nea- ted ai făcut cu uloiu capul mieu și păharul mieu, din destul.
	6	Încă binele și mila vor veni spre mine în toate dzilele vieții

мєле, ши воѧ съмъшлаꙋи ꙟкаса домнꙋлꙋи ꙟтрꙋ лꙋнџи ѕиле.

Ѱаломъ, кг.

Ꙟчєсть Ѱаломъ дєдъ дѫ харъ лꙋи дмнꙁєꙋ, ши ꙟвацѫ ши ꙟдємнѫ пре кредничоши, спре фрика лꙋи дмнꙁєꙋ.

Сꙋмма:

а. Ꙟтъи дѫ харъ пентрꙋ бинєле чєꙋ фъкꙋть кꙋ іиль, ꙟкърꙋѧ мъдꙋларю єра ши єль.

в. Къ ꙟꙋ ръдикать пре єи престе тоате лимбиле ши ꙟꙋ алесь съфіє ѡамєнїи съи.

Іехо: а. с. є, є Мо: і. с, ді. ѳ ма. т в. нн м. а. с. ві, а. Корн: і. с, кѕ. ин.

Ѱаломъ Двдъ, кг.

С: Кънтєкꙋле лꙋи Двдє ꙟтрꙋ єꙋна дєсꙋмбєте.

а. Ль дмнꙋлꙋи єсте пъмънтꙋль ши ꙟплєрѧ лꙋи: лꙋмѧ ши лъкꙋиторїи ꙟтрꙋ ѧ.

в. Къ єль спре мъри лаꙋ ꙟтемєіат ши спре апе лаꙋ ꙟтърить пре єль.

г. Чине ва сꙋи ꙟмъгꙋра дмнꙋлꙋи?

вн. ді. є. а. Іеааг с, ді. єі.

ши чине ва ста ꙟлокꙋ сфнт а лꙋи?

д. Чєль кꙋ мънꙋле невиновате, ши кꙋ инимѫ кꙋратѫ, кареле нꙋ ръдикѫ сꙋфлєтꙋль съꙋ спре дешєрть, нєчи съ џоарѫ стръмбꙋ.

є. Ачєла ва лꙋа бавєнїє дела дмнꙋл, ши дерептате, дела дмнѕъꙋль испнїи лꙋи.

ѕ. Ачєстаи нємꙋль кътꙋтътєрнло пре дмнꙋл, кътꙋтъторїло фаца дмнꙁꙋлꙋи лꙋи Іакѡв.

з. Ръдикаци порцїи капетєле воастре, ши въ ръдикаци порцїи дєвєчїє, ка съ ꙟтре ꙟПъратꙋл славєє.

и. Чине ачєста ꙟПърат ал славєєи? Дмнꙋль таре ши пꙋтєрникь, домнꙋль пꙋтєрникь ꙟръзбоѧ.

По арт съ ꙟце атꙋце оушїле бесєрнчї лꙋи соломо. *капете ле съ ꙟцелєгь прагꙋл оушїло дєсꙋпр.

3		38
meale și voiu sălășlui în casa Domnului întru lungi dzile.		
Psalom 23		
În cest psalom David dă har lui Dumnezău, și învață și îndeamnă pre credincioși spre frica lui Dumnezău:		Summa
Întâi dă har pentru binele ce-au făcut cu Israil, a căruia mădulariu era și el.	1	
Că i-au rădicat pre ei preste toate limbile și i-au ales să fie oamenii Săi.	2	
Psalomŭ Dv(d)vŭ 23	Stih	
Cântecul lui David întru una de sâmbete	1	Ex. 9:5; Deut. 10:14; Iov 41:2; Ps. 49:12; 1 Cor. 10:26,28
Al Domnului easte pământul și împlearea lui, lumea și lăcuitorii întru ea.		
Că El spre mări l-au întemeiat	2	
și spre ape l-au întărit pre el.		
Cine va sui în măgura Domnului	3	Ps. 14:1; Isa. 33:14,15

		CATHISMA
		și cine va sta în locul sfânt al Lui?
	4	Cel cu mânule nevinovate și cu inimă curată, carele nu rădică sufletul său spre deșert, neci să gioară strâmbu,
	5	acela va lua blagoslovenie de la Domnul, și dereptate de la Dumnedzăul ispăsenii<i> lui.
	6	Acesta-i neamul căutătorilor pre Domnul; căutătorilor – fața Dumnezăului lui Iacov.
*poarta să înțeleage ușile besearicii lui Solomon **capetele să înțeleg pragul ușilor desupra	7	Rădicați, porți*, capetele** voastre, și vă rădicați, porți de vecie, ca să între Împăratul slaveei.
	8	Cine-i acesta Împărat al slaveei? Domnul tare și putearnic, Domnul putearnic în războiu.

г.

лд.

Ръдикацивъ порци капетеле воастре, ши ръдикацивъ порци де вечіе, ка съ интре Импъратул славеи. Чинеи ачеста Импъратул славеи? Домнул ши путерилор ачела есте Импъратул славеи.

СЛАВА:

д. Порци де вечіе съ ынцелег оуши ле бесеречій, ръмъне пънъ в вечі Хс. Импъратул есте Хс.

іг. каѳі

КАѲІСМА, Д. ѰАЛОМЪ

Двѣ, кд.

сумма: Май вьртос ачесть Ѱаломь съ купринде ругъчюнѫ ши мъгъварѫ луй Давидь. Къ Давидь мъ те фълюри де лукрури тѣре дела Думнезѣу.

а. Избъвиръ де пизмашии луй, ши ядерептаре къ кувантул ши къ Духуль сфнть. Ши тѣре

в. ергъчюна пъкателорь. Дупъ ачаста съ мъгъе къ ындѣждѣ кърѣ аре ла Думнезъу къй ва да Думнезъу луй атѣаѫ.

Ѱаломь, кд.

Кънтекуль луй Давидь.

а. Кътрѫ тине Доамне съ дикъ суфлетул мѣу.

в. Домнезъул мѣу спре тине нъдѣждуеску, съ нуми рушинѣзи, ши съ нусъ бу-

кури

3		39
Rădicați-vă, porți, capetele voastre și rădicați-vă, porți* de vecie, ca să între Împăratul slaveei. Cine-i acesta Împărat al slaveei? Domnul șireagurilor, acela easte Împăratul* slaveei. Slava.	9 10	*porțile de veac să înțeleg ușile besearecii rămâitoare până va veni Hristos *Împăratul easte Hristos

Summa		**Cathisma 4.** ***Psalomŭ Dv(d)vŭ 24***
	1 2	Mai vârtos în cest psalom să cuprinde rugăciunea și mângâiarea lui David. Că David multe fealiuri de lucruri ceare de la Dumnezău: Izbăvirea de pizmașii lui Și îndereptare cu cuvântul și cu Duhul Sfânt. Și ceare iertăciunea păcatelor. După aceastea, să mângâie cu nădeajdea carea are la Dumnezău, că-i va da Dumnezău lui acealea.
	Stih	**Psalom 24** Cântecul lui David
Ps. 22:6; 30:2; 33:6; 70:2	1 2 3	Către Tine, Doamne, rădicu sufletul mieu. Dumnezăul mieu, spre Tine nădejduiescu; să nu mă rușinezi și să nu să bu-

д.

кȣре пизмашїи мїей де мине.

Кѫ тоци карїи аштѣптѫ пре тине нȣсевор рȣшина, ѳаръ рȣшинасевор фъкъторїи де рѣу фъръ де винъ.

Къиле тале дмне спȣнеми, ши кърърриле тале ꙟвацъмъ.

Ꙟдирептъмъ ꙟтрȣ адеверȣл тѣу, ши ꙟвацъмъ пре мине: кѫ тȣ ѥщи дмнезъȣл спсїи мѣле; кѫ пре тине аштептȣ тоатъ зїоа.

Адȣцї аминте дмне де милеле тале, ши де мілостивничїиле тале, кѫ дин вѣкь сѫнтȣ.

Пъкателе тинерѣцелорь мѣле, ши грешалеле мѣле нȣле помени, че дȣпъ мила та адȣцї аминте де

мине

Ка:

мине, пентрȣ бȣнътатеа та дмне.

Бȣн ши дирептȣй дмнȣль: пентрачѣа ꙟвъцав пъкътоши ꙟтрȣ кала са. Ꙟдерептава блъзїи ꙟцюдекатъ, ꙟвъцава блъндзїи ꙟтрȣ кала са.

Тоате кѫиле Дмнȣлȣй милъ сѫнть ши адевърь, карїи пъзескȣ легътȣра лȣй ши мъртȣрїиле лȣй.

Пентрȣ нȣмеле тѣу дмне, ꙟртъми стръмбътатеа мѣа кѫ мȣлтъ.

Чине ѥсте омь де сѫтѣме де дмнȣль? пре ачела ꙟвъцава кала кареа съш алѣгъ.

Сȣфлетȣл лȣй ꙟтрȣ бине ва петрѣче, ши съмѫнца лȣй ва мошени

шени

4		40
cure pizmașii miei de mine.		
Că toți carii așteaptă pre Tine nu se vor rușina, iară rușina-se-vor făcătorii de rău fără de vină.	4	Ps. 26:11; 85:11; 118:<36>
Căile Tale, Doamne, spune-mi; și cărările Tale învață-mă.	5	
Îndireaptă-mă întru adevărul Tău și învață-mă pre mine; că Tu ești Dumnezăul spăsenii<i> meale, că pre Tine așteptu toată dzua.	6	Ps. 102:17; 105:1; 106:1; 135:1; Ier. 33:11
Adu-Ț aminte, Doamne, de milele Tale și de milostivniciile Tale, că din veac sântu.	7	
Păcatele tinereațelor meale și greșealele meale nu le pomeni, ce după mila Ta adu-Ț aminte de	8	

		CATHISMA
		mine, pentru bunătatea Ta, Doamne.
	9	Bun și direptu-i Domnul; pentr-aceaea învăța-va păcătoșii întru calea Sa.
	10	Înderepta-va blânzii în giudecată, învăța-va blânzii întru calea Sa.
	11	Toate căile Domnului milă sânt și adevăr, carii păzescu legătura Lui și mărturiile Lui.
	12	Pentru numele Tău, Doamne, iartă-mi strâmbătatea mea, că multă-i.
	13	Cine easte om de să teame de Domnul, pre acela învăța-l-va calea carea să-ș aleagă.
	14	Sufletul lui întru bine va petreace și sământa lui va moș-

щени пре пъмѫнть.

Тайна дмнулуй съ ва арѫта, челора че сътемь де ель, ши легѫтура луй ва арѫта лорь. (еі)

Окій міей пуруря спре дмнуль, кѫ ель ва скоате динкурсѫ пинчоареле меле. (єі) Каутѫ спре мине ши мѫ милуаще, кѫ еу сѫнту сингур ши сурумань. (зі)

Скѫрбеле иними меле ѫмулцирѫсѫ, диневоле меле скоатемѫ. (иі)

Вези супѫрарѧ мѧ ши ѡстеналаа мѧ, ши ласѫ тоате пѫкателе меле. (ді) Каутѫ спре пизмашій міей кѫ сау ѫмулцить, ши кѫу урѫчине недирептѫ мѫ у- (к) (Іоа. а. с. ке.)

рѫрѫ пре мине.

(ка.) Пѫзеще суфлетул міеу ши избѫвещемѫ: ка сѫнумѫ рушинезь, кѫ спре тине мамь нѫдеждуить.

(кв.) Ѫтрецій ши деретатѧ пѫзаскѫмѫ пре мине: кѫ пре тине теаще птть (Дмне.)

(кг.) Рѫскумпѫрѫ Дмне пре Іиль, ди тоате скѫрбеле луй.

ѰАЛОМЪ, КЕ.

Ачесте ѱаломь роагѫ Деде прі дмнезеу:

(Сума: а.) Атѫй сѫлй избѫваскѫ пре ель ди вѫнзаря пизмашилорь луй карій ера Саул, ку сфѣтничій луй.

(в.) Дупѫ ачѣа роагѫ пре дмнезѫу сѫ пѫзѣскѫ віаца луй ѫрѫзбоае.

(с: а.)

Ѱаломь Дввъ, КЕ.

Кантикул луй Деде.

4		41
teni pre pământ. Taina Domnului să va arăta ce- lora ce să tem de El, și legă- tura Lui va arăta lor. Ochii miei – pururea spre Domnul; că El va scoate din cursă picioarele meale. Caută spre mine și mă miluiaște, că eu sântu singur și suruman. Scârbele inimii meale înmulți- ră-să; din nevoile meale scoate-mă. Vezi supărarea mea și ostenea- la mea și lasă toate păcatele meale. Caută spre piz- mașii miei, că s-au înmulțit și cu urâciune nedireaptă mă u-	 15 16 17 18 19 20	 Ioan 1:25

		CATHISMA
        Summa	 21 22 23 1 2 Stih 1	râră pre mine. Păzească sufletul mieu și iz- băveaște-mă, ca să nu mă rușinez; că spre Tine m-am nădejduit. Întregia și dereptatea păzască-mă pre mine; că pre Tine Te aștept, (Doamne). Răscumpără, Doamne, pre Israil, din toate scârbele lui. **Psalom 25** În cest psalom roagă David pre Dumnezău: Întâi, să izbăvască pre el de vânzarea piz- mașilor lui, carii era Saul cu sfeatnicii lui. După aceaea, roagă pre Dumnezău să păzească via- ța lui în războaie. ***Psalomĭ Dv(d)vŭ 25*** Cântecul lui David

К҃Д.

мв.

Юдекъмѫ дмне: къ є ꙟтреціа мѧ ꙟблан, ши ꙟ дмнꙋл мамь нъдъждꙋить: нꙋ мъвои клъти. — в. — ѳ, тит. з. ж, є. д.

Ѝспитѣꙋщемѫ дмне, ѡ мѫ черкѫ пре мине, ꙟтребѣѫ ръръꙋнкіи міей ши ѝнима мѧ. — г. — жидꙋ депикѫ ръркп

Къ мила та ананинта окилорь міей ѧсте, ши ѧмь ꙟблать ꙟтрꙋ ѧдевърꙋль тъꙋ. — д. — іѡ, лл. є, г. ти. а. є, а.

Намь шезꙋт кꙋ ѡѧмени мъчиноши, ши кꙋ ѡѧмени фъцарничи намь ꙟтрать. — є.

Ꙋръскꙋ съборꙋль виклѣнилорь, ши кꙋ чей некредничоши нꙋ шез. — ѕ.

Спълѧ ꙟтрꙋ невиновъціе мѫнꙋле — з.

и е   мѣм

К҃А

мѣле, ши ꙟкꙋнꙋрꙋ олтарюль тъꙋ

н. дмне: Ка съмь аꙋзи гласꙋл

и сповѣ дирїи, — лъꙋдѫ, ши съ спꙋю тоате чюдесиле тале.

ѳ. Домне юбъскꙋ сълашꙋль касей тале, ши локꙋль кортꙋлꙋй славей тале.

і. Нꙋ адꙋна кꙋ пъкътошіи сꙋфлетꙋль міеꙋ, ши кꙋ бъбаціи ꙟкрꙋнтъторїи віаца мѧ. — въ ꙟто дєсъцє

аі. Ꙟтрꙋ акърора мъни ѧсте пъкат, ѡ дирѣпта лор плинъ де адемѫнъ. — дє мн тѫ.

ві. Ѥрѫ єꙋ ꙟтреціа мѧ ꙟблаꙋ, пентрꙋ ачѣѧ избъвѣщемѫ (дмне) ши мѫ милꙋѧще. — дєскꙋ пърѫ

гі. Пичорꙋл міеꙋ стътꙋ ꙟдиретате: ꙟсъборѫ благовескꙋ пре дмнꙋль.

ѱало

4		42
Jiudecă-mă, Doamne, că eu în <în>tregia mea îmblaiu și în Domnul m-am nădăjduit; nu mă voiu clăti.	2	Ps. 7:9
Ispitească-mă, Doamne, și mă cearcă pre mine, întreabă* rărunchii miei și inima mea.	3	*jidovească: despică rărunchii
Că mila Ta înaintea ochilor miei easte și am îmblat întru adevărul Tău.	4	Iov 31:3; Ps. 1:1
N-am șezut cu oameni mincinoși; și cu oameni fățarnici n-am întrat.	5	
Urăscu săborul vicleanilor; și cu cei necredincioși nu șezu.	6	
Spăl întru nevinovăție mânule	7	

		CATHISMA
*ispovedirii		meale și încungiur oltariul Tău, Doamne. Ca să-mi auzi glasul dându-Ț laudă* și să spuiu toate ciudesile Tale.
	9	Doamne, iubăscu sălașul casei Tale și locul cortului slavei Tale.
*vărsători de sânge	10	Nu aduna cu păcătoșii sufletul mieu și cu bărbații încruntători* viața mea,
*de mită	11	întru a cărora mâni easte păcat și direapta lor plină-i de ademană*.
*descumpără	12	Iară eu în <în>tregia mea îmblu; pentru aceaea izbăvească-mă*, (Doamne) și mă miluiaște.
	13	Piciorul mieu stătu în direptate: în săboară blagoslovescu pre Domnul.

Д. | МГ.

Ѱаломь, КЕ.

Мънгъеж Дедь ачесть Ѱаломь ѫпротива гонирїи луй Сауль. — а. — Сумма:

Ши роагъ пре Дмнзеу съл пъзеаскъ прї єль дї оурцїа луй Сауль. — в.

Ши съ ѫдиреште ѫфуга лу ка съну факъ лукру никуиїоѡеу, лу съшь изъкъндаскъ пїтру сине. — г.

Ѱаломь Двдь, КЅ.

е, — ѧн: ѕ, е, н. нн, рѕ.

Кънтекуль луй Дедь маинте де помазаніе. — а.

Домнулуй лумина ма, ши спсніа ма, де чине машь теме? Дмнулуй търіа віецїй мѣле, де чине ма спъмънта: — в.

Кънд съ апропїа спре мине ръи, съ мънънче трупуль мїеу, супъръторїи мїей ши пизмашїи мїей, ей съ потикниръ, ши къзуръ. — г. — вн, г, з.

ИГ — Съ

Ка:

д. Съмъ вор ши тъбъръ спре мине табъръ, нусъ ва теме инима ма: съмъ ва скула спре мине ѡасте, еу спре дънсу нъждуеску. — Ахимъ

е. Оуна ам черут дела Дмнул, ачѣа каут, ка съ лъкуеску ѫкаса Дмнулуй ѫтоате зилеле віецї мѣле, ка съ въз фръмсѣца Домнулуй, ши съ ѡ каут ѫбесѣрека лу.

ѕ. Къ мъва аскунде пре мин ѫкотул съу, ѫзуа де невое, ши мъва аскунде пре мине ѫтру аскунсул коортулуй съу, ши спре пїатръ ѫнълцамъва пре мине.

ѫцелт ѱїтъка ти віа ахъ дон зъ дн кувън тълх,

з. Ши акму ва ѫнълца капул мїеу спре пизмашїи мїей, карї ѫпрецюръ

пре

4		43
Psalom 26		Summa
Mângâie-să David în cest psalom împrotiva gonirii lui Saul.	1	
Și roagă pre Dumnezău să-l păzească pre el de urgia lui Saul.	2	
Și să-l îndireapte în fuga lui, ca să nu facă lucru necuviosu au să-și izbândească pentru sine.	3	
Psalomĭ Dv(d)vĭ 26	Stih	
Cântecul lui David mainte de pomazanie	1	Mih. 7:8; Ps. 117: <15>
Domnulu-i lumina Mea și spăsenia mea; de cine m-aș teame? Domnulu-i tăria vieții meale; de cine m-aș spământa?	2	
Când să apropia spre mine răii să mănânce trupul mieu, supărătorii miei și pizmașii miei, ei să poticniră și căzură.	3	Ps. 3:7

		CATHISMA
*Lui mă	4	Să să vor și tăbărî spre mine tabără, nu să va teame inima mea; să să va scula spre mine oaste, eu spre Dânsu* nă<dă>jduiescu.
*înțeleage-se: să caute voia lui Dumnedzău din cuvântul Lui	5	Una am cerut de la Domnul; aceaea caut, ca să lăcuiescu în casa Domnului în toate dzilele vieții meale, ca să văz frâmseațea Domnului și să o caut în beseareca Lui*.
	6	Că mă va ascunde pre mine în cortul Său, în dzua de nevoie; și mă va ascunde pre mine întru ascunsul cortului Său și spre piatră înălța-mă-va pre mine,
	7	Și acmu va înălța capul mieu spre pizmașii miei, carii împregiură

д.　　　мд.

пре мине, ши вои жертви ꙟкортꙋл
лꙋй жертва (бꙋкꙋрïей) ши ꙟстригъ-
рïеи, кънта ши кънтавои дмнꙋлꙋй.
и. Аꙋзи дмне гласꙋл мïеꙋ, че стри-
мнаꙋащем, ши аꙋзïмъ пре мине.
ѳ. Цïе зиче инима мѧ, кънта фаца мѧ,
фаца та кат дмне. (Дкрïнт ѧтѧ)
ı. Нꙋ аскꙋнде фаца та де мине, ши
нꙋте ꙟтꙋрна кꙋ мънïе спре слꙋга
та: ажюторю мïеꙋ ай фост, нꙋмъ
пъръси пре мине, нечи мѧ лъса пре
мине дмнзъꙋль спсïей меле.
аı. Къ тата мïеꙋ ши мꙋма мѧ пъръ-
сиръмъ, ѧръ дмнꙋл прïимимъ.
вı. Ꙟвацъмъ дмне пре мин ꙟкалѧ та
ши мъ дꙋ пре мине пре кърарѧ ди-

[illegible]

дирѣ

ка:

ретъцïй пентрꙋ пизмашïи мïей.

гı. Нꙋмъ да пре мине пре воѧ пиз-
машилор мïей: къ съ скꙋларъ спре
мине мъртꙋриситори мичюноши,
ши гръитори стръмбътате.

дı. (Перить ѧмь крѣть фи) де нам връ-
ть креде къ вои веда бꙋнътатѧ
дмнꙋлꙋй спре пъмънтꙋл вïилор.

єı. Ащептъ пре дмнꙋль, ꙟтъръ-
щете, ши ва ꙟтъри дмнзъꙋ ини-
ма та, ащептъ пре дмнꙋ. Слав:

рел: ке. с, а. лг. е, к. дел: к. с, г.

Ѱаломь, кз.

Сꙋмма: а. Ачесть ѱаломь давдь, роагъ пре дмнзъꙋ, съль пъзаскъ де гониторïи лꙋй, ши съй пïаръ пре ей.

в. Дꙋпъ ачѣѧ дъ лаꙋдъ лꙋй дмнзъꙋ пентрꙋ къ аꙋ аꙋзить рꙋгъчюнѧ лꙋй.

г. Май апой роагъ пентрꙋ избъвирѧ лꙋй Інль.

ѱалом

4		44
pre mine și voiu jertvi în cortul Lui jertva (bucuriei) și a strigă- riei; cânt și cânta-voiu Domnului.		
Auzi, Doamne, glasul mieu ce strig, miluiaște-mă și auzi-mă pre mine.	8	
Ție zice inima mea: „Căutaț fața mea!" Fața Ta caut, Doamne. (Dirept aceaea:)	9	
Nu ascunde fața Ta de mine și nu Te înturna cu mânie spre sluga Ta; agiutoriul mieu ai fost, nu mă părăsi pre mine, neci mă lăsa pre mine, Dumnedzăul spăseniei meale,	10	
Că tatăl mieu și muma mea pără- sără-mă, iară Domnul priimi-mă.	11	Ps. 24:1; 85:11; 118
Învață-mă, Doamne, pre mine în calea Ta și mă du pre mine pre cărarea di-	12	

		CATHISMA
		reptății pentru pizmașii miei.
	13	Nu mă da pre mine pre voia piz- mașilor miei, că să sculară spre mine mărturisitori minciunoși și grăitori-strâmbătate.
Isa. 25:9; 33:2; Av. 2:3	14	(Perit am vrut fi), de n-am vrut creade că voiu vedea bunătatea Domnului spre pământul viilor.
	15	Așteaptă pre Domnul, întăreaș- te-te și va întări Dumnedzău ini- ma Ta; așteaptă pre Domnul. Slava.
Summa		**Psalom 27**
	1	În cest psalom David roagă pre Dumnedzău să-l păzască de gonitorii lui și să-i piarză pre ei:
	2	După aceaea dă laudă lui Dumnedzău pentru că i-au auzit rugăciunea lui;
	3	Mai apoi roagă pentru izbăvirea lui Israil.

✿ д҃. ✿ — мі҃.

Ѱалѡмъ Двдъ, кз҃.

Кантикꙋль лꙋй Двдь.

Кътрѫ ти́не стри́г, дмне търїа ма нꙋ тъча де ми́не, съ нꙋ кꙋмва тачь де ми́не, шѝ съмѫ асамънъ челора че погорь ꙟмормѫнтꙋ. (а҃.)

Аскꙋлтѫ (дмне) гласꙋл рꙋгъчюнилор меле, кънд стриг кътрѫ ти́не, шѝ кънд рꙁдикꙋ мънꙋле меле кътрѫ бесѣрека сфнцїи тале. (в҃.)

Нꙋмѫ траџе пре ми́не кꙋ пъкътѡшїи, шѝ кꙋ фъкъторїи недрептате: карїи гръеск паче кꙋ прїатнинїи сън, ꙗрѫ ꙟтрꙋ инима лор ꙗсте рꙋ. (г҃.)

Дъле лорь (дмне) дꙋпѫ (д҃.)

К — фап

✿ ка҃: ✿

фаптеле лорь, шѝ дꙋпѫ вікленїа фаптелорь лорь: дꙋпѫ лꙋкрꙋль мънꙋлорь лорь дъле лорь, плътѣщеле плата лорь.

(е҃.) Къ нꙋ ꙟцелегꙋ аминте фаптеле домнꙋлꙋй, шѝ лꙋкрꙋль мънꙋлорь лꙋй, здробива пре ей, шѝ нꙋва ꙟтемеѧ пре ей.

(ѕ҃.) Блгвнт дмнꙋл, къ аꙋзѝ гласꙋль рꙋгъчюнилорь меле.

(з҃.) Дмнꙋлꙋй търїа ма, шѝ скꙋтꙋл мїеꙋ, спре дънсꙋ нъдъждꙋѝ инима ма, шѝ маꙋ аџютать: шѝ саꙋ веселить инима ма: шѝ кꙋ кънтекꙋл мїеꙋ вою лъꙋда пре ел.

(и҃.) Дмнꙋлꙋй търїа ачестора, шѝ

търїа

4		45
Psalomŭ Dv(d)vĭ 27		
Cântecul lui David	Stih	
Cătră Tine strig, Doamne, tăria mea; nu tăcea de mine: să nu cumva taci de mine, și să mă asamăn celora ce pogor în mormântu.	1	
Ascultă, (Doamne), glasul rugăciunilor meale, când strig cătră Tine și când rădicu mânule meale cătră beseareca Sfinții<i> Tale.	2	Ps. 142:7
Nu mă trage pre mine cu păcătoșii și cu făcătorii-nedireptate, carii grăiesc pace cu priiatinii săi, iară întru inima lor easte rău.	3	Ps. 12:3; Ier. 9:8
Dă-le lor, (Doamne), după	4	

		CATHISMA
		faptele lor și după viclenia faptelor lor; după lucrul mânulor lor dă-le lor; plătește-le plata lor.
	5	Că nu iau aminte faptele Domnului și lucrul mânulor Lui; zdrobi-va pre ei și nu va întemeia pre ei.
	6	Blagoslovit – Domnul, că auzi glasul rugăciunilor meale.
	7	Domnulu-i tăria mea și scutul mieu, spre Dânsu nădăjdui inima mea și m-au agiutat; și s-au veselit inima mea; și cu cântecul mieu voiu lăuda pre El.
	8	Domnulu-i tăria acestora și

Д. | МВ.

търіа спсніи оунсулуи съу.

д. Спсаще шамении тъи ши блгсла-
ще мошіа та, шіи паще пре єи,
шіи ѫналцъ пънъ ѫвеакь.

Псаломь, кн.

а. Ачесть Псалом Двдь ѫтъи ѫдѣмнъ пре путер-
ниціи чещіи луми съ лауде ши съ чинстѣскъ пре
дмнзеу чіа адевърать.

в. Дупъ ачѣа єль съгуръ ѫкъ лаудъ пре дмнзъу.

Сумма:

Псаломъ Двдъ, кн.

с: Кънтекуль луи Двдь де пре съвършита кортулуи.

а. Аць дмнулуи, фіи путерничилорь, адучець дмнулуи
славъ ши търіе.

в. Даць дмнулуи славъ нумелуи
луи, ѫкинаціевъ дъдь чинсте до-
мнулуи ѫлокуль сфнціи луи.

ѫфрѫ-
цѫ

Кв Гласу

КА:

г. Гласуль Дмнулуи спре апе, дмне-
зеул славеи тунъ, Дмнуль спре
апе мулте.

д. Гласуль Дмнулуи ѫтъріе, Гла-
суль Дмнулуи ѫславъ.

е. Гласуль Дмнулуи фрънџе Кедріи,
ши здробѣще Дмнул Кедріи Ли-
ванулуи.

ѕ. Шіи фаче асъпата ка оунь џинку:
Ливануль ши Сиріонуль ка пуюл
інорозилорь.

мунті-
ле Ємо-
нулуи

з. Гласул Дмнулуи слобоаде паръ
де фокь.

и. Гласул Дмнулуи кутремуръ пу-
стіа, ши кутремуръ Дмнул пу-
стіа Кадисулуи.

Синаии

Гласу

4		46
tăria spăsenii<i> unsului Său.		
Spăsește oamenii Tăi și blagosloveaș-te moșia Ta; și-i paște pre ei și-i înalță, până în veac.	9	
Psalom 28		Summa
În cest psalom, David întâi îndeamnă pre putearnicii ceștii lumi să laude și să cinstească pre Dumnezău cel adevărat.	1	
După aceaea el sângur încă laudă pre Dumnezău.	2	
Psalomŭ Dv(d)vŭ 28		
Cântecul lui David despre săvârșenia cortului	Stih	
Daț Domnului, fii<i> putearnicilor, aduceț Domnului slavă și tărie.	1	
Daț Domnului slavă numelui Lui, închinați-vă, dând cinste Domnului în locul* sfinții<i> Lui.	2	*în frâmseață

		CATHISMA
	3	Glasul Domnului – spre ape, Dumnezăul slaveei tună; Domnul – spre ape multe.
	4	Glasul Domnului – în tărie, glasul Domnului – în slavă.
	5	Glasul Domnului frânge chedrii și zdrobeaște Domnul chedrii Livanului.
*muntele Ermonului	6	Și-i face a sălta ca un giuncu; Livanul și Sirionul* – ca puiul inorogilor.
	7	Glasul Domnului sloboade pară de foc.
*Sinaii	8	Glasul Domnului cutremură pustia; și cutremură Domnul pustia Caddesului*.

		мз.

д.

Гласꙋл Дмнꙋлꙋй фаче де накꙋ чютеле, ши декоапере дꙋмбрꙋвиле, ши ꙟбесеꙟрек лꙋй тоци (ѡаменїи) грꙋеск лꙋй славѫ. — д.

Дмнꙋл ꙟповою шаде, ши ва шеда Дмнꙋль ꙟПꙋрать ꙟвѣчь. — і.

Дмнꙋль ва да тꙋрїе ѡаменилѡ сꙋй: Дмнꙋль блгсва ѡаменїи сꙋ ꙟпаче. — аі.

Ѱаломь, ка.

Чѣсте ѱаломь ар, а, Пꙋрци.

Сꙋмма:

ꙟпарта динтꙋй, арата кꙋм лаꙋ избꙋвит дмнезꙋꙋ зик'ꙋдь кꙋ лаꙋ траснь пре ѥль дин скꙋрбѫ ка дин трош фꙋнтꙋнѫ. — а.

а, в, Парте ꙟдꙋиѫ пре крединчꙋѡши сꙋ лаꙋде пре дмнзꙋꙋ, пентрꙋ бинеле че аꙋ арꙋтать кꙋтрѫ ѥй пїерзꙋндь пре ꙗвеа ломь ши пре сфꙋтничїи лꙋй. — в.

ꙟна, г, Спꙋне не вонле ши скꙋрбеле лꙋй ши кꙋ — г.

лаꙋ скось дмнзꙋꙋ динтрꙋ ꙟтꙋа.

д. ꙟна, д. Фꙋгꙋдꙋаше кꙋ ва лꙋꙋда ꙟтоатѫ врѣмѧ пре дмнзꙋꙋ.

Ѱаломь Двдь, к.о.

ѕ. а. Кꙋнтекꙋле лꙋй Двдь. Кꙋнтате ꙟврѣма сфнциреи Касей лꙋй.

в. Налцꙋте пре тине Дмне, кꙋ май ꙟнꙋлца пре мине ши нꙋ лꙋсашь сꙋсѫ бꙋкꙋре пꙋ(н)машїи мїей де мине.

г. Дмне дмнзꙋꙋ мїеꙋ, стригаю кꙋтрѫ Тине ши мѫ виндекаши пре мине.

д. Дмне скосешь дин мормꙋнть сꙋфлетꙋль мїеꙋ, цинꙋтꙋмай вїꙋ сꙋ нꙋ фїꙋ кꙋ чѣлѧ че погорь ꙟгроапѫ.

е. Кꙋнтаць Дмнꙋлꙋй мꙋтивничїи лꙋй, ши лꙋꙋдаць пре ѥль кꙋ помá-

ѕїаца мѧ сфнцїи

4		47
Glasul Domnului face de nascu ciutele și descoapere dumbrăvile și în beseareca Lui toți (oamenii) grăiesc Lui slavă.	9	
Domnul în povoiu șade și va ședea Domnul împărat în veaci.	10	
Domnul va da tărie oamenilor Săi, Domnul blagoslovi-va oamenii Săi în pace.	11	
Psalom 29		Summa
Cest psalom are 4 părți:		
În partea dintâi, arată cum l-au izbăvit Dumnezău, zicând că l-au tras pre el din scârbă, ca dintro-o fântână.	1	
A 2 parte, îndeamnă pre credincioși să laude pre Dumnezău pentru binele ce au arătat cătră ei, pierzând pre Avesalom și pre sfeatnicii lui.	2	
În a 3, spune nevoile și scârbele lui și cum	3	

		CATHISMA
		l-au scos Dumnezău dintru acealea.
	4	În a 4, făgăduiaște că va lăuda în toată vreamea pre Dumnezău.
	Stih	*Psalomĭ Dv(d)vĭ 29*
	1	Cântecul lui David cântat în vreamea sfințirii casei lui
	2	Înalțu-Te pre Tine, Doamne, că m-ai înălțat pre mine și nu lăsaș să să bucure pizmașii miei de mine.
	3	Doamne, Dumnezăul mieu, strigaiu cătră Tine și mă vindecaș pre mine.
*viața mea	4	Doamne, scoseș din mormânt sufletul mieu*; ținutu-m-ai viu, să nu fiu cu ceia ce pogor în groapă.
*sfinții	5	Cântaț Domnului, milostivnicii* Lui și lăudaț pre El cu poma-

д҃. | мн҃.

на сфнцїй лꙋй.

Кѣ клипѣлѫ мн҃те ꙟмѣнїѧ лꙋй, шй віiацѫ ꙟтрꙋ воѧ лꙋй: сѣра сѣлѣлꙋѧцїє плѣнцєрѧ, шй диминѣца ва фй бꙋкꙋрїѧ. ѕ҃.

Пѧрѫ єꙋ ѕишь ꙟтрꙋ пача мѧ: нꙋмѣвоѫ клѣти ꙟвѣчь. з҃.

Дмне дй бꙋнѫ воѧ та ꙟтѣрита мꙋнтєлє мїєꙋ: аскꙋнсай фаца та шй фꙋѫ спѣмѣтать. (ꙟтꙋнчи). и҃.

Кѣтрѫ тинє стригаю Дмне, шй дмнꙋлꙋй мѧ рꙋгаю, (зикѣнд). ѳ҃.

Чє фолосꙋй ꙟсѣнцєл мїєꙋ кѣнд воѫ погорѫ ꙟгроапѫ? аꙋ лѣꙋдатєва прє тинє цѣрѣна? а вєстива адєвѣрꙋль тѣꙋ? і҃.

лꙋ

Margin: мѫнтє лє сѣ ꙟцєлєци ꙟпѣрѣцїѧ лꙋ

ка҃:

Аꙋзимѫ Дмне шй мѧ милꙋѧщє: Дмне фїимй ꙟтрꙋ ажюторю. аі҃

Ꙟторсай плѣнсꙋл мїє мїє ꙟтр бꙋкꙋрїє, дєлєгатай сакꙋль мїєꙋ шй май ꙟчинсꙋ кꙋ вєсєлїє. ві҃

Пєнтрꙋ ачѣѧ кѣнтава цїє слава мѧ шй нꙋва тѣчѧ: гі҃

Дмне дмнзѣꙋль мїєꙋ, ꙟвѣчь й споведимѣвоѫ цїє. ді҃ Слава:

Margin: жищѡ: Сакь сѣкім вемѣн тꙋ дежѣлі

Ѱалом, л҃.

Чїєть ѱаломь ан, г҃. Пѣрци.

Сꙋмма: а҃. ꙟтѣй дѣ харь лꙋй Дмнзѣꙋ, кѣ лаꙋ избѣвить прє єль де гоана лꙋй Саꙋл, шй асфѣтничнао лꙋй шй сѣроагѫ сѣй пїарзѫ прє єй.

в҃. Ꙟдоашарѫ, Роагѫ прє дмнзѣ пєнтрꙋ винєлє чє аꙋ фѣкꙋть кꙋ єль. г҃. Ꙟтрєѧ, ꙟдѣмнѫ крєдй чошій сѣ лаꙋдє шй єй прє дмнзѣꙋ, пєнтрꙋ избѣвирѧ чє аꙋ арѣтать кѣтрѫ єй.

Ѱалом

4		48
na Sfinții<i> Lui.		
Că clipeală easte în mânia Lui și viață, întru voia Lui: seara să-lășluiaște plângerea și diminea-ța va fi bucuria.	6	
Iară eu dziș întru pacea mea: „Nu mă voiu clăti în veaci!”	7	
Doamne, din bunăvoia Ta întărit-ai muntele* mieu; ascuns-ai fața Ta și fuiu spământat. (Atunce)	8	*muntele să înțelege împărăția lui
Cătră Tine strigaiu, Doamne, și Domnului mă rugaiu, (zicând):	9	
„Ce folosu-i în sângele mieu, când voiu pogorî în groapă? Au lăuda-Te-va pre Tine țărâna? Au vesti-va ade-vărul Tău?”	10	

		CATHISMA
	11	Auzi-mă, Doamne, și mă miluiaș-te; Doamne, fii-mi întru agiutoriu.
*Jidoveaște sac să cheamă veșmântu de jeale	12	Întors-ai plânsul mieu mie întru bu-curie, dezlegat-ai sacul* mieu și m-ai încinsu cu veselie.
	13	Pentru aceaea cânta-va Ție sla-va mea; și nu va tăcea.
	14	Doamne, Dumnezăul mieu, în veaci is-povedi-mă-voiu Ție. Slava.
		Psalom 30
Summa		Cest psalom are 3 părți:
	1	Întâi, dă har lui Dumnezău că l-au izbăvit pre el de goana lui Saul și a sfeatnicilor lui și să roagă să-i piarză pre ei.
	2	A doua oară, roagă pre Dumnezău pentru binele ce au făcut cu el.
	3	A treia, îndeamnă credin-cioșii să laude și ei pre Dumnezău pentru izbăvi-rea ce au arătat cătră ei.

ДѮ Д. ѮД

мѳ.

Ѱалом, Двдъ, л.

Кънтекꙋль лꙋй Дѣдѣ, дать Даскалꙋлꙋй кѫнтьрилоре. — л.

А Тине нъдъждꙋитамь доамне, съ нꙋмѫ рꙋшине ꙟвѣкь: ꙟдирептатѧ та избъвѣщемѫ пре мине. — в. — бм: кв. с. ѕ. кв. с: в, г.

Плѣкѫ кътрѫ мине оурѣкѧ та, ꙟдеграбѫ скоатемѫ пре мине: фїй міе стьлпъ тăре шй касъ ꙟтърйтѫ съмѫ цїй пре мине. — г. — іса: ма. с: вг.

дамнз

Къ търіа мѧ шй търіѧ мѧ ещй тꙋ, шй пентрꙋ нꙋмеле тъꙋ дꙋмѫ пре мине, шй мѫ ꙟдиреп̃тѣзѫ. — д.

Скоатемѫ пре мине декꙋрса, каре аскꙋнсърѫ міе? къ тꙋ ещй търіѧ мѧ Дмне. — є.

ДѮ ка: ѮД

лѵ. кг с, мѕ.	ѕ	Ꙟмъна та дау сꙋфлетꙋль міеꙋ: къ май ръскꙋмпърат пре мине доамне дмнзъꙋль адевърꙋлꙋй.
	з	Ꙋрътамь пре чѧ че цинь ꙟдешертърнле ꙟдешърт; ѧръ еꙋ мѫ нъдъждꙋеск ꙟдмнꙋль.
	и.	Бꙋкꙋрамъвои шй мѫ вои весели ꙟтрꙋ милата та, къ възꙋшь сꙋпърарѧ мѧ, лꙋатай аминте скръба ꙋнимій мѣле.
	ѳ	Шй нꙋмай ꙟкисъ пре мине ꙟтрꙋ мъна пимашилорь, чеай фъкꙋт съ стѧ ꙟлъциме пичоареле мѣле.
	і.	Міловащемѫ дмне, къ сꙋпърарем іе, тꙋрбꙋрат ꙋса де мъніе окъ міеꙋ, сꙋфлетꙋл міеꙋ шй пънтечеле міеꙋ.

4		49
Psalomĭ Dv(d)vŭ 30	Stih	
Cântecul lui David dat dascalului cântărilor	1	Ps. 22:6; 25:2,3
În tine nădăjduit-am, Doamne, să nu mă ruşinez în veac; în direptatea Ta izbăveaşte-mă pre mine.	2	
Pleacă cătră mine ureachea Ta, îndegrabă scoate-mă pre mine; fii mie stincă tare* şi ca o casă întărită să mă ţii pre mine.	3	Isa. 49:23 *Dumnezău
Că stinca mea şi tăria mea eşti Tu; pentru numele Tău du-mă pre mine şi mă îndireptează.	4	
Scoate-mă pre mine den cursa carea ascunsără mie, că Tu eşti tăria mea, Doamne.	5	

		CATHISMA
Luca 23:46	6	În mâna Ta dau sufletul mieu, că m-ai răscumpărat pre mine, Doamne, Dumnezăul adevărului.
	7	Urât-am pre ceia ce ţin îndeşertările în deşărt; iară eu mă nădăjduiesc în Domnul.
	8	Bucura-mă-voiu şi mă voiu veseli întru milostea Ta, că vădzuş supărarea mea, luat-ai aminte scârba inimii meale.
	9	Şi nu m-ai închis pre mine întru mâna pizmaşilor, ce ai făcut să stea în lărgime picioarele meale.
	10	Miluiaşte-mă, Doamne, că supărare mi-e; turburatu-s-au de mânie ochiul mieu, sufletul mieu şi pântecele mieu.

ѯ. н.

аі Къ съ сфършй де дꙋрере віаца ма, шй аний міей де сꙋспинаре, слъбитаꙋ търіа ма пентрꙋ стръмбътата ма, шй ѡаселе меле съ ро-
ві асеръ. Тꙋтꙋрорь пимашилорь міей лем фост батџокꙋръ, шй май вьртось вечинилорь міей, шй кꙋноскꙋцилорь міей спаймъ: каріи мъ веда пре мине афаръ фꙋ-
ціа де мине.
гі Уйтать фꙋю ка оунь морт де ла инемъ, шй фꙋю ка оун васпіедꙋт.
ді Къ аꙋѕію батџокꙋра амꙋлцй, шй де тоате латꙋриле ам фрикъ, къдꙋсе сфътꙋна де преꙋнъ спре мине: къ кꙋцета съ принзъ пре сꙋфле-

ло́. тꙋль

Іѡ, аі. Сѵ, гі. нн. кѕ, ті. ві.

ка:

еі тꙋль міеꙋ. Ирь еꙋ дꙋмне спре тине мъ нъдъдꙋію: Зишь дꙋмнезъꙋль міеꙋ ещи тꙋ.
ѕі Ѧтрꙋ мъна та сьнть времиле меле, избъвещемъ дин мъна пимашилор міей, шй дегонитóріи міей.
ѕі Ѧтрꙋ мъна та сьнть времиле меле, избъвещемъ дин мъна пимашилор міей, шй дегонитóріи міей.
зі Лꙋминеѕъ фаца та спре слꙋга та, избъвещемъ пре мине пентрꙋ мила та. Дꙋмне съ нꙋмъ рꙋ-
иі шинезь, къ пре тине тем кемат рꙋшинезеесъ пъкътошій, шй съ погбаръ Ѧмормънть.
ді Ѧмꙋцеськъ бꙋзеле мининчюноасе, кареле гръеськь Ѧпротива дирептꙋлꙋй асприꙋ, кꙋ фъліе шй кꙋ оуръ-
к. чюне. Кътꙋе де мꙋлт би-

ніаі

іа: зи ліаі мєлі

Ѧтаци торю

Іса: ка. е, д. е, ко: е. і а.

200

4		50
Că să sfârși de dureare viața mea și aii miei, de suspinare; slăbit-au tăria mea pentru strâmbătatea mea și oasele meale să roaseră.	11	Iov 19:13; Ps. 37:12
Tuturor pizmașilor miei le-am fost batgiocură; și mai vârtos, vecinilor miei. Și cunoscuților miei – spaimă; carii mă vedea pre mine, afară fugiia de mine.	12	
Uitat fuiu, ca un mort de la inemă; și fuiu ca un vas pierdut.	13	
Că audziiu batgiocura a mulți și den toate laturile am frică, cându se sfătuiia dempreună spre mine; că cugeta să prindză pre sufle-	14	

		CATHISMA
	15	tul mieu. Iară eu, Doamne, spre Tine mă nădăjduiiu. Ziș: „Dumnezăul mieu ești Tu" .
*sau zilele meale	16	Întru mâna Ta sânt vremile meale*; izbăvește-mă din mâna pizmașilor miei și de gonitorii miei.
	17	Luminează fața Ta spre sluga Ta; izbăvește-mă pre mine pentru mila Ta.
*într-agiutoriu	18	Doamne, să nu mă rușinez, că pre Tine te-am chemat*; rușineaze-să păcătoșii și să pogoară în mormânt.
	19	Amuțească buzele minciunoase carele grăiesc împrotiva direptului aspru, cu fălie și cu urâciune.
Isa. 64:4; 2 Cor. 2:9	20	Câtu e de mult bi-

нелеı̃ꙉъꙋ, (Дм̃не) кареле аꙋ̆ ꙋ̆ ꙋ̃ а̃ск̃ꙋсь челора че сътемь де тине, кареле аꙋ̆ фъкꙋт нъдъждꙋиторилор ꙟтине, ꙟнаинтꙗ фиилорь оамениолѡ.

к̃а Аскꙋнзи пре еи ꙟтрꙋ аскꙋнсꙋль фецей тале, де фълиıнле бърбацилорь; аскꙋнѕи пре еи ка ꙟтрꙋ коть де сфада лимбилорь.

к̃в Бꙗвить дм̃нꙋль кареле ꙟминꙋнꙗ мила са міе, ка ꙟтроѿ четате ꙟтърить.

к̃г Ꙗрꙗ еꙋ зичꙗ ꙟграба мꙗ, лепъдатꙋсь де наинтꙗ окилорь тъи, чѣ ꙟкъ аи аскꙋлтать гласꙋль рꙋгъчюнилорь мѣле, кѫдь стрига кътрꙗ тине.

к̃д Юбици пре дом-

ꙁѓ нꙋль

нꙋль тоци милоши лꙋи: пре кредничоши пъзѣще дм̃нꙋль, ши плътѣще де дестꙋль фъкъторилорь де фълие.

к̃є Ꙟтърицивꙗ, ши ва ꙟтъри дꙋмнезъꙋ инема воастрꙗ, тоци чеꙗ че вꙗ нъдъждꙋици ꙟдм̃нꙋль.

Ѱалом, ла.

Сꙋмма: Давидь, ка оунь Пррокь дирепть алꙋи Дм̃незъꙋ, ꙟчесть Ѱаломь, дъ ꙟвъцътꙋрꙗ фоарте де фолос кредничошилорь, ꙟвъцъндь де чѣсте, г, лꙋкрꙋри.

а. Ꙟтѫи арꙗтꙗ ꙟче стꙗферекъчюна ѡмꙋлꙋи ꙟче стꙗ віацꙗ.

в. Адоаш, ꙟвацꙗ че рѡ прімѣск пъкътошіи де ертъчюна пъкателор.

г. Атреиа ѡрꙗ, арꙗтꙗ, де че трѣбꙋе съсе ферѣскꙗ кредничошіи, съ нꙋ кꙋва съ ѣ змитѣскꙗ ꙟкредиицꙗ кꙋ кара пъ ертъчюна пъкателорь.

Ꙟчесть Ѱаломь съкꙋпринде тоатꙗ Сꙋмма Еѵаггелиеи, ши темеюль спсніеи ноастре.

Ѱало

4		51
nele Tău, (Doamne), carele ai ascuns celora ce să tem de Tine, carele ai făcut nădăjduitorilor în Tine, înaintea fiilor oamenilor.		
Ascunzi pre ei întru ascunsul feaței Tale, de făliile bărbaților; ascundzi pre ei ca într-un cort, de sfada limbilor.	21	
Blagoslovit – Domnul, Carele-m înminună mila Sa mie, ca întro-o cetate întărită.	22	
Iară eu zicea în graba mea: „Lepădatu-s denaintea ochilor Tăi!”; ce încă ai ascultat glasul rugăciunilor meale, când striga către Tine.	23	
Iubiți pre Dom-	24	

		CATHISMA
		nul toți miloșii Lui; pre credincioși păzească-i Domnul și plătească den destul făcătorilor de fălie.
	25	Întăriți-vă și va întări Dumnezău inema voastră, toț ceia ce vă nădăjduiți în Domnul.
		Psalom 31
Summa		David, ca un proroc direpț al lui Dumnezău, în cest psalom dă învățătură foarte de folos credincioșilor, învățând de ceaste 3 lucruri:
	1	Întâi arată în ce stă ferecăciunea omului în ceastă viață.
	2	A doao, învață ce rod priimăsc păcătoșii den iertăciunea păcatelor.
	3	A treia oară, arată de ce trebuie să se ferească credincioșii, să nu cumva să să zmintească în credință, cu carea iau iertăciunea păcatelor.
		În cest psalom să cuprinde toată summa Evangheliei și temeiul spăseniei noastre.

ꙟ д.

Ѱалом Двдъ, ла.

Кѫнтекꙋл лꙋй Дѣде дѣꙟвъцътꙋрѫ.

а. Ферічитꙋй кꙋй съ ꙗртѫ стрымбътатѧ, шй кꙋй саꙋ акоперить пъкатꙋл.

б. Феричит бърбат, кърꙋѧ нꙋй сокотѣще дмнꙋль стрымбътатѧ, нечи ꙗсте ꙟтрꙋ ꙟнемъ лꙋ ꙟшълъчюне.

г. Къ тъкꙋй, ꙟвекирьсе ѡаселе мѣле, ꙟваетꙋл мїеꙋ тоатѫ зꙋа.

д. Къ зꙋа шй ноапта съ ꙟгреꙋїаꙁъ спре мине мѫна та, ꙟтоарсеcѫ ръвенѧла ма спре съчетѫ де варѫ.

е. Пъкатꙋль мїеꙋ цилам арътат цїе, шй стръмбътатѧ ма нꙋшам

ако

кд:

акоперить: зишь, спꙋневой спре мине фъръ лецилле мѣле дмнꙋлꙋ, шй тꙋ ай ертать стрымбътатѧ пъкатꙋлꙋй мїеꙋ.

ѕ. Пентрꙋ ачѣѧ съ роагѫ цїе тоть милосꙋль, ꙟврѣме детрѣбѫ: кꙋ адевърь оу деле а апе мꙋлте нꙋсеворь апропїѧ де ел.

з. Тꙋ ещи аскꙋнсꙋл мїеꙋ, десꙋпъраре пъꙁѣщемѫ пре мине, кꙋ стригаръ избъвирей ꙟпрецюръмѫ пре мине.

и. Ꙟцелепцитевой шй тѣ вой ꙟвъца пре тине калѧ ꙟтрꙋ кара съ ꙟмбли, сфътꙋитевой кꙋ окиль мїеꙋ.

ѳ. Нꙋ фиреци кꙋмꙋ калꙋл, шй мъскоюль, каріись фъръ ꙟцелепчюне,

кїро

4		52
Psalomĭ Dv(d)vĭ 31		
Cântecul lui David de-nvățătură	Stih	
Fericitu-i cui să iartă	1	Rom. 4:7
strâmbătatea și cui		
s-au acoperit păcatul.		
Fericit bărbat, căruia	2	
nu-i socotească Domnul strâmbă-		
tatea, neci easte întru inema lui*		*sau în gura sa
înșălăciune. Că tăcuiu,	3	
învechiră-se oasele meale în vaietul		
mieu toată zua.		
Că zua și noaptea să îngreuiază	4	Prov. 28:13; 1 Ioan 1:9
spre mine mâna Ta, întoarse-să ră-		
veneala mea spre seacetă de vară.		
Păcatul mieu Ți l-am arătat	5	
Ție și strâmbătatea mea nu o am		

		CATHISMA
		acoperit. Ziș: „Spune-voiu spre
		mine fărălegile meale Domnului”.
		Și Tu ai iertat strâmbătatea
	6	păcatului mieu. Pentru aceaea
		să roagă Ție tot milosul în
		vreame de treabă: cu adevăr unde-
		le a ape multe nu se vor apropia de
Ps. 9:10	7	el. Tu ești ascunsul mieu;
		de supărare păzeaște-mă pre mine,
		cu strigarea izbăvirei împregiură-
	8	mă pre mine. „Înțelepți-te-
		voiu și te voiu învăța pre tine ca-
		lea întru carea să îmbli, sfătu-
		i-te-voiu cu ochiul Mieu.”
Prov. 9:10	9	Nu fireț cumu e calul și mâș-
		coiul, carii-s fără înțelepciune,

д.

кърора лїе гꙋра ꙟзъбалӕ ши ꙟфрѣ, ай ѡпри съ нꙋсе апропїе де тине.

Мꙋлте дꙋрори пъкътошилорь, іаръ пре нъдъдꙋиторюль ꙟдомꙋл милаль ва ꙟкꙋнџюра. | і.

Бꙋкꙋрацивъ ꙟдмнꙋль, ши въ веселици дирепцїи, лъꙋдаци тоци дирепцїи кꙋ инимъ. | аі. | При: кс. е. г. — Пре: дмзъ,

СЛАВА:

м — к҃аѳїс

| нг.

КАѲІСМА, Е. ѰАЛО ДВВ: ЛВ.

Сꙋмма: | а. | ꙟчест ѱаломь, іналтенїи кредин чоши, ꙟтьи съ ꙟдемнъ пре лаꙋда лꙋи дмнзъꙋ, пентрꙋ фапт теле лꙋи, пентрꙋ кареле съвъ а аве.

Ꙟцелепчюна, Пꙋтера, Ши бꙋнътата лꙋи Дꙋ мнезъꙋ, де с, детъи, пънъ ꙟ, к.

в. | Дꙋпъ ачеа роагъ іналтенїи пре Дмнзъꙋ, съ чие бꙋнътата лꙋи ꙟтоатъ време спре ей.

с, к, ка.

ѰАЛОМЬ, ЛВ.

с: | Честе ѱаломь ал Жидовен каре тꙋтꙋлꙋше, ши чей, о. де кпетꙋлари лаꙋ пꙋсь ꙟрꙋнде кꙋ алалꙋи Дедь.

а. | Бꙋкꙋрацивъ дирепцїи ꙟ-дмнꙋл, кꙋвїишасъ е ла- ꙋда дирепцилорь.

в. | Исповедицивъ Дмнꙋлꙋи ꙟлаꙋ- тъ, ꙟнаблъ, ꙟ ѱалтире кꙋ, і,

стре

4		53
cărora li-e gura în zăbală și în frâu, a-i opri să nu se apropie de tine.		
Multe durori-s păcătoșilor, iară pre nădăjdiutoriul în Domnul mila-l va încungiura.	10	
Bucurați-vă în Domnul, și vă veseliți, direpții! Lăudați, toți direpții cu inima* ! Slava.	11	Prov. 27:3 *pre Dumnezău

Summa	1	**Cathisma 5.** *Psalo(m)ĭ Dv(d)v 32* În cest psalom, israilteanii credincioși întâi să îndeamnă pre lauda lui Dumnezău pentru faptele Lui, pentru carele să văd aiave: Înțelepciunea, putearea și bunătatea lui Dumnezău, den stih dentâi, până în 20.
	2	După aceaea, roagă israilteanii pre Dumnezău să ție bunătatea Lui în toată vreamea spre ei, stih 20, 21. **Psalomul 32**
	Stih	Cest psalom la jidovi n-are tituluș și cei 70 de cărtulari l-au pus în rând cu ai lui David.
	1	Bucurați-vă, direpții în Domnul, cuvioasă e lauda direpților.
	2	Ispovediți-vă Domnului în lau-tă, în nablă, în psaltire cu 10

е. | нд.

строуне кънтаци луй.

г. Кънта луй кънтекь ноу, бине кънтаци луй кꙋ стригаре.

д. Къ дирепте кꙋвънтꙋль дмнꙋлуй, ши тоть лꙋкрꙋл луй кредин-чоꙋсе.

е. Юбеще диретата ши цюдеката (Дмнꙋль,) де мила дмнꙋлуй плинꙋе пъмънтꙋл.

кп, рнг. ѕ. хд.

ѕ. Кꙋ кꙋвънтꙋль дмнꙋлуй фъкꙋ-тесь черюриле, ши кꙋ Дхль ростꙋ-луй луй тоть ширегꙋль лорь.

бп, ѕі. е: ѕ. стъла черюлй

з. Стрънгъдь апеле мъріей ӑтрꙋ гръмадж, пꙋйндь адънкꙋриле ӑ-витйиаре.

н. Темъсж де домнꙋль тоть пъмънтꙋль, темъ-сж дединсꙋль тоцй лъкꙋиторіи

с. ꙋ фоали

 аꙋміи

кі:

бп: і. ѕ, г.

і. лꙋміей. Къ ель зисе, ши фꙋ: ель порꙋнчи ши зидирьсе.

іса: аі. е, г.

і. Дмнꙋль спарџе сфатꙋль лимби-лорь, ши стрикж кꙋцетеле ѡаме-нилорь (ши лепъдж сфатꙋль Боиерилорь.)

прм: лі. с: кл. н клел. іса: мѕ. е, і.

аі. Іаръ сфетꙋль Дмнꙋлуй стж ӑ-векь, кꙋцетеле инимій денемь (пънж) ӑнемь.

ві. Ферчить немь, кърꙋиа іе домнꙋл Дмнезъꙋль луй: ши ѡаменіи ка-ріи алесе моші е луйшь.

ни, хд. ѕ, е рмг, ѕ. еі.

гі. Де черюре привеще дмнꙋль, ши веде тоци фій ѡаменилорь.

ді. Де скаꙋнꙋль съльшлꙋирей луй, привеще спре тоцй лъкꙋиторіи пъ-мънтꙋлуй.

Чине

5		54
strune cântați Lui.		
Cântaț Lui cântec nou, bine cântați Lui cu strigare!	3	
Că direptu e cuvântul Domnului și tot lucrul Lui credinciosu e.	4	
Iubeaște direptatea și giudecata (Domnul); de mila Domnului plinu e pământul.	5	Ps. 118:64
Cu cuvântul Domnului făcute-s ceriurile și cu Duhul rostului Lui, tot șireagul* lor.	6	Gen. 16:7 *stealele ceriului
Strângând apele măriei întro-o grămadă, puind adâncurile în vistiare*.	7	
Teamă-să de Domnul tot pământul, teamă-să de Dinsul toți lăcuitorii	8	*sau în foale

		CATHISMA
Gen. 1:3	9	lumiei. Că El zise, și fu; El porunci, și zidiră-se.
Isa. 19:3	10	Domnul sparge sfatul limbilor și strică cugetele oamenilor (și leapădă sfatul boiarilor).
Prov. 19:21; 21:30; Isa. 46:10	11	Iară sfeatul Domnului stă în veac, cugetele inimii – den neam (până) în neam.
	12	Fericit neam, căruia i-e Domnul Dumnezăul lui și oamenii carii alease-i moșie Luiș.
Ps. 64:5; 143:15	13	Den ceriure priveaște Domnul și veade toți fii<i> oamenilor.
	14	Den scaunul sălășluirei Lui priveaște spre toț lăcuitorii pământului.

Чи́не а҆ѹ҆ зи́дить де пре ѹ҆́нѧ и҆нимиле ло҆, ши ꙟцеле́це тоа́те фа́птеле ло́рь? еі. Нѹ́съва и҆збъвѝ Кра́юл ꙟмѹ́лцимѧ ширегѹрилорь, пѹтѣ́рникѹл нѹ́ва скъпа ꙟмѹ́лцимѧ пѹте́рией лѹ́й. ѕі.

Минчи́нъе ка́лѹль ꙟ спъсе́нїе, ꙟмѹ́лцїмѧ вѣ́ртѹтей лѹ́й нѹ́ва мъ́нтѹй. зі. И҆а́тѫ ѡ҆́кїюль дмнѹ лѹ́й спре чеѧ че сътемь де е҆́ль, ши пре чѣ нъдѣ́ждѹито́рий ꙟтрѹ ми́ла лѹ́й. иі.

Съ и҆збъва́скѫ де моа́рте сѹфлетеле ло́рь, ши съ хрънѣ́скѫ пре е҆́й ꙟтрѹ фоамете. ѳі.

(Пентрѹ а҆чѣ́ѧ) Сѹфлетѹль нострѹ а҆ща́птѫ пре Дмнѹл: къ а҆џю- к.

Іѡ: ле. г. е. нн. лг. г. ѕ. а. Пе: г. е. ві.

М г　　　　то́рю

то́рю ши скѹ́тѹль нострѹ а҆есте.

ка. Къ ꙟтрѹ е҆ль съ ва веселѝ и҆нема ноа́стрѫ, къ ꙟтрѹ нѹ́меле сфнцїе лѹ́й нъдѣ́ждѹи́мь.

кв. Фїе дмне ми́ла та спре но́й, кѹ́мь не нъдѣ́ждѹи́мь спре ти́не.

Ѱало́мь, лг.

Сѹ́мма:

а. Двдь а҆чи́сть ѱало́м ꙟти́н ла́ѹдѫ пре дмнезъ. пентрѹ къ лаѹ и҆збъви́ть де перирѫ мо́рцїей, къ да къзѹсе ꙟ мѫ́на лѹй А҆вимелеух, Кра́юль Фѹлистѣ́нилорь, ц. в. пънѫ ꙟ ѕ.

в. А҆до́лашаръ, А҆ра́тѫ къ Дмнезѣѹ пре то́ци крединчо́ши ка́рїи кре ꙟтрѹ е҆ль и҆збъвѣ́щей, ши ле дъ ꙟнаинте ка́ре фрика лѹй Дмнезѣѹ къ а҆девъ.

Ѱало́мь Двдь, лг.

а. Самѹ́ка. с. еі ѕг.

ѕ. Кѫнтекѹль лѹй Двдъ, кѫ́ндѹше скимбѫ фа́ца, ꙟнаинта лѹй А҆вимелеухъ, ши слобози ши съдѹсе.

Благо

5		55
Cine au zidit dempreună inimile lor și înțeleage toate faptele lor.	15	
Nu să va izbăvi craiul în mulțimea șireagurilor, putearnicul nu va scăpa în mulțimea puteriei lui.	16	
Minciună e calul în spăsenie, în mulțimea vârtutei lui nu va mântui.	17	
Iată ochiul Domnului spre ceia ce să tem de El și pre nădăjduitorii întru mila Lui.	18	Iov 35:7; Ps. 33:6; 1 Pet. 3:12
Să izbăvască den moarte sufletele lor și să hrănească pre ei întru foamete.	19	
(Pentru aceaea) sufletul nostru așteaptă pre Domnul, că agiu-	20	

		CATHISMA
		toriul și scutul nostru easte.
	21	Că întru El să va veseli inema noastră, că întru numele Sfinției Lui nădăjduim.
	22	Fie, Doamne, mila Ta spre noi, cum ne nădăjduim spre Tine.
		Psalom 33
Summa	1	David în cest psalom întâi laudă pre Dumnezău, pentru că l-au izbăvit de perirea morției, când căzuse în mâna lui Avimeleh, craiul filisteanilor, stih 2, până în 6.
	2	A doua oară, arată că Dumnezău pre toți credincioșii carii cred întru El izbăveaște-i; și le dă înainte carea e frica lui Dumnezău cu adevăr.
		Psalomĭ Dv(d)vĭ 33
1 Sam. 21:15, 16	Stih	Cântecul lui David cându-ș schimbă fața înaintea lui Avimeleh și-l slobozi și să duse

е.

нѕ.

Благословеск пре Дмнꙋл ꙟтоатъ времѧ, пꙋрꙋрѧ лаꙋда лꙋи ꙟтрꙋ ростꙋль мїеꙋ. а.

ꙟ Дмнꙋл лаꙋдъсе сꙋфлетꙋл мїеꙋ: аꙋзїворь блъндзїи ши северь весели. б.

Мърици пре Дмнꙋль кꙋ мине, ши съ ꙟнълцъм нꙋмеле лꙋи депреꙋнъ. г.

Кътаю пре Дмнꙋль, ши мъ аꙋзи пре мине, ши де тоате кꙋтремꙋриле меле избъвимъ пре мине. д.

Кътаворь спре ель, ши съворь лꙋмина, ши фецеле лорь нꙋсеворь рꙋшина. е.

Ачесть сърꙋман стригъ, ши Дмнꙋль аꙋзиль: ши де тоате скърбеле лꙋи избъви пре ель. ѕ.

Тъбъраще ꙟцерꙋль з.

Дмнꙋлꙋи

ка:

Дмнꙋлꙋи ꙟпрецюрꙋль челора че съ темь де ель, ши избъвеще пре еи.

н. Гꙋстаци, ши ведеци къ бꙋнꙋ е домнꙋль: ферічит бърбат кареле нъдъдꙋяще спре ель.

ѳ. Темецивъ де Дмнꙋл сфинции лꙋи: къ нꙋи липсъ челора че съ темь де ель.

бїгацї і. Пꙋїи леꙋлꙋи липсисъворь, ши съворь фламънзи: ꙗръ чеа че кавтъ пре Дмнꙋль, нꙋсеворь липси де тоть бинеле.

аі. Веници фїи аскꙋлтацимъ, фрика Дмнꙋлꙋи ꙟвъцавои пре вои.

ві. Чинее ачела бърбать чеши пофтеще вїаца, ꙗбеще зилеле съвадзъ бине!

Пъ

5		56
Blagoslovesc pre Domnul în toată vreamea; pururea lauda Lui – întru rostul mieu.	1	
În Domnul laudă-se sufletul mieu; auzi-vor blânzii și se vor veseli.	2	
Măriți pre Domnul cu mine și să înălțăm numele Lui dempreună.	3	
Căutaiu pre Domnul și mă auzi pre mine și de toate cutremurile meale izbăvi-mă pre mine.	4	
Căuta-vor spre El și să vor lumina; și feațele lor nu se vor rușina.	5	
Acest suruman strigă și Domnul auzi-l și den toate scârbele lui izbăvi pre el.	6	
Tăbărăște îngerul	7	

		CATHISMA
		Domnului împregiurul celora ce să tem de El și izbăvească pre ei.
	8	Gustați și vedeți că bunu e Domnul; fericit bărbat carele nădăjduiaște spre El.
	9	Teameți-vă de Domnul, toți sfinții Lui; că nu-i lipsă celora ce să tem de El.
*bogații	10	Puii leului* lipsi-să-vor și să vor flămânzi; iară ceia ce caută pre Domnul nu se vor lipsi de tot binele.
	11	Veniți, fii, ascultați-mă, frica Domnului învăța-voiu pre voi.
	12	Cine e acela bărbat ce-ș pohteaște viața, iubeaște-ș zilele să vază bine?

е.

Пъзѣще лимба та де рѫꙋ: ши бꙋзеле тале съ нꙋ гръиаскѫ ꙟшелъчюне.	гі	гз. ꙟ, Пе: г ꙁ, г.
Ꙟтоарчете де пре рѫꙋ, ши фѫ бине: каꙋтѫ пачѧ, ши те цине де ѧ.	ді	
Окїи Дмнꙋлꙋи спре дирепци, ши ꙋрекилеꙋи спре стригарѧ лор.	еі	
Ꙗрѫ фаца Дмнꙋлꙋи ꙟпротива фъкъторилорь рѫꙋ, таесѫ де спре пъмѫнть помана лорь.	ѕі	Іѡ: лѕ. ꙁ, ꙁ. вн. лв. ꙁ, нг. ꙟ, Пе: г ꙁ, ві.
Стригѫ дирецїи, ши Дмнꙋл аꙋзей, ши де тоате скърбеле лорь и събѣще пре ѥи.	зі	
Апроапе е Дмнꙋл де ꙟфрѫнцїи кꙋ инима, ши смерицїи кꙋ дꙋхꙋл спѧсеще.	иі	
Мꙋлте скърбеле ди-	ѳі	

Н ѥп

ка:

		рѥпцилꙋи: ши де тоате избѣвѣще пре ѥль Дмнꙋль.
	к.	Пъзѣще тоате ѡаселе лꙋи, (Дмнꙋль) ꙋнꙋль де тре нѣсе нꙋ сева зроби.
	ка	Пре пъкътос ѡморѫва рѫꙋтатѧ, ши ꙋрѫторїи дирепцилꙋи пꙋ стїиворь.
	кв	Рѫскꙋмпърава Дмнꙋль сꙋфлетꙋле слꙋгилорь сале, ши нꙋворь пꙋстїи тоци чѧ че нъдъдꙋеск ꙟтрꙋ ѥль. Слава:

Псаломь, лд.

Сꙋма.	а.	Ꙟпїста псаломꙋ двдь, ꙍ пролгѫ лꙋи Дмнезеꙋ ст... изъвѫска де голиа лꙋи Саꙋль, ши а ѡ фетинчи лорь лꙋи.
	в.	Арата дꙋпѫ ачѣа, кꙋм голиа нѣсъ пре ѥль фѣрѫ девина.

Псаломь Двдь, лд.

Къптикꙋль лꙋи Двдо.

Пъра

5		57
Păzeaște-ț limba ta de rău; și buzele tale să nu grăiască înșelăciune.	13	1 Petru 3:10
Întoarce-te despre rău și fă bine; caută pacea și te ține de ea.	14	
Ochii Domnului – spre direpți; și urechile Lui – spre strigarea lor.	15	
Iară fața Domnului – împrotiva făcătorilor-rău; taie-să despre pământ pomana lor.	16	Iov. 36:7; Ps. 32:18; 1 Petru 3:12
Strigă direpții și Domnul aude-i și den toate scârbele lor izbăveaște pre ei.	17	
Aproape e Domnul de înfrânții cu inima; și smeriții cu duhul spăseaște.	18	
Multe-s scârbele di-	19	

		CATHISMA
		reptului; și den toate izbăveaște
	20	pre el Domnul. Păzeaște toate oasele lui (Domnul), unul dentr-înse nu se va zdrobi.
	21	Pre păcătos omorî-l-va răotatea și urâtorii direptului pustii-vor.
	22	Răscumpăra-va Domnul sufletul slugilor Sale și nu vor pustii toți ceia ce nădăjduiesc întru El. Slava.
		Psalom 34
Summa	1	În cest psalom, David să roagă lui Dumnezău să-l izbăvască de goana lui Saul și a sfeatnicilor lui.
	2	Arată, după aceaea, că-l gonesc pre el fără de vină.
		Psalomĭ Dv(d)vĭ 34
		Cântecul lui David

є҃.

нй.

Пъръщете дмне кꙋ пърѫшї мїей: батеце кꙋ чела че сѫ бать кꙋ мине. | а.

Апꙋкѫ армѫ ши павъцѫ: ши те скоалѫ ѫтрꙋ аџюториꙋль мїеꙋ. | в.

Скоате фꙋще ши ѫкиде кала | г.
пре денаинта гониторилорь мїей, зи сꙋфлетꙋлꙋй мїеꙋ, спсѣнїа та сѫнть єꙋ.

Рꙋшинѣзесѫ, ши сѫсе сфїаскѫ чела че каꙋтѫ сꙋфлетꙋль мїеꙋ: ѫтоаркъсе ѫдърѫтъ, ши сѫсе рꙋшинѣзе карїи кꙋџетѫ мїе рѫꙋ. | д.

Фїе ка плѣва ѫнаинта вѫнтꙋлꙋй, ши ѫџерꙋл дмнꙋлꙋй гонѣскѫ пре єй. | є.

Фїе кала лор ѫтꙋнекоасѫ ши лꙋнеко- | ѕ.

Н є   ма

Ка:

сѫ, ши ѫџерꙋ дмнꙋлꙋ гонѣкѫ пре єй.

Кѫ фѫрѫ винѫ аскꙋнсерѫ мїе ѫгроапѫ кꙋрса лорь, фѫрѫ винѫ сѫпарѫ гроапѫ ѫпротива сꙋфлетꙋлꙋй мїеꙋ. | з.

Вїе спре єль рѫснпира карѫ нꙋ щи, ши кꙋрса че аꙋ аскꙋнсь сѫль принзѫ пре єль, казѫ ѫтрꙋ перире. | и.

Ѩрѫ сꙋфлетꙋл мїеꙋ бꙋкꙋресе ѫдомнꙋль, веселѣскѫсе ѫтрꙋ мѫнтꙋира лꙋй. | ѳ.

Тоате ѡаселе мѣле зичеворь: дмне дмне, чине є ка тине, карилє избѫвещи скѫрбитꙋль де чель май таре де єль, ши сꙋрꙋманꙋл ши лисиꙋтꙋл де чела че жехꙋѫщи пре єль. | і.

Скꙋларѫсе мѫртꙋриситорї мин- | аі.

чюло

5		58
Pârăște-Te, Doamne, cu pârâșii miei, bate-Te cu ceia ce să bat cu mine.	1	
Apucă armă și pavăță și Te scoală întru agiutoriul mieu.	2	
Scoate fuște și închide calea pre denaintea gonitorilor miei, zi sufletului mieu: „Spăsenia ta sânt Eu."	3	
Rușineaze-să și să se sfiască ceia ce caută sufletul mieu; întoarcă-se îndărăpt și să se rușineaze carii cugetă mie rău.	4	Ps. 39:15; 69:3
Fie ca pleava înaintea vântului și îngerul Domnului gonească pre ei.	5	Iov 21:18; Ps. 1:4; Isa. 29:5; Os. 13:3
Fie calea lor întunecoasă și lunecoa-	6	

		CATHISMA
		să; și îngerul Domnului gonească pre ei.
	7	Că fără vină ascunseră mie în groapă cursa lor, fără vină săpară groapă împrotiva sufletului mieu.
	8	Vie spre el răsipirea carea nu ști; și cursa, ce au ascuns să-l prinză pre el, cază întru perire.
	9	Iară sufletul mieu bucure-se în Domnul, veseleascăse întru mântuirea Lui.
	10	Toate oasele meale zice-vor: „Doamne, Doamne, cine e ca Tine, Carile izbăvești scârbitul de cel mai tare de el și surumanul și lipsitul, de cela ce jehuiaște pre el!"
	11	Sculară-se mărturisitori min-

чинош, кареле ну щїѧ а͡трєбамѫ.

ВІ. Дедерѫ міе рѫꙋ пентрꙋ бине, сн-гꙋрѫтате съфлетꙋлꙋи міеꙋ.

ГІ. Иѥрѫ еꙋ кѫндъ болїѧ ей,, вєш-мѫнтꙋль міеꙋ ера сакъ; досѫдїѧ кꙋ пост съфлетꙋл міеꙋ, ши рꙋгѫ-чюна мѧ а͡сѫнꙋл міеꙋ сѫ а͡тꙋрна.

ДІ. Ка ла пріѧтенꙋль ши ла фрателе міеꙋ нєа͡чєтать мєрџѧ ла ель: кꙋм ашь плѫнџє пре мꙋма мѧ кꙋ жале аша мѫ смєрїю.

ЕІ. Иѥрѫ ей де невоѧ мѧ бꙋкꙋрарѫсє, ѡ͡трѫсєрѫсѫ, ши сѫ адꙋнарѫ: ѡкїѡ-пѫтѫторїи, ши нꙋй щїѧ: ѡкѫрѫ-рѫмѫ, ши нꙋ тѫкꙋрѫ.

жидсѡ а͡шиси ѡпѫтїа рѫма

ЅІ. Адꙋнарѫсѫ кꙋ фѫцарничїй, ши

 кꙋ

кꙋ батџокорошїи, батџокоринд ши скрѫшинд спре мине кꙋ динцїи сѫи.

ЗІ. Иѥрѫ тꙋ дмне пѫнѫ кѫндъ вєрй прєби? скоатє съфлєтꙋль міеꙋ де рѫѡтата лор, де леи оуникꙋль міеꙋ.

сꙋфлєтꙋль.

пн. лк. с. г.

ИІ. Лѫꙋдавою пре тине а͡сѫбор маре, а͡трꙋ ѡамєнїи пꙋтєрничи лѫꙋ-датєвою.

ѲІ. Сѫ нꙋсє бꙋкꙋре карїись пизмашїи міей фѫрѫ де вина: нечи карїи мѫ оурѫск пре мине а͡дєшѫртъ, кангїиндъ кꙋ ѡкїи.

Іѡ. єі. ѳ. ш.

К. Кѫ нꙋ грѫєскъ паче, че а͡протива смерищилоръ пѫмѫнтꙋлꙋи кꙋ-цєтѫ кꙋвинте а͡шелѫтоаре.

КА. Ши лѫрџирѫ спре мине гꙋра са: ѕисєрѫ, бине бине, вѫѕꙋ ѡкїи нѡрꙋ.

вѫѕꙋ

5		59
ciunoși; carele nu știia întreba-mă. Deaderă mie rău pentru bine, sin- gurătate sufletului mieu. Iară eu, când boliia ei, veș- mântul mieu era sac; dosădiia cu post sufletul mieu și rugă- ciunea mea în sânul mieu să înturna. Ca la priatenul și la fratele mieu, neîncetat mergea la el; cum aș plânge pre muma mea cu jale, așa mă smeriiu. Iară ei, de nevoia mea* bucurară-se, strânseră-să și să adunară șchio- pătătorii, și nu-i știia; ocărâ- ră-mă, și nu tăcură. Adunară-să cu fățarnicii și	12 13 14 15 16	*Jidovește: în șchiopătarea mea

		CATHISMA
    *sufletul Ps. 32:3 Ioan, 15:25	 17 18 19 20 21	cu batgiocoroșii, batgiocorind și scârșnind spre mine cu dinții săi. Iară Tu, Doamne, până când veri previ? Scoate sufletul mieu de răotatea lor, de lei – unul* mieu. Lăuda-voiu pre Tine în săbor mare, întru oameni putearnici lău- da-Te-voiu. Să nu se bucure ca- rii-s pizmașii miei fără de vi- nă; neci carii mă urăsc pre mi- ne, în deșărt clipind cu ochiul. Că nu grăiesc pace, ce împroti- va smeriților pământului cu- getă cuvinte înșălătoare. Și lărgiră spre mine gura sa; dziseră: „Bine e, bine, vădzu ochiul nostru.”

Възꙋши Дꙋмне нꙋ тъча, Дꙋмне нꙋте делꙋнга де мине. кв

Дешаптъте (Дꙋмне) ши пре-вегѣѕъ пре џюдеката ма: Дꙋмне-зъꙋль миеꙋ ши Дꙋмнꙋль миеꙋ спре пъра ма. кг

Џюдекъмъ Дꙋмне дꙋпъ дирепта-тата та, Дꙋмне Дꙋмнезъꙋл миеꙋ, ка съ нꙋсе бꙋкꙋре де мине. кд

Съ нꙋ ѕикъ ꙟтрꙋ иниемале са, бине-бине сꙋфлетꙋлꙋй ностру: ничи съ ѕикъ, ꙟгицитꙋламь пре ель. ке

Рꙋшинѣзесъ, ши съсе сфиаскъ де преꙋнъ чела чесе бꙋкꙋръ де рѣꙋ миеꙋ: ꙟбрачесе кꙋ рꙋшине ши кꙋ сфиалъ карiи съмъреськь спре мине. кв

Бꙋкꙋ

кз Бꙋкꙋресе ши веселѣскъсе, (ши зикъ пꙋрꙋра) карiи воеськь дирептатѣ ма, мърѣскъсе Дꙋмнꙋль, кареле воаще пача слꙋџiй сале.

ки Ши лимба ма гръива, дирептата та, (тоатъ зꙋа лаꙋда та.)

Ψаломъ, ле.

Чисть ψаломь арх, а, Перџи.

Сꙋмма: Атей съ плъньџе деда де ръꙋтата ши стръмбътата некредиинтошилорь, ꙟтрꙋ карiи віа ель ши ера ꙟ домнии ꙟтрꙋ ей. пънъ, ст, в.

Нꙋмъръ, з, фѣлюри де пъкат кареле фъча атеа:

а. Пъкатꙋль дитей ера фъръ фрика лꙋй Дꙋмнезꙋ. сти, в.

в. Сi фълiа ꙟръꙋтате: ст, г.

г. Ера ꙟшелъторн, ст, д.

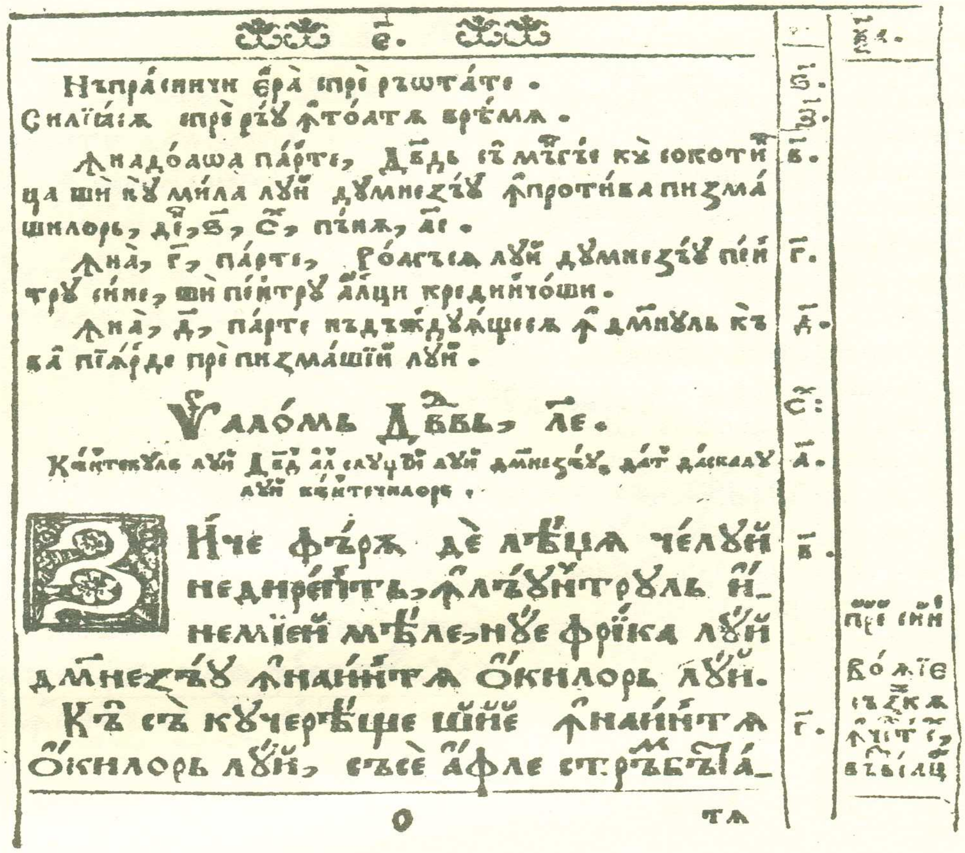
д. Нꙋ ера фъкъторн де бине. ст, д.

е. Сi сфътꙋiа ꙟпротива дирепцилорь, ст, е.

Нъ

5		60
Văzuș, Doamne, nu tăcea; Doamne, nu Te delunga de mine.	22	
Deașteaptă-Te, (Doamne) și prevegheadză pre giudecata mea, Dumnezăul mieu și Domnul mieu, spre pâra mea.	23	
Giudecă-mă, Doamne, după direptatea Ta, Doamne, Dumnezăul mieu, ca să nu se bucure de mine.	24	
Să nu dzică întru inema sa: „Bine e, bine sufletului nostru", nice să dzică: „Înghițitu-l-am pre el".	25	
Rușineaze-să și să se sfiască dempreună ceia ce se bucură de răul mieu; îmbrace-se cu rușine și cu sfială carii să măresc spre mine.	26	

		CATHISMA
	27	Bucure-se și veselească-se (și zică pururea) carii voiesc direptatea mea: „Mărească-Se Domnul, Carele voiaște pacea slugii Sale!"
	28	Și limba mea grăi-va direptatea Ta, (toată zua – lauda Ta).
		Psalom 35
Summa		Cest psalom are 4 părți:
		Întâi, să plânge David de răotatea și strâmbătatea necredincioșilor întru carii via el și-i era a domni întru ei, până stih 6.
		Numără 7 fealiuri de păcate carele făcea aceia:
	1	Păcatul dentâi era fără-frica lui Dumnezău, stih 2.
	2	Să făliia în răotate, stih 3.
	3	Era înșelători, stih 4.
	4	Nu era făcători de bine, stih 4.
	5	Se sfătuiia împrotiva drepților, stih 5.

ѕ҃.

Нъпрасиничи ера спре ръшътате.
Сплїаїсѧ спре рѣу ȋтоата времѧ.

ȋнадоаша парте, Дѣдъ съ мъгѣе къ соколи ца ши ку мила луй Думнезеу ȋпротива пизмашилоръ, дї, ѕ҃, с҃, пѣнъ, ле.

ȋна, г҃, парте, роагъсѧ луй Думнезеу пєн тру сине, ши пєнтру алци крединтоши.

ȋна, д҃, парте нъдъждуащесѧ ȋ Дмнул къ ва пиѣрде пре пизмашїи луй.

Псаломъ Двдвъ, лє.

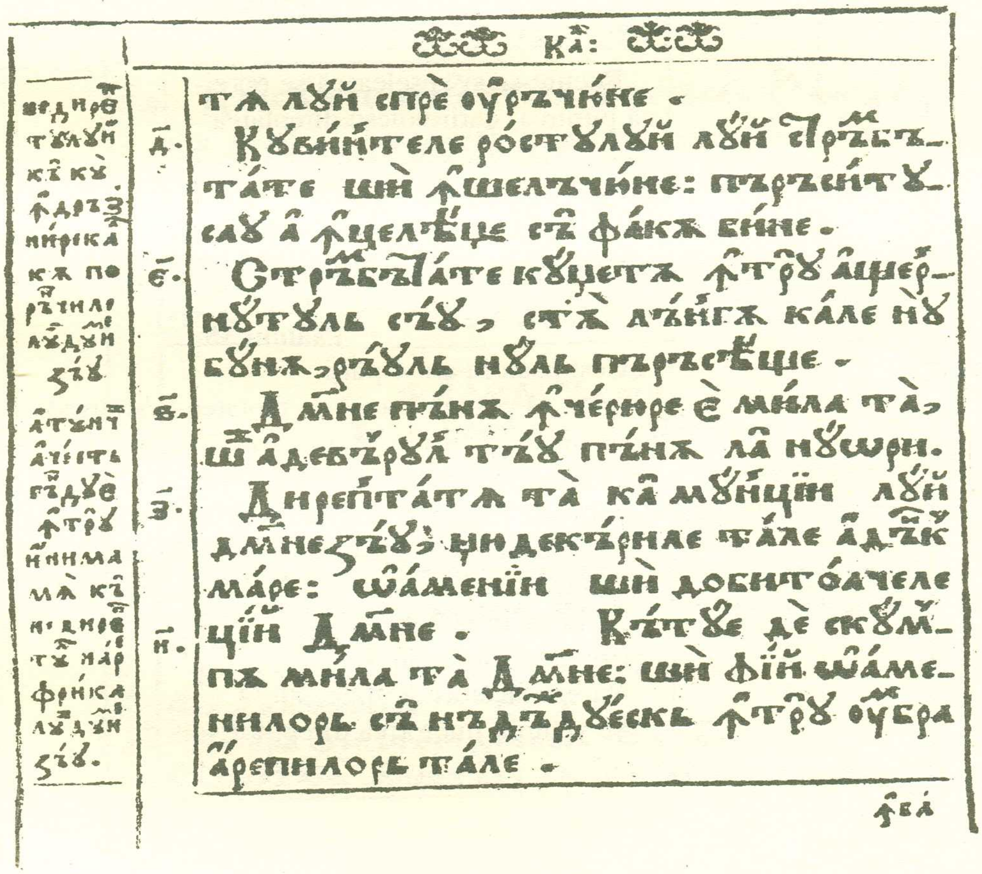
Кънтекул луй Двд ал слугь луй Дмнезеу, дат даскалу луй кънтечилоръ.

Зиче фъръ де лѣцѧ челуй недирепть, ȋлъунтрул ни немїен мѣле, ну є фрика луй Дмнезеу ȋнаинта окилоръ луй.

Къ съ кучерѣще шиє ȋнаинта окилоръ луй, съсе афле стрѣбъта-

о та

Пре сине. Во ѧ тє изъка ȋчит, вѣлац.

ка҃:

та луй спре урѫчюне.

д҃. Кувинтеле ростулуй луй стрѣбътате ши ȋшелъчюне: пъръситу сау а ȋцелѣце съ факѫ бине.

є҃. Стрѣбътате куцетѫ ȋтру ашщернутул сѫу, стѫ лъынгѫ кале ну бунѫ, рѫул нуль пъръсѣще.

ѕ҃. Дмне пѫнѫ ȋчерюре є мила та, ши адевъръул тѫу пѫнѫ ла нуори.

з҃. Дирептатѧ та ка мунцїи луй Дмнезеу, џиудекъциле тале адѫнк маре: оаменїи ши добитоачеле цїи Дмне. Къту є де скумпѫ мила та Дмне: ши фїи оаменилоръ съ нѫдѫдуєскъ ȋтру убра арипилоръ тале.

ȋва

Недирепта луй кї ку ȋдрѫзнирека къ порънитє лъудъм зъу. ȋтъмїн ȋцєлть гъдуєтру ȋнимма ка къ н'єдрєтъ нар фрика лъудъм зъу.

5		61
Năprasnici era spre răotate.	6	
Siliia-să spre rău în toată vreamea.	7	
În a doaoa parte, David să mângâie cu socotința și cu mila lui Dumnezău împrotiva pizmașilor, den 6 stih, până 11.	2	
În a 3 parte, roagă-să lui Dumnezău pentru sine și pentru alți credincioși;	3	
În a 4 parte, nădăjduiaște-să în Domnul, că va piarde pre pizmașii lui.	4	
Psalomĭ Dv(d)vĭ 35	Stih	*pre sine; voia i-e să zică în cest stih: văz viața nedireptului, că cu îndrăznire calcă porâncile lui Dumnezău; atunci acest gându e întru inima mea, că nedireptul n-are frica lui Dumnezău
Cântecul lui David, al slugii lui Dumnezău, dat dascalului cântecilor	1	
Zice fărădeleagea celui nedirept înlăuntrul inemiei meale: „Nu e frica lui Dumnezău înaintea ochilor lui”.	2	
Că să cucereaște șie* înaintea ochilor lui, să se afle strâmbăta-	3	

		CATHISMA
		tea lui spre urâciune.
	4	Cuvintele rostului lui – strâmbătate și înșelăciune; părăsitu-s-au a înțeleage să facă bine.
	5	Strâmbătate cugetă întru așternutul său, stă lângă cale nu bună, răul nu-l părăseaște.
	6	Doamne, până în ceriure e mila Ta; și adevărul Tău, până la nuori.
	7	Direptatea Ta – ca munții lui Dumnezău; giudecările Tale – adânc mare; oamenii și dobitoacele
	8	ții, Doamne. Câtu e de scumpă mila Ta, Doamne; și fii<i> oamenilor să nădăjduiesc întru umbra arepilor Tale.

Ѫбатъсе де бацнꙋль касей тале, ши де извόрꙋль дꙋлчецилорь тале адъпи пре ей. (а.)

Къ ла тине ѫте изворꙋль віецiей: ѫтрꙋ лꙋмина та ведѣвомь лꙋминъ. (і.)

Лъцѣще мила та спре чела чесе кꙋноскь пре тине, ши дерептатѫ та спре дирепцiй кꙋ инема. (аі.)

Нꙋ віе асꙋпра мѫ пичорꙋль фълосꙋлꙋй, ши мъна пъкътошилорь съ нꙋ мъ ѫпингъ пре мине. (ві.)

Аколѫ къзꙋръ фъкъторiй де сѣръ бътате, ѫпеши фꙋръ ши нꙋсе пꙋтꙋръ скꙋла. (гі.)

СЛАВА.

Сꙋмма.

ѰАЛОМЬ, ЛЅ.

Деде ѫтіеть ѱаломь, мъиче пре крединчошии,

шии ѫвацъ, съ нꙋ се сминтѣскъ де ферекъчюна некрединчошилорь кара аꙋ ѫтѣстъ лꙋме: дꙋпъ чѣа ѫдтмина пре крединчошии, съ та некълтиц ѫкредиица, ши аплекаре кътръ дꙋмнезꙋ. съ нꙋ се потикнѣскъ ѫферекъчюна некрединчошилорь кꙋмь арата чѣсте, е, лꙋкрꙋри.

Къ ферекъчюна некрединчошилорь пꙋцинь іоъцш, с, в. (а.)

Къ дмнзъ нꙋ пъръсѣще ѫтрꙋ невола лор чей сокотѣ ши изъвѣще де неволе лорь. дѣ, г, с, пънъ ка. (в.)

Къ пре некредичо пiердѣва дмнзъ. дѣ, д, с, пъ, лн. (г.)

Къ авꙋціа пꙋцинъ акредичошило май сорнн къ декът ча мꙋлтъ а некредичошилорь, с, ві. (д.)

Къ пъкътошии май де мꙋлте ори сънть ѫтрꙋ рꙋмънiе, де кътъ дирепцiи. (е.)

ѰАЛОМЪ ДАВИДЬ, ЛЅ.

Кѫнтекꙋль лꙋй Давидь.

Прич: кг. е, зі. кд, сд. (с:)

Нꙋ те мънiа спре некредичошь, ничи пизмꙋи спре фъкъторiй недирепътате: (а.)

5		62
Îmbată-se de saţiul casei Tale;	9	
şi den izvorul dulceţilor Tale adăpi pre ei. Că de Tine easte	10	
izvorul vieţiei; întru lumina Ta vedea-vom lumină.		
Lăţeaşte mila Ta spre ceia ce Te cunosc pre Tine; şi dereptatea Ta, spre direpţii cu inema.	11	
Nu vie asupra mea piciorul fălosului; şi mâna păcătoşilor să nu mă împengă pre mine.	12	
Acolea căzură făcătorii de strâmbătate; împenşi fură şi nu se putură scula. Slava.	13	
Psalom 36		
David în cest psalom mângâie pre credincioşi		Summa

		CATHISMA
		şi-i învaţă să nu să smintească de ferecăciunea necredincioşilor, carea au în ceastă lume; după aceaea, îndeamnă pre credincioşi să stea neclătiţ în credinţă şi în plecare către Dumnezău, să nu se poticnească în ferecăciunea necredincioşilor, cum arată ceaste 5 lucruri:
	1	Că ferecăciunea necredincioşilor puţin trăiaşte, stih 2.
	2	Că Dumnezău nu-i părăseaşte întru nevoia lor, ce-i socoteaşte şi-i izbăveaşte den nevoia lor, den stih 3, până cap.
	3	Că pre necredincioş piarde-i-va Dumnezău, den 9 stih, până 38.
-	4	Că avuţia puţină a credincioşilor mai spornică e decât cea multă a necredincioşilor, stih 16.
	5	Că păcătoşii mai de multe ori sânt în surumânie decât direpţii.
		Psalomŭ Dv(d)vĭ 36
	Stih	Cântecul lui David
Prov. 23:17; 24:1	1	Nu te mânia spre necredincioş, nice pizmi spre făcătorii-nedireptate.

ка҃е.

в҃. Кѫ съ тае афаръ кѹрѫндь ка iарба, ши ка ведрiаца ѥрбiей кѹрѫнд кад.

г҃. Нъдѫждѹѧщете ѫтрѹ Дмнѹль, ши фъ бине: лъкѹѧщие спре пъмѫнт, ши пащие ѫтрѹ адевѫрѹль лѹй:

д҃. Десмiардъте ѫ Дмнѹль: ши ць ва да цiе пофтеле инимiй тале.

е҃. Ласъ пре Дмнѹль калѧ та, ши те нъдъждѹѧщие ѫтрѹ ѥль, ши ѥ ѡ ва фаче.

ѕ҃. Ши ва скоате ка ѡ лѹминъ дирептатѧ та: ши цидекъриле тале ка амiазъзѫ.

з҃. Тачи Дмнѹлѹй, ши не ѫчетат ащептъ пре ѥль, нѹ те мънiѧ пре ачела че съ спорѣще ѫкалѧ са, ши пре бърбатѹль кѫлкѫторю де лѣце.

(мн, нд. с, ке. Ма: ѕ. с: ке. Лѹ, ві. с, нк. а, Пе: е. е, з.)

(плъкъти)

ОГ Пъръ

ка:

и҃. Пърѫсѣще де мъние, ши ласъ оуцiѧ: нѹ пизмѹи, съ нѹ фачи рѫѹ.

ѳ҃. Къ фъкъторiи де рѫѹ тъiасе-во афаръ: iаръ карiи ащептъ пре Домнѹль, ачеѧ вор мощени пъмѫнтѹ.

і҃. Ши ѫкъ пѹцинель, ши нѹ ва фи пъкътосѹль: кѫѹта-вери локѹль лѹй, ши нѹ-се ва афла.

аі҃. Iаръ блѫнзии вор мощени пъмѫнтѹль, ши се вор десмiерда ѫтрѹ мѹлцимѧ пъчiей. (Ма: е. с. б.)

ві҃. Кѹцетъ рѫѹ пъкътосѹль ѫпротива дирептѹлѹй, ши скрѫшнѣще спре ѥль кѹ динцiи съй.

гі҃. Iаръ Дмнѹль рѫдеш де ѥль: къ веде къ ва вени зѹа лѹй.

Армъ

5		63
Că să taie afară curând, ca iarba: și ca verdeața ierbiei curând cad.	2	
Nădăjduiaște-te întru Domnul și fă bine; lăcuiaște spre pământ și paște întru adevărul Lui.	3	
Dezmiardă-te în Domnul; și-ț va da ție pohtele inimiei tale.	4	
Lasă pre Domnul calea ta și te nădăjduiaște întru El; și El o va face.	5	
Și va scoate ca o lumină direptatea ta; și giudecările tale, ca amiazăzea.	6	Psalt. 54:25; Mat. 6:25; Luca 12:22; 1 Petru 5:7
Taci* Domnului și neîncetat așteaptă pre El; nu te mânia pre acela ce să sporeaște în calea sa și pre bărbatul călcătoriu de leage.	7	*pleacă-te

		CATHISMA
	8	Părăseaște-te de mânie și lasă urgia; nu pizmi, să nu faci rău.
	9	Că făcătorii de rău tăia-se-vor afară; iară carii așteaptă pre Domnul, aceia vor moșteni pământul.
	10	Și încă puținel și nu va fi păcătosul; căuta-veri locul lui, și nu se va afla.
Mat. 5:5	11	Iară blânzii vor moșteni pământul și se vor dezmierda întru mulțimea păciei.
	12	Cugetă rău păcătosul improtiva direptului și scârșneaște spre el cu dinții săi.
	13	Iară Domnul râde-Ș de el, că veade că au venit zua lui.

ѯ. (ornament) є. (ornament)

Армѫ скоасеръ пъкътошии, ши трасъ аркꙋль съꙋ, съ ѡбоаръ пре сꙋрꙋманꙋл ши липситꙋль, съ џꙋн- ге пре чей де кале дирѣптѫ.	ді	ꙁа.
Че арма лорь ꙟтра ва ꙟтрꙋ ини- ма лорь, ши арчеле лор фрънџесъво.	еі	
Май бине пꙋцїнелꙋл дирептꙋлꙋй, декът бѡгъцїй мꙋлте пъкъ- тошилорь.	ѕі	
Къ брацеле пъ- кътошилорь фрънџесеворь, iаръ пре чей дирѣпци ꙟтърїива Дмнꙋл.	зі	
Щїе Дмнꙋль зилеле ꙟтрецилор, ши мошїа лорь ꙟвѣкь ва фи.	иі	Клаа
Нꙋсеворь рꙋшина ꙟврѣме хеаръ- ѡтате, ши ꙟврѣме де фоамете сътꙋрасъворь.	ѳі	
Къ пъкътоши	к.	

п.рй

(ornament) Ка: (ornament)

	перйворь, ши пизмашїи Дмнꙋлꙋй, (ка грꙋсима мїелꙋлꙋй ꙋмнтꙋнсе- ворь) ши ка фꙋмꙋль перйворь.
ка	Ꙟпрꙋмꙋтъ ꙟ пъкътосꙋль, ши нꙋ плътѣще: iаръ дирептꙋль, iасте ꙟдꙋрать ши дѫ.
кв	Къ бливицй де Ель мощеннйворь пъмънтꙋль: ши блъстъмацїи де Ель тъiасево афаръ.
кг	Дела Дмнꙋл съ ꙟде- рѣптѫ пашїй ѡмꙋлꙋй, ши кала лꙋй ѡ воаще.
кд	Кънд ва кꙋдѣ, нꙋсева зароби, къ Дмнꙋл цїне мъ- на лꙋй.
ке	Поробокь ам фост, ши ам ꙟбътрънить; ши нꙋ амь възꙋть пре дирептꙋл пъръсить, ниче съмънца лꙋй кꙋтънд пъйне.

То́л

5		64
Armă scoasără păcătoşii şi	14	
trag arcul său, să oboară gios		
surumanul şi lipsitul, să giun-		
ghe pre cei den cale direaptă.		
Ce arma lor întra-va întru ini-	15	
ma lor şi arcele lor frânge-să-vor.		
Mai bine puţinelul direptului,	16	
decât bogăţii multe păcă-		
toşilor. Că braţele pă-	17	
cătoşilor frânge-se-vor; iară		
pre cei direpţi întări-i-va Domnul.		
Şti<e> Domnul zilele* întregilor;	18	*calea
şi moşia lor în veac va fi.		
Nu să vor ruşina în vreame de ră-	19	
otate; şi în vreame de foamete		
sătura-să-vor. Că păcătoşii	20	

		CATHISMA
		peri-vor şi pizmaşii Domnului
		(ca grăsimea mielului amistui-se-
		vor) şi ca fumul peri-vor.
	21	Împrumut ia păcătosul şi nu
		plăteaşte; iară direptul easte
	22	îndurat şi dă. Că blagosloviţii
		de El moşteni-vor pământul;
		şi blăstămaţii de El tăia-se-vor
	23	afară. De la Domnul să înde-
		reaptă paşii omului şi calea
	24	Lui o voiaşte. Când va cădea,
		nu se va zdrobi; că Domnul ţine mâ-
	25	na lui. Poroboc am fost,
		şi am îmbătrânit; şi nu am
		văzut pre direptul părăsit,
		nice sămânţa lui căutând pâine.

ѯѕ

Тоатѫ зуа милуеще, ши ꙟпрумутѣзѫ (дирептул) ши сѫмѫнца луй ꙟблвеніє ѥсте. кѕ

Ꙟтоарчете де ла рѫу, ши фѫ бине, атунче вей лѫкуй ꙟвѣкь: кз

Кѫ Дмнул юбѣще цюдекатѫ, ши ну пѫрѫсѣще мтвничій сѫ, че ꙟвѣчи сѫвор пѫзи: ѥрѫ сѫмѫнца недирепцилоръ тѫѥсева афарѫ. ки

Дирепцій мощенивор пѫмѫнтул, ши воръ лѫкуй ꙟвѣчь пре ѥль. кѳ

Ростул дирептулуй грѫива ꙟцелечюне, ши лимба луй грѫива цюдекатѫ. л

Лѣџа Дмнезѫу луй луй ꙟтру инема луй, пентру ачѣа нусеворъ потѫни пичоареле ла

нн, лг. с. ѥі.

ѥрѫ чін фѫрѫ де лѣџе нго мнѣво ачесть кувѫнт нуе ждовѣ:

П   луй

ѯѯ кѧ: ѯѯ

лв луй. Пѫндѣще пѫкѫтосул пре дирептул, ши ль каутѫ сѫл оморѫ пре ѥль.

лг Ѥрѫ Дмнул нул ва лѫса пре ѥл ꙟмѫнуле луй, нече ва осѫнди пре ѥль, кѫндуй ва цюдека.

лд Ащѣптѫ пре Дмнул, ши пѫзѣще кала луй: ши те ва ꙟнѫлца пре тине, сѫмощенещи пѫмѫнтул: кѫнд воръ фи тѫяци пѫкѫтошій: афарѫ ведѣвей.

ле Вѫзуй недирептул ꙟнѫлцѫндусе, ши лѫціндусе ка оу аборе вѣрде:

лѕ Ши трекуй, ши ѥатѫ ну ѥрѣ: ши кѫутаю пре ѥл ши нусе афлѫ.

лз Ѹ маинте ꙟтрегул,

ши

5		65
Toată zua miluiaște și împrumutează (direptul); și sămânța lui în blagoslovenie easte.	26	
Întoarce-te de la rău și fă bine; atunce vei lăcui în veac.	27	Psal. 33:15
Că Domnul iubeaște giudecată și nu părăseaște milostivnicii Săi, ce în veaci să vor păzi; iară sămânța nedirepților tăia-se-va afară*.	28	*iară cei fără de leage izgoni se-vor; acest cuvânt nu e jidoveaște
Direpții moșteni-vor pământul și vor lăcui în veaci pre el.	29	
Rostul direptului grăi-va înțelepciune și limba lui grăi-va giudecată.	30	
Leagea Dumnezăului Lui – întru inema lui; pentru aceaea nu se vor poticni picioarele	31	

		CATHISMA
	32	lui. Pândeaște păcătosul pre direptul și-l caută să-l omoară pre el.
	33	Iară Domnul nu-l va lăsa pre el în mânule lui, nice va osândi pre el cându-i va giudeca.
	34	Așteaptă pre Domnul și păzeaște calea Lui; și te va înălța pre tine să moștenești pământul; când vor fi tăiați păcătoșii, afară vedea-vei.
	35	Văzuiu nedireptul înălțându-se și lățindu-se ca un arbure vearde.
	36	Și trecuiu și iată, nu fu; și căutaiu pre el și nu se află.
	37	Ia aminte întregul

ѕ҃. | ѯѕ.

шѝ вє́зи дирє́птꙋль, кѫ сфѫрши́-
тꙋль ачестꙋа є̀ пачє.

Їарѫ кѫкѫторїи де а ѣце де преꙋ- (л҃н)
нѫ рѫсипи́сѣвор, шѝ рѫмѫши́це-
ле некꙋра́цилор тѫꙗ́сѣвор афа́рѫ.

Їарѫ мѫнтꙋира дире́пцилор є̀ (л҃а)
де ла Дмнꙋль ка́рєлє є̀ тѫрїа ло́р
ꙟвре́ме де скѫрбѫ:

Ажꙋтѫ Дмнꙋль прѐ є́й, шѝ (м҃)
избѫвѣще прѐ є́й: избѫвѣ-
ще прѐ є́й де пѫкѫто́ши,
шѝ спѫсѣще прѐ є́й, кѫ
нѫдѫждꙋирѫ ꙟтрꙋ є̀.

СЛА́ВА.

КА́ѲІСМА, Ѕ҃. ѰА́ЛО̃ ДВ҃Д: Л҃З.

Сꙋ́мма: А҃. Роагѫсѫ Дв҃дь ꙟчѣсть ѱа́ломь лꙋ́й дꙋманезѫꙋ, сѫ ꙟшꙋрѣзе сꙋпѫрарѫ лꙋ́й, шѝ дꙋро́рилє ші ско́рни-тє де бо́ала лꙋ́й сѫнтє стѫмпере:

В҃. Дꙋпѫ ачѣ́ сѫльпѫзѣ́скѫ прѐ є де пизма́шїи лꙋ́й, шѝ сѫ-ль вии́ндичѣ.

Г҃. Дꙋпѫ ачѣ́ста плѫнџерѣ де греꙋта́та боа́лей лꙋ́й; шѝ де хиклєнїа пизма́шилор лꙋ́й.

Четерѣ де тѫ́й, скрисѫ є̀, де, в҃, с҃, пѫнѫ, ꙟ, гі.
Адоаша тєрєре, де, гі, с҃, пѫнѫ ꙟка.

С҃. ѰА́ЛОМЬ, Л҃З.

А҃. Кѫнтекꙋлє лꙋ́й Дв҃де, де пре помана Сѫмбетей.

В҃. ДОА́МНЕ нꙋ мѫ чѣрта̀ прѐ ми́не ꙟтрꙋ ꙋрџїа та̀, ни́че мѫ педѣпси прѐ ми́не ꙟтрꙋ мѫнїа

Ачѣста є̀ а трєїлє ѱа́ло̃, де покѫинцѫ

5		66
și vezi direptul; că sfârși- tul acestuia e pace.		
Iară călcătorii de leage dempreu- nă răsipi-se-vor și rămășițe- le necuraților tăia-se-vor afară.	38	
Iară mântuirea direpților e de la Domnul, Carele e tăria lor în vreame de scârbă.	39	
Agiută Domnul pre ei și izbăveaște pre ei; izbăveaș- te pre ei de păcătoși și spăseaște pre ei, că nădăjduiră întru El. Slava.	40	

		Cathisma 6. *Psalo(m)ĭ Dv(d)v 37*
Summa	1	Roagă-să David în cest psalom lui Dumnezău să iușureaze supărarea lui și durorile ce-s scorni-te den boala lui să i le stâmpere;
	2	După aceaea, să-l păzească pre el de pizmașii lui și să-l vindece.
	3	După aceastea, plânge-să de greutatea boalei lui și de hiclenia pizmașilor lui. Cearerea dentâi scrisă e den 2 stih, până în 13. A doaoa cearere, den 13 stih, până în cap.
	Stih	**Psalom 37**
*acesta e al treilea	1	Cântecul lui David despre pomana sâmbetei*
psalom de pocăință	2	Doamne, nu mă certa pre mine întru urgia Ta, nice mă pedepsi pre mine întru mânia

ѕ.

ѯз.

та. Кѫ сѫџецеле тале сѫ ꙟфиписърѫ ꙟтрꙋ мине, шлобозитай спре мине мъна та.

д. Нꙋе ꙟтрецїе ꙟтрꙋпꙋл мїе де мѫнїа та, нꙋ ꙗте паче ꙟ wаселе меле пентрꙋ пѫкатꙋль мїеꙋ.

е. Кѫ стрѫбѫтꙋцирѫ мѣле ковѫрширѫ капꙋль мїеꙋ, ши ка wсарчинѫ гре ꙟгреꙋиарѫсѫ спре мине.

ѕ. Пꙋтрезирѫ, ши сѫ ꙟпꙋцирѫ раненеле меле, пентрꙋ небꙋнїа ма.

з. Слѫбитамь ши мамь гѫбовит фоарте, тоатѫ ꙁꙋа ꙟжале ꙟблꙋ.

и. Кѫ ннлее мѣле ꙟплꙋрѫсѫ де фиебите лѫ, ши нꙋ ꙗсте ꙟтрецїе ꙟтрпꙋль мїеꙋ.

вꙟтре ле мїе,

П г   іаѫ

ка

а. Слѫбитꙋсь ши здробит фоарте, рѫкнїю де сꙋспинаре инимїей меле.

і. Д мине ꙟнаинтѣ та ѥсте тоатѫ пофта ма, ши сꙋспинаре ма нꙋе аскꙋнсѫ де тине.

аі. Инима ма бѫтеѫ, лѫсѫмѫ вѫртꙋта ма: ши лꙋмина окилорь мїей, ши ачѣа ꙟкѫ нꙋе кꙋ мине.

ꙟмине

ві. Соцїй мїей ши прїатїнїй мїей, стѫтꙋрѫ лѫнгѫ рана ма, ши фраций мїей де парте стѫтꙋрѫ.

гі. Ши ꙟтинсерѫ лацꙋри, карїи кѫтаꙋ сꙋфлетꙋль мїеꙋ, ши карїи кѫꙋта рѫꙋль мїеꙋ грѫїа деѫрѫмѫтѫци, ши ꙟшѫлѫчюни гѫдїа тоатѫ ꙁꙋа.

ді. Ѥрѫ еꙋ ка оунь

сꙋр

6		67
Ta. Că săgeţile Tale să înfipsără întru mine; slobodzit-ai spre mine mâna Ta.	3	
Nu e întregie în trupul mieu de mânia Ta; nu easte pace întru oasele meale pentru păcatul mieu.	4	
Că strâmbătăţile meale covârşiră capul mieu; şi ca o sarcină grea îngreoiară-să spre mine.	5	
Putreziră şi să împuţiră ranele meale pentru nebunia mea.	6	
Slăbit-am şi m-am gârbovit foarte; toată dzua în jeale îmblu.	7	
Că iile* meale împlură-să de fierbinteală; şi nu easte întregie în trupul mieu.	8	*vintrele mieu

		CATHISMA
	9	Slăbitu-s şi zdrobit foarte; răcniiu de suspinarea inimiei meale.
	10	Doamne, înaintea Ta easte toată pohta mea; şi suspinarea mea nu e ascunsă de Tine.
*în mine	11	Inima mea bate-să*; lăsă-mă vârtutea mea; şi lumina ochilor miei şi aceaea încă nu e cu mine.
	12	Soţii miei şi priatinii miei stătură lângă rana mea; şi fraţii miei departe stătură.
	13	Şi întinsără laţuri carii căuta sufletul mieu; şi carii căuta răul mieu grăiia strâmbătăţi şi înşălăciuni gândiia toată dzua.
	14	Iară eu, ca un

ѕ. ѯи.

сȣрдь нȣ аȣзȣ, ши ка оунь мȣть
кареле нȣ дешкиде гȣра са:
Еȣсь ка оунь ѡмь че нȣ аȣде, (еі.)
ничесъ нть чертъри ꙟгȣра лȣи.
Къ пре тине ашептъ Дмне, тȣ (ѕі.) аȣзи мъвѣ,
ръспȣнде вери Дмне Дмнезъȣл мieȣ.
Къ зичѧ, съ нȣ кȣмь ва съее бȣ- (ӡі.)
кȣре де мине: карiи мъреск ростȣ-
ль съȣ спре мине, кънд съ клътѣ-
ще пичорȣль мieȣ.
Къ еȣсь гата спре сȣпъраре, ши (иі.)
дȣрѣрѧ мѧ ꙟнаинтѧ мѧ есте пȣ-
рȣрѧ. Къ стръмбътатѧ (ѳі.)
мѧ мъртȣрисеск еȣ, ши грижескȣ-
мъ де пъкатȣль мieȣ.
Iаръ пиѕмашii мieи вiецȣиндь, (к.)

ѣть

ка.

ꙟтъреескȣсе, ши съ мȣлцеск чеѧ
че оурѫск пре мине фъръ де винъ.
(ка) Ши чеѧ чемь дау ръȣ пентрȣ бине,
противескȣсе мie, пентрȣ къ мѫ-
цiю де бине. Нȣмъ лъса пре (кв)
мине Дмне, Дмнезъȣл мieȣ нȣте
де лȣнга де мине. Гръбеще ꙟтрȣ (кг.)
ажȣторюл мieȣ, Дмне спсенiѧ мѧ.

Псаломь, ли.

Сȣмма:

(а.) Спȣне Двдь ꙟчест псаломь ꙟтью кȣмь еаȣ фи
рить сънȣ ръпщиндȣ ꙟпротива лȣи Дмнезеȣ,
пентрȣ стръмбътатѧ пизмашилорь лȣи, карii
кътȣ пре е ꙟбоала лȣи кȣ ꙟшълъчюне, є, в, г, д.
(б.) Дȣпъ ачеѧ съ роагъ лȣи Дмнезеȣ, съ ꙟфакъ
а де възрать деспре дешерцiѧ вiецiи лȣи: съ ерте
пъкателе лȣи: ши съл виндече де боала лȣи.
(г.) Дȣпъ ачестѧ арать нъдѣждѧ карѧ аре ꙟ Дмне
зеȣ къ ва избъви пре ель.

Псало

6		68
surd, nu audzu; și ca un mut, carele nu deșchide gura sa. Eu-s ca un om ce nu aude, nice sânt certări în gura lui. Că pre Tine aștept; Doamne, Tu răspunde-m-veri*, Doamne, Dumnezăul mieu. Că zicea: „Să nu cumva să se bu- cure de mine carii măresc rostul său spre mine, când să clăteaș- te piciorul mieu". Că eu-s gata spre supărare și durearea mea înaintea mea easte pu- rurea. Că strâmbătatea mea mărturisescu-o și grijescu- mă de păcatul mieu. Iară pizmașii miei viețuind	 15 16 17 18 19 20	 *audzi-mă-vei

		CATHISMA
         Summa	 21 22 23 1 2 3	întărescu-se; și să mulțesc ceia ce urăsc pre mine fără de vină. Și ceia ce-m dau rău pentru bine, protivescu-să mie, pentru că mă țiiu de bine. Nu mă lăsa pre mine, Doamne, Dumnezăul mieu, nu Te delunga de mine. Grăbeaște întru ajutoriul mieu, Doamne, spăsenia mea. **Psalom 38** Spune David în cest psalom întâiu cum s-au fe- rit să nu răpștească împrotiva lui Dumnezău pentru strâmbătatea pizmașilor lui, carii căuta pre el în boala lui cu înșălăciune, stih 2, 3, 4; După aceaea, să roagă lui Dumnezău să-l facă adevărat despre deșerția vieții lui, să iarte păcatele lui și să-l vindece de boala lui; După aceastea, arată nădeajdea carea are în Dumne- zău, că-l va izbăvi pre el.

ѯ҃. ѯ҃д.

Ѱалѡмъ Двдъ, л҃и.

Кѫнтекꙋлꙋ лꙋи Двдъ, дате дъскълꙋлꙋи кѫнтърилѡрꙋ. лꙋи Їдꙋдоумꙋ.

Ѕиш, пъзи-вои къиле меле, сѫ нꙋ грешеск кꙋ лимба мѧ: Пꙋш ростꙋлꙋи мїеꙋ пазѫ, пѫнѫ кѫнд ва фи пъкътосꙋл ѫнаинта мѧ. Амꙋцитамь тъкѫнд, тъкꙋи де бине: шѝ дꙋрѣра мѧ ѫнойсе.

Афїербѫнтъсе инима ѫтрꙋ мине, шѝ ѫтрꙋ кꙋцетꙋл мїеꙋ апринсесе фок, дꙋпѫ ачѣѧ грѫи кꙋ лимба мѧ. Аратъми дмне сфършитꙋл мїеꙋ, шѝ мъсꙋра ѕилелор меле кꙋтꙋи? сѫ щїꙋ кѫ сѫнт

ѕ пѫнѫ

кⷶ҇:

пѫнѫ ла ѿ врѣме. Иатѫ ѿпамѫ аи пꙋс ѕилеле меле, шѝ врѣмѧ мѧ ка ѿ нимикъ ѫнаинтѧ тѧ, кꙋ адевърь тот ѿмꙋл нꙋмаи дешъртъчꙋне, съва кѫсѫ вѣде аст.

Кꙋ адевърь нꙋмаи ка ѫблѫ ѿмꙋ: кꙋ адевърь ѫдешерт сѫ ѫкъцинѫ: ѡръце, шѝ нꙋ щїе чинеле ва кꙋлѣце. Шѝ акмꙋ че ащѣть дмне? нъдѣжда мѧ ѫтрꙋ тине есте. Де тоате фърѫ лецеле меле избъвѣщемѫ: ѫбат цокꙋрѫ небꙋнꙋлꙋи нꙋмѫ пꙋне пре мине. Кѫ амꙋцїи, шѝ нꙋ дешкиш ростꙋл мїеꙋ кѫ тꙋ фъкꙋшь ачаста.

Де

		69
Psalomŭ Dv(d)vŭ 38	Stih	
Cântecul lui David dat dascalului cântărilor, lui idithum	1	
ziș: „Păzi-voiu căile meale să nu greșesc cu limba mea. Puș rostului mieu pază, până când va fi păcătosul	2	
înaintea mea. Amuțit-am, tăcând; tăcuiu de bine și durearea mea înnoi-se”.	3	
Înfierbântă-se inima întru mine și întru cugetul mieu aprinse-se foc; după aceaea grăiiu cu limba	4	
mea: „Arată-mi, Doamne, sfârșitul mieu și măsura dzilelor meale câtu-i? Să știu că sânt	5	

		CATHISMA
Ps. 143:4	6	până la o vreame”. Iată, o palmă ai pus dzilele meale și vreamea mea ca o nimică-i înaintea Ta; cu adevăr tot omul numai deșertăciune-i. Săva că să veade a sta,
	7	cu adevăr numai chip îmblă omul; cu adevăr în deșert să încâștigă; strânge, și nu știe cine le va culeage.
	8	Și acmu ce aștept, Doamne? Nădeajdea mea întru Tine
	9	easte. De toate fără-legile meale izbăvească-mă; în batgiocură nebunului nu mă pune pre
	10	mine! Că amuțiiu, și nu deșchiș rostul mieu; că Tu făcuș aceasta.

ѕ. | ѻ.

Депъртѣзъ де мине бічиꙋл тъ: де чертарѣ мъниилоръ тале сфъшъскꙋмъ. Кѫдь баци ѡмꙋл кꙋ чертъри, пентрꙋ стръмбъꙋате, ши фачи десъ топѣще ка ѡ моліе пофта лꙋи, кꙋ адевъръ ѡмꙋл дешерціе ѧсте. Аꙋзи Дмне рꙋгъчюна мѧ, ши стригарѧ мѧ іаѡ ꙟтоурекі, лакръмиле мѣле нꙋ тъча: къ стреинь сѫт еꙋ лаіин, ши немѣрникь, ка тоци пъринціи міей. Пъръсѣщет де мине, ши мъвоіо ꙟтъри, пънъ нꙋвои мѣрџе ши нꙋвои май фи.

Ѱаломъ, лд.

Ꙟчесть ѱаломь пръчѣще Двдь, де пѧтемеле

аі	Жідѡ де ръз боюль
бі.	
гі	а. Пара. кд. е, ѕі. ни, рні. ѳ, ді. Евре. ал. с, гі.
ді	* амъ сꙋ пръ
а.	Сꙋма:

Е в ... лꙋи

Ка:

лꙋи Хс, ши де дерегъторіа Пречестітіи лꙋи. Адꙋ пре Хс ꙟнаинте кꙋмь аре грьи сългъръ Хс, ши спꙋне ꙟтѫю кꙋмь лаꙋ избъвить Дмнезъꙋ, де чен кинь маре чѣ пъци, ꙟмꙋлтеле Масаиннлоръ кѫд асꙋдъ сꙋдори кроте. ді, в, с, пънъ, ꙟ, в.

б. Дꙋпъ ачѣѧ проповедꙋаще мила лꙋи Дмнезъꙋ, кътръ тоть Соборꙋль крединчошилоръ. Чѣма вѫртось чѣсте, в, лꙋкрꙋри: ертъчюна пъкателоръ ши бетиралоръ: ѡ де прѣꙋнъ арата къ е ѧсте рѫдꙋи дела Татъ съле факъ амъдоаѡ, съвесте скъ пъгателе ѻаменилоръ шисале бите. ді, в, е, пънъ ꙟ, бі.

г. Май апои роагъ пре Татъль съль избъвѣскъ де кинꙋриле че аваа апъци пре Кꙋче, ши събатъ пре пимашти лꙋи. ді, бі, с, пънъ, ꙟкапъ.

с: а. Ѱаломь Двдь, лѳ.

Ꙟсфършитъ, Кѫнтекꙋль лꙋи Едѳ.

б. Ꙟщепътънд ащептаи пре Домнꙋл, ши плекъ съоѣка са міе, ши аꙋзи рꙋгъчюна мѧ.

ши

6		70
Depărtează de mine biciul Tău;	11	
de certarea* mânilor Tale sfârșăs-		*Jidovește:
cu-mă. Când bați omul	12	de războiul
cu certări pentru strâmbătate		
și faci de să topeaște ca o molie		
pohta lui, cu adevăr tot omul		
deșerție easte. Auzi, Doamne,	13	1 Cron. 29:15;
rugăciunea mea, și strigarea mea		Ps. 118:19;
ia-o în urechi, lacrămile meale nu		Evr. 11:13
tăcea; că strein sânt eu la Tine		
și nemearnic, ca toți părin-		
ții miei. Părăsează-Te de mine*	14	*a mă supăra
și mă voiu întări; până nu voiu		
mearge și nu voiu mai fi.		
Psalom 39		Summa
În cest psalom proroceaște David de patemele	1	

		CATHISMA
		lui Hristos și de deregătoria prorocestvii<i> Lui. Aduce pre Hristos înainte, cum are grăi sângur Hristos și spune întâiu cum l-au izbăvit Dumnezău de cel chin mare ce păți în Muntele Maslinilor, când asudă sudori crunte, den 2 stih, până în 6.
	2	După aceaea, propoveduiaște mila lui Dumnezău cătră tot soborul credincioșilor. Ce mai vârtos ceaste 2 lucruri: iertăciunea păcatelor și vestirea lor; și dempreună arată că El easte rânduit de la Tatăl să le facă amândoao, să vestească păcatele oamenilor și să le iarte, den 6 stih, până în 12;
	3	Mai apoi roagă pre Tatăl să-L izbăvească de chinurile ce avea a păți pre cruce și să bată pre pizmașii lui, den 12 stih, până în cap.
	Stih	*Psalomĭ Dv(d)vĭ 39*
	1	În sfârșit, cântecul lui David
	2	Așteptând așteptaiu pre Domnul; și plecă ureachea Sa mie și auzi rugăciunea mea.

в. | ої.

г. Шѝ мѫ̀ скоасе дѐ гроапа скърбей, шѝ дѐ тина лꙋтꙋлꙋй, шѝ пꙋсе спрѐ стинкъ пичоареле мѣле, шѝ ꙟдирептѫ̀ пашїй мїей.

д. Шѝ пꙋсе ꙟростꙋл мїеꙋ кънтекъ ноꙋ, лаꙋда дꙋмнезъꙋлꙋй ностру: ведѣвор мꙋлци шѝ сѣ вор теме, шѝ съвор нъдъждꙋй спрѐ дмнꙋлъ.

е. Ферничит бъбат кареле пꙋсе прѐ дмнꙋл нъдѣжда лꙋй, шѝ нꙋ къꙋтѫ̀ спрѐ фълоши, шѝ спрѐ плекъторїи спрѐ минчюни.

ѕ. Мꙋлте фачи тꙋ дмне дмнезъꙋл мїеꙋ, минꙋнниле тале шѝ кꙋцетеле тале, деспрѐ ной, ниме нꙋ ле поате ръндꙋи цїе: сѫшь врѣ але вести

ꙟ г шѝ

ка:

шѝ але грꙑи май мꙋлте дѐ кꙋмь лѣшь пꙋтѫ̀ грꙑи.

з. Жъртве шѝ дарꙋри нꙋ врꙋсеши, че мїай сфределит мїе оурекиле, арселе шѝ жъртвеле пентрꙋ пъкат нꙋ поти.

и. Атꙋнче зиш іатъ венїи: ла ꙟчепꙋтꙋл кърцїи скрисꙋй де мине.

ѳ. Сѫ фак воа та дꙋмнезъꙋл мїеꙋ, врꙋи: шѝ лѣца та ꙟмижлокꙋл мъррꙋнтаилор мѣле.

і. Веститам дирептате ꙟсъборь мꙋлть: іатъ бꙋзеле мѣле нꙋ контенїи, дмне тꙋ щїй.

аі. Дирептата та нам аскꙋнсꙋ ꙟтрꙋ инима ма: адевърꙋл тъꙋ шѝ спсенїа та зиш: нꙋ аскꙋншь мила

та

6		71
Şi mă scoase den groapa scârbei și den tina lutului și puse spre stincă picioarele meale și îndireptă pașii miei.	3	
Și puse în rostul mieu cântec nou: lauda Dumnezăului nostru; vedea-o-vor mulți și să vor teame și să vor nădăjdui spre Domnul.	4	
Fericit bărbat carele puse pre Domnul nădeajdea lui, și nu căută spre făloși și spre plecătorii spre minciuni.	5	
Multe faci Tu, Doamne, Dumnezăul mieu; minunile Tale și cugetele Tale despre noi nime nu le poate rândui Ție; s-aș vrea a le vesti	6	

		CATHISMA
		și a le grăi, mai multe-s de cum le-aș putea grăi.
Evr. 10:5,6,7,8; 1 Sam.15; Ex. 21:6	7	Jârtve și daruri nu vruseși, ce mi-ai sfredelit mie urechile; arsele și jârtvele pentru păcat
Iov 5:46	8	nu pohtiș. Atunce ziș: „Iată, veniiu, la începutul cărții scrisu-i
Gen. 3:15	9	de Mine". Să fac voia Ta, Dumnezăul mieu, vruiu; și leagea Ta – în mijlocul măruntailor meale.
Ps. 34:18	10	Vestit-am direptate în săbor mult; iată, buzele meale nu conteniiu, Doamne, Tu știi.
	11	Direptatea Ta n-am ascunsu întru inima mea, adevărul Tău și spăsenia Ta ziș; nu ascunș mila

ѕ. | об.

та ши адевъруль тъу де съборъ мулть. Іаръ тȣ Дмне нȣ ві.
делȣнга ӑдȣръриле тале де мине,
мила та ши адевъруль тъу пȣрȣ-
ра мъ пъзѣскъ пре мине.

Къ мъ ӑпрецȣраръ ръѡтъци гі
фъръ де нȣмъръ, кȣприсеръмъ
пре мине фръдельцеле мѣле, ши
нȣ пȣтȣи ведѣ, май мȣлцит сѣу
де кът перȣль капȣлȣй міеу, ши
инима мѣ пъръсимъ пре мине.

Воіаще Дмне а мъ избъви пре ді | вн, ка. о, к.
мине, Дмне спре аџюторюль міеу | вн, лд.
гръбѣще. Рȣшинезесе, ши еі | с. д, кѕ. нн, ха. с, г.
съсѣ сфііаскъ депреунъ чѣ че ка-
утъ суфлетуль міеу съль піардъ:

съѕе

ка:

съсе ӑтоарне ӑдъръпт ши съсе ру-
шинѣзе воиторій ръулуй міеу.

Пустііаскъсе дупъ плата ръши- ѕі | вп, ка. с, з, н.
ній лор, карій зик міе, бинеі, бинеі.

Букȣресе ши съсе веселѣскъ тоци зі
чѣ че каутъ пре тине Дмне: ши
зикъ пурура мърѣскъсе Дмнȣль
де каріи юбеск спсніа та.

Іаръ еу сȣрȣмань сънт ши лип- ні | сп ма: ѕ.
сить, Іаръ Дмнȣль грижаще де
мине: аџюториуль міеу ши скути-
торюл міеу ешти, Дȣмнезъул міеу
нȣ пести.

СЛАВА.

Псаломь, м.

Дводь ӑчіеть Псаломь, лаудъ пре Дȣмнезъу, Сумма:
пйнтру къ лаȣ вин дукать де боала луй. ши де при

уня

6		72
Ta și adevărul Tău de săbor mult. Iară Tu, Doamne, nu delunga îndurările Tale de mine; mila Ta și adevărul Tău puru- rea mă păzească pre mine.	12	
Că mă împregiurară răotăți fără de număr, cuprinseră-mă pre mine strâmbătățile meale și nu putuiu vedea; mai mulțitu-s-au decât părul capului mieu și inima mea părăsi-mă pre mine.	13	
Voiaște, Doamne, a mă izbăvi pre mine, Doamne, spre agiutoriul mieu	14	Ps. 21:20
grăbeaște. Rușineaze-se și să să sfiască dempreună ceia ce ca- ută sufletul mieu să-l piarză.	15	Ps. 34:4, 26; 69:3

		CATHISMA
		Să se întoarne îndărăpt și să se ru- șineaze voitorii răului mieu.
Ps. 21:7,8	16	Pustiască-se după plata rușii- nii lor, carii zic mie: „Bine-i, bine-i".
	17	Bucure-se și să se veselească toț ceia ce caută pre Tine, Doamne; și dzică pururea: „Mărească-se Domnul de carii iubăsc spăsenia Ta!".
Ps. 21:7	18	Iară eu suruman sânt și lip- sit; iară Domnul grijeaște de mine. Agiutoriul mieu și scuti- toriul mieu ești, Dumnezăul mieu; nu pesti. Slava.
		Psalom 40
Summa	<1>	David în cest psalom laudă pre Dumnezău pentru că l-au vindecat de boala lui; și dempre-

ѹнѫ похтѣще вииеле лѹй Дмнѕѫѹ пре чеа челаѹ кѫѹтат ȋн боала лѹй, ши лаѹ мѫнгѫйать. с҃, в҃ г҃ д҃.

б. Дѹпѫ ачѣа адѹче ȋнаинте рѹгѫчюнеле сале, кѹ каре ле сѫрѹга, атѹнче лѹй Дмнезѫѹ, кѫнд ера бонавь ши ера ȋнпрецюрать де пизмашїи лѹ, ȋ, є, с҃, пѫнѫ ȋ, ві.

г. Май де апой поменѣще рѹгѫчюниле лѹ. с҃, ві.

Ѱаломь Двдъ, м҃.

а. Кѫнтекѹле лѹй Двдь, де Дакалѹлѹй кѫнтѫрилоре.

б. Ферич͏ит де чела че сокотѣще сѹрѹманѹль: (ши мишелѹль,) ȋнзи де невое избѫвива пре єл Дмнѹл.

г. Дмнѹль пѫзива пре єль, ши ва ȋнвїа пре єль, Ферчит ва фи спре пѫмѫнть, ши нѹль ва да пре єль пре похта пизмашилорь лѹй.

д. Дмнѹл ȋнтѫрива пре єль пре патѹль дѹререй лѹй, тоть ашернѹтѹ лѹй, тоть стратѹль лѹй де боала лѹй лай ȋнторсь.

є. Єѹ зишь, Дмне милѹеащемѫ, ши виндекѫ сѹфлетѹль мїеѹ, кѫ грешїю цїе.

ѕ. Пизмашїи мїей зикь де мине рѫѹ, кѫнд ва мѹри, ши ва пери нѹмеле лѹй?

з. Ши де венїа чинева де трѹ єй сѫмѫ вазѫ минчюнѫ грѫиа, инима лѹй адѹна фрѫдѫтате ши: єши де афарѫ грѫиа.

и. Ȋнпреѹнѫ спре мине шоптїа тоци чеа че мѫ ѹрѫск пре мине, ши спре мине кѹцета рѫѹ.

6		73
ună pohtească binele lui Dumnezău pre ceia ce l-au căutat în boala lui și l-au mângâiat, stih 2, 3, 4.		
După aceaea, aduce înainte rugăciunile sale, cu carele să ruga atunce lui Dumnezău, când era bolnav și era împregiurat de pizmașii lui, în 5 stih, până în 12.	2	
Mai de apoi pomenească rugăciunile lui, stih 12.	3	
Psalomĭ Dv(d)vŭ 40	Stih	
Cântecul lui David, dat dascalului cântărilor	1	
Fericit de cela ce socotească surumanul (și mișelul); în dzi de nevoie izbăvi-va pre el Domnul.	2	
Domnul păzi-va pre el și-l va învia pre el; fericit va fi spre pământ; și nu-l va da pre el pre pohta pizmașilor lui.	3	

		CATHISMA
	4	Domnul întări-va pre el pre patul durerii lui; tot așternutul lui, tot stratul lui den boala lui l-ai întors.
	5	Eu ziș: „Doamne, miluiaște-mă și vindecă sufletul mieu, că
	6	greșiiu Ție". Pizmașii miei zic de mine rău: „Când va muri și va peri numele lui?"
	7	Și de veniia cineva dentru ei să mă vază, minciună grăiia, inima lui aduna strâmbătate șie: ieșind afară grăiia.
	8	Împreună spre mine șoptiia toți ceia ce mă urăsc pre mine și spre mine cugeta rău,

(зикъд) Лукроуль стрьбътъцие ате ѫтру ел; пентру ачела зиче шну съва скула. Ѫкъ ши бъбатуль чела че кьута пача ма, ѫкареле мъ ѫкредам, кареле мъка пъна ма, рьдикъ спре мине кькъю. — а.

Ірь ту Дмне милуящемъ, ши мъ рьдикъ, ши вою плъти лор. — і. (Іѡ., гі. С., пі.)

Дентру ачаста амь куноскут къ воещи мие, къ нусъ букуръ пизмашуль миеу де мине. — аі

Іръ пре мине ѫтру ѫтреция ма май цинуть, ши май ѫтърить ѫнаинтеа та ѫвекь. — ві.

Хлвит Дмнул Дмнзъул луи Іил, де веки пънъ ѫвекь, фие фие. — гі. — ді.

Ѱаломь, ма.

Сумма: Дд фиинд ѫпрившеция де урґия луи Саул, плънцеся луи Дмнзъу, де дъртра инимиеи сале, кіра аза пентру къ ну пута ѫтра ѫкортул луи Дмнзъу, ши пентру бацжокория пизмашилор луи ку нъдъжда че ава кътрь Дмнезъу зикънд къ е деша тъ: плънцеся ши де ачаста ка сънул пърьсе ся Дмнезъу пре ел, май апой сь мънгъе ку нъдеждъ че аре ѫтру Дмнзъу, кълва изъвъи пре ел де тоате скърбеле луи.

Ѱаломь Двь, ма.

Кънтекуле луи Двд, де ѫвъцътуръ дат даскалулуи кънтърилор, ѫтре фии луи Коріе.

Че кипь доръще чебул, де извоаръле апелор, аша доръще суфлетул миеу кътръ тине Дмне. — є. а. б.

Ѫсътошазъ суфлетул миеу кь- — г.

6		74
(zicând): „Lucrul strâmbătăției	9	
caste întru el; pentru aceaea zace și nu să va scula". Încă și bărba- tul cela ce căuta pacea mea, în carele mă încredea, carele mânca pâi- nea mea, rădică spre mine călcâiul.	10	Ioan, 13:18
Iară Tu, Doamne, miluiaște-mă și mă rădică și voiu plăti lor.	11	
Dentru aceasta am cunoscut că-m voiești mie, că nu să bucură pizma- șul mieu de mine.	12	
Iară pre mine întru întregia mea m-ai ținut și m-ai întărit înaintea Ta în veac.	13	
Blagoslovit – Domnul Dumnezăul lui Israil den veac până în veac. Fie, fie!	14	

		CATHISMA
		Psalom 41
Summa		David, fiind în pribegie de urgia lui Saul, plânge-să lui Dumnezău de durearea inimiei sale, carea avea pentru că nu putea întra în cortul lui Dumnezău, și pentru batgiocoria pizmașilor lui cu nădeajdea ce avea către Dumnezău, dzicând că e deșartă; plânge-să și de aceasta, ca să nu-l părăsească Dumnezău pre el; mai apoi să mângâie cu nădeajdea ce are întru Dumnezău, că-l va izbăvi pre el den toate scârbele lui.
	Stih	***Psalomĭ Dv(d)vĭ 41***
	1	Cântecul lui David den învățătură, dat dascalului cântărilor, între fii<i> lui Corie
	2	În ce chip doreaște cerbul de izvoarăle apelor, așea doreaște sufletul mieu către Tine, Doamne.
	3	Însătoșadză sufletul mieu

ѕ.

ое.

къ́трꙋ Дмнезъꙋл віꙋ, (ѕикъ́н,)
кънд воꙋ вени ши мъвою аръта
ꙟнаинта лꙋй Дмнезъꙋ?
Фꙋръ міе лакръмиле мѣле пъне — д.
ѕꙋа ши ноапта: кънд ꙋми зичꙗ
міе тоатъ ѕꙋа, оунде ѥсте Дꙋм-
незъꙋл тъꙋ? Десспре ачѣстꙗ — е.
поменинд ꙋмъ, върса ꙟтрꙋ мине
сꙋфлетꙋл міеꙋ, къ ѥꙋ мерџа
маинте кꙋ мꙋлциме, дꙋкъндꙋмъ
кꙋ ѥй пънъ ла Каса Дмнꙋлꙋй:
кꙋ Глас де бꙋкꙋріе ши де лаꙋдъ,
кꙋ мꙋлциме че празнꙋѥще.
Пентрꙋ че те мъхнеци сꙋфлетꙋ — ѕ.
міеꙋ, ши пентрꙋ че сꙋнези ꙟтрꙋ
мине? нъдъждꙋѥщи ꙟтрꙋ Дмнзеꙋ, къ

С г̃ ꙟкъ

ка:

ꙟкъ мъвою исповедꙋи лꙋй пентрꙋ
испъсеніле фѣцей лꙋй.
з. Дмнезъꙋл міеꙋ, тꙋрбꙋратꙋсаꙋ
ꙟтрꙋ міне сꙋфлетꙋл міеꙋ, пентрꙋ
къ мъ поменеск де тине, де пъ-
мънтꙋл Іѡрданꙋлꙋй, ши а Ермѡ-
нꙋлꙋй, де мъгꙋръ микъ.
и. Адънк пре адънк кіамъ,
ꙟсꙋнетꙋл четърнелор тале, тоате
оунделе тале ши валꙋриле тале
престе мине трекꙋръ.
ѳ. (Ашъ гъндеск) Зꙋа порънчива До-
мнꙋл мила са ши ноапта кън-
текꙋл лꙋй кꙋ мине: ши рꙋгъчюна
мꙗ ва фи кътръ Дꙋмнезеꙋл віе-
і. цієй мѣле, Зичевою Дꙋмне-

зіо

(margin: ꙟцелеѕеще пао кꙋ виколе че кад детека прес те търнъ)

6		75
cătră Dumnezăul viu (dzicând:) „Când voiu veni și mă voiu arăta înaintea lui Dumnezău?" Fură mie lacrămile meale pâine dzua și noaptea, cându-mi zicea mie toată dzua: „Unde easte Dum- nezăul Tău?" Despre aceastea pomenindu-mă, vărsa întru mine sufletul mieu. Că eu mergea mainte cu mulțime, ducându-mă cu ei până la casa Domnului, cu glas de bucurie și de laudă, cu mulțime ce prăznuiaște. Pentru ce te mâhnești, sufletul mieu, și pentru ce sunezi întru mine? Nedăjduiaște întru Dumnezeu, că	 4 5 6	

		CATHISMA
        *Înțeleage-se ploi cu vicol, ce cad den ceriu ca pre o cetârnă	 7 8 9 10	încă mă voiu ispovedui Lui, pentru ispăseniile feaței Lui. Dumnezăul mieu, turburatu-s-au întru mine sufletul mieu, pentru că mă pomenesc de Tine, den pă- mântul Iordanului și al Ermo- nului, den măgură mică. Adânc pre adânc cheamă în sunetul cetârnelor* Tale; toa- te undele Tale și valurile Tale preste mine trecură. (Așa gândesc:) Dzua porânci-va Dom- nul mila Sa; și noaptea cân- tecul Lui – cu mine; și rugăciunea mea va fi cătră Dumnezăul vie- ției meale. Zice-voiu Dumne-

ѕ. | оѕ.

зъулуй, стинчей мѣле, кѫче те
уници де мине? Ши пѣнтру че ӑм-
блу жѫнинд пентру ӑпресурара пиз-
машулуй? Спатѫ деспикѫ (ӑі)
wаселе мѣле, кѫнд мѫ батцоко-
рѣ пре мине пизмашій мiей, зи-
кѫнд ѣй мie ӑтоатѫ ѕуа, унде
ѣсте дѹмнезѫул тѫу?

Кѫчи ѣщи мѫхнить суфлетул (бі)
мieу; ши кѫчи сунн ӑтру мине?
Ащѣптѫ пре дмнезѫу, кѫ ӑкѫ
мѫ вою исповеду луй, испиторю
фѣцій мѣле, ши ѣлуй дмнезел мie.

Псаломъ, мв.

Ӑчѣсть Псаломъ дьдь ӑтїю роагѫсе луй дѹмне (а. Сумма:)
зѫу, сѫла [illegible] луй Саул, ши

сѫй

ка:

сѫй де луй слобозїе а ӑтра ӑкортул луй, ши сѫ
служаскѫ аколѣ ку алалци крединчоши наинта
лѫзїи луй, с, а, б, г, д.

(б.) Дупѫ ачѣа сѫмѫнгѫе ку нѫдѣжда че аре ӑтру
дѹмнезѫу деспре избѫвира луй, с, е.

Ачѣсть Псаломъ аре, б, пѫрци.

Ӑпарта дїтѫю, купринде тѫрѣра луй двд, с, а.
Ши арата дирептата тѣрерїй луку, д, лукрури.
(а.) Ӑтѫю ку дерептата лукрурилор луй, кѫ ѣлу
невиновать ӑнатѣла лоукрури ку кареле сѫпре
пуна спре ѣль, сті, а.
(б.) Адоаша рѫ, арата стрѫбѫтата пизмашилор луй.
(г.) Атреиа шара, де нѫдѣжде кара аре ӑтру дмнзѣ.
(д.) Апатраша рѫ, де тру невоа луй че пате.
Ана, б, парте сѫ купринде мѫнгѫара луй, де ам
рѫчюна ши де фрика луй.
Ши депреуна спуне нѫдѣда луй че аре депре нѫвѣре.

(с,)

Псаломъ Двдъ, мв.

Кѫнтикуль луй Двдъ.

щю

6		76
zăului, stincei meale: „Căce Te uiți de mine? Și pentru ce îmblu jalnic pentru împresurarea pizmașului?” Spată despică	11	
oasele meale când mă batgiocoriia pre mine pizmașii miei, zicând ei mie în toată dzua: „Unde easte Dumnezăul Tău?”		
Căci ești mâhnit, sufletul	12	
mieu și căci suni întru mine? Așteaptă pre Dumnezău, că încă mă voiu ispovedui Lui, Ispăsitoriul feații meale; și Elu-i Dumnezeul mieu.		
Psalom 42		Summa
În cest psalom David întâiu roagă-se lui Dumnezău să-l izbăvească de urgia lui Saul și	1	

		CATHISMA
		să-i dea lui slobozie a întra în cortul Lui și să slujască acolea cu alalți credincioși naintea lăzii Lui, stih 1, 2, 3, 4.
	2	După aceaea, să mângâie cu nădeajdea ce are întru Dumnezău despre izbăvirea lui, stih 5.
		Acest psalom are 2 părți:
		În partea dentâiu cuprinde-se cearerea lui David, stih 1.
		Și arată direptatea cearerii lui cu 4 lucruri:
	1	Întâiu, cu dereptatea lucrurilor lui, că elu-i nevinovat în acealea lucruri cu carele să prepuia spre el, stih 1.
	2	A doua oară, arată strâmbătatea pizmașilor lui.
	3	A treia oară, den nădeajde carea are întru Dumnezeu.
	4	A patra oară, dentru nevoia lui ce pate.
		În a 2 parte să cuprinde mângâiarea lui de amărăciunea și de frica lui.
		Și dempreună spune-ș nădeajdea lui ce are despre izbăvire.
		Psalomŭ Dv(d)vĭ 42
	Stih	Cântecul lui David

ѕ҃. ОВ҃

Тꙋдекꙋмѫ д҃мне, шй пъраще пъра м҃ѫ, де лнба не матиѣвѫ, шй де ѡм ꙟшъльтори
шй не дирепть йзбъвещемѫ.

в҃. Къ тꙋ ещи дꙋмнезъꙋл търіей мѣле, дирептче май лепъдать? ш дирептче ꙟмблꙋ жалникь пентрꙋ
ꙟпресꙋрарѫ пизмашꙋлꙋй?

г҃. Тримите лꙋмина та, шй адевърꙋль тъꙋ, але мѫ ворь повъцй ш мѫ ворь дꙋче пре мине ꙟмъгꙋра
сфнцієй тале, ш ꙟтрꙋ котꙋл тъ.

д҃. Шй вою ꙟтра кътрѫ ѡтарю лꙋй Д҃мнезъꙋ, кътрѫ д҃мнезъꙋль весе-
лїей шй бꙋкꙋрїей мѣле: шй те вою
лъꙋда пре тине ꙟтрꙋ лаꙋтѫ, ш

Т Д҃мне

Д҃мнезъꙋль Д҃мнезъꙋль мїеꙋ.

е҃. Пентрꙋ че тѣй пъръсить сꙋфле-
тꙋль мїеꙋ, шй пентрꙋ че те тꙋрбꙋ-
рй ꙟтрꙋ мине? нъдъждꙋꙗще ꙟ-
трꙋ дꙋмнезеꙋ, къ ꙟкѫ мъвою й-
споведꙋй лꙋй, къ єлꙋй спъсенїиле
фѣцїй мѣле, ш д҃мнезел мїе. Сла҃:

ѰАЛОМЬ, М҃Г.

Сꙋмма: Ачест Ѱалом кꙋпринде рꙋгъчюнѫ їꙋдеилорь, карїй вїа ꙟтрꙋ зилеле Маккавейлорь, карїй сѫ рꙋга лꙋй дꙋмнезеꙋ сѫй избъвѣскѫ де кинзꙋїрїа лꙋй Антїохь ꙟпърать.

Шй сѫроагѫ сѫй аскꙋте пентрꙋ ачесте, ѕ҃, лꙋкрꙋри:

а҃. Къ д҃мнзеꙋ а фост пъринте мꙋлть пъринцїлор лор, г҃, в҃ г҃ д҃.

в҃. Къ єй ꙟкѫ сънъдъждꙋеськь ꙟтрꙋ ачелаши дꙋм-
г҃. незъꙋ, с҃, є҃, ѕ҃, з҃. Къ пентрꙋ ачастѫ йз-
бъвире ворь лъꙋда пре єль, с҃, и҃, д҃.

д҃. Къй гонеськь пре єй фъръ милѫ пизмашїй лорь,

дї, ї,

6		77
Judecă-mă, Doamne, și pârăște pâra mea de limba nemilostivă; și de om înșălătoriu și nedirept izbăveaște-mă.	1	
Că Tu ești Dumnezăul tăriei meale; dirept ce m-ai lepădat și dirept ce îmblu jalnic pentru împresurarea pizmașului?	2	
Trimite lumina Ta și adevărul Tău; eale mă vor povăți și mă vor duce pre mine în măgura sfinției Tale și întru cortul Tău.	3	
Și voiu întra cătră oltariul lui Dumnezău, cătră Dumnezăul veseliei și bucuriei meale; și Te voiu lăuda pre Tine întru lautâ, o,	4	

		CATHISMA
		Dumnezăul, Dumnezăul mieu.
	3	Pentru ce te-ai părăsit, sufletul mieu, și pentru ce te turburi întru mine? Nădăjduiaște întru Dumnezeu, că încă mă voiu ispovedui Lui, că Elu-i spăseniile feații meale și Dumnezeul mieu. Slava.
		Psalom 43
Summa		Cest psalom cuprinde rugăciunea israilteanilor, carii via întru zilele maccaveilor, carii să ruga lui Dumnezeu să-i izbăvească de hiclenia lui Antioh-Împărat.
		Și să roagă să-i asculte pentru ceaste 7 lucruri:
	1	Că Dumnezău au fost părinte milostiv părinților lor, stih 2, 3, 4.
	2	Că ei încă să nădăjduiesc întru acelaș Dumnezău, stih 5, 6, 7.
	3	Că pentru această izbăvire vor lăuda pre El, stih 8, 9.
	4	Că-i gonesc pre ei fără milă pizmașii lor,

ди, і, ст і, пънѫ, ні, ши ди, к, пънѫ, ке.

Кѫ ей аѹ фост стътътори ꙟслѹжба дѹмнезеѧскѫ ш ꙟ адевърѹщїнцїи черещи, ди, ні, с, пънъ, кг. | е.

Къ ачесте скърбе ей ле пать пентрѹ дѫмнезеѹ ши пентрѹ мъртѹрїѧ черескѫ, с, кг. | ѕ.

Къ елѹи фъкъторю де бине, с, кг. | з.

Честь Ѱаломъ аре, е, пърци,

Пaрта дитъю поменещe мила ши бѹнътата че аѹ фъкѹть кѹ пърницїи лоръ, с, в г д.

Ꙟна, в, есте рѹгъчюнѧ че ꙟроагѫ ей изгъвѣскѫ де пизмашїи лоръ, ди, е, с, пънѫ, і.

Ꙟна, г, адѹкь аминтe пизма че аѹ пъцить де пизмашїи лоръ, ди, і, с, пънѫ, ні.

Ꙟна, д, спѹнь къ аѹ стътѹть таре ши некълтици ꙟслѹжба дѹмнезеескѫ, ди, ні, с, пъ, кд.

Ꙟна, е, съпомениескь де аџюториюль лѹи дмнзеѹ.

Ѱаломъ, мг,

Кѫнтекѹль дечетъцѫтѹрѫ, дате даскалѹлѹи фийлорь лѹи Коре. | с. а.

ѹе	в.	Дѹмнезеѹ кѹ ѹрекиле ноастре аѹзитамь, Пърницїи ноѱри спѹсѹнеѹ ноаѡ, лѹкрѹль че ай фъкѹт ꙟзилеле лоръ, ꙟзилеле де демѹлть.
лепъдать ни, од. с, н.	г.	Тѹ кѹ мъна та ай скось Лимбиле, ши ай съдить пре ей: сѹпъратай лимбиле ши ай спорить пре ей.
пре їнли пре їнли	д.	Къ нѹ кѹ арма са бирѹиръ пъмѫнтѹль, ши брацѹль лорь нѹ спъсии пре ей: че дирѣпта та, ши брацѹль тъѹ, ши лѹмина феции тале, къ лѣй воить лѡрь.
	е.	Тѹ сингѹр ещи ꙟПърѫтѹ мїеѹ, ши Дмнзъѹль мїеѹ, порѫнчеще спъсенїе лѹи Їаковъ.

6		78
den 10 stih, până 18 și den 20, până 25.		
Că ei au fost stătători în slujba dumnezeias- că și în adevărul științii cerești, den 18 stih, până 23.	5	
Că aceaste scârbe ei le pat pentru Dumnezeu și pentru mărturia cerească, stih 23.	6	
Că Elu-i făcătoriu de bine, stih 23.	7	
Cest psalom are 5 părți: Partea dentâiu pomenească mila și bunătatea ce au făcut cu părinții lor, stih 2, 3, 4. În a 2 easte rugăciunea ce să roagă să-i izbăveas- că de pizmașii lor, den 5 stih, până 10. În a 3 aduc înainte pizma ce au pățit de pizmașii lor, den 10 stih, până 18. În a 4, spun că au stătut tare și neclă- tiți în slujba dumnezeiască, den 18 stih, până 24. În a 5 să pomenesc de agiutoriul lui Dumnezeu.		
Psalom 43	Stih	
Cântecul de-nvățătură dat dascalului fiilor lui Corie	1	

		CATHISMA
*le	2	Dumnezeu*, cu urechile noas- tre auzit-am, părinții noștri spusu-ne-au noao lu- crul ce ai făcut în zilele lor, în zilele de demult.
*lepădat Ps. 79:8 *pre israili *pre israili	3	Tu cu mâna Ta ai scos* limbile și ai sădit pre ei*; supărat-ai limbile și ai sporit pre ei*.
	4	Că nu cu arma sa biruiră pămân- tul și brațul lor nu spăsi pre ei, ce direapta Ta și brațul Tău și lumina feaței Tale, că le-ai voit lor.
	5	Tu singur ești Împăratul mieu și Dumnezăul mieu; porâncească spăsenie lui Iacov.

ѕ. Пє́нтрꙋ ти́не пимáшїи нóщр ꙟ-пꙋ́нцейвомь кꙋ кóрнь, ши прє нꙋ-меле тъꙋ кꙋкáвомь прє чéа чє съ скóалъ спрє нóй.

з. Къ нꙋ́мъвою нъдъждꙋи ꙟтрꙋ áркꙋль мїéꙋ, ши áрма ма нꙋ́мъ-ва мътꙋи прє ми́не.

и. Че тꙋ невéй мътꙋи дє пимáшїи нóщри, ши чéа чє оурѣ́скь прє но-рꙋшънáйвей. (Дєiáпть áтєа)

ѳ. Прє дмнезъꙋ вóм лъꙋдá тóатъ зꙋа, ши нꙋ́мелꙋи тъꙋ нево́м испо-ведꙋи ꙟвѣ́кь.

і. Ѩръ áкмꙋ нѣй лепъдáть, ши нѣй рꙋшинáть прє нóй, ши нꙋ єши (дмне) кꙋ шир ѣгꙋрнлє нóаре.

нн, на. с, г.

тг шн

Ка:

аі. Ши нѣй ꙟтóсꙋ прє нóй ꙟдъръпт ꙟнаи́нта пимáшилорь нѡ́щри, ши чéа чє оуръ прє нóй жехꙋ́ръ

ві. прє нóй. Дáтай прє нóй ка óиле дє мъкáре, ши ꙟтрє ли́мби ръсфирáтꙋнѣй:

лѡрь

гі. Вѫ́дꙋта ѡ́амєнїи тъй фъ́ръ прє: ши най мꙋ́лци лꙋкрꙋ кꙋ прéцꙋ лѡ.

ді. Пꙋ́сай прє нóй ѡкáръ вечи́нилорь нóщри, батџóкꙋръ ши рѣ́сь чело-ра че ꙟпрецꙋ́рꙋл нóстрꙋ.

нн, он. с, а-од. г. з-ер: кд, єз.а.

єі. Пꙋ́сай прє нóй пи́лдъ пъгъ́нилѡ, ши клътѝре дє кáпь нѣмꙋ́рилорь.

ѕі. Тóатъ зꙋа рꙋши́на ма ꙟнаи́н-та ма ѥсте, ши сфїáла фѣцїи мѣле акоперíтꙋмаꙋ.

Пíнтр

6		79
Pentru Tine pizmașii noștri împunge-i-vom cu corn și pren numele Tău călca-vom pre ceia ce să scoală spre noi.	6	
Că nu mă voiu nădăjdui întru arcul mieu și arma mea nu mă va mântui pre mine.	7	
Ce Tu ne vei mântui de pizmașii noștri; și ceia ce urăsc pre noi rușâna-i-vei. (Derept aceaea)	8	
Pre Dumnezău vom lăuda toată dzua și numelui Tău ne vom ispovedui în veac.	9	
Iară acmu ne-ai lepădat și ne-ai rușinat pre noi și nu ieși, (Doamne,) cu șireagurile noastre.	10	Ps. 59:3

		CATHISMA
	11	Și ne-ai întorsu pre noi îndărăpt înaintea pizmașilor noștri; și ceia ce urâia pre noi jehuiră
*lor	12	pre noi. Dat-ai pre noi ca oile de mâncare* și între limbi răsfiratu-ne-ai.
	13	Vândut-ai oamenii Tăi fără preț și n-ai mulțit lucrul cu prețul lor.
Ps. 78:4; 79:7; Ier. 24:9	14	Pus-ai pre noi ocară vecinilor noștri, batgiocură și râs celora ce-s împregiurul nostru.
	15	Pus-ai pre noi pildă păgânilor și clătire de cap neamurilor.
	16	Toată dzua rușinea mea înaintea mea easte; și sfiala feații meale acoperitu-m-au,

ѕ҃. п҃.

з҃і Пе́нтрꙋ кꙋвѫ́нтꙋл ѿкъръ́торило, шѝ а̂дефъи́мъто́рнлорь, пе́нтрꙋ пи́ма́шꙋль шѝ пе́трꙋ нѣбъди́то́рю.

и҃і А̂ча́ста то́атѫ вени̇̀ спрѐ но́й, шѝ ↑кѫ на́мь оу̂и́та́ть прѐ ти́не, шѝ на́мь мини́ци́т ↑трꙋ̂ лѣгъ́тꙋ́ра та̀. ... па́ꙋ́ѫ

д҃і Шѝ нꙋ̂сѫ ↑тꙋ́рнѫ ↑напо́й и́нима но́астрѫ, ни́чи плека́рѫ па́шіи но́щри дѐкъръ́рнле та́ле.

к҃. Сѫ̂ ва̀ къ̂ нѣ́й здроби́ть прѐ но́й ла̀ ло́кꙋль бъла́ꙋрꙋлꙋ́й, шѝ нѣ́й а̂копери́ть кꙋ̀ оу̂мбра мо́рціей.

к҃а Дѣ́м фѝ оу̂и́та́ци́ нꙋ́меле дꙋмне́зъꙋлꙋ́й но́стрꙋ, шѝ а̂мь фѝ ръди́ка́тѫ мъ́ниле но́астре къ́трѫ Дмне́зъꙋ стре́инь: т҃ь

дꙋ

к҃а.

к҃в А̂ꙋ на́рѫ къꙋта̀ Дмне́зъꙋ а̂ча́ста? къ̂ ѣл щіе а̂скꙋ́нселе и́ннаіей.

к҃г Къ̂ пе́нтрꙋ ти́не ѿморъ́цн сѣ́нтем, то́атѫ ѕꙋа: прецꙋ́ници съ́нтем ка̀ ѿи́ле спрѐ цюнгѣре.

к҃д Превегѣ́зѫ къчи до̂мни Дмне? дещѣ́птъте, шѝ нꙋ̀ лепъда̀ прѐ

к҃е но́й ↑вѣ́къ. Пе́нтрꙋ чѐ а̂скꙋ́нзи фа́ца та̀, шѝ те оу̂и́ци дѐ скъ̂ба но́астрѫ, шѝ дѐ сꙋ̂пъра́ра но́астрѫ?

к҃ѕ Къ̂ са́ꙋ плека́ть пънѫ ↑пꙋ̂лбере сꙋ̂флетꙋль но́стрꙋ, шѝ са́ꙋ липи̇̀ дѐ пъмъ̂нть пънтечеле но́стрꙋ.

к҃з Ско́алѫ (Дмне) ↑трꙋ̂ а̂цюто́рюль но́стрꙋ, и̂збъвѣ́ще прѐ но́й пе́нтрꙋ ми́ла та̀.

ѱа́л

6		80
pentru cuvântul ocărâtorilor și a defăimătorilor, pentru pizmașul și pentru izbânditoriul.	17	
Aceasta toată veni spre noi, și încă n-am uitat pre Tine și n-am mințit întru legătura* Ta.	18	*pacea
Și nu să înturnă înapoi inima noastră, nici plecară pașii noș- tri den cărările Tale,	19	
săva că ne-ai zdrobit pre noi la locul bălaurului și ne-ai a- coperit cu umbra morției.	20	
De-am fi uitat numele Dum- nezăului nostru și am fi ră- dicat mânile noastre cătră dumnezău strein,	21	

		CATHISMA
	22	au n-ară căuta Dumnezău aceas- ta? Că El știe ascunsele inimiei.
	23	Că pentru Tine omorâți sântem toată dzua, prețuiți sântem, ca oile spre giungheare.
	24	Preveghează, căci dormi, Doamne, deșteaptă-Te, și nu lepăda pre
	25	noi în veac. Pentru ce ascunzi fața Ta și Te uiți de scârba noastră și de supărarea noastră?
	26	Că s-au plecat până în pulbere sufletul nostru și s-au lipit de pământ pântecele nostru.
	27	Scoală, (Doamne,) întru agiuto- riul nostru, izbăvească pre noi pentru mila Ta.

ѰАЛОМЪ, мд.

а. Ачест ѱалом пророчеще де Хс, ка де мꙋреле бесерічій, ши ал лаꙋдъ, де фрꙋмсеца, ши де дꙋлчаца кꙋвінтелор лꙋй, де фрꙋмсеца вешмꙗнтꙋлꙋй лꙋй, ши де мꙋроѕеала вешмꙗнтꙋлꙋй лꙋй чел ꙟпърътеск, ши де дерегъторіа ꙟпъръцией лꙋй, ши де Логоѕдіта лꙋй, де, є, Стї, пънъ, ѕі. — Сꙋмма:

в. Дꙋпъ ачеа лаꙋдъ бесеріка каре є Логоѕдіта лꙋй Хс, деспре фрꙋмсеца вешмꙗнтꙋлꙋй ши деспре фрꙋсеца ей, ши деспре чіста кꙋ каре чінсте ще пре Мꙋреле ей, де, ı, є, пънъ, ві.

г. Дꙋпъ ачеста ꙟдеамнъ пре Логоѕдіта каре є бесеріка, съ ꙟ лате Мꙋрелꙋй съꙋ ши съл чінстеаскъ пре ел, Стї, аі, ві.

ѰАЛОМЪ, МД.

є: а. Кꙟнтікꙋл де ꙟ арѣціре спре Крꙋчи, дат даскалꙋлꙋй Фечілор лꙋй Коре де ꙟцелецере.

в. ИЗБꙋКНЕЩЕ ініма ма кꙋ-въинт бꙋн: зик єꙋ лꙋкрꙋри- — Скіат

ле меле ꙟ Пъратꙋлꙋй, лімба меа Кондеи скріиторіꙋлꙋй де грабъ.

г. Ма фрꙋмос ещи фоарте де кът фііи оамениꙋлор: върсатꙋсаꙋ фрꙋмсеце ꙟ бꙋзеле тале. пентрꙋ ачеа бласловітꙋтеꙋ Дꙋмнезъꙋ ꙟ вечи.

д. Ꙟчинще арма та спре коапса та пꙋтерниче, слава та ши фрꙋмсеца та.

є. Ши ꙟмърнрѣ та кꙋ норок съ ꙟмблан спре кꙋвънтꙋл адевърꙋлꙋи. блъндеией ши дрептъцией, ши атꙋнче те ва ꙟвъца пре тине дреапта та, спре лꙋкрꙋре минꙋнате.

ѕ. Съцециле тале аскꙋците, кът съ каѕъ оаменіи сꙋпт тине, ꙟтрꙋ ініма пръмаш

6		81
Psalom 44		Summa
Acest psalom proroceaște de Hristos, ca de mirele besearicii, și-L laudă de frâmseațea și de dulceața cuventelor Lui, de frumseațea veșmântului Lui și de miroseala veșmântului Lui cel împărătesc și de deregătoria împărăției Lui și de logodita Lui, den 5 stih, până 17.	1	
După aceaea, laudă besearica, carea e logodita lui Hristos, despre frumseațea veșmântului și despre frâmseațea ei și despre cinstea cu carea cinsteaște pre Mirele ei, den 10 stih, până 16.	2	
După aceastea, îndeamnă pre logodita, carea e besearica, să să pleace Mirelui său și să-L cinstească pre El, stih 11, 12.	3	
Psalom 44	Stih	
Cântecul den îndrăgire spre crini, dat dascalului fiilor lui Corie, de înțelepciune	1	
Izbucneaște*, inima mea cuvânt bun: zic eu lucruri-	2	*scoate

		CATHISMA
		le meale împăratului, limba mea-i condeiu scriitoriului degrabă.
	3	Mai frumos ești foarte decât fiii oamenilor; vărsatu-s-au frumseațe în buzele tale, pentru aceaea blagoslovitu-te-au Dumnezău în veaci.
	4	Încinge arma ta spre coapsa ta, putearnice, slava ta și frumseațea ta.
	5	Și în mărirea ta cu năroc să îmbli spre cuvântul adevărului, blânziei și direptății; și atunce te va învăța pre tine dreapta ta spre lucrure minunate.
	6	Săgețile tale ascuțite-s, cât să cază oamenii supt tine, întru inima pizmași-

ѕ. | Гѕ.

лорь ꙟпъратулуй стръбътута.

з. Скаунул тъу Дмнезъу, рѫмѫне ꙟвѣкь ши ꙟвѣкь: тоіагул дирептъцієи, есте тоіагул ꙟпъръцієй тале.

Євр. а. с. н.

н. Юбецїи дирептата, ши урѫщи стрѫмбътатѧ: пентру ачаста тѣу унсу пре тине Дмнезъу, Дмнезъул тъу ку улою букурїєй, май вѫртось де соцїи тѣи.

д. Смирнъ, статїє, ши Касїа, мирусул вешмнтелор тале, скоасе де полате де фил, де кареле веселирѫ пре тине.

полат ꙟфрумсецате ку оасе де філь

і. Фѣтеле ꙟпърацилорь, ꙟтре чинстителе тале: стѫ ꙟпърътѣса та де дирѣпта та, ꙟвешминте

ѵ5 де

Ка:

Офир / рул есте і / остро / вдієи / фаче / аур ку / рат

де аурь де Офирь.

аі. Аузи фіе ши везъ, ши плѣкъ урѣкѣ та, ши уйтъ де оамений тъй, ши де Каса тътъне тъу.

ві. Ши ва пофти ꙟпъратул фрумсѣцѣ та, къ єлуй Дмнул тъу, ши те плѣкъ луй.

гі. Ши фѣтеле Тирулуй, ку Дарь ругаворь фаца та Богацїи оаменилорь.

ді. Тоатъ славитъ фата ꙟпъратулуй де лъунтру, вешмѫнтул єй де аурь цесуть.

єі. ꙟвешминте ꙟпистрите дукусе-вор ꙟпъратулуй, ши фечоареле че ꙟмблъ дупъ єа, ши соацеле єй адучесе-вор ла тине.

Адуче

6		82
lor împăratului străbătut-au.		
Scaunul Tău, Dumnezău, rămâne în veac și în veac; toiagul di-reptăției easte toiagul împărăției Tale.	7	
Iubești direptatea și urăști strâmbătatea; pentru aceasta te-au unsu pre tine Dumne-zău, Dumnezăul tău, cu uloiul bucuriei, mai vârtos de soții tăi.	8	Evr. 1:8
Smirnă, stactie și casia – mirosul veșmintelor tale, scoase den polate de pil*, den carele vese-liră pre tine.	9	*polate înfrumsețate cu oase de pil
Featele împăraților – între cins-titele tale; stă împărăteasa ta de-a direapta ta, în veșminte	10	

		CATHISMA
*Ofirul easte un ostrov unde se face aur curat		de aur den Ofir*
	11	Auzi, fiie, și vezi, și pleacă ureachea ta, și te uită de oame-nii tăi și de casa tătâne-tău.
	12	Și va pohti împăratul frum-seațea ta, că elu-i domnul tău, și te pleacă lui.
	13	Și featele Tirului, cu dar ruga-vor fața ta bogații oame-nilor.
	14	Toată-i slăvită fata împăratului denlăuntru; veșmântul ei – de aur țesut.
	15	În veșminte împistrite ducu-o împăratului; și fecioarele ce îm-blă după ea și soațele ei adu-ce-se-vor la tine.

ѕ.

Адꙋчесевѡ кꙋ бꙋкꙋріе ши кꙋ ве-
селіе маре, ши ꙟтраворь ꙟ полата
ꙟ пърътꙋлꙋй. ꙟ локꙋл пърй-
цилѡрь тъй фиворь фиий тъ: пꙋ-
невей пре є домни пре тот пъмѫнтꙋ.

ѯі. ӡі.

Поменивои нꙋмеле тъꙋ ꙟтрꙋ то
нѣмꙋ ши нѣмꙋ: пентрꙋ ачѣа испо-
ведісевор ціе ѡменіи ꙟ вѣк ши ꙟ вѣк.

пг.

Ѱаломъ, ме.

а. ꙟчест ѱалом Іерамиа пітѣ лаꙋда пре дꙋмнезеꙋ, пентрꙋ къ ꙟ небъни ѡрашꙋл лꙋй дѣмънииле пимашил лꙋй.

в. Пре карій ꙟкіпꙋащей кꙋтремꙋрꙋлꙋй пъмѫнтꙋлꙋй ши ꙟ вобатꙋлꙋй мърій, пре карій ꙟ епъмѫнта дꙋмнезеꙋ ши ꙟ афрікоша.

Сꙋмма:

Ѱаломъ, ме.

є. а. Дꙋмнезълꙋй фійлорь лꙋй Кореи, кънтаре де тайни.

в. Дꙋмнезъꙋ ніе ноаѡ скъпаре
ши търіе, аџюторй ꙟ скъбе

афла

Ка:

афлатꙋламь фоарте.

г. Дрепть ачѣа нꙋневомь тѣме
кѫндь съва клъти пъмѫнтꙋл, ши
дѣрѫ къда мꙋнціи ꙟтрꙋ инима
д. мърієй. Ши сꙋне ши тꙋрбꙋ-
реѫ апеле ей, кꙋтремꙋреѫ мꙋн-
ціи де нъльцатꙋль ей.

є. Рꙋрꙋрилє апей, веселивор ѡрашꙋл
лꙋй Дꙋмнезъꙋ, ши локꙋль сфинт
а кортꙋлꙋй ꙟнълцатꙋлꙋй.

ѕ. Дꙋмнезъꙋй ꙟ мижлокꙋл лꙋй, пен-
трꙋ ачѣа нꙋсъва клъти, аџюта ва
пре ел Дꙋмнезъꙋ, ꙟнаинта зорилор?

ӡ. Ръгиширѫ лимбиле, ши съ клъти-
рѫ ꙟ пърѫціиле, дѣде гласꙋль съ
ши съ топи пъмѫнтꙋл.

Дꙋмнꙋл

6		83
Aduce-se-vor cu bucurie și cu ve- selie mare și întra-vor în polata împăratului.	16	
În locul părin- ților tăi fi-vor fii<i> tăi; pu- ne-vei pre ei domni pre tot pământul.	17	
Pomeni-voiu numele tău întru tot neamul și neamul; pentru aceaea ispo- vedi-se-vor ție oamenii în veac și în veac.	18	
Psalom 45		Summa
În cest psalom ierusalimleanii laudă pre Dumnezeu pen- tru că au izbăvit orașul lor den mânile pizmașilor lor;	1	
Pre carii închipuiaște-i cutremurului pământului și învolbatului măriei; pre carii i-au spământat Dumnezeu și i-au înfricoșat.	2	
Psalom 45	Stih	
Dascalului fiilor lui Corie, cântec de taină	1	
Dumnezău ni-e noao scăpare și tărie; agiutoriu în scârbe	2	

		CATHISMA
		aflatu-L-am foarte.
	3	Dirept aceaea nu ne vom teame când să va clăti pământul și de-ară cădea munții întru inima
	4	măriei. Și sune și turbu- re-să apele ei, cutremure-să mun- ții den nălțatul ei.
	5	Râurile apei veseli-vor orașul lui Dumnezău și locul sfânt al cortului Înălțatului.
	6	Dumnezău-i în mijlocul lui; pen- tru aceaea nu să va clăti; agiuta-va pre el Dumnezău înaintea zorilor.
	7	Răpștiră limbile și să clăti- ră împărățiile, deade glasul Său și să topi pământul.

ѕ. | пд.

Дмнꙋль ширеѓꙋрилорь кꙋ нои́ ѧсте, чета́те на́тъ ніє ноа́ѡ дꙋмнезъꙋль лꙋй Іа́ковь. — и.

Вени́ци ши веде́ци фа́птеле Домнꙋлꙋй, ка́реле аꙋ фъкꙋть пꙋсти́н пре пъмѫ́нть. — ѳ.

Ель ѡа́зъ оцинѣ, пънъ ла марциниле пъмѫ́нтꙋлꙋй, фрѫнџе аркꙋль, ши сфъръмъ сꙋлица, ши ка́рьле арделе кꙋ фо́кь. — і.

Пърсиците ши щици къ еꙋсь Дмнзъꙋ: ѫнълца́мъвои ѫтрꙋ ли́мби, ѫнълца́мъвои спре пъмѫ́нть. — аі

Дмнꙋль ширеѓꙋрилорь кꙋ нои́, чета́те на́тъ ніє Дмнзъꙋль лꙋй Іа́ковь. Слава. — ві

Каѳі

Ка́ѳісма, з. бъконечь,

Сꙋмма: а. Ѫчесть ѱало́ ѫналцъ лаꙋдъ пре Дꙋмнезеꙋ, пентрꙋ мила ши бинеле че аꙋ фъкꙋть кꙋ ей, май въртось къ аꙋ да́ть пре Хананей ши пре вечиничи лорь де ѫпрециюрь сꙋпть бирꙋинца ло́рь, сі, а.

в. Ши аꙋдъ мошїе пъмѫнтꙋ лꙋй Хана́нь, сі, е.

Кꙋвонтꙋлꙋй г. Ши сꙋт сѫнꙋ лъꙋдъ пꙋтнй аꙋ ѫтрѫ ѫбесерикъ, сі, ѕ.

д. Ши ла съвършитъ ва адꙋна лимбиле съ фїе ꙋнь събо́рь кꙋ ей.

Ѱа́ломь, мѕ.

Дꙋмнезъꙋлꙋй бълтъ́рилорь, пентрꙋ ... лꙋй Коре ...

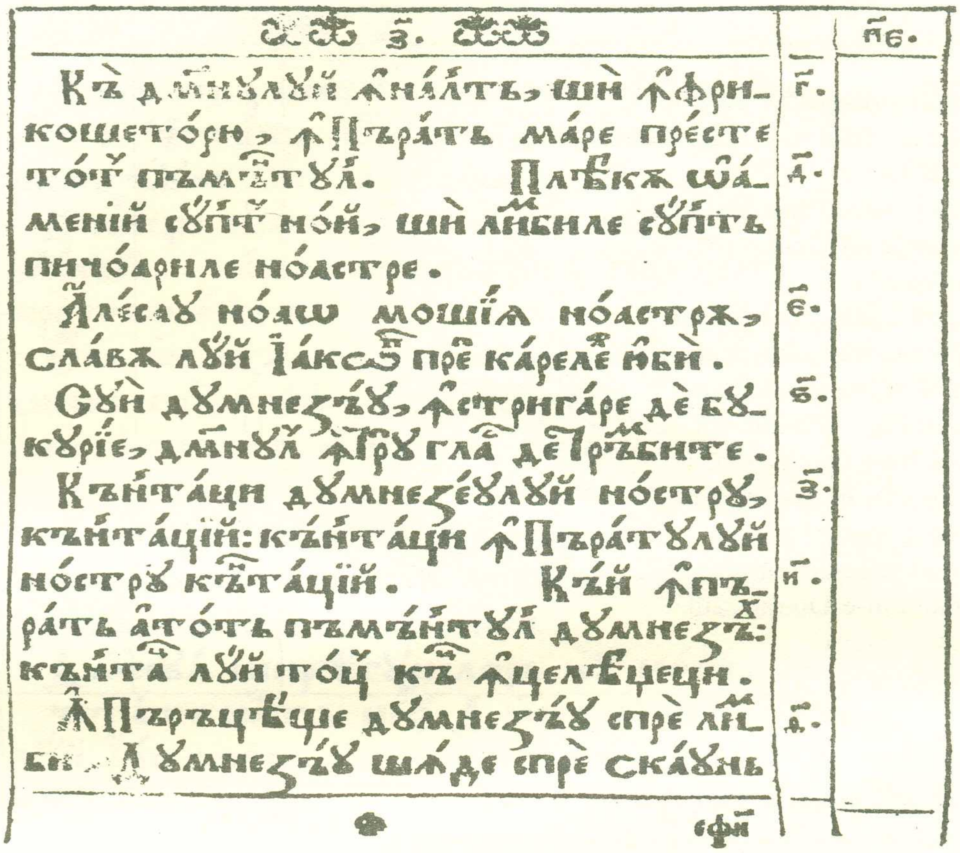
сі, а.

в. Тоци ѡаменїи, ба́тець кꙋ мѫнꙋле, бꙋкꙋраци-въ лꙋй Дмнзъꙋ ѫгла́ де веселїе.

Кѫ

6		84
Domnul șireagurilor cu noi easte; cetate naltă ni-e noao Dumnezăul lui Iacov.	8	
Veniți și vedeți faptele Domnului, Carele au făcut pustii pre pământ.	9	
El așază oștile până la marginile pământului, frânge arcul și sfărâmă sulița și carăle arde-le cu foc.	10	
Părăsiți-vă și știți că Eu-s Dumnezău; î-nălța-Mă-voiu întru limbi, înălța-Mă voiu spre pământ.	11	
Domnul șireagurilor cu noi-i, cetate naltă ni-e Dumnezăul lui Iacov. Slava.	12	

		CATHISMA
Summa		**Cathisma 7.** *Vŭ konecĭ*
		<Psalom 46>
	1	În cest psalom israilteanii laudă pre Dumnezeu pentru mila și binele ce au făcut cu ei, mai vârtos că au dat pre hananei și pre vecinii lor dempregiur supt biruința lor, stih 4.
*chivotului	2	Și le-au dat moșie pământul lui Hanan, stih 5.
	3	Și supt sămnul lăziei* păciei au întrat în besearică, stih 6.
	4	Și la săvârșit va aduna limbile, să fie un săbor cu ei.
	Stih	**Psalom 46**
	1	Dascalului cântărilor, pentru rămășițele lui Corie cântec
	2	Toți oamenii, bateți cu mânule, bucurați-vă lui Dumnezău în glas de veselie!

ѯ҃з.

пѕ҃.

г҃. Кѫ дмнꙋлꙋй ꙟнꙋлть, шѝ ꙟфрикошетори, ꙟпъратъ маре престе тот пъмѫнтꙋл.

д҃. Плекъ ѡамений сꙋпт нoй, шѝ лимбиле сꙋпт пичоареле ноастре.

е҃. Алесаꙋ ноаѡ мошїа ноастрѫ, слава лꙋй Іакѡв пре кареле юби.

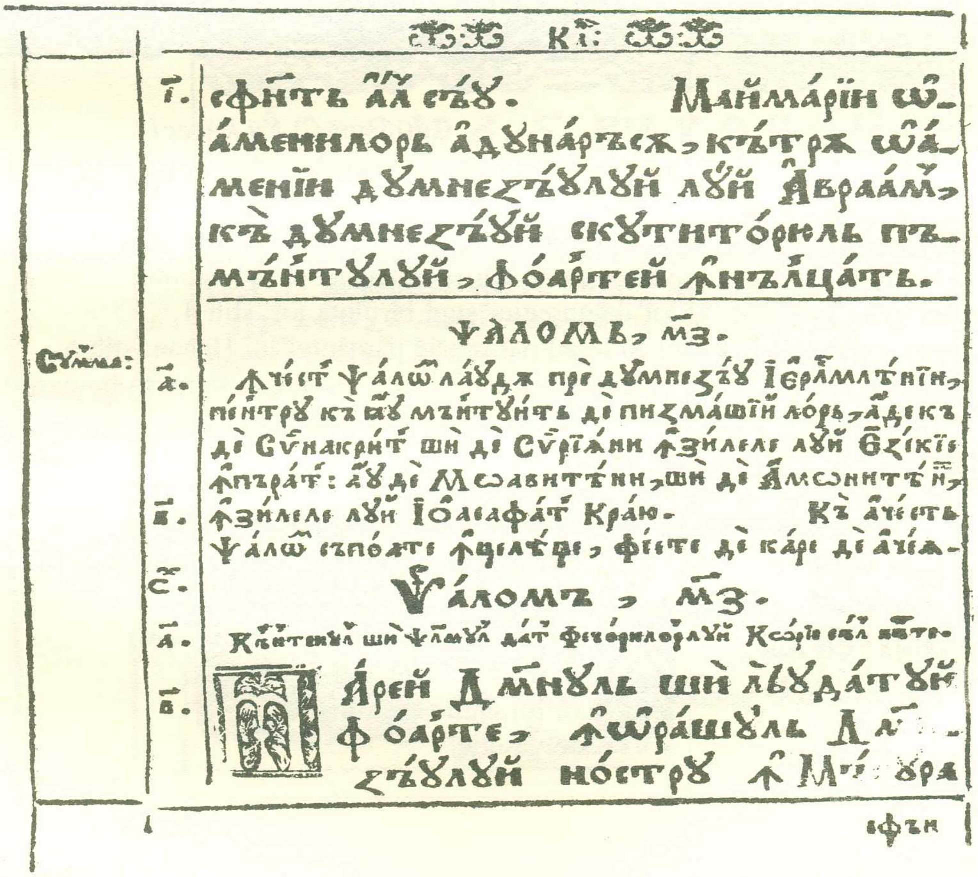
ѕ҃. Сꙋй дꙋмнезъꙋ, ꙟстригаре де бꙋкꙋрїе, дмнꙋл ꙟтрꙋ гла де трѫмбите.

з҃. Кѫнтаци дꙋмнезеꙋлꙋй ностру, кѫнтацїй: кѫнтаци ꙟпъратꙋлꙋй ностру кѫнтацїй.

и҃. Кѫй ꙟпъратъ атот пъмѫнтꙋл дꙋмнезъꙋ: кѫнта лꙋй тоцꙋ кꙋ ꙟцелецеци.

ѳ҃. Ꙟпърѫцеще дꙋмнезъꙋ спре лимби. Дꙋмнезъꙋ шѫде спре скаꙋнꙋль

ефи

кі҃.

і҃. сфинтъ алꙋ съꙋ. Маймарїи ѡаменилорь адꙋнаръсѫ, кꙋтрѫ ѡаменїи дꙋмнезеꙋлꙋй лꙋй Авраам, къ дꙋмнезъꙋй скꙋтиторил пъмѫнтꙋлꙋй, фоарте ꙟнълцатъ.

Ѱаломъ, м҃з.

Сꙋма: а҃. Ачест ѱалом лаꙋдѫ пре дꙋмнезъꙋ Іерꙋсалимтенїи, пентрꙋ къ иꙋ мѫнтꙋитъ де пизмашїи лорь, адекъ де Сꙋнакрит шѝ де Сꙋрїани ꙟзилеле лꙋй Езекїе ꙟпърат: аꙋ де Моавитѣни, шѝ де Амонитѣни, ꙟзилеле лꙋй Іоасафат Краю.

в҃. Къ ачестъ ѱалом съ поате ꙟцелеӂе, фїеще де каре де ачеа.

с҃. Ѱаломъ, м҃з.

а҃. Кѫнтекꙋл шѝ ѱаломꙋл дат фечорилорь лꙋй Корѣи [illegible]

в҃. Маре Дмнꙋль шѝ лъꙋдатꙋй фоарте, ꙟѡрашꙋль Дꙋмнезъꙋлꙋй ностру ꙟ М[illegible] ора

ефъи

7		85
Că Domnulu-i înalt și înfri- coșetoriu, Împărat mare preste	3	
tot pământul. Pleacă oa- supt noi și limbile – supt picioarile noastre.	4	
Ales-au noao moșia noastră, slava lui Iacov pre carele-l iubi.	5	
Sui Dumnezău în strigare de bu- curie, Domnul – întru glas de trâmbite.	6	
Cântați Dumnezeului nostru, cântați-I, cântați Împăratului	7	
nostru, cântați-I. Că-i Împă- rat a tot pământul Dumnezău; cântaț Lui, toț cât înțeleageți.	8	
Împărățeaște Dumnezău spre limbi, Dumnezău șeade spre scaun	9	

		CATHISMA
	10	sfânt al Său. Mai marii oa- menilor adunară-să cătră oa- menii Dumnezăului lui Avraam; că Dumnezău-i scutitoriul pă- mântului, foarte-i înălțat.
Summa		**Psalom 47**
	1	În cest psalom laudă pre Dumnezău ierusalimleanii, pentru că i-au mântuit de pizmașii lor, adecă de Sinacrit și de siriani, în zilele lui Ezechie- Împărat; au – de moaviteani și de amoniteani,
	2	în zilele lui Ioasafat craiu. Că acest psalom să poate înțeleage fiete de care de aceia.
	Stih	**Psalom 47**
	1	Cântecul și psalomul dat feciorilor lui Corie, să-l cânte
	2	Mare-i Domnul și lăudatu-i foarte, în orașul Dumne- zăului nostru, în măgura

з.	г.н.

Сфѫнта а лꙋй. Кꙑне тѡминтѫ бꙋкꙋрїѧ а тоть пѫмѫнтꙋль, Мꙋнтеле Сїѡнꙋлꙋй, ꙟкоасте де спре мїазѫ ноапте, Орашꙋль амарелꙋй ꙟПѫрать. — г.

Дмнезѫꙋ ꙟполателе лꙋй кꙋноскꙋтꙋй, ꙟчетатнатѫ. — д.

Кѫ ꙗтѫ ꙟПѫрацїи адꙋнарѫсѫ, шй трекꙋрѫ ꙟпреꙋнѫ. — е.

Ей вѫзꙋрѫ шй сꙿмнрарѫ: кꙋтремꙋрарѫсѫ шй сѫгрѫбирѫ. — ѕ.

Шй ꙟкꙋпринсе акола кꙋтремꙋр, шй дꙋрере каш нѫскѫтоаре. — з.

Кꙋ де вѫнтꙋль де спре рѫсѫрить, че зробеще Корабїиле Ѳарсидꙋлꙋй, осѫфнратꙋсеꙋ. — и.

Кꙋм ам аꙋзить аша ам шй вѫзꙋть, ꙟ- — ѳ.

ка:

Орашꙋль Дмнꙋлꙋй шй рѣгꙋрило, ꙟОрашꙋль Дмнзѫꙋлꙋй ностꙋ, Дмнзѫꙋ ꙟтѫри пре ѐ пѫнѫ ꙟвѣк.

г. Лꙋатамь аминте ѡ Дмнзѫꙋ мила та, ꙟмижлокꙋль Бесѣрнчїтале.

дї. Дꙋпѫ нꙋмеле тѫꙋ Дмнзѫꙋ, аша шй лаꙋда та, ацїнџе пѫнѫ ла сфѫршитꙋль пѫмѫнтꙋлꙋй: дирѣпта та плинѫй де дирептате.

вї. Бꙋкꙋрасева мꙋнтеле Сїѡнꙋлꙋй, шй сѫвореше весели фѣтеле Їꙋдеей, пентрꙋ жꙋдекѫциле тале, (Дмне.)

гї. Ꙟкꙋнџꙋраци Сїѡнꙋл, шй лꙋаци ꙟпрежюр, нꙋмѫраци тꙋрнꙋриле лꙋй.

дї. Пꙋнеци инима воастрѫ спре тѫрїа

7		86
sfânta a Lui. Bine-i tocmită bucuria a tot pământul, mun- tele Sionului, în coaste despre miazănoapte – orașul a marelui Împărat. Dumnezău în po- latele Lui cunoscutu-i, în cetate naltă. Că iată, împărații adunară-să și trecură împreună. Ei văzură și să mirară; cutre- murară-să și să grăbiră. Și-i cuprinse acolea cutremur și dureare, ca o născătoare. Ca de vântul despre răsărit ce zdrobeaște corabiile Tharsidului răsfiratu-se-au. Cum am auzit, așa am și văzut în	3 4 5 6 7 8 9	

		CATHISMA
	 10 11 12 13 14	orașul Domnului șireagurilor; în orașul Dumnezăului nostru, Dumnezău întări pre el, până în veac. Luat-am aminte, o, Dumnezău, mila Ta, în mijlocul besearicii Tale. După numele Tău, Dumnezău, așea și lauda Ta agiun- ge până la sfârșitul pământu- lui; direapta Ta plină-i de direp- tate. Bucura-se-va muntele Sionului și să vor veseli fea- tele Iudeei, pentru giudecățile Tale, (Doamne). Încungiurați Sionul și-l luați împregiur, numărat turnurile lui. Puneți inima voastră spre tăria

зїдꙋлꙋй лꙋй, превѣцн полателе лꙋй, ка съ спꙋнецн нѣмꙋлꙋй венито́рю. Ачѣста Дмнѕъꙋй, Дмнѕъꙋль ностръ, ꙟвѣкь, шѝ ꙟвѣчїй де вѣк: ел нева ꙟдерепта пънѫ ла моарте пре ной. еі

Ѱаломь, мз.

Чѣсть ѱаломь съзиче ꙟвъцъторю, пентрꙋ къ ꙟвацѫ пре кредничошн, ꙟтѣ кипь трѣбꙋе съсе поарте кътрѫ Дмнѕъꙋ, кѫндꙋй чѣартѫ пре ей, шѝ кѫндь сꙟтрѣтѣзѫ възѫндь нѫрокꙋль некредничошилорь. а. Сꙋмма:

Аратъле къ атꙋнче нꙋ трѣбꙋе съсе мѫнѣекѫ ꙟтрꙋ ниминалѫ, че ꙟкѫ май вѫртосъ съ аибѫ нъдѣжде бꙋнѫ, спре а таста ꙟдѣнѫ съ а минте, де в пъ ѕ. в.

Ѱаломъ, мн. с,

Кѫнтикꙋль фїилорь лꙋй Кореѳ, дать Дїаконꙋлꙋй Кънтърецилорь. а.

ф г Дꙋм

в. Аꙋзици ачаста тоате лимбиле, лꙋаци аминте тоци лъкꙋиторїи пъмѫнтꙋлꙋй.

г. Ѫкѫ шѝ вой фїий ѡаменилорь, шѝ вой фїий боꙗрилорь, ꙟпреꙋнѫ богатꙋль шѝ сꙋрꙋманꙋль.

д. Ростꙋль мїеꙋ грѫива ꙟцелепцїе? шѝ кꙋџетꙋл иниміи меле щїинцѫ.

е. Плекаю спре пилдѫ оурѣка ма: дешкидевою ꙟѱалтире гъчиторїле меле. (кн, оѕ. с, в. Ма: гі. с, ле.)

ѕ. Кѫчи маш тѣме ꙟзиле де перире? кѫнд мѫ ꙟкꙋнџюрѫ фъръделѣџ... къкъило меле?

з. Дей чеа чеѫ нъдъдꙋеск, ꙟтрꙋ авꙋцїа лор, шѝ ꙟтрꙋ мꙋлцима богъцїи лор лаꙋдъсъ.

пре

7		87
zidului lui, previți polatele lui, ca să spuneți neamului veni-toriu. Acesta Dumnezău-i, Dumnezăul nostru, în veac și în veacii de veac. El ne va înderepta până la moarte pre noi.	15	
Psalom 48		Summa
Cest psalom să zice învățătoriu, pentru că învață pre credincioși în ce chip trebuie să se poar-te către Dumnezău, cându-i ceartă pre ei și când să întristează, văzând nărocul necre-dincioșilor.	1	
Arată-le că atunce nu trebuie să se mâhnească în-tru inimă, ce încă mai vârtos să aibă nădeaj-de bună; spre aceasta-i îndeamnă să ia aminte, den 2, până 6.	2	
Psalom 48	Stih	
Cântecul fiilor lui Corie, dat dascalului cântărilor	1	

		CATHISMA
	2	Auziți aceasta, toate limbile, luați aminte, toți lăcui-torii pământului,
	3	Încă și voi, fiii oamenilor, și voi, fiii boiarilor, împreună bogatul și surumanul.
	4	Rostul mieu grăi-va înțelepție și cugetul inimii meale – știință.
	5	Plecaiu spre pildă ureachea mea; deșchide-voiu în psaltire gâcito-rile meale.
Ps. 77:2; Mat. 13:35	6	Căci m-aș teame în zile de perire, când mă încungiură strâmbătatea călcâilor meale?
	7	De ceia ce să nădăj-duiesc întru avuția lor și întru mulțimea bogățății lor laudă-să.

Прѐ фра́теле ни́ме нꙋ́ль поа́те ръ- (и.)
скꙋмпъра̀, ни́чи поа́те да̀ лꙋй дꙋм-
незъꙋ пре́цꙋл ръскꙋмпърърïей лꙋй.

Къ̀ скꙋмпъ ръскꙋмпъра́ра сꙋфле- (ѳ.)
тꙋлꙋй лѡ́рь, дѣ̀ нꙋсъ пꙋтѣра
сфъ́рши̂ ꙟвѣкь.

Ши̂ съ̀ вïа́зе ꙟкъ пъ́нъ ꙟвѣкꙋ, (і.)
ши̂ съ̀ нꙋ ва́зъ пꙋтреҵю́не.

Къ̂ фïе чи́не вѣде къ̀ ꙟцеле́пцïи (аі.)
ꙟкъ мѡ́рь, ꙟпреꙋ́нъ небꙋ́нꙋль ши
неꙟцеле́птꙋль пïерь, ши̂ ла́съ стръи-
ни́нилорь богъ́тъциле са́ле.

Ши̂ ꙟкъ кꙋ́цетꙋль лѡ́рь ꙗсте къ̀ (ві.)
во́рь ръмъна̀ ка́селе лѡ́рь ꙟвѣкь:
ши̂ съла́шиле лѡ́рь де̂ нѣмь пъ́нъ
ꙟ нѣмь: пе̂трꙋ ачѣа ве́тескꙋ нꙋме-

ле

ле лѡ́рь прѐ пъмъ̂нть.

Їаръ ѡ́мꙋл ка́релей ꙟ чи́сте ни́че (гі)
ꙟтрꙋ оу́на нꙋ ва ръмъна̀, ꙟсъмъ-
на́съва добитоа́челорь чѐ пïерь.

Ꙟча́стаи ка́ла лѡ́рь, съва̂ къ́й ꙟ- (ді)
трꙋ ꙟ небꙋ́нïе: ꙟкъ ръмъши́целе
лѡ́рь воє́скꙋ ѡ кꙋ ро́стꙋль съꙋ.

Ка̀ ѡ́иле пꙋ́неворь прѐ є́й ꙟ їадь, (єі)
ши̂ мо́арта ва̀ ꙟмнитꙋи прѐ є́й, ши
ꙟдимѝнѣца ачѣа доми́ворь ди-
ре́пцїи прѐ є́й, ши̂ фа́ца лѡ́рь съва̀
ꙟвеки ꙟ мормъ̂нть, дꙋ́пъ чѐ ва̂ єши
фïе чи́не де̂ съла́шꙋль лꙋй.

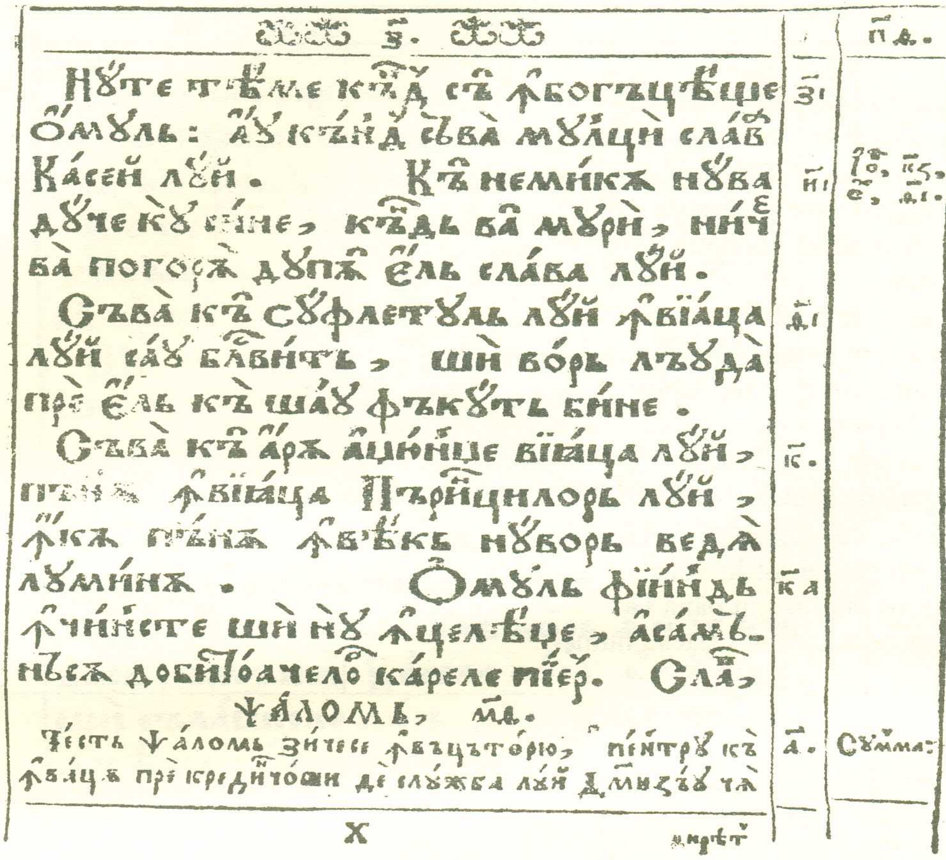
Зꙋа́ де а пой а ѡдец лꙋй

Їаръ Дмнзъꙋ ва̀ ръскꙋмпъра̀ сꙋ- (ѕі.)
флетꙋль мïеꙋ де̂ пꙋтѣра їадꙋлꙋй,
къ̂ндь мъва̀ прïйма̀ ла̀ си́не.

нꙋт

7		88
Pre fratele nime nu-l poate răscumpăra, nici poate da lui Dumnezău prețul răscumpărăriei lui.	8	
Că scumpă e răscumpărarea sufletului lor, de-a nu să putearea sfârși în veac.	9	
Și să viaze încă până în veac și să nu vază putregiune.	10	
Că fiecine veade că înțelepții încă mor, împreună nebunul și neînțeleptul pier și lasă striinilor bogătățile sale.	11	
Și încă cugetul lor easte că vor rămânea casele lor în veac și sălașile lor, den neam până în neam; pentru aceaea vestesc nume-	12	

		CATHISMA
		le lor pre pământ.
	13	Iară omul carele-i în cinste, nice întru una nu va rămânea; asămăna-să-va dobitoacelor ce pier.
	14	Aceasta-i calea lor, săva că-i întru ea nebunie; încă rămășițele lor voiescu-o cu rostul său.
*zua de apoi a giudețului	15	Ca oile pune-vor pre ei în iad; și moartea va amistui pre ei; și în dimineața* aceaea domni-vor dirépții pre ei; și fața lor să va învechi în mormânt, după ce va ieși fiecine den sălașul lui.
	16	Iară Dumnezău va răscumpăra sufletul mieu den putearea iadului, când mă va priimi la Sine.

з.

Нꙋте тѣмє кѫнд сє ѫбогъцѣще омꙋль: аꙋ кѫнд сꙋва мꙋлци слав касей лꙋи. Кѫ немикѫ нꙋва дꙋче кꙋ сине, кѫнд ва мꙋри, ничѣ ва погорѫ дꙋпѫ ѥль слава лꙋи.

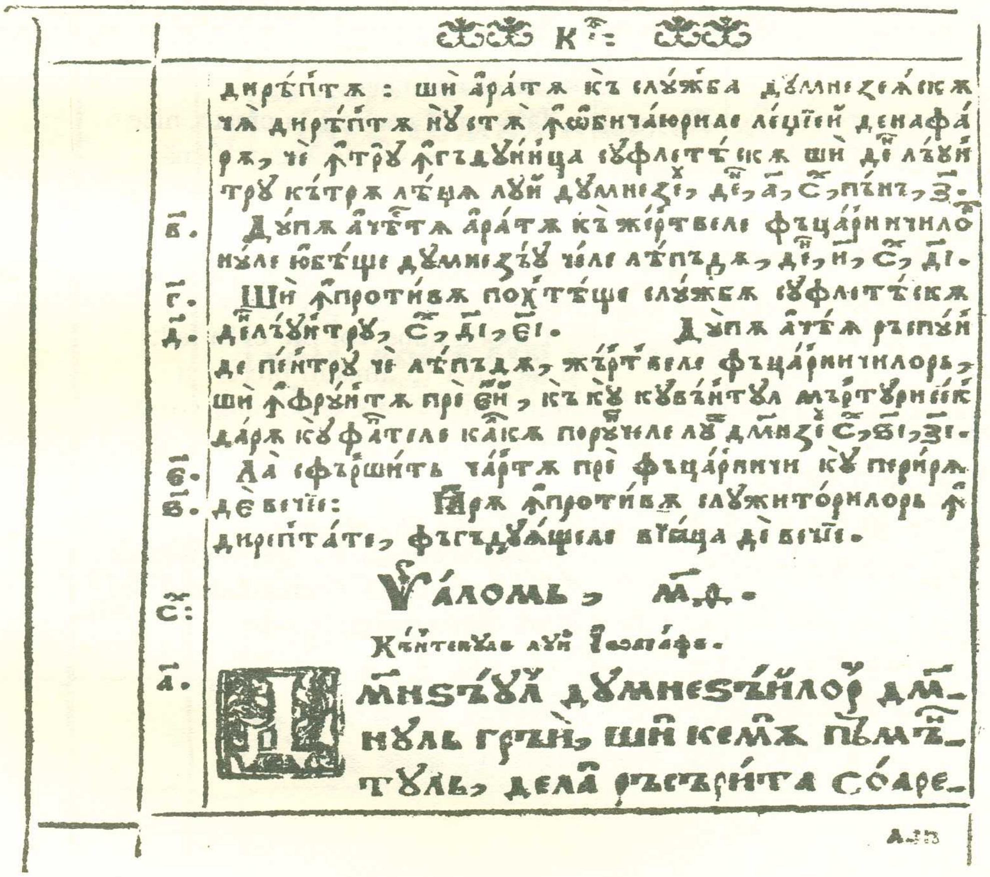
Сꙋва кѫ сꙋфлетꙋль лꙋи ѫ віаца лꙋи сꙋ бавить, ши вор лъꙋда пре ѥль кѫ шаꙋ фъкꙋть бине.

Сꙋва кѫ аржа аминте віаца лꙋи, пѫнѫ ѫ віаца пъринцилорь лꙋи, ѫкѫ пѫнѫ ѫ вѣкь нꙋворь ведѣ лꙋмина. Омꙋль фіиндь ѫ чинсте ши нꙋ ѫцелеѣще, асамъ- нѫсе добитоачело кареле піер. Сла.

Ѱалом, ма.

Честь Ѱалом зичесе ѫ вѫцъторію, пентрꙋ кѫ ѫ вацѫ пре кредінчоши де слꙋжба лꙋи Дмнезꙋ та

дирепт

кз:

дирептѫ: ши арата кѫ слꙋжба Дꙋмнезеꙋ ѥскѫ та дирептѫ нꙋ ѥстѫ ѫ обичаюриле лецїей де нафа рѫ, че ѫтрꙋ ѫгъдꙋинца сꙋфлетѣскѫ ши де лъꙋн трꙋ кѫтрѫ лѣца лꙋи Дꙋмнезеꙋ, де, а, с, пѫнъ, з.

в. Дꙋпѫ ачѣта арата кѫ жертвеле фъцарничилор нꙋле юбѣще Дꙋмнезеꙋ челе алтъ дата, ді, н, с, ді.

г. Ши ѫпротива похтѣще слꙋжба сꙋфлетѣскѫ

д. дилъꙋнтрꙋ, с, ді, еі. Дꙋпѫ ачѣа рѫспꙋнде пентрꙋ че алтъ дата жертвеле фъцарничилорь, ши ѫфрꙋнтѫ пре ѥи, кѫ кꙋ кꙋвѫнтꙋл мъртꙋрисѣк дарѫ кꙋ фаптеле кꙋ ѫса порꙋнчиле лꙋ Дмнзѣ с, ві, зі.

е. Ла сфършить чартѫ пре фъцарничи кꙋ перирѣ

в. де вечїе: Йарѫ ѫпротивѫ слꙋжиторилорь ѫ дирепта те, фъгъдꙋѣще віаца де вечїе.

с:

Ѱалом, мд.

Кѫнтекꙋль лꙋи Асаф.

а. Дꙋмнезъꙋл Дꙋмнезъꙋилор Дм- нꙋль грѫи, ши кемѫ пѫмѫ- тꙋль, дела ръсѫрита соаре.

7		89
Nu te teame când să îmbogățeaște	17	
omul; au când să va mulți slava		
casei lui. Că nemică nu va	18	Iov 27:19
duce cu sine când va muri, nice		
va pogorî după el slava lui.		
Săva că sufletul lui în viața	19	
lui s-au blagoslovit și vor lăuda		
pre el că ș-au făcut bine.		
Săva că ară agiunge viața lui	20	
până în viața părinților lui,		
încă până în veac nu vor vedea		
lumină. Omul fiind	21	
în cinste și nu înțeleage asamă-		
nă-să dobitoacelor carele pier. Slava.		
		Summa
Psalom 49	1	
Cest psalom zice-se învățătoriu, pentru că		
învață pre credincioși de slujba lui Dumnezău cea		

		CATHISMA
		direaptă. Și arată că slujba dumnezeiască
		cea direaptă nu stă în obiceaiurile legiei denafa-
		ră, ce întru îngăduința sufletească și denlăun-
		tru către leagea lui Dumnezeu, den 1 stih, până 7.
	2	După aceastea, arată că jertvele fățarnicilor
		nu le iubeaște Dumnezău, ce le leapădă, den 8 stih, 14.
	3	Și împrotivă, pohteaște slujbă sufletească
	4	denlăuntru, stih 14, 15. După aceaea răspun-
		de pentru ce leapădă jârtvele fățarnicilor
		și înfruntă pre ei, că cu cuvântul mărturisesc,
		dară cu faptele calcă poruncele lui Dumnezeu, stih 16, 17.
	5	La sfârșit, ceartă pre fățarnici cu perirea
	6	de vecie. Iară, împrotivă, slujitorilor în
		direptate, făgăduiaște-le viața de vecie.
		Psalom 49
	Stih	Cântecul lui [Io] Asaf
	1	Dumnedzăul dumnedzăilor, Dom-
		nul grăi și chemă pămân-
		tul, de la răsărita soare-

з

ч.

луй пънѫ ла апусь.

Де сіонь фрумсѣцей де паанинь, думнезъу стрълучѣще. в.

Веніва думнезъул ностру, шй нува тъча: фокь аминтуиторіу ѫнаинта луй ва мѣрџе, шй ѫпрецюрул луй віхорь маре. г.

лоскь

Кемава черюриле де сусь, шй пъмѫнтул спре џюдеката оамениилорь съй. д.

(Зикѫдь) Адунаць міе сфинціи мієй, каріи фъкурѫ легътурѫ кумине ку жертве. е.

Шй вестирѫ черюриле дрептатѣ луй, къ думнезеу џюдекъторіу єсте. ѕ.

Аузиць оаменій мієй шй въвой грэи: (аузи) Ісраиле шй вою мър- з.

Хв ту

ка:

турисіи ціє, думнезъу, думнезъул тъу сѫнт єу. и. Ну пентру жертвеле тале, черть пре тине, ничи пентру арселе тале (къ нау фость ѫнаинта мѣ пурурѣ.)

д. Нувою пріимии де каса та ціцль, ничи де околул тъу цапи.

і. Къ алѣ єсте тоатѫ фіара думбръвіей, шй добитоачеле ѫтру мій де мунци. аі Куноськ тоате пасериле мунцилорь, шй фіара кѫмпилорь ку мине єсте.

Ісх: аі ж, е: є, Мо, і ж, аі. ію, ма. є, б. вн, ке. с, а. а Ко: г. і, кѕ, ки.

ві Де вою фламѫнзи нувою зиче ціе, къ а мѣ єсте лума шй плинуль єй.

гі Аў доарѫ вою мѫнка карна таурилорь; аў вою бѣ сѫнџеле цапилорь?

7		90
lui până la apus. Den Sion, frumseației deplin*, Dumnezău strălucează. Veni-va Dumnezăul nostru și nu va tăcea: foc amistuitoriu înaintea Lui va mearge, și împre- giurul Lui – vihor mare. Chema-va ceriurile de sus și pă- mântul spre giudecata oameni- lor Săi. (Zicând): Adunaț Mie sfinții Miei carii făcură le- gătură cu Mine cu jertve. Și vestiră ceriurile direptatea Lui, că Dumnezeu giudecătoriu easte. Auziț, oamenii Miei, și vă voiu grăi: (auzi), Israile, și voiu măr-	2 3 4 5 6 7	*loc

		CATHISMA
Ex. 19:5; Deut. 10:14; Iov 41:2; Ps. 23:1; 1 Cor. 10:26,28	8 9 10 11 12 13	turisi ție: Dumnezău, Dumnezăul tău sânt Eu. Nu pentru jert- vele tale cert pre tine, nici pentru arsele tale (că n-au fost înaintea Mea pururea). Nu voiu priimi den casa ta giunc, nici den ocolul tău țapi. Că a Mea easte toată fiara dum- brăviei și dobitoacele întru mii de munți. Cunosc toate pasările munților și fiara câm- pilor cu Mine easte. De voiu flămânzi, nu voiu zice ție că a Mea easte lumea și plinul ei. Au doară voiu mânca carnea tau- rilor? Au voiu bea sângele țapilor?

ѯ. | чл.

Жъртвеще луй Дмнзъу лаудъ, ши дъ челуй де нълціе фъгъдуин-
циле тале. Ши мъ кемъ пре мине, ꙟтру зиуа ачестоари ꙟ зиуа скърбей
тале: ши те вои изъбъви пре тине, ши мъ вери чинсти пре мине. (ді, єі)

Іаръ недиреептулуй зисей Дмнезеу, пентру че повестеціи рънду-
ялеле меле, ши ай ꙟрострул тъ легътура мя? Іаръ ту ай ури-
ът чертарꙗ, ши ай лепъдат ку-
вентеле меле ꙟдъръпт. (ѕі, зі)

Съвеїеи фурул кураи ку ель: ши парта та ку курварии пунеи. (ні, алерга)

Ротул тъу слобози спре ръу: ши ку лимба та ꙟплетеціи ꙟшелъчюни. (ѳі)

хв ... ѳіз

ка:

Шези, ши ꙟпротива фрателуй тъу гръеціи, ши пре фиюл маичий тале дефъимаи. Ачеста фъкуш ши ам тъкут, диреет ачеа пърутуцеу къ мъвои ꙟкипуи ціе: че те вои черта пре тине, ши вои ръдуи ꙟнаинта очилор тъи, пъкателе тале. Ꙟцелеџец роґувъ ачаста, чеа че уитаці пре Дмнзеу, съну кумва съвъ ръпеаскъ, ши съ ну фие чине съвъ изъбъвеаскъ. Чине жертвеще лаудъ, ачела мъ-чинстеще, ши чин пун кала лу Дмнзеу, ꙟнаинта са, аръта вой луй спсніѧ мя. (к, ка, кв, кг)

Суммa:

Ѱаломъ, н.

Ачет ѱалом де съроагъ луй Дмнзеу, ши тъ преч, г, а, у, крут...

ꙟтъи

7		91
Jârtveaște lui Dumnezău laudă și dă Celui den nălție făgăduin- țile tale. Și Mă cheamă pre Mine întru agiutoriu în zuoa scârbei tale și te voiu izbăvi pre tine și Mă veri cinsti pre Mine.	14 15	
Iară nedireptului zise-i Dumne- zeu: Pentru ce povestești rându- ialele Meale și iai în rostul tău legătura Mea? Iară tu ai u- rât certarea și ai lepădat cu- ventele Meale îndărăpt.	16 17	
Să vedeai furul, curai* cu el și partea ta cu curvarii puneai.	18	*alergai
Rostul tău slobozi spre rău și cu limba ta împletești înșelăciuni.	19	

		CATHISMA
	20 21	Ședzi și împrotiva fratelui tău grăiești și pre fiiul maicii tale defăimi. Aceastea fă- cuș și am tăcut; dirept aceaea părutu-țe-au că Mă voiu închipui ție; ce te voiu certa pre tine și voiu rân- dui înaintea ochilor tăi păca-
	22	tele tale. Înțeleageț, rogu-vă, aceasta, ceia ce uitaț pre Dumnezeu, să nu cumva să vă răpească și să nu fie cine să vă izbăvească.
	23	Cine jertveaște laudă, acela Mă cinsteaște. Și cine pune calea lui Dumnezeu înaintea sa, arăta-voiu lui spăsenia Mea.
		Psalom 50
Summa		În cest psalom David să roagă lui Dumnezeu și ceare 3 lucruri:

Ка: ві.

Ѫтѫю чѣреш ертъчюне пъкателорь, пентрꙋ кꙋр а.
віѧ лꙋй че фъкꙋсе кꙋ Вирсавіѧ мꙋѧрѧ лꙋй Оуріе,
ши пентрꙋ врѫжмъшіѧ че ѡморъсе пре Оуріе, ши
пре еоції лꙋй лѫнгѫ зидꙋль четъціи че съ кіѧмѫ
Равва, ді, г, с, пънѫ, ві. Ѩдолашрѫ, чѣре в.
ѫнойре иннимїеи лꙋй пре, дꙋхꙋль сфнть, с, ві, гі.
Ѫтрїѧшарѫ похтѣще съ ціе дꙋмнезеꙋ пре кредн г.
тоши ши сън мꙋлцѣскѫ.
Ѫдѣмнѫ пре дꙋмнезеꙋ съ асꙋлте ѫчастѫ рꙋ а.
гъчюне алꙋй кꙋ, в, лъкрꙋми.
Къ дмнезеꙋй матив, с, г. в.
Кꙋш кꙋноще пъкателе ши бънꙋаще де але, с, е. г.
Къ чертарѧ лꙋй дмнезеꙋ че прꙋ гръит Наданъ, ръ д.
бдатꙋшлꙋ кꙋ вои бꙋнѫ, с, ѕ.
Кꙋш кꙋноще пъкатꙋ ѿ слъбичюнѧ фиреи лꙋ, с, з. е.
Къ пре алции пъкътоѡ ва сън ѫвеце ши сън дꙋкѫ
спре покъинцѫ. кꙋ пиада са, с, еі. ѕ.
Къ воѧще съ лаꙋде пре дмнезеꙋ ѫтоатѫ времѧ. с,
Ѱалома, дек й.
Кънтикꙋль лꙋй Давид дате даскалꙋлꙋй кънтърилорь. а. в.іа.гі.
Кѫнд мерсе ла дѫнсꙋль Надань пророкь, дꙋ в. й аі.

па

Ка:

па че ѫтрѫ ла Вирсавіѧ.

Г. Милꙋещемѫ дмне дꙋпѫ ма
ре мила та, ши дꙋпѫ мꙋл
цимѧ ѫдꙋрърилор тале, кꙋ
ръцѣще фъръ де лециле мѣле.
Д. Маи вързос спалъмѫ пре мине,
де стръбътата мѧ, ши де пъка
тꙋл мїеꙋ кꙋръцѣщемѫ.
Е. (Къ фъръ лециле мѣле е ле кꙋ
носкь, ши пъкатꙋл мїеꙋ наинта
Ѕ. (ри. г, с. а.) мѧ ате пꙋрꙋрѧ. Ціе ціе, сꙋнгꙋ
рꙋ ам грешит, ши фъкꙋй рѣꙋ ѫ
наинта окилорь тъй:) пентрꙋ
съте кꙋноции къ ещи дирепт ѫ
трꙋ кꙋвинтеле тале, ши кꙋра къндъ
З. вери цюдека. Ията е ѫстръм

бът

CATHISMA		92
Întâiu, ceare-ș iertăciune păcatelor pentru curvia lui, ce făcuse cu Virsaveea, muiarea lui Urie, și pentru vrăjemășia ce omorâse pre Urie și pre soții lui lângă zidul cetății ce să cheamă Ravva, den 3 stih, până 16.	1	
A doua oară, ceare înnoire inimiei lui pren Duhul Sfânt, stih 12, 13.	2	
A treia oară, pohteaște să ție Dumnezeu pre credincioși și să-i mulțească.	3	
Îndeamnă pre Dumnezeu să-l asculte în ceastă rugăciune a lui cu 6 lucruri:	1	
Că Dumnezău-i milostiv, stih 3.	2	
Că-ș cunoaște păcatele și-ș bănuiaște de eale, stih 5.	3	
Că certarea lui Dumnezău, ce i-au grăit Nathan, răbdatu-o-au cu voie bună, stih 6.	4	
Că-ș cunoaște păcatul și slăbiciunea firiei lui, stih 7.	5	
Că pre alți păcătoș va să-i înveațe și să-i ducă spre pocăință cu pilda sa, stih 15.		
Că voiaște să laude pre Dumnezeu în toată vreamea.	6	
PsalomĭDv(d)vŭ 50	Stih	
Cântecul lui David dat dascalului cântărilor	1	2 Sam. 12 și 11
când mearse la dânsul Nathan proroc, du-	2	

		CATHISMA
		pă ce întră la Virsaveea
	3	Miluiaște-mă, Doamne, după mare mila Ta și după mulțimea îndurărilor Tale curățeaște fărădelegile meale.
	4	Mai vârtos spală-mă pre mine den strâmbătatea mea și de păcatul mieu curățeaște-mă.
	5	(Că fărălegile meale eu le cunosc și păcatul mieu naintea
Rom. 3:4	6	mea easte pururea. Ție, Ție unuia am greșit și făcuiu rău înaintea ochilor Tăi), pentru să Te cunoști că ești dirept întru cuvintele Tale și curat, când
	7	veri giudeca. Iată, eu în strâm-

з. | ӷг.

бътѫте ꙟчепꙋт сꙟт, шѝ ꙟпъка-
мѫ̀ нъскꙋ̀ мѧ́йка ма̀.

н. Ꙟтѫ адевъ́рꙋл де лꙋ́нтрꙋ, юбе-
щиль шѝ ꙟцелепчюнѧ чѣе ꙟтрꙋ а-
скꙋ́нсꙋ арътатꙋмїай.

ѳ. Спѫ́лъмѫ кꙋ ѵссо́пь, шѝ мъ-
вои кꙋръцѝ: спѫ́лъмѫ, шѝ мѧ́й
вѫртось де зъпада нъ́лбимъвои.

і. Аꙋꙁꙋлꙋй мїеꙋ дѫ бꙋкꙋрїе шѝ ве-
селїе: съсе бꙋкꙋре ѡаселе чѣ ай сфъ-
ръмать.

аі. Ꙟтоарчець фаца
та̀ дела̀ пъкателе мѣле, шѝ тоа-
те стръмбъ́тъциле мѣле кꙋръцѣ-
щеле.

ві. Инимѫ кꙋратѫ зи-
дѣще: ꙟтрꙋ мине дмне, шѝ дхь
дирепть ꙟноаще ꙟлъꙋтрꙋл мїеꙋ.

ѵссопь • мѣте • ѡ пѣрѣ • чиелѧ: дь • ѿ. ѕ.

ѡ нꙋл

ка:

гі Нꙋ лепъда̀ прѐ мине дела̀ фаца та,
ши дхль сфнт нꙋ лꙋѡ дела̀ мине.

ді Дъми мїе бꙋкꙋрїѧ спснїей тале,
шѝ кꙋ дхь домнтори ꙟтърѣщемѫ.

еі Ꙟвъцавои прѐ чей фъръ де лѣџе
спре кѫйле тале, шѝ пъкътошии
съворь тꙋрна̀ кътрѫ тине.

ѕі Изъвѣщемѫ де сънџе ѡ дмн-
зеꙋ, дмнезеꙋл спснїей мѣле,
шѝ лимба мѧ ва весѝ дерептатѧ та.

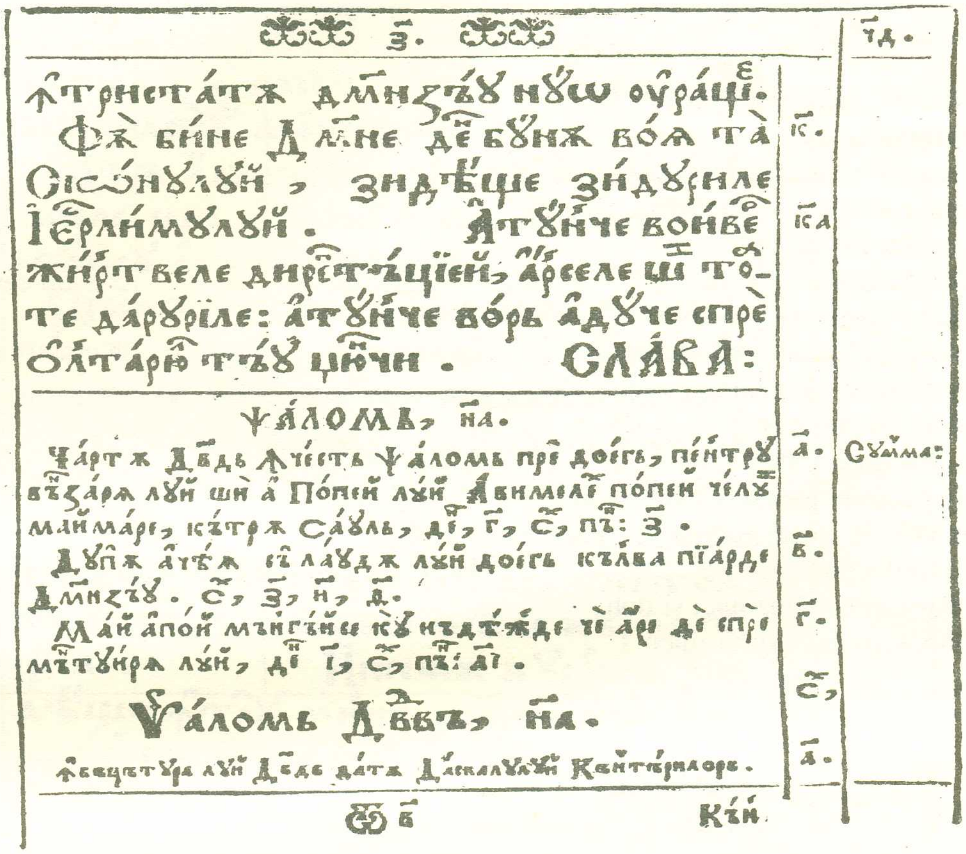
зі Дмне дешкиде бꙋзеле мѣле, ши
ростꙋль мїеꙋ ва вести лаꙋда та.

иі Къ дѣй вои жѣртва дацѣшь,
арселе нꙋле воещи.

ѳі Жертвеле лꙋй дмнзеꙋ, дхꙋль
ꙟфрънть: инимѫ ꙟфрънтѫ шѝ

7		93
bătate început sânt și în păcat mă născu maica mea. Iată, adevărul denlăuntru iubeș- ti-l și înțelepciunea ce e întru as- cunsu arătatu-mi-ai. Spală-mă cu issop* și mă voiu curăți; spală-mă și mai vârtos de zăpada nălbi-mă-voiu. Auzului mieu dă bucurie și ve- selie, să se bucure oasele ce ai sfă- râmat. Întoarce-Ț fața Ta de la păcatele meale și toa- te strâmbătățile meale curățeaș- te-le. Inimă curată zi- deaște întru mine, Doamne, și duh dirept înnoiaște înlăuntrul mieu.	 8 9 10 11 12	 *issop easte o iarbă Num. 14:6

		CATHISMA
	13 14 15 16 17 18 19	Nu lepăda pre mine de la fața Ta și Duhul Sfânt nu luoa de la mine. Dă-mi mie bucuria spăseniei Tale și cu duh voitoriu întăreaște-mă. Învăța-voiu pre cei fără de leage spre căile Tale și păcătoșii să vor turna cătră Tine. Izbăveaște-mă de sânge, o, Dumne- zău, Dumnezăul spăseniei meale, și limba mea va vesti dereptatea Ta. Doamne, deschide buzele meale, și rostul mieu va vesti lauda Ta. Că de-ai voi jârtva, da-Țe-aș; arsele nu le voiești. Jârtvele lui Dumnezău – duhul înfrânt; inimă înfrântă și

з.

чд.

ꙟтристатъ дмнезъꙋ нꙋ ѡ ꙋрѫщи.

Фъ бине Дмне де бꙋнъ воа та Сіѡнꙋлꙋй, зидѣще зидꙋриле Іерлимꙋлꙋй. Атꙋнче вой ве жиртвеле дирептъціей, арселе ши тоте дарꙋриле: атꙋнче воръ адꙋче спре олтарю тъꙋ цѫчи. СЛАВА:

к. ка

Псаломъ, на.

Чартъ Двдъ ачесть псаломъ пре доігъ, пентрꙋ възара лꙋй ши а Попей лꙋй Авимелах попей челꙋй маймаре, кътръ Саꙋлъ, ді, г, с, пъ: з.

Дꙋпъ ачѣа съ лаꙋдъ лꙋй доігъ къллва пїардє дмнезъꙋ. с, з, н, д.

Май апой мъигънєє кꙋ надѣжде чї аре де спре мътꙋнра лꙋй, ді, і, с, пъ: аі.

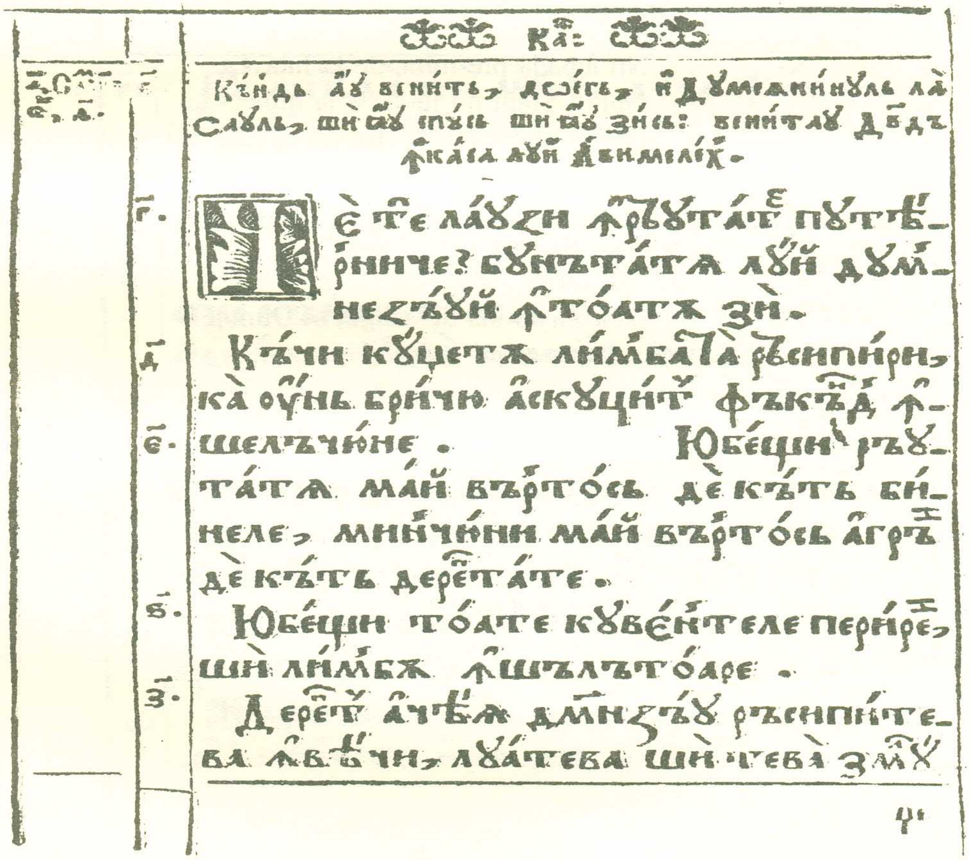
а. Сꙋмма:

в. г. с, д.

Псаломъ Двдъ, на.

ꙟвъцътꙋра лꙋй Двде дата Дасклалꙋлꙋй Кънтърилоре.

Бб. Кън.

ка:

Къндъ аꙋ веніть, доігь, и Дꙋмеаниниꙋль ла Саꙋль, ши аꙋ спꙋсь ши аꙋ зисъ: веніта Двдъ ꙟкаса лꙋй Авимелех.

Че те лаꙋзи ꙟръꙋтатє пꙋтѣрниче? бꙋнътата лꙋй дꙋмнезъꙋй ꙟтоатъ зи.

Качи кꙋцетъ лимба та ръсипиріи, ка ꙋнь бричю аскꙋцить фъкъдꙟшелъчюне. Юбещи ръꙋтата май вѫртось декъть бинеле, минчюни май вѫртось агръ декъть дерептате.

Юбещи тоате кꙋвентеле перирє, ши лимбъ ꙟшълътоаре.

Дерепть ачѣа дмнезъꙋ ръсипитева ꙟвѣчи, лꙋатева ши теваꙁмꙋ

г. д. е. ѕ. з.

ѱ.

7		94
întristată Dumnezău nu o urăște.		
Fă bine, Doamne, den bunăvoia Ta, Sionului; zidească zidurile	20	
Ierusalimului. Atunce voi-veri jirtvele direptăției, arsele și toa- te darurile; atunce vor aduce spre oltariul Tău giunci. Sl̄ava.	21	
Psalom 51		
Ceartă David în cest psalom pre Doeg pentru vânzarea lui și a popei lui Avimeleh, popei celui mai mare, cătră Saul, den 3 stih, până 7.	1	Summa
După aceaea să laudă lui Doeg că-l va piarde Dumnezău, stih 7, 8, 9.	2	
Mai apoi mângâi-se cu nădeajde ce are despre mântuirea lui, den 10 stih, până 11.	3	
Psalomĭ Dv(d)vŭ 51	Stih	
Învățătura lui David dată dascalului cântărilor	1	

		CATHISMA
1 Sam. 22:9	2	când au venit Doeg idumeeaninul la Saul și i-au spus și i-au zis: Venit-au David în casa lui Avimeleh.
	3	Ce te lauzi în răutate, putear- nice? Bunătatea lui Dum- nezău-i în toată zi.
	4	Căci cugetă limba ta răsipiri, ca un briciu ascuțit făcând în-
	5	șelăciune. Iubești rău- tatea mai vârtos decât bi- nele; minciuni mai vârtos a grăi decât dereptate.
	6	Iubești toate cuventele perirei și limbă înșălătoare.
	7	Derept aceaea Dumnezău răsipi-te- va în veaci, lua-te-va și te va zmul-

це де̑ съла́шꙋ́лꙵ тъ́ꙋ, шѝ тева̂ дезъ-
ръдъчинна̀ де̑ пъмъ́нтꙋль ві́нлорь.
Ведъ́вор днре́пцїи (а̂чѧ́ста) шѝ | н.
съ̀ во́рь тъ́ме, шѝ де̑ Єль ръ́девꙋ̑
(зикъ́ндь,) Ѳтѫ о́мꙋль | д.
ка́реле нꙋ̑ пꙋ́се прѐ Дмнезъꙋ, търіє
шіє, чѐ съ̑ а̂креде а̂мꙋ́лцима бо-
гъцї́нлорь са́ле, са́ꙋ а̂търи́т а̂де-
шъртъчю́нѧ са̀.
Ѩръ є̑ вою фи ка̀ оу̑ маслн̑ а̂фрꙋн- | і.
зн а̂ка́са лꙋй дмнезє: недедꙋ́ю а̂-
мі́ла лꙋ̑ дмнезє а̂ва̑ ш ве́чі де ве̑.
Исповеди́мъвою цїє а̂въ́кь, къ̑ | аі.
ай фъкꙋ́ть (а̂чѧ́ста) шѝ вою
а̂щепта̀ Нꙋ́меле тъꙋ къй бꙋ́нь а̂н-
и́нтѫ милостивни́чилорь тъ́и.

ѿ г

Ѱа́ломь, нв.

Сꙋ́мма: а. Пле́нцеѫ а̂чѣ́сть Ѱа́ломь Дєдь, дѐ стръбъ́лата шѝ де нѐ мати́ннчѧ, дерегъто́рилорь нѣ́мꙋлꙋ їслтъ́нилорь, ма́й въ́ртось де а̂лꙋй Са́ꙋль шѝ а̂ сфѣ́тничилорь лꙋ́й, с, в, г, д, є.
б. Дꙋ́пѫ а̂чѣ́ѧ мъгъе прѐ кредн́чоши а̂проти́ва нѐ мати́вничилорь, шѝ а̂дъ́мнѫ съфі́е ръдъто́рн къ
г. Дмнезъꙋ ва цинна̀ прѐ є́н, ѩръ прѐ нѐ мати́ви пї́ердеива, стн, s, з,

Ѱа́ломъ Двдь, нв.

с, а. Кънтекꙋле лꙋй Дєде ианне де а̂вецъту́рѫ, да́те Да́ска лꙋлꙋ́й нѣтъ́рилорь, зеле кънте спрѐ Махала́де.

б. Зи́се небꙋ́нꙋль а̂трꙋ̑ и́нима са̀, нꙋ а̂сте Дмнезъꙋ; пꙋтрезн́рѫ шѝ фъкꙋ́рѫ стръмбъта́те оу̑ръ́тѫ, нꙋ е чи́не съ̀ фа́кѫ бн́не.
г. Дмнезъꙋ къꙋтѫ̀ де̑ че́рю спрѐ фі́й ѡ̑аменилорь, съва́зѫ,

7		95
ge den sălașul tău și te va dez- rădăcina den pământul viilor.		
Vedea-vor drepții (aceasta) și să vor teame și de el râde-vor	8	
(zicând): Iată omul carele nu puse pre Dumnezău tărie șie, ce să încredea în mulțimea bo- gățiilor sale; s-au întărit în de- șărtăciunea sa.	9	
Iară eu voiu fi ca un maslin înfrun- zit în casa lui Dumnezeu; nedejduiiu în mila lui Dumnezeu în veac și vecii de veac.	10	
Ispovedi-mă-voiu Ție în veac, că ai făcut (aceasta) și voiu aștepta numele Tău, că-i bun îna- intea milostivnicilor Tăi.	11	

		CATHISMA
		Psalom 52
Summa	1	Plânge-să în cest psalom David de strâmbăta- tea și de nemilostivnicia deregătorilor neamului israilteanilor, mai vârtos de a lui Saul și a sfeatnicilor lui, stih 2, 3, 4, 5.
	2	După aceaea, mângâie pre credincioși împrotiva ne- milostivnicilor și-i îndeamnă să fie răbdători, că
	3	Dumnezău va ținea pre ei, iară pre nemilostivi piarde-i-va, stih 6, 7.
	Stih	***Psalomŭ Dv(d)vĭ 52***
	1	Cântecul lui David plin de învățătură, dat dasca- lului cântărilor să-l cânte spre mahalath
	2	ise nebunul întru inima sa: Nu easte Dumnezău; pu- treziră și făcură strâm- bătate urâtă; nu e cine să facă
	3	bine. Dumnezău căută den ceriu spre fii<i> oamenilor, să vază

ѕ҃. — з҃. — ѕ҃і.

аꙋ а́сте ꙟцелегътóрїю, аꙋ кътꙋтътóрїю прѐ Дмнꙁъ. Чѐ тóци съ̑ ꙟтóрсъ-ръ, ꙟпреꙋнъ ꙋ съ̀ стрикаръ: нꙋе чи́нй съ̀ фáкъ бине, нꙋй ни́чи оу́нꙋль. — д҃. — Їе҃: г҃. с҃, і.

Аꙋ нꙋ ꙟцелéгь тóци фъкътóрїи дѐ стрымбъта́те, ка́рїй мънъ́нкъ прѐ ѡа́менїи мїе́й кꙋ́мь а́ре мъ́нка̀ пъ́йне; къ̀ прѐ Мнꙁъ нꙋл кїе́мъ. — е҃.

Ꙗкола̀ съ̀ ꙟфрикошаръ кꙋ̀ спа́ймъ, оуде нꙋ̀ е́ра спа́ймъ: къ̀ Дꙋмнеꙁъꙋ ръсипъ́ще ѡа́селе тъбърътóрилорь ꙟпротивъ́ци: рꙋшина́тай прѐ е́й, къ̀ Дмнеꙁъꙋ оуци́си прѐ е́й. — ѕ҃. — ꙟтрꙋ ацюто

Чи́не ва̀ да̀ дѐ Сїѡ́нь спасе́нїе лꙋй Їл҃ь? кънд ва̀ ꙟтóарче Дмнеꙁъꙋ робїа ѡа́менилорь съй, — з҃.

ка҃:

Бꙋкꙋра́се-ва Їа́кѡв ши съ̀ ва̀ весели Їл҃ь.

Ѱа́ломь, н҃г.

Сꙋ́мма: с҃: Роа́гъсе ꙟче́сть Ѱа́ломь Двдь лꙋ Дмнꙁъꙋ, съль изъбъвѣ́скъ дѐ гоа́на лꙋй Саꙋль, ши асфѣтничилорь лꙋй, с҃, г҃, д҃, з҃. пе́нтрꙋ, е҃, лꙋкрꙋри.

а҃. Къ̀ е́ль ва̀ лъꙋда̀ кънд адевъра́ть ꙟфъгъдꙋи́нцеле са́ле, с҃, г҃, з҃,

в҃. Къ̀ е́лꙋй не́виновать пе́нтрꙋ атѣ́ѧ съ̀ роагъ съль ѡю́деце дꙋ́пъ дере́птатѣ лꙋй, с҃, г҃,

г҃. Къ̀ пимма́шїи лꙋй сънтꙋ стръ́ини ши нѐма́тичи ши гоне́скь прѐ е́ль фъръ винъ, с҃, е҃.

д҃. Къ̀ пе́нтрꙋ изъбъвирѧ лꙋй ва̀ жъртви ла́ꙋдъ лꙋй Дмнꙁъꙋ, ѕ҃, и҃, д҃.

е҃. Дꙋ́пъ атѣ́ста съмъ́гꙋе кꙋ нъдѣ́жде чѐ а́ре ꙟтрꙋ Дмнꙁъ, къва̀ изъбъви прѐ е҃, де пимма́шїи лꙋи, ѕ҃.

с҃,

Ѱа́ломь, Двдь н҃г.

а҃. Кънтекꙋлꙋ лꙋй Двдь ꙟвъцътóрїю де Даскалꙋлꙋй Кънтърилорь, пре стрꙋне.

в҃. Кънд веннръ Зифе́ии ши зисеръ лꙋй Са́ꙋль: аꙋ нꙋ е аскꙋнсꙋ Двдь ла нои.

Дмне

7		96
au easte înțelegătoriu, au căutătoriu		
pre Dumnezău. Ce toți să întoarsă-	4	Ier. 3:10
ră împreună și să stricară; nu e cine		
să facă bine, nu-i nici unul.		
„Au nu înțeleg toți făcătorii	5	
de strâmbătate, carii mănâncă		
pre oamenii miei cum are mânca		
pâine, că pre <D>umnezău nu-L cheamă*?”		*întru agiutoriu
Acolea să înfricoșară cu spai-	6	
mă, unde nu era spaimă, că Dum-		
nezău răsipeaște oasele tăbărâ-		
torilor împrotivă-ți; rușinat-		
ai pre ei, că Dumnezău urgisi		
pre ei. Cine va da den Sion	7	
spăsenie lui Israil? Când va întoarce		
Dumnezău robia oamenilor Săi,		

		CATHISMA
		bucura-se-va Iacov și să va veseli Israil.
Summa		**Psalom 53**
	Stih	Roagă-se în cest psalom David lui Dumnezău să-l
		izbăvească de goana lui Saul și a sfeatnici-
		lor lui, stih 3, 4, 7, pentru 5 lucruri:
	1	Că el va lăuda că-i adevărat în făgăduinți-
		le sale, stih 3, 7.
	2	Că elu-i nevinovat, pentru aceaea să roagă să-l
		giudece după dereptatea lui, stih 3.
	3	Că pizmașii lui sântu strâmbi și nemilostivi și-l
		gonesc pre el fără vină, stih 5.
	4	Că pentru izbăvirea lui va jârtvi laudă lui
		Dumnezău, stih 8, 9.
	5	După aceastea să mângâie cu nădeajde ce are întru
		Dumnezău, că-l va izbăvi pre el de pizmașii lui, stih 6.
	Stih	***Psalomĭ Dv(d)vŭ 53***
	1	Cântecul lui David învățătoriu dat dascalului
		cântărilor pre strune
	2	când veniră zefeii și ziseră lui Saul: Au
		nu e ascunsu David la noi

з.

	із.

Дмнꙁе́ꙋле ꙟтрꙋ нꙋ́меле тъ́ꙋ спѣсѫщемѫ: ши ꙟтрꙋ пꙋтѣ́ра та цꙋдекъмѫ. г.

Дмнꙁе́ꙋле аꙋꙁи рꙋгъчю́на ма̀, а́мните гра́юриле ро́стꙋлꙋй міеꙋ. д.

Къ стрѣи́нїй скꙋла́ръсѫ спрѐ ми́не, ши нѐмꙋтѝвїй ка́ꙋтѫ сꙋфлетꙋль міеꙋ, ши нꙋ пꙋсъръ прѐ Дмнеꙁъ́ꙋ ꙟнаи́нта ло́рь. е.

Ѧтѫ Дмнеꙁъ аџю́темѝ міе: ши Дмнꙋлꙋй ꙟтрꙋ чѣ́ чѐ пъꙁѣ́скь вїаца ма̀. ѕ.

Пльтѝва ръꙋлъ, (а́чѣста) пиꙁмашилорь міей: ꙟтрꙋ адевърꙋль тъ́ꙋ ськърша́щей прѐ е́й. з.

Кꙋ воє во́ю жѣ́ртви цїе исповеди́мъвою нꙋ́мелꙋй тъ́ꙋ Дмне, къ̀ бꙋнꙋй. и.

ка:

а. Къ̀ дѐ тоа́тѫ грижа избъвѝтꙋмай, ши ꙟтрꙋ пимашї міей вꙁꙋ ѻкюль міеꙋ.

пе́снид пїма́ш міе́й,

Ѱа́ломь, нд.

Сꙋ́мм: Ачѣстъ ѱа́ломь ро́агѫ Двдъ прѐ Дмнꙁѣꙋ, сѣ избъвѣскѫ дѐ го́ана лꙋй Авесало́мь, ши а оа́менилорь лꙋй. Дꙋпѫ ачѣ́а сѣй търѣꙋре дꙋ́неꙁѣꙋ прѐ е́й ши сѣй пїа́рꙁѫ, ді а, с, пїнѫ, зі.

Роа́гѫ прѐ Дмнꙁѣꙋ сѣль аскꙋ́лте пе́нтрꙋ тѣ́сте, е, лꙋ́крꙋри. а. Къ̀ е́лꙋй пꙋ́сь ꙟскъ́рбѫ ши ꙟтрꙋ нево́е ма́ре, с, г, е, ѕ, з, и.

б. Къ пима́шїи лꙋй фоа́рте силѣскь спрѐ е, ѕ, д, д.

г. Къ̀ ꙟпресꙋ́рѫ пима́шїи пѐ крединчо, с, і, аі, ві.

д. Къ̀ сфѣтникꙋль лꙋй чѣль май ма́ре, (ꙟцѣлѣцѣ прѐ Акитофѣ́ль) ꙟкѫ сѣꙋ скꙋла́ть спрѐ е́ль кꙋ пима́шїи лꙋй, ши ль ѡкъра́ще, с, гі, ді, еі.

е. Къ пима́шїи лꙋй сѫнть фъ́ръ сѣ́мѫ рѣ́й, с, ѕі.

Дꙋпѫ ачѣста сѣмнѣзъ, кꙋ нъдѣжда чѣ̀ аре ꙟтрѣ́сте пътрꙋ лꙋ́крꙋри.

7		97
Dumnezeule, întru numele Tău spăsească-mă și întru puterea Ta giudecă-mă!	3	
Dumnezeule, auzi rugăciunea mea, ia aminte graiurile rostului mieu.	4	
Că streinii sculară-să spre mine și nemilostivii caută sufletul mieu și nu pusără pre Dumnezău înaintea lor.	5	
Iată, Dumnezău agiute-mi mie și Domnulu-i întru ceia ce păzesc viața mea.	6	
Plăti-va răul (acesta) pizmașilor miei. Întru adevărul Tău sfârșaște-i pre ei.	7	
Cu voie voiu jertvi Ție, ispovedi-mă-voiu numelui Tău, Doamne, că bunu-i.	8	

		CATHISMA
*perind pizmașii miei	9	Că den toată grija izbăvitu-m-ai și întru pizmașii miei văzu ochiul mieu*.
Summa		**Psalom 54**
		În cest psalom roagă David pre Dumnezău să-l izbăvească de goana lui Avesalom și a oamenilor lui. După aceaea, să-i turbure Dumnezău pre ei și să-i piarză, den 1 stih, până 17.
		Roagă pre Dumnezău să-l asculte pentru ceaste 5 lucruri:
	1	Că elu-i pus în scârbă și întru nevoie mare, stih 3, 5, 6, 7, 8.
	2	Că pizmașii lui foarte silesc pre el, stih 4, 9.
	3	Că împresură pizmașii pe credincioș, stih 10, 11, 12.
	4	Că sfeatnicul lui cel mai mare (înțeleage-se, pre Achitofel) încă s-au sculat spre el cu pizmașii lui și-l ocărăște, stih 13, 14, 15.
	5	Că pizmașii lui sânt fără seamă răi, stih 16.
		După aceastea să mângâie cu nădeajdea ce are în ceaste patru lucruri:

ѯ. чи.

Къ пре ель Дмнзъу ма ноаинте ⱳкъ ла у избъви де перире, ѕі, ві. а.
Къ Дмнзъуи цудекъторю лумiеи, с, к. в.
Къ супъръторiлуи нуеа ⱳторку кътръ Дмнзъ. г.
Къ хикленiе ши стръбътат фа спре е, і, ка, кв, к. д.

Ѱаломъ, Двдъ, нд.

Кънтекул луи Двдъ де ⱳвъцътуръ дате Даскалулуи Кънтърилор, спре алеута.

Ꙟ оуреки Дмнзъу ругъчюна ма, ши ну те ascунде де ругъчюна ма.

Иамъ аминте ши аузiмъ къ мъ плъңгу ⱳругъчюна ма, ши мъ турбуру. Де гласул пизмашулуи, ши де супърара недиреп-луи, къ скорнеск спре мине минчюнъ, ши ⱳмънiе съ противеск мiе.

цв Пе

ка:

(Пентрачеа) Инима ма доареми ⱳтру мине, ши спаимеле моцiеи къзуръ спре мине. е.

Фрикъ ши кутремурь вени спре мине, ши мъ акопери кутремурь. s.

ⱳтъчнi веку

Ши зишь, чинем ва да мiе арепi ка порумбулуи, съ зборъ ши съ мъ одихнеск. з.

Иатъ аш фуци де парте, ши ма сълъшлуи ⱳпустiе. и.

Гръбиреш (Дмне) аме избъви, де вънтул кареле съ скончещи де волбуръ. Пiарде Дмне, ши ⱳпарци лимбиле лорь: къ възуи нъпасте, ши пригоанъ ⱳора. Къ зуа ши ноаптъ ⱳкуңцюръ зиду а. г. аі.

7		98
Că pre el Dumnezău mai nainte încă l-au izbăvit de perire, stih 19.	1	
Că Dumnezău-i giudecătoriul lumiei, stih 20.	2	
Că supărătorii lui nu să întorcu cătră Dumnezău.	3	
Că hiclenie și strâmbătate fac spre el, stih 21, 22, 24.	4	
Psalomŭ Dv(d)vŭ 54	Stih	
Cântecul lui David de-nvățătură dat dascalului cântărilor spre alăută	1	
Ia în urechi, Dumnezău, rugăciunea mea și nu Te ascunde de rugăciunea mea!	2	
Ia-mă aminte și auzi-mă, că mă plângu în rugăciunea mea și mă turburu	3	
de glasul pizmașului și de supărarea nedireptului. Că scornesc spre mine minciună și în mânie să protivesc mie.	4	

		CATHISMA
	5	(Pentr-aceaea) inima mea doare-mă întru mine și spaimele morției căzură spre mine.
*întunerecul	6	Frică și cutremur veni spre mine și mă acoperi cutremur*.
	7	Și ziș: Cine-m va da mie arepi ca porumbului, să zboru și să mă odihnesc?
	8	Iată, aș fugi departe și m-aș sălășlui în pustie.
	9	Grăbi-reaș (Doamne), a mă izbăvi de vântul carele să scorneaște den volbură.
	10	Piarde-i, Doamne, și împarți limbile lor, că văzuiu năpaste și prigoană în oraș.
	11	Că zuoa și noaptea încungiură

З:

зидꙋлꙋй, стрѣбѣтате ши рѣсꙍтате ѫсте ꙟмижлокꙋль лꙋй.

БІ Недирептѣций ꙟтрꙋ ѥль, ши нꙋсѫ депрѣртѣзѫ де оулица лꙋй, хиклениꙗ, ши ꙟшелѣчюна.

ГІ Кѣ нꙋмаꙋ ѡкѣрѣть пре мине пиꙗмашꙋль, кѣ ꙗмь врꙋть рѣбда, ничи чине мѣ оурѫ пре мине рѣдикѫ спре мине ростꙋль сѣꙋ, кѣ мамь врꙋть аскꙋнде де ѥль.

ДІ Че тꙋ ѡамене фийнд асѣмене мїе, повꙋаца ма ши прїатенꙋль мїеꙋ.

ЕІ Карий депреꙋнѫ кꙋ дꙋлчаць не сфѣтꙋꙗмь: ши ꙟкаса дмнꙋлꙋй мергѣмь ꙟтрꙋ соцїе.

ЅІ Ѧдеграбѫ нѣвѣлѣскѫ спре ѥй моарта, ши сѫ-

цє пого

КА:

погоарѫ вїй ꙟꙗдь, кѣ рѣꙋтатей ꙟсоцїа лорь, ши ꙟмижлокꙋл ло.

ЗІ Ꙗрѫ є кѣтрѫ дмнзѣꙋ стригь, ши дмнꙋл иꙁбѣвимѣва.

НІ Сѣра, ши дименѣца, ши ла амїазѣзи грѣескь, не ꙟчетать пѣнѫ ва аꙋзи гласꙋль мїеꙋ.

ѲІ Иꙁбѣвитаꙋ кꙋ паче вїаца ма, де ѡаста чемн ѥра ꙟпротивѫ, кѣ мꙋлци ѥра кꙋ мине.

К. Аꙋзїва дꙋмнезѣꙋ ши ва педепси пре ѥй: чел че рѣмѣне дечѣю, карїи на скимбѣри, ни сѣ тем де дмнзѣ.

КА Слобозим мѣна са ꙟтре ѥй, карїи ѥра ꙟпаче кꙋ є: спꙋркѫ легѣтꙋра лꙋй. (*Ѧпѣцирѣсе де мѣнїа фѣцей лꙋй ши сѣ

апро

(margin) дерѣꙋ рѣбнире на скимбѣри *Ачїеста є, кꙋ ꙟкарта жидѡ:

7		99
zidul lui, strâmbătate și răo- tate easte în mijlocul lui. Nedireptăți-s întru el și nu să depărtează de ulița lui hicle- nia și înșelăciunea. Că nu m-au ocărât pre mine piz- mașul, că i-am vrut răbda; nici cine mă urâia pre mine rădi- că spre mine rostul său, că m-am vrut ascunde de el. Ce tu, oame, fiind aseamene mie, povața mea și priatenul mieu, carii dempreună cu dulceață ne sfă- tuiam și în casa Domnului mergeam într-o soție. Îndegrabă nă- vălească spre ei moartea și să	 12 13 14 15 16	

		CATHISMA
           *den rău în bine n-au schimbări *Acest stih nu e în cartea jidovească	 17 18 19 20 21	pogoară vii în iad, că răotate-i în soția lor și în mijlocul lor! Iară eu cătră Dumnezău strig și Domnul izbăvi-mă-va. Seara și dimeneața și la ami- ază zi grăiesc neîncetat, până va auzi glasul mieu. Izbăvit-au cu pace viața mea de oastea ce-mi era împrotivă, că mulți era cu mine. Auzi-va Dum- nezău și va pedepsi pre ei: cel ce rămâne dentâiu, carii n-au schimbări*, nici să tem de Dumnezău. Slobozi mâna Sa între ei, carii era în pace cu El; spurcă legătura lui*. (Împăr- țiră-se de mânia feaței Lui și să

ꙁ.

ѳ.

ꙟпротивꙑрѫ иннимиле лоръ.)

Май мойде оутꙋл кꙋвинтел ростꙋлꙋй лꙋй, чѐ ꙟтрѐ иннима лꙋй ръзбоюл есте: май мойде оуаснꙋ кꙋвинтеле лꙋй, ши ачела сꙋнт ѕѣле. **кв**

Ласъ спрѐ дмнꙋль грижа та, ши ел тевà хръни, нꙋва ꙟгъдꙋи съ кꙋзъ дирептꙋл ꙟвѣк. **кг**

Иаръ тꙋ дмне, ꙟпеци прѐ ей ꙟфънтъна пꙋтрецюнеи: къ бърбацїи върсъторй де сѫнџе ши ꙟшелъторй, нꙋворъ ꙟцимътъцà зилеле сале, иаръ ѥꙋ дмне, мъ нъдъждꙋеск спрѐ тине. **кд**

Ѯн, ѕі. ѕ, г. Мл: ѕ. ѕ, к. Лѵ: кі. ѕ, кв. а, Пѕ, г. ѕ, ꙁ.

СЛАВА.

КАѲІС

КАѲІСМА, Н. ВЪ КОНѢЧЪ,

ѰАЛОМЪ, НЕ.

Сꙋмма:

Роагъ Двдъ прѐ Дмнезѣꙋ съль избъвѣскъ де сꙋи ши де сфѣтнициїи лꙋй, пентрꙋ чѣте, в, лꙋкрꙋри.

ѳ. Къ фоарте сꙋпъръ прѐ ѥль, ѕ, в, г, ѳ, ꙁ.

в. Къ факъ лꙋй стръмбътъти, ѕт, н.

г. Дꙋпъ ачѣа роага прѐ Дмнезѣꙋ съ ръсиппѣскъ прѐ єи, ѕ, н.

д. Дꙋпъ ачѣста съмъргъ къ кредница чѐ аре кътръ Дмнезѣꙋ, ѕ, д, ві.

є. Ши аноуме ꙟкꙋвѣнтꙋль ши ꙟфъгъдꙋинца лꙋй Дмнезѣꙋ, ѕ, є, аі.

ѕ. Апꙋтѣра лꙋй Дмнезѣꙋ, ѕ, є, ві.

ꙁ. Иаръ ꙟсоконица ши избъвира лꙋ Дмнезъ, ѕ, д, г.

н. Ла сфършитъ лаꙋдъ прѐ Дмнезѣꙋ пентрꙋ избъвиръ лꙋй, ст, гі, ді.

Ѱаломъ Двдъ, НЕ.

Даскъ

7		100
apropiară inimile lor).		
Mai moi-s de untul cuvintele rostului lui, ce între inima lui războiu easte; mai moi-s de uloiul cuvintele lui, și acealea sânt arme.	22	
Lasă spre Domnul grija ta și El te va hrăni; nu va îngădui să cază direptul în veac.	23	Ps. 16:3; Mat. 6:25; Luca 12:22; 1 Petru 3:7
Iară Tu, Doamne, împengi pre ei în fântâna putregiunei, că bărbații vărsători de sânge și înșelători nu vor îngiumătăța zilele sale. Iară eu, Doamne, mă nădăjduiesc spre Tine. Slava.	24	

Summa		
		CATHISMA 8. ***Vŭ konecŭ***
		Psalom 55
		Roagă David pre Dumnezău să-l izbăvească de Saul și de sfeatnicii lui pentru ceaste 2 lucruri:
	1	Că foarte-l supără pre el, stih 2, 3, 6, 7.
	2	Că fac lui strâmbătate, stih 8.
	3	După aceaea, roagă pre Dumnezău să răsipească pre ei, stih 8.
	4	După aceastea, să mângâie cu credința ce are cătră Dumnezău, stih 4, 12.
	5	Și anume: În cuvântul și în făgăduința lui Dumnezău, stih 5, 11.
	6	În putearea lui Dumnezău, stih 5, 12.
	7	Iară, în socotința și izbăvirea lui Dumnezău, stih 9, 10.
	8	La sfârșit, laudă pre Dumnezău pentru izbăvirea lui, stih 13, 14.
		Psalomĭ Dv(d)vŭ 55

н҃.

Дасклалоулоуи кѫнтареа лоуи Двдъ, ... фоуџе кѫнди принсерѫ пре ел филистейи ѫ Гадъ.

Милоуаціемѫ ѿ Дмнезъ, къ аоу врꙋть съмѫ ѫгіцѫ пре мине ѿмꙋл, тоатѫ зꙋоа ѫпресꙋрѫмѫ пре мине. Врꙋрѫ съмѫ ѫгицѫ пре мине пизмашій міей тоатѫ зіоа: къ мꙋлци ѿщирѫ спре мине, ѿ нѫцате. Ѫзꙋоа че мъ вою теме ѫтине мъвою нѫдѫдꙋи. Ѫ Дмнезъ вою лѫоуда кꙋвѫтꙋл лꙋи, ѫ Дмнезъ мъвою нѫдѫдꙋи, нꙋмъвою теме кꙋм ва фаче чева ѿмꙋл? Тоатѫ зꙋоа каꙋтѫ пригоанѫ ѫкꙋвинтеле меле: то-

б҃. г҃. д҃. е҃. ѕ҃.

сꙋ: ра.

а҃, Слава: с҃, а҃.

ате кꙋџетеле лорь ера съм фака міе ръꙋ, Ѫдꙋнъсѫ ши съ аскꙋдъ ши пѫзеск оурмеле меле, кѫ аціета сꙋфлетꙋл міеꙋ. Пентрꙋ стрѫбѫтате аꙋ изѫвѣсе во ей; ѫмъніе ѿаменій бацій цоѣ ѿ Дмнезъ. Фꙋџиле меле нꙋмѫратꙋлей: пꙋсай лакрѫмеле меле ѫфолеле тѫ: аꙋ нꙋс нꙋмѫрате ла тине? Атꙋнче съвор тꙋрна пизмашій міей ѫдърѫт, ѫзꙋа че вою стрига: де начаста вою кꙋноаще къ Дмнезъй кꙋ мине. Ѫ Дмнезе вою лѫоуда кꙋвѫтꙋл лꙋ, ѫ Дмнꙋл вою лѫоуда кꙋвѫтꙋл. Ѫ Дмнезъ вою нѫдѫдꙋи, нꙋ ла-

з҃. и҃. ѳ҃. і҃. аі҃. ві҃.

8		101
Dascalului cântărilor dat, cântecul lui David, cuvios, când prinsără pre el filisteii în Gad	1	1 Sam. 21:1
Miluiaște-mă, o Dumnezău, că au vrut să mă înghiță pre mine omul; toată zuoa împresură-mă pre mine.	2	
Vrură să mă înghiță pre mine pizmașii miei toată zioa, că mulți oștiră spre mine, o, Nălțate!	3	
În zuoa ce mă voiu teame, în Tine mă voiu nădăjdui.	4	
În Dumnezău voiu lăuda cuvântul Lui, în Dumnezău mă voiu nădăjdui; nu mă voiu teame că-m va face ceva omul.	5	
Toată zuoa caută prigoană în cuvintele meale; toa-	6	

		CATHISMA
		te cugetele lor era să-m facă mie rău.
	7	Adună-să și să ascund și păzesc urmele meale, când aștepta sufletul mieu.
	8	Pentru strâmbătate au izbăvi-se-vor ei? În mânie oamenii bați-i gios, o, Dumnezău!
	9	Fugile meale număratu-le-ai, pus-ai lacrămele meale în foalele Tău: Au nu-s numărate la Tine?
	10	Atunce să vor turna pizmașii miei îndărăpt, în zua ce voiu striga; den aceasta voiu cunoaște că Dumnezău-i cu mine.
	11	În Dumnezeu voiu lăuda cuvântul Lui, în Domnul voiu lăuda cuvântul.
	12	În Dumnezău voiu nădăjdui, nu mă

воѭ тѣме, че съ факѫ міе ѿмаѹл.

Спре мине сът фъгъдѹинцле Тале ѿ Дмнезъ, да зоѭ лаѹдѫ ціе. ГІ

Къ ай избъвить сѹфлетѹл міеѹ де моарте. (Окіи міей де лакръме) ау най избъвит пичоареле мѣле де лѹнекаре; съ ѫблѹ ѫнаинта лѹй Дмнезъ ѫ лѹмина війлоръ. ДІ

Ѱ а л о м ъ, нв:

Сѹмма:

Роагъсѫ Двдъ ѫчесть ѱалом лѹй Дмнзъ, съль избъвѣскѫ пре ѥль де гоана лѹй Саѹль, ши ачефтнитнаоръ лѹй, де ,в, с, пънѫ ,к, н.

Дѹпѫ ачѣа съмънгъ ѫпротива пимашнаоолѹ, кѹ нъдѣда че аре ѫтрѹ Дмнзѹ, кѹ зиче ,м, і, Гатай инимама: Рѹгъчюна лѹй де избъвире ѫтърѣщеѡ кѹтеіте, в, аукрѹри.

Кънъдѣда лѹй есте ѫ Дмнзѹ с, в. А.

Ши анѹме ѫпѹтѣра ши адеритата лѹй, с, г. В.

Г. Къ маините ѫкѫ де мѹлате ѡри лаѹ избъвить пре ѥль, Стн, д.

Д. Къ гониторіилѹй фоартесь не мътнки шись пѹтѣрничи, Стн, е.

Е. Къ зефѣй, ѫдѣнѫ пре сах ѫпротива лъ дв, і, е.

Ѕ. Къ избъвира лъ ва фи спре лаѹда лъ дмнзъ, і, ѕ.

З. Къ гониторіилъ, кѹ ѫшелечюи лешѹеск дѹ е, і, з.

С,

Ѱаломъ Двдь, нѕ.

а сѣ, ка — А. Даскалѹлѹй Кънтърилоръ, Нѹпіерде, Кънтекѹль лѹй Двдь кѹвтоже: Кънде фѹџіа де фаца лѹй Саѹль ѫ Пещерѫ.

В. Нилѹаціемѫ ѡ Дмнезъѹ, милѹаціемѫ: къ ѫтине съ нъдъдѹаще сѹфлетѹл міеѹ: ши ѫтрѹ оумбра арепило тале нъдъждѹескѹмѫ: пънѫ ворь трѣче сѹпърърнле.

Г. Стрігѹ кътрѫ Дмнезъѹль ѫнълцать: кътрѫ

8		102
voiu teame; ce să-m facă mie omul?		
Spre mine sânt făgăduințile Ta- le, o, Dumnezău, da-voiu laudă Ție.	13	
Că ai izbăvit sufletul mieu den moarte (ochii miei, de lacrăme); au n-ai izbăvit picioarele meale de lunecare, să îmblu înaintea lui Dumnezău în lumina viilor?	14	
Psalom 56		
Roagă-să David în cest psalom lui Dumnezău să-l izbăvească pre el de goana lui Saul și a sfeat-nicilor lui, den 2 stih, până în 8. După aceaea să mângâie împrotiva pizmașilor lui cu nădeajdea ce are întru Dumnezău, cum zice în 8 stih: „Gata-i inima mea...". Rugăciunea lui de izbă-vire întăreaște-o cu ceaste 6 lucruri:		Summa
Că nădeajdea lui easte în Dumnezău, stih 2,	1	
și anume în putearea și în dereptatea Lui, stih 3.	2	

		CATHISMA
	3	Că mainte încă de multe ori l-au izbăvit pre el, stih 4.
	4	Că gonitorii lui foarte-s nemilostivi și-s pu-tearnici, stih 5.
	5	Că Zefei îndeamnă pre Saul împrotiva lui David, stih 5.
	6	Că izbăvirea lui va fi spre lauda lui Dumnezău, stih 6.
	7	Că gonitorii lui cu înșeleciune leșuiesc după el, stih 7.
1 Sam. 24	Stih	***Psalomŭ Dv(d)vĭ 56***
	1	Dascalului cântărilor, „Nu piarde". Cântecul lui David, cuvios, când fugiia de fața lui Saul în peșteră
	2	Miluiaște-mă, o, Dumnezău, miluiaște-mă, că în Tine să nădăjduiaște sufletul mieu; și întru umbra arepilor Tale nă-dăjduiescu-mă până vor treace
	3	supărările. Strigu cătră Dumnezăul înălțat, cătră

Дмнезъул че испръвеще бунътата са спре мине.

д. Тримете ва дечерю съмъ спеткъ пре мине, бъцокурива пре чела чева ѫгнци пре мине: тримете ва міе Дмнезъу міла са ши ѫдевърул съ.

е. Иннима мај ѫтре лен: зак ѫтре ѫпрнзъторн: ѫтре фій ѡаменн лорь, ѫкърора диницнсь фуще шн съцецн, шн лнба лорь спатъ ѫскуцитъ.

ѕ. Ѫнаалцъте спре черюрн ѡ Дмнезъу, шн спре тот пъмъктул слава та. (нн. ѕз, с, ѕ.)

з. Мреже гътиръ пашнлорь міен, плекатау суфлетул міеу: съпаръ ѫнаинта ма гроапъ че къзуръ е

ѫтрънса.

н. Гатај иннима ма ѡ дмнезъ, гатај иннима ма; кънть шн лауд.

д. Дещептъте слава ма, дещептъте ѱалтира шн лаута ма, скулумъ де дименецъ.

і. Лъудавон пре тине ѫтре ѡамен дмне, шн вон кънта ціе ѫтре лнбн.

аі. Къ мареј пънъ ла черюрн міла т, шн пънъ ла норн ѫдевърул тъу. (вн, ле. с, ѕ. нн, ѕ. с, е.)

ві. Ѫналцъте спре черюрн ѡ дмнезъ, ш спре тот пъмънтул слава та.

Ѱаломь, нз.

а. Ачест ѱалом дад съ пригонеще кусфътничін луи саудь, пентру къ съ пъне ѫпротива луи шиль въдь пре ель ѫнаинта луи саудь, ши арата спре статата лорь, ді, в, с, пъ, ж, з. (Сумма:)

8		103
Dumnezăul Ce isprăveaște bună- tatea Sa spre mine.		
Trimeate-va den ceriu să mă spăsească pre mine, batgiocuri-va pre cela ce va înghiți pre mine; trimeate-va mie Dumnezău mila Sa și adevărul Său.	4	
Inima mea-i între lei; zac între aprinzători, între fii<i> oameni- lor, a cărora dinți-s fuște și săgeți, și limba lor – spată ascu- țită.	5	
Înalță-Te spre ce- riuri, o, Dumnezău, și spre tot pă- mântul – slava Ta!	6	Ps. 107:6
Mreaje gătiră pașilor miei, plecat-au sufletul mieu; săpară înaintea mea groapă, ce căzură ei	7	Ps. 7:16; 9:16

		CATHISMA
		într-însa.
	8	Gata-i inima mea, o, Dumnezău, ga- ta-i inima mea: cânt și laud.
	9	Deșteaptă-te slava mea, deșteap- tă-te psaltirea și lauta mea; sco- lu-mă de dimeneață.
	10	Lăuda-voiu pre Tine între oameni, Doamne, și voiu cânta Ție între limbi.
Ps. 35:6; 107:5	11	Că mare-i până la ceriuri mila Ta și până la nori, adevărul Tău!
	12	Înalță-Te spre ceriuri, o, Dumnezău, și spre tot pământul – slava Ta!
		Psalom 57
Summa	1	În cest psalom David să prigoneaște cu sfeatnicii lui Saul pentru că să pun împrotiva lui și-l vând pre el înaintea lui Saul; și arată strâm- bătatea lor, den 2 stih, până 7.

Дупъ ачѣа роагъ пре Дмнезеу, сѣ фторакъ сфатурилє лорь, с҃, з҃, п҃, д҃. в҃.

Ла сфършитъ сѫ мѫнгъе авъѧд нъдѣдє кѣй ва фи лукрулъ фєричитъ, с҃, г҃. Ипрок. г҃.

с҃,

Ѱаломъ Двдъ, нз҃.

Даскълулуй кънтєчилоръ, дѣтє кънтєкулъ луй Двдє, фцелєсулъ нулъ пїардє. а҃.

Ну куадєвъ воѡй адунаре гръицꙋ дерєптатє? аꙋ дерєптъц цюдекацꙋ фїй ѡаменилор. в҃.

Чє май вѣртось стрѣмбътатє фтру иними фачєцꙋ? спре пъмѫнть стрѣмбътатє мѫнуле воастре мъсуръ. г҃.

Стрейнатусау не дирецїи де згъу: рътъчитау де пѫтєче, грѫинд минчюни. д҃.

Венинул лор ка венинул шарпелуй, ка а аспидє є҃.

сур

сурде чє аступъ урѣкѣ са.

ѕ҃. Кара ну ауде кувѫнтул фърмъкъторилоръ, фърмъкътура, фърмъкъторюлуй мъестру.

з҃. Дмнє зробѣще динцїи лоръ фрогурилє лоръ: мъсѣлєле лейлор сфърѫмълє Дмнє.

и҃. Топаскъсе ка апєле чє куръ: трагуши арчилє сале, чє фїє кумъ аръ фи сфѣрмат,

Ескописка д҃. Ка чара чє сътопѣще съсе петрѣкъ, ка нъскутулъ мусєрїи фъръ де врѣме, съну ваѕъ соарєле.

Г҃. Маинте де чє аръ сицй ꙇнгълє воастре фокул пъдучейлор: ка карна кру дъ, аша мънїѧ ка вобура съ пїардъ пре ей.

аі. Букурасъва дрептул

къд

8		104
După aceaea roagă pre Dumnezău să întoarcă sfaturile lor, stih 7, 8, 9.	2	
La sfârșit să mângâie, având nădeajde că-i va fi lucrul fericit, stih 10 *i pro(č)ꙁ*.	3	
Psalomĭ Dv(d)vŭ 57	Stih	
Dascalului cântecilor dat, cântecul lui David; înțelesul: „Nu-l piarde”	1	
Au cu adevăr voi, adunare, grăiți dereptate? Au dereptăți giudecați, fii<i> oamenilor?	2	
Ce mai vârtos strâmbătate întru inimă faceți; spre pământ strâmbătate mânule voastre măsură.	3	
Streinatu-se-au nedirepții den zgău, rătăcit-au den pântece, grăind minciuni.	4	
Veninul lor – ca veninul șearpelui, ca al aspidei	5	

		CATHISMA
		surde, ce-ș astupă ureachea sa,
	6	Carea nu aude cuvântul fărmăcătorilor, fărmăcătura fărmăcătoriului măiestru.
	7	Doamne, zdrobeaște dinții lor în rosturile lor; măsealele leilor sfărâmă-le, Doamne!
	8	Topască-să ca apele ce cur, tragu-și arcile sale, ce fie cum ară fi sfărâmate!
*scoica	9	Ca ceara* ce să topeaște să să petreacă; ca născutul muierii fără de vreame să nu vază soarele!
	10	Mainte de ce ară simți tigăile voastre focul păduceilor, ca carnea crudă, așea mânia ca volbura să piarză pre ei!
	11	Bucura-să-va direptul

кънд ва веда нзбънда, сплъла ва пичоареле сале ѫсънцеле пъкътосулуй.

Шн ва зиче wмул, адевър аре днрептул рod, адевъръ ѫсте дмнезе цюдекъторю пре пъмънт. Слава: | ві

Ψаломъ, пи.

Ачест Ψалом Двдъ ѫтъю съ роагъ луй дмнзъ, съ нзбъвѣскъ де слъцнле луй саул, шн де чѣ че ѣра тримеш съл wмоаръ пре ел ѫкаса са: | Съмме:

Дъпъ ачѣ съ роагъ луй дмнезъ съ пъзѣскъ пре пизмашїи луй: Дъпъ ачѣста съ мъигъ ку ачаста къла мътуй дмнезъ де пнзмашїи луй.

Роагъсъ съл аскуате пънтру чѣте, г, лукрури.

Къ слъцнле луй саул ашюесъ пре ел съл wморъ. с, д, е. Къ пизмашїи луй сънт форте тарн шн нємътивн, с, д, е. Къ ел уй нєкиноват | а. в. г.

Дъпъ ачѣста адуче алте, е, лукрури. пентру каре съ роагъ съл аузъ. Ѫтъю, Къ чѣ чи гонеск пре ел сънт некрединчоши, с, в. | д.

в. Гонєскул спре моарте, с, з. а, г, Къ де скърба луй съ лаудъ, с, н. а, д, Къ днрїцїи вор помени цюдеката луй дмнезеу диреаптъ деспре пизмашїи луй, с, ѕі. а, е, Къ некредннчошїи шьо луа аминте, къ дмнзеу цюдекъй пре ей ѫдирептате, пентру рьштата лоръ.

с, | асадї е. аі.

Ψаломъ Двъ, кн.

а. Кънтекул луй Двде, кусе ішес дате май марелуй Кънтъреилорь, сэну пїсрзн:

Кънд тримисе саул съпъзѣскъ каса луй съ wмоаръ пре е.

в. Избъвѣщемъ де пизмашїи мїей дмнезеул мїеу, шн де чѣ че съ рьдикъ спре мине

г. мътуѫщемъ. Скоатемъ де ла фъкъторїй де стръбътате, шн де бъбацїй ѫкрунтъторн мънту-

д. ѫщемъ. Къ ѣтъ вънѣзъ суфлетул мїеу, адунаръсъ спре мине

тарїи

8		105
când va vedea izbânda, spăla-va picioarele sale în sângele păcătosului.		
Și va zice omul: „Adevăr, are direptul rod; adevăr, easte Dumnezău giudecătoriu pre pământ!” Slava.	12	
Psalom 58		Summa
În cest psalom David întâiu să roagă lui Dumnezău să-l izvăbească de slugile lui Saul și de ceia ce era trimeș să-l omoară pre el în casa sa.		
După aceaea, să roagă lui Dumnezău să piarză pre pizmașii lui. După aceastea, să mângâie cu aceasta că-l va mântui Dumnezeu de pizmașii lui.		
Roagă-să să-l asculte pentru ceaste 3 lucruri:		
Că slugile lui Saul leșuiesc pre el să-l omoară, stih 4, 5.	1	
Că pizmașii lui sânt foarte tari și nemilostivi, stih 4, 5.	2	
Că elu-i nevinovat.	3	
După aceastea, aduce alte 5 lucruri, pentru care să roagă să-l auză: Întâiu, că ceia ce gonesc pre el sânt necredincioși, stih 6.	1	

		CATHISMA
	2	Gonescu-l spre moarte, stih 7. A 3, că de scârba lui să laudă, stih 8. A 4, că direpții vor pomeni giudecata lui Dumnezeu direaptă despre pizmașii lui, stih 13. A 5, că necredincioșii-ș vor lua aminte că Dumnezeu giudecă-i pre ei în direptate, pentru răotatea lor.
1 Sam. 19:11	Stih	***Psalomĭ Dv(d)vŭ 58***
	1	Cântecul lui David, cuvios, dat mai marelui cântărilor, „Să nu pierzi” Când trimise Saul să păzească casa lui, să-l omoară pre el
	2	Izbăveaște-mă de pizmașii miei, Dumnezeul mieu, și de ceia ce să rădică spre mine
	3	mântuiaște-mă! Scoate-mă de la făcătorii de strâmbătate și de bărbații încruntători mântuiaște-mă!
	4	Că iată, vânează sufletul mieu, adunară-să spre mine

к.

тáрїи, фъ́рѫ вина ма̀ ѿ фъ́рѫ пъ-
кáтꙋл міе Дꙋмне. Фъ́рѫ стрьмбъ-
тáт-ам алергáрѫ, ѿ съ̀ гъ́тірѫ: скоа-
лъте ꙟтимпинáрѣ мѣ ши ве́зи.
Ши тꙋ Дꙋмне Дꙋмнезъꙋл ширѣ-
гꙋрилоръ, Дꙋмнезъꙋл лꙋй Ісраиль, ꙟ
аминте съ чéрци тóате лимбиле:
ка̀ съ̀ нꙋ милꙋещи тоць фъкъто́-
рїи де стрьмбътáте.
ꙟтóарчесъворь спрѐ сѣ́рѫ, лáтрѫ
ка̀ къ́йнеле, ши̇̀ ꙟкꙋнцꙋрѫ ѡрáшꙋл.
Іатѫ грьéскь кꙋ гꙋра лóрь, ȧрме
сѫт ꙟбꙋзеле лóрь: (къ̀ зиꙋ,) чи́не
ва̀ аꙋзи? Іарѫ тꙋ Дꙋмне ръ-
девей де ѥи, батьокоривери тóате
лимбиле. Пънѫ̀ ва̀ фи пꙋ-

шѣ тѣр

е.	
ѕ.	
з.	
и.	ви, і. ж, аі.
ѳ.	
і.	

ꙅі.

ка:

тѣ́рѣ лꙋй спрѐ тине привéскь: къ̀
Дꙋмнезъꙋй ꙟнълцъто́рюл міеꙋ.
Дꙋмнезъꙋл милей мѣле, ꙟтим-
пинáмъва прѐ мине: Дꙋмнезъмва̀ ȧ-
ръта съ̀ въ́зь, (по́хта) спре пизмá-
шїи міеи. Нꙋ ѡморѫ̀ прѐ
ѥи, съ̀ нꙋ кꙋмва̀ съ̀ оуйте ѡáмени
мїей: фъ́й съ̀ прибежѣ́скѫ кꙋ пꙋ-
тѣ́рѣ та, ши̇̀ ѡбо́рь прѐ ѥи, Дꙋмне
скꙋтꙋл нóстрꙋ. Пéнтрꙋ пъ-
ка́тꙋл гꙋрїй ло́рь, (пéнтрꙋ) кꙋ-
въ́нтꙋл бꙋзелорь ло́рь: съ̀ сѫ прин-
зѫ ꙟтрꙋ фъліѣ ло́рь, пéнтрꙋ блъ-
стéмꙋл ши минчюна чѐ вестéскь.
Кꙋчентѣ́щией ꙟтрꙋ мъніе, кꙋче-
нтѣщией съ̀ нꙋ фїе: ѿ съ̀ щїе къ̀ Дꙋм-

незъ

аі.
ві.
гі.
ді.

8		106
tarii, fără vina mea și fără pă- catul mieu, Doamne. Fără strâmbă- tatea mea alergară și să gătiră. Scoa- lă-Te în timpinarea mea și vezi! Și Tu, Doamne, Dumnezăul șirea- gurilor, Dumnezăul lui Israil, ia aminte să certi toate limbile, ca să nu miluiești toț făcăto- rii de strâmbătate! Întoarce-să-vor spre seară, latră ca câinele și încungiură orașul. Iată, grăiesc cu gura lor; arme sânt în buzele lor, (că zic): „Cine va auzi?" Iară Tu, Doamne, râ- de-vei de ei, batgiocori-veri toate limbile. Până va fi pu-	 5 6 7 8 9 10	 Ps. 10:11

		CATHISMA
	 11 12 13 14	tearea lui, spre Tine privesc; că Dumnezău-i înălțătoriul mieu. Dumnezăul milei meale întim- pina-mă-va pre mine; Dumnezău-m va a- răta să văz (pohta) spre pizma- șii miei. Nu omorî pre ei, să nu cumva să uite oamenii miei; fă-i să pribegească cu pu- tearea Ta și obor pre ei, Doamne, scutul nostru! Pentru pă- catul gurii lor, (pentru) cu- vântul buzelor lor, să să prin- ză întru fălia lor, pentru blăs- temul și minciuna ce vestesc. Conceneaște-i întru mânie; conce- neaște-i, să nu fie; și să știe că Dum-

ꙁ҃к.

ѕ҃з.

нечꙁъ Дмнезеꙋ ꙟтрꙋ Їакѡвь, ши ꙟтрꙋ хотарѣле пъмѫнтꙋлꙋи.

Ши сѫ ворь ꙟтꙋрна спре сарѫ, лъ-травор ка кѫинеле, ши ворь ꙟкꙋ-нџюра ѡрашꙋл. (е҃і)

Еи сѫ ворь ръсфира сѫ мѫнѫче: ши де нꙋ сѫ ворь сътꙋра рѫцинвор. (ѕ҃і)

Ꙟрѫ еꙋ кѫнтавои пꙋтѣрѣ та, ши вои лъꙋда динсь демиенѣцѫ мила та: кѫ миаи фость мїе фолоситорїꙋ, ши скъпаре мїе ꙟтрꙋ зꙋа грижїи меле. (з҃і)

Ѡ търіа меа ціе вои кѫнта: кѫ Дмнезеꙋ фолоситорїꙋ мїеꙋ, Дмнезеꙋль мїлїи меле. (и҃і)

Ѱаломь, н҃д.

Плѣнцѣсе Двдь ꙟ честь Ѱаломь, де пъръсирѣ

Сꙋмма:

ш҃г ін҃л

ꙁ҃к҃а:

Їнлтѣнилорь, кара ꙟзиделе лꙋи Саꙋл, ѳ҃, г҃, е҃, в҃і.

Ши де рѫдникарѣ лꙋи Авнерь, ши де алꙋи Ивво-жить, дꙋпѫ моарте лꙋи Саꙋль, с҃, д҃.

Дꙋпѫ ачѣа роагѫ пре Дмнезеꙋ сѫи фїе ꙟтраџюторїю, ꙟскърбеле лꙋи, с҃, г҃, д҃, г҃і.

Маи апои мѫгѫнѣ кꙋ нъдѣжда биръинцїеи спре пиллашїи лꙋи, с҃, ѕ҃, пънѫ, д҃і.

Роагѫ пре Дмнезеꙋ сѫл аскꙋлте пентрꙋ чѣсте в҃, лꙋкрꙋри. Кѫ креднчоши дентре Їатѣни сѫнть драцїи лꙋи дмнезеꙋ, с҃, з҃. (а҃.)

Кѫ аџюторюль ѡменескꙋ ѣсте де шъртꙋ, с҃, г҃і. (в҃.)

Дꙋпѫ ачѣста, с҃, а҃, в҃. Спꙋне чине аꙋ скрїсь чѣсть Ѱаломь ши кѫрора аꙋ фость дать, ши кꙋ че фелю де стрꙋне ла кѫнтать, ши пентрꙋ че. (с҃,)

Ѱаломь Двдъ, н҃ѳ.

Кѫнтекꙋль лꙋи Двдь да мамареллꙋи кѫнтѫторюлꙋи, ꙟ, ѕ҃. стрꙋне спре ꙟвѫцѫтꙋрѫ. (а҃.)

Кѫндь ѡщїа кꙋ Сvрїанїи, карїи сѫ ꙟмесопотамїа, ꙟпротива Сvрїеи че сѫ кїамѫ Сова: ши ꙟтꙋ-нъдꙋсѣ Їоа бътꙋ идꙋмѣгѣнїи ꙟвала сѫрїе, в҃і. (в҃.)

в҃, С҃а: и҃. е҃, г҃. г҃і. а҃ П҃а: и҃і. с҃, г҃. в҃і.

ѡ Дмне

8		107
nezău domnească întru Iacov și întru hotarăle pământului!		
Și să vor înturna spre sară, lă-tra-vor ca câinele și vor încun-	15	
giura orașul. Ei să vor răs-	16	
fira să mănânce; și de nu să vor sătura, răpști-vor. Iară eu cân-	17	
ta-voiu putearea Ta și voiu lău-da dins de dimeneață mila Ta, că mi-ai fost mie folositoriu și scăpare mie întru zua grijii meale.		
O, tăria mea, Ție voiu cânta, că Dumnezău – folositoriul mieu, Dumne-zăul milii meale.	18	
Psalom 59		
Plânge-se David în cest psalom de părăsirea		Summa

		CATHISMA
		israilteanilor, carea – în zilele lui Saul, stih 3, 5, 12, și de rădicarea lui Avner și de a lui Izbo-jit, după moartea lui Saul, stih 4.
		După aceaea, roagă pre Dumnezău să-i fie într-agiutoriu în scârbele lui, stih 3, 4, 13.
		Mai apoi, mângâi-se cu nădeajdea biruinției spre pizmașii lui, stih 6, până 14.
		Roagă pre Dumnezău să-l asculte pentru ceaste
	1	2 lucruri: Că credincioșii dentre israilteani sânt dragi lui Dumnezău, stih 7.
	2	Că agiutoriul omenescu easte deșărtu, stih 13.
		După aceastea, stih 1, 2, spune cine au scris cest psalom și cărora au fost dat; și cu ce feliu de strune l-au cântat și pentru ce.
	Stih	*Psalomĭ Dv(d)vŭ 59*
2 Sam. 8:3, 13; 1 Cron. 18:3, 12	1	Cântecul lui David dat mai marelui cântătoriului în 6 strune, spre învățătură
	2	Când oștiia cu sirianii carii-s în Mesopota-mia împrotiva Siriei, ce să cheamă Soval; și întur-nându-să Ioav, bătu idumiteanii în Valea Săriei, 12<000>

н. рн

Дмнезъѹ лепъдасеши не пре нои, ръсфиратѹнеи пре нои, мъніатѹтеи пре нои, ѡтоарнъте кътрѫ нои. | г. | нн. мг. ѕ, г.

Кѹтремѹратаи пъмѫтѹл, ши л'аи здробит пре ел, віндекѫ здробирнле луи, къ клътѣщесе. | д.

Аратат аи ѡамениловъ тъи юци ме, адъпатѹнеи кѹ вин де кѹтремѹр. | е.

Датаи челора че съ тем де тине стѣгъ, съ се събиче пентрѹ дирептате. | ѕ.

Ка съ се избъвѣскѫ юбиції тъи: спъсѣщей кѹ дирѣпта та, ши аѹзимѫ. | з.

Дмнезѹ гръит а ѡлокѹл сфинть а съѹ, бѹкѹрѹмѫ къ вою ѡпъци Сихимѹл, ши валѣ луи мъ- | и. | ѡпарте ші курвулѹ сіхнм

сѹра

ка:

жидо: дѣтъ торюдѣ лѣци.

д. сѹрашвон. Ал мїеѹ ва фи Галаадь, ши ал мїеѹ ва фи Манасие, ши Ефрумь търіа капѹлуи мїеѹ, Іоуда ѡпъратѹл мїеѹ.

г. Моавь ѡала спълътѹрїи меле, спре Ідѹмеи лепъдавою ѡкълцъмънтѹль мїеѹ: бѹкѹръте міе ѡ

аі. Палѣстиных. Чине мъва дѹче пре мине ѡчетате таре? чине мъва повъци пре мине пънѫ ла Едсом?

ві. Аѹ нѹ тѹ ѡ Дмнезъѹ кареле не лепъдасеши пре нои, ши нѹ ешіаи ѡ Дмнезъ кѹ ширѣгѹреле ноастре.

гі. Дъне ноаѡ аџѹто ѡ грижѫ, къ аџюторю ѡменеск ѡдешерт ѹи.

ді. Кѹ Дмнезъѹ фачемь витежїе,

ши

8		108
O, Dumnezău, lepădaseşi-ne pre noi, răsfiratu-ne-ai pre noi, mâniatu-Te-ai pre noi; întoarnă-Te cătră noi!	3	Ps. 43: 10
Cutremurat-ai pământul şi l-ai zdrobit pre el; vindecă zdrobirile lui, că clăteaşte-se.	4	
Arătat-ai oamenilor Tăi iuţime; adăpatu-ne-ai cu vin de cutremur.	5	
Dat-ai celora ce să tem de Tine steag, să-l rădice pentru direptate.	6	
Ca să să izbăvească iubiţii Tăi, spăseaşte-i cu direapta Ta; şi auzimă!	7	
Dumnezeu grăit-au în locul sfânt al Său: „Bucuru-Mă, că voiu împărţi Sihimul* şi valea lui mă-	8	*înţeleage-se uricul lui Sihim

		CATHISMA
	9	sura-o-voiu. Al Mieu va fi Galaad şi al Mieu va fi Manasie; şi Efrim – tăria capului Mieu, Iuda – împăratul* Mieu,
*jidoveaşte: dătătoriu de leage	10	Moav – oala spălăturii Meale; spre idumei lepăda-voiu încălţământul Mieu. Bucură-te Mie, o,
	11	Palistină!" Cine mă va duce pre mine în cetate tare? Cine mă va povăţi pre mine până la Edom?
	12	Au nu Tu, o, Dumnezău, Carele ne lepădaseşi pre noi? Şi nu ieşiiai, o, Dumnezău, cu şireagurele noastre?
	13	Dă-ne noao agiutoriu în grijă, că agiutoriul omenescu în deşertu-i.
	14	Cu Dumnezău facem vitejie

ѰѰ и. ѰѰ | р҃д.

шѝ е҃ль ва̑ къ́лка̀ прѐ пизма́шїи ноцерн.

Ѱа́ломъ, ѯ҃.

Сꙋ́мма:

а҃. Ꙟтїеть ѱа́ло дѣдь роагъ ꙟтъю прѐ Дмнзъ́ꙋ, съ пъзъ́скъ прѐ е҃л де го́ана лꙋ́й Авесало́, є, в, г.

в҃. Къ̀ майнайнте ꙟкъ лаꙋ̀ йзбъвита прѐ е҃ль де го́ана лꙋ́й Са́ꙋль, с҃, д҃.

г҃. Шѝ фъгъдꙋ́аще къ̀ дела̑ йзбъвѝ ва̑ лъꙋда̀ прѐ нꙋ́мелє лꙋ́й, с҃, д҃.

д҃. Дꙋ́пъ ачѣ́а съмъ́гъе а҃въдъ нъдъ́де къ̀ Дмнзъ́й ва̀ да̀ Кръ́нїа лꙋ́й, с҃, є҃, ѕ҃.

є҃. Ма́й а̑по́й роагъ прѐ Дмнзъ́ꙋ съ́и ꙟтърѣ́скъ Кръ́нїа лꙋ́й, ши а̑семнъцїей лꙋ́й, ма̀ въто̑ а̑лꙋ̀ Хс҃.

с҃. Ѱа́ломъ, Двдъ, ѯ҃.

а҃. Къ́нтекꙋль лꙋ́й Дѣдь да́те къ́нтъто́рюлꙋй спрѐ стръ́не.

в҃. Ꙋ́зи дмнзъ́ꙋ стрига́ръ мѣ̑, ꙟ̑ а̑ми́нте рꙋгъчю́на мѣ̑.

г҃. Де ла ма́рцена пъмѫ̑нтꙋлꙋ́й

щ | стри

ѰѰ ка҃: ѰѰ

стрига́вою къ̀тръ̑ ти́не, къ̀ддꙋ́й ꙟ̑ а̑мъръчю́не и҃нима мѣ̑: спрѐ стъ́нкъ на́лтъ дꙋ́мъ прѐ ми́не.

д҃. Къ̀ міа́й фо́сть міе нъдѣ́жде, шѝ тꙋ́рнꙋ дѐ търі́е дѐ фа́ца пнма́шилоръ мїе́й. Аъкꙋ́ивою ꙟ̑-

є҃. съла́шꙋль тъ́ꙋ ꙟ̑вѣ́къ; нъдъдꙋ́йвою ꙟ̑тръ̑ а̑скꙋ́нсꙋ а̑ре́пилоръ та́ле.

ѕ҃. Къ̀ тꙋ̀ Дмнзъ́ꙋ а̑ꙋзи́шь, рꙋгъчю́на мѣ̑; да́тай мошї́а чѐлора чѐ съ̀ те́мь дѐ Нꙋ́мелє тъ́ꙋ.

Зи́лє спрѐ зи́лє ꙟ̑ Пъра́тꙋлꙋй а̑ла́-

з҃. щеѝвери, шѝ фи́воръ а҃ниѝ лꙋ́й де нѣ́мь пъ́нъ ꙟ̑нѣ́мь.

Лъкꙋ́ива пъ̑нъ̀ ꙟвѣ́к ꙟнаи́нта

и҃. лꙋ́й Дмнзъ́ꙋ, ми́лъ шѝ а̑девъ́съ

гъ в

8		109
și El va călca pre pizma- șii noștri.		
Psalom 60		Summa
În cest psalom David roagă întâiu pre Dumnezău să-l păzească pre el de goana lui Avesalom, stih 2, 3.	1	
Că mai nainte încă l-au izbăvit pre el de goa- na lui Saul, stih 4.	2	
Și făgăduiaște că, de-l va izbăvi, va lăuda pre numele Lui, stih 9.	3	
După aceaea, să mângâie, având nădeajde că Dumnezău-i va da crăirea lui, stih 5, 6.	4	
Mai apoi, roagă pre Dumnezău să-i întărească crăirea lui și a seminției lui, mai vârtos a lui Hristos.	5	
Psalomŭ Dv(d)vŭ 60	Stih	
Cântecul lui David dat cântătoriului spre strune	1	
Auzi, Dumnezău, strigarea mea! Ia aminte rugăciunea mea!	2	
De la margenea pământului	3	

		CATHISMA
		striga-voiu cătră Tine, cându-i în amărăciune inima mea; spre stin- că naltă du-mă pre mine.
	4	Că mi-ai fost mie nădeajde și turnu de tărie de fața pizma-
	5	șilor miei. Lăcui-voiu în sălașul Tău în veac; nădăjdui- voiu întru ascunsul arepilor Tale.
	6	Că Tu, Dumnezău, auziș rugă- ciunea mea; dat-ai moșia celora ce să tem de numele Tău.
	7	Dzile spre dzile împăratului ada- oge-i-veri și fi-vor anii lui den neam până în neam.
	8	Lăcui-va până în veac înaintea lui Dumnezău; milă și adevăr

п. | пı.

гътѣще кáреле съпъзѣскъ прè є.
Аша вóю кѣта нумелуй тъу ꙟвѣчи, шѝ вóю плини фъгъдуйнца мѧ дѐ зи ꙟзи. СЛÁВА:

Ѱалом, ѯа.

Мъиргѣнд ꙟтѣю Двдъ ꙟтѣсте Ѱалом, ꙟпротива гониторилор, кáрии єра слуџиле луй Сáул: ши чѣтѣ прè є пентру къ гонїѧ прè є: ѕ, в, г, пъ, ві.

Мергѣнд къ чѣсте, д, лукруpи.

Къ нъдѣждѧ луй ѧсте ꙟтру ꙟџюторюл луй дунезъу, с, в, г, ѕ, з, и. — а.

Къ Днезъу ѧсте путѣрник ши ва йзбъви, ѕ, ві. — в.

Къ днезъу де мулте ωри шáу арътат бунътáтѧ са кътръ єл, с, гі. — г.

Къ днезъу ѧсте дирепт ши ва фáче дирептáте, дупъ ачѣста дъ ꙟвъцъ́търъ ωаменилоу луй днезеу. — д.

Ді пре чѣсте, є, лукруpи.

Съ ѧ нъдъдуѧскъ спре Днезъу. с, д. — а.

Сума:

Съш

Кá:

в. Съшѝ въръсе йнима са нáинтѧ луй Днезъу, ругъндусе ши плъгъндусе де супъръриле лор. с, д.

г. Съ нусе пуе нъдѣжда ꙟтру ωáмени, ѕ, г.

д. Съ нусе нъдъдуѧскъ ꙟпресурѣ ши ꙟръпири ѕ, ді.

є. Съ нáибъ нъдѣжде ꙟтру богъцїе.

Ѱалом Двдъ, ѯа.

Кънтекул луй Двд дáте кънтъторюлуй челуй мáмаре, спрè Ідуѳум.

с. а. Ну май ꙟтру днезъу съ ωдихнѣще суфлетул мїеу, къ дела єлуй спнїѧ мѧ.

в. Нумай єлуй стїнка мѧ, шѝ спсенїѧ мѧ, ꙟнъцъторюл мїеу, пентру ачѣѧ нумъвою лунека фоáрте.

г. Пънъ кънд вецъ лешуѝ фїеце пре чине? ωморъцъ вецъ фи вой тоцъ: ка оун пъpѣте плекáт, шѝ ка оун гадъ

8		110
găteaște, carele să păzească pre el. Așa voiu cânta numelui Tău în veaci, și voiu plini făgăduința mea den dzi în dzi. Slava.	9	
Psalom 61 Mângâie-se întâiu David în cest psalom împrotiva gonitorilor, carii era slugile lui Saul, și ceartă pre ei pentru că goniia pre el, stih 2, 3, până 12.		Summa
Mângâie-se cu ceaste 4 lucruri:		
Că nădeajdea lui easte întru agiutoriul lui Dumnezău, stih 2, 3, 6, 7, 8.	1	
Că Dumnezău easte putearnic și-l va izbăvi, stih 12.	2	
Că Dumnezău de multe ori Ș-au arătat bunătatea Sa cătră el, stih 13.	3	
Că Dumnezău easte dirept și va face direptate.	4	
După aceastea, dă învățătură oamenilor lui Dumnezeu, de pre ceaste 5 lucruri:		
Să să nădăjduiască spre Dumnezău, stih 9.	1	

		CATHISMA
	2	Să-ș vearse inima sa naintea lui Dumnezău, rugându-să și plângându-să de supărările lor, stih 9.
	3	Să nu-ș puie nădeajdea întru oameni, stih 3.
	4	Să nu să nădăjduiască în presurări și în răpiri, stih 11.
	5	Să n-aibă nădeajde întru bogăție.
	Stih	*Psalomĭ Dv(d)vŭ 61*
	1	Cântecul lui David dat cântătoriului celui mai mare spre idithum
	2	Numai întru Dumnezău să odihneaște sufletul mieu, că de la Elu-i spăsenia mea.
	3	Numai Elu-i stinca mea și spăsenia mea, înălțătoriul mieu; pentru aceaea nu mă voiu luneca foarte.
	4	Până când veț leșui fiete pre cine? Omorâț veț fi voi toț: ca un păreate plecat și ca un gard

и.

дь сꙋрпат. Нꙋмай че сѫ сфѫтꙋѣск ка сѫ нꙋсѫ ѫнаце че сѫ фіе ѡборѫ, юбѫск мічюни кꙋ ростꙋл сѫ бѫвѣск, ши кꙋ инним блатѫмѫ. (е.)

Ѧсѫ нꙋмай лꙋй Дмнезѫ плѣкѫте сꙋфлетꙋл міеꙋ, кѫ дела єлꙋй нѫдѣжа ма. (ѕ.) Кѫ єлꙋй єстѣк ма, ши спсеніа ма, ѫнѫцима ма, нꙋмѫвои клѫти. (з.) Ѧдмнезеꙋй спсеніа ма, ши слава ма, єстинка търіей мѣле, ши нѫдѣжда ма ѫ Дмнезѫꙋй. (и.) Нѫдѫждꙋици ѫтрꙋ єль ѫтоатѫ врѣма ѿ ѡамени, върсаци ѫнаинта лꙋй инима воастрѫ, кѫ Дмнезѫꙋй ацюторюль нострꙋ. (ѳ.) Нꙋмай де шѫ

ѱ г цїе

(д м ѕ х) (д м ѕ ѫ)

кі:

цїе сѫть фій ѡаменилорь, мінчюношій фій бѫрбатꙋлꙋй: де сарѫ пꙋне ѫкꙋмпѫнѫ май юшори арѫ фи декѫть дешерціа.

(аі.) Нꙋвѫ нѫдѫдꙋйреци ѫпресꙋраре ши ѫрѫпире: нꙋ фиреци ѫдешерци: де сѫворь мꙋлци богѫціиле, нꙋвѫ пꙋнеци инима спре ѧле.

(ві.) Ѡдатѫ грѫи Дмнезѫꙋ, де доаш ѡри ѡамь аꙋзит, кѫ Дмнезѫꙋй путѣрникь.

(гі.) Ши кѫй ата доамне мила, кѫ тꙋ дай фіеце кꙋй дꙋпѫ фапта лꙋй.

Ѱалом, ѯв:

Ѧчест ѱалом двдь сѫ роагѫ ши сѫмѫнгѫе ѫтрꙋ дꙋнезѫꙋ: кѫ фꙋџинд де фаца лꙋй саꙋл рѫтѫчіа ѫпꙋ

стіа

боѧрій лорь

Іо: лд. С. аі. Пре. кд. С. бі. Ере: лв. С. де. Ев: з. С. кѕ. Лг. с. к. М: ѕі. С. кз. Ри: в. С. з. Ко: е. С. і. Ефі. ѕ. С. к. Кол. г. С. кв. Пе: з. Апо: кв. С. бі.

surpat. Numai ce să sfă-	5	
tuiesc ca să nu să înalțe, ce să fie		
oborât; iubăsc minciuni, cu rostul		
său blagoslovesc, și cu inima blastămă.		
Însă numai lui Dumnezău pleacă-	6	
te, sufletul mieu, că de la Elu-i		
nădeajdea mea. Că Elu-i* stinca	7	*Dumnedz<ă>u
mea și spăsenia mea, înălțimea mea;		
nu mă voiu clăti. În Dumnezeu-i	8	
spăsenia mea și slava mea; stinca*		*Dumnedzău
tăriei meale și nădeajdea mea		
în Dumnezău-i. Nădăjduiți	9	
întru El în toată vreamea, o, oa-		
meni, vărsați înaintea Lui ini-		
ma voastră, că Dumnezău-i agiu-		
toriul nostru. Numai deșăr-	10	

		ție sânt fii<i> oamenilor, minciu-
*boiarilor		noși-s fii<i> bărbatului*; de s-ară pu-
		ne în cumpănă, mai iușori ară fi
		decât deșerția.
Iov 34:11; Prov.	11	Nu vă nădăjduireți în presurare și
24:12; Ier. 32:19;		în răpire, nu fireți îndeșerți;
Iezec. 7:27;33:20;		de să vor mulți bogățiile, nu vă
Mat. 16:27; Rom.		puneți inima spre eale.
2:6; 2 Cor. 5:10;	12	O dată grăi Dumnezău, de doao
Efes. 6:8; Colas.		ori o am auzit, că Dumnezău-i
3:25; 1 Petru 17;	13	putearnic. Și că-i a Ta, Doam-
Apoc. 22:12		ne, mila, că Tu dai fietecui
		după fapta lui.
		Psalom 62
		În cest psalom David să roagă și să mângâie întru Dum-
		nezău; că fugind de fața lui Saul, rătăciia în pus-

стїа Їоудеей, ши сърбга лби дмнезеу, сън да сло
возїе съ поатъ мерџе ӑкортбл лби дмнезъу, спре
слбжба дбмнезейскъ. дї, в, с, пънъ, д.

Съмънгъ кбнъдъ же бунъ къ ва аба съвършит
бунь, с, д. Нъдежда пбнндъ ӑтъесте, д, лбкрб.

Атъю кълва цинъ пре ел дмнезеу. с, д.

Къ ва пїарде пре пизмашїи лби. с, ї, аї.

Кълва ръдикъ пре ел спре Кръпре. ї, ві.

Къ съворь рбшинъ тоци пизмашїи лби.

Сумма:

а.
в.
г.
д.

Ѱаломъ Двдь, зв.

Кънтекбль лби Двдь Кънде, ера ӑпбстїа Їоудеей.

с,

Дмне дмнезъбл мїеу днесь де-
дименеацъ те каут, де тине
не ӑсетошазъ сбфлетбль
мїеу, дорещє де тине трупбл мїеу,
ӑчест пъмът пбстїю счето ши
фъръ де апе. Аша ка съ прн-
веск ӑтру сфинцїа та, съ ведь пб-

а.

а С а, ні, аї еі.

в.

кєсчул

тєра

тера та ши слава та.

г. Къ май бунъ мила та декъть
вїаца, пентру ачеа лъдатево пре
тине бузеле меле.

д. Аша те вою блгви ӑтру вїаца
ма, ӑ нбмеле тъу ръдикавою
мъннле меле.

е. Ка де гръсиме
ши де унсоаре съ ӑплу сбфлетбль
мїеу, ши кб бузе де букурїе лаудъ
пре тине ростбль мїеу.

ѕ. Кънд мїадук аминте де тине
ӑтру ащернбтбрнле меле, ши ӑ-
превегерил меле де ноапте мъ гъ-

з. деску де тине.

Къ ай фость а-
цюторю мїе, ши ӑ оумбра арепилорь

и. тале букурумъ.

Липитуса

суфлі

8		112
tia Iudeei și să ruga lui Dumnezeu să-i dea slo-bozie, să poată mearge în cortul lui Dumnezău, spre slujba dumnezeiască, den 2 stih, până 9.		Summa
Să mângâie cu nădeajde bună, că va avea săvârșit bun, stih 9, nădeajdea puindu-ș în ceaste 4 lucruri:		
Întâiu, că-l va ținea pre el Dumnezeu, stih 9.	1	
Că va piarde pre pizmașii lui, stih 10, 11.	2	
Că-l va rădica pre el spre crăire, stih 12.	3	
Că să vor rușina toți pizmașii lui.	4	
Psalomŭ Dv(d)vĭ 62		
Cântecul lui David când era în pustia Iudeei	Stih	1 Sam. 25:14,15
Doamne, Dumnedzăul mieu, dins de dimeneață Te caut. De Ti-ne însătoșază sufletul mieu, doreaște de Tine trupul mieu în cest pământ pustiiu, săcetos și	1	
fără de ape. Așea, ca să pri-vesc întru sfinția* Ta, să văz pu-	2	*cortul

		CATHISMA
		tearea Ta și slava Ta.
	3	Că mai bună-i mila Ta decât viața, pentru aceaea lăuda-Te-vor pre Tine usnele meale.
	4	Așea Te voiu blagoslovi întru viața mea; în numele Tău rădica-voiu
	5	mânule meale. Ca de grăsime și de unsoare să împlu sufletul mieu, și cu usne de bucurie laudă pre Tine rostul mieu.
	6	Când mi-aduc aminte de Tine întru așternuturile meale, și în preveghеrile meale de noaptea mă gân-
	7	descu de Tine. Că ai fost a-giutoriu mie, și în umbra arepilor
	8	Tale bucuru-mă. Lipitu-s-au

н. | рГі.

суфлетул мїеу де тине, їаръ ди-
рептата та мъ разимъ.

д. Їаръ чѣа че каутъ апїарде суфле-
тул мїеу, нтра во н деде суптул
ї. пъмънтулуй. Даци вор фи
нмънуле армеей, фиво партъ ву-
аї. лпилор. Їаръ Краюл ве-
селисева нтру Дмнезеу, лъу-
дасъва то чела че съжоаръ пре ел.
ві. Къ съва аступа гура челора че гръ
еску нчюни.

мъка

Ψалом, ѯг.

Ачест ψалом купринде, в, лукрури.

Нтъй ругъчюна дупъ атъта мигъара луй Двд: къ нтъи съ роагъ луй Дмнзъ ка съ ызбъваскъ де пимашїи луй ши де гоана луй Саул, ши де сфатул сфетничилор луй, ди, в, с, пънъ, и.

Сумма:

з дупъ

ка:

Дупъ атъта съмъгъе лъудъ нъдъжде къ ва ызбъви Дмнзъ пре ел, їаръ пре пизмашїилуй пїардеи ва пентру чеесте, в, лукрури.

Нтъй, къ воа лор стъ тот спре пїардера невиновацилор, с, д, е. А, в, Къ инима лор сау нтърит нръутате, с, ѕ. А, г, Къ съ лау дъ нтоатъ време челор невиновацъ, ї, ѕ.

А, д, Пентру къ съ фълошъ. А, е, Къ нблъ апїарде пре алцїи, ї, з. А, ѕ, Пентру къ съ сфътуеск нтру аскунеу.

Ψалом Двдъ, ѯг.

а. Кънтикул луй Двд ла даскалулуй кънтъторилор.

в. Аузи Дмне гласул мїеу, нругъчюна ма: де фрика пимашулуй пъзеще віаца
г. ма. Ескундемъ де сфатул виклѣнилор, ши де адунара фъ къторилор недирептате:

Карїи

8		113
sufletul mieu de Tine, iară di- reapta Ta mă razimă.		
Iară ceia ce caută a piarde sufle- tul mieu întra-vor în dedesuptul pământului.	9	
Dați vor fi în mânule armeei, fi-vor partea* vul- pilor!	10	*mâ<n>carea
Iară craiul ve- seli-se-va întru Dumnedzău, lău- da-să-va tot cela ce să gioară pre El.	11	
Că să va astupa gura celora ce gră- iescu minciuni.	12	
Psalom 63 În cest psalom cuprinde 2 lucruri: Întâi, rugăciunea; după aceaea, mângâiarea lui David; că întâi să roagă lui Dumnezău ca să-l izbăvască de pizmașii lui și de goana lui Saul și de sfa- tul sfeatnicilor lui, din 2 stih, până 8.		Summa

		CATHISMA
		După aceaea, să mângâie, având nădeajde că-l va izbă- vi Dumnezău pre el, iară pre pizmașii lui piarde-i- va pentru ceaste 6 lucruri: Întâi, că voia lor stă tot spre piarderea nevi- novaților, stih 4, 5. A 2, că inima lor s-au întărit în răotate, stih 6. A 3, că să lau- dă în toată vreamea celor nevinovaț, stih 6. A 4, pentru că-s făloș. A 5, că îmblă a piarde pre alții, stih 7. A 6, pentru că să sfătuiesc întru ascunsu.
		Psalomĭ Dv(d)vŭ 63
	1	Cântecul lui David dat dascalului cântătorilor
	2	Auzi, Doamne, glasul mieu în rugăciunea mea; de frica pizmașului păzeaște viața mea!
	3	Ascunde-mă de sfatul vicleanilor și de adunarea fă- cătorilor-nedireptate.

п. | рді.

Кáрии ꙟскꙋ́цирꙋ ка ѡ áрмꙋ ли́мба
са трáсърꙋ съцѣта са кꙋвꙟт ꙟма:
ка съсъцѣте ꙟтрꙋ ꙟскꙋнсꙋ невинно-
вáтꙋль, ꙟдегрáбꙋ слобо́аде съцѣ-
циле ши нꙋсꙋ те́мь: — д.

Ꙟтъре́скь шїе кꙋвꙟнт викле́н,
гръе́скь де лáцꙋриле ꙟскꙋнсе ши зи
чи́не ва веда пре єи. — е. (кн. ді. г. в.)

Испити́рꙋ фъ́рꙋ де ле́циле ши и-
спръвирꙋ испита испити́тꙋ, ши
адъ́нкꙋль инимїей фїете къ́рꙋа. — ѕ.

Ши съцетꙋ ꙟтрꙋнїшии Дмнѕъꙋ
съцѣтꙋ ꙟдегрáбꙋ, нꙋмай декꙟт
фꙋ́рꙋ рáнеле ло́рь. — з.

Ши съ ꙟпїедекáрꙋ ꙟшиншь кꙋ
ли́мбиле ло́рь, фꙋцирвори тоци кá- — и.

ъ в   рїи

рїи ворь веда. Ши съ темꙋ-
рꙋ тоци ѡаменїи, ши вестирꙋ
лꙋкрꙋль лꙋи Дмнѕъꙋ: ши лꙋкрꙋ-
лꙋи ꙟцелѣсерꙋ:

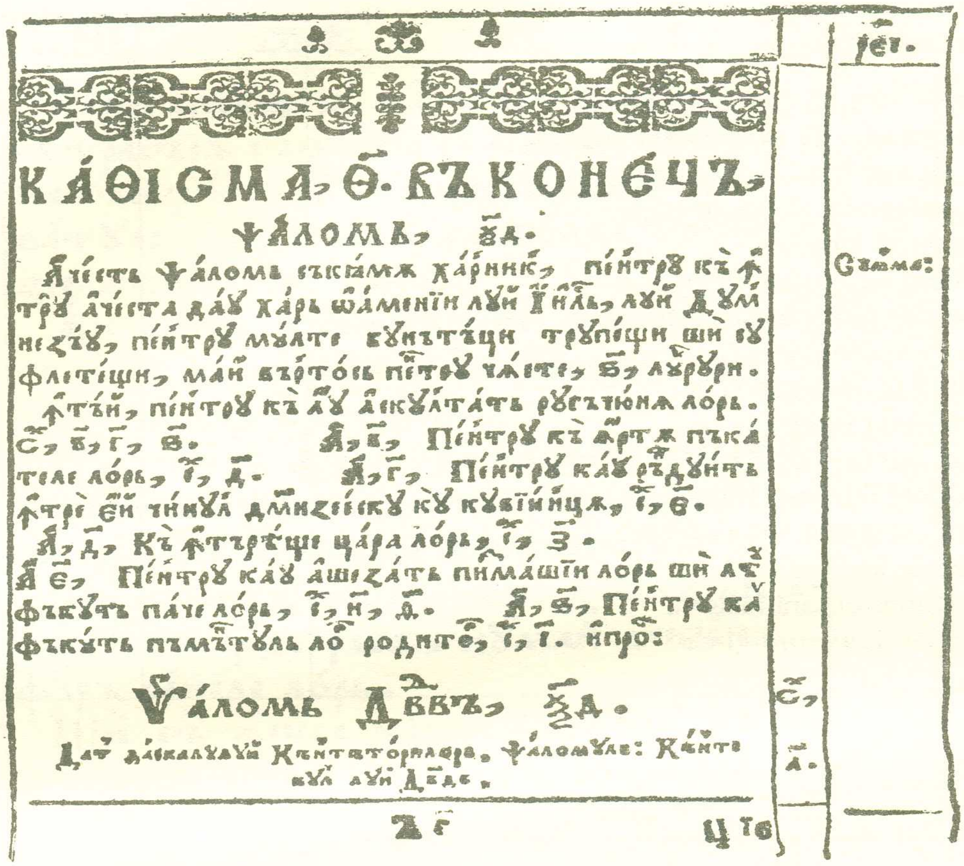
і. Веселисъ-ва дире́птꙋл ꙟ Дмнꙋл,
ши ва нъдъждꙋи ꙟтрꙋ єль:
ши съво́рь лъꙋда тоци че
кꙋ инимꙋ дире́птꙋ.

СЛА́ВА:

КАѲС

8		114
Carii-ș ascuțiră ca o armă limba sa, trasără săgeata sa – cuvânt amar – ca să săgeate întru ascunsu nevinovatul; îndegrabă sloboade săgețile, și nu să tem.	4	
Întăresc șie cuvânt viclean, grăiesc de laturile ascunse și zic: „Cine va vedea pre ei?”	5	Ps. 11:2
Ispitiră fărădelegile și isprăviră ispita ispitită și adâncul inimiei fietecăruia.	6	
Și săgetă într-înșii Dumnezău săgeată îndegrabă, numaidecât fură ranele lor.	7	
Și să împiedecară înșiș cu limbile lor, fugi-vor toți ca-	8	

	9	rii vor vedea. Și să temură toți oamenii, și vestiră lucrul lui Dumnezău, și lucrul Lui înțeleaseră.
	10	Veseli-să-va direptul în Domnul și va nădăjdui întru El, și să vor lăuda toți cei cu inimă dreaptă. Slava.

рєі.

КАѲІСМА, Ѳ. ВЪКОНЕЧЪ.

Ѱаломъ, кд.

Ачест Ѱалом съкнтъ кѫрнікъ, пентрꙋ къ ꙟтрꙋ ачеста даꙋ харъ ѡаменіи лꙋй Ісраиль, лꙋй Дꙋмнезеꙋ, пентрꙋ мꙋлте бꙋнътъцй трꙋпещй шй сꙋфлетещй, май вѫртос пентрꙋ чале, в, лꙋкрꙋрй. ꙟтѫй, пентрꙋ къ аꙋ аскꙋлтат рꙋгъчꙋна лоръ. а, в, г, ѕ. А, в, Пентрꙋ къ ꙟртъ пъкателе лоръ, і, д. А, г, Пентрꙋ каꙋ ръдꙋнт ꙟтрꙋ ей тинꙋл дꙋмнезееск кꙋ кꙋвіинцъ, і, в. А, д, Къ ꙟтърещє цара лоръ, і, з. А е, Пентрꙋ каꙋ ашезат пꙋмѫнтꙋ лоръ шй аꙋ фъкꙋт пачє лоръ, і, н, д. А, ѕ, Пентрꙋ каꙋ фъкꙋт пъмѫнтꙋл ло родите, і, г. ипро:

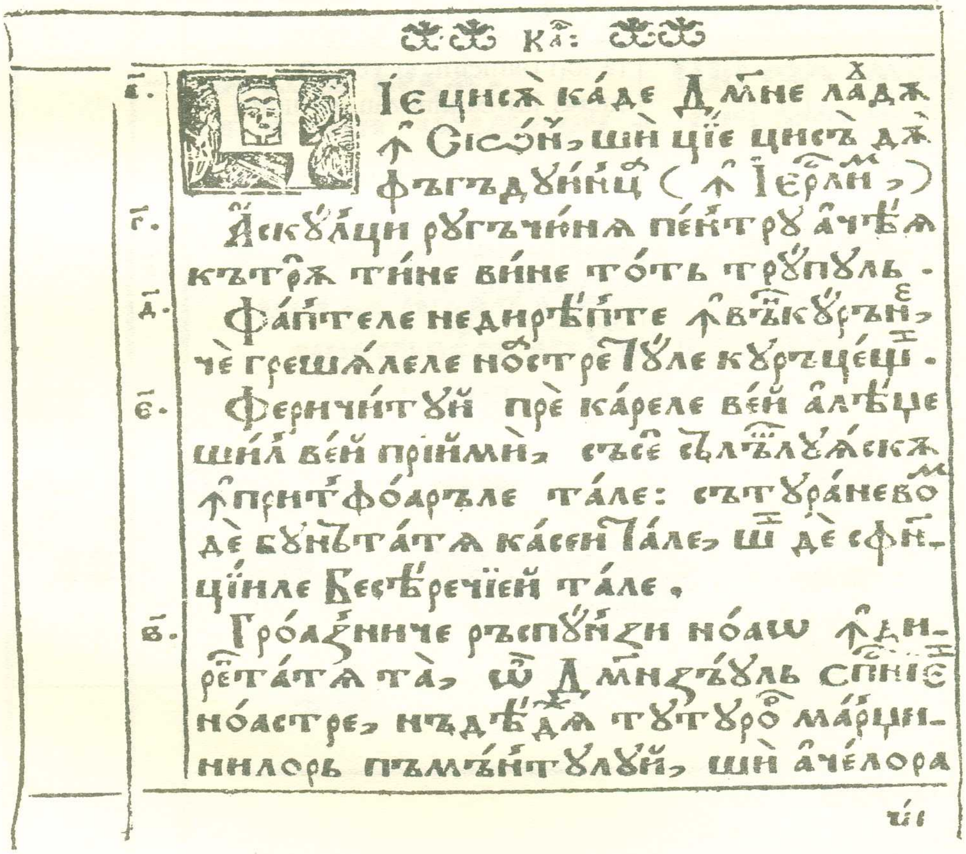
Слава:

Ѱаломъ Двдъ, пд.

Дат даскалꙋлꙋй Кѫнтъторилора, Ѱаломꙋле: Кѫнтекꙋл лꙋй Двдъ.

ѕ, д.

Ѯ г Ц іб

Ка:

в. Цє цнсѫ каде Дмнє ладѫ ꙟ Сіѡн, шй ціє цнсъ дѫ фъгъдꙋинцъ (ꙟ Іерлм.)

г. Аскꙋлацй рꙋгъчꙋнѫ пентрꙋ ачꙗ кътрѫ тине вине тот трꙋпꙋл.

д. Фаптеле недирепте ꙟвъкꙋръ, чє грешалеле ноастре тꙋле кꙋрцєщи.

е. Ферічитꙋй пре кареле вей алєџє шйл вей прийми, съ се сълъшлꙋаскъ ꙟпрєнт фоаръле тале: сътꙋраневом де бꙋнътата касеи тале, ш де сфинцїнле Бесерічіей тале.

ѕ. Гроазнічє ръспꙋнзи ноаш ꙟдирептата та, ѡ Дмнзъꙋл спсїе ноастре, нъдеждѧ тꙋтꙋро марџинилор пъмѫнтꙋлꙋй, шй ачелора

чѣ

		115
Cathisma 9 *Vŭ konecŭ* **Psalom 64** Acest psalom să cheamă harnic, pentru că întru acesta dau har oamenii lui Israil lui Dumnezău pentru multe bunătăți trupești și sufletești, mai vârtos pentru ceaste 6 lucruri: întâi, pentru că au ascultat rugăciunea lor, stih 2, 3, 6. A 2, pentru că iartă păcatele lor, stih 4. A 3, pentru c-au rânduit între ei cinul dumnezeiescu, cu cuviință, stih 5. A 4, că întărește țara lor, stih 7. A 5, pentru c-au așezat pizmașii lor și le-au făcut pace lor, stih 8, 9. A 6, pentru c-au făcut pământul lor roditoriu, stih 10 *i pro(č).* ***Psalomĭ Dv(d)vŭ 64*** Dat dascalului cântătorilor, psalomul. Cântecul lui David	Stih 1	Summa

		CATHISMA
	2	Tie Ți să cade, Doamne, laudă în Sion și Ție Ți să dă făgăduința (în Ierusalim).
	3	Asculți rugăciunea, pentru aceaea cătră Tine vine tot trupul.
	4	Faptele nedireapte învâncură-ne; ce greșealele noastre Tu le curățești.
	5	Fericitu-i pre carele vei aleage și-l vei priimi să se sălășluiască în pritfoarăle Tale. Sătura-ne-vom de bunătatea casei Tale și de sfințiile beseareciei Tale.
	6	Groaznice răspunzi noao în direptatea Ta, o, Dumnezăul spăseniei noastre, nădeajdea tuturor marginilor pământului și acelora

чéсь прè мáре де пáрте.

ꙁ. Чéла чè ꙟтърéщи мꙋ́нцїи кꙋ пꙋ-
тѣ́рѫ тà, кáреле тѣ́й ꙟчи́нсꙋ кꙋ
търїе.

и. Чéла чè ꙟчетéꙁи сꙋ-
нетꙋль Мърилорь, сꙋ́нетꙋл вáлꙋ-
рилорь лóрь, ръцинрѫ лимбилорь.

д. Ши съ тéмь лъкꙋитóрїй мáрцини-
нилор пъмѫнтꙋлꙋй де сѣ́мнеле тáле,
веселéщи ешитꙋл димнéцїей ши
сéрїей.

і. Черчетáтай пъмѫнтꙋл
ши лáй ꙟдъпáт, ꙟбогъцитꙋлай
дин деcꙋл: рꙋл лꙋй Дмнꙁеꙋ съ ꙟплꙋ
де апе: гътéщи хрáнѫ лóр, кѫ аша
гътéщи прè éль.

аі. Брáꙁделе лꙋй
ле адъпи ши фáчи де кáде плóае прè
брáделе лꙋй ши мꙋ́й кꙋ повóю де

плóае

плóае, ши блгсвещи рóдꙋл лꙋй.

ві. Кꙋнꙋни анꙋл кꙋ бꙋнътáтѫ тà,
ши кърърїле тáле пи́кѫ грѫсиме.

гі. Пи́кѫ прè сълáшеле пъстóрилорь
пꙋстїей, ши мъгꙋрїле кꙋ бꙋкꙋрїе ꙟ-
чингꙋсѫ.

ді. Ꙟбръкѫсе пъшꙋнѫ кꙋ
ой ши вѫйле съ акоперирѫ кꙋ грѫꙋ
(пентрꙋ чè) стригѫ ши кѫнтѫ.

Ѱалом Двдь, ѯе.

Сꙋ́мма: Ачест ѱалом дáꙋ кáрь лꙋй Дмнꙁеꙋ атéю немꙋл
лꙋй Їилъ пентрꙋ кѫ лꙋ мѫнтꙋит де пиꙁмáшїй ло-
рь, і, а, пънѫ, гі. Дꙋпѫ ачéа дѫ хáрь ши
двдь прркь пентрꙋ кѫ лáꙋ иꙁбъвит Дмнꙁеꙋ де мꙋ-
тѫ перире, і, гі. Пентрꙋ ачéа ꙟдемнѫ двдь
прè немꙋль лꙋй Їилъ ши прè тóци крещинїи съ дѫ
хáрь лꙋй Дмнꙁеꙋ пентрꙋ кѫ лꙋ мѫнтꙋить де пиꙁмá-
шїи лóрь:

а. Атéю кѫ лꙋ иꙁбъви де гроꙁа пиꙁмá-
шилорь, і, ві,

в. Ꙟкꙋ котеният сънꙋле факѫ рꙋ,

сте

9		116
ce-s pre mare departe.		
Cela ce întărești munții cu pu-	7	
tearea Ta, Carele Te-ai încinsu cu		
tărie. Cela ce încetezi su-	8	
netul mărilor, sunetul valu-		
rilor lor, răpștirea limbilor.		
Și să tem lăcuitorii margi-	9	
nilor pământului de seamnele Tale.		
Veselești ieșitul dimeneței și		
seriei. Cercetat-ai pământul	10	
și l-ai adăpat, îmbogățitu-l-ai		
din destul; râul lui Dumnezeu să împlu		
de ape; gătești hrană lor, că așea		
gătești pre el. Brazdele lui	11	
le adăpi și faci de cade ploaie pre		
brazdele lui; și-l moi cu povoiu de		

		CATHISMA
		ploaie și blagoslovești rodul lui.
	12	Cununi anul cu bunătatea Ta
		și cărările Tale pică grăsime.
	13	Pică pre sălașele păstorilor
		pustiei și măgurile cu bucurie în-
	14	cingu-să. Îmbracă-se pășunea cu
		oi și văile să acoperiră cu grâu
		(pentru ce) strigă și cântă.
		Psalomĭ Dv(d)vŭ 65
Summa		În cest psalom dau har lui Dumnezău întâiu neamul
		lui Israil, pentru că i-au mântuit de pizmașii lor,
		stih 1, până 13. După aceaea, dă har și
		David proroc pentru că l-au izbăvit Dumnezău de mul-
		tă perire, stih 13. Pentru aceaea îndeamnă David
		pre neamul lui Israil și pre toți creștinii să dea
		har pentru că i-au mântuit de pizma-
	1	șii lor: Întâiu, că i-au izbăvit de groaza pizma-
	2	șilor, stih 3. I-au contenit, să nu le facă rău,

к.

ѕ҃з҃і.

і, г. Пѣтрꙋ къ а҃з трекꙋт пре маймарїи лорь пре Маре ши пре апа Іорданꙋлꙋи кꙋ пичоареле неꙋдате, і, ѕ. Пѣтрꙋ кꙋи пъзѣще шїи соко тѣще ꙟтоатъ времѧ превиинд кꙋ окїи лꙋи спре ѐи, і, з. Къ іаꙋ мътꙋить пре ѐи де мꙋатеръш тъцкареле а адꙋ пре ѐи пимашїи ло, і, д, і, аі, ві.

Ѱалом Двдъ, ѯє.

Ѱаломꙋл кынтърїи лꙋи Дѣдѣ дате даскалꙋлꙋи кынтърїи.

а. Кънтаци Дмнꙋлꙋи тот пъмѫнтꙋль. в. Кънтаци славъ нꙋмелꙋи лꙋи, даць славъ лаꙋдеи лꙋи. г. Зичеци лꙋи Дмнзъ кът ꙋсь де ꙟфрикошате лꙋкрꙋриле тале? пентрꙋ мърирѧ пꙋтерїеи тале, мѫнть цїе пизмашїи тъи. д. Тоци лъкꙋиторїи пъмѫнтꙋлꙋи плекасевор цїе, ши вор кънта цїе, кънте

(margin: оунїи зи къ де ꙟв ере пꙋ трꙋкъ ꙟтрекꙋ при фꙋ дꙋ мъ ріє, ш а съна ꙟ віора.)

ві нꙋм·

кА:

(margin: де ꙋзи; Іс хо аі; є, км; ѵсꙋ на; г, ѳ, ді; нѣ ꙋде)

е. нꙋмелꙋи тъꙋ. Вениц ш веде лꙋкрꙋрїле лꙋи Дмнзеꙋ: къцꙋи де фрїкоша ꙟлꙋкрꙋл лꙋи кътръ фїи оаменилорь. ѕ. Ꙟтоарче Марѧ ꙟоускат: пре ръꙋ трекꙋръ кꙋ пичоареле аколѧ нѣм веселит ꙟтрꙋ ѐль. з. Биръꙋаще кꙋ пꙋтѣрѧ са ꙟвѣкь, окїи лꙋи спре лимби привѣскꙋ, ꙟдъръткичїи нꙋсево ꙟнъца ꙟтрꙋ сине. и. Блгвици лимби пре Дмнзъꙋл ностръ, ши фачеци съсе аꙋзъ гласꙋл лаꙋдеи лꙋи. ѳ. Кареле аꙋ пꙋсь сꙋфлетꙋль ностръ ꙟвїацъ, ши наꙋ лъсать съсе лꙋнече пичоарїле ностре. і. Къ неи испитит пре нои Дмне, испититꙋнеи кꙋ фокь кꙋм съ и-

ѕїа:г

9		117
stih 3. Pentru că au trecut pre mai marii lor pren mare și pren apa Iordanului, cu picioarele ne-	3	
udate, stih 6. Pentru că-i păzeaște și-i soco-teaște în toată vreamea, prevind cu ochii Lui spre	4	
ei, stih 7. Că i-au mântuit pre ei de multe răo-tăț carele au adus pre ei pizmașii lor, stih 9, 10, 11, 12.	5	
Psalomĭ Dv(d)vŭ 65		Unii zic că „De Înviere”, pentru că i-au trecut prin fundul mării și au sămnat Învierea
Psalomul cântării lui David dat dascalului cântării	Stih	
Cântați Domnului tot pă-	1	
mântul. Cântați sla-vă numelui Lui, daț slavă	2	
laudei Lui. Ziceți lui Dumne-zău: Câtu-s de înfricoșate lucru-rile Tale! Pentru mărirea puteriei Tale mânt Ție pizmașii Tăi!	3	
Toți lăcuitorii pământului pleca-se-vor Ție și vor cânta Ție cânte<ce>	4	

		CATHISMA
*de sus	5	numelui Tău*. Veniț și vedeț lu-crurile lui Dumnezeu, câtu-i de-nfricoșat în lucrul Lui cătră fii<i> oameni-
Ex. 14:28; Ios. 3:4 *neude	6	lor! Întoarce marea în uscat, pren râu trecură cu picioarele*; acolea ne-am veselit întru El.
	7	Biruiaște cu putearea Sa în veac, ochii Lui spre limbi privescu, îndă-rătnicii nu se vor înălța întru sine.
	8	Blagosloviți, limbi, pre Dumnedzăul nos-tru; și faceți să se auză glasul
	9	laudei Lui: Carele au pus sufle-tul nostru în viață și n-au lă-sat să se lunece picioarile noastre.
	10	Că ne-ai ispitit pre noi, Doamne, ispititu-ne-ai cu foc, cum să is-

кпит есте арсинтул. Дусъ есеш-
пре но ꙟморъѫ, ши ай ꙟчису ку скъ-
бе милоачеле ноастре. Пусъ есеши
ѡамени спре капетеле ноастре, ꙟ-
трасем ꙟфокь ши ꙟапѫ ши неай
скос ꙟлок де ръпаос. Ꙟтравоиу ꙟ-
каса та ку жертве, давоиу ціе фъ-
гъдуинциле меле. Кареле а фъ-
гъдуить оусне ле меле, ши ау гръ-
ит ротул мієу, ꙟтру грижа мѧ.
Жъртвѫ грасѫ воиу ꙟнъца ціе ку
мурос ение де бербечи, жертви воиу ціе
боуй ши цапи. Вении, аузиции,
ши воиу спуне (тутурорь темъ-
торилор де дмнзъ,) че ау фъкут
ку суфлетул мієу. Кътрѫ ел ку

дı. бı. гı. дı. еı. ѕı. зı.

гура мѧ ам стригат, ши фу ꙟнъ-
цат де лимба мѧ. Спре стрѫбъ-
тате сам врут къута ꙟтру ини-
ма мѧ, нума врут аузи пре мине
дмнул. Че мѫ аузи дмнзъ,
ши луѡ аминте гласул ругъчюниеи
меле. Блгвит дмнзъ: кареле
ну лепъдѫ ругъчюнѧ мѧ, ниче лу-
ѡ мила са дела мине.

ıн. ді. к.

Ѱалом, ѯѕ:

Сѣмна:

Ачест ѱалом кредиинтошій де нъмул луи Інаь ро-
агѫ пре Думнезъ съле фака лерь бине ши съша а-
рате кътрѫ ей мила са, е, б, з, и.

Петру чтѣте, д, лукрури. Атъи къ дешка а-
ръта мила кътрѫ ей тоци алешій луи дитре пъ-
гъни ворь куноаше ши ворь луа аминте бунътатѧ
луи, е, г, е. Кѫ тоци кредиинтошій възънд бу-
нътатѧ луи дмнзъу во да каре луи, е, д, ѕ.

а. б.

Ѡ Адрептатѧ

9		118
piteaște argintul. Duseaseș	11	
pre noi în mreaje și ai încinsu cu scâr-		
be mijloacele noastre. Puseaseș	12	
oameni spre capetele noastre, în-		
trasem în foc și în apă și ne-ai		
scos în loc de răpaos. Întra-voiu în	13	
casa Ta cu jerve, da-voiu Ție fă-		
găduințile meale Carele au fă-	14	
găduit usnele meale și au gră-		
it rostul mieu, întru grija mea.		
Jârtvă grasă voiu înălța Ție, cu	15	
mirosenie de berbeci, jertvi-voiu Ție		
boi și țapi. Veniț, auziți,	16	
și voiu spune (tuturor temă-		
torilor de Dumnedzău) ce au făcut		
cu sufletul mieu. Cătră El cu	17	

		CATHISMA
		gura mea am strigat, și fu înăl-
	18	țat de limba mea. Spre strâmbă-
		tate s-am vrut căuta întru ini-
		ma mea, nu m-au vrut auzi pre mine
	19	Domnul. Ce mă auzi Dumnezău
		și luo aminte glasul rugăciuniei
	20	meale. Blagoslovit – Dumnedzău, Carele
		nu lepădă rugăciunea mea, nice luo
		mila Sa de la mine.
		Psalom 66
Summa		În cest psalom credincioșii den neamul lui Israil roa-
		gă pre Dumnezău să le facă lor bine și să-Ș a-
		rate cătră ei mila Sa, stih 2, 7, 8,
	1	pentru ceaste 4 lucruri: Întâi, că de-Ș va a-
		răta mila cătră ei, toți aleșii Lui dentre pă-
*și direptatea		gâni vor cunoaște și vor lua aminte bunătatea*
	2	Lui, stih 3, 5. Că toți credincioșii, văzând bu-
		nătatea lui Dumnezău, vor da har Lui, stih 4, 6.

д.

рді.

Кѫ сѫвор букурѫ пентру дирептатѣ луй Домнезѫу, Г.
С, Е. Кѫ вор лѫуда пре Домнезѫу служиндуй кѹ фа- Д.
те буне ши кѹ фрикѫ фіаскѫ.

Ѱалом, ѯѕ. С,

Ѱаломул ши Кынтекул луй Двд, дат Мaскалилуй А.
Кынтѫторилор спре лѹтѫ.

Домнѣ милуѣще пре ной, ши Б.
благословѣще пре ной, луминѣ-
зѫ фаца та, спре ной, (ѡ ѡ ѡ)

ши немилуеще

Сѫкунноаскѫ спре пѫмѫнт кала Г.
та, ши ѫнтру тоате лимбиле спініа та.

Атунче тевор лѫуда пре тине ѡ- Д.
аменій Домне, лѫудавор пре тине
тоци ѡаменій. Букурасѣвор Е.
ши сѫвор весели лимбиле, кѫ вей ци-
дека ѡаменій ѫндрептате, ши лим-
биле пре пѫмѫнт леве ѫндрепта.

ЫІ Г лѫуд

Ка:

S. Лѫудабор пре тине ѡаменій Домне,
лѫудабор пре тине тоц ѡаменій.

З. Атунчи пѫмѫнтул дашва ро-
дул сѫу, блaгоcловeаскѫ пре ной Домнул,
Домнезѫул ностру.

И. Благосоловеаскѫ пре ной Домнезѫу ши а-
тунчи тѣмесѫвор де ел тоа-
те маргиниле пѫмѫнтулуй. Сла:

Ѱалом, ѯз.

Сума: Двд сау ѫденат спре скрисоарѣ честуп Ѱалом
дин дуктерѣ Кивоутулуй ѫнчитата луй Двд, кум
сѫ арата, ѫ С, Б, Кі, Е, Ѕ. Пентру ачѣ
А, лаудѫ Двд пре Домнезѫу, пентру изгонирѣ спре
пизмашій сѫй, С, Б, Г, Д. А, Б, Дупѫ ачѣ
ѫдемнѫ пре Израитении сѫ лауде пре Домнезѫу пентру
бунѫтѫциле луй кареле аѹ фѫкут кѹ маймарій
лор, ши фаче шѹ кѹ ей ѫн тоате зилеле, Дн, Е, П, Ді.
А, Г, Преумѣще де ркѫскумпѫрарѣ ши слобозирѣ

нѣму

9		119
Că să vor bucura pentru direptatea lui Dumnedzău, stih 5. Că vor lăuda pre Dumnezău, slujindu-I cu fap- te bune și cu frică fiiască.	3 4	
Psalom 66 Psalomul și cântecul lui David, dat dascalului cântătorilor spre lautã	Stih 1	
Doamne, miluiaște-ne pre noi și blagosloveaște pre noi; luminea- ză fața Ta spre noi*.	2	*și ne miluiaște
Să cunoască spre pământ calea Ta și întru toate limbile, spăsenia Ta.	3	
Atunce Te vor lăuda pre Tine oa- menii, Doamne, lăuda-vor pre Tine toți oamenii.	4	
Bucura-să-vor și să vor veseli limbile, că vei giu- deca oamenii în direptate și lim- bile pre pământ le veri îndirepta.	5	

		CATHISMA
	6	Lăuda-vor pre Tine oamenii, Doamne, lăuda-vor pre Tine toț oamenii.
	7	Atunci pământul da-ș-va ro- dul său; blagoslovi-ne-va pre noi Domnul Dumnezăul nostru.
	8	Blagoslovi-ne-va pre noi Dumnezău și a- tunci teame-să-vor de El toa- te marginile pământului. Slava.
		Psalom 67
Summa	1	David s-au îndemnat spre scrisoarea cestui psalom din ducerea chivotului în cetatea lui David, cum să arată în stih 2, 25, 5, 6. Pentru aceaea, laudă David pre Dumnezău pentru izbândirea spre pizmașii săi, stih 2, 3, 4. A 2: după aceaea, îndeamnă pre israilteani să laude pre Dumnezău pentru bunătățile Lui carele au făcut cu mai marii lor și face cu ei în toate zile, din 5, până 14. A 3, proroceaște de răscumpărarea și slobozirea

рк.

нтмау луй Інль, С, ді, еі. А, д, Лаудж пре Дмнзеу пентру къ лъкуаще нтру еншъ, С, ѕі, зі.

А, е, Шрж лаудж пре Дмнзеу пентру къ пау дать луй бирунцж нпреоунж ши Проречеще, де пре бирунца луй Хс ши де Суирт ау нчерю, іі, ні, ді.

А, ѕ, Лаудж пре Дмнзеу пентру бунътатж че фъче ку ей нтоате зиле. А, з, Проречещ де спре бирунца Іиатъмнилорь, С, кв, кг, кд.

А, н, Дъ лаудж луй Дмнзеу пентру къ ау дъ Кувьнтул нчетатъ луй, С, кі, кѳ.

А, ѳ, Ндемнж пре Іиатъмни съ лауде пре Думнезеу, С, кз, кн. А, і, Проречеще де спре търіа бируинцїи Іиатъмнилорь ши роагж Дмнзеу пентру а, С, кд. А, аі, Проречаще де Пъръщіа Іиатъмнилор ши де кімара лиимилор, С, л.

А, ві, Роагъсж луй Дмнзеу съ сфъшаскж пизмашїи луй, С, ла. А, гі, Проречеще де спре кімара пъгънилорь, С, лв. А, ді, Ндемнж тоате лимиле съ лауде пре Дмнзеу, С, лг, лд, ле.

А, еі, Лаудж пре Дмнзеу ши аша сфършаще ачесть Ѱаломь.

Ѱаломь

ка:

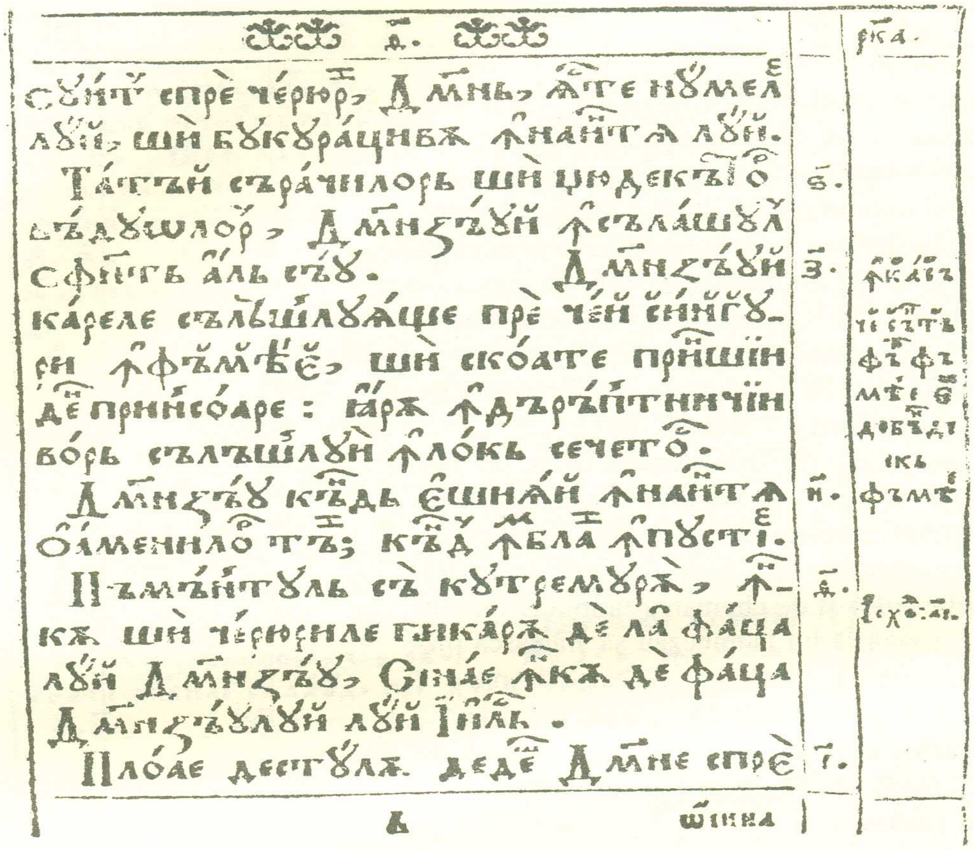
Ѱаломъ Дввъ, ѯз.

	С,	**Ѱаломъ Дввъ, ѯз.**
	а.	Ѱалмул ши кънтекул луй Дёде дате Даскалулуй Кънтърилорь.
Ӵела, ī, С, лв.	в.	Коалесж Дмнзеу, ши ръсипяскъсж пизмашїи луй, ши съфугж де фаца луй чей че оурэску пре ель.
	г.	Кум съ пердж симпеще фумул ръсипїиьсей пре ей: кумь съ топеще чера де фаца фокулуй, аша ворь пери пъкътошїи де фаца луй Дмнзеу.
	д.	Ирж дерепцїи съ ворь весели, ши съ ворь букура наинта луй Думнезеу, ши съ во букура ку букуріе.
	е.	Кънтаци луй Дмнзеу, кънтаци Нумелуй луй: нъцаці пре чела че

луй

9		120
neamului lui Israil, stih 14, 15. A 4, laudă pre Dumnezău pentru că lăcuiaște întru eiș, stih 16, 17. A 5, iară laudă pre Dumnezău pentru că i-au dat lui biruință împreună și proroceaște despre biruința lui Hristos și de suirea Lui în ceriu, stih 18, 19. A 6, laudă pre Dumnezău pentru bunătatea ce făcea cu ei în toate zile. A 7, proroceaște despre biruința israilteanilor, stih 22, 23, 24. A 8, dă laudă lui Dumnezău pentru că au dus chivotul în cetatea lui, stih 25, 26. A 9, îndeamnă pre israilteani să laude pre Dumnezău, stih 27, 28. A 10, proroceaște despre tăria biruinții israilteanilor și roagă Dumnezău pentru ea, stih 29. A 11, proroceaște de-mpărăția israilteanilor și de chemarea limbilor, stih 30. A 12, roagă-să lui Dumnezău să sfârșască pizmașii lui, stih 31. A 13, proroceaște despre chemarea păgânilor, stih 32. A 14, îndeamnă toate limbile să laude pre Dumnezău, stih 33, 34, 35. A 15, laudă pre Dumnezău; și așea sfârșeaște acest psalom.		

		CATHISMA
	Stih	***Psalomŭ Dv(d)vŭ 67***
Num. 10:35	1	Psalmul și cântecul lui David dat dascalului cântărilor
	2	Scoale-Să Dumnezău și răsipască-să pizmașii Lui, și să fugă de fața Lui ceia ce-L urăscu pre El.
	3	Cum să răsipeaște fumul, răsipi-i-vei pre ei. Cum să topeaște ceara de fața focului, așa vor peri păcătoșii de fața lui Dumnezău.
	4	Iară dereptii să vor veseli și să vor bucura înaintea lui Dumnezău; și să vor bucura cu bucurie.
	5	Cântați lui Dumnezău, cântați numelui Lui! Înălțaț pre Cela ce-au

д.

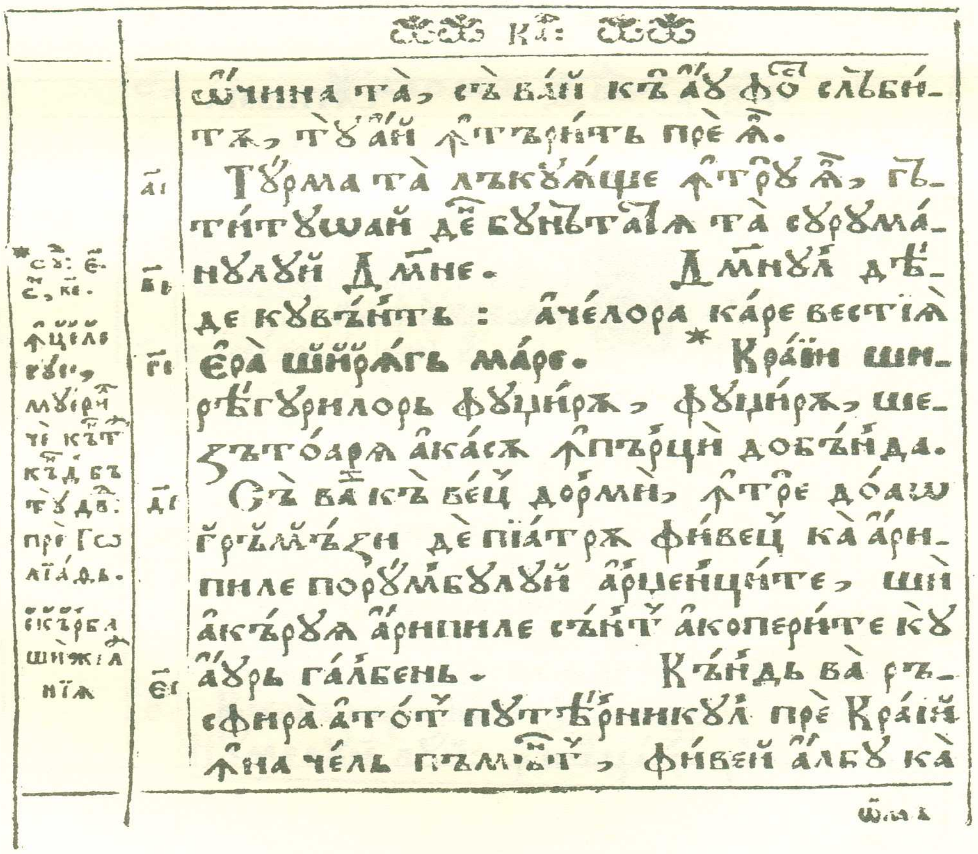
рка.

сꙋнт спре чериюр, Дмнь, а те нꙋмеле
лꙋй, ши бꙋкꙋрацївъ ꙟнаинта лꙋй.
Татъй сърачилорь ши цюдекъто — ѕ.
въдꙋвилор, Дмнезъꙋй ꙟсълашꙋл
сфинть ал сѣꙋ. Дмнезъꙋй — з.
кареле съльшлꙋаще пре чей сингꙋ-
ри ꙟфъмѣе, ши скоате прїшіи
де принсоаре: иаръ ꙟдъръптничїи
ворь сълъшлꙋи ꙟлокь сечето.
Дмнезъꙋ кѫндь ешиай ꙟнаинта — и.
оаменилор тъ; кѫнд ꙟбла ꙟпꙋстіе.
Пъмѫнтꙋль съ кꙋтремꙋрѫ, ꙟ- — ѳ.
къ ши чериюриле пикаръ де ла фаца
лꙋй Дмнезъꙋ, Сінае ꙟкъ де фаца
Дмнезъꙋлꙋй лꙋй Іиль.
Плоае деестꙋлъ деде Дмне спре — і.

в — ѡчина

ꙟкаїъ чї сѫтъ фїфъ мѣіе добѫді ікь фъмѣ

Іс х. ді.

кі:

ѡчина та, съ вай къ аꙋ фост слъбит-
тъ, тꙋ ай ꙟтъритъ пре я.
аі. Тꙋрмата лъкꙋяще ꙟтрꙋ я, гъ-
титꙋшай де бꙋнътатѧ та сърꙋма-
нꙋлꙋй Дмне. Дмнꙋл де-
ві. де кꙋвѫнть: ачелора каре вестїѧ
гі. Ера ширагь маре. * Крайи ши-
реґꙋрилорь фꙋџиръ, фꙋџиръ, ши-
зътоарѧ акасъ ꙟпърци добѫнда.
ді. Съ ва къ вець дорми, ꙟтре доаѡ
ґръмъзи де пїатръ фивець ка арн-
пиле порꙋмбꙋлꙋй арцинците, ши
акърꙋѧ арипиле сѫнт акоперите кꙋ
еі. аꙋрь галбень. Кѫндь ва ръ-
сфира атот пꙋтерникꙋл пре Крайи
ꙟна чель гъмаꙋт, фивей албꙋ ка

ѡмѫ

* съ: е., ке. ꙟцелъ гии, мꙋїрѣ чї кѫт кѫд въ тꙋдъ: пре Гоа лїадъ. іскъръба шиѫкїа нїѧ.

9		121
suit spre ceriuri, Domn easte numele Lui; și bucurați-vă înaintea Lui.		
Tată-i săracilor și giudecătoriu văduolor; Dumnezău-i în sălașul	6	
sfânt al Său. Dumnezău-i Carele sălășluiaște pre cei singuri* în fămeaie** și scoate prinșii den prinsoare, iară îndărăptnicii vor sălășlui în loc secetos.	7	*ce sânt fără fămeaie, ei dobândesc fămeaie **în casă
Dumnezău, când ieșiiai înaintea oamenilor Tăi, când îmblai în pustie,	8	
pământul să cutremură, încă și ceriurile picară de la fața lui Dumnezău, Sinaie – încă de fața Dumnezăului lui Israil.	9	Ex. 35: 18
Ploaie destulă dedeș, Doamne, spre	10	

		CATHISMA
		ocina Ta; săvai că au fost slăbită, Tu ai întărit pre ea.
	11	Turma Ta lăcuiaște întru ea, gătitu-o-ai den bunătatea Ta surumanului, Doamne.
	12	Domnul deade cuvânt; acelora care vestiia era șireag* mare.
*înțelegu-să muierile ce cânta cându bătu David pre Goliath Jud. 15:25	13	Craii șireagurilor fugiră, fugiră; șezătoarea acasă împărți dobânda.
**scârba și jelania	14	Săvai că veț dormi între doao grămăzi** de piatră, fi-veț ca aripile porumbului argențite și a căruia aripile sânt acoperite cu aur galben. Când va răsfira Atotputearnicul pre craii în acel pământ, fi-vei albu ca

Ѱ҃.

ρ҃ѯ҃з.

ѡ̑мм̑ъ́тꙋ̑ ꙟ Самсѡ́нь.

ѕ҃і Мꙋ́нтеле лꙋ́й Дмнѕъꙋ́й ка̀ мꙋ́н-
теле лꙋ́й Бажа́нь: мꙋ́нте на́лть ка̀
мꙋ́нтеле лꙋ́й* Бажа́нь.

з҃і Пе́нтрꙋ чѐ съта́ць мꙋ́нцй кꙋ мъ-
гꙋ́рй? ачѣ́стай мꙋ́нте ꙟтрꙋ ка́реле
поф̀тѝ Дмнѕъꙋ́ съ̀ лъкꙋіа́скъ, ш҃
Дмнꙋль ва̀ лъкꙋ̀й ꙟтрꙋ ѥ҃л ꙟвѣ́к.

и҃і Ка́рьле лꙋ́й Дмнѕъꙋ́ сꙋ́нт доа́ѡ
зѣ̀ч де мі́й, мі́й де ꙟцерй: Дꙋм-
неѕе́ꙋй ꙟтре ѥ҃ ка̀ ꙟСіна́е ꙟсфинціе.

ѳ҃і Сꙋ́нтай ꙟнъ́лцимѣ, шѝ дꙋсе́шь
пре̃обара пре̃нсъ, шѝ лꙋа́шь да́рꙋрй
спре ѡа́менй: ꙟкъ шѝ прѐ ꙟдъртъ-
нй съ̀ лъкꙋіа́скъ ꙟсъла́шꙋ лꙋ Дꙋмне.

к҃ Бл҃гви́тꙋй Дмнꙋль, ка́реле нѐ дъ

в҃ ꙟтоа

*Ꙋ̑ласа грась на́лть бити

Ѳре. д. с, н.

ꙟпъцй

Ка:

ꙟтоа́те ѕи́леле бꙋнъта́те, Дмне-
ѕе́ꙋй спс҃іа ноа́стръ.

ка Дмнѕъꙋ, ноа́ш ніе Дмнѕъꙋ́ сп-
ніе: шѝ Дмнꙋль Дмнѕеꙋ нѐ ско́а-

кв те де̃ моа́рте. ꙟсъ Дмне-
ѕе́ꙋ ва̀ здроби̇ ка́петеле пи̇ма́шилѡр
съй, крѣщетꙋль кꙋ пъ́рꙋ ꙟмблъ-
то́рилꙋй нѐ ꙟчета ꙟпъка́теле са́лѥ.

кг Зи́се Дмнꙋль, де̃ Васа́нь ꙟтоа́р-
чевоiꙋ пре̃ ѧй мі́ей, адꙋ́чейвоiꙋ де̃ а-
дъ̃кꙋль мъ́ріей:

кд Съ̃се ꙟкрꙋ́н-
те пичо́рꙋль тъꙋ ꙟсъ́нџе, шѝ лим-
ба къ́нилѡрь тъй, де̃ съ́нџеле пи-
ма́шилѡрь шѝ де̃ ѥ҃й.

ке Възꙋ́ръ ꙟмблъ́рйле та́ле ѡ̃ Дмне-
ѕъꙋ, ꙟмблъ́рйле Дмнеѕъꙋлꙋй

лꙋй

Чн., кд. ѳ., кг. их., д. ѕ., г.

9		122
omătul în Salmon. Muntele lui Dumnezău-i ca muntele lui Bajan: munte nalt, ca muntele lui Bajan*. Pentru ce săltaţ, munţi cu măguri? Acesta-i munte întru carele pohti Dumnăzău să lăcuiască; şi Domnul va lăcui întru el în veac. Carăle lui Dumnezău sânt doaozeci de mii, mii de îngeri. Dumnezeu-i între ei, ca în Sinaie, în sfinţie. Suit-ai în nălţime şi duseş prinsoarea prinsă şi luaş daruri spre oameni*; încă şi pre îndărăpnici să lăcuiască în sălaşul lui Dumnezeu. Blagoslovitu-i Domnul, Carele ne dă	 16 17 18 19 20	 *Vasaan, gras, nalt, vestit Efes. 4:8 *împărţiş

		CATHISMA
    Num. 21:23; Ex. 14:3	 21 22 23 24 25	în toate dzilele bunătate. Dumnezău-i spăsenia noastră. Dumnezău noao ni-e Dumnezău spăsenie; şi Domnul Dumnezeu ne scoate den moarte. Însă Dumnezeu va zdrobi capetele pizmaşilor Săi, creaştetul cu păru îmblătoriului neîncetat în păcatele sale. Dzise Domnul: „Den Vasan întoarce-voiu pre ai Miei, aduce-i-voiu den adâncul măriei Să se încrunte piciorul tău în sânge şi limba cânilor tăi, den sângele pizmaşilor şi den ei". Văzură îmblările Tale, o, Dumnezău, îmblările Dumnezăului

ркг.

міеу, ши Краюлуи міеу, кареле єщи ѫсфинціе. Ѫнаинте мерџа кънтъторій; дупѫ ачеа лъуташ: ѫмнаокъ фетеле кутъмпене.

кв

Ѫ адунъри блгвиӥ пре Дмнезъу, ши пре Дмнулъ, кареи сътецн де изворул луи Іль.

кз

Акола ера Веніаминъ челъ мик, домниторій лоръ, Домній Іоудеей ши адунара лоръ: Домній Заволонулуи, Домній Нефталимулуи.

кн

Поръничитау Дмнезъу сътѣ ѫтъреціи: ѫтъреще ѡ Дмнезъ, ачаста че аи лукратъ ѫтру нои.

кѳ

Пентру бесерика та каріе ѫ Іерлимь, адучеворъ цїе Краіи дарури.

л.

ѫпъратулуи, ѫбесеричи, нємъ

Кі:

улцѫ дітре тії де мари

ла Ціарде турма пуртътоаре Трестіе, адунара Таурилоръ, ку ціюнчіи Саменилоръ, каріи съфъкекъ ку фъръмитури де арџинтъ: ръсипѣще пре ѡаменіи че воескъ ръбоае.

лб Вениворъ Домни мари де Єгупет: ши цара Аръпеескъ, де грабъ ва ти де мънуле сале кътрѫ Дмнезъу.

лг Църъле пъмънтулуи, кънтаци луи Дмнезъу, кънтаци Дмнулуи.

лд Чела че шаде спре Чериуриле чериурилоръ, де демулть, ѣтѫ дѣде гласулу лу глас путерни.

ле Да славѫ луи Дмнезеу: мъриреа луи спре Іль: ши търіа луи спре Нуори.

лѕ Минунат єщи Дмне ѫсфинціиле

тале

9		123
mieu și craiului* mieu, Carele ești în sfinție. Înainte		*împăratului
mergea cântătorii; după aceaea, lăutaș; în mijloc, featele cu tâmpene.	26	
În adunări* blagoslovit pre Dumnezău și pre Domnul, carei sânteți den izvorul* lui Israil.	27	*în besearici * neamul
Acolea era Veniamin cel mic, domnitoriul lor, domnii Iudeei; și adunarea lor, domnii Zavolonului, domnii Neftalimului.	28	
Porâncit-au Dumnezău să te întărești; întăreaște, o, Dumnezău; aceasta ce ai lucrat întru noi.	29	
Pentru besearica Ta cari e în Ierusalim aduce-vor Ție craii daruri.	30	2 Cron. 32:23; Ps. 75:12

		CATHISMA
*suliță de trestie de mare	31	Piarde turma purtătoare trestie*, adunarea taurilor cu giuncii oamenilor carii să fălesc cu fărâmituri de argintu, răsipeaște pre oamenii ce voiesc războaie.
	32	Veni-vor domni mari den Eghipet și Țara Arăpească degrabă va tinde mânule sale cătră Dumnezău.
	33	Țărâle pământului, cântați lui Dumnezău, cântaț Domnului:
	34	Cela ce șade spre ceriurile ceriurilor de demult. Iată, deade glasul Lui, glas putearnic.
	35	Daț slavă lui Dumnezeu! Mărirea Lui – spre Iisrail, și tăria Lui – spre nori!
	36	Minunat ești, Doamne, în sfințiile

д.

ркд.

тале, Дмнезъул луй Іил, Ель дъ путере ши търіе ѡаменилор съй, блгвитуй дмнезъу. Слаⷡ҇:

Сумма:

Ѱалом, ѯи.

Ачест Ѱалом сероагъ Дбдъ луй дмнезъу, съл избъвеаскъ дꙋмнезъу де гоана луй саꙋл ши авлꙋцилор луй, ши сей педепсеаскъ пре пимашіи луй. Ꙟкъ ши Хс ꙟкипуѧ луй Дбдъ сероагъ луй дꙋмнезъу съл изъбъвеаскъ де гоана жꙋдеѡвилорь, ши де дꙋрериле ꙗдꙋлуй? ши съпиардъ пре пимашіи луй. Къ аиева съ арате къ ачест Ѱалом гръеще Дбдъ де еиспекри, ѥі, с, г, д. Де Хс ꙟкъ гръеще кꙋ съ арате ꙟтрѣете локꙋри: м, кз, с, ми. м, ѳі, с, кг. Іѡ, ді, с, кд. Дбдъ ꙟтъртѣще рꙋгъчюна еа къ тръ дꙋмнезъу, кꙋ части ажꙋторꙋлꙋи ꙟ, а, Къ де нꙋй ва ажюта дꙋмнезъу, Елуй ѡ перит, с, в, г, ѳі, ѕі, ні, л. А, б, Къ пре дꙋмнезъу кемъ ꙟтрꙋ ажюторю кꙋ кредінцъ хербинте, с, д. А, г, Къ гониторіи луй сънт мꙋцй фъръ семъ, ши пꙋтерничи, с, е.

А, а,

Кⷶ

А, д, Къ Елуй невиноват, с, ѥ, ѕ. А, е, Къ де нꙋлва избъви пре еа дꙋмнезъу пъръ кредінчошіи съвор рꙋшина, с, з. А, ѕ, Къ ачѣ гоанъ суферѣще ѡ пентрꙋ дꙋмнезъу, пентрꙋ къ фаче порꙋнчиле луй кꙋ дединсь, с, и, і. А, з, Къ пре Дѣсол вѣндꙋл прі иꙗтинии луй, с, д, ка. А, и, Къ нимика гонитоілорь луй нимика нꙋ поате фолоси кꙋ пъзꙋлъ луй, с, аі, ві, гі. А, ѳ, Къ ащептъ време мілій луй дꙋмнезъу, с, ді. А, і, Къ дꙋмнезъул фоарте милос, ши марте, ѕ, зі. А, аі, Къ дꙋмнезъуй естѣтъторю ши дирепт ꙟтоате фъгъдꙋинцеле еале, ѕ, зі. А, ві, Къ пимашіи луй сънт ѡамени некредінчошіи, ши съвор рꙋшина, ѕ, кі. А, гі, Къ дꙋмнезъу щіе къ гонеск фъръ де винъ, ѕ, к. А, ді, Къ гонеск пизмашіи луй фъръ милъ, ѕ, кв.

А, ѥі, Къ пентрꙋ избъвиреа луй ва лъꙋда пре дꙋмнезъу, ѕ, ла, лв. А, ѕі, Къ дева мꙋгꙋн пре Ель съвор бꙋкꙋра тоцй кредінчошіи, ѕ, лг, лд.

Ѱалом Дввъ, ѯи.

Кꙋнтекꙋл луй Дбдъ, Дат даскалꙋлꙋй Кънтечилорь. Кꙋ, е. Стрꙋне.

Съ

9		124
Tale! Dumnezăul lui Israil, El dă puteare și tărie oamenilor Săi. Blagoslovitu-i Dumnezău! Slava. **Psalom 68** În cest psalom să roagă David lui Dumnezău să-l izbă- vească Dumnezău de goana lui Saul și a slugilor lui și să-i pedepsească pre pizmașii lui. Încă și Hristos, în chipul lui David să roagă lui Dumnezău să-l iz- băvească de goana jidovilor și de durerile iadului; și să piarză pre pizmașii lui. Că aiavea să arată că <în> acest psalom grăiaște David de sine, *K Ri(m),* 15, stih 3, 4. De Hristos încă grăiaște cum să ra- tă în ceaste locuri: Math. 27, stih 48; Marcu 15, stih 23; Ioan, 19, stih 29. David întărească rugăciunea sa că- tră Dumnezău cu ceaste lucrure: În 1, că de nu-i va agiuta Dumnezău, elu-i om perit, stih 2, 3, 15, 16, 18, 30. A 2, că pre Dumnezău cheamă-L întru agiutoriu, cu credință herbente, stih 4. A 3, că gonitorii lui sânt mulți fără seamă și-s putearnici, stih 5.		Summa

		CATHISMA
		A 4, că elu-i nevinovat, stih 5, 6. A 5, că de nu-l va izbăvi pre el Dumnezău, iară credincioșii să vor rușina, stih 7. A 6, că acea goană sufereaște- o pentru Dumnezău, pentru că face poruncile Lui cu de-adins, stih 8, 10. A 7, că pre dânsul vându-l pri- atinii lui, stih 9, 21. A 8, că naintea gonito- rilor lui nimica nu poate folosi cu plânsul lui, stih 11, 12, 13. A 9, că așteaptă vreamea milii lui Dumnezău, stih 14; A 10, că Dumnezău-i foarte milos și milostiv, stih 17. A 11, că Dumnezău-i stătătoriu și dirept în toate făgăduințele Sa- le, stih 17. A 12, că pizmașii lui sânt oameni necredincioși și să vor rușina, stih 19. A 13, că Dumnezău știe că-l gonesc fără de vină, stih 20. A 14, că-l gonesc pizmașii lui fără milă, stih 22. A 15, că pentru izbăvirea lui va lăuda pre Dum- nezău, stih 31, 32. A 16, că de-l va mântui pre el, să vor bucura toți credincioșii, stih 33, 34. ***Psalomĭ Dv(d)vŭ 68*** Cântecul lui David dat dascalului cântecelor cu 6 strune

ѯ. | ркє.

Спєрацемъ Дмнє, къ ѫтраръ апеле пънъ ла суфлетул мієу. Афундаюмъ ѫтинъ адънкъ, ши на ло де астаре: венію ѫтру адънкул апело, ши оуделе апелорь копериръмъ.

Ѡстенію стригъд, оускатусеа грумазул міє, слъбиръ окій мієй, аштєптъд пре Дмнзъу. Маимулци сѫт де къ перій капулуй мієу, карій оуръскь пре мине фъръ де винъ: ѫвъртошатусеа пимашій мієй, карій мъ гонєскь фъръ де винъ, че на жефуит атунче аплътит.

Дмнє ту цій небуніа ма, ши пъкателе мєле ну аскунсе де тине.

б. г. д. є. ѕ.

съи

ка:

з. Съ нусе рушинєзе пєтру мине, карій аштєптъ пре тине, Дмнє Думнезъу путєрни: ниче съсе рушинезе пєтру мине, карій каутъ пре тине Дмнезъул луй Ізль.

и. Къ пєтру тине ам суфєрит бацокуръ, ши акопери рушина фаца ма.

ѳ. Стріинь фуй фрацилор мієй, ши немєрник фійлорь маичій мєле.

і. Къ рѫвна касей тале ам мънкатумъ: ши ѡкъръле че ѡкъръ пре тине къзуръ пре мине.

аі. Плънсам ши ам трудит ку ајунул суфлєтуль мієу, ши ми фу міе де бацокуръ.

ві. Ши пуш веш мєтул мієу сак: ши фуй лор ѫпилдъ.

Іѡ: є. / ѯ, зі / рн, єі / ѯ. є.

пъстул

і

грїи

9		125
Spăsească-mă, Doamne, că întrară apele până la sufletul mieu!	2	
Afundaiu-mă în tină adâncă și n-am loc de a starea; veniiu întru adâncul apelor și undele apelor coperiră-mă.	3	
Osteniiu strigând, uscatu-s-au grumazul mieu, slăbiră ochii miei așteptând pre Dumnezău.	4	
Mai mulți sânt decât perii capului mieu carii urăsc pre mine fără de vină; învârtoșatu-s-au pizmașii miei carii mă gonesc fără de vină. Ce n-am jehuit, atunce am plătit.	5	
Doamne, Tu știi nebunia mea și păcatele meale nu-s ascunse de Tine.	6	

		CATHISMA
	7	Să nu se rușineaze pentru mine carii așteaptă pre Tine, Doamne, Dumnedzău putearnic, nice să se rușineaze pentru mine carii caută pre Tine, Dumnedzăul lui Israil.
	8	Că pentru Tine am suferit batgiocură și acoperi rușinea fața mea.
	9	Striin fuiu fraților miei și nemearnic fiilor maicii meale,
Ioan 2:17; Rom. 15:3	10	Că râvna casei Tale amistuiaște-mă și ocărâle ce ocărâia pre Tine căzură pre mine.
*postul	11	Plâns-am și am trudit cu agi<u>nul* sufletul mieu; și-m fu mie de batgiocură.
	12	Și puș veșmântul mieu sac și fuiu lor în pildă.

Грѣіа̀ ꙟпротива м҃а ка́рїи шеда̀ ꙟпоа́ртѫ, ши кѫтѣ фꙋю беці́нлор. — г҃і

Ꙗ̀рѫ є҃ рꙋгъчюна ма̀ кѫтрѫ ті́не ꙟ҃ток дм҃не, ꙟврѣма бꙋнѫ плъче́рїй та́ле: дм҃не пе҃трꙋ мꙋлцим҃а ми́лїей та́ле аскꙋлтъмѫ: пе҃трꙋ адевърꙋль с҃пнїей та́ле. — д҃і

Скоатемѫ де҃ ти́нѫ ка̀ съ̀ нꙋмѫ афꙋнд, изъбвѣщемѫ де чѣ̀ ча̀ мъ оурѫкь, ши де адѫкꙋл апелорь. — є҃і

Ка̀ съ̀ нꙋмѫ ꙟнѣ́че прѐ ми́не оуделе апелорь, ни съмѫ̀ ꙟги́цѫ прѐ ми́не адѫкꙋль, ни съш ꙟки́зѫ прѐ ми́не фъ́тъна гꙋра са: — ѕ҃і

Аскꙋлтъмѫ дм҃не, къ̀ бꙋнѣ ми́ла та̀: дꙋпѫ мꙋлцима є҃фтеншꙋ — з҃і

гꙋрилорь та́ле, ка́ꙋтѫ спрѐ ми́не.

Ши нꙋ аскꙋнде фа́ца та̀ дѐ слꙋга та̀, къ̀ ма́ре сꙋпъра́ре амь: гръбѣще дѐ мѫ̀ аскꙋлтѫ. — н҃і

Апро́пїйте сꙋфлетꙋлꙋй мїеꙋ, шѝ изъбвѣще, пе́нтрꙋ пима́шїи мїей изъбвѣщемѫ. — ѳ҃і

Тꙋ щїй о҃ка́ра ма, ш҃ рꙋшина ма̀, ш҃ миширара ма наинтѣ та съ̀т то пима́шїй мїей. — к҃.

Ока́ра здроби́т аꙋ инима ма ш҃ мѫ̀ доаре: ши ащепта́ю прѐ чи́нел ва ма́и дꙋрѣ, ши нꙋ єра: ши ащепта́и мѫгѫито́рю ши нꙋ афла́ю. — к҃а

Ши ми̑ дѣдерѫ мїе ꙟмѫка́ре фїарѣ, ши ꙟсѣта ма, адъпа́ръмѫ кꙋ оцеть. — к҃в

Фїе ма́са лѡрь ꙟна- — к҃г

ма҃: к҃ѕ. с҃, л҃д.
лꙋ: к҃г. с҃, м҃д.
ма: к҃є. с҃, л҃д.
н мн.
ма: є҃і. с҃, к҃г, іѡ҃, д҃і.
с҃, к҃д.
рн҃ є҃г. є҃, д.

9		126
Grăiia împrotiva mea carii ședea în poartă și cântec fuiu bețiilor.	13	Iov 30:9
Iară eu rugăciunea mea cătră Tine întorc, Doamne, în vreamea bună plăcerii Tale; Doamne, pentru mulțimea miliei Tale, ascultă-mă, pentru adevărul spăseniei Tale.	14	
Scoate-mă den tină, ca să nu mă afund, izbăveaște-mă de ceia ce mă urăsc și de adâncul apelor.	15	
Ca să nu mă îneace pre mine undele apelor, nici să mă înghiță pre mine adâncul, nici să-ș închiză pre mine fântâna gura sa.	16	
Ascultă-mă, Doamne, că bună e mila Ta! După mulțimea ieftenșu-	17	

		CATHISMA
		gurilor Tale caută spre mine.
	18	Și nu ascunde fața Ta de sluga Ta, că mare supărare am; grăbeaște de mă ascultă!
	19	Apropii-Te sufletului mieu și izbăveaște-l; pentru pizmașii miei
	20	izbăveaște-mă. Tu știi ocara mea și rușinea mea și micșurarea mea; naintea Ta sânt toț pizmașii miei.
Mat. 27:39; Luca 23:49; Mat. 27:34 și 48	21	Ocara zdrobit-au inima mea și mă doare; și așteptaiu pre cine-l va mai durea, și nu era; și așteptaiu mângâitoriu, și nu aflaiu.
Mar. 15:23; Ioan 19:29; Rom. 12:9	22	Și-m deaderă mie în mâncare fiare; și în seatea mea adăpară-mă cu oțet.
	23	Fie masa lor îna-

нита лорь лаць, ши оуде нъдъду-
ескь пїче, съсе змет ѣскъ.

кд Атунечесе окїи лорь съну вазъ, ши мижлочел лорь, съсе слъбѣскъ.

ке Варсъ спре ей мънїа та, ши оуцїа мънїи тале купринзъ пре ей.

кѕ Фїе полата лорь пустїе, ши ѫ-корт урниле лорь, съ ну фїе чине съ лъкуїаскъ.

кз Къ пре кареле ай бътуть гонескуль, ши деду рѣрм ръницилорь тъй воровеску.

кн Адаоце стръбътате, спре стръбътата лорь, ши ничь съвїе кътръ деретата та.

кѳ Съсе щергъ де карта вїецуиторилорь, ши ку дирепцїи съ нусе скрїе.

л. Иръ еу сурмань ши бона сънт, спїнїа та Дмне ѫлокь налть ѫ-налцъмъ.

ла Атунче лъудавою нумеле Дмнезъуй мїеу ку кънтекь, ши вою мъри пре ель ку лаудъ:

лв Май драгъ ва фи до-нулуй, де кътъ боуль аулу вицелуль, аръ тъндь коарне, ши оунги.

лг Ведѣ ворь ачѣста сурманїи, ши съворь весели, ши къутъторїи пре Дмнезеу, ши ва ѫвїа иниим воастръ.

лд Пентру къ аскуатъ пре сурмани Дмнуль, ши де принишїи съй нусъ скърбѣще.

ле Лауде пре ель черюриле ши пъмънтуль, мъриле, ши тоате кареле вїазъ ѫтру їале.

9		127
intea lor laț; și unde nădăjdu-		
iesc pace, să se zmentească.		
Întunece-se ochii lor, să nu vază;	24	
și mijloacele lor să se slăbească.		
Varsă spre ei mânia Ta și urgia	25	
mânii<i> Tale cuprinză pre ei.		
Fie polata lor pustie și în	26	Fapt. 1:20;
corturile lor să nu fie cine să		Isa. 53:4
lăcuiască. Că pre carele ai	27	
bătut gonescu-l și de durearea		
răniților Tăi vorovescu.		
Adaoge strâmbătâte spre strâm-	28	
bătatea lor și nici să vie cătră		Mat. 26:31
dereptatea Ta. Să se șteargă den	29	
cartea viețuitorilor; și cu di-		
repții să nu să scrie.		

		CATHISMA
	30	Iară eu suruman și bolnav sânt;
		spăsenia Ta, Doamne, în loc nalt î-
	31	nalță-mă. Atunce lăuda-
		voiu numele Dumnezăului mieu cu
		cântec; și voiu mări pre El cu
	32	laudă. Mai dragă va fi Dom-
		nului decât boul au vițelul
		arătând coarne și unghi.
	33	Vedea-vor aceastea surumanii, și
		să vor veseli și căutătorii pre
		Dumnezeu, și va învia inima voastră.
	34	Pentru că ascultă pre surumanii
		Domnul și de prinșii Săi nu Să
	35	scârbeaște. Laude pre El ce-
		riurile și pământul, mările
		și toate carele viază întru eale.

Л҃. | рки.

Къ дмнꙋль спъсѣще Сїωнꙋль, ши ва зиди ѡрашеле Їꙋдеей: ши ворь лъкꙋи аколо, ши ворь мощени пре ѫ. Ши съмъница слꙋцилорь лꙋй, мошїе ворь лꙋа пре ѫ: ши юбиторїи нꙋмелꙋй тъꙋ ворь лъкꙋи ѫтрꙋ ѫ.

(margin: лѕ, лз)

Ѱаломь, ꙁ҃д.

Ачесть Ѱаломь роагъ Двдь пре Дмнзъꙋ, съль избъвѣскъ де гонитор᾽їи лꙋй, де Саꙋль ши слꙋцилѣи лꙋй: ши дзїкѫ ачаѫ съ роагѫ лꙋй Дмнзеꙋ съ рꙋшинѣзе пре ей. Хс ѫкѫ ачѣлаш лꙋкрꙋри тѣри, сꙋпть кипꙋль лꙋй Двдь, кꙋмь съ арата ѫ Ѱаломь, л҃д, с҃, д҃і, ипротаѫ.

Ѫтръ ѣще рꙋгъчюнѫ лꙋ кꙋ тоате лꙋкрꙋри.

Къ дева аꙋзи шилва ивъви пре єл въкꙋраѕєво кредиточѣн, і, є. Къ кредиточин во ада пре дꙋхе зїꙋ, і, є. Къ єл ѫкѫ съпъдъдꙋаш ѫтр дꙋхне, і, ѕ.

(margin: Сꙋмма: а҃. в҃. г҃.)

Ѱалом

К҃і

Ѱаломь Двдъ, ꙁ҃д.

а҃. Кънтекꙋль лꙋй Двдъ, дать даскалꙋлꙋй кънтъторилорь спре помѣнѫ.

б҃. Дмнзе скоатемѫ, дмне грьбѣще ѫтрꙋ ацюторю мїе.

г҃. Съсе рꙋшинѣзе ши съ сфїаскъ карїи каꙋтъ вїаца мѫ: съ ѫтоарне ѫдъръпт ши съсе рꙋшинѣзе карїи воескь мїе ръ.

д҃. Съсе ѫтоарне ѫде гра рꙋшїнъдꙋсе, карї зи ми, ѫшѫ ѫшѫ.

є҃. Бꙋкꙋрее ши веселѣскъсе дєн то карї кать пре тине: (дмне) ши съзи, пꙋрꙋрѣ мъреѣскъ дмнзе кареле юбѣщи спнїата.

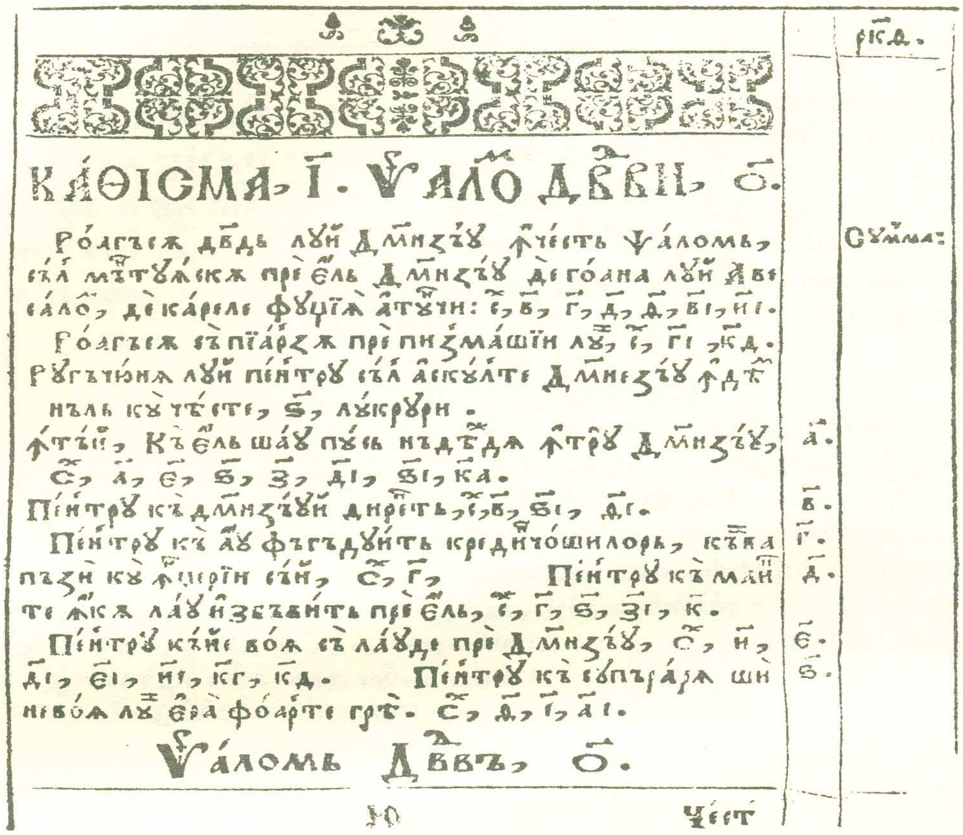
ѕ҃. Ѥръ є съпъра съть ши сꙋрꙋма, пѣтрачаѫ ѿ дмнзе грьбѣкъ тръ ми: ацюторю мїе, ши избъвиторю мїе єщи доамне нꙋ пети. Слава.

(margin: бн: ле. і, д. кѕ нн, о. і, гі. — бнніє бнніє)

Кло: с

9		128
Că Domnul spăsează Sionul și va zidi orașele Iudeei; și vor lăcui acolo și vor moște-	36	
ni pre ea. Și sămânța slu- gilor Lui moșie vor lua pre ea; și iubitorii numelui Tău vor lăcui întru ea.	37	
Psalom 69 În cest psalom roagă David pre Dumnezău să-l izbăvească de gonitorii lui, de Saul și slugi- le lui. Și după aceaea, să roagă lui Dumnezău să ru- șineaze pre ei. Hristos încă acealeaș lucruri ceare, supt chipul lui David, cum să arată în psalom 39, stih 14 *i pročaę*. Întărează rugăciunea lui cu ceaste lucruri:		Summa
Că de-l va auzi și-l va izbăvi pre el, bucura-se-vor cre-	1	
dincioșii, stih 5. Că credincioșii vor lăuda pre Dumne-	2	
zău, stih 5. Că el încă să nădăjduiaște întru Dumnezeu, stih 6.	3	

		CATHISMA
		Psalomĭ Dv(d)vŭ 69
	1	Cântecul lui David dat dascalului cântătorilor spre pomeană
	2	Dumnezeu, scoate-mă; Doamne, gră- beaște întru agiutoriu mie.
Ps. 34:4, 26; 70:13	3	Să se rușineaze și să se sfi- ască carii caută viața mea. Să să întoarne îndărăpt și să se rușineaze
	4	carii voiesc mie rău. Să se întoarne îndegrabă, rușinându-se carii zic mie: „Așa,
*„Bine e, bine e!”	5	așa!”* Bucure-se și veselească-se de Tine toț carii caută pre Tine, (Doamne), și să zică pururea „Mărească Dumnezeu!” carele
	6	iubeaște spăsenia Ta. Iară eu supărat sânt și suruman; pentr-aceaea, o, Dumnezeu, grăbeaște cătră mine! Agiutoriul mieu și izbăvitoriul mieu ești, Doamne, nu pesti! Slava.

рка.

КАѲІСМА, Ї. ѰАЛО ДВИ, б.

Роагъѥ дбдъ луй Дмнзъу ӑтчѥсть Ѱаломь, съ мълцумѣскъ прѣ ѥль Дмнзъу дѣгоана луй Авесало, дѣкареле фуџіѧ атунчи: е, в, г, д, а, ві, иі.

Роагъѥ съ пїаръ прѣ пизмашїи лу, е, гі, кд.

Ругъчюна луй пѣнтру съ аскулте Дмнезъу ӑдѣнъль кучѣсте, ѕ, лукрури.

ӑтъи, Къ ѥль шау пус нъдѣждѧ ӑтру Дмнзъу, с, а, е, ѕ, з, ді, ѕі, ка.

Пѣнтру къ дмнзъуй дирѣсть, е, в, ѕі, ді.

Пѣнтру къ ау фъгъдуить крединчошилорь, къ ка пъзи ку ӑцерїи съи, с, г, Пѣнтру къ мантѧкъ лау избъвить прѣ ѥль, е, г, ѕ, зі, к.

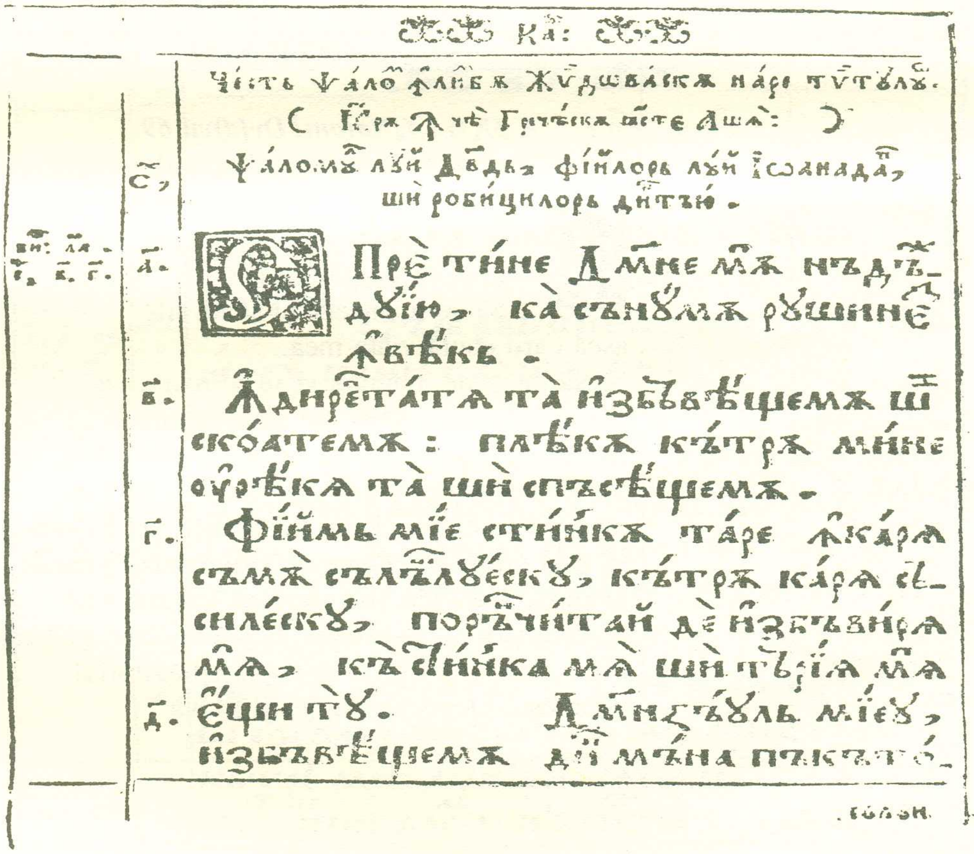
Пѣнтру къ ние воѧ съ лауде прѣ Дмнзъу, с, и, ді, еі, иі, кг, кд. Пѣнтру къ съпъраѧ шинѣбоѧ лу ѥрѧ фоарте грѣ. с, д, е, аі.

Ѱаломь Двдъ, б.

Сума:

а. в. г. д. е. ѕ.

Ю Чѥст

Ка:

Чѥсть Ѱало ӑлѣбѣ Жидовѣскъ наре титлу.

(Їаръ ӑ чѣ Грѣчѣскъ єсте аша:)

Ѱалому луй Двдъ, фїилорь луй Їωанадав, ши робицилорь дитъю.

с,

ві: ла. е, к. г.

а. Прѣ тине Дмне мъ нъдъдуїю, ка съ ну мъ рушине ӑвѣкь.

в. Ӑдирѣпта та избъвѣщемъ ши скоатемъ: плѣкъ кътръ мине урѣкѧ та ши спъсѣщемъ.

г. Фїимь мїе стинкъ тарѣ ӑкаръ съмъ съ лъкуєску, кътръ каръ съ силѣску, поручит ай дѣ избъвирѧ мѧ, къ сїинка мѧ ши търїѧ мѧ ѥщи ту.

д. Дмнзъул мїеу, избъвѣщемъ дин мъна пъкъто-

.толон.

		129
Cathisma 10. Psalo(m)ĭ Dv(d)vi 70		Summa
Roagă-să David lui Dumnezău în cest psalom să-l mântuiască pre el Dumnezău de goana lui Avesalom, de carele fugiia atunci, stih 2, 3, 4, 9, 12, 18.		
Roagă-să să piarză pre pizmașii lui, stih 13, 24.		
Rugăciunea lui pentru să-l asculte Dumnezău, îndeamnă-L cu ceaste 6 lucruri:		
Întâi, că el ș-au pus nădeajdea întru Dumnezău, stih 1, 5, 6, 7, 14, 16, 21.	1	
Pentru că Dumnezău-i dirept, stih 2, 16, 19.	2	
Pentru că au făgăduit credincioșilor că-i va păzi cu îngerii Săi, stih 3.	3	
Pentru că mainte încă l-au izbăvit pre el, stih 3, 6, 17, 20.	4	
Pentru că i-e voia să laude pre Dumnezău, stih 8, 14, 15, 18, 23, 24.	5	
Pentru că supărarea și nevoia lui era foarte grea, stih 9, 10, 11.	6	
Psalomĭ Dv(d)vŭ 70		

		CATHISMA
		Cest psalom în limbă jidovască n-are tituluș (iară în cea grecească easte așea:)
	Stih	Psalomul lui David, fiilor lui Ioanadav și robiților dintâiu
Ps. 31:2, 3	1	Spre Tine, Doamne, mă nădăjduiiu, ca să nu mă rușinez în veac.
	2	În direptatea Ta izbăveaște-mă și scoate-mă! Pleacă cătră mine ureachea Ta și spăseaște-mă!
	3	Fii-m mie stincă tare în carea să mă sălășluiescu, cătră carea să silescu. Porâncit-ai de izbăvirea mea, că stinca mea și tăria mea ești Tu.
	4	Dumnezăul mieu, izbăveaște-mă din mâna păcăto-

сȣлȣй, дин мѫна недиретȣлȣй ши немилосȣлȣй. Кѫ тȣ єщи (е.)
апѫрѫтара мѧ, Дмне, дмнѕѫȣ нѫдѫжда мѧ дин тинерѣцеле мѣле.
Ꙟтрȣ тине мамь рѫзимать дин (ѕ.)
згѣȣ дин мацеле маичей мѣле тȣ
май трась пре мине: де тине лаȣда
мѧ пȣрȣрѣ. Кѫ минȣне фȣю (з.)
амȣлцы, ꙟсѫ тȣ єщи нѫдѫжда мѧ
чѣ тарє. Сѫсе ꙟпле ростȣл (и.)
мїєȣ де лаȣда та, ши тоатѫ зѫа
де слава та. Нȣмѫ лепѫда (ѳ.)
пре мине ꙟврѣма бѫтрѫнѣцелор:
кѫнд сѫва сѫвѫрши вѫртȣта мѧ,
нȣмѫ лѫса пре мине.
Кѫ зисерѫ пизмашїи мїєй де мине (ї.)

Каси кѫнтѣ фрѫцѣ жинȣи

ши лешȣиторїи вїецїи мѣле, де
преȣнѫ сѫ сфѫтȣєскȣ.
(аі) Зикѫнд, Дмнезѫȣ лаȣ пѫрѫсит
пре єль, гоници ши принлдеци пре
єль: кѫ нȣй чине сѫ йзбѫвѣскѫ.
(ві) Дмне нȣте депѫрта де мине, Дȣмнезѫȣл мїєȣ грѫбѣще ꙟтрȣ аждȣторю мїє.
(гі) Сѫсѫ рȣшинѣзе
ши сѫ пїарѫ пизмашїи вїецїей мѣле;
сѫсе ꙟбраче ꙟшкарѫ ши ꙟрȣшине
чѣ чє каȣтѫ рѫȣ мїє.
(ді) Ꙗрѫ єȣ пȣрȣрѣ мѫ нѫдѫдȣєскȣ
спре тине, ши адаȣгь спре тоатѫ
лаȣда та.
(єі) Ростȣл мїєȣ вестѣще дирептатѣ
та, тоатѫ зѫа спасенїѧ та, сѫва кѫ

кн, лд – е. д, ѕ. лд – е, гі. н ха – е г

10		130
sului, din mâna nedireptului și nemilosului. Că Tu ești	5	
așteptarea mea, Doamne Dumnezău, nădeajdea mea din tinereațele meale.		
Întru Tine m-am răzimat din	6	
zgău, din mațele maicei meale Tu m-ai tras pre mine; de Tine-i lauda		
mea pururea. Că minune fuiu	7	
a mulți; însă Tu ești nădeajdea mea		
cea tare. Să se împle rostul	8	*ca să cânt frâmseațea;
mieu de lauda* Ta și toată zua		jidovеaște nu e
de slava Ta. Nu mă lepăda	9	
pre mine în vreamea bătrâneațelor; când să va săvârși vârtutea mea, nu mă lăsa pre mine.		
Că zisără pizmașii miei de mine	10	

		CATHISMA
		și leșuitorii vieței meale dempreună să sfătuiescu,
	11	zicând: „Dumnezău l-au părăsit pre el; goniți-l și-l prindeți pre el, că nu-i cine să-i izbăvască!”
	12	Doamne, nu Te depărta de mine! Dumnezăul mieu, grăbeaște întru aju-
Ps. 34:4, 6; 39:13; 69:3	13	toriu mie. Să să rușineaze și să piară pizmașii vieței meale, să se îmbrace în ocară și în rușine ceia ce caută rău mie.
	14	Iară eu pururea mă nădăjduiescu spre Tine și adaug spre toată lauda Ta.
	15	Rostul mieu vesteaște direptatea Ta toată zua, spăsenia Ta, săva că

Г. | рла.

нꙋй цїꙋ сама. Ꙟтрабою ꙟпꙋ-
тѣрнле дмнꙋлꙋй, дмне поменївою
дрептатѧ та сингꙋрь.

ѕі Дмнеꙁъꙋ мїеꙋ ꙟвъцатꙋмай дн
тинерѣцеле мѣле, шѝ пънъ акмꙋ
ам вестит минꙋнниле тале:

ꙁі Ꙟкъ пънъ ꙟбътрънѣце шѝ пъ-
нъ ꙟкърꙋнтѣце, дмнѕъꙋле мїеꙋ
нꙋмъ лъсà, пънъ вою вести брацꙋлꙋ
тъ шѝ пꙋтѣра та, атот нѣмꙋль
кареле венитѡрю.

нї. Шѝ дрептата-
тѧ та, дмне пънъ ꙟнъцїе, къ ай
фъкꙋт лꙋкрꙋри мари: дмне чинеи
ка тине?

ѳі Кареле мїай аръта
мїе скърбе мꙋлте шѝ рѣле, шѝ тѣй
ꙟтоъсꙋ де май ꙟвиат, шѝ дн адъ-

к.

ю г кꙋл

КА:

кꙋль пъмънтꙋлꙋй скосешимъ.

ка Ꙟмꙋлцитай спре мине дестойни-
чїѧ мѧ, шѝ тѣй ꙟтореꙋ де май
мъгъят. (шѝ дин адънкꙋль пъ-
мънтꙋлꙋй ѧръш май скос)

жндѡ нѣі

кв Петрꙋ ачѣѧ є ꙟкъ лаꙋд пре ти-
не кꙋ кꙋндїи пентрꙋ дрептатѧ
та дмне: кънть цїе ꙟтрꙋ лаꙋте
сфнтꙋле лꙋй Ї҃ль.

ꙟѱалтири:

кг Бꙋкꙋръсъ
ꙋсънеле мѣле кънд цїе, шѝ сꙋфле-
тꙋль мїеꙋ кареле лай избъвит.

кд Ꙟкъ шѝ лимба мѧ ꙟтоате ѕилеле
вестѣще дрептатѧ та; къ са рꙋ-
шинат шѝ са батџокорить карїи
каꙋтъ рълꙋ мїеꙋ.

Ѱаломъ, оа.

ꙟнст

10		131
nu-i știu sama. Întra-voiu în pu- terile Domnului; Doamne, pomeni-voiu direptatea Ta singur.	16	
Dumnezăul mieu, învățatu-m-ai din tinereațele meale și până acmu am vestit minunile Tale.	17	
Încă până în bătrâneațe și pâ- nă în cărunteațe, Dumnedzăul mieu, nu mă lăsa, până voiu vesti brațul tău și putearea Ta a tot neamul	18	
carele-i venitoriu. Și direpta- tea Ta, Doamne, până în nălție, că ai făcut lucruri mari. Doamne, cine-i	19	
ca Tine, Carele mi-ai arătat mie scârbe multe și reale, și Te-ai întorsu, de m-ai înviat și din adân-	20	

		CATHISMA
		cul pământului scoseși-mă.
*jidoveaște nu e	21	Înmulțit-ai spre mine destoini- cia mea și Te-ai întorsu de m-ai mângâiat (și din adâncul pă- mântului iară m-ai scos)*.
**în psaltiri	22	Pentru aceaea eu încă laud pre Ti- ne cu chindii** pentru direptatea Ta, Doamne. Cânt Ție întru laute,
	23	Sfântul lui Israil. Bucură-să usnele meale, cântând Ție, și sufle- tul mieu carele l-ai izbăvit.
	24	Încă și limba mea în toate dzile vestează direptatea Ta; că s-au ru- șinat și s-au batgiocorit carii caută răul mieu.
		Psalom 71

Г.	рлѕ.

ꙟтѣста ѱалом, Пертѣще Двд, де ꙟпърѫціѧ луй Соломѡн, шй де преоуна шй де пърѫціѧ лꙋ Хс, С, а, в, г. Дꙋпѫ ачѣста дѫ ха луй Дмнзѫ пентрꙋ кѫ шаꙋ арѫтат бꙋнѫтатѧ са кѫтрѫ кредінчошіи сѫй, С, иі, дї.

Шй сѫ роагѫ луй Дмнзѫ пентрꙋ часта, г, лꙋкрꙋри:

Суммаѫ:

ꙟтѫй сѫ дѫ луй Соломѡн, тѫріе шй мѫндріе сѫ поатѫ ꙟпърѫціи ꙟдерептате, С, а. — а.

Сѫй спорѣскѫ ꙟпърѫціѧ луй, С, в. — в.

Сѫ фіе ꙟпърѫціѧ луй кꙋ сѫвѫршеніе нѫрочитѫ ш̃ фѣричитѫ. ꙟпертіѧ чѣе де Соломѡн ш̃ де Хс, лаꙋдѫ пре Соломѡн шй пре Хс пентрꙋ ачѣсте лꙋкрꙋри. — г.

ꙟтѫй, кѫ ворь ꙟпърѫци ꙟдирептате, С, д, ѕ, ві, гі, дї. — а.

Кѫ ѡаменіи де сꙋпт ачѣ ꙟпърѫціе, ворь фи ꙟпаче шй фериччици, С, є, ѕ, з, ѕі. — в.

Мꙋлці сѫ ворь фѣрѫ самѫ, С, и, д, аі. — г.

Кѫ ворь дѫрꙋи алцй Краи стреинии, С, і, єі. — д.

Кѫ ачест ꙟпърѫціе ва цинѣ врѣмѧ мꙋлтѫ, і, єі. — є.

Кѫ ѡаменіи сѫй во фи кѫтрѫ єй кꙋ драгосте шй — ѕ.

кꙋ дерептате, С, з. Кѫ кꙋмеле лорь ва фи — з.

вѣсти

Ка:

вѣстить ꙟтоатѫ лꙋма, С, зі.

Ѱаломь Двдь, оа.

Ѱаломꙋль луй Двдь, пентрꙋ Соломѡн.

	а.	Цмне дѫ цюдекѫциле тале Краюлꙋй, шй дирептатѧ та фіюлꙋй краюлꙋй.
ꙟпърѫ телꙋй	в.	Сѫ цюдече ѡаменіи тѫй ꙟдирептате, ш̃ сꙋрꙋманіи тѫ ꙟцюдекатѫ.
а цр, д. С, кд, ке	г.	Сѫ адꙋкѫ мꙋнціи паче ѡаменилорь, шй мѫгꙋриле дирептате.
	д	Цюдекава сꙋрꙋманіи ѡаменилорь, шй ва спси фіи сꙋрꙋманилорь, шй ва зароби сꙋпѫрѫторюль.
	є.	Тѣмесево де тине, пѫнѫ ва стрѫлꙋчи соареле шй лꙋна, де нѣмꙋ ꙟнѣмꙋ.
лꙋнѫ	ѕ.	Погорѫва ка плоаѧ спре арѫ ко-

сите

10		132
În cest psalom proroceaște David de împărăția lui Solomon și dempreună și de-mpărăția lui Hristos, stih 1, 2, 3. După aceastea, dă har lui Dumnezău pentru că Ș-au arătat bunătatea Sa cătră credincioșii Săi, stih 18, 19.		Summa
Și să roagă lui Dumnezău pentru ceaste 3 lucruri:		
Întâi, să dea lui Solomon tărie și mândrie, să poată împărăți în dereptate, stih 1.	1	
Să-i sporească împărăția lui, stih 2.	2	
Să fie împărăția lui cu săvârșenie nărocită și fericită. În prorocia ce e de Solomon și de Hristos, laudă pre Solomon și pre Hristos pentru ceaste lucruri:	3	
Întâi, că vor împărăți în direptate, stih 4, 6, 12, 13, 14.	1	
Că oamenii de supt aceaea împărăție vor fi în pace și fericiți, stih 5, 6, 7, 16.	2	
Mulți-se-vor fără samă, stih 8, 9, 11.	3	
Că-i vor dărui alți crai striini, stih 10, 15.	4	
Că aceasta împărăție va ținea vreame multă, stih 15.	5	
Că oamenii săi vor fi cătră ei cu dragoste și cu dereptate, stih 7.	6	
Că numele lor va fi	7	

		CATHISMA
		vestit în toată lumea, stih 17.
		Psalomĭ Dv(d)vŭ 71
		Psalomul lui David pentru Solomon
*împăratului	1	Doamne, dă giudecățile Tale craiului* și direptatea Ta fiiului craiului*.
	2	Să giudece oamenii Tăi în direptate și surumanii Tăi, în giudecată.
1 Regi, 4:24, 25	3	Să aducă munții pace oamenilor și măgurile – direptate.
	4	Giudeca-va surumanii oamenilor și va spăsi fii<i> surumanilor și va zdrobi supărătoriul.
	5	Teame-se-vor de Tine până va străluci soarele și luna, den neam în neam.
*lână	6	Pogorî-va ca ploaia spre iarbă* co-

коситѫ, ши ка повоюл че пикѫ
пре пѫмѫнт. (з.) ꙟфлорива ꙟзиле-
ле луй дрептул, ши мулцимѫ пѫ-
чїей пѫнѫ нува фи Луна.

(и.) ꙟпѫрѫцива де маре пѫнѫ ꙟмаре,
ши дела рѫу пѫнѫ ла марџиниле пѫ-
мѫнтулуй. (ѳ.) ꙟнаинта луй сѫ-
вор плека лѫкуиторїй пустїей, ши
пизмашїй луй пулбере вор линџе.

(і.) Крайи мѫрїей ши а ѡстроавелор
дарурe вор адуче: Крайи Савей Аравїей,
ши Савей десѻпїей, дарь вор адуче.

(аі.) Ши сѫ вор плека луй тоцй Крайи: ши
вор служи луй тоате лимбиле.

(ві.) Кѫ ва избѫви сурумануль че стри-
гѫ, ши пре супѫратул каре наре ажу-

ацела ка

ефратулуй

ацела дба ні б

(гі.) тори. Милуй ва фи де сурума-
ши де липсит, ши суфлетеле сурума-
(ді.) нилор ва спси. Де шелѫчюна
ши де стрѫмбѫтатѫ богацилор ва
избѫви суфлетель лорь, ши ва фи
скумпь сѫцеле лорь ꙟнаинтѫ окн-
(єі.) лор луй. Ши ва вїа суруману-
ль, ши ва да луй * де аурул Саве
Аравїей, ши сѫва руга пентру єл
пуруреа тоатѫ зуа благвива пре єл.

(ѕі.) Ши фива ун пумну де грѫу ꙟпѫмѫ-
нт сѫмѫна ꙟвѫрфул мунцилорь,
ꙟнѫлцасева ка рѡдул Ливану-
луй, ши ꙟфлоривор де нь ѡраш ка
їарба пѫмѫнтулуй. (зі.) Фива ну-
меле луй (благвит) ꙟвекь, пѫнѫ ва

* ꙟпѫратул

грєцпѫ ба

10		133
sită și ca povoiul ce pică spre pământ. Înflori-va în zile- le lui direptul și mulțimea pă- ciei, până nu va fi luna.	7	1 Regi 4:21
Împărăți-va den mare până în mare și de la râu* până la marginile pă- mântului.	8	*Efratului
Înaintea lui să vor pleca lăcuitorii în pustie; și pizmașii lui pulbere vor linge.	9	
Craii măriei și a ostroavelor darure vor aduce; craii Savei Araviei și Savei Theopiei dar vor aduce.	10	1 Regi 4:21 și 20
Și să vor pleca lui toț craii și vor sluji lui toate limbile.	11	
Că va izbăvi surumanul ce stri- gă, și pe supăratul ce n-are agiu-	12	

		CATHISMA
	13	toriu. Milă-i va fi de suruman și de lipsit; și sufletele suruma-
	14	nilor va spăsi. De-nșelăciunea și de strâmbătatea bogaților va izbăvi sufletul lor și va fi scump sângele lor înaintea ochi-
*împăratul	15	lor lui. Și va via surumanul și va da lui* de aurul Savei Araviei și să va ruga pentru el pururea; toată zua blagoslovi-va pre el.
*creaște-va	16	Și fi-va un pumnu de grâu în pământ sămănat în vârful munților; înălța-se-va* ca rodul Livanu- lui și înflori-vor den oraș ca
	17	iarba pământului. Fi-va nu- mele lui (blagoslovit) în veaci; până va

і.

рнд.

фи соареле вечтичеба нꙋмеле лꙋй:
ши съ бо бл҃гви ꙟтрꙋ ѥль тоате лим-
биле, ши во феричи пре ѥль.
Бл҃гвить д҃мнꙋль д҃мнѕъꙋл лꙋй ні.
Ї҃иль, чела че фаче минꙋни сингꙋрь.
Ши бл҃гвитꙋй нꙋмеле славей лꙋй ді.
ꙟвѣчи, ши съ ва ꙟпла тот пъ-
мънтꙋ де слава лꙋй, фіе, фіе. Сла:
Сфършитꙋ рꙋгъчюнело лꙋй Двд, фіюл лꙋй Іессей. к.

Псаломь, об.

Сꙋмма: Честь Псаломь есте ꙟвъцъторю, къ не ꙟваца къ Дмнзъꙋ кредитошилорь, ле воаще бине, ѩръ пе кредитошилорь ръꙋ, къ е арата ꙟтраать кипь ѡаменилорь, възъдь ꙟтаца ꙟмъдꙋрора ши аръилор ши бꙋнилорь, ачаста ꙟвъцътꙋръ ниеж дъ ꙟнаинте, Стих, а. Ши съ арата де, в, е, пъ, еі. а.
Дꙋпъ ачаа ѡ ꙟтърѣще, де, еі, е, пъ, кг. в.
Май апой ꙟкиде ачаста ꙟвъцътꙋра, де, кг, е, г.

ж в   пънъ

ка:

пънъ, ла сфършить.

Псаломъ Двдвъ, об.

Псаломꙋль лꙋй Асафь.

с. Ꙟдевърь бꙋнꙋй Дмнзъꙋ лꙋй
а. Ї҃иль, че челорь дирепци кꙋ
инима. Ѩръ міе, пꙋ-
в. цин де нꙋмиеж лꙋнекаръ пичоареле
меле: ши пꙋцин де нꙋсеж върсаръ
г. пашій мієй. Къдь пизміа пре
чей небꙋни, къдь веда пача пъ-
д. кътошилорь. Къ нꙋсь ꙟтрꙋ
легътꙋриле морцієй, ши съ нъ тоа-
е. се въртꙋтало. Ши ꙟостенеа-
ла ѡмꙋлꙋй нꙋ сънть, ши кꙋ о-
аменіи нꙋсеж сꙋпъраж.
ѕ. Пентрꙋ ачѣа ка ꙋнь ланцꙋ де

аꙋр

10		134
fi soarele vesti-se-va numele lui		
și să vor blagoslovi întru el toate lim-		
bile și-l vor ferici pre el.		
Blagoslovit – Domnul Dumnedzăul lui	18	
Israil, Cela ce face minuni singur.		
Și blagoslovitu-i numele slavei Lui	19	
în veaci; și să va împlea tot pă-		
mântul de slava Lui. Fie, fie! Slava.		
Sfârșitul rugăciunelor lui David, fiiul lui Iessei.	20	
Psalom 72		
Cest psalom easte învățătoriu, că ne învață		Summa
că Dumnezău credincioșilor le voiaște bine, iară		
necredincioșilor – rău; că Să arată într-alt chip		
oamenilor, văzând viața amândurora, și a răilor,		
și bunilor; această învățătură ni să dă înain-		
te, stih 1. Și să arată den 2 stih, până 15.	1	
După aceaea, o întărească den 15 stih, până 23.	2	
Mai apoi, închide această învățătură, den 23 stih,	3	

		CATHISMA
		până la sfârșit.
	Stih	*Psalomŭ Dv(d)vŭ 72*
		Psalomul lui Asaf
	1	Adevăr, bunu-i Dumnezăul lui
		Israil, ce celor direpți cu
	2	inima. Iară mie pu-
		țin de nu mi să lunecară picioarele
		meale și puțin de nu să vărsară
	3	pașii miei, când pizmiia pre
		cei nebuni, când vedea pacea pă-
	4	cătoșilor. Că nu-s întru
		legăturile morției și-i sănătoa-
	5	să vârtutea lor. Și în ustenea-
		la omului nu sânt; și cu oa-
		menii nu să supără.
	6	Pentru aceaea, ca un lanțu de

Г.

рлв.

аꙋрꙋ кꙋпрїнде пре єи фъліа, фїєте
кареле де є съ ѫбракъ ѫтрꙋ не міль.

з. Шї петоꙋ гръсїме єаꙋ афаръ ѡ-
кїи ло, мегꙋ ѫгъдꙋрма иннимі ло.

н. Кꙋцетаръ ши гръиръ хикленїє,
стръбътате ѫфъліє гръєскъ.

д. Пꙋи ѫчерю гꙋра са, ши лимба ло
ѫблъ пре пъмѫнть.

і. Пентрꙋ ачѣа ѫторкꙋсе ѡамені
лꙋи ѫкоаче, сторкꙋсе лꙋи апе ѫпъ-
харь де плинь. аі Ши зикь, кꙋ
аръ ци Дмнѕъꙋ? ши съ асте щї-
ницъ ѫнъціє? ві Иатъ, чеции
пъкътоши карїнє пре лꙋме ѫпачѣ мꙋ-
цекꙋ бъгъцїиле. гі Адевъ ѫде-
шеть міамь кꙋръцит иннима ма,

Ж г ши а

КА:

шї амь спълат ѫневиновъціє мъ-
ді нꙋле мѣле. Ши фꙋи бътꙋт
тоатъ зїоа, ши фꙋ сꙋпъраꙗ ма
ѫтоате диминецн.

єі Събою зиче, спꙋнєвою аша: іатъ
нѣмꙋлꙋ фїилорь тъи, зичеворь къ-
амь грешить. Пентрꙋ ачѣа
ѕі гъндїа съ щїꙋ ачаста: че єра ѡ-
стенѣлъ ѫнаинта окилор мїеи.

зі Пънъ намь ѫтрать * ѫсфинціа
лꙋи Дмнѕъꙋ, ши нам ѫцелесь сѣ-
ні въшитꙋль лорь. Кꙋ адевъ ѫ-
локꙋри лꙋнекоасе аи пꙋсь пре єи, ш
оборь пре єи спре пꙋстїире.

ді Кꙋм фꙋръ ѫпꙋстїире аша ѫде-
грабъ? сфършїръсе ши съ амитꙋ-

нра

* ѫкот а ѫкар єра ѡл тарюл

10		135
auru cuprinde pre ei fălia, fiete- carele de ei să îmbracă întru nemilă. Și pentru grăsime stau afară o- chii lor; mergu în gândurile inimii lor. Cugetară și grăiră hiclenie, strâmbătate în fălie grăiesc Pun în ceriu gura sa și limba lor îmblă pre pământ. Pentru aceaea întorcu-să oamenii lui încoace, storcu-se lui ape în pă- har deplin. Și zic: „Cum ară ști Dumnezău?” și să easte ști- ință în nălție. Iată, cești păcătoș carii-s pre lume în pace mul- țescu bogățiile. Adevăr, în de- șert mi-am curățit inima mea	 7 8 9 10 11 12 13	

		CATHISMA
         *în cortul în care era oltariul	 14 15 16 17 18 19	și am spălat în nevinovăție mâ- nule meale. Și fuiu bătut toată zioa și fu supărarea mea în toate dimeneți! Să voiu zice: „Spune-voiu așea”, iată neamul fiilor tăi zice-vor că am greșit. Pentru aceaea gândiia să știu aceasta, ce era os- teneală înaintea ochilor miei, până n-am întrat în sfinția* lui Dumnezău și n-am înțeles să- vârșitul lor. Cu adevăr în locuri lunecoase ai pus pre ei și obori pre ei spre pustiire. Cum fură în pustiire așea înde- grabă? Sfârșiră-să și să amistu-

ѩръ де кѹтремѹри.

к. Сѣть ка воминѹль омѹлѹй деципе тать, Дмне кѣдѹйвей скѹла (пре морци) кипѹль лорь вей оурѫ.

ка Кѫндь сѫ ꙟхербѣта инима ма, шѝ рърѫнкїи мїей мъ ꙟпѹнца.

кв Ꙗръ еѹ не ꙟцелепть ера, ничи ꙟцелеца фѹи ка оун добиток ꙟнаинта та.

кг Шѝ еѹ пѹрѹра кѹ тине фѹи, цинѹш мъна дирѣптъ а мѫ шѝ кѹ сфатѹл тъѹ ꙟдирета тѹмай, шѝ дѹпъ ачѣа кѹ славъ пріимитѹмай пре мине.

кд Чїне мїе ꙟчерю (фъръ тине?) шѝ фъръ тине ꙟниме нѹмъ дезмїердь пре пъмѫнть.

ке Сфършисесе трѹпѹль мїеѹ шѝ инима мѫ: ꙗръ стѣнка инимїй мѣле шѝ партѣ мѫ есте дмнзъѹ ꙟвѣк.

кѕ Къ ꙗтъ чеа че сѫ делѹнгъ де тине перивор: деръдъчина вери пре тоць карїи кѹрвид сѫлѣпъдѫ де тине.

кз Ꙗръ еѹ цїѹ къ апропиинд ѹмѫ кътръ дмнзъѹ мїи бѹнь мїе, пѹтрѹ ачѣа мїам пѹс нѫдѣжда ꙟдмнзъѹ, съ вестеск ѹ тоате лѹкрѹриле лѹй.

(ꙟПорциле фетей Сионѹлѹй.)

Ѱалом, ог:

Роагъсѫ ачест ѱалом алѹй дѹмнезеѹ, лъкѹиторїи ꙟ Іоудїа карїи ера ꙟприсоаре ꙟ Вавилонь, ка съ скоацъ пре ей де прин ꙟсоаре, С, а, в, г, дѕ.

Дѹпъ ачѣа сѫ пѫръсѫ пре пилмашїи лорь пре Вавилонѣни, С, і, иі, кг.

дѹнзї

Сѹмма:

10		136
iră de cutremuri. Sânt ca somnul omului deștep- tat; Doamne, cându-i vei scula (pre morți), chipul lor vei urî. Când să înherbânta inima mea și rărunchii miei mă împungea, iară eu neînțelept era, nici înțelegea; fuiu ca un dobitoc îna- intea Ta. Și eu pururea cu Tine fuiu, ținuș mâna direaptă a mea și cu sfatul Tău îndirepta- tu-m-ai; și după aceaea cu slavă prii- mitu-m-ai pre mine. Cine mi-e mie în ceriu, (fără Tine)? Și fără Tine în nime nu mă dez- mierd pre pământ.	20 21 22 23 24	

		CATHISMA
         *Dumnezeu Summa	25 26 27	Sfârșise-se trupul mieu și ine- ma mea; iară stinca inimii meale și partea mea easte Dumnezău în veac. Că, iată, ceia ce să delungă de Ti- ne peri-vor; dezrădăcina-veri pre toț carii curvind să leapădă de Tine. Iară eu știu că apropiindu-mă că- tră Dumnezău mi-i bun mie; pentru aceaea mi-am pus nădeajdea în Domnul*, să vestescu toate lucrurile Lui (în porțile featei Sionului). **Psalom 73** Roagă-să în cest psalom lui Dumnezeu lăcuitorii în Iudeea, carii era în prinsoare în Vavilon, ca să-i scoață pre ei den prinsoare, stih 1, 2, 3, 19. După aceaea, să piarză pre pizmașii lor, pre va- viloneani, stih 10, 18, 23.

Т. рлз.

Рꙋгъчюна лорь ꙟтрꙇкош кꙋчеꙇте, і, лꙋкрꙋ.
Къ Дмнзъꙋ аꙋ легать пачꙇ кꙋ ѥй, ши лꙋꙋ фъгъ- а.
дꙋйть изевъирꙇ ши бꙋнътатꙇ.
Ачаꙇста арата къндь зикꙇ ѥй къ ꙇнть тꙋрма
пъшꙋнїи лꙋй Дмнзъꙋ, с, а. ши адꙋнаръ лꙋй
Дмнзъꙋ, с, в. ипротаа.
Къ пре мари марїи лоꙋ ꙁꙋ ꙇксꙇь Дмнзъꙋ ди робїа в.
лꙋй Фараѡнь, с, в, вꙇ, гꙇ, дꙇ.
Къ ꙇаꙋ фъгъдꙋйть къ ва аъкꙋи ꙟмꙋнтелꙇ Сїѡ- г.
нꙋлꙋй, ши акола ва аꙇкꙋлта рꙋгъчюнилꙇ лоꙇ, в.
Къ фъръ мъгъярꙇ нꙇ авъда жъртвꙇ ничꙇ Пррчи, ꙇ, д. д.
Къ пре ма марїи лорь, аꙋ хрънꙇть ꙟпꙋꙇтїꙇ кꙋ мꙇ- є.
нꙋни, с, дꙇ. Къ пърйцїи лорь аꙋ трꙇкꙋт ѕ.
пре ꙟмарꙇ, ши пре ꙟІѡрдань, ши аꙋ ашъзат ꙟпъ-
мꙋнтꙋль Ханаанꙋлꙋй, с, єꙇ. Къ фачꙇ бꙇнꙇ з.
кꙋ нꙇмꙋль ѿменꙇскꙋ, зꙋша, ши полїта, Вара,
ши [illegible], с, ѕꙇ, зꙇ. Къ нꙇꙋ пътꙇрꙇ але и.
пъда де пре ꙇнꙇ ата ꙇꙋпъраре, с, дꙇ.
Къ фоарте ꙇкъбиц ши ꙇꙋпъраць, с, дꙇ, ка. д.
Къ ꙟн лорь ꙇсъ лаꙋдꙇ Нꙋмелꙇ лꙋй Дмнзъꙋ. г.
Дꙋпъ ачꙇста ꙇс роагъ ꙇс пїарзъ пре пнмаши
лорь

КА.

лорь пре Вавѵлѡнени.
а. Ачїй къ Вавѵлѡнїнїи пꙋстїиꙇ бꙇсꙇрика лꙋ
Дмнзъꙋ де Іерлимь, дꙇ, г, с, пънъ, д.
в. Къ хꙋлꙇск пре Дмнзъꙋ, с, і, иꙇ, кв, кг.
г. Къ ꙟмплꙋръ тоатъ Іꙋдеѧ де асꙋпричюнꙇ ши де
ръзгатꙇ, с, к.

Ѱалмъ, ОГ.

Кантекꙋлꙋ де ꙟвъцътъръ дать лꙋй Асафь.

а. Пентрꙋ че нꙇй лепъда Дмне, пънъ ꙟвекь? ши пентрꙋ че фꙋмегъ оурцїѧ мънїи Та; спре ѻиле пъшꙋнїей тале?

съборꙋ в. Адꙋци аминте де адꙋнара та, каре ле цей къщигать де тънъ: ши ѡ ай ръскꙋмпърать, тоягꙋль мошїей тале, ачесть мꙋнт а лꙋй Сїѡн.

г. ꙟкареле лъкꙋещи. Ръдикъць

пнїоа

10		137
Rugăciunea lor întăresco-o cu ceaste 10 lucruri:		
Că Dumnezău au legat pace cu ei și le-au făgă-	1	
duit izbăvire și bunătate;		
aceasta arată când zic ei că sânt turma		
pășunii lui Dumnezău, stih 1, și adunarea lui		
Dumnezău, stih 2 *i pročaę*.		
Că pre mai marii lor i-au scos Dumnezău din robia	2	
lui Faraon, stih 2, 12, 13, 14.		
Că S-au făgăduit că va lăcui în muntele Sio-	3	
nului și acolea va asculta rugăciunile lor, stih 2.		
Că-s fără mângâiare, neavând jârtve, nice proroci, stih 9.	4	
Că pre mai marii lor i-au hrănit în pustie cu mi-	5	
nuni, stih 14. Că părinții lor i-au trecut	6	
pren mare și pren Iordan și i-au așăzat în pă-		
mântul Hanaanului, stih 15. Că face bine	7	
cu neamul omenescu zuoa și noaptea, vara		
și iarna, stih 16, 17. Că n-au puteare a le-	8	
păda de pre sine acea supărare, stih 19.		
Că foarte-s scârbiț și supăraț, stih 19, 21.	9	
Că ei vor să laude numele lui Dumnezău.	10	
După aceastea să roagă să piarză pre pizmașii		

		CATHISMA
		lor, pre vaviloneani:
	1	Întâi, că vaviloneanii pustiise beseareca lui
		Dumnezău den Ierusalim, den 3 stih, până 9.
	2	Că hulesc pre Dumnezău, stih 10, 18, 22, 23.
	3	Că împlură toată Iudeea de asupriciune și de
		răutate, stih 20.
	Stih	**Psalom 73**
		Cântecul de învățătură dat lui Asaf
	1	Pentru ce ne-ai lepădat, Doamne,
		până în veac? Și pentru
		ce fumegă urgia mânii<i> Tale
		spre oile pășuniei Tale?
*săborul	2	Adu-Ți aminte de adunarea* Ta,
		carele Te-ai câștigat dentâiu și
		o ai răscumpărat, toiagul mo-
		șiei Tale, acest munte al lui Sion,
	3	în carele lăcuiești. Rădică-Ț

Г.

пꙋтоареле тале спре пꙋстїира лорь ꙟвекь, пре тоть пизмашꙋл че фъче рѣꙋ ꙟсфинцїа та.

д. Ръкнирь пизмашїи тъи пре мижлокꙋль съборꙋлꙋй тѣле, сѣмнеле сале пꙋсеръ семнь.

е. Кꙋноскꙋт фꙋ фїете кареле ръдикънд секꙋриле сале сꙋсь ка ꙟтрꙋ ꙋнь арборе.

ѕ. Акмꙋ ꙟкъ ꙋшиле съпате кꙋ сѣкꙋри ши кꙋ маюре ле зъробеск.

з. Дедеръ фокь ꙟсфинцїиле тале, ꙟ пъмѫнть спꙋркаръ кортꙋль нꙋмелꙋй тъꙋ.

и. Зисеръ ꙟтрꙋ инима са, съле желꙋим де прейнъ, априсеръ тоате кортꙋриле лꙋй Дꙋмнезеꙋ де пре пъ-

Margin: сли. ꙟпротивꙋ тъꙋ,

КА:

ѳ. пъмѫнть. Сѣмнеле ноастре нꙋле ведем, нꙋй май мꙋлть пророкь, ничи нꙋ не име кꙋ ной кареле а цине

ї. пънъ кѫнд. Пънъ кѫнд тевъ ѡкъръ пре тине Дꙋмнезеꙋ пизмашꙋль тъꙋ; аꙋ блъстъмаба пизмашꙋль нꙋмеле тъꙋ пънъ ꙟвѣк?

аї. Пентрꙋ че ꙟтоарчи мѫна та, ши дирѣапта та; скоатеѡ де мижлокꙋ сѫнꙋлꙋй тъꙋ.

вї. Яръ Дꙋмнезеꙋ ꙟпъратꙋль миеꙋ де тъй, фаче спасенїе пре мижлокꙋль пъмѫнтꙋлꙋй.

гї. Тꙋ ай рꙋпт кꙋ пꙋтѣра та мареа, ши ай зъробить капетеле кꙋ цилор ꙟ апе.

дї. Тꙋ ай зъробить капꙋль лꙋй *Левиатань, ши лай да

Margin: * ꙟцелесꙋль: че фа раѡнꙋ къръꙋа апъдѣ трꙋпꙋ мареа демъни каръ пъмъри ле ши фиери: нехо... е. вл.

10		138
picioarele Tale spre pustiirea lor în veac, pre tot pizmașul ce face rău în sfinția Ta*.		*în cortul Tău
Răcniră pizmașii Tăi pre mijlocul săboarălor Tale; seamnele sale puseră semn.	4	
Cunoscut fu fietecarele rădicând săcurile sale sus, ca întru un arbure.	5	
Acmu încă ușile săpate cu săcuri și cu maiure le zdrobesc.	6	
Deaderă foc în sfințiile Tale; oborând la pământ spurcară cortul numelui Tău.	7	
Dziseră întru inima sa: „Să le jehuim dempreună!” Aprinseră toate corturile lui Dumnezău de pre pă-	8	

		CATHISMA
	9	mânt. Seamnele noastre nu le vedem, nu-i mai mult proroc, nice nu e nime cu noi carele ară ști până când:
	10	Până când Te va ocărî pre Tine, Doamne, pizmașul Tău? Au blăstăma-va pizmașul numele Tău până în veac?
	11	Pentru ce întorni mâna Ta? Și direapta Ta scoate-o den mijlocul sânului Tău!
	12	Iară Dumnezău-i împăratul mieu dentâi, face spăsenie pre mijlocul pământului.
*înțeleage-se Faraon, căruia lepădă-i trupul marea, de-l mâncară pasările și fierile Ex. 14:21	13	Tu ai rupt cu putearea Ta marea și ai zdrobit capetele chiților în ape.
	14	Tu ai zdrobit capul lui Leviatan* și l-ai dat

Г.

мънкаре лъкуиторилоръ ꙟпустіе.

еі Туай рупть фънтъна ши изворуль туай ускать ръурнле мари.

еі Атай зуа, ши атай ноапта, туай гътта лумина, ши соареле.

зі Туай пусь тоате хотаръле пъмѫтулуй, вара, ши иана, ту лей ръдуит.

иі Адуць аминте де ачаста, къ пимашул блатъмѫ пре дмнул, ши ѡменїи небунїи скъбеск пре нумеле тъу.

ді Съ ну дай съборулуй пимашило суфлетул туртурелей тале, съборул сурманило тъй ну уита пѫнѫ ꙟвѣк.

к. Катѫ спре лѣгътура та, къ са ꙟплут локуриле ꙟтунекате апъмѫнтулуй, де лъ-

Іс хс. зі. с, є, ѕ. чн: к. е, ді.

пать

Ка:

ка кꙋира не дирѣпцило. Съну сѫ ꙟтоаркѫ чѣ зробит ку рушине, чѣ мишелул ши сурманул съ лауде нумеле тъу.

кв Сколѫ дмне, џюдекѫ нъра та: адуци аминте де ѡкара та: карѣ ць фаче небунул тоатѫ зуа.

кг Нуте уита де гласул пимашило тъу, ни сунетул челор че съ ръдикѫ спре тине: къ крѣще пуруреа. Слв.

Сума: Ѱаломъ, од.

Роагъсе двдь дєпреунѫ ку алаци ꙟпаттении крешини, карїи ръмъсесе ку ель, ꙟзилеле луй саул ꙟкѫ ши дупѫ моартѫ луй, ши дъ харь луй дмнзъу пентру къ лаумѫтуит пре ел де тоате скъбеле пимашлоръ луй, ши ларъдикат спре кръире, с, в.

Дупѫ ачѣѫ съ роагѫ сѫй дѫ ꙟпъръціе де плин, ши съ куноаскѫ ши ате нѣмурн, але луй ꙟиль ши съсе пльте тоць кътрѫ ель, съ ва аскуата дмнзъу ꙟ

10		139
mâncare lăcuitorilor în pustie. Tu ai rupt fântâna și izvorul, Tu ai uscat râurile mari. A Ta-i zua și a Ta-i noaptea, Tu ai gătat lumina și soarele. Tu ai pus toate hotarăle pământului; vara și iarna Tu le-ai rânduit. Adu-Ț aminte de aceasta, că pizmașul blastămă pre Domnul și oamenii nebuni scârbesc pre numele Tău. Să nu dai săborului pizmașilor sufletul turturealei Tale, săborul surumanilor Tăi nu uita până în veac. Caută spre legătura* Ta, că s-au împlut locurile întunecate a pământului de lă-	15 16 17 18 19 20	Ex. 17:5, 6; Num. 20:11 *pacea

		CATHISMA
	21 22 23	cuirea nedirepților. Să nu să întoarcă cel zdrobit cu rușine; ce mișelul și surumanul să laude numele Tău. Scoală, Doamne, giudecă pâra Ta: adu-Ți aminte de ocara Ta, carea-Ț face nebunul toată zua. Nu Te uita de glasul pizmașilor Tăi, nici sunetul celora ce să rădică spre Tine, că creaște pururea! Slava.
Summa		**Psalom 74** Roagă-se David dempreună cu alalți israilteani creștini carii rămăsease cu el în zilele lui Saul, încă și după moartea lui. Și dă har lui Dumnezău pentru că l-au mântuit pre el den toate scârbele pizmașilor lui și că l-au rădicat spre crăire, stih 2. După aceaea, să roagă să-i dea împărăție deplin, și să-l cunoască și alte neamuri ale lui Israil, și să se pleace toți cătră el. Să-l va asculta Dumnezău în-

тръ ачастъ потъ алуи, ель ѫкъ ва фаче ачесте лукрури ѫтру ѫпърьціа луи: Рѫдзиа тутуриа. динꙗ дирегъторй дирепцилор ѫнаꙗра луи, С, Д.

Къ пре чей не дирепцій ва чета, дѣ, Е, С, П, Г. в.

Къ ачипричюна ши не мила челоръ фъръ леџе ва г. потени, С, аі. Къ пре чей дирепцій ва избъви, С, аі. д.

Псаломъ, од.

Дмкалулуй Кънтърилоре, Ну пиерде: Псалом, ши кънтек Дате луи Асафе

Лъудъм пре тине доамне, лъудъм пре тине, къ апроапей нумеле тъу: избъвиціи тъй вестеск тоате минуниле тале. б.

Кънде вой луа дерегъторіа чей рънduитъ міе, еу ѫдирептате вой џюдека. Топіасе пъмънтул ши тоци вієцуиторіи спре ел: іаръ еу вой ѫтъри стълпіи луи. г. д.

е. Зишь небунилоръ, ну небуниреци, ши пъкътошилоръ ну ѫнълцареци корнул. Ну ѫнълцареци ѫналціе корнул востру, ши ну грънреци ку грумазул ѫвъртошать.

Іпре дх незине дирепте Ал., Е: ка

з. Къ ничи дела ръсърит ул соарелу, ничи дела апус, ничи де пустіе вине ѫнълцара: Къ Дмнезъу џюдекъторю ѥсте, пре честал смерѩще, ши пре чела ѫналцъль. н.

Къ пъхарул ѫмъна Домнулуй ѥсте ши винул че рушаще ѫтрєсул, ши є плинь де местекътуръ, ши тоарнъ де еа ши дрожділе лу ѫкъ ле сугь, ши ле беу тоци пъкътошіи пъмънтулуй. ѳ.

10		140
tru această pohtă a lui, el încă va face aceaste		
lucruri întru împărăția lui: Rândui-va tutin-	1	
dinea diregători drepți în țara lui, stih 4.		
Că pre cei nedirepți-i va certa, den 5 stih, până 10.	2	
Că asupriciunea și nemila celor fără leage va	3	
conteni, stih 11. Că pre cei direpți-i va izbăvi, stih 11.	4	
Psalom 74		
Dascalului cântărilor; „Nu piarde". Psalom și cântec	1	
dat lui Asaf		
Lăudăm pre Tine, Doamne, lă-	2	
udăm pre Tine, că aproape-i		
numele Tău. Izbăviții		
Tăi vestesc toate minunile Tale.		
Când voiu lua deregătoria ce-i	3	
rânduită mie, eu în direptate		
voiu giudeca. Topiia-se pămân-	4	
tul și toți viețuitorii spre el;		
iară eu voiu întări stâlpii lui.		

		CATHISMA
	5	Ziș nebunilor: „Nu nebunireți!"
		și păcătoșilor: „Nu înălțariți
	6	cornul! Nu înălțareți în
		nălție cornul vostru și nu grăi-
*spre Dumnezeu		reți cu grumazul învârtoșat*!"
nedireptate.	7	Că nici de la răsăritul soarelui,
		nici de la apus, nici den pustie
Dan. 5:21	8	vine înălțarea. Că Dumnezău
		giudecătoriu easte; pre cesta-l sme-
		reaște și pre cela înalță-l.
	9	Că păharul în mâna Domnului
		easte și vinul ce rușaște într-în-
		sul; și e plin de mestecătură,
		și toarnă den el, și drojdiile lui
		încă le sug și le beau toți pă-
		cătoșii pământului.

Ї. рма.

Ниръ е вои вести ꙟвѣкь, ши вои кѫта дмнезъулуи луи Їакѡв. — ї.

Ши тоате коарнеле пъкътошилѡр вои здроби, ши съворь ꙟнѫца коарнеле дирепцилорь. — аї.

Ѱаломь, ов.

Сумма:

Ѡаменїи де Їоудеа да харь луи Думнезъу, (Карїи а віиат ꙟзилеле луи Езекїе Краю.) пентру къ ау мътуит пре еи де робіа Асирїеи карїи жеху́иеи цара лорь, че фїинд ꙟпрецюрулъ ѡрашулуи Лунеи ка съль батъ. Бътуи пре еи Дмнезъу ку ꙟцерулъ съу, ѡморѫдуи ꙟтрьѡ ноапте, рпе, де мїи. Дупъ ачеста спуне че бине ау фъкуть Дмнезъу ку еи, кѫндь ау избъвит дентра челе педепсе чеѧ арать ꙟчестї, г, лукоу: — е цр, аі. ѕ, и, ле.

Къ ау котенить съ ну нъвъличкъ съпустїаскъ Їерлимъ, с, д. — а.

Къ ау пїердуть ку ꙟцеръ — в.

с, е, ѕ, з. Къ ау дать жехуитуръ ш — г.

добъда де стъла дела пиманшїи ло, ѕ, и, д, ї.

Ѱало

КА:

с,

Ѱаломь, ое.

а. Даскалулуи Кѫнтърилорь ꙟлъуте, Ѱалом ши кѫнтаре дате луи Асафе.

в. Куноскут уи ꙟтр Їоудеа Дмнезъ, ꙟтр Їсраиль маре нумелъ луи.

г. Ши ѧсте кортулъ луи ꙟСалим ши лъкуиръ луи ꙟСїѡнь.

д. Акола ау фрѫнт съцецнле аркулуи, павъца, спата, ши ръзбоиль.

е. Лумина ть еши ши мъриь де мунцїи жехуиреей. — Тавър Сурїа нилѡ

ѕ. Жехуицї фуръ тарїи ку инима: адормиръ сомнуль съу, ши ну афлаъ (путере) ꙟмъннуле сале тоць барбацїи тари.

з. Пентру чертарѧ Дмнезъуль луи Їакѡвь, адур-

мегаѫ

10		141
Iară eu voiu vesti în veac și voiu cânta Dumnedzăului lui Iacov.	10	
Și toate coarnele păcătoșilor voiu zdrobi și să vor înălța coarnele direpților.	11	
Psalom 75		
Oamenii den Iudeea dau har lui Dumnezău (carii au viat în zilele lui Iezichie craiu), pentru că i-au mântuit pre ei den robia Asiriei, carii jehuise țara lor; ce fiind împregiurul orașului Limnei ca să-l bată, bătu-i pre ei Dumnezău cu îngerul Său, omorându-i întru o noapte 185 de mii. După aceastea, spune ce bine au făcut Dumnezău cu ei, când i-au izbăvit dentr-aceale pedeapse ce să arată în ceaste 3 lucru<ri>:		Summa 2 Regi 19:8, 35
Că au contenit să nu năvălească să pustiască Ierusalimul, stih 4.	1	
Că i-au pierdut cu îngerul, stih 5, 6, 7.	2	
Că le-au dat jehuitură și dobândă destulă de la pizmașii lor, stih 8, 9, 10.	3	

		CATHISMA
	Stih	**Psalom 75**
	1	Dascalului cântărilor în laute. Psalom și cântec dat lui Asaf
	2	Cunoscutu-i întru Iudeea Dumnezău; întru Israil mare-i numele Lui!
	3	Și easte cortul Lui în Salim și lăcuirea Lui în Sion.
	4	Acolea au frânt săgețile arcului, pavăța, spata și războiul.
*tabăra sirianilor	5	Luminat ești și mărit den munții jehuireei*!
	6	Jehuiți fură tarii cu inima: adormiră somnul său și nu aflară (puteare) în mânule sale toț bărbații tari.
	7	Pentru certarea Ta, Dumnezăul lui Iacov, adur-

мїтаꙋ карꙋль ши калꙋль.

Тꙋ гроазникь єщи, ши чине ва ста ӑнаинтата: кѫндь сѫ ӑчи де мѫнїа та. | н.

Де чериюри ай фѫкꙋть съсе аꙋзѫ ꙋндецꙋль, пѫмѫнтꙋль сaꙋ спѫмѫтать, ши саꙋ ѿдихнить. | д.

Кѫндь съва скꙋла Дмнѕѫꙋ спре цюдекатѫ, сѫмѫтꙋеаскѫ тоцй блѫнзїи пѫмѫнтꙋлꙋй. | і.

Кѫ мѫнїа ѡаменїлорь лаꙋдѫ пре тине, ши кꙋ рѫмѫшица мѫнїилор ӑчицейвери. | аі.

Фѫгѫдꙋици ши даци Дмнꙋлꙋй дмнѕѫꙋлꙋй ворꙋ, тоцй чеа че сѫнте ӑпрецюрꙋль лꙋй: адꙋчеци лꙋй дарꙋри челꙋй ӑфрико- | бі.

Карїи ѿморѫ ӑцирѫ

ѡ б | шито

| гі.

шетории. Чела че ӑ сꙋфлетꙋл боѧрилорь, ши ӑсте ӑфрикошеторю Краилорь пѫмѫнтꙋлꙋй.

Ѱалом, ов:

Сꙋмма: | а.

Кꙋпринде чеcть Ѱаломь ӑвѫцѫтꙋрѫ діпре мѫгѫрꙋ ѿмꙋлꙋй крещинь, кꙋмь трєбꙋє сѫсе мѫгѫє декa нꙋль аскꙋлтѫ нꙋмай декѫть ӑтрꙋ рѫгѫчюна лꙋй: ши кѫндꙋшь діпартѫ ацюториꙋль лꙋй діке кѫтрѫ єль, атꙋнчеа ꙗрѫ арата ӑпида лꙋ Асафь: кареле спꙋне нѫдежда са де спре аскꙋлтарѫ рꙋгѫчюнїи лꙋй, є, б.

| б.

Дꙋпѫ атѫ арата кꙋ саꙋ рꙋгать кꙋ хїєрбеитѫлѫ, ши кꙋ тоатѫ инима ӑтрꙋ рꙋгѫчюна лꙋй, ши ӑкѫ нꙋ лаꙋ аскꙋлтать, чѫ ӑкѫ лаꙋ испитить, ді, г, є, пѫнѫ, аі.

є, | г.

Дꙋпѫ ачеcта спꙋне кꙋ саꙋ мѫгѫи ӑтр та йспи:

| а.

Даскалꙋлꙋй кѫтериꙋ спре Їадꙋѳꙋм: Ѱаломꙋл лꙋй Асафь.

| б.

Кꙋ гласꙋл мїєꙋ кѫтрѫ Дмнꙋл а стрига, гласꙋл мїєꙋ кѫтрѫ Дмнѕѫ ши аскꙋлтѫмѫ:

ѕ з.

10		142
mit-au carul și calul*.	8	*carii omorâră îngerul
Tu groaznic ești, și cine va sta înaintea Ta când să încin-de mânia Ta? Den ceriuri ai făcut să se auză giudețul, pă-mântul s-au spământat și s-au odihnit.	9	
Când să va scula Dumnezău spre giudecată, să mântuiască toți blânzii pământului.	10	
Că mânia oamenilor laudă pre Tine și cu rămășița mâniilor	11	
încinge-i-veri. Făgăduiți și dați Domnului Dumnezăului vostru, toț ceia ce sânteț împregiurul Lui; aduceți Lui daruri, Celui înfrico-	12	

		CATHISMA
	13	șetoriu, Cela ce ia sufletul boiarilor și easte înfricoșe-toriu crailor pământului.
Summa		**Psalom 76**
	1	Cuprinde cest psalom învățătură despre mân-gâiarea omului creștin, cum trebuie să se mângâie deaca nu-l ascultă numaidecât întru rugăciu-nea lui și cându-ș departă agiutoriul Lui de către el; aceastea să arată în pilda lui Asaf, carele spune nădeajdea sa despre ascultarea rugă-
	2	ciunii lui, stih 2. După aceaea, arată cum s-au rugat cu herbenteală și cu toată inima întru rugăciunea lui și încă nu l-au ascultat, ce încă l-au ispitit, den 3 stih, până 11.
	3	După aceastea, spune cum s-au mângâiat într-acea ispită.
Stih		
	1	Dascalului cântărilor spre Idithum. Psalomul lui Asaf
	2	Cu glasul mieu cătră Domnul am strigat; glasul mieu – cătră Dumnedzău și ascultă-mă.

Г.		рмг.

Азѹа съпърърїй мѣле кътаѹ пре дмнѕъ: мъна ма ера тинсѫ ноапта не ꙟчетат, (ши нѹ оустени) сѹфлетѹл мїеѹ нѹ врѣ съсе мъгъе. г.

Поменїамѫ де дмнѕъ, ши мѫ тѹрбѹра: гъдїамѫ, ши съ ꙟгреѹра сѹфлетѹ мїе: д. Цинѹтай стрежѹира окилѡ мїей, зробитѹсь ши нам пѹтѹт гръи. е. Атѹнче гъдїнмѫ де зилеле детъю, ши де анїи ча трекѹт. ѕ. Поменїамѫ де кънтекѹль мїеѹ: ноапта ꙟтрѹ инима ма гъдїамѫ, лѹа аминте сѹфлетѹ мїеѹ, зикъдь. з. Аѹ пънѫ ꙟвѣчи мъва лепъда дмнѕъ? ши нѹва май врѣ съм фїе кѹ бине? и.

ѡ г   аѹ

КА:

д. Аѹ доарѫ сау сфършит пънѫ ꙟвѣкь мила лѹй? аѹ сфършитѹсаѹ кѹвънтѹль лѹй де нѣмь ꙟнѣмь.

г. Аѹ оуйтатѹсаѹ Дмнезъѹ да милѹира? аѹ ꙟкисаѹ ꙟтрѹ мънїа са милеле сале?

аі Ши зиш, съвбичюна мѣй ачѣста, дирѣпта челѹй де нъцїе скимбалева.

бі Поменїюмѫ де лѹкрѹриле Дмнѹлѹй, къ поменїамѫ де чепѹть де минѹниле тале.

гі Ши кѹцетам ꙟтоате лѹкрѹриле тале, ши де лѹкрѹриле тале гръїа зикъдь.

ді Дмне ꙟсфинцїей кала та, чине Дмнезъѹ маре ка Дмнезъл норѹ.

еі Тѹ дмнезъѹ че фачи минѹни, съ-

кѹта

10		143
În zua supărării meale căutaiu pre	3	
Dumnedzău; mâna mea era tinsă noap-		
tea neîncetat (și nu usteni), su-		
fletul mieu nu vrea să se mângâie.		
Pomeniia-mă de Dumnedzău și mă	4	
turbura, gândiia-mă și să împresu-		
ra sufletul mieu. Ținut-ai stre-	5	
juirea ochilor miei, zdrobitu-s și		
n-am putut grăi. Atunce gândiiu-	6	
mă de zilele dentâiu și de anii ce-au		
trecut. Pomeniia-mă de cânte-	7	
cul mieu; noaptea întru inima		
mea gândiia-mă, lua aminte sufletul		
mieu, zicând: Au până în veaci	8	
mă va lepăda Dumnedzău? Și nu va mai		
vrea să-m fie cu bine?		

		CATHISMA
	9	Au doară s-au sfârșit până în
		veac mila Lui? Au sfârșitu-s-au
		cuvântul Lui den neam în neam?
	10	Au uitatu-S-au Dumnezău de-a
		miluirea? Au închis-au întru mânia
	11	Sa milele Sale? Și ziș: Slăbi-
		ciunea mea-i aceasta; direapta Ce-
		lui den nălție schimba-le-va.
	12	Pomeniiu-mă de lucrurile Domnu-
		lui, că pomeniia-mă den ceput de
	13	minunile Tale. Și cugetam
		în toate lucrurile Tale, și de lu-
		crurile Tale grăiia, zicând:
	14	Doamne, în sfinție-i calea Ta! Cine-i
		Dumnezău mare ca Dumnezăul nostru?
	15	Tu, Dumnezău ce faci minuni, fă-

кꙋтай кꙋноскꙋтъ ꙟтрꙋ ѡамєнїи пꙋтѣрата. Избъвитай кꙋ брацꙋл тъꙋ ѡамєнїи тъй, фїй лꙋй Їаков шй а лꙋй Їѡсифь. (вї.)

Възꙋръте пре тине апеле дмне, възꙋръте пре тине апеле, шй сътемꙋръ: адънкꙋреле ꙟкъ съкльтиръ. (зї. — Їсхо. кї. с. кл.)

Нꙋорїй оу даръ апеле, шй дедеръ тꙋнеть, ꙟкъ шй съцецилє Тале стръбать. (иї. — Їсхо. кї. с. кд.) Гласꙋль тꙋнетꙋлꙋй тъꙋ, съ аꙋде ꙟвъздꙋхъ; фꙋлџериле тале лꙋминаръ ꙟпрецюрꙋль пъмѫнтꙋлꙋй, клътисє шй фꙋ кꙋтремꙋрать пъмѫнтꙋль. (дї.)

Ꙟ Мареи кале та, шй кърърилє тале ꙟ апе мꙋлте: шй кърърїле Тале (кї.)

кꙋно

(ка) нꙋскꙋ кꙋноскꙋ. Повъцитай ѡамєнїи Тъй ка оиле, кꙋ мъна лꙋй Мѡѵсїи шй алꙋй Аарѡнь. СЛАВА:

КАѲІСМА, АІ. ѰАЛОМЬ, ОЗ.

Сꙋмма: Честъ Ѱалом ꙟте ꙟвъцъторю, къ ꙟвацъ ꙟтрꙋ ел шй аратъ Ѱаломникꙋль, къ Дмнєзꙋ воаще бине ѡаменилорь сей шїй дирепть, ꙟтрꙋ избъндира пизмашилорь, кꙋмь съ аратъ ꙟ мꙋлте пилде. Пърциле честꙋй Ѱаломь май съ самъ сꙋнть, в. (а.) Ꙟчепента предословїей шй повестѣ лꙋкрꙋрилорь. Ꙟ Пресловїе, ꙟдънъ пре Їнатъ ни съ фїе ꙟсклътъторїи, с, а. (в.) Дꙋпъ атѣ аратъ дє пре че лꙋкрꙋри ва съ гръ къ, г, в, г, д. Ꙟпа, в, пате побитъ де, г, лꙋкръ. (а. в.) Ꙟтю де бꙋнътатѣ лꙋй Дмнєзеꙋ че а фъкꙋт Їнатънилор, Спꙋне нехꙋтнитѣ Їнатънилор, с, е.

а, г, а

10		144
cut-ai cunoscută întru oamenii		
putearea Ta. Izbăvit-ai	16	
cu bratul Tău oamenii Tăi, fii<i>		
lui Iacov și ai lui Iosif.		
Văzură-Te pre Tine apele, Doamne,	17	
văzură-Te pre Tine apele și să te-		
mură; adâncurele încă să clătiră.		
Nuorii udară apele și deade-	18	
ră tunet; încă și săgețile Ta-		
le străbat. Glasul tune-	19	
tului Tău să aude în văzduh;		
fulgirile Tale luminară împre-		
giurul pământului; clăti-se și		
fu cutremurat pământul.		
În mare-i calea Ta; și cărările	20	
Tale, în ape multe; și cărările Tale		

		CATHISMA
	21	nu să cunosc. Povățit-ai oame-
		nii Tăi ca oile, cu mâna lui Moisi
		și a lui Aaron. Slava.
Summa		
		Cathisma 11. Psalom 77
		Cest psalom easte învățătoriu, că învață întru el
		și arată psalomnicul că Dumnezău voiaște bi-
		ne oamenilor Săi și-i dirept întru izbândi-
	1	rea pizmașilor, cum să arată aiave den multe
		pilde. Părțile cestui psalom mai cu
	2	samă sânt 2: Începenia predosloviei și
		poveastea lucrurilor. În predoslovie îndeamnă
	1	pre israilteani să fie ascultători, stih 1.
	2	După aceaea, arată de pre ce lucruri va să grăias-
		că, stih 2, 3, 4. În a 2 parte povestească de 3 lucruri:
		Întâiu, de bunătatea lui Dumnezeu, ce au făcut israiltea-
		nilor. Spune nehărnicia israilteanilor, stih 5.

ЛІ. | рМВ.

Арата-кэ ꙗ бътэ Дмнзъ, пїентрꙋ ні хърнічїѧ ло- | Г.

Ѱаломъ, ОЗ.

Кꙟнтекъ ꙟвъцътори Дать лꙋи Асафъ. | С,

Аскꙋлтаци ѡ аменїи мїен лецѧ мѧ, плекаць оурекѧ воастрѫ кътрѫ кꙋветел ротꙋлꙋи мїеꙋ. | А.

Дешкидевою ꙟпндѫ ротꙋл міе: гръивою тайнеле де чепꙋт. | В. | вн, мд. С, Е. МА: Гі. С, ле.

Кареле аꙋзи ши ле кꙋноскꙋм, ши пъринцїи ноцри ле спꙋсерѫ ноаѡ. | Г.

Нꙋлевѡ аскꙋнде де фїи лор, карїи ле вѡ повести немꙋлꙋи вениториꙋ: лаꙋделе Дмнꙋлꙋи, ши пꙋтера лꙋи ши минꙋниле лꙋи че фъкꙋ. | Д.

ѧ ширъ

КА:

е мо, д. С, д. ѕ. С. з.	Е.	Ши ръдикѫ мъртꙋрїе ꙟ Їаковъ, ши пꙋсе лецꙋ ꙟ Ізлъ, карѧ порꙋчи ръцнилоръ ноцри, ка съ ле спꙋе фїилоръ съи.
	Ѕ.	Ка съ ле кꙋноаскѫ немꙋль веніторїю, ши фїи карїи вѡ наще скꙋласевѡ ши воръ повести фїилоръ съи:
	З.	Ка съ пꙋе спре Дмнзъꙋ нъдеждѧ са, ши съ нꙋ оуйте лꙋкрꙋриле лꙋи Дмнзъꙋ, ши съ пъзѣскѫ порꙋнчиле лꙋи.
	Н.	Ши съ нꙋ фїе ка пъринцїи лоръ, ши съ нꙋ фїе немь де спъцить дела Дмнзъꙋ ши ꙟдъръпътник: немꙋ кареле нꙋ ши ꙟдерепътѫ инима са, ни фꙋ кредичоесь лꙋи Дмнзъꙋ сꙋфлетꙋль лꙋи.
тир, з. о, ..., С, дї. Амо, з. С, зї.	Ѳ.	Фїи лꙋи Ефремь

ꙟ...

11		145
Arată cum i-au bătut Dumnezău pentru nehărnicia lor.	3	
Psalom 77		
Cântec învățătoriu dat lui Asaf	Stih	
Ascultați, oamenii miei leagea mea, plecaț ureachea voastră cătră cuventele rostului mieu.	1	
Deșchide-voiu în pildă rostul mieu, grăi-voiu tainele den ceput,	2	Ps. 49:5; Mat.13:35
carele auzim și le cunoscum, și părinții noștri le spuseră noao.	3	
Nu le vom ascunde de fii<i> lor, carii le vor povesti neamului venitoriu: laudele Domnului și putearea Lui și minunile Lui ce făcu.	4	

		CATHISMA
Deut. 4:9,6,7	5	Și rădică mărturie în Iacov; și puse leage în Israil, carea porânci părinților noștri ca să le spuie fiilor săi.
	6	Ca să le cunoască neamul venitoriu. Și fii<i> carii vor naște scula-se-vor și vor povesti fiilor săi.
	7	Ca să-ș puie spre Dumnezău nădeajdea sa și să nu uite lucrurile lui Dumnezău și să păzească poruncile Lui.
	8	Și să nu fie ca părinții lor, și să nu fie neam despărțit de la Dumnezău și îndărăptnic, neam
2 Regi 17; Os. 10:14; Amos 7:17		carele nu-ș îndereaptă inima sa, nici fu credincios lui Dumnezău sufletul lui.
	9	Fii<i> lui Efrem

ꙟ армаци съцетънд кꙋ аркꙋл, ꙟтоарчеръ доꙋл ꙟзи де ръзбоѵ.

і. Нꙋ пъзиръ пачѧ лꙋй Дмнезеꙋ, ши ꙟтрꙋ лѣцѧ лꙋй нꙋ врꙋръ съ ꙟмбле.

ꙟі. Ши съ оуитаръ де лꙋкрꙋриле лꙋй, ши де минꙋниле лꙋй, кареле арътасе лорь.

ві. ꙟнаинтѧ пъринцилор лорь, фъкꙋсе минꙋни ꙟ пъмѫнтꙋл Егѵптꙋлꙋй, ꙟ кѫмпꙋл лꙋй Таніс.

гі. ꙟпърци мара, ши трекꙋ пре єй, ши фъкꙋ аста апеле ка о грьмадъ.

ді. Ши повъцꙋі пре єй зꙋа кꙋ нꙋорꙋ, ши тоатъ ноаптѧ кꙋ лꙋминъ де фок.

єі. Крепъ стѫнка ꙟ пꙋстіє, ши адъпъ пре єй, ка де адѫнкꙋри мари.

ѕі. Ши скоасе апе де пїатръ: ши сло

Ісх. ді. Є. ꙟ. Ісх. гі. Є. ке. Ісх. зі. Є. ѕ. Пс. Чис. к. ді. Ѡ. мѧ. Кор.

зі. бозїи апе ка рꙋриле. Ши іаръ греширъ лꙋй, мъніинд пре ꙟнъл-цатꙋл ꙟ пъмѫнтꙋл сечетоꙋ.

иі. Ши ꙟспитиръ пре Дмнезеꙋ ꙟтрꙋ инима са, черѫнд мѫнкаре дꙋпъ поꙋфта лорь. Ши гръиръ ꙟпро-

ді. тива лꙋй Дмнезеꙋ: зисеръ, аꙋ поате Дмнезеꙋ гъти мась ꙟ пꙋстіє?

к. Итъ лови пїатра ши єширъ апе, ши пъраеле съ ꙟмплꙋръ де апе: аꙋ пꙋтѣва ши пѫине да? аꙋ гътава карне ѡаменилорь сѫй?

ка. Пентрꙋ ачѣа аꙋзи Дмнезеꙋ, ши съ мѫніе, ши съ ꙟчисе фок ꙟ Іаков: ши съ апринсе мѫніе спре Ісраил.

кв. Пентрꙋ къ нꙋ крезꙋръ лꙋй Дмне-

Чис. ді. Ѳ. ѕ. Кꙋкерь. Ісх. зі. Ѡ. ѕ. Чис. аі. Є. ѕ.

11		146
înarmați, săgetând cu arcul,		
întoarseră dosul în zi de războiu.		
Nu păziră pacea lui Dumnezău;	10	2 Regi 17:7
și întru leagea Lui nu vrură să îmble.		
Și să uitară de lucrurile Lui	11	
și de minunile Lui carele aräta-		
se lor. Înaintea părinților	12	
lor făcuse minuni în pământul		
Eghipetului, în câmpul lui Tanios.		Ex. 14:21; 15:8
Împărți marea și trecu pre ei	13	Ex. 13:22; Ps.
și făcu a sta apele ca o grămadă.		104:39
Și povățiia pre ei zua cu nuorul	14	Ex. 17:6
și toată noaptea, cu lumină de foc.		*piatra
Crepă stinca* în pustie și adă-	15	Num. 20:11;
pă pre ei ca den adâncuri mari.		Ps. 104:41;
Și scoase ape den piatră și slo-	16	1 Cor. 10:4

		CATHISMA
	17	bozi ape ca râurile. Și iară
		greșiră Lui, mâniind pre Înăl-
		țatul în pământul secetos.
	18	Și ispitiră pre Dumnezău întru
		inima sa, cerând mâncare după
Num. 11:1,4	19	pohta lor. Și grăiră împro-
		tiva lui Dumnezău; ziseră: „Au
		poate Dumnezău găti masă în pustie?
*curseră	20	Iată, lovi piatra și ieșiră* ape;
Ex. 17:6		și păraiele să împlură de ape. Au
		putea-va și pâine da? Au găta-va
		carne oamenilor Săi?”
Num. 11 :1	21	Pentru aceaea auzi Dumnezău și
		Să mânie, și să încinse foc în Iacov
		și să aprinse mânie spre Israil.
	22	Pentru că nu crezură lui Dumne-

зъꙋ, ни нъдъдꙋиръ ктрꙋ спиіа лꙋ.

кг Ши съвъ къ поръчиисе Ноорило де сꙋсь, ши дескисебсе оушиле черюлꙋи.

кд Ши плоасе ло Манна де мъникаре, ши пъине черѣскъ дедесе лорь.

ке Пъина черѣскъ мъкъ омꙋл: мъкаре тримесе лорь пънъ ла саціꙋ.

кѕ Скорни аꙋстрꙋ де чери, ши адꙋсе кꙋ путѣрѧ са аꙋстрꙋ.

кз Ши плоѡ спре ей, карне ка прахꙋ, ши ка нъсипꙋл мъріен пасъри збꙋрътоаре.

ки Ши ле погоръ мижлокꙋль таберій лорь, ши прецюрꙋль кортꙋрилорь лѡрь.

кѳ Ши мъкаръ, ши съ сътꙋраръ фоарте, къ че потѣе ле адꙋсесе лорь.

Іѕх: ѕі. Іѡ. ѕ. ла. Ко. г. Іѕх. ѕі. гі. чи ла. въ тѫл де ларъ съриті. Чтн. ла. ла.

л. Йнкъ нꙋ ера де пъртатъ поxта ло, че фіинд мъкаръ ло гꙋра ло.

ла Кѫдь съ априисе мъніа лꙋй дꙋмнезъꙋ спре ей, ши ѡмоаръ оунии де грашіи лорь, ши пре алешіи лꙋй Ісраиль здробій.

лв Дꙋпъ ачѣста дꙋпъ тоате аръ май греширъ, ши нꙋ крезꙋръ минꙋниле лꙋй.

лг Пентрꙋ ачѣѧ съ амнтꙋиръ зилеле лорь дешѣрть, ши аніи ло дерабъ.

лд Кѫдь ѡмораѫ пре ей, атꙋнче кътаѫ пре ель: ши съ тꙋрна ши мънека кътръ дмнзъ.

ле Ши съ поменіа къ дмнзъꙋ ѥсте стинка лорь, ши дмнзъль де нъціей избъвиторюль лорь.

Чтн. ді. ве. аг. а. ко. е. Чтн. ді. ѕі.

11		147
zău, nici nădăjduiră întru spăsenia Lui,	23	
Și săva că porâncise nuorilor de sus și deșchisease ușile ceriului.		
Și plouase lor mannă de mâncare și pâine cerească dedease lor.	24	Ex. 16:14; Iov 6:31; 1 Cor. 10:3; Ex.
Pâinea îngerească mâncă omul mâncare trimease lor până la sațiu.	25	16:13; Num. 11:31
Scorni austru* den ceriu și aduse cu putearea Sa austru.	26	*vântul de la răsărit
Și ploo spre ei carne ca prahul și ca năsipul mării pasări zbu-	27	
rătoare. Și le pogorî în mijlocul taberii lor și împregiurul corturilor lor.	28	Num. <11>:31
Și mâncară și să săturară foarte, că ce poftise, le adusease lor.	29	

		CATHISMA
Num. 11:33; 1 Cor. 10:5	30	Încă nu era depărtată pohta lor, ce fiind mâncarea lor în gura lor,
	31	când să aprinse mânia lui Dumnezău spre ei și omorî unii den grașii lor și pre aleșii lui
Num. 14:16	32	Israil zdrobi-i. După aceastea după toate, iară mai greșiră și nu crezură minunile Lui.
	33	Pentru aceaea să amistuiră zilele lor în deșert și anii lor, în-
	34	degrabă. Când omorâia pre ei, atunce căuta pre El și să înturna; și mâneca cătră Dumnezău.
	35	Și să pomeniia că Dumnezău easte stinca lor și Dumnezăul den nălție-i izbăvitoriul lor.

ꙟл. | рмн.

Ши съ кꙋнꙗрїѧ лꙋй кꙋ ростꙋл съ ши кꙋ лимба са минцїѧ лꙋй. лв

Іаръ инима ло нꙋ ера дирептъ кꙋ ел, нїчи съ ꙟкрезꙋръ ꙟ пачѧ лꙋ. лз

Іаръ ел фїинд милостив, ертъ стрымбътатѧ лор ши нꙋ пїердꙋ: ши де мꙋлте ωри ꙟтоарсе оурџїа са, нїчи апринсе тоатъ мънїѧ са. лн

Адꙋсеш аминте къ трꙋп : ши дꙋхꙋръ трекъторїи кареле нꙋсъ май ꙟтоарнъ. лѳ (Іѡ: д. а.) Де къте ωри мъниїаръ пре ел ꙟ пꙋстїе, шил ꙟтъръта̀ръ ꙟ пъмънт сечетос. м. (Іп. д. ...)

Ши съ ꙟтꙋрнаръ ши испитиръ пре Дꙋмнезъꙋ: ши сфинтꙋл лꙋй Ісраил пꙋсерлъй хотарь. ма Ши нꙋш адꙋ- мв

сѣръ

кл:

серъ аминте де мъна лꙋй, ꙟ зꙋа чей избъви пре ей де мъна пимашꙋлꙋй лор. мг Нїчи чеꙗꙋ че пꙋсесе ꙟ Егїпет семнеле сале, ши минꙋнеле сале ꙟ къмпꙋл лꙋй Танїс.

мд (Іѯ. з. к.) Ши ꙟтоарсе ꙟ сънџе апеле лор, ши извоареле лор ка съ нꙋ бѣе.

ме (Іѯ. н. т. кд. ѕ.) Тримесе пре ей тот фелюл де мꙋще, ши мъска пре ей: ши броаще, кареле аминстꙋѧ пре ей.

мѕ (Іѯ: і. г.) Ши деде гъндачилор родꙋл лор, ши агонисита ло лъкꙋстелор.

мз (Іѯ: д. г. фрꙋгаріи) Ши бътꙋ кꙋ грындине вїиле ло, ши пометеле лор кꙋ фꙋлцери.

мн Ши деде добитоачеле лор грындинїей, ши авꙋцїѧ лор, къ бꙋниле

апри

11		148
Și să cuciriia Lui cu rostul său, și cu limba sa mințiia Lui.	36	
Iară inima lor nu era direaptă cu El, nici să încrezură în pacea Lui.	37	
Iară El, fiind milos, iertă strâmbătatea lor și nu-i pierdu; și de multe ori întoarse urgia Sa nici aprinse toată mânia Sa.	38	
Aduse-Ș aminte că-s trup și abur trecătoriu carele nu să mai	39	Iov 4:4
întoarnă de câte ori mâ- niară pre El în pustie, și-L întă- râtară în pământ secetos.	40	Num. 14:22
Și să înturnară și ispitiră pre Dumnezău; și Sfântul lui Israil	41	
puseră-i hotar. Și nu-ș adu-	42	

		CATHISMA
		seră aminte de mâna Lui în zua ce-i izbăvi pre ei den mâna pizma-
	43	șului lor, nici Celuia ce pusease în Eghipet seamnele Sale și minunele Sale în câmpul lui Tanios.
Ex. 7:20	44	Și întoarse în sânge apele lor și izvoarăle lor, ca să nu bea.
Ex. 8:24,6	45	Trimease pre ei tot feliul de muște, și mânca pre ei; și broaște, carele amistuia pre ei.
Ex. 10:13	46	Și deade gândacilor rodul lor și agonisita lor, lăcustelor.
*frăgarii	47	Și bătu cu grindine viile lor și pomeatele* lor, cu fulgeri.
	48	Și deade dobitoacele lor grin- diniei și avuția lor, cărbunilor

агрийнши. Тримѣсе спре ѐй | ма
оуцїа мънїей сале, мънїе, шѝ оуцїе,
шѝ скѫбѫ, тримнцъд солїи рѣю-
тъцилорь. Кумпънїю кърарм | н.
мънїей сале, шѝ нѹ ѡпри де мо́рте
сѹфлетѹль ло́рь, шѝ добито́ачеле
ло дѣде моцїей. Шѝ ѡ морж | на | Іс х. кı. ѕ, ка.
тот нъкѹтѹл ѫтъю, ѫпъмътѹл
Єгѵ́петѹлѹй, пърга търїнлорь ѫко-
тѹрнле лѹй Ха́мь. Шѝ ско́асе | нв | Іс х. вı. с. лз.
ка ѡ́йле ѡа́менїй съй, шїй повъцѝ
ка тѹрма ѫпѹстїе.
Шѝ ско́асе кѹ ѫдрьзнире, ниче сь- | нг | Іс х. дı. кн. еı, ѕ.
темѹрж: шѝ пре пизма́шїи ло а́ко-
перїи ма́рм. Шѝ дѹсе пре ѐй | нд | Іс х. еı. ѕ, гı. зı.
ѫхота́рѹль сфинцїен сале, ѫче мѹнт

чаѹ агонисить дирѣпта лѹй:
| Іс. кг. Іс ѵ, кı. | не | Шѝ лепъдж лимбиле дела фа́ца ло, шѝ фъкѹ съка́зж ѫсоате кѹ фѹна мошїе ло́рь: шѝ фъкѹ съл̀ъкѹїа- кж ѫсъла́шеле ло́рь нѣмѹ лѹй Ӏль.
| Іс ѵ, л. с. в. г. | нѕ | Чѐ ѫкж ма́й испитирж, шѝ мъ- нїа́рж Дмнзъѹл де нъцїе, шѝ мъ- тѹрїа лѹй нѹ пъзирж:
| о ѕв, з. ѕ. | нз | Шѝ съ ѫнтѹрна́р ж, шѝ фъкѹрж хиклен̀їе ка шѝ пъринцїи ло́рь, ѫ- тѹрна́ръсе: ка оунь аркѹ стрѫбѹ.
| | ни | Шѝ ѫтъръта́рж пре є́ль, кѹ нъ- цїиле са́ле: шѝ кѹ їдоли съй ѫ- витаръль спре мънїе.
| | нѳ | Аѹзи Дмнзъѹ шѝ съмънїе: шѝ оурж фоа́рте пре Іиль.

11		149
aprinși. Trimease spre ei urgia mâniei Sale, mânie și urgie și scârbă, trimițând solii răotăților.	49	
Cumpăniiu cărarea mâniei Sale și nu opri de moarte sufletul lor, și dobitoacele lor deade morției.	50	
Și omorî tot născutul-întâiu în pământul Eghipetului, pârga tăriilor în corturile lui Ham.	51	Ex. 12:29
Și scoase ca oile oamenii Săi și-i povăți ca turma în pustie.	52	Ex. 12:37
Și scoase cu îndrăznire, nice să temură, și pre pizmașii lor acoperi-i marea.	53	Ex. 14:28; 15:10
Și duse pre ei în hotarul sfinției Sale în cest munte	54	Ex. 15:13,17

		CATHISMA
		ce-au agonisit direapta Lui.
Num. 23; Ios. 12	55	Și lepădă limbile de la fața lor și făcu să cază în soarte cu funea moșie lor; și făcu să lăcuiască în sălașele lor neamul lui Israil;
Iud. 1:2,3	56	Ce încă mai ispitiră, și mâniară Dumnezăul den nălție, și mărturia Lui nu păziră.
Os. 7:6	57	Și să înturnară, și făcură hiclenie ca și părinții lor, înturnară-se ca un arcu strâmbu.
	58	Și întărâtară pre El cu nălțiile Sale, și cu idolii săi învitară-L spre mânie.
	59	Auzi Dumnezău și Să mânie și urî foarte pre Israil.

рн҃.

❧ ка҃і. ❧

ѯ҃. Шѝ лъсѫ̀ кóртꙋль лꙋ́й Сıлсꙍ́м, кóртꙋль ꙟтрꙋ̀ кáреле съ̀ сълъшлꙋ́й ꙟтрꙋ̀ ѡ҆áменїи.

ѯ҃а. Шѝ дѣ́де ꙟробїе търїа лꙋ́й, шѝ слáва лꙋ́й ꙟмъ́на пнмáшꙋлꙋ́й.

ѯ҃в. Шѝ дѣ́де спрѐ áрма ѡ҆áменїи сѣ́й, шѝ спрѐ мошїа лꙋ́й съмъ̀нїе.

ѯ҃г. Пре тинерїи лѡ̑ фóкꙋл ꙟмнтꙋ́й, шѝ вéргꙋриле лѡ̑ нꙋ̀ фꙋ́рѫ чиститe.

ѯ҃д. Пóпїи лóрь късꙋ́рѫ де áрмѫ, шѝ вѫдꙋ́ѡле лóрь нꙋ̀ плъ́нсерѫ.

ѯ҃е. Ши҆рѫ Дмнꙋ́ль съдещептѫ̀ ка̀ де̑ сóмнь, ка̀ оу҆́нь пꙋтѣ́рникь стригъ̑дь де ви́нь.

ѯ҃ѕ. Шѝ бътꙋ̀ пре пнмáшїи сѣ́й де дъ́ръть, шѝ дѣ́де лóрь бацóкꙋрѫ ꙟвѣ́чи.

ѯ҃з шѝ

❧ ка҃. ❧

ѯ҃з. Шѝ оу҆рѫ̀ пре кóртꙋл лꙋ́й Ӏ҆ѡсиф, шѝ пре рꙋ́да лꙋ́й Е҆фрéмь нꙋ̀ ѡ алѣ́се.

ѯ҃и. Чѐ алѣ́се рꙋ́да Ӏ҆оу́ден, мꙋ́нтеле Сıѡ́нꙋлꙋ́й кáреле ю҆би.

ѯ҃ѳ. Шѝ зидѝ ка̀ полъ́ци ꙟнáлте сфнцїа са, ка̀ пъмѫ́нтꙋл чѐ зїди ꙟвѣ́къ.

о҃. Шѝ алѣ́се пре Двдь слꙋ́га са, шѝ лꙋ́ѡ пре е҆ль де ла стáꙋлꙋль ѡ҆илѡ́р:

о҃а. Шѝ де ла аплекъ́тоаре адꙋ́сеѫ пре е҆ль, съ пáскѫ пре Ӏ҆áкѡвъ ѡ҆мꙋ́л съ҆, шѝ пре Ӏ҆и́ль мошїа са.

о҃в. Шѝ пъскꙋ̀ пре е҆й ꙟтрецїа ини́мїй сáле, шѝ кꙋ̀ ꙟцелепчи́на мъ́нилѡр сáле пꙋртáтꙋсаꙋ пре е҆й. Слáва:

Ѱаломь, оч҃.

Ꙟтѫ́ю ѱалѡ̑ Жїдовѣ фтии ꙟробїа Вавилѡнꙋлꙋ́й

Съмна:

11		150
Și lăsă cortul lui Silom, cortul întru carele Să sălășlui întru oameni.	60	
Și deade în robie tăria Lui și slava Lui, în mâna pizmașului.	61	1 Sam. 4:10,11
Și deade spre armă oamenii Săi și spre moșia Lui Să mânie.	62	
Pre tinerii lor focul i-amistui și vergurile lor nu fură cinstite.	63	
Popii lor căzură de armă și văduole lor nu plânseră.	64	1 Sam. 4:17
Iară Domnul Să deșteptă ca den somn, ca un putearnic strigând de vin.	65	
Și bătu pre pizmașii Săi de-ndărăt și deade lor batgiocură în veaci.	66	1 Sam. 5:6; 6:4

		CATHISMA
	67	Și urî pre cortul lui Iosif, și pre ruda lui Efrem nu o alease;
2 Sam 7	68	Ce alease ruda Iudei, muntele Sionului, carele-l iubi.
	69	Și zidi ca polăți înalte sfinția Sa, ca pământul ce-l zidi în veac.
1 Sam. 16:11; 2 Sam. 7:8	70	Și alease pre David sluga Sa și luo pre el de la staulul oilor.
2 Sam. 5:2	71	Și de la aplecătoare aduse-l pre el, să pască pre Iacov, omul Său, și pre Israil, moșia Sa.
	72	Și păscu pre ei <în> întregia inimii Sale și cu înțelepciunea mânilor Sale purtatu-i-au pre ei. Slava.
Summa		**Psalom 78** În cest psalom jidovii, fiind în robia Vavilonului,

сѫ роагѫ луй Дмнезѣу пентру ачаесте, в, лукрꙋ.
Сѫ пiарзѫ пре пѫмѫшiи лор, пре Вавулоненiи, шi пре Iдумiи : Сѫ iерте пѫкателе лор, шi сѫй слобоазе де пренсоаре, С, и, д.

Поата де тѫю ꙟтѫрiнкꙋшо, кѫ ачесте, д, лукрꙋ. Кау спуркат Бесерика луй Дмнезѣу, шi аупустит ѡрашул Iерусалимулуй, С, а, з.
Кау ѡморѫть пре мулци де крединчошiи луй Дмнезѣу, С, в, г, i. Кѫ нуi чинстескь пре Дмнезѣу, С, ѕ. Кѫ аша сѫва арѫта дирептатеа луй ꙟтре пѫгѫни де ва избѫнди, пентру сѫнџеле слугилорь сале, С, i. Ꙋферѫ де спре перира Iдумейнилорь ꙟтѫрѫщео кѫ ачесте, в, лукрꙋри.
Кѫ Iдумей бацжокурескуй пре ей, С, д.
Кѫ пре Дмнезѣу ꙟкѫ хулескь, С, ві.
Дупѫ ачеста роагѫсе сѫй скоацѫ де робiе пентру ачесте, з, лукрꙋри: Кѫ дедемулть суферескь скѫзе мулте шi греле, С, а, в, г, д, е, ѕ, з, и, д, i. и, в. Кѫ Дмнезѣу ꙟте мари, С, и. Пентру кѫ аша сѫва чинсти нумеле луй Дмнезѣу, С, д. Кѫ дурѫ фаче ачмiтра хулиндѫ нумеле луй ꙟтре пѫгѫни

а. в. а. в. г. д. а. в. а. г. д.

ѯг С,

е. С, i. Пентру кѫ ей ци ꙟробiе, С, аі.
ѕ. Кѫ ей сѫт ꙟперира моцiей, С, аі.
з. Пентру кѫ лее воꙗ сѫ лаӑде пре Дмнезѣу, С, гi,

Ψаломъ, ои.

С, Ψаломе дат луй Асафеi

а. Дмне, венирѫ лимбiле ꙟмошiа та, шi спуркарѫ Бесѣрика сфнтѫ а та, ши пусерѫ Iерусалимул грѫмадѫ де пиетри.
в. Дѣдерѫ трупурiле сфнцилор мѫкаре пасерилор черюлуй, шi трупул милошiилор тѣ фiерилор пѫмѫнтулуй.
г. Вѫрсарѫ сѫнџеле лор ка апа, ꙟпрецурул Iерусалимулуй, шi нꙋ ера чине сѫй ꙟгроапе.
д. Фꙋм де бацжокурѫ вечинилор ноштри, рѫс шi ѡкарѫ челор де прецурул ностру.

еи н. г. С. аг. нн. од. е. з.

Тѣнѫ

11		151
să roagă lui Dumnezău pentru aceaste 2 lucruri:		
Să piarză pre pizmașii lor, pre vaviloneani	1	
și pre idumei. Să iarte păcatele lor	2	
și să-i sloboaze den prinsoare, stih 8, 9.		
Pohta dentâiu întărescu-o cu ceaste 4 lucruri:		
C-au spurcat beseareca lui Dumnezău și au pustiit	1	
orașul Ierusalimului, stih 1, 7.		
C-au omorât pre mulți den credincioșii lui Dum-	2	
nezău, stih 2, 3, 10. Că nu cinstesc pre Dum-	3	
nezău, stih 6. Că așea să va arăta direptatea	4	
Lui între păgâni, de-Ș va izbândi pentru sângele		
slugilor Sale, stih 10. Cearerea despre perirea		
idumeilor întăreaște-o cu ceaste 2 lucruri:		
Că idumei<i> batgiocurescu-i pre ei, stih 4.	1	
Că pre Dumnezău încă hulesc, stih 12.	2	
După aceastea roagă-se să-i scoață den robie pentru		
aceaste 7 lucruri: Că de demult suferesc	1	
scârbe multe și greale, stih 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.		
A 2, că Dumnezău easte milostiv, stih 8; pentru că așa	<2>, 3	
să va cinsti numele lui Dumnezău, stih 9. Că de-ară	4	
face aimintrea, huli-s-ară numele Lui între păgâni,		

		CATHISMA
	5	stih 10. Pentru că ei gem în robie, stih 11.
	6	Că ei sânt în perirea morțiéi, stih 11;
	7	Pentru că li-e voia să laude pre Dumnezău, stih 13.
	Stih	**Psalom 78**
		Psalom dat lui Asaf
	1	Doamne, veniră limbile în moșia Ta și spurcară besearica sfântă a Ta și pusără Ierusalimul grămadă de pietri.
	2	Deaderă trupurile sfinților mâncare pasărilor ceriului și trupul miloșilor Tăi, fierilor pământului.
	3	Vărsară sângele lor ca apa împregiurul Ierusalimului și nu era cine să-i
Ps. 43:14 Ps. 79:7	4	îngroape. Fum de batgiocură vecinilor noștri; râs și ocară, celor dempregiurul nostru.

Пънъ кънд те мъній дмне пънъ ꙟвекь? ши ва арде мъніа та ка фокꙋл? (е.)
Варсъ мъніа та спре лимби че нꙋ кꙋноскь пре тине, ши спре църы кареле нꙋмеле тъ нꙋл кіямъ. (ѕ.)
Къ ꙟгицирѫ пре Іакѡв, ши локꙋл лꙋй пꙋстіирѫ. (з.)
Нꙋте помени де стръбътъцииле ноастре де тъи, ꙟдеграбъ сънеꙟ пре ной пре денаинте милеле тале дмне, къ неам сꙋпъра фоарте. (и.)
Ацютъ ноаѡ дмнезеꙋл спісией ностре, пентрꙋ слава нꙋмелꙋй тъꙋ, ши не скоате пре ной, (дмне) ши кꙋръцещене пъкателе дин прентрꙋ нꙋмеле тъꙋ.
Съ нꙋ кꙋмва зикъ, лимбиле ꙋндей (ı.)

дꙋм

Мн: пн. с: мз. Ере. ı. с. ке.
сл. кд. с. д.

дмнезеꙋл лор? ши съ кꙋноаскъ ꙟтре лимби, ꙟнаинта окилор ноштри, избъндꙋ съцелꙋй върса сѫнцꙋлꙋй робилор тъи.

(аı) Съ ꙟтре ꙟнаинта та сꙋспинара робилор, дꙋпъ мъримя брацꙋлꙋй тъꙋ, ласъй авіа фіи морціей.

(вı) Дъ вечинилор ноштри де шапте ѡри ꙟсънꙋль лорь, батцокꙋра че бацокорирѫ пре тине Дмне.

(гı) Ирѫ ной ѡаменій тъй, ши оиле пъшꙋніи тале лъꙋдъмь пре тине (Дмне) ꙟвек: де неамь пънъ ꙟнеамь, вестишмь лаꙋда та.

Сꙋмма: **Ѱаломь, од.**

Честь ѱаломь кꙋпринде рꙋгъчюнеле Жідовилорь карій ера ꙟробіа Вавилоснꙋлꙋи, карій съ рꙋга лꙋ

а ...

11		152
Până când Te mânii, Doamne, pâ- nă în veac? Și va arde mânia Ta	5	
ca focul? Varsă mânia Ta spre limbi ce nu cunosc pre Tine și spre țărî carele numele Tău nu-l cheamă.	6	Ps. 88:47 Ier. 10:25
Că înghițiră pre Iacov și locul lui pustiiră.	7	
Nu Te pomeni de strâmbătățile noastre dentâiu; îndegrabă să ne ia pre noi pre denainte milele Tale, Doamne, că ne-am supărat foarte.	8	Isa. 64:9
Agiută noao, Dumnezeul spăseniei noas- tre, pentru slava numelui Tău, și ne scoate pre noi, (Doamne), și cură- țeaște-ne păcatele dirept numele Tău.	9	
Să nu cumva zică limbile: „Unde-i	10	

		CATHISMA
		Dumnedzăul lor?" Și să cunoască în- tre limbi, înaintea ochilor noștri, izbânda sângelui vărsat a slugilor Tale.
	11	Să între înaintea Ta suspinarea robilor; după mărirea brațului Tău lasă-i a via fii<i> morției.
	12	Dă vecinilor noștri de șeapte ori în sânul lor batgiocura ce batgiocoriră pre Tine, Doamne.
	13	Iară noi, oamenii Tăi și oile pășunii Tale, lăudăm pre Tine, (Doamne), în veac; den neam până în neam vesti-om lauda Ta.
		Psalom 79
Summa		Cest psalom cuprinde rugăciunele jidovilor carii era în robia Vavilonului, carii să ruga lui

ѧі. | ѕнг.

Дмнꙁѣꙋ, сѣи скоцъ де робїе ши сѣдꙋкъ ѫцꙋ ꙗра лꙋ, Ѱ, в, г, д, е, и, еі, иі, ді, к.

Резꙋчюнѧ лорь ѫтърескѡ кꙋ тасте, д, лкрѣри.

а. Кѫ пре ѥи Дмнꙁѣꙋ де ѡдатѫ пꙋ лꙋат сѫнгь пꙁ заса, кареш арѫтѫ ѫпилда пъстороꙋлꙋи, і, в.

в. Кѫ Дмнꙁѣꙋ аꙋ фъгъдꙋить къ ва аскꙋлта руга ѡаменилорь сѣи: кара пиꙁдꙋѧщи шедѣра спре Херꙋвимми, Ѱ, в.

г. Кѫ слобоꙁїѧ лорь ва ... де бꙋкꙋрїе кредичошилорь, челорь пришии ѫтре, і, итимꙋри, ши ворь авѣ прилѣ асъ адꙋна кътрѫ ѧн сѣи: аша ши кредичошїи де рꙋда лꙋи Веньамин, карїи ръмъсесе Іоудїѧ, добъдивoрь чинꙋль слꙋжбей Дмнꙁѣещи: аꙋаста чорь кънд сърoагъ лꙋи Дꙋ неꙁѣꙋ съръдиче пꙋтѣрѧ са спре Ефремъ, Вениамѣ, ши Манаса, Ѱ, г.

д. Кѫ пре Дмнꙁѣꙋ де мꙋлтꙋль роагъ ѫдешерть, Ѱ, е.

е. Кѫ ѥи оабдѫ небоч грѣле, Ѱ, ѕ.

ѕ. Кѫ пре ѥи бацокорескꙋи вечиниї лꙋ Ідоꙋмеїи, ꙁ.

ꙁ. Кѫ аꙋ скось пре ѥи де Егѵпеть ши аꙋ дꙋсь ѫ Ханань, Ѱ, ѳ, і, ѧі, ві, ѳі, иі.

и. Кѫ акꙋмь сѫнть скоши де цара лорь ши пать пе

Ѱ | дѣ

кѧ:

дѣпѕе де пъринѣ, Ѱ, гі, ді, ꙁі.

д. Кѫ лѣи вол съ ръмѣе ѫслꙋжба Дмнꙁѣешка не ѫитать, Ѱ, ѳі.

Ѱаломь, од.

Ѱ, | а, | Дасқалꙋлꙋи сѣнте торилорь, спре ... стрѣини мѣтꙋрѣте Ѱаломь дать лꙋи Асафь.

в. Пъсторїꙋ лꙋи Іль аскꙋлтѫ: кареле повъцѣещи пре Іѡсифь ка ѡиле, кареле шеꙁи спре Херꙋвимми арѫтѫте.

г. Ѫнаинта лꙋи Ефремь, лꙋи Венїамин, ши лꙋи Манасїе, ръдикѫ пꙋтѣрѧ та, ши вино ноаш ѫтрꙋ аџюторїꙋ.

д. Дмне ѫтоарче пре ноꙋи, ши арѫтѫ фаца та, ши спѫсинебомь.

е. Дмне Дмнꙁѣꙋ пꙋтѣрникь, пънѫ кънд теберї мънїѧ спре рꙋгъ-

чꙋна

11		153
Dumnezău să-i scoață den robie și să-i ducă în țara lor, stih 2, 3, 4, 5, 8, 15, 18, 19, 20.		
Rugăciunea lor întărescu-o cu ceaste 9 lucruri:		
Că pre ei Dumnezău deodată i-au luat supt paza Sa, carea o arată în pilda păstoriului, stih 2.	1	
Că Dumnezău au făgăduit că va asculta ruga oamenilor Săi, carea pilduiaști ședearea spre heruvimi, stih 2.	2	
Că slobozia lor va fi de bucurie credincioșilor, celor prinși între 10 neamuri, și vor avea prilej a să aduna cătră ai săi: așea și credincioșii den ruda lui Veniamin, carii rămăsease <în> Iudeea, dobândi-vor cinul slujbei dumnezăiești. Aceasta cer când să roagă lui Dumnezău să rădice putearea Sa spre Efrem, Veniamin și Manasia, stih 3.	3	
Că pre Dumnezău demultu-L roagă în deșert, stih 5.	4	
Că ei rabdă nevoi greale, stih 6.	5	
Că pre ei batgiocorescu-i vecinii lor, idumeii, stih 7.	6	
Că i-au scos pre ei den Eghipet și i-au dus în Hanan, stih 9, 10, 11, 12, 16, 18.	7	
Că acum sânt scoși den țara lor și pat pe-	8	

		CATHISMA
		depse de păgâni, stih 13, 14, 17.
	9	Că li-i voia să rămâie în slujba dumnezăiască neîncetat, stih 19.
	Stih	**Psalom 79**
	1	Dascalului cântătorilor spre 6 strune mărturie. Psalom dat lui Asaf
	2	O, Păstoriul lui Israil, ascultă! Carele povățești pre Iosif ca oile, Carele șăzi spre heruvimi, arată-Te înaintea
	3	lui Efrem, lui Veniamin și lui Manasie; rădică putearea Ta și vino noao întru agiutoriu.
	4	Doamne, întoarce pre noi și arată fața Ta; și spăsi-ne-vom.
	5	Doamne, Dumnezău putearnic, până când Te veri mânia spre rugă-

чю́на ѿа́меннилоръ тъй?

ѕ. Хрънещи пре ей ку пъйна ла́кръмилоръ, шїй адъпи ку ла́кръми ꙟмъсуръ.

з. Да́тай пре ной пригоанъ вечиннилоръ ноштри, ши пизма́шїй батжокореск пре ной.

и. Дмне дмнзъу путѣрникъ, ꙟтоарчене, ши луминѣзъ фа́ца та ши мънтуи́ци вомъ фи.

ѳ. Де Егѵпеть адусеш вицъ де вїе, ши скосешь пъгънїи съѿ съдещи пре ѧ,

і. Куръцитай локулъ ꙟнаинта ей, ши ѿай ꙟръдъчина́ть пре ѧ, ши ꙟплу пъмѫнтул.

аі. Коперирьсе мунцїи де оумбра ей, ши стъльпърииле ей ка Ке́дрїи луй

ѱі лу

ві. Дмнзъ. Тинда стъпърнле ей пънъ ла ма́ре, ши ѿдра́слел ей пънъ ла ръуль Ефра́тулуй.

гі. Пе́нтру че ай ръпть га́рдуль ей, ши ѿ кулегъ пре ѧ тоц чей че трекъ пре ка́ле?

ді. Сапъ ѿ пре ѧ Гинга́нуль съльба́тек, ши фїара къмпулуй пащеѿ пре ѧ.

еі. Дмнзъ путѣрник ꙟторнъте, ши кать де чери, ши везн: ши сокотѣще вїа ача́ста.

ѕі. Ши блъстарю ка́реле а съдит дирѣпта та, ши крагул ка́реле лай ꙟгърит цїе.

зі. Арсуй де фок ши тъꙗ де чертарѧ мънїей тале пїеръ.

иі. Фїе мъна та спре бъба́тулъ дн-

рв

11		154
ciunea oamenilor Tăi?		
Hrănești pre ei cu pâinea lacră-	6	
milor și-i adăpi cu lacrămi		
în măsură. Dat-ai pre noi pri-	7	Ps. 43:14; 78:4
goană vecinilor noștri; și piz-		
mașii batgiocoresc pre noi.		
Doamne, Dumnezău putearnic, în-	8	
toarce-ne și luminează fața Ta;		
și mântuiți vom fi!		
Den Eghipet aduseș viță de vie	9	Ex. 15:17
și scoseș păgânii să o sădești		Ps. 43:3
pre ea. Curățit-ai locul	10	Ex. 23:28
înaintea ei și o ai înrădăci-		Ios. 24:12
nat pre ea și împlu pământul.		
Coperiră-se munții de umbra ei	11	
și stâlpările ei, ca chedrii lui		

		CATHISMA
Ps. 71:9	12	Dumnezău. Tindea stâlpările ei
		până la mare și odraslele ei, până
		la râul Efratului.
	13	Pentru ce ai rupt gardul ei
		și o culeg pre ea toț ceia ce trec
		pre cale?
	14	Sapă-o pre ea gliganul sălba-
		tec și fiara câmpului paște-o pre
	15	ea. Dumnezău putearnic, întoar-
		nă-Te, și caută den ceriu; și vezi,
		și socoteaște via aceasta.
	16	Și vlăstariul carele au sădit direap-
		ta Ta și crangul carele l-ai întă-
	17	rit Ție arsu-i de foc și tăiat;
		de certarea mâniei Tale pier.
	18	Fie mâna Ta spre bărbatul di-

лі. | рке.

рѫпітей тале, ши спре фїй оамѹлѹй кареле лай ѫтърить цїе.

ді. Ши нѹне вом депърта де тине, ѫвїазъне: ши нѹмеле тъѹ вом кема.

к. Доамне дѹмнезъѹ пѹтерникъ, ѫтоарчене, ши лѹминѣзъ фаца та ши мѫнтѹиць вом фи.

Ѱаломъ, п:

Сѹмма: Ѫчѣсть ѱаломъ їнлъцѣнїи кѫрцїи аѹ зїсъ дѹпъ зилеле жюдекъторилоръ, даѹ хаъ лѹй Дѹмнезъѹ пентрѹ бинеле чеаѹ фъкѹть кѹ ей, ши ѥ адѹмъ аминте ѫтрѹ ей ши, съ да хаъ лѹй Дѹмнезъѹ, с, в, пъ: з.

Дѹпъ ачѣѧ Дѹмнезъѹ ле адѹче аминте че бине аѹ фъкѹть кѹ ей, с: з, пънъ ла капъ.

Ѫтре алте лѹкрѹри, ши ачеаста, в, лѹкрѹри аѹ фъкѹть кѹ ей. Скоаасѹ пре ей де робїа Егѵптенилѹй, с, з, и. Аѹ фъгъдѹит къ де ле ва фи ани ѫтрѹ вїа ло лева да, в, и, а, і. а. в.

ѱг ѱало

клі

с, **Ѱаломъ, п.**

а. Дасклалѹлѹй кънтърилоръ, пентрѹ Гѵдит, дата лѹй Асафе.

в. Ѹкѹрацївѫ дѹмнезеѹлѹй тъ рїей ноастре, къ таць дѹмнезеѹлѹй лѹй Їакѡв.

г. Лѹаць кѫтек, ши даць ѫтъпънѫ, кѫтек дезмїердат кѹ алъѹтѫ.

д. Бѹчѹмаць ѫлѹнѫ ноаѡ кѹ бѹчѹмъ, ѫзи ръдѹитѫ асебъторїей ноастре:

е. Къ ачаста ѫ ръдѹитѫ ѫтрѹ Їил, ши обичаю дела дѹмнезеѹ лѹй Їакѡв

Їєхо: кг. с, зі. Ємо: кѕ є, ѕі, ѡшїа.

ѕ. Мѫртѹрїе а пѹсь ачаста ѫ Їѡсїф, къндъ мерџа спре пъмънтѹл Єгѵптѣлѹ лѹй, ши ѹде аѹзїа лимбъ че нѹ шѹ ѫцелеџа.

з. Трасам де сѹпт тъ ха ѹмъръѹл лѹй, ши мънѹле лѹй,

дела

11		155
reaptei Tale și spre fiiul omului carele l-ai întărit Ție.		
Și nu ne vom depărta de Tine; înviază-ne și numele Tău vom chema.	19	
Doamne, Dumnezău putearnic, întoarce-ne și luminează fața Ta; și mântuiț vom fi.	20	
Psalom 80		
În cest psalom israilteanii carii au viat după zilele giudecătorilor dau har lui Dumnezău pentru binele ce-au făcut cu ei. Și să îndeamnă întru eiș să dea har lui Dumnezău, stih 2, până 7.		Summa
După aceaea, Dumnezău le aduce înainte ce bine au făcut cu ei, stih 7, până în cap.		
Între alte lucruri, și ceaste 2 lucruri încă au făcut cu ei: Scos-au pre ei den robia Eghipetului, stih 7, 8. Le-au făgăduit că de ce le va fi lipsă întru viața lor le va da, stih 8, 9, 10.	1 2	

		CATHISMA
	Stih	**Psalom 80**
	1	Dascalului cântărilor, lângă ghithit, dat lui Asaf
	2	Bucurați-vă Dumnezeului tăriei noastre, cântaț Dumnezăului lui Iacov!
	3	Luaț cântec și daț în tâmpănă cântec dezmierdat cu alăută!
	4	Bucenaț în lună noao cu bucen, în zi rânduită a sărbătoriei noastre!
Ex. 23:17 Deut. 26:16	5	Că aceasta-i rânduită întru Israil și obiceaiul de la Dumnezeul lui Iacov.
*ieșiia	6	Mărturie au pus aceasta în Iosif, când mergea* spre pământul Eghipetului și unde auziia limbă ce nu o înțelegea:
	7	„Tras-am de supt tărhat umărul lui și mânule lui

лг.

рнв.

делâ кꙋпторю съ лꙋаръ.

Ѫтрꙋ скъбѫ кематꙋмай, ѿ тѣм избъвй пре тине: аꙋзитꙋтѣм ѫтрꙋ аскꙋнсꙋл тꙋнетꙋлꙋй, испититꙋтѣм ла апеле* мерибей. — и.

Аскꙋлтаць ѡаменїи мїей, ши воїꙋ мъртꙋриси цїе Їиле, съ мъвери аскꙋлта пре мине. — ѳ. Ши сънꙋва фи ѫтрꙋ тине дꙋмнезъꙋ стрейн, ни тебей ѫкина кътръ дꙋмнезеꙋ стрейн. — і.

Къ єꙋсꙋ дꙋмнꙋл дꙋмнезеꙋл тъꙋ, каре тѣм скос де пъмънтꙋл єгꙋптꙋлꙋй, дешкиде гꙋра та ши ѡвоїꙋ ѫмпла. — аі. Ши нꙋ аскꙋлтаръ ѡаменїи мїей кꙋвънтꙋль мїеꙋ, ши Їиль нꙋмъ сокоти пре мине. — ві.

искꙋаєл ти акрала кꙋ матеж. Їсх. ді. є. ді. єтъпь динъѡ нꙋо. зі. є. з. * дипри гоани пто. єі. ѳ. ві.

петрꙋ

кв:

Петрꙋ ачѣла слобозїй пре єи ѫтрꙋ търїа инимїей лор, ши ѫблаꙋ ѫсфѣтꙋриле сале. — гі. Ѡ де аꙋ брꙋть аскꙋлтат ѡаменїи мїей де мине, ши Їиль са брꙋт ѫбла ѫкъиле мѣле. — ді. Ѫдеграбъ аш фи плекат пизмашїи лꙋи, ши аш фи ѫтосꙋ мъна ма спре єи. — єі.

Чей че оꙋръск пре дꙋмнꙋл, а брꙋт мници лꙋй ши аꙋ брꙋт фи врѣма лор ѫвѣк. — ѕі. Ши лаꙋ брꙋт сътꙋра пре єл кꙋ гръꙋ гра, ши де пїатръ кꙋ мїаре ла брꙋт сътꙋр пре є. Слава. — зі.

дїа. ді. с, ѕі.

єМо. в. с. гі.

Ψалом, па.

Сꙋмма: Ачесть Ψалом порънчеще дꙋмнезъꙋ дирегъторїлор съ факъ дирептате ѫ дирегъторїа лор, С, В, Г, Д. Ачаста требꙋаще съ факъ, петрꙋ къ дꙋмнезъꙋ ѫ

сꙋ

11		156
de la cuptoriu* să luară.		*sculele ce lucra la cărămidă
Întru scârbă chematu-M-ai și te-am izbăvit pre tine; auzitu-te-am întru ascunsul tunetului**, ispititu-te-am la apele*** Meribei.	8	Ex. 14:14 **stâlp de nuor ***de prigoană
Ascultaț, oamenii Miei, și voiu mărturisi Ție, Israile, să Mă veri asculta pre Mine.	9	Ex. 17:7
Și să nu va fi întru tine Dumnedzău striin, nici te vei închina cătră Dumnezeu striin.	10	Ex. 15:25
Că Eu-s Domnul Dumnezeul tău, Carele te-am scos den pământul Eghipetului. Deșchide gura ta și o voiu implea.	11	
Și nu ascultară oamenii Miei cuvântul Mieu și Israil nu Mă socoti pre Mine.	12	

		CATHISMA
Fapt. 14:16	13	Pentru aceaea slobozii pre ei întru tăria inimiei lor și îmblară în sfeaturile sale.
	14	O, de-au vrut asculta oamenii Miei de Mine, și Israil s-au vrut îmbla în căile Meale,
	15	îndegrabă aș fi plecat pizmașii lui și aș fi întorsu mâna Mea spre ei".
	16	Cei ce urăsc pre Domnul au vrut minți Lui și au vrut fi vreamea lor în veac.
Deut. 2:13	17	Și l-au vrut sătura pre el cu grâu gras; și den piatră cu miare l-au vrut sătura pre el. Slava.
		Psalom 81
Summa		În cest psalom porânceaște Dumnezău deregătorilor să facă direptate în diregătoria lor, stih 2, 3, 4. Aceasta trebuiaște să facă pentru că Dumnezău-i în-

трꙋ снꙋ, шї привѣцще чѣ фак, ши карїй ꙋо стрꙋба дирѣтата, прѣ ачїа пѣдепсѣйва. С, а.

Ѱалом, па.

Ѱалом, дате лꙋй Асафе.　　С,

Думнезъꙋ стъ ꙟтрꙋ адꙋнаре　а.
де дꙋмнезъй, ꙟмиїлокꙋл
дꙋмнезеилор цюдекъ.　　є мо: а. с. зі. в па: аі. є, ѕ. з.

Пънъ кънд цюдекаць стръмбъта-　в.
те; ши веци кꙋта фаца пъкътошилор?　Цюдекаци сꙋрꙋманꙋлꙋ　г.
ши съракꙋл, сꙋрꙋманꙋл ши лиїпситꙋл ꙟдерептациль.　　пра, кд. с, аі.

Ши скоатеци сꙋрманꙋл ши лиїпситꙋл де мънꙋле пъкътосꙋлꙋй,　д.
ши избъвициль.　Нꙋ щїꙋ нич　є.
ꙟцелег, къ ꙟблъ ꙟтрꙋ ꙟтꙋнѣ-

рек не ꙟчетат: клътеска-се тоате темелїнле пъмънтꙋлꙋй.

ѕ.　Єꙋ зишь, дꙋмнезъи сънтеци,　іо: т. о.. аі.
ши фїй ꙟнълцатꙋлꙋй вой тоци.

з.　Иръ вой ка оамении веци мꙋри,
ши ка ꙋнꙋл де боѧри веци къдѧ.

н.　Скоалъ Дꙋмне, цюдекъ пъмънтꙋл: къ тꙋ моцщенеции спре тоате лимбиле.

Ѱалом, пв.

Сємина:

Скрисъй ачест Ѱалом рꙋгъчюнъ Жидовилоръ, карїи ꙟзилеле лꙋй Іѡсафат Краю, пъцинд мꙋлте сꙋпъръри де пимашїи лор, рꙋга прѣ дꙋмнезъ сън пїазъ ши съи рꙋшинезе, ачѣстъ поўтъ алоалтѣ кꙋпринде, С, в, г, аі, ві, гі, ді, єі, ѕі, иі.
А дода парте ачѣсте кꙋпринде, С, зі, иі.
Ачѣста чїрꙋ пентрꙋ чѣсте, д, лꙋкрꙋри:

а.　Къ ачїѧ пимашь сънт пима ши лꙋй дмнезъꙋ, С,

г,

11		157
tru ei și priveaște ce fac; și carii vor strâmba direptatea, pre aceia pedepsi-i-va, stih 1.		
Psalom 81		
Psalom dat lui Asaf	Stih	
Dumnezău stă întru adunare de dumnezăi; în mijlocul dumnezeilor giudecă.	1	
Până când giudecaț strâmbătate și veț căuta fața păcătoșilor?	2	Deut. 1:17 2 Cron. 19:6,7
Giudecați surumanul și săracul; surumanul și lipsitul îndereptați-l.	3	
Și scoateți surumanul și lipsitul den mânule păcătosului și izbăviți-l.	4	Prov. 24:11
Nu știu, nici înțeleg că îmblă întru întunea-	5	

		CATHISMA
		rec neîncetat; clătescu-se toate temeliile pământului.
Ioan 10:34	6	Eu ziș: „Dumnezăi sânteți și fii<i> Înălțatului voi toți".
	7	Iară voi, ca oamenii veț muri; și ca unul den boiari veț cădea.
	8	Scoală, Doamne, giudecă pământul; că Tu moștenești spre toate limbile!
		Psalom 82
Summa		Scrisă-i în cest psalom rugăciunea jidovilor, carii în zilele lui Ioasafat craiu pățind multe supărări de pizmașii lor, ruga pre Dumnezău să-i piarză și să-i rușineaze; această pohtă a lor easte cuprinsă stih 2, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18.
		A doaoa parte easte cuprinsă stih 17, 18.
		Aceastea ceru pentru ceaste 4 lucruri:
	1	Că ceia pizmaș sânt pizmaș și lui Dumnezău, stih

г҃, ѕ҃, ıг҃. Кѣ нımатıни, с҃, г҃.

Пiнтрꙋ нꙋ съ сфъртꙋѣск съ пiарꙁъ пре кредınчоши лꙋй Дмнꙁѣꙋ, с҃, д҃, ѳ҃, ѕ҃, гı. Кѣ пентрꙋ пе ... лоръ съ ва арътà пꙋтѣра шѝ слава лꙋй Дꙋмнеꙁѣꙋ, ꙁı, лı.

Ѱаломъ, пв.

Кънтеке шѝ ѱаломъ Дате лꙋй Асафъ.

Доамне (ꙋꙋꙋ) нꙋ тъчѐ, нꙋ фiй сꙋрдъ, ничи те ѡдихни Дмне. Къ ıатъ пиꙁмашiи тъй гълчевѣскъ, шѝ чеа че ꙋръскъ пре тине рꙋдикаръ капꙋл.

Спре ѡамении тъй съ сфътꙋѣскъ ꙟхиклениiе, шѝ съ сфътꙋѣскъ спре ꙟскꙋншiи тъй. Ꙁисеръ вениц, съ дъꙁрълъчинъ дѐ пре лимби, съ нꙋсе поменѣскъ нꙋмеле лꙋй Iль

ѳв҃ дъ

дѣ чiм. Къ съ сфътꙋиръ дѣ преꙋнъ, шѝ ꙟпротива та легаръ легътꙋръ. Кортꙋриле Iдꙋменилоръ, шѝ Аизмаилтѣнилоръ, Моавiтѣнiи, шѝ Агарѣнiи.

Гевалитѣнiи, шѝ Амонитѣнiи, шѝ Амаликтѣнiи, шѝ Палестинѣнiи, шѝ кꙋ лъкꙋиторiи Тѵрꙋлꙋй.

Ꙟнкъ шѝ Ассѵръ саꙋ ꙟпреꙋнатъ кꙋ ѣй, фꙋръ аџюторю фiилоръ лꙋй Лѡтъ. Фъ лоръ кꙋмъ ай фъкꙋтъ лꙋй Мадiамъ, шѝ кꙋ Сисарю: шѝ ка лꙋй Iавiн, ла рꙋлꙋ лꙋй Кѵссь.

Карiи перирꙋ ла Аендѡръ, шѝ фꙋръ ка гꙋнꙋюлъ пъмънтꙋлꙋй.

Пꙋне пре Капитанiи лоръ, ка пре

11		158
3, 6, 13. Că-s nemilostivi, stih 3.	2	
Pentru că să sfătuiesc să piarză pre credincioșii	3	
lui Dumnezău, stih 4, 5, 6, 13. Că pentru pe- rirea lor să va arăta putearea și slava lui Dum- nezău, 17, 19.	4	
Psalom 82	Stih	
Cântec și psalom dat lui Asaf	1	
Doamne ( )*, nu tăcea, nu fi surd, nici Te odihni,	2	*Cine să asamănă Ție;
Doamne. Că iată, piz- mașii Tăi gâlcevesc; și ceia ce urăsc pre Tine rădicară capul.	3	jidoveaște nu e
Spre oamenii Tăi să sfătuiesc în hiclenie și să sfătuiesc spre	4	
ascunșii Tăi. Ziseră: „Veniți, să-i dăzrădăcinăm dentre limbi, să nu să pomenească numele lui Israil	5	

		CATHISMA
	6	deacia. Că să sfătuiră dem- preună și împrotiva Ta legară
	7	legătură: Corturile idumei- lor și a izmailteanilor, moaviteanii și agareanii,
	8	ghevaliteanii și amoniteanii, și amalichiteanii și palistinea- nii și cu lăcuitorii Tirului.
Judec. 7:13 și 4:15	9	Încă și Assir s-au împreunat cu ei, fură agiutoriu fiilor lui
	10	Lot. Fă lor cum ai fă- cut lui Madiam și cu Sisariu, și ca lui Iavin la râul lui Chiss.
Judec. 7:25 și 12	11	Carii periră la Aendor și fură ca gunoiul pământului.
	12	Pune pre capitanii lor ca pre

рнд.

Ѡрива, ши ка пре Зива, ши Зевеа, ши Салмана: ши пре тоци повъцуиторїи лор. Карїи зисеръ, съ мощеним сълашнле луй Дмнзеу. (гı)

Дмнзъул мїеу, пуне пре ей, ка ѡволбуръ, ши ка плевеле ннаинта вънтулуй. (дı)

Ка фокул че апринде пъдура, ши ка пожарул че апринде монцїи. (еı) Аша гонеще пре ей ку вихорул тъу, ши ку вобура та, турбуръй пре ей. (ѕı) Ардї

Мпле феццеле лор де рушине, ка съ кауте нумеле тъу Дмне. (зı)

Съсе рушинезе ши съсе турбуре нвек, рушинезесе ши съпїаръ. (иı)

Ши същїе къ ту еши кърул ча- (ѳı)

ѳг тı

КА:

те нумеле Дмнул, нумай ту сингур нналцат прете тот пъмънтул.

ѰАЛОМЪ, ПГ.

Сума: Ачест Ѱаломъ скрїсъ ругъчюна луй Давыдъ, кареле фъкукънд фуџита динаинта луй Авесаломъ, ши пофтїа дела Дмнзеу, ка съ ntoаркъ яръш ла Їерслимъ, ка съ поатъ служи акола луй Дмнзеу. С, д, ı. Ачаста нтърещеш нтї, д, е, ѕ, пънъ н, еı. Дупъ ачїа ѡарата ши май апое, ѕ, вı, гı. Руг[ъ]чюна луй нтърещеш

а. кучестъ, г, лукрури. Къ ел дореще, де ла

в. ка Дмнзеаскъ, ѕ, г, д. Къ Дмнзеу, па сериилор мънунцеле къ ле дъ съ лаш, пентру ачъа съкувине съ дъ ши мїе, фїинд еу слуга луй Дмнзеу,

г. ѕ, д. Къ дебе ачесте оумилул луй Дмнзеу, ѿкема ѿ але де Дмнзеу спре нпърецїа луй Їль, еı.

д. Дасъ калулуй кънтерилор, ал Гуда пентру фїилуй Коорїи Ѱалом.

в. Кътусъ де ювите, съ лашеле тале Дмнзеу путерник.

Доуъ

11		159
Oriva, și ca pre Ziva, și Zevea,		
și Salmana, și pre toți povă-	13	
țuitorii lor, carii ziseră:		
„Să moștenim sălașile lui Dumnezeu!”		
Dumnezăul mieu, pune pre ei ca	14	
o volbură și ca pleavele înain-		
tea vântului. Ca focul ce	15	
aprinde* pădurea și ca pojarul ce		*arde
aprinde* munții, așea goneaște	16	
pre ei cu vihorul Tău; și cu vol-		
bura Ta turbură-i pre ei.		
Împle feațele lor de rușine,	17	
ca să caute numele Tău, Doamne.		
Să se rușineaze și să se turbure	18	
în veac; rușineaze-se și să piară.		
Și să știe că Tu ești Căruia-i eas-	19	

		CATHISMA
		te numele Domnul, numai Tu singur Înălțat preste tot pământul.
		Psalom 83
Summa		În cest psalom scrie-se rugăciunea lui David, carea făcu când fugiia denaintea lui Avesalom și poftiia de la Dumnezău ca să-l întoarcă iară la Ierusalim, ca să poată sluji acolea lui Dumnezău, stih 9, 10. Aceasta întăreaște-o întâi den 2 stih, până în 12. După aceaea o arată și mai aiave, stih 12, 13. Rugăciunea lui întăreaște-o cu ceaste 3 lucruri: Că el doreaște de sluj-
	1	ba dumnezăiască, stih 3, 4. Că Dumnezău pa-
	2	sărilor mănunțeale încă le dă sălaș, „pentru aceaea să cuvine să-m dea și mie, fiind eu sluga lui Dumnezău”, stih 4. Că David easte unsul lui Dumnezău
	3	și chemat și ales de Dumnezeu spre împărăția lui Israil, stih 10.
		Dascalului cântărilor lui ghithit pentru fii<i> lui Corie psalom
	1	Câtu-s de iubite sălașele
	2	Tale, Dumnezău putearnic!

ді.

ıѕ.

Дорѣще ши сꙿ сфꙿршаще сꙋфле- г.
тꙋл мїеꙋ, де (пофта) сꙿлашꙋлꙋй
Дмнꙋлꙋй: Инима ма, ши трꙋпꙋл
мїеꙋ веселеескꙋсе де Дмнꙃеꙋ вїꙋ.

Кꙿ ши пасꙿра афлꙿшь касꙿ, ши д.
рꙿдꙋрѣꙍ афлꙿ шїе кꙋйбꙋ ꙟкареле
пꙋне пꙋїй сꙿй, ла Олтареле тале
Дмнꙃꙿꙋ пꙋтѣрникꙿ, ꙟпꙿратꙋл
мїеꙋ ши Дмнꙃꙿꙋл мїеꙋ.

Ферічиций лꙿкꙋиторїи касей тале, е.
ꙟвѣкь лаꙋдꙿ пре тине.

Ферічить бꙿрбатꙋль чей тꙿрїа ѕ.
ꙟтрꙋ тине, ши ꙟтра кꙿрора инимꙿ
сꙿнт кꙿрꙿриле Тале. Карїи трекь з.
прей валѧ плꙿнцерїей, фꙿкꙿндош
пре ѧ фꙿнтꙿнꙿ, шиꙍ ꙟпле плоа

де

вала ничто дела дїн фа мꙋре

КА:

де дестꙋль, (ши блавенїе дꙿ чела
че дꙿ лѣце.) Ши мерꙋ де шиpѣг и.
ꙟширѣ фїе, кареле сꙿсе арате ꙟна-
инта лꙋй Дмнꙃеꙋ ꙟСїшнь.

Дмне Дмнꙃꙿꙋ пꙋтѣрник, аскꙋ- ѳ.
тꙿ рꙋгꙿчюна ма, аскꙋлтꙿмꙿ
Дмнꙃꙿꙋль лꙋй Їакꙍв.

Скꙋтꙋль ностꙋ Дмне веꙃи, і.
ши привѣще спре фаца оусꙋлꙋи тꙿ.

Кꙿ бꙋнꙿй мїе озй, ꙟсꙿлашеле Тале аі
де кꙿть ачра ꙍ мїе: май врѣрешꙋ
сꙿфїꙋ ла пргꙋл касе Дмнꙃелꙋй мїе,
декꙿть алꙿкꙋи ꙟсꙿлашꙿле пꙿкꙿ-
тошилорь. Кꙿ соаре нїй ши ві
павꙿцꙿ ноаꙍ Дмнꙋль Дмнꙃꙿꙋ,
милꙿ ши славꙿ дꙿ Дмнꙋль, ни

ко

11		160
Doreaște și să sfârșaște sufle- tul mieu de (pohta) sălașului Domnului; inima mea și trupul mieu veselescu-se de Dumnezeul viu.	3	
Că și pasărea află-ș casă, și rândureaoa află șie cuiubu în carele pune puii săi, la oltarele Tale, Dumnezău putearnic, Împăratul mieu și Dumnezăul mieu.	4	
Fericiți-s lăcuitorii casei Tale, în veac laudă pre Tine.	5	
Fericit bărbatul ce i-i tăria întru Tine și într-a cărora inimă sânt cărările Tale.	6	
Carii trec pren valea plângeriei*, făcându-o pre ea fântână, și o împle ploaia	7	*valea secetoasă unde să fac mure

		CATHISMA
		den destul (și blagoslovenie dă Cela
	8	ce dă leage). Și mergu den șireag în șireag, fietecarele să se arate îna- intea lui Dumnezău în Sion.
	9	Doamne, Dumnezău putearnic, ascul- tă rugăciunea mea! Ascultă-mă, Dumnezăul lui Iacov!
	10	Scutul nostru, Doamne, vezi, și priveaște spre fața unsului Tău!
	11	Că bună-i mie o zi în sălașele Tale, decât aiurea o mie; mai vrea-reșu să fiu la pragul casei Dumnezeului mieu, decât a lăcui în sălașăle păcă- toșilor.
	12	Că soare ni-i și pavăță noao Domnul Dumnezău, milă și slavă dă Domnul, nici

лı.		ха.
конѣтинꙋѣще бинеле дела чѧ че ꙟхблѫ ꙟтреци. Дмне дмнезъ пꙋтѣрникъ, ферічитъ де ѡмꙋль че сънъдъдꙋѧще ꙟтрꙋ тине.	гı	бн.б, с, бı. нлб. с, а.
Ѱалом, пд.		
Честь ѱаломъ ѧсте рꙋгъторю ши мъгънторю, къ ꙟтъю кꙋприде рꙋгъчюна жидовилѡр, ꙟкарѧ потѣк ка ѣи нзбъвѣкѫ де ръмїрица лꙋ антїѡ Епѵфанїе, ѣпоатѫ фи ꙟлокꙋль детъю, де, б. с, пънѫ ꙟ, а. Търїѧ рꙋгъчюнїеи лор ѣтѫ ꙟтѣіте, б, лꙋкрꙋри. Къ пре мамарїи ло ꙟкѫи нзбъвн де робїа вавѵлсонꙋлꙋи, і, б, г, д. Къ дѣва нзбъвн ѣи ꙟкѫ съворъ бꙋкꙋра ши воръ мꙋлцими ѣфицїи лꙋи, с, з. Дꙋпѫ ачѣста мъгъе жидовїи кꙋ нъдѣжде къва аскꙋлта рꙋгъчюна лор, с, а, ипрочаѧ.	а. б.	Сꙋмма:
Ѱаломъ, пд.	с,	
Ѱало дать даскалꙋлꙋи кънтъреилор. Пентрꙋ фїи лꙋи Корѣ.	а,	
ѵ Бине		

	кд:
в.	Мине аи врꙋть Дмне пъмъ нтꙋлꙋи тъꙋ: ꙟтоарсаи робїа лꙋи Іаковъ.
г.	Ертатаи стрѣмбътатѧ ѡаменилоръ тъи, акоперітаи тоть пъкатꙋль лоръ.
д.	Аꙋасеші поатѫ мъніѧ та: ꙟторсꙋтеи де мъніа оурицїеи тале.
е.	Ꙟтоарчене пре нои Дмнезъꙋле спънїеи ноастре: ши пърсѣще мънїѧ та де спре нои.
ѕ.	Аꙋ доарѫ пънѫ ꙟвѣкъ, те веи мъніѧ спре нои? аꙋ тиндевеи мънїа та де ꙟнѣмь ꙟнѣмъ?
з.	Аꙋ нꙋ те веи ꙟтꙋрна (Дмне) ши вери ꙟвіѧ пре нои ши ѡаменїи тъи съ воръ весели ꙟтрꙋ тине?
	2. рата

11		161
contineaște binele de la ceia ce îm- blă întregi. Doamne, Dumnezău putearnic, fericit de omul ce să nădăjduiaște întru Tine!	13	Ps. 2:12; 32:9
Psalom 84 Cest psalom easte rugătoriu și mângâitoriu, că întâiu cuprinde rugăciunea jidovilor în carea pohtesc ca să-i izbăvească de răzmirița lui Antioh Epifanie, să-ș poată fi în locul dentâiu, den 2 stih, până în 9. Tăria rugăciuniei lor stă		Summa
în ceaste 2 lucruri: Că pre mai marii lor încă i-au izbăvit den robia Vavilonului, stih 2, 3, 4.	1	
Că de-i va izbăvi, ei încă să vor bucura și vor mulțemi sfinți<i> Lui, stih 7. După aceastea, mângâie-se jidovii cu nădeajde, că va asculta rugăciunea lor, stih 9 *i pročaę*	2	
Psalom 84	Stih	
Psalom dat dascalului cântărilor, pentru fii<i> lui Corie	1	

		CATHISMA
	2	Bine ai vrut, Doamne, pămân- tului Tău; întors-ai robia lui Iacov.
	3	Iertat-ai strâmbătatea oameni- lor Tăi, acoperit-ai tot păca-
	4	tul lor. Luaseș toată mânia Ta, întorsu-Te-ai den mânia
	5	urgiei Tale. Întoarce-ne pre noi, Dumnezăul spăseniei noastre, și părăseaște mânia Ta despre noi.
	6	Au doară până în veac Te vei mânia spre noi? Au tinde-vei mânia Ta den neam în neam?
	7	Au nu Te vei întuma, (Doamne), și veri învia pre noi și oamenii Tăi să vor veseli întru Tine?

Аратъ Дмне ноаѡ мила та, ши дъ ноаѡ спсніа та. н҃

Аузивои че ва зиче Дмнул дмнезъу, къва зиче паче ѡ менило съ ши милошилорь съи, ши ну съ во ѫтоарче кътрѫ небуніе. ѳ҃

Ку адевъратъ апроапей спсніа луи кътрѫ чеѧ че съ темь де ель, ка съ лъкуіаскъ слава ѫпъмѫнтуль ностру. і҃

Мила ши адевърул тимпинаръсе, дирептатѧ ши пачѧ съсърутаръсе. а҃і

Адевърул де пъмѫнть ръсаре, ши дерептатѧ де чери привеще. в҃і

Ѫнкъ ши Думнезъу ва да бине, ши пъмѫнтул ностру ва да родуль съу. г҃і

У В ши

д҃і Ши ва фаче съ ѫбле дерептатѧ ѫнаинтѧ луи, ши фіете чине ва пуне ѫкале пашій съи. СЛАВА:

КАѲІСМА, ВІ. РУГЪЧЮНѦ луи Двдь, Ѱалом ПЕ.

Сумма. Роагъсе луи Дмнзъу ѫчесть Ѱаломь Двдь, съ избъвѣскъ дегониторіи луи, ши съ альповъцаскъ пре ель ку Дхль сфнть, е, в, г, д, ѕ, ві, зі.

Атътещи ругъчюнѧ луи ку зѣчети, гі, лукрури:

- а. Къ елу фиръ ацюторю, С, а. А, в, Къ елу мати,
- г. С, в. Къ ели слуга луи дмнзъ, С, ві, ѕі.
- д. Къ тоатъ нъдѣждѧ луи асте ѫтру дмнзъ, С, д.
- е. Къ ел кіамъ пре дмнзъ ѫтру ацюторю, С, г.
- ѕ. Къ дмнзеи матинис кътрѫ чѧ че съ роагъ луи, С, е, еі.
- з. Къ дмнзъ май де мулт ѫкъ лау аскултат пре ел, С, з.
- и. Къ дмнзеул поате избъви пре е, С, н.
- ѳ. Къ ва съ дѣ каръ луи Дмнзъ, і, вг.

Ке

11		162
Arată, Doamne, noao mila Ta, și dă noao spăsenia Ta.	8	
Auzi-voiu ce va zice Domnul Dumnezău, că va zice pace oamenilor Săi și miloșilor Săi, și nu să vor întoarce cătră nebunie.	9	
Cu de-adins aproape-i spăsenia Lui cătră ceia ce să tem de El, ca să lăcuiască slava în pământul nostru.	10	
Mila și adevărul timpinară-se, direptatea și pacea sărutară-se.	11	
Adevărul den pământ răsare și dereptatea den ceriu privează.	12	
Încă și Dumnezău va da bine și pământul nostru va da rodul său.	13	

		CATHISMA
	14	Și va face să îmble dereptatea înaintea Lui și fietecine va pune în cale pașii Săi. Slava.
Summa		
		Cathisma 12. Rugăciunea lui David. Psalom 85
	1, <2>	Roagă-se lui Dumnezău în cest psalom David să-l izbăvească de gonitorii lui și să-l povățască pre el cu Duhul Sfânt, stih 2, 3, 4, 6, 16, 17.
	3 4 5 6 7 8 9	Întărеаște rugăciunea lui cu ceaste 13 lucruri: Că elu-i fără agiutoriu, stih 1. A 2, că elu-i milostiv, stih 2. Că elu-i sluga lui Dumnezău, stih 12, 16. Că toată nădeajdea lui easte întru Dumnezău, stih 4. Că el cheamă pre Dumnezeu întru agiutoriu, stih 3. Că Dumnezeu-i milostivnic cătră ceia ce să roagă Lui, stih 5, 15. Că Dumnezeu mai demult încă l-au ascultat pre el, stih 7. Că Dumnezeu-l poate izbăvi pre el, stih 8. Că va să dea har lui Dumnezău, stih 12.

Кѫ майнте ѫкж лаѹ ѡкоєь прє єль дєрѫщтате марє, с҃, гі. Кѫ гониторїи лѹи сѫнть ѡа мени фѫлш ши пѫкѫтоши, ши нимѫтиви, ѕ҃, ді.
Кѫ дмнѕѣѹи дирєть ѫфѫгѫдѹинца са, с҃, єі.
Кѫ делба мѫгѹи прє єль, гониторїи лѹи сѫворь рѹшина ши слава лѹи сѫва нѫлца, с҃, зі.

ї.	
аі	
ві	
гі	

Ѱаломь Двдѣ, пе.

Рѹгѫчюна, лѹи Двдь.

Плѣкж Дмне оурѣкꙗ та, ши аѹзимж: кѫ сѹрꙋмань сѫнть ши липсить. — а҃.

Пѫзѣще сѹфлетѹл мїеѹ, кѫ милось сѫнть, спеꙗще слѹгата Дмнзѣѹль мїеѹ, каре нѫдѫдѹꙗще ѫтрѹ тине. — в҃.

Милѹꙗщемж Дмне, кѫ стригь — г҃.

ѵ г. кѫ

кѫтрж тине тоатж ѕїꙋа.

д҃. Веселѣще сѹфлетѹл слѹџїи тале: кѫ рѫдикь кѫтрж тине сѹфлетѹл мїеѹ.

е҃. Кѫ тѹ дмне бѹнь єщи ши рѫбдѹрїѹ, ши мѹлть мѫтивь тѹтѹрѡрь карїи кїамж прє тине.

Іѡн, в. с҃, гі.

ѕ҃. Аскѹлтж Дмне рѹгѫчюна мѧ, ши ѫ аминте гласѹл рѹгѫчюнеи мѣлє:

з҃. Ѫ ѕѹа сѹпѫрѫрїей мѣлє кемѹте пре тине, кѫ май аскѹлтать пре мине.

и҃. Нѹ ѥсте ѫтрѹ дѹмнезѫй ка тине дмне, ничиєь лѹкрѹри асѣмена кѹ лѹкрѹриле тале.

ѳ҃. Тоате аимбиле кѫтѣй фѫкѹт веийворь, ши сѫворь ѫкина ѫнаинтꙗ та Дмне, ши вѡрь прослѫви

нѹ. т.

12		163
Că mainte încă l-au scos pre el den răotate	10	
mare, stih 13. Că gonitorii lui sânt oa-	11	
meni făloș și păcătoși și nemilostivi, stih 14.		
Că Dumnezău-i dirept în făgăduința Sa, stih 15.	12	
Că de-l va mântui pre el, gonitorii lui să vor ru-	13	
șina și slava lui să va înălța, stih 17.		
Psalomĭ Dv(d)vŭ 85	Stih	
Rugăciunea lui David		
Pleacă, Doamne, urea-	1	
chea Ta și auzi-mă,		
că suruman sânt		
și lipsit.		
Păzeaște sufletul	2	
mieu, că milos sânt; spăseaște		
sluga Ta, Dumnezăul mieu, carele nă-		
dăjduiaște întru Tine.		
Miluiaște-mă, Doamne, că strig	3	

		CATHISMA
		cătră Tine toată dzioa.
	4	Veseleaște sufletul slugii Tale,
		că rădic cătră Tine sufletul
Ioel 2:13	5	mieu. Că Tu, Doamne, bun ești
		și răbduriu și mult milostiv
		tuturor carii cheamă pre Tine.
	6	Ascultă, Doamne, rugăciunea mea
		și ia aminte glasul rugăciunei meale.
	7	În dzua supărăriei meale chemu-Te pre
		Tine, că m-ai ascultat pre mine.
	8	Nu easte întru dumnezăi ca Tine,
		Doamne, nici-s lucruri aseamenea
		cu lucrurile Tale.
	9	Toate limbile câte-ai făcut
		veni-vor și să vor închina înain-
		tea Ta, Doamne; și vor proslăvi

ві.

Нꙋмеле тъꙋ. Къ маре ещи тꙋ, ши фачи минꙋне, тꙋ ещи Дмнзъꙋ сингꙋръ.	і.
Ꙟвацъмъ дмне ꙟтрꙋ калѧ та, съ ꙟблꙋ ꙟадевърꙋл тъꙋ, томꙗще инима мѧ съсе тѣмъ де нꙋмеле тъꙋ.	аі
Исповедимъвоиъ ціе Дмне дмнезъꙋл міеꙋ кꙋ тоатъ инима мѧ, ши вои слъви нꙋмеле тъꙋ ꙟвѣкь.	ві
Къ мила та марей спре мине, ши ай скось сꙋфлетꙋль міеꙋ де гроапъ де десꙋпть.	гі
Дмне фъмлоши скꙋларъсе спре мине, ши сфатꙋл пꙋтѣрничилѡр къꙋтаръ сꙋфлетꙋл міехъ, ши нꙋ пꙋсеръ пре тине ꙟнаинтѣ лѡр.	ді

ріѕд.

ви: ке. ѕ, ді. нкз. ѳ. аі. ин: рні. ѳ, лб.

кѧ:

Іс:Х: ді. ѳ, ѕ. Ѱн: ді. ѳ. ні. нп: рб. С, н. н мд. г, н.	еі	Ши тꙋ дмне, ещи дмнезеꙋ млтив ши ꙟдꙋрат, ꙟделꙋнг ръбдъторю, ши мꙋлт ꙟмилъ, ши ꙟадевъръ.
	ѕі	Катъ спре мине ши мілꙋѧщемъ, дъ търіѧ та слꙋгїи тале, ши спъсѧще фііл слꙋжничїи тале.
	зі	Фъ кꙋ мине семнꙋ ꙟтрꙋ бине, ши съ вазъ чѣѧ че мъ ꙋръскь пре мине ши съсе рꙋшинѣзе: къ тꙋ дмне ацюци пре мине ши мам мъгъѧ.

Ѱаломь. пѕ.

Сꙋмма,		Ꙟчїсть Ѱаломь, даꙋ харь лꙋи Дмнзъꙋ, дбдь аꙋ алци крещини Ꙟлтѣни, пїтрꙋ чѧсте, в, лꙋрꙋр:
	а.	Ꙟнтъю, Пентрꙋ къ лѣꙋ ꙟгъдꙋить съ маи ꙟтемелюѧскъ Бесѣрика дꙋпъ изъвкира лорь ді Вавилонь.
	в.	Дꙋпъ ачѣѧ пїтрꙋ къ аꙋ кемать пре пъгъни ꙟсоцїѧ крединчошилорь, с, а, в.

Ѱалом

12		164
numele Tău. Că mare ești Tu și faci minune, Tu ești Dumnezău singur.	10	
Învață-mă, Doamne, întru calea Ta, să îmblu în adevărul Tău; tocmeaște inima mea, să se teamă de numele Tău.	11	Ps. 25:4; 27:11; Ps. 118:35
Ispovedi-mă-voiu Ție, Doamne, Dumnezăul mieu, cu toată inima mea și voiu slăvi numele Tău în veac.	12	
Că mila Ta mare-i spre mine și ai scos sfatul mieu den groapă de desupt.	13	
Doamne, fâloșii sculară-se spre mine și sfatul putearnicilor căutară sufletul mieu și nu puseră pre Tine înaintea lor.	14	

		CATHISMA
Ex. 14:6; Num. 14:18; Ps. 102:8; 44:8	15	Și Tu, Doamne, ești Dumnezeu milostiv și îndurat, îndelung răbdătoriu și mult în milă și în adevăr.
	16	Caută spre mine și miluiaște-mă, dă tăria Ta slugii Tale și spăseaște fiiul slujnicii Tale.
	17	Fă cu mine semnu întru bine, și să vază ceia ce mă urăsc pre mine și să se rușineaze, că Tu, Doamne, agiuți pre mine și m-ai mângâiat.
Summa		**Psalom 86**
		În cest psalom dau har lui Dumnezău David au alți creștini israilteani, pentru ceaste 2 lucruri:
	1	Întâiu, pentru că le-au făgăduit să mai întemeliuiască besearica după izbăvirea lor den Vavilon.
	2	După aceaea, pentru că au chemat pre păgâni în soția credincioșilor, stih 1, 2.

Ѱаломъ, пѕ.

Ѱаломъ щи кынтике, ал фийлор луй Коре. — Ѕ,

Шемелїѧ луй ꙟтре мунцїи сфинци. — а.

Юбеще Дмнуль порциле Сїѡнулуй маи вартось декыт тоате сълашиле луй Їаковь. — в.

Преслъвите съ гръеск де тине, четатѧ луй Дмнезъу. — г.

Поменивои Егѵпетул щи Вавѵлѡнуль, ꙟтре куноскуции мией, ꙗтъ Палестина, щи Тѵрул, щи ку Арапїѧ, ачеста ау нъскут аколо. — д.

Щи де Сїѡнь зичеса, ѡмь щи ѡмь нъскутау ꙟтру ель, щи сингурь ꙟнъцатуль ꙟтъриба пре ел. — е.

Дл — дѣ

ѕ. Дмнуль нумърава скриинд пре ѡамени зикъндь, ачеста ау нъскуть ꙟтру ель.

з. Пентру ачѣа кътъ щи депреунъ съвеселеескь, тоате фъгъниле вїецїи мѣле дела тине сынть.

Ѱаломь, пз:

Сума: Честь Ѱаломь купринде руговиона луй Двдь, ау алтуй кредиинчось Їнатѣн, ꙟкаре потѣще избъвире де трей фелюри де невое:

а. Ꙟтѫю де боалъ фъръ нъдѣжде де вѣдникаре.

в. Де кутремурътуриле куноцинцїи суфлетещи,

г. Пентру къ лаѡ пъръсить пре ел прїетинїи луй, ꙟтеста похтацие пентру ачтесте, в, лукрури:

а. Къ ель ꙟругъчюниле луй стъ не ꙟчетать,

в. Къ съ нъдъжа избъви пре ель нумай пута да харь луй Днезъу, фъръ съва избъви пуруриа ва да хар сфинцїи луй, ꙟтеста ле спуне пре рънду,

а. Спуне пентру чи чтре. С, в.

дуѫ

12		165
Psalom 86		
Psalom și cântec al fiilor lui Corie	Stih	
Temelia lui – între munții sfinți,	1	
Iubeaște Domnul porțile Sionului mai vârtos decât toate sălașile lui Iacov.	2	
Preaslăvite să grăiesc de tine, cetatea lui Dumnezău.	3	
Pomeni-voiu Eghipetul și Vavilonul între cunoscuții miei; iată Palistina și Tirul și cu Arapia, cesta au născut acolea.	4	
Și de Sion zice-se-va: „Om și om născut-au întru el și singur Înălțatul întări-l-va pre el”.	5	

		CATHISMA
	6	Domnul număra-va, scriind pre oameni, zicând: „Acesta au născut întru el”.
	7	Pentru aceaea cântă și dempreună să veselesc: „Toate fântânile vieții meale de la Tine sânt”.
		Psalom 87
Summa		Cest psalom cuprinde rugăciunea lui David au altui credincios israiltean, în care pohteaște izbăvire de trei fealiuri de nevoi:
	1	Întâiu, de boală fără nădeajde de vendicare.
	2	De cutremurăturile cunoștinții sufletești.
	3	Pentru că l-au părăsit pre el priatenii lui.
		Aceastea pohteaște pentru aceaste 2 lucruri:
	1	Că el în rugăciunele lui stă neîncetat.
	2	Că, să nu-l va izbăvi pre el, nu va putea da har lui Dumnezău; iară să-l va izbăvi, pururea va da har Sfinții<i> Lui. Aceastea le spune pre rând:
	1	Spune pentru ce ceare, stih 2.

Дꙋпъ ачѣа адꙋче ꙟнаинте пофта лꙋи, с҃, г҃.
Слꙋне невоиле лꙋи динтрꙋ кариле пофтѣще а съи
зъвеи, ꙟтъю ꙟсте, с҃, д҃, є҃, з҃. а҃.
А, в҃, Невое ꙟсте, с҃, и҃, атреа ꙟсте, с҃, д҃. г҃.

Ѱаломъ, пз҃. с҃,

Кънтекꙋл ши Ѱаломꙋл, Фиилор лꙋи Корей, дат Даскалꙋлꙋи Кънтърецилор, деспре сꙋпърарe, кънтек де ꙟвъцътꙋръ ал лꙋи Еман Ізраилтꙋл. а҃.

Доамне Дꙋмнезъꙋл спъсѣнїеи меле, зꙋа стригаи, ши ноапта ꙟнаинта та, (мъ рог.) в҃.

Съ ꙟтре ꙟнаинтѣа та, рꙋгъчюна мѣ, плѣкъ оурѣкѣ та, кътръ стригарѣ мѣ: г҃. Къ сау сътꙋрат де ръꙋтъци сꙋфлетꙋл мїеꙋ, ши вїаца мѣ сау апропїѣт де моартъ. д҃.

Асъмънатꙋмам челора че погоръ ꙟгроапъ: фꙋи ка омꙋл фъръ де є҃.

ѕ҃. ацинтори. Сокотитъ фꙋи ꙟтре морци, ка шморъцїи че дормꙋ ꙟмормънтъ, де спре карїи нꙋте маи поменещи; ши ачѣа де мъна та сънтъ тъяци.

з҃. Пꙋсꙋмаи ꙟгроапъ де десꙋпт; ꙟтрꙋ ꙟтꙋнѣриче, ꙟтрꙋ адъкꙋри.

и҃. Спре мине заче оурџїа та: ши тоате валꙋриле тале адꙋсеши спре мине.

ѳ҃. Дъꙋнгатаи де ла мине кꙋноскꙋцїи мїеи, ши мъ пꙋсъ пре мине оуръчюне лор: ꙟкисъ фꙋи ши нꙋ порчи еши.

і҃. Окиꙋл мїеꙋ тъжацїе де скъръ: кемꙋте пре тине Доамне тоатъ зꙋа, ръдиꙋ кътръ тине мъниле меле.

12		166
După aceaea aduce înainte pohta lui, stih 3.	<2>	
Spune nevoile lui, dentru carele pohteaște a să izbăvi. Întâiu easte stih 4, 5, 6.	1	
A 2 nevoie easte stih 8. A treia easte stih 9.	<2>, 3	
Psalom 87	Stih	
Cântecul și psalomul fiilor lui Corie, dat dascalului cântărilor, despre supărare, cântec de învățătură al lui Emman izdraitul	1	
Doamne, Dumnezăul spăseniei meale, zua strig și noaptea înaintea Ta (mă rog).	2	
Să între înaintea Ta rugăciunea mea; pleacă ureachea Ta cătră strigarea mea.	3	
Că s-au săturat de răotăți sufletul mieu și viața mea s-au apropiat de mormânt.	4	
Asămănatu-m-am celora ce pogor în groapă; fuiu ca omul fără de	5	

		CATHISMA
	6	agiutoriu. Socotit fuiu între morți, ca omorâții ce dormu în mormânt, despre carii nu te mai pomenești; și aceia de mâna Ta sânt tăiați.
	7	Pusu-m-ai în groapă dedesupt, întru întunearice, întru adâncuri.
	8	Spre mine zace urgia Ta și toate valurile Tale aduseș spre mine.
	9	Dălungat-ai de la mine cunoscuții miei și m-ai pus pre mine urâciune lor; închis fuiu și nu pociu ieși.
	10	Ochiul mieu tânjaște de scârbă. Chemu-Te pre Tine, Doamne, toată zua, rădic cătră Tine mânule meale.

Аꙋ морцилорь ве фаче минꙋне; Аꙋ морцїи ворь ꙟвїа шѝ съсе ӥсповедꙋаскъ цїе? Аꙋ спꙋнесева ꙟмормжнть мила та; шѝ адевърꙋл тъ ꙟперире? Аꙋ кꙋноащесева ꙟтрꙋ ꙟтꙋнерикь минꙋна та; шѝ дрептатата та ꙟпъмжнтꙋл оутат?

Ӥрж еꙋ кътръ тине стригь доамне, шѝ де диминѣцж рꙋгъчюна мѧ вениꙋва ꙟнаинте.

Пентрꙋ че Д(оамне) мине лепезй сꙋфлетꙋль мїеꙋ? шѝ аскꙋнзи фаца та де мине? Сꙋрꙋмань сжнт еꙋ, шѝ мамоарт де тинерецыле меле, пꙋртатамь кꙋтремꙋриле тале, шѝ мъ доседь. Престе мине тре-

(margin: ді, ві, гі, ді, єі, ѕ:, зі; ӥкптѡю)

кꙋрж мънїеле тале, шѝ кꙋтремꙋриле тале тꙋрбꙋраръмж.

Ӂнкꙋцꙋраръмж ка апа, тоатж зꙋа, ꙟкꙋцюраръмж пре мине деꙟпреꙋнж. Делꙋнгата дела мине, соцꙋл шѝ прїатинꙋл мїеꙋ, шѝ кꙋноскꙋцилорь мїей сжтꙋле ꙟтꙋнерекь. СЛАВА:

(margin: иі, ді)

ѰАЛОМЬ, пи.

Сꙋмма: Чест Ѱалом есте мъгнъиторю шѝ желꙋиторю ши лъꙋдъторю де Хс, ꙟтрꙋ карест Ѱалом грълеск оамении крединчошй де Їоудеа карїи аꙋ вїат ꙟзилеле робїи ꙟтрꙋ Вавилоонь, кꙋм ес ꙟцелеџе, ѕ, дi.

Оунде ес поменеще рꙋптꙋра зидꙋлꙋй Їерꙋсалимꙋлꙋй пꙋтрацеа сеамъгъе крединчошїи ди Їоудеа фїинд ꙟ робїа Вавилоонꙋлꙋй кꙋ нъдеждѧ фъгъдꙋинцѣ кареа ера фъгъдꙋитж лꙋй Д(а)в(и)д де съмънцъ ꙟ Пъръцїи лꙋй пънж ꙟвѣкъ.   ꙟтѣю вестескь де

(margin: а.)

12		167
Au morților vei face minune? Au	11	
morții vor învia și să se ispove-		
duiască Ție? Au spune-se-va în mor-	12	
mânt mila Ta și adevărul Tău,		
în perire? Au cunoaște-se-va	13	
întru întunearic minunea Ta și		
direptatea Ta, în pământul uitat?		
Iară eu cătră Tine strig, Doamne,	14	
și de dimeneață rugăciunea mea		
veni-Ț-va înainte.		
Pentru ce, Doamne, leapezi sufle-	15	
tul mieu și ascunzi fața Ta		
de mine? Suruman sânt eu	16	
și mai mort den tinereațile meale;		
purtat-am cutremurile Tale și		
mă-ndoiesc*. Preste mine tre-	17	*nu pociu

		CATHISMA
		cură mâniele Tale și cutremu-
		rile Tale turburară-mă.
	18	Încu<n>giurară-mă ca apa, toată
		zua, încu<n>giurară-mă pre mine dem-
	19	preună. Delungat-ai de la
		mine soțul și priatinul mieu;
		și cunoscuților miei sântu-le
		întunearec. Slava
		Psalom 88
Summa		Cest psalom easte mângâitoriu și jeluitoriu și
		dătătoriu de har. Întru acest psalom grăiesc oamenii
		credincioși den Iudeea, carii au viat în dzilele robii<i>
		întru Vavilon, cum să înțeleage, stih 14,
		unde să pomeneaște ruptura zidului Ierusalimului.
		Pentr-aceaea să mângâie credincioșii din Iudeea, fiind în
		robia Vavilonului, cu nădeajdea făgăduinței ca-
		rea era făgăduită lui David de rămânearea împără-
	1	ții<i> lui, până în veac. Întâiu, vestesc de-

ретата ши адевърул луй Дмнзъу, с, в, г.

в. Поменіискъ фъгъдуинца карѧ ера фъгъдуитѫ луй Давидъ, с, д, е.

г. Съмънгъі кў нъдѫдѧ къва ръскўпъра пре єй Дмнзъу де скърба лор, ѯ ѕ.

д. Атъреискъ нъдѫдѧ лор кў пўтѧрѧ луй Дмнзъу съ пўтєрникъ съ избъвѧскѫ, с, [illegible] ѯє.

Ши арѧтѫ пўтєрѧ луй Дмнзъу [illegible] лу:

а. Атїю къ єфиціи фуєри служїискъ луй, с, и.

в. Къ Дмнзъу аукопєрит валурилє мърїи, с, ї.

г. Къ єфиціѧ луй аў фнекать єгуптѣнїи ф маре, с, аі.

д. Каў ръсипить пе ѧмаши лор.

е. Каў ф темеіать аўмѧ єфиціѧ єа.

Дупѫ ачаста повестєскѫ єупърарѧ лор карѧ аре, з, пърци: а. Атїю къ цара лор ѫєте ръсипитѫ, с, м, мє, мз. в. Ръсипирѧ ѡрашулуй Їєрлимулуй, с, мѧ. г. Прѫдарѧ Їєрлимулуй, ѯ, мв. д. Батѧ кєра Жидовилѡръ, ѯ, мг. е. Де бъкуріа пїмашилор лор, ѯ, мв, мѕ. ѕ. Десълъшлюна лор лїръзбою, ѯ, мд. з. Къ пїмашии лор єаў фнълцать ши съ бъкуръ де невоѧ лор. фна, г, Парте съ роагѫ луй

а. Дмнзъу съ избъвѧскѫ де ачєсте ръутъци пентру ачєсте, к, лукрури. Къ ачєсте ръутъци сънть де демулать, ѯ, мѕ.

в. Кѫч фоарте греле ши арду ка фокуль, ѯ, мв.

г. Къ віаца ѡмулуй єкуртѫ ѫсте, ѯ, мн, мд.

д. Къ аў фъкут кўмаимарїи лор, ѯ, н.

е. Къ лор акѫ аѣу фъгъдуи къ лєва фаче бине ѯ мд.

ѕ. Къ єй фкъ єлъўчиле луй Дмнзъу, ѯ, на.

з. Къ хулєскъ пре єй пимашии лор, ѯ, нв.

и. Къ ачѣѧ хулѫ каде спре Дмнзъу, пентру къ єй сънть ѡамєнїи луй Дмнзъу, ши Краюль лор ѫсте рънduит де Дмнзъу, ѯ, нв. фна, д, Парте

Дау хаpъ луй Дмнзъу, ши лаудѫ Нумєлє лу.

Ѱаломъ, пи.

Кънтєкь фвъцътороу, ал луй Єфаму Їзаритуль.

с, а, Милєлє Дмнулуй фвѣк лє вои кънта: де нѣм фнѣм вои вести адевърул тъ кў роcтул

в.

г. міеу. Къ аи зисъ къ мила та

12		168
reptatea și adevărul lui Dumnezău, stih 2, 3.		
Pomenesc făgăduința carea era făgăduită	2	
lui David, stih 4, 5. Să mângâie cu nădeajdea	3	
că-i va răscumpăra pre ei Dumnezău de scârba lor, stih 6.		
Întăresc nădeajdea lor cu putearea lui Dumnezău,	4	
că-i putearnic să-i izbăvască, stih 8, până în 15.		
Și arată putearea lui Dumnezău cu aceaste lucruri:		
Întâiu, că sfinții îngeri slujescu Lui, stih 8.	1	
Că Dumnezău au contenit valurile mării, stih 10.	2	
Că Sfinția Lui au înecat eghipteanii în mare,	3	
stih 11. C-au răsipit pizmașii lor.	4	
C-au întemeiat lumea Sfinția Sa.	5	
După aceastea, povestesc supărarea lor, carea are		
7 părți: Întâiu, că țara lor easte răsipi-	1	
tă, stih 40, 45, 46. Răsipirea orașului	2	
Ierusalimului, stih 41. Prădarea Ierusalimului,	3	
stih 42. Batgiocura jidovilor, stih 43.	4	
De bucuria pizmașilor lor, stih 42, 46.	5	
De slăbiciunea lor la războiu, stih 44.	6	
Că pizmașii lor s-au înălțat și să bucură de	7	
nevoia lor. În a 3 parte să roagă lui		

		CATHISMA
		Dumnezău să-i izbăvască de ceaste răutăți pentru
		ceaste 8 lucruri: Că aceaste răotăți
	1	sânt de demult, stih 46.
		Că-s foarte greale și ardu ca focul, stih 46.
	2	Că viața omului scurtă easte, stih 48, 49.
	3	Că au făcut cu mai marii lor, stih 50.
	4	Că lor încă le-au făgăduit că le va face lor bine, stih 49.
	5	Că ei încă-s slugile lui Dumnezău, stih 51.
	6	Că hulesc pre ei pizmașii lor, stih 52.
	7	Că aceaea hulă cade spre Dumnezău, pentru că ei
	8	sânt oamenii lui Dumnezău și craiul lor easte
		rânduit de Dumnezău, stih 52. În a 4 parte
		dau har lui Dumnezău și laudă numele Lui.
		Psalom 88
	Stih	Cântec învățătoriu al lui Etham izdraitul
	1	Milele Domnului în veac le voiu
	2	cânta: den neam în neam voiu ves-
		ti adevărul Tău cu rostul
	3	mieu. Că am zis că mila Ta

ї.

ꙟвѣк сѣва зиди: ꙟчерюри ай ꙟтъ-
рит адевърꙋл тъꙋ.

д. Легътꙋрѫ ам лега кꙋ алесꙋл мїе,
џюрáюмѫ лꙋй Двь слꙋџїй мѣле.

е. Пѫнѫ ꙟвѣк вой ꙟтъри сѫмѫнца
та, ши вой зиди де нѣм ꙟнѣмꙋ
скаꙋнꙋл тъꙋ. ѕ. Ꙗрѫ черюриле во
вести минꙋниле тале Дмне: ши а-
девърꙋл тъꙋ єсте ꙟ адꙋнарѧ сфи-
нцилорь. з. Къ чине ꙟчерю сѣва а-
сѫмѫна Дмнꙋлꙋй; ши чине єсте
асѣмена Дмнꙋлꙋй ꙟтре фїй Дмнезе-
лорь? и. Дмнезъꙋ єсте ꙟфри-
кошъторїю, ꙟтрꙋ мꙋлтѫ адꙋнаре
а сфинцилорь, ши ꙟфрикошетори
спре тоци че спре ꙟпрецюрꙋль лꙋй.

Бб До

ка:

ѳ. Дмне Дмнезъꙋ пꙋтєрникь, чи-
не съ асамѫнѫ цїе? пꙋтєрник єщи
Дмне ши адевърꙋль тъꙋ ꙟпрецю-
і. рюль тъꙋ. Тꙋ домнещи спре
лъцїѧ мърїей: кѫндь сърꙋдикѫ ва-
лꙋриле єй тꙋ ле ашезы.

аі. Тꙋ ай зоробить ка пре ꙋн рѫнит
Єгvпетꙋль, кꙋ брацꙋль търїей тале
ръсфирашй пизмашїи тъй.

ві. Але тале сѫнть черюриле, ши
ал тъꙋ пѫмѫнтꙋль, лꙋма ши
плинꙋль єй тꙋ ай ꙟтемелїать.

гі. Мїазѫ ноапте, ши амїазъзи
тꙋ ай зидить, Ѳавсѡр, ши Єрмсѡн
нꙋль ꙟнꙋмеле тъꙋ сѫбꙋкꙋрѫ:

ді. Брацꙋль тъꙋ єсте кꙋ пꙋтєре,

пꙋте

12		169
în veac să va zidi; în ceriuri ai întă- rit adevărul Tău.		
„Legătură am legat cu alesul Mieu, giuraiu-Mă lui David, slugii Meale:	4	2 Sam. 7:11
Până în veac voiu întări sămânța ta și voiu zidi den neam în neam scaunul tău".	5	
Iară ceriurile vor vesti minunile Tale, Doamne, și a- devărul Tău easte în adunarea sfin- ților.	6	
Că cine în ceriu să va a- sămăna Domnului? Și cine easte aseamenea Domnului între fii<i> dumnezei- lor?	7	
Dumnezău easte înfri- coșătoriu întru multă adunare a sfinților și înfricoșetoriu spre toți ce-s pre împregiurul Lui	8	

		CATHISMA
	9	Doamne, Dumnezău putearnic, ci- ne să asamănă Ție? Putearnic ești, Doamne, și adevărul Tău – împregiu- rul Tău.
	10	Tu domnești spre lăția mării; când să rădică va- lurile ei, Tu le așezi.
	11	Tu ai zdrobit ca pre un rănit Eghipetul; cu brațul tăriei Tale răsfirași pizmașii Tăi.
Ps. 23; 50:12	12	Ale Tale sânt ceriurile și al Tău-i pământul; lumea și plinul ei Tu ai întemeliat.
	13	Miazănoapte și amiazăzea Tu ai zidit; Thavor și Ermo- nul în numele Tău să bucură.
	14	Brațul Tău easte cu puteare,

пȣтѣрникꙋлꙋй мъна та̀, шѝ ꙟнъ-
цатꙋй дирѣпта та. Дирептата
шѝ џидеката ѩсте темелїѧ скаȣ-
нȣлȣй тъȣ, мила шѝ ꙟдевърȣль
мергȣ ꙟнаинта фѣцїй тале.

єі

Ферич́иць ѡаменїи карїи щїꙋ къ-
таре, Дѡмне ꙟлȣмина фѣцїй тале
ꙟблаворь.

ѕі

Ꙟнȣмеле тъȣ ве-
селисевор тоатъ зїꙋа, шѝ ꙟдирептатата та ꙟнълцасъворь:

зі

Къ слава пȣтерїй лорь єщи, шѝ
ꙟбоѧ та ꙟнълцасъво коарнеле ноаре.

иі

Дела Дѡмнȣль ѩсте скȣтȣль но-
стрȣ, шѝ дела сфинтȣль Їиль ѩсте
Крайȣль нострȣ.

ѳі

Атȣнче ай
гръит ꙟведѣре милоскȣлȣй тъȣ,

к. ꙟпъра̀тꙋль

шѝ ай зись пȣсамь ацитори спре че
пȣтѣрникь, ꙟнълцатамь алесȣль
дентре ѡамени.

ка

Афлатам пре Дѡвдь слȣга мѧ шѝ
кȣ оулоюл сфинцїй мѣле оунсȣлам
пре єль:

кв

Кȣ кареле мъна мѧ
таре ва фи, шѝ брацȣл мїєȣ ва ꙟ-
въртоша пре єль.

кг

Немикъ нȣва лȣа пиꙁмашȣл лȣй
дела єль, шѝ фїюл фъръ лецїей нȣл-
ва сȣпъра пре єл.

кд

Шѝ вои зꙋдро-
би ꙟнаинта фѣцїей лȣй пизмашии
лȣй, шѝ вои бате пре чеѧ че оурь-
ъсь пре єль.

ке

Шѝ адевърȣль
мїєȣ шѝ мила мѧ кȣ єлȣй, шѝ
ꙟнȣмеле мїє ꙟнълцасъва коарнꙋл лȣй.

12		170
putearnică-i mâna Ta și înăl-		
țată-i direapta Ta. Direptatea	15	
și giudecata easte temelia scau-		
nului Tău, mila și adevărul		
mergu înaintea feații Tale.		
Fericiți – oamenii carii știu cân-	16	
tare, Doamne; în lumina feații Tale		
îmbla-vor. În numele Tău ve-	17	
seli-se-vor toată zua și în direp-		
tatea Ta înălța-să-vor.		
Că slava puterii lor ești și	18	
în voia Ta înălța-să-vor coarnele noastre.		
De la Domnul easte scutul nos-	19	
tru și de la sfântul Israil easte		
craiul* nostru. Atunce ai	20	*împăratul
grăit în vedeare milosului Tău		

		CATHISMA
		și ai zis: „Pus-am agiutoriu spre cel
		putearnic, înălțat-am alesul
		dentre oameni.
	21	Aflat-am pre David, sluga Mea, și
		cu uloiul Sfinții<i> Meale unsu-l-am
	22	pre el. Cu carele mâna Mea
		tare va fi, și brațul Mieu va în-
		vârtoșa pre el.
	23	Nemică nu va lua pizmașul lui
		de la el; și fiiul fărălegiei nu-l
	24	va supăra pre el. Și voiu zdro-
		bi înaintea feației lui pizmașii
		lui și voiu bate pre ceia ce urăsc
	25	pre el. Și adevărul
		Mieu și mila Mea cu elu-i, și
		în numele Mieu înălța-să-va cornul lui

ро҃а.

кі.

Шѝ пꙋнево́ю спрѐ ма́ре мѫна лꙋй, шѝ спрѐ рыꙋри дирѣпта лꙋй. — кѕ.

Ꙟтѣла мѣва кем по мине (зикѣ) пѫрїнтеле мїеꙋ ѥщи тꙋ, дмнꙁѫꙋл мїеꙋ шѝ стѝнка спсенїей мѣле. — кз.

Еꙋ ꙟкѫ вою пꙋне пре ѥль ꙟнѫскꙋтꙋль мїеꙋ дєтѫю, шѝ ꙟнѫлцат спрѐ ꙟпѫрацїи пѫмѫнтꙋлꙋй. — кн.

Пѫнѫ ꙟвѣчи вою пѫꙁи лꙋй мила ма, шѝ лєгѫтꙋра ма ва фѝ крединчоасѫ лꙋй. — кѳ. Шѝ вою пꙋне ꙟвѣчи сѫмѫнца лꙋй шѝ скаꙋнꙋл лꙋй ка ꙁилеле чєрюрилорь. — л.

Сѫвор лѫса фїи лꙋй лѣџа ма, ши ꙟџюдекѫрнле мѣле нꙋворь ꙟбла: — ла.

Сѫворь спꙋркà дерептѫцнле мѣле — лв.

вег шѝ

Іс҃х: ка. с҃, ка. е҃ са҃ н.. н҃ в.

ка:

шѝ порѫнчиле мѣле нꙋлево пѫꙁи.

Ꙟтꙋнче вою черка кꙋ тоягꙋл фѣрѫ де лєџиле лорь, шѝ кꙋ бѫтѫ нєдирептѫцнле лорь. — лг

Ꙟрѫ мила ма нꙋшвою лꙋа дела ѥль нєчи вою мінцѝ ꙟтрꙋ адевѫрꙋль мїеꙋ: нєчи вою спꙋрка лєгѫтꙋра ма. — лд. Шѝ чѐ аꙋ ѥшить дин гꙋра ма нꙋвою скимба. — лє.

Ѡдатѫ мам цюрать пре сфинцїа ма, сѫ вою мінцѝ лꙋй Двдь, (нꙋвою фѝ Дмнꙁѫꙋ.) — лѕ

Сѫмѫнца лꙋй ва фѝ пѫнѫ ꙟвѣк шѝ скаꙋнꙋль лꙋй ка соареле ꙟнаинта ма. — лз. Шѝ ка лꙋна стѫтѫтоаре ꙟвѣкь, шѝ мѫртꙋрїе — лн

е҃ са: ꙁ. с҃: ѕі. лꙋ: д. с҃, лг. Іѡа: ві. с҃, лд.

ꙟ чїею

12		171
Și pune-voiu spre mare mâna lui și spre râuri direapta lui.	26	Ex. 24:21 2 Sam. 8 și 10
Acela Mă va chema pre Mine (zicând): Părintele mieu ești Tu, Dumnezăul	27	
mieu și stinca spăseniei meale! Eu încă voiu pune pre el născu- tul Mieu dentâiu și înălțat spre împărații pământului.	28	
Până în veaci voiu păzi lui mi- la Mea, și legătura Mea va fi cre-	29	
dincioasă lui. Și voiu pune în veaci sământa lui; și scaunul lui, ca zilele ceriurilor.	30	
Să vor lăsa fii<i> lui leagea Mea și în giudecările Meale nu vor îmbla,	31	
să vor spurca dereptățile Meale	32	

		CATHISMA
		și porâncile Meale nu le vor păzi,
2 Sam. 7:14	33	atunce voiu cerca cu toiagul fă- rădelegile lor și cu bătăi, ne- direptățile lor.
	34	Iară mila Mea nu o voiu lua de la el, neci voiu minți întru adevărul Mieu, neci voiu spurca legătu-
	35	ra Mea. Și ce au ieșit din gura Mea nu voiu schimba.
	36	O dată M-am giurat pre sfinția Mea; să voiu minți lui David, (nu voiu fi Dumnezău).
2 Sam. 7:16;	37	Sământa lui va fi până în veac; și scaunul lui, ca soarele înain-
Luca 1:33; Ioan 12:34	38	tea Mea și ca luna stă- tătoare în veac și mărturie

ꙟчéри крединчóасъ.

Ꙟкрꙋ тꙋ лáи лепъдáть ши ла оу- ла.
рѫть пре оунꙋль тъꙋ.

Лепъдáтаи пáча слꙋ́цин тале, ꙟспꙋр- м.
кáтаи (лепъдъдꙋ) ла пъмѫ́нть
стéма лꙋй. Рꙋ́птаи тоáте мл
гáрдꙋриле лꙋй ши аи пꙋс тъ́риле лꙋ
ръсипитꙋ́рѫ. Жехꙋи́ръ пре є мв
тóцꙋ трекъ́тóрїи пре кáле: бацóкꙋ-
ръй вечи́нилоръ съй.

Ꙟнъ́лцáтаи дїрєáпта пизмáшилѡ мг
лꙋй ши аи весели́ть пре тóци пиз-
мáшїи лꙋй. Ши аи тъмпи́т мд
ꙟскꙋци́тꙋль ѡрмеи лꙋй, ши нꙋаи
ꙟцитáть пре єль ꙟръзбóи.

Ꙟчетáтаи дела єль кꙋръцїа лꙋй, ме

ши

ши аи ѡборъ́т ла пъмѫ́нт скáꙋнꙋл
лꙋй. Скꙋртáтаи зи́леле ти- мѕ
нерéцелоръ лꙋй, коперитꙋ́лаи пре є
кꙋ рꙋши́не. Пънъ кѫ́ндь мз
тевéри ꙟскꙋ́нде Дмне, (аꙋ пънъ)
ꙟвéкь? ши ва арде кà фóкꙋль мъ-
нїа та? Адꙋци ѡминте чè є ми
стáтꙋль мїеꙋ, аꙋ ꙟдешéрть аи зи-
ди́ть тóци фїїи ѡáменилоръ?

Чи́неи óмꙋль чè вїáцъ, ши съ нꙋ мѳ
вáзъ моáрте? кà съ избъвáскъ сꙋ-
флéтꙋл съꙋ дин мѫ́на мормѫ́нтꙋлꙋ.

Ꙋндесь ми́леле тáле чèле деде- п.
мꙋ́лть Дмне, кáреле ай цирꙋит лꙋй
Двдь ꙟтрꙋ ꙟдевъ́рꙋль тъꙋ?

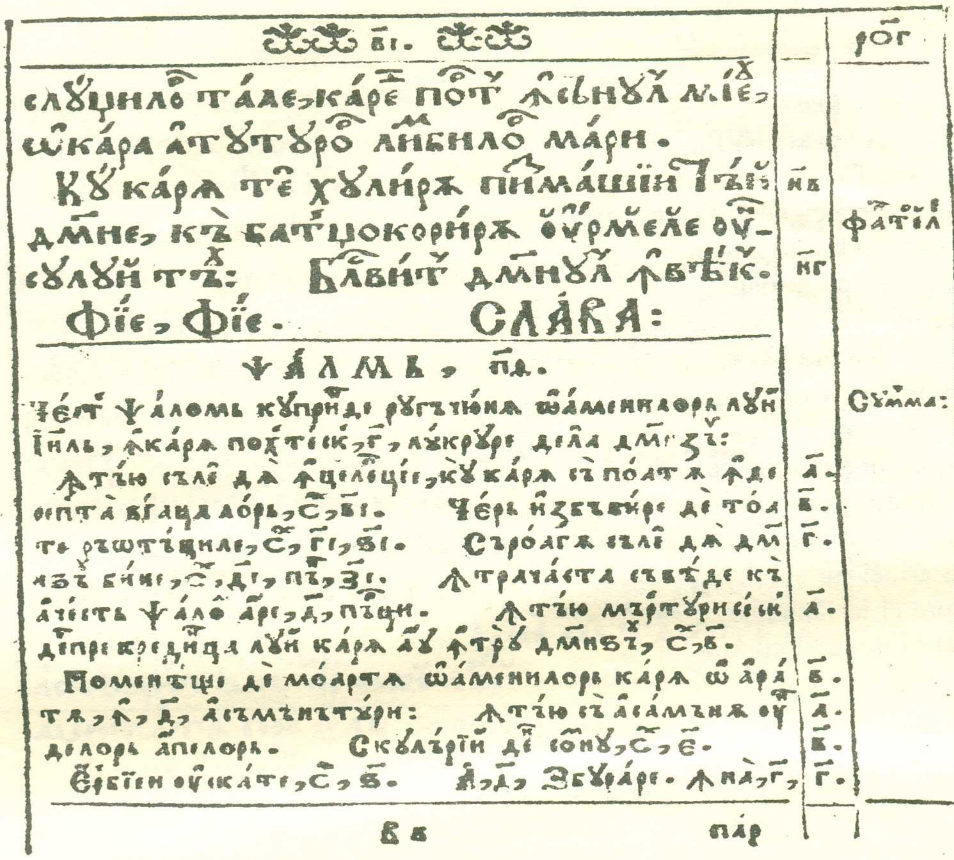
Адꙋцѝ ѡми́нте Дмне де бацóкꙋра па

слꙋ

енї: ѻн. ѿ, є.

12		172
în ceriu credincioasă."		
Iară Tu l-ai lepădat și l-ai u- rât pre unsul Tău.	39	
Lepădat-ai pacea slugii Tale, spur- cat-ai (lepădându) la pământ	40	
stema lui. Rupt-ai toate gardurile lui și ai pus tăriile lui	41	
răsipitură. Jehuiră pre el toț trecătorii pre cale, batgiocu- ră-i vecinilor săi.	42	
Înălțat-ai direapta pizmașilor lui și ai veselit pre toți piz-	43	
mașii lui. Și ai tâmpit ascuțitul armei lui și nu l-ai agiutat pre el în războiu.	44	
Încetat-ai de la el curăția lui	45	

		CATHISMA
		și ai oborât la pământ scaunul
	46	lui. Scurtat-ai zilele ti- nereațelor lui, coperitu-l-ai pre el
Ps. 78:5	47	cu rușine. Până când Te veri ascunde, Doamne, (au până) în veac, și va arde ca focul
	48	mânia Ta? Adu-Ți aminte ce e statul mieu; au în deșert ai zi- dit toți fii<i> oamenilor?
	49	Cine-i omul ce viază și să nu vază moarte, ca să izbăvască su- fletul său din mâna mormântului?
	50	Unde-s milele Tale ceale de de- mult, Doamne, carele ai giuruit lui David întru adevărul Tău?
	51	Adu-Ț aminte, Doamne, de batgiocura

ві. рог

слꙋжило тале, каре пот ꙟсинꙋл міе, ꙟкара ꙟтꙋтꙋрор анилор марн.

Кꙋ кара те хꙋлиръ пимашїи тъи (нв) дмне, къ батцокориръ оурмеле оусꙋлꙋи тъ: Бꙋвит дмнꙋл ꙟвѣк. (нг) — фатїл

Фїе, фїе. СЛАВА:

Ѱаломь, па.

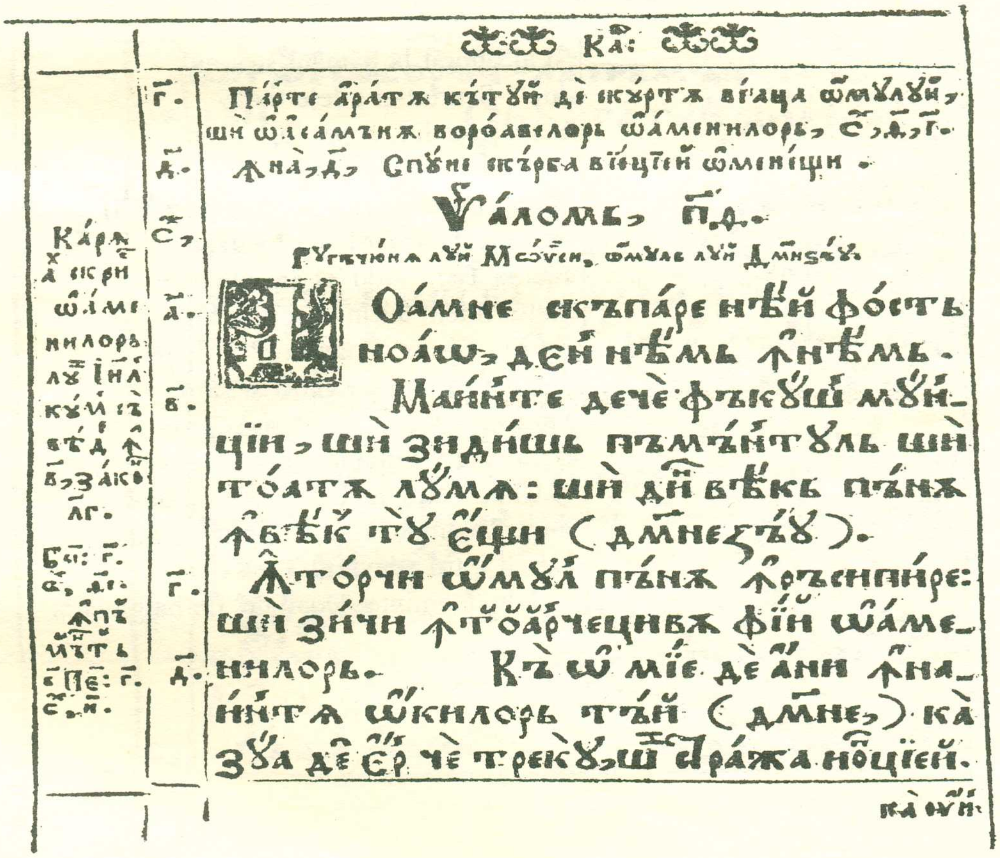
Чест ѱаломь кꙋпринде рꙋгъчюна оаменилорь лꙋи Їиль, ꙟкара поктеск, г, лꙋкрꙋре дела дмнезъ: — Сꙋмма:

ꙟтїю съле да ꙟцелецїе, кꙋ кара съ поатъ ꙟде (а.) ерта вїаца лорь, ѿ, ві. Черь изъвире де тоа (в.) те ръотъциле, ѿ, гі, ві. Съроага съле да дм (г.) нъзъ бине, ѿ, дї, пъ, зі. ꙟтрачаста съвѣ де къ ачесть ѱалом аре, д, пъци. ꙟтїю мъртꙋрисеще (а.) депрекреднца лꙋи кара аꙋ ꙟтрꙋ дмнезъ, ѿ, в.

Поменъще де моарта оаменилорь кара ѿ аръ (в.) тъ, ꙟ, д, асъмънътꙋри: ꙟтїю съ асамънъ оу (а.) делорь апилорь. Скꙋрти де сонꙋ, ѿ, е. (в.)

Ербїен оускате, ѿ, ѕ. ꙟ, д, Зборꙋре. ꙟна, г, (г.)

Въ пар

ка:

(г.) Пїерте арата кꙋтꙋи де скꙋртъ вїаца оамꙋлꙋи, ши ѿ асамънъ воробелелорь оаменилорь, ѿ, д, г.

(д.) ꙟна, д, Спꙋне скърба віецїеи оменещи.

Ѱаломь, пд.

Рꙋгъчюна лꙋи Мосїи, омꙋлꙋи лꙋи Дмнезеꙋ.

(Кара скрие оаменилорь лꙋ Їна кꙋм съ вѣд ꙟ в, зако лг.)

(а.) Оамне скъпаре ни еи фость ноаш, дей нѣмь ꙟнѣмь.

(в.) Маинте де че фъкꙋш мꙋнцїи, ши зидишь пъмънтꙋль ши тоатъ лꙋмѧ: ши дин вѣкь пънъ ꙟвѣк тꙋ ещи (дмнезъꙋ).

(Бѣ: г. ѿ, ді. ꙟпънїть, Пе: г. ѿ, н.)

(г.) ꙟторчи омꙋл пънъ ꙟръсипире: ши зичи ꙟтоарчецивъ фїи оаменилорь.

(д.) Къ ѿ міе де ани ꙟнаинта очилорь тъи (дмне,) ка зꙋа де ерь че трекꙋ, ши стража нопцїеи.

каꙋи

12		173
slugilor Tale, carei port în sânul mieu,		
ocara a tuturor limbilor mari,		
Cu carea Te hulîră pizmașii Tăi,	52	
Doamne, că batgiocoriră urmele* un-		*faptele
sului Tău. Blagoslovit – Domnul în veac!	53	
Fie, fie! Slava.		
Psalm 89		
Cest psalom cuprinde rugăciunea oamenilor lui	Summa	
Israil, în carea pohtesc 3 lucrure de la Dumnezău:		
Întâiu, să le dea înțelepție, cu carea să poată înde-	1	
repta viața lor, stih 12. Cer izbăvire de toa-	2	
te răotățile, stih 13, 16. Să roagă să le dea Dum-	3	
nedzău bine, stih 14, până 17. Într-aceasta să veade că		
acest psalom are 4 părți: Întâiu mărturisesc	1	
despre credința lui carea au întru Dumnedzău, stih 2.		
Pomeneaște de moartea oamenilor carea o ara-	2	
tă în 4 asămănături: Întâiu să asamănă un-	1	
delor apelor. Sculării den somnu, stih 5.	2	
Ierbiei uscate, stih 6. A 4, zburare. În a 3	3	

		CATHISMA
	3	parte arată câtu-i de scurtă viața omului
		și o asamănă voroavelor oamenilor, stih 9, 10.
	4	În a 4, spune scârba vieției omenești.
		Psalom 89
*carea au scris	Stih	Rugăciunea* lui Moisi, omul lui Dumnedzău
oamenilor lui Israil,	1	Doamne, scăpare ne-ai fost
cum să veade în 2		noao, den neam în neam.
Zacon 33	2	Mainte de ce făcuș mun-
		ții și zidiș pământul și
		toată lumea, și din veac până
		în veac Tu ești (Dumnezău).
Gen. 3:19	3	Întorci omul până în răsipire
**în pământ		și zici: „Întoarceți-vă**, fii<i> oame-
2 Petru 3:8	4	nilor!” Că o mie de ani îna-
		intea ochilor tăi, (Doamne), – ca
		zua de ieri ce trecu și straja nopției.

Ка оуйда ръпійвей пре ѐй: ка со- е.
нул сънть, диминѣца сънть ка
ярба че вещезѣще. ж

Кара диминѣца ѫфлурѣще, ши ѕ.
дупъ ачѣа сара йаесъ ши съоускъ.

Къ нетопим де оурџіа та, ши де з.
мъніа та неспъмънтъм.

Пусай стрыбътъциле ноастре ѫ и.
наинта та, ши грешалеле ноастре
ѫ лумина фацей тале.

Ши тоате зилеле ноастре съ ѫ- ѳ.
пуцинаръ, де мъніа та, сфърши-
там анін ноши ка шповѣсте.

Зилеле анилор ноши ѫкареле і.
віеим, о, де ани: йаръ де во фи мари
ѫпутѣре, п, де ани: ши фала лор

есте шстенѣлъ ши дурѣре: къ
трѣче курънд ши збуръм.

аі Чине ши путѣра мъніей тале?
ши дупъ фрика та мъніа та ѫ-
вацъне съ шим нумърул зиле-
лор ноастре, ка съ ѫблъм ку
инимъ ѫцелѣптъ.

ві Ѫтоарчете дамне, пънъ кънд?
(вей песте) ши плакъц слуџиле
гі тале. Сатуръ пре ной де дими-
нѣцъ де мила та (дамне) ши
незом букура, ши невом весели,
ѫтоате зилеле ноастре.

ді Веселѣщене дупъ зилеле ѫкареле
нєй супърат, ши дупъ анін ѫтру
карін ам вѣзут рѫу.

12		174
Ca unda răpi-i-vei pre ei; ca somnul sânt; dimineaţa sânt ca iarba ce veştezeaşte*.	5	*<veşte>j<eaşte>
Carea dimineaţa înflureaşte şi după aceaea, sara, taie-să şi să uscă.	6	
Că ne topim de urgia Ta, şi de mânia Ta ne spământăm.	7	
Pus-ai strâmbătăţile noastre înaintea Ta şi greşealele noastre în lumina feaţei Tale.	8	
Şi toate zilele noastre să împuţinară de mânia Ta, sfârşit-am anii noştri ca o poveaste.	9	
Zilele anilor noştri în carele viem – 70 de ani; iară de vor fi mai în puteare – 80 de ani; şi fala lor	10	

		CATHISMA
		easte osteneală şi dureare, că treace curând şi zburăm.
	11	Cine şti<e> puteare mâniei Tale? Şi după frica Ta, mânia Ta; învaţă-ne să ştim numărul zilelor noastre, ca să îmblăm cu inimă înţeleaptă.
	12	Întoarce-Te, Doamne! Până când (vei pesti)? Şi placă-Ţ slugile Tale!
	13	Satură pre noi de dimineaţă de mila Ta, (Doamne); şi ne vom bucura şi ne vom veseli în toate dzilele noastre.
	14	Veseleaşte-ne după zilele în carele ne-ai supărat şi după anii întru carii am văzut rău.

еі. Арате́се ꙟкелѹ́циле та́ле лѹ́крѹль тэ́ѹ шѝ сла́ва та̀ ꙟтрѹ фі́й ло́рь.

ѕі. Шѝ фі́е фрꙋмсе́ца дмнѹлѹй дмнзэ́ѹлѹй нѡ́трѹ спрѐ но́й, ши лѹ́крѹль мъ́нилѡр но́астре ꙟдирепте́азъль спрѐ но́й, лѹкрѹ мъ́нилѡр но́астре ꙟдірепте́азъ.

ѰА́ЛОМЬ, Ч҃.

Чі́сть ѱа́лом а̀сте ꙟвъцъте́рю, къ̀ ꙟва́цъ прѐ кредінчо́шь де па́за лѹй Дмнзѣѹ къ ка́рей пъзе́ще ꙟвре́ме де нево́е шѝ ꙟвре́ма чю́мей, шѝ ꙟтъреще а̀те́ста ꙟвъцъ́тѹра кѹ чі́сть лѹ́крѹ.

Сѹ́мма:

а. Къ Дмнзъѹй а̀дѣвъра́ть ꙟто́ате фъгъдѹ́инциле са́ле, шѝ пъзе́ще прѐ чі́и кредінчо́ши ꙟто́ате сквеле ло́рь.

в. Ді́ріть а̀те́а шѹ́мъ чі́стѹй ѱа́лом а̀сте: съ̀ ꙟдемнѣ прѐ кредінчо́ши, съ̀ пѹе нъде́жда ꙟтрѹ Дмнзѣѹ ꙟто́ате сквеле ло́рь.

а. Ка́реле вії́азъ ꙟтрѹ а̀скѹ́нсѹл ꙟнъ́лцатѹлѹй, шѝ ꙟ оу́мбра

вв҃г. пѹ

пѹтѣ́рникѹлѹй дмнезэ́ѹ съ̀ сэлъшлѹ́еще.

в. Зѝче-вой Дмнѹлѹй: скѹ́тѹл міе́ѹ е̑щи, шѝ нъдѣ́жда ма̀, Дмнзэ́ѹль міе́ѹ ꙟтрѹ ка́реле мъ̑ нъдъждѹ́ескѹ.

г. Къ а̀че́ла тѐ ва̑ ско́ате де̑ ла́цѹль вънъто́рилѹй, шѝ дѐ чю́мъ вениноасъ.

д. Кѹ а̀рипиле са́ле а̑копери́теве, шѝ сѹпт а̀рипиле лѹй ѡ̑денитеве: скѹт ши па́вѣцъ, а̑девъ́рѹл лѹ́й.

е. Шѝ нѹ те вей те́ме дѐ фри́ка но̑пцї, шѝ дѐ съга́та чѐ збоаръ зѹ́а.

ѕ. Шѝ дѐ чю́ма чѐ ꙟблъ ꙟтрѹ не́гѹръ, шѝ дѐ чю́ма пѹстїито́аре ꙟтрѹ а̑мїазъзи.

з. Къдѣ́-вор де ла́тѹра та міі, шѝ зѣ́че мі́й да ди-

рѣ

12		175
Arate-să în slugile Tale lucrul Tău; și slava Ta, întru fii<i> lor.	15	
Și fie frâmseațea Domnului Dumnedzăului nostru spre noi și lucrul mânilor noastre îndireaptă-l spre noi; lucrul mânilor noastre îndireaptă-l.	16	
Psalom 90		
Cest psalom easte învățătoriu, că învață pre credincioș de paza lui Dumnezău cu carea-i păzeaște în vreame de nevoie și în vreamea ciumei; și întăreaște această învățătură cu cest lucru:		Summa
Că Dumnezău-i adevărat în toate făgăduințele Sale și păzeaște pre cei credincioși în toate scârbele lor.	1	
Derept aceaea șuma cestui psalom easte să îndeamne pre credincioși să-ș puie nădeajdea întru Dumnezău în toate scârbele lor.	2	
	Stih	
Carele viază întru ascunsul Înălțatului, și în umbra	1	

		CATHISMA
		putearnicului Dumnezău să sălășluiaște.
	2	Zice-voiu Domnului: „Scutul mieu ești și nădeajdea mea, Dumnezăul mieu întru Carele mă nădăjduiescu!"
	3	Că acela te va scoate den lațul vânătoriului și de ciumă veninoasă.
	4	Cu arepile Sale acoperi-te-va și supt arepile Lui odehnite-vei. Scut și pavăță – adevărul Lui.
	5	Și nu te vei teame de frica nopții și de săgeata ce zboară dzua
	6	Și de ciuma ce îmblă întru negură și de ciuma pustiitoare întru amiazăzi.
	7	Cădea-vor de laturea ta mii și zeace mii de-a di-

Ѯ Ѯ ві. Ѯ Ѯ | **рѻз.**

рѣпта та : іаръ де тине нѹсъва апропїа. — Нѹмай че вей прївн кѹ ѡкїи тъй, шн вере ведѣ пла́т пъкътошилор. (н.)

Къ тѹ ещи Дмне нъдѣжда ма, пѹсай пре ҳнатѹл съла́шѹл тъѹ. (ѳ.)

Нѹва вени кътръ тине ръѹ, шн бътае нѹсъва апропїа кътръ съла́шѹль тъѹ. (і.) — Къ ҳгерилор сйй порѫчита ѹ де тїне съте пъзѣскъ пре тине ҳтоате къйле Тале. (аі) (м.мѳ.е лѹ.д.і)

Спре мъні пѹртатевор, съ нѹ кѹлма съ ҳпїа деӵе де пїатръ пичорѹль тъѹ. (ві) — Спре леѹ шн спре васілїскъ вей кълка, ши спре кѣцелѹл леѹлѹй шн а бъла́урѹлѹй вей кълка. (гі)

кѫ

Ѯ Ѯ ка: Ѯ Ѯ

(ді.) Къ мѣ юбѣще фоарте, пентрѹ ачѣа избъвивои шн вои ҳнъца пре ель, къ кѹноаще нѹмеле мїеѹ.

(еі.) Кема́ва пре мине, шн вои аскѹлта пре ель, шн кѹ ель вои фи ҳскърбе, скоатевои, шн вои слъви пре ель.

(ѕі.) Кѹ ѕиле лѹнци сътѹравои пре ель, шн вои аръта лѹй сп҃нїа мѣ. Сла́ва:

КА́ѲІСМА, ГІ. Ѱа́ломъ, ҷа.

Сѹма: (а.) Ҳчесть ѱаломъ дайкарѣ їнлтъчїи лѹй Дмнзъѹ пентрѹ бѹнътата лѹй, къ ѹкарѣй пъзъ ѿйи ҳдерета пре ей де пнамашти лор.

(в.) Ҳтъста ле арата прерѫд пътиж ҳка́пъ, шн ҳдѣнѧ пре креднчоши спре ла́ѹда лѹй Дмнзъѹ.

ѱало

12		176
reapta ta, iară de tine nu să va apropia. Numai ce vei privi cu ochii tăi, și veri vedea plata păcătoșilor.	8	
Că Tu ești, Doamne, nădeajdea mea; pus-ai pre înaltul sălașul Tău.	9	
Nu va veni cătră tine rău și bătaie nu să va apropia cătră sălașul tău.	10	
Că îngerilor Săi porâncit-au de tine să te păzească pre tine în toate căile tale.	11	Mat. 44:5; Luca 4:10
Spre mâni purta-te-vor, să nu cumva să să împiadece de piatră piciorul tău.	12	
Spre leu și spre vasiliscă vei călca, și spre cățelul leului și a bălaurului vei călca.	13	

		CATHISMA
	14	„Că Mă iubeaște foarte, pentru aceaea izbăvi-l-voiu și-l voiu înălța pre el, că cunoaște numele Mieu.
	15	Chema-va pre Mine și voiu asculta pre el; și cu el voiu fi în scârbe, scoate-l-voiu și-l voiu slăvi pre el.
	16	Cu dzile lungi sătura-voiu pre el și voiu arăta lui spăsenia Mea". Slava.
Summa	1	**Cathisma 13. Psalom 91** În cest psalom dau har israilteanii lui Dumnezău pentru bunătatea Lui cu carea-i păziia și-i înderepta pre ei de pizmașii lor.
	2	Aceastea le arată pre rând până în cap și îndeamnă pre credincioși spre lauda lui Dumnezău.

ГІ: | рг

Ѱаломул кънтекулуй, ѫѕѣа спѣсетій.

а. Бине есте а лъуда пре Дмнѕъ, ши а къ́нта нумелуй тъу ѫнълцате.

г. А вести де диминѣцъ мила та, ши адевърул тъу ѫтоате нопциле.

д. Ѫзѣче струне а Ѱалтиріей, ку къ́нтаре ѫлъутъ:

е. Къ веселитуман премине Дмне ѫтру фаптеле тале, ши ѫлукруриле мъ́нулорь тале букурумъ.

ѕ. Кът де марн лукруриле тале Дѡмне? фоартесь адъ́нчи гъ́ндуриле тале.

з. Омул небунь ну куноаще, ши не ѫцелетул ну ѫцелѣце ачѣста:

и. Къ ѫфлореска пъкътоши ка ѩрба,

Гг ши

КА:

ши ласъ флѡри тоці фъкъторій фъръ де лѣце, ка съ се ръсипѣскъ

д. ѣй ѫвѣчи. Іаръ ту Дмне, ѫнълцать ещи ѫвѣкь.

г. Къ ѩтъ пимашій тъй Дмне, ѩтъ пимашій тъй, периворъ; ши съвоаръ ръскирѣ тоці фъкъторій

аі фъръ де лѣце. Ши ве ѫнълца ка аль Інорогулуй корнул мѣу, оу гъндумъ ку оулою вѣрде.

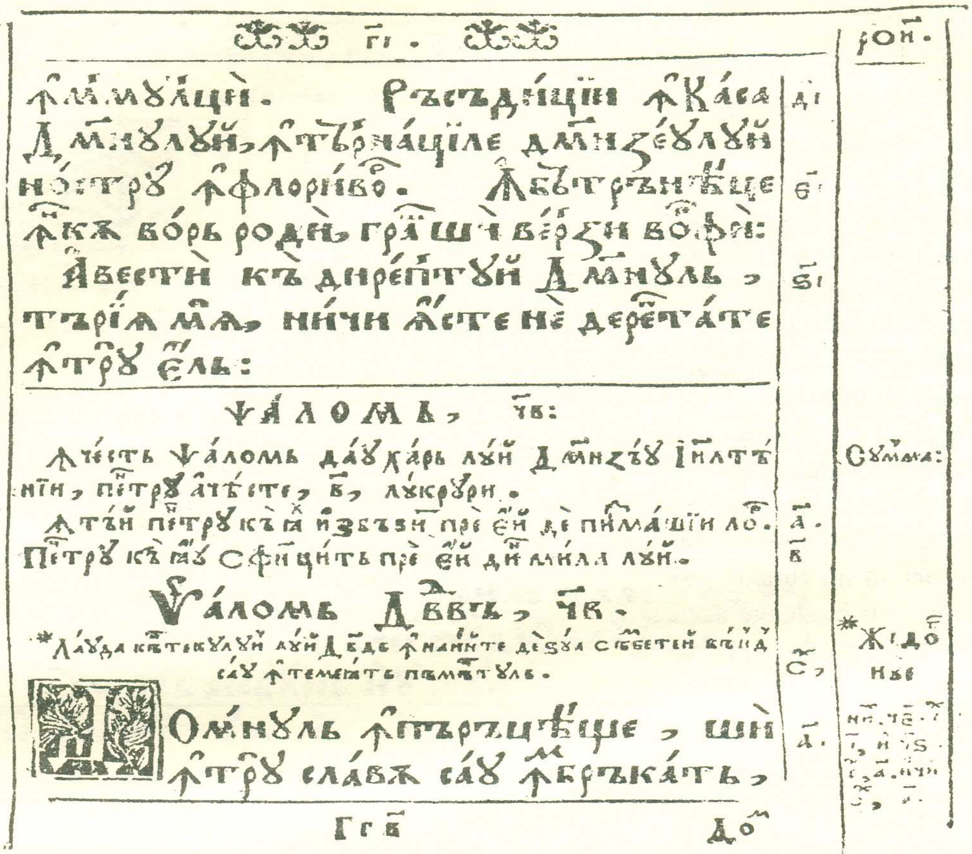
ві Ши ва ведѣ окиль мѣу че вось пизмашилоръ мѣй: де чѣм че съ скоалъ спре мине хиклениідь, аузи ворь оурекиле мѣле, (лукру кеи.)

гі Дрептуль ка фіникуль ва ѫфлори, ши ка Кедрул Ливанулуй съ ва

ѫмулци

13		177
Psalomul cântecului, în dzua sâmbetei	1	
Bine e a lăuda pre Dumnedzău	2	
și a cânta numelui Tău,		
Înălțate! A vesti de	3	
dimeneață mila Ta, și adevă-		
rul Tău în toate nopțile,		
în zeace strune a psaltiriei, cu	4	
cântare în lauță.		
Că veselitu-m-ai pre mine, Doamne,	5	
întru faptele Tale și în lucrurile		
mânulor Tale bucuru-mă.		
Câtu-s de mari lucrurile Tale, Doam-	6	
ne! Foarte-s adânci gândurile Tale.		
Omul nebun nu cunoaște și	7	
neînțeleptul nu înțeleage aceasta.		
Că înfloresc păcătoșii ca iarba	8	

		CATHISMA
		și lasă flori toț făcătorii
		fărădeleage, ca să se răsipească
	9	ei în veaci. Iară Tu, Doamne,
		înălțat ești în veac.
	10	Că iată, pizmașii Tăi, Doamne,
		iată, pizmașii tăi peri-vor; și
*<ră>sf<ira>		să vor răschira* toț făcătorii
	11	fărădeleage. Și veri înălța
		ca al inorogului cornul mieu, un-
		gându-mă cu uloiu vearde.
	12	Și va vedea ochiul mieu ce voiesc
		pizmașilor miei; de ceia ce să
		scoală spre mine hiclenind auzi-
		vor urechile meale (lucru iubit).
	13	Direptul ca finixul va înflu-
		ri și ca chedrul Livanului să va

гı. | ѧон.

ꙟмулцѝ. Ръсъдицій ꙟ Каса
Дмнулуй, ꙟтърнаціле Дмнзеулуй
ностру ꙟфлорѝво. Ꙟбътрънѣце ді
ꙟкѫ вор роди, грашѝ вѣрзи вор фи: е
Авести къ дирептуй Дмнул, ѕı
търіа ма, ничи ѩсте не дерепт ате
ꙟтру ел:

Ѱалом, чв:

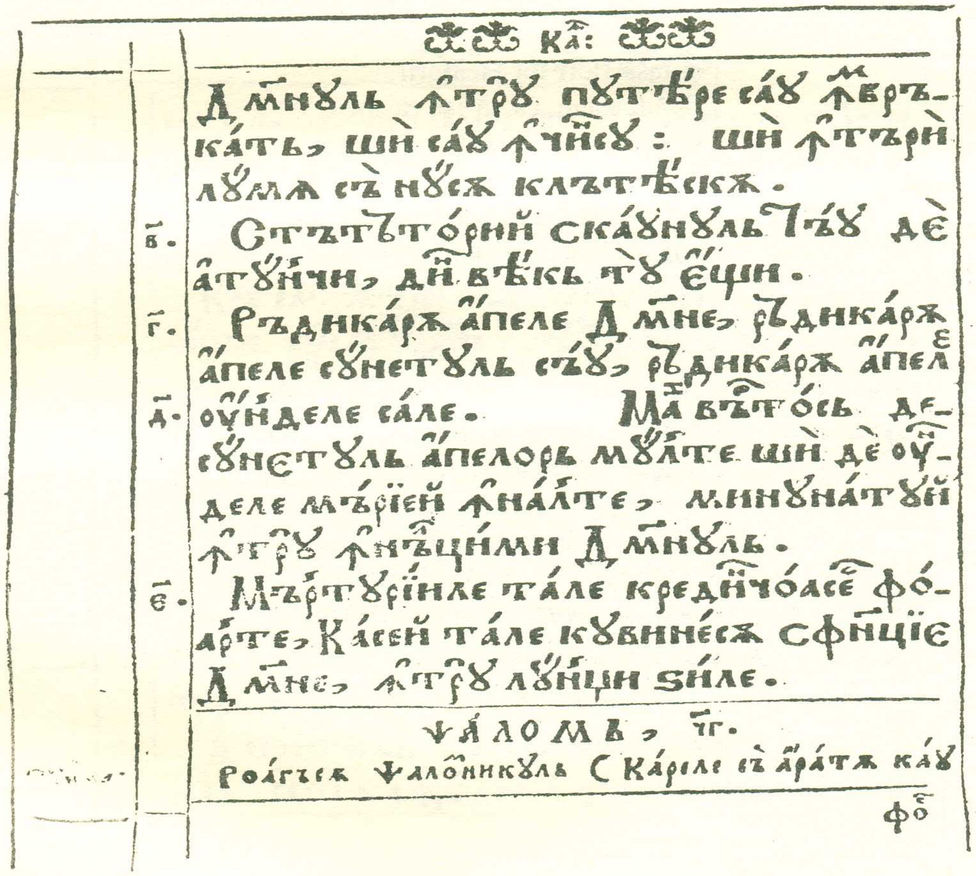
Ачесть Ѱалом дау хар луй Дмнзеу Інатъ нїи, пѣтру атѣсте, в, лукрури. | Сумара:
Атъй пѣтру къ ꙗ йзбъви пре ей де пимашїи ло. а.
Пѣтру къ мѫ сфинцит пре ей ди милла луй. в.

Ѱалом Двдъ, чв.

*Лауда кънтикулуй луй Д де ꙟнаинте де зуа съббетей кънд сау ꙟтемеит пъмънтул. | *Жидо нъе

Домнул ꙟпърѫцѣще, шѝ ꙟтру славѫ сау ꙟбръкат, а.

Ггв Дом

Ка:

Дмнул ꙟтру путѣре сау ꙟбръкат, шѝ сау ꙟчинсу: шѝ ꙟтъри лумѧ съ нусѫ клътѣскѫ.
в. Стътъторий скаунул тъу де атунчи, дй вѣкь ту ещи.
г. Рѫдикарѫ апеле Дмне, рѫдикарѫ апеле сунетул съу, рѫдикарѫ апел
д. унделе сале. Ма вътось де сунетул апелор мулте шѝ де уделе мърїей ꙟналте, минунат уй ꙟтру ꙟнълцимми Дмнул.
е. Мъртурїиле тале крединчоасе фоарте, Касей тале кувинесѫ сфинцїе Дмне, ꙟтру лунги зиле.

Ѱалом, чг.

Роагъсѫ Ѱалоникул С Кареле съ арате кау

фо

13		178
înmulți. Răsădiții în casa	14	
Domnului, în târnațile Dumnezeului		
nostru înflori-vor. În bătrâneațe	15	
încă vor rodi, graș și verzi vor fi,		
a vesti că direptu-i Domnul,	16	
tăria mea; nici easte nedereptate		
întru El.		
Psalom 92		
În cest psalom dau har lui Dumnezău israiltea-		Summa
nii pentru aceaste 2 lucruri:		
Întâi, pentru că i-au izbăvit pre ei de pizmașii lor.	1	
Pentru că i-au sfințit pre ei din mila Lui.	2	
Psalomĭ Dv(d)vŭ 92		
Lauda* cântecului lui David înainte de dzua sâmbetei, când		*jidoveaște nu e
s-au întemeiat pământul	Stih	
Domnul împărățește și	1	Ps. 95:10; 96:1;
întru slavă S-au îmbrăcat;		98:1

		CATHISMA
		Domnul întru puteare S-au îmbră-
		cat și S-au încinsu; și întări
		lumea să nu să clătească.
	2	Stătătoriu-i scaunul Tău, de
		atunci, din veac Tu ești.
	3	Rădicară apele, Doamne, rădicară
		apele sunetul său, rădicară apele
	4	undele sale. Mai vârtos de
		sunetul apelor multe și de un-
		dele mării înalte, minunatu-i
		întru înălțimi Domnul.
	5	Mărturiile Tale credincioase-s foar-
		te, casei Tale cuvine-să sfinție,
		Doamne, întru lungi dzile.
		Psalom 93
Summa		Roagă-să psalomnicul (carele să arată c-au

фо́сть Дв҃дь.) Ѧтъ́ни лꙋи Дмнꙁъ́ꙋ ка́ сѫ изгъва́нсѫ пре крединчо́шїи лꙋи Їнль ка́ртн ѧвилє ле лꙋи Са́оѵль, фоа́рте сѫ сꙋ́пъра де боїарн шн де дерегъто́ри шн ро́агѫ ка сѫ пта́рꙁѫ пре є҃н. дин тъю, С, пънѫ, н. | а҃.

Дꙋ́пѫ а҃чѣ́ чѣ́ртѫ пре дерегъто́рїи чѣ́и недире́пци, пѣ́нтрꙋ къ тъгъдꙋ́ѫ сокоти́нца лꙋи Дмнꙁъ́ꙋ, шн ле пъра къ нема́тиєнтїѧ ло́рь ва фи непедепсентѫ, С, в, пънѫ, вı. | в҃.

Мънгѫ́е пре крединчо́шн, С, вı, пънѫ ѧка́пь, шн сѫ а҃ра́тѫ къ а҃тєсть Ѱа́ломь а҃ре, г, пъ́рцн. | г҃.

Ѱа́ломь, чг.

Ѱало́мꙋль лꙋи Дв҃дь ѧна. а҃. ꙅн де сѣбътѫ. Ниє́крнсв ле Жꙋдасо́вн. | С,

Дмнеꙁъ́ꙋль избꙋ҃н҃делорь Домнꙋль, Дмнꙁъ́ꙋль избъ́ндєлорь а҃ра́тъте. | а҃.

Ѧна́цъте цюдекъто́рюль пъмѫ́нтꙋлꙋ́и, плъте́ще пла́та фъло́шнлорь. | в҃.

Пънѫ кѫ́нд пъкъто́- | г҃.

Ггг шїи

шїи Дмне, пънѫ кѫнд пъкъто́шїи съво́рь ѧнъца? | д҃.

Ръспѫндꙋ́ѫ во́рь гръи недерепта́те, ѧнъла́цѫсъ-ворь то́ци фъкъто́рїи де стрьмкъта́те. | є҃.

Пре ѿменїи тъ́и Дмне зробе́скꙋ́и, шн мошїѧ та сꙋ́пъръ. | ѕ҃.

Въдꙋа шн венитꙋль ѿморъво́рь, шн пре сърачїи ѧкъи во́рь ѿморѫ, | з҃.

Шн зисъръ нꙋ́ва ведѣ Дмнꙋль, ниче ва ѧцелѣ́ще Дмнꙁъ́ꙋль лꙋи Ї́аковь. | н҃.

Лꙋа́ци а҃минте не ѧцеле́пцилор ѧтре ѿамени, шн небꙋ́нилорь кѫнд въвець ѧцелепци? | д҃.

Чѣ́ла че а҃ꙋ сѫдит оурѣ́кѧ, а҃ꙋ нꙋва а҃ꙋꙁи? шн чѣ́ла че а҃ꙋ зидит окюл, а нꙋва ведѣ? | ı҃.

Чѣ́ла че чѣ́ртѫ лим-

Margin: вн, ı, ѳ. аı, гı. нн. с, н. — Ісх, д. с, аı.

билє

13		179
fost David): Întâi, lui Dumnezău, ca să izbăvască pre credincioșii lui Israil carii în dzilele lui Saul foarte să supăra de boiari și de deregători și roagă ca să-i piarză pre ei, dintâiu stih, până 8.	1	
După aceaea ceartă pre deregătorii cei nedirepți pentru că tăgăduia socotința lui Dumnezău și le părea că nemilostivnicia lor va fi nepedepsită, stih 8, până 12.	2	
Mângâie pre credincioși, stih 12, până în cap. Și să arată că acest psalom are 3 părți.	3	
Psalom 93		
Psalomul lui David în a 4 dzi de sâmbătă. Nescris de jidovi	Stih	
Dumnezăul izbândelor, Domnul Dumnezăul izbândelor, arată-Te!	1	
Înalță-Te, Giudecătoriul pământului, plătească plata fălosilor!	2	
Până când păcăto-	3	

		CATHISMA
	4	șii, Doamne, până când păcătoșii să vor înălța?
	5	Răstindu-să, vor grăi nedereptate, înălța-să-vor toți făcătorii de strâmbătate.
		Pre oamenii Tăi, Doamne, zdrobescu-i; și moșia Ta supără-o.
Ps. 10:11,13; 58:8	6	Văduа și venitul omorî-l-vor; și pre săracii încă-i vor omorî.
	7	Și zisără: „Nu va vedea Domnul, nice va înțeleage Dumnezăul lui Iacov”.
	8	Luați aminte, neînțelepților între oameni și nebunilor! Când vă veț înțelepți?
Ex. 4:11	9	Cela ce au zidit ureachea au nu va auzi? Și Cela ce au zidit ochiul au nu va vedea?
	10	Cela ce ceartă lim-

бiле, аꙋ нꙋвъва чертà? чéла чè ꙟва́-
цѫ прè ѿ ꙟцелѣчюне, аꙋ нꙋва ꙟце-
лѣце? Дмнꙋ́л цiie кꙋцетеле ѡ- ДI
áменилѡ, къ́сь ꙟдешáрте.

Фери́че дè ѡмꙋ́л, прè кáреле чѣцн, ВI
дмне, шѝ прè кáреле ꙟвѣ́ц, ꙟтрꙋ
лѣцѧ та̀. Кà съ́й дáй лꙋ́й ѡди- ГI
нѣлѫ дè зи́леле рꙋ́цн, пъ́нѫ съва̂
съпа̀ пъкътóсꙋлꙋй грóапѫ.

Къ̀ нꙋ́ва лепъда̀ дмнꙋ́л ѡáменiй ДI
съ́й, шѝ мошiѧ са̀ нꙋ́ва лъса̀:

Шѝ пъ́нѫ ла̀ дирептáте съва̂ ꙟтꙋ- ЕI
на̀ џюдéцꙋл, шѝ вѡ̂ мѣ́рџе дꙋпѫ
тóц дирецiй кꙋ ꙟнима.

Чи́не съва̂ скꙋла̂ кꙋ ми́не ꙟпротi- Sı.
ва викленилѡр? чи́не ва̂ ста̀ лъгѫ

ми́не ꙟпроти́ва фъкътóрiлѡр дè ръꙋ?

ЗI Къ̀ де нꙋмiарѫ фи фóст мiе дм-
нꙋ́л ꙟтрꙋ ацютóрiю, пꙋцинѣ а фóст
дè на врꙋ́т съ лѣшаꙋ̀ деде... сꙋ-
НI флетꙋ́л мiéꙋ. Съ̀ зичѧ̀ клътú-
тꙋса пичóрꙋл мiéꙋ: мила та̀ дмне
ДI цинéтꙋма. Ꙟмꙋ́лцимѧ кꙋце-
тело̂ мѣ́ле, ꙟ ꙟнима мѧ, мъгъе́-
риле тáле веселирѫ сꙋфлетꙋль мiéꙋ.

К. Аꙋ ꙟсоцѣсъва кꙋ ти́не скáꙋнꙋль
фъ̀рѫ леџилѡрь? чéла чè зидѣще
ѡстенѣлѫ спрè порꙋ́кѫ?

КА Адꙋнѫ̀ ширѣг спрè сꙋфлетꙋл ди-
рептꙋлꙋ́й, ши сꙋ́це невиновáцю декѫ̀.

КВ Шѝ фꙋ мiе Дмнꙋль скъпáре, шѝ
Дмнꙁъл мiéꙋ ѥ̀ ꙟтрꙋ ацютóрiю нꙋ-

13		180
bile au nu vă va certa? Cela ce învață pre om înțelepciune au nu va înțeleage? Domnul știe cugetele oamenilor, că-s îndeșearte.	11	
Ferice de omul pre carele-l cerți, Doamne, și pre carele-l înveț întru	12	
leagea Ta, ca să-i dai lui odihneală de zilele iuți până să va săpa păcătosului groapă.	13	
Că nu va lepăda Domnul oamenii Săi și moșia Sa nu va lăsa.	14	
Și până la direptate să va întuma giudețul și vor mearge după ea toț direpții cu inima.	15	
Cine să va scula cu mine împrotiva vicleanilor? Cine va sta lângă	16	

		CATHISMA
		mine împrotiva făcătorilor de rău?
	17	Că de nu mi-ară fi fost mie Domnul întru agiutoriu, puținel au fost de n-au vrut sălășlui dedesupt su-
	18	fletul mieu. Să zicea: „Clătitu-s-au piciorul mieu", mila Ta, Doamne,
	19	ținutu-m-au. În mulțimea cugetelor meale, în inima mea, mângâierile Tale veseliră sufletul mieu.
	20	Au însoți-să-va cu Tine scaunul fărălegilor, cela ce zideaște osteneală spre porâncă?
	21	Adună șireag spre sufletul direptului și sânge nevinovat giudecă.
	22	Și-m fu mie Domnul scăpare; și Dumnezăul mieu e întru agiutoriul

ГІ.		рпа.
нъде́ждеей мѣ́ле. Шѝ ва̃ да	кг	
ло́рь (дмнꙋль) стрыбъта́тꙗ ло́рь,		
шѝ пе́нтрꙋ сртымъбъта́тꙗ ло́рь		
пїꙗ́рдейва прѐ є́й, пїꙗ́рдейва дмнꙋ́л		
Дмнъ́зъꙋль но́стрꙋ. Сла́ва:		
Ѱа́ломъ, чд.		Сꙋ́мма:
Ачéсть ѱа́ломъ а̂дъмна Дв́дь прѐ Їнатъ́ниш: съ ла́ꙋде шѝ съ рóаџе прѐ Дмнъзъ, шѝ съ фїе а̂гъдꙋ́иторн кꙋвинтелорь лꙋ́й, є҃, а҃, в҃, ѕ҃.		
Ла́ꙋда ка́нтекꙋлꙋй лꙋ́й Двде.	є҃,	жидѡ́в: нꙋ скрї гꙋтꙋ ахшꙋл
Вени́ци съне̃ бꙋкꙋръ́мь Дмнꙋлꙋ́й, съ кътъ́мь лꙋ́й дꙋ-	а҃.	
незъꙋ мъ̂нтꙋ́иторилꙋ́й но́-		
стрꙋ. Съ тъпинъ фа́ца лꙋ́й кꙋ	в҃.	
ла́ꙋдъ, шѝ кꙋ ѱа́ломи съ́й кънтъ́м		
лꙋ́й. Къ ма́ре дмнъзъꙋ́е дмнꙋл	г҃.	

Да шѝе

		Ка:
		шѝ є̀ а̂мпъра́ть ма́ре престѐ тѡ́ци
	д҃.	дꙋмнезъ́їи. Къ а̂нтрꙋ а̂лꙋ́й
		мъ́нꙗ съ́нть тóате а̂дъ́нчиле пъ-
		мъ́нтꙋлꙋ́й, шѝ вꙋ́рфꙋриле мꙋ́н-
		цилорь а̂лелꙋ́й съ́нть.
	є҃.	Къ а̂лꙋ́й а̂сте ма́ра шѝ є̂ль ѡ́аꙋ
		фъкꙋ́ть, шѝ оу́скатꙋль мъ́нꙋле
	ѕ҃.	лꙋ́й зидíрꙗ. Вени́ц съне̃ а̂н-
		кинъ́м шѝ съне̃ плекъ́мь лꙋ́й, ш
		съ а̂нценꙋкéмь а̂наи́нта Дмнꙋлꙋ
		чи́не а̂ꙋ фъкꙋ́ть прѐ но́й.
	з҃.	Къ є̂лꙋ́й Дмнъзъꙋль но́рꙋ шѝ но
		ѡ́а́мении пъшꙋ́ней лꙋ́й, шѝ ѡ́иле
є́врѣ. г. с, z. нд. є. з. є. х. з. с, е.		мъ́нꙋлорь лꙋ́й: а̂стъ́зъ деве̃ а̂ꙋзи
	н҃.	гла́сꙋль лꙋ́й. Съ нꙋ́въ а̂нтъ-
		рици и́нима воа́стръ (ка ла ме́рра

а̂нꙋа

13		181
nădeajdeei meale. Și va da lor (Domnul) strâmbătatea lor și pentru strâmbătatea lor piarde-i-va pre ei; piarde-i-va Domnul Dumnăzăul nostru. Slava.	23	
Psalom 94		
În cest psalom îndeamnă David pre israilteani să laude și să roage pre Dumnezău și să fie îngăduitori cuvintelor Lui, stih 1, 2, 6.		Summa
Lauda cântecului lui David	Stih	Jidovească nu-i scris titulușul
Veniți, să ne bucurăm Domnului, să cântăm lui Dumnezău, Mântuitoriului nostru.	1	
Să tâmpinăm fața Lui cu laudă, și cu psalomi să-i cântăm Lui.	2	
Că mare Dumnezău e Domnul	3	

		CATHISMA
	4	și e Împărat mare preste toți dumnezăii. Că întru a Lui mână sânt toate adâncile pământului și vârfurile munților ale Lui sânt.
	5	Că a Lui easte marea și El o au făcut; și uscatul mânule
	6	Lui zidiră. Veniț, să ne închinăm și să ne plecăm Lui și să îngenuchem înaintea Domnului, Cine au făcut pre noi!
	7	Că Elu-i Dumnezăul nostru și noi – oamenii pășunei Lui și oile mânulor Lui. Astăz de veț auzi
Evr. 3:7; 4:7; Ex. 17:7	8	glasul Lui: „Să nu vă întăriți inima voastră (ca la Merra,

ꙟѕѹа пригоанеи ꙟпѹстїе.)

ꙟтрѹ кара мѫ ispитирѫ пре мине пѫрйцїи воцири, ispитирѫмѫ ши вѫѕѹрѫ лѹкрѹль мїеѹ. — д.

ꙟ, м. де ани мамь сѹпѫрать де ꙟчесть нѣмь, ши зишь ѡамени кѹ инимѫ рѫтѫчитѫ сѫть, ши еи нѹ кѹноскѹрѫ кѫиле мѣле. — г.

Пентрѹ ачѣа мѫ цюраи ꙟтрѹ мѫнїа ма, сѫво ꙟнтра ꙟрѫпашеѹль мїеѹ. — аі

Ѱни, аі. ѳ. кг, евре. д. с, ѳ. и прочаа.

Ѱалом ч҃е.

Чѣсть Ѱалом кѹпринде пречїа де ꙟпѫрѫцїа лѹи Хс, ши де кемара пѫгѫнилорь, де пре карїи пречеще кѫ дѹпѫ ꙟтрѹпарѣ лѹи Хс кемаваа Дмнзѫ ꙟтре соцїа бесѣречїи лѹи, ши де преоуѫ кѫ Їнѧ тѣнїи кредїнтоши, кѹносщеворь пре Дмнзѫѹль

Сѹма:

чѣль дирепть шиворь чисти ши пре Хс цюдекѫторюль чѣль дирепть.

Ѱаломъ Двдь, ч҃е.

Лаѹда кѫнтекѹлѹи лѹи Двде, кѫнде сѫ зидїа Бесѣрека дѹпѫ робїе.

ꙟчеть тѹтѹ лѹмь жидовїнѹе

с.

а. Кѫнтацї Дмнѹлѹи кѫнтекь ноѹ: кѫнта Дмнѹлѹи тоѫ пѫмѫнтѹль.

в. Кѫнтацї Дмнѹлѹи, блгвіи нѹмеле лѹи: бестиї де зи ꙟзи спнїа лѹ.

г. Спѹнецї ꙟтре лимбп слава лѹи, ши ꙟтрѹ тоци ѡаменїи минѹнилѣ лѹи.

д. Кѫ марей Дмнѹль ши лѫѹдать фоарте: ши ѧсте ꙟфрикошатъ спре тоцї Дѹмнезѫи.

е. Кѫ тоцї Дѹмнезѫїи пѫгѫнилорь: сѫть їдолї: еарѫ Дмнѹль фѫкѹ

чѣрю

13		182
în dzua prigoanei în pustie),		
întru carea Mă ispitiră pre Mi- ne părinții voștri; ispitiră-Mă și vădzură lucrul Mieu.	9	
În 40 de ani M-am supărat de acest neam, și ziș: Oameni cu inimă rătăcită sânt. Și ei nu cunoscură căile Meale.	10	
Pentru aceaea Mă giuraiu întru mânia Mea: să vor întra în răpaosul Mieu!".	11	Num.14:23; Evr. 4:70 ș.u.
Psalom 95		
Cest psalom cuprinde prorocia de împărăția lui Hristos și de chemarea păgânilor, despre carii proroceaște că, după întrupirea lui Hristos, chema-i-va Dumnezău între soția besearecii Lui și, dempreună cu israil- teanii credincioși, cunoaște-vor pre Dumnezăul		Summa

		CATHISMA
		cel dirept și-L vor cinsti și pre Hristos, Giudecăto- riul cel dirept.
		Psalomŭ Dv(d)vĭ 95
*acest tituluș jidoveaște nu e	Stih	Lauda* cântecului lui David, când să zidiia beseareca după robie
	1	Cântaț Domnului cântec nou, cântaț Domnului tot pământul!
	2	Cântaț Domnului, blagosloviț nume- le Lui, vestiț den dzi în dzi spăsenia Lui.
	3	Spuneț între limbi slava Lui și întru toți oamenii minunile
	4	Lui. Că mare-i Domnul și-i lăudat foarte și easte înfri- coșătoriu spre toț dumnezăii.
	5	Că toț dumnezăii păgânilor sânt idoli, iară Domnul făcu

черюрилє. Славѫ ши фрѫмсѣць ꙟнаинта луи, търіє ши фрѫмсѣце ꙟ сфнціа луи. (ѕ.)

ꙟлокь сфнть алѫ

Адучець Дмнулуи нємурилє ѡаменилоръ, адучеци Дмнулуи славѫ ши чисте. (з.) Адучеци славѫ нумелуи Дмнулуи, адучець дарурє ши ꙟтраць ꙟпритворѫле луи. (и.)

ꙟцѣта юлѫ

Плекацивѫ Дмнулуи ꙟфрѫмсѣца сфнціей луи: кутремурѣсє де фаца луи тоть пѫмѫнтуль. (ѳ.)

Бк: чв. Сѡ, а. нн, чѕ, і, а. ичи, і, а.

Зичеци ꙟтре лимби, кѫ Дмнул ꙟпѫрѫцѣще, кѫ ꙟтѫри лума съ нусѫ клѫтѣскѫ: ѹюдекава ѡаменилор ꙟдирептате. (і.) Весєлѣскѫсє черюрилє ши букуресє пѫмѫнтул сѫ сунє (аі)

Д аг — мѫра.

мара, ши плинул єй.

(вı) Букуресє кѫмпул, ши тот чей пре є, ши атунчи сѫ бо весели тоць копачіи пѫдурилор. (гı) Ꙟнаинта фѣцей Дмнулуи, кѫ ва вени, кѫ ва вени ла юдеката пѫмѫнтулуи: юдекава лума ꙟдирептате, ши ѡаменії ꙟтру адевѫрул сѫу.

нн, чз. Сх, а.

Псалом, чѕ.

Сумма: Ачест псалом купринде пррочіа де ꙟпѫрѫціа луи Хс, ши ꙟдемнѫ де пречумѫ Псалмникул крединчошїи ꙟ латъ ца но лаш сѫсє букуре ши сѫсє веселѣскѫ де ꙟпѫрѫціа луи Хс, Сѡ, а, ві. Ши сѫи служаскѫ луи ку инимѫ дирептѫ, Сѡ, г. Ши сѫ лаудє нумєлє луи, і, ві.

(а.) Пентру ачесте, в, лукрури. Ачѣю кѫ ѡ избѫвит пре єи де ꙟнимашїи лор, С, в, пънѫ, д.

(в.) Пентру дестоиничіа луи Хс, Сѡ, д.

Избѫвира арѫтѫю ачесте, ѕ, лукрури.

Кѫ

13		183
ceriurile. Slavă și frâmseațe – înaintea Lui; tărie și frâmseațe – în sfinția* Lui.	6	*în loc sfânt a Lui
Aducet Domnului neamurile oamenilor, aduceți Domnului slavă și cinste.	7	
Aduceți slavă numelui Domnului, aduceț darure și întraț în pritvoarăle Lui.	8	
Plecați-vă Domnului în frâmseațea sfinției** Lui. Cutremuri-se de fața Lui tot pământul.	9	**în oltariul Lui
Ziceț între limbi că Domnul împărățeaște, că întări lumea să nu să clătească; giudeca-va oamenilor în direptate.	10	Ps. 92:1; 96:1; 98:1
Veselească-se ceriurile și bucure-se pământul; să sune	11	

		CATHISMA
		marea și plinul ei.
	12	Bucure-se câmpul și tot ce-i pre el și atunci să vor veseli toț copacii pădurilor
Ps. 97:9	13	înaintea feaței Domnului când va veni; când va veni la giudecata pământului, giudeca-va lumea în direptate și oamenii, întru adevărul Său.
		Psalom 96
Summa		În cest psalom cuprinde prorocia den împărăția lui Hristos și îndeamnă dempreună psalomnicul credincioșii în Lea-Noao să se bucure și să se veselească de-mpărăția lui Hristos, stih 1, 12. Și să-I slujască Lui cu inimă direaptă, stih 10. Și să laude numele Lui, stih 12,
	1	pentru ceaste 2 lucrure: Întâiu, că i-au izbăvit pre ei de pizmașii lor, stih 2, până 9.
	2	Pentru destoinicia lui Hristos, stih 9.
		Izbăvirea arată-o în ceaste 6 lucruri:

Кѫ ꙗ избѫвит де гроаза морцилор ши апѫмѫтꙋ лꙋи, с҃, д҃, є҃. Кѫ дирептатѧ лꙋи ладѫ ꙟцереи лꙋи дмнезѫ, с҃, ѕ҃. Кѫ слава лꙋи хс арѫтасѫ кѫтрѫ тоц ѡаменїи, с҃, д҃. Кѫ Їдѡлїи сѫборѫ рꙋшина, с҃, з҃. Кѫ лꙋи хс сѫ ꙟкина тоци ꙟцереїи лꙋи дмнезеи, с҃, з҃. Кѫ сѫ бꙋкꙋра лꙋи тоц жидовїи крединчошї, с҃, и҃. — а. в. г. д. є. ѕ.

Псалом Двдъ, чѕ.

Кѫнтекꙋл лꙋи Двд, кѫндꙋи сѫ де лꙋи пѫмѫнтꙋл. Ла ѡерѣй нꙋи скрисе, (Тїтꙋлꙋшꙋл ачеста.) — с҃,

а. Домнꙋл ꙟпѫрѫцѣще бꙋкꙋрѣсѫ пѫмѫнтꙋл веселѣскѫсѫ ѡстроаве мꙋлте. — ми, нс. с҃, а. н. д. є, і, г.

в. Нꙋѡри ши негꙋрѫ ꙟпрецюрꙋл лꙋ: дерептате ши џюдеката ѧсте темеюл скаѹнꙋлꙋи лꙋи.

г. Фок ꙟнаинта лꙋи мѣрџе ши арде ꙟпрецюрь пре пизмашїи лꙋи.

Лꙋми

д. Лꙋминарѫ фꙋлџереле лꙋи тоатѫ лꙋмѧ, вѣде ши сѫ кꙋтремꙋрѫ пѫмѫнтꙋл. е. Мꙋнцїи ка чара сѫ топеск де фаца дмнꙋлꙋи: де фаца дмнꙋлꙋи то пѫмѫнтꙋл.

ѕ. Сѫ вестѧскѫ черюриле дерептатѧ лꙋи, ши сѫвазѫ тоц ѡаменїи слава лꙋи. з. Сѫсѫ рꙋшинѣзе тоц слꙋжиторїи де боѕи, карїи сѫ лаѹдѫ кꙋ идѡлїи сѫи, ꙟкинацивѫ лꙋи тоц дꙋмнезѫїи.

и. Аѹѕи ши сѫ бꙋкꙋрѫ Сїѡнꙋл, ши сѫ веселирѫ фѣтеле Їоудеей, пентрꙋ џюдекѫциле тале дмне.

ѳ. Кѫ тꙋ Дмне ꙟнѫлцать єшти спре тот пѫмѫнтꙋл, фоарте

ꙟнѫл

13		184
Că i-au izbăvit de groaza munților și a pământu-	1	
lui, stih 4, 5. Că direptatea Lui laudă-o îngerii	2	
lui Dumnezău, stih 6. Că slava lui Hristos arăta-să-va	3	
cătră toț oamenii, stih 4. Că idolii să vor	4	
rușina, stih 7. Că lui Hristos să vor închina toți înge-	5	
rii lui Dumnezeu, stih 7. Că să vor bucura Lui toț ji-	6	
dovii credincioși, stih 8.		
Psalomĭ Dvdvŭ 96		
Cântecul lui David cându i să deade lui pământul		
La ovreai nu-i scris (titulușul acesta)	Stih	
omnul împărățeaște, bucu-	1	Ps. 52:1,9;
re-să pământul, veselească-		5:10
să ostroave multe!		
Nuori și negură – împregiurul Lui,	2	
dereptate și giudecata easte te-		
meiul scaunului Lui.		
Foc înaintea Lui mearge și	3	
arde împregiur pre pizmașii Lui.		

		CATHISMA
	4	Luminară fulgerele Lui toată
		lumea, veade și să cutremură pă-
	5	mântul. Munții ca ceara
		să topesc de fața Domnului, de
		fața Domnului tot pomântul.
	6	Să vestească ceriurile dereptatea
		Lui și să vază toț oamenii
	7	slava Lui. Să să rușineaze
		toț slujitorii de bodzi carii
		să laudă cu idolii săi. Închi-
		nați-vă Lui, toț dumnezăii!
	8	Audzi și să bucură Sionul
		și să veseliră featele Iudeei
		pentru giudecățile Tale, Doamne.
	9	Că Tu, Doamne, Înălțat ești
		spre tot pământul, foarte

ГІ. рпє.

ѫнълцат єши спре тоцй дмнєзеіи.
Чѧ че юбиц пре Дмнѹлъ, оурѫц
стрѣбътатѧ, пъзѣще (Дмнѹл)
сѹфлетеле милошилѡ съи, дин мѫ-
на пъкътошилор избъвѣщей пре є.
Лѹминѫ стрълѹчи дирепцилор, (ДІ)
ши челѡ дереци кѹ инима бѹкѹріе.
Бѹкѹрацивѫ дерепцін ѫ Дмнѹлъ, (ВІ)
лъѹдац пре єлъ пентрѹ по-
мана сфінцієн лѹи. Слава:

амо 7. с [illegible]

Сѹмма:

Ѱалом, ӠЗ.
Ачєст Ѱалом ѫкѫ кѹпринде ка ши чєщи, в. май деясѹс Пррчїѧ де ѫпърцїѧ лѹи Хс ѫ карѧ ѫдємнѫ Ѱаломникѹл, пре кредничоши лецїєй ноаш съ лаѹде пре Хс: пентрѹ минѹналѡ чєи ѫ чпъть, с, а. Ши пентрѹ аръгарѧ спсєни лор, с, в. Ши май апои пентрѹ плиниреѧ спсєнлор, карѧ съ ва плини ѫвремѧ єи, с, д.

Єє Ѱало

КА:

Ѱалом Двдъ, ӠЗ.

(Іса, ѯг. с, е.) а. Кънтаци Дмнѹлѹи кънтек
ноѹ, къ минѹни фъкѹ:
(Дмнѹл) избъви пре єл
дирѣпта лѹи, ши брацѹл сфінцієи
лѹи. (Іса, нє. с, ї.) в. Аръта дмнѹл спсєніѧ са, ши
ѫнаинтѧ окилѡ лимбилѡ дескопери
дерептатѧ са. г. Помени [illegible] де мі-
ла са, ши де адевърѹл съ касеи лѹи
Ісраил: възѹръ тоате марџиниле пъ-
мѫнтѹлѹи спсєніѧ дмнєзеѹлѹи ностр.
д. Бѹкѹрацівѫ дмнѹлѹи тоѫ пъмѫн-
тѹл, стригаци ши въ бѹкѹраци ши
е. кънтаци. Кънтаци дмнѹлѹи ѫ ла-
ѹтѫ, ѫ лаѹтъ ши ѫ гла де кънтек.

ѫтрѫ

13		185
înălțat ești spre toț dumnezăii.		
Ceia ce iubiț pre Domnul urâț strâmbătătea; păzeaște (Domnul) sufletele milosilor Săi, din mâna păcătoșilor izbăveaște-i pre ei.	10	Amos 5:15; Rom. 11:9
Lumină străluci dirępților, și celor derepți cu inima – bucurie.	11	
Bucurați-vă, dereptii în Domnul, lăudaț pre El pentru pomana sfinției Lui! Slava.	12	
Psalom 97		
Acest psalom încă cuprinde, ca și cești 2 mai de sus, prorocia de împărăția lui Hristos, în carea îndeamnă psalomnicul pre credincioșii Legiei Noao să laude pre Hristos, pentru ispăsenia lor ce-i începută, stih 1, și pentru arătarea spăseniei lor, stih 2, și mai apoi, pentru plinirea spăseniei lor carea să va plini în vreamea ei, stih 9.		Summa

		CATHISMA
	Stih	*Psalomĭ Dv(d)vŭ 97*
Isa. 63:5	1	Cântați Domnului cântec nou, că minuni făcu (Domnul:) izbăvi pre el direapta Lui și bratul sfinției Lui.
Isa. 52:10	2	Arătă Domnul spăsenia Sa și înaintea ochilor limbilor descoperi dereptatea Sa.
	3	Pomenitu-s-au de mila Sa și de adevărul Său casei lui Israil; văzură toate marginile pământului spăsenia Dumnezeului nostru.
	4	Bucurați-vă Domnului tot pământul, strigați, și vă bucuraț, și-I cântaț.
	5	Cântaț Domnului în lută, în lautã și în glas de cântec.

ГІ. | рїѕ.

ꙟтрꙋбите шѝ ꙟ гла де бꙋчине: — ѕ.
кѫтаць ꙟнаинта ꙟ Пѫратꙋлꙋй до-
нꙋлꙋй. Сꙋне мара ш пїинꙋ є..., — з.
лꙋма шѝ лѣкꙋиторїи ꙟтрꙋ ꙟ.
Ѧпеле плеснѣскѫ кꙋ мѫнꙋле, де- — и. (ви: че. ѳ. пи.)
превꙋнѫ мꙋнцїи бꙋкꙋресе: (де фаца-
дмнꙋлꙋй:) Кѫ вине сѫ цюдече — ѳ.
пѫмѫнтꙋл, цюдекава лꙋма дирепт
шѝ ѡаменїи ꙟдирепта́те.

Ѱаломъ, чи.

ꙟчест ѱалом ꙟдємнѫ ѱаломникꙋл пре їнатѣни, (Сꙋмма.)
сѫ да харь лꙋй дмнзѫ пїтоꙁ сѫ нѫ мѫтꙋнт пре
ей де пизмашїи лор, шѝ сѫ лакїаме ꙟтрꙋ аꙗюторю.
ꙟдєнѫтꙋра сѫ кꙋприде, с, а, пѫнѫ, ѕ, и д.
Дꙋпѫ ачѣа ꙟдємнѫй сѫкїаме пре дмнзѫ ꙟтрꙋ
аꙗюторю, кареѡ ꙟтѣрѣще, кꙋ чѣсте лꙋкрꙋри,
ꙟтѣю кѫласва фи де фолось шѝ лева аскꙋлта рꙋ- — а.
гѫчюна лорь. Кѫ пре алцїи ефици ꙟкѫ са аскꙋлта — в.

Ѥѳ в. та

КА:

тат, ка пре мѡѵсїи, ка пре Ааронъ, шѝ ка пре Са-
мꙋил. с, ѳ, з, и.

Ѱаломъ Двдїи, чи.

(Ачесть тꙋтꙋ лꙋшь жидовїнѫ) — с, а.
Дмнꙋль ꙟПѫрѫцїеще пѣтрꙋ
ачѣа сѫкꙋтремꙋрѫ ѡаме-
нїи, чела че шаде спре Херꙋвїми
клѫтѣще пѫмѫнтꙋль.
в. Дмнꙋль де Сїѡнь марей, шѝ є
ꙟнѫлцат спре тоцн ѡаменїи.
г. Ласе нꙋмелетѫ чел маре шѝ гро-
зник: кѫ сфинт есте.
д. (прюлꙋ) Шѝ пꙋтѣра ꙟ Пѫратꙋлꙋй юбѣ-
ще цюдѣць, тꙋ гѫтещи дирептата:
цюдеката шѝ дерептата ꙟ Їакѡ
тꙋ ай фѫкꙋть.
е. Ѧнѫлцаць пре дмнꙋль Дмнзѫл

ноѡстрꙋ

13		186
În trâmbite și în glas de bucine cântaț înaintea Împăratului, Dom- nului. Sune marea și plinul ei, lumea și lăcuitorii întru ea. Apele plesnească cu mânule, dem- preună munții bucure-se (de fața Domnului). Că vine să giudece pământul; giudeca-va lumea dirept și oamenii, în direptate.	6 7 8 9	 Ps. 95:13
Psalom 98 În cest psalom îndeamnă psalomnicul pre israilteani să dea har lui Dumnezău pentru că i-au mântuit pre ei de pizmașii lor și să-L cheame întru agiutoriu. Îndemnătura să cuprinde stih 1, până 6 *i* 9. După aceaea, îndeamnă-i să cheame pre Dumnedzău întru agiutoriu, carea o întărească cu ceaste lucrure: Întâiu, că le va fi de folos și le va asculta ru- găciunea lor. Că pre alți sfinți încă i-au ascul-	 1 2	 Summa

		CATHISMA
		tat, ca pre Moisi, ca pre Aaron și ca pre Sa- moil, stih 6, 7, 8.
*acest tituluș jidovească nu e	Stih 1	Psalomĭ Dv(d)vi 98* Domnul împărățeaște: pentru aceaea să cutremură oame- nii; Cela ce șeade spre heruvimi clătească pământul.
	2	Domnul den Sion mare-i și e înălțat spre toți oamenii.
	3	Laude numele Tău cel mare și groaz- nic, că sfânt easte.
**Craiului	4	Și putearea Împăratului** iubeaș- te giudeț. Tu gătești direptatea; giudecata și dereptatea în Iacov Tu ai făcut.
	5	Înălțaț pre Domnul Dumnezăul

ГІ. | рпз.

нострꙋ, шѝ въ̀ ꙟкинаци къ̀трѫ разима пичоарелорь лꙋй къ сфинть мѡсте. Мѡѵсѣи шѝ Аарѡнь ꙟтре прѣѡції лꙋй, шѝ Самѡиль ꙟтре чѣа чѐ кїамъ нꙋмеле лꙋй, кема прѐ Дмнꙋль шѝ ѥль аскꙋлта прѐ ѥй. Дѐ стълпь денꙋѡ грънѧ̀ къ̀трѫ ѥй, къ пъзїа мъртꙋрїиле лꙋй, шѝ порꙋчиле лꙋй челе дѣде лорь. Дмне дмнезъль нострꙋ тꙋй аскꙋлтай прѐ ѥй, доамне тꙋле єра мл̃твилорь, шѝ нѣбънїѧ пентрꙋ фаптеле лорь.

Ꙟнълцаци прѐ Дмнꙋль дмнезъль нострꙋ: шѝ въплекаць къ̀трѫ мънгꙋра сфинтѫ алꙋй, къ сфинтꙋй до-

ѕ҃.	Єѯ҃. єі. в҃: а҃.
з҃.	Іїс, лв. с҃, аі. чи҃, аі. с҃, гі. ѕ҃. с. кв мв.
и҃.	са҃. ві. с҃. кд.
ѳ҃.	Іїх: лг. с҃. а҃. чи҃: ѕі. є, кв.

Вєг | нꙋ

КА:

нꙋль Дмнезъꙋль нострꙋ.

ѰАЛОМЬ, ча:

(Сꙋмма.) Ꙟчесть ѰАЛОМЬ ꙟдѣмнѫ прѐ тоцъ кредин̃чошїи прѐ лаꙋда лꙋй дмнзъꙋ, с҃, а҃.

Шѝ арата честе, в҃, лꙋкрꙋри.

а҃. Ꙟтъй лаꙋда лꙋй Дмнзъꙋ кꙋмь трѣбꙋѧще сѫ фїе, сѫ ѫ лъцѣскѫ ꙟтоате пърцилє, шѝ трѣбꙋє сѫ ѡ факѫ кꙋ потѫ маре авѫ нъдѣде ꙟ Дмнзъꙋ, сѫ фїе кꙋ бꙋкꙋрїє, шѝ кꙋ кꙋноштинцѫ деръпта ꙟдꙋмнезъꙋ.

в҃. Спꙋне лꙋкрꙋриле пентрꙋ кареле трѣбꙋѧще сѫ лаꙋде прѐ Дмнзъꙋ.

а҃. Ꙟтъй къ Дмнꙋлъ прѐ кареле лъꙋдъмь ѥсте оунь Дмнзъꙋ адевърать, с҃, г҃.

в҃. Къ ѥль сингꙋрь ѥсте мънтꙋиторюль нострꙋ шѝ дъттъторю де бине, с҃, г҃, є҃.

ѰАЛОМЬ ДВДЪ, ч҃ѳ.

Ѱаломꙋль лꙋй Двде дъттъторю де харе.

(с҃,)

а҃. Къ́нтаць дмнꙋлꙋй тоть пъмѫнтꙋль.

Саꙋ

13		187
nostru și vă închinați către razima-picioarelor Lui, că sfânt easte.		
Moisi și Aaron, între preoții Lui, și Samoil, între ceia ce cheamă numele Lui, chema pre Domnul și El asculta-i pre ei.	6	Ier. 15:1
Den stâlp de nuor grăiia către ei; că păziia mărturiile Lui și porâncile Lui, ce le deade lor.	7	Ex. 32:11; Num. 14:13,16; 22:43
Doamne, Dumnezăul nostru, Tu-i ascultai pre ei, Doamne; Tu le erai milostiv lor și izbândiia pentru faptele lor.	8	<1> Sam. 12:<1>9
Înălțați pre Domnul, Dumnezăul nostru, și vă plecaț către măgura sfântă a Lui; că sfântu-i Dom-	9	Ex. 33:9; Num. 16:22

		CATHISMA
		nul Dumnezăul nostru.
		Psalom 99
Summa		În cest psalom îndeamnă pre toț credincioșii spre lauda lui Dumnezău, stih 1.
		Și arată ceaste 2 lucruri:
	1	Întâi, lauda lui Dumnezău cum trebuiaște să fie, să să lățească în toate părțile; și tribuie să o facă cu pohtă mare, avân<d> nădeajde în Dumnezău, să fie cu bucurie și cu cunoștință dereaptă în Dumnezău.
	2	Spune lucrurile pentru carele tribuiaște să laude pre Dumnezău:
	1	Întâi, că Domnul pre Carele lăudăm easte un Dumnezău adevărat, stih 3.
	2	Că El sângur easte mântuitoriul nostru și dătătoriu de bine, stih 3, 5.
		Psalomĭ Dv(d)vŭ 99
	Stih	Psalomul lui David, dătătoriu de har
	1	Cântaț Domnului, tot pământul!

Слꙋжицъ домнꙋлꙋй кꙋ бꙋкꙋріе, шй ꙟтра ꙟнаинта лꙋй кꙋ веселіе. в.

Съ щій къ домнꙋль ѫчеге Дꙋмнезъꙋль ностру: Ель аꙋ фъкꙋть пре ной, шръ нꙋ ной нѣмь фъкꙋть, но шамени лꙋй, ши ѡиле пъшꙋни лꙋ. г.

Ꙟтра пре порцила лꙋй кꙋ лаꙋдъ, шй ꙟтъ наінцеле лꙋй кꙋ къ тъаре: лъꙋда пре Ель шй бловицн нꙋмеле лꙋ. д.

Къ бꙋнꙋй домнꙋл, пънъ ꙟвѣкꙋй мила лꙋй, шй дй нѣмь пънъ ꙟнѣмь адевърꙋль лꙋй. е.

Ѱаломь Деви, р.

Ꙟчист ѱало дд фачи, в, лꙋкрꙋри.

Ꙟтъю дъ карь лꙋй домнꙋзъ петрꙋ къ ла изъвн пре Ел де гоана лꙋй саꙋль, с, а. Фъгъдꙋаще лꙋй домнꙋзъ, къ дінза да лꙋй ꙟпъръцїа лꙋй шй цара ла а. в.

Сꙋмма

мънъ

мънъ, Ел ва ꙟпърци къ дірептате.

Ѱало: р.

Мила шй џюдекатъ къ тавою: цїе домне къ тавои. Ꙟцелѣцевои ꙟтрꙋ кала невиноватъ къ вей вени кътръ мине, ꙟблавои ꙟтреціа иинимїей мѣле ꙟмилоккꙋл касей мѣле. а. в.

Нꙋвои пꙋне ꙟнаинта окило мїей лꙋкрꙋ не дирепт, лꙋкрꙋл ръ тъчїто рило оуръкꙋл, нꙋсъва лиги кътръ мине. г.

Иинима ꙟдъръникъ депъ тасева де мине, шй виклѣнꙋль нꙋл вои кꙋноаще. д.

Чела че клеветѣще ꙟтрꙋ аскꙋнсꙋ пре пріатенꙋль съꙋ пре ачела лепъдалвои, окій фъло, шй иинимъ ꙟнъл цатъ, нꙋ- е.

швои

13		188
Slujiț Domnului cu bucurie și întraț înaintea Lui cu veselie.	2	
Și să știț că Domnul easte Dumnezăul nostru; El au făcut pre noi, iară nu noi ne-am făcut; noi – oamenii Lui și oamenii pășunii Lui.	3	
Întraț pre porțile Lui cu laudă și în târnațele Lui, cu cântare; lăudaț pre El și blagosloviți numele Lui.	4	
Că bunu-i Domnul; până în veacu-i mila Lui; și din neam până în neam, adevărul Lui.	5	
Psalomĭ Dv(d)vi 100		
În cest psalom David face 2 lucruri:		Summa
Întâiu, dă har lui Dumnezău pentru că l-au izbăvit pre el de goana lui Saul, stih 1.	1	
Făgăduiaște lui Dumnezău că, de-i va da lui împărăția lui și țara la	2	

		CATHISMA
		mână, el va împărăți cu direptate.
Psalom 100	1	Milă și giudecată cânta-voiu,
	2	Ție, Doamne, cânta-voiu. Înțelege-voiu întru calea nevinovată; când vei veni cătră Mine? Îmbla-voiu în <în>tregia inimiei meale în mijlocul casei meale.
	3	Nu voiu pune înaintea ochilor miei lucru nedirept; lucrul rătăcitorilor urăscu-l, nu să va lipi cătră mine.
	4	Inima îndărăpnică depărta-se-va de mine și vicleanul nu-l voiu cunoaște.
	5	Cela ce cleveteaște întru ascunsu pre priatenul său, pre acela lepăda-l-voiu; ochii făloș și inimă înălțată nu

гі.

шбою сꙋфери. Окій мїейсь спре
кредин҇чоший пъмъ҇нтꙋлꙋй, съшадъ
кꙋ мине: кареле ва ꙟбла ꙟтрꙋ ка-
ле невїноватѫ, ачела ва слꙋжи мїе.

Нꙋва лъкꙋи ꙟмижлокꙋль касей
меле чела че фаче ꙟшелъчине, ши
чела че грѫеще минчинѫ нꙋва фи
стътътори ꙟнаинта окїлѡ мїей.

Деминеацииле вѡи пїерде тоцй
пъкътошии пъмънтꙋлꙋй,
ка сѫй сфършеск де чеата
дом҇нꙋлꙋй то фъкъторїй
фъръ леџе.

СЛАВА:

Жж КАѲІ

КАѲІСМА, ДІ. Ψаломъ, ра.

а. Честь Ψалом ари, в, пърци. Ꙟпарта динтъи,
съ роагѫ Їꙋдеанїи кредин҇чоши лꙋй дом҇незеꙋ,
сѫи избъвѣскѫ дин робїа Вавилѡнꙋлꙋй, дин, в, С,
нънѫ, гі. Рꙋгъчюна мѡрь ниче скрисѫ. С, в, г.
ши ѡ ꙟтърѣскъ спꙋиндꙋ грꙋтатѫ скърбей лѡръ,
декарѫ съ жилꙋна сѫ ѣ избъвѣскѫ. Скърбеле лѡ
ле аратѫ ꙟчасте, ѕ, лꙋкрꙋри: Ꙟтъи къ ен

Сꙋмма. а. съ ни фоарте ꙟпресѣраци ди небоꙋ. е. г.

в. Къ саꙋ топить пꙋтѣра трꙋпꙋлꙋи лѡрь. е, д, е.
г. ві. Къ ен цемь ши съ байтѫ. с, ѕ, з, и.
д. Къпитрѣскъ ноаптѫ фъръ сомнь. с, и.
е. Къ съ форѣскъ батьцьскꙋри, с, д. А, ѕ, Пажирь ши
съпчинѫ, аташа тоате ле рабдѫ дела мънїа лꙋ
дом҇незеꙋ. А, в, парте съ мънгъе кредин҇чоши
дин Їꙋдѣа авънд нъдежде де избъвире дин
Вавилѡнь ши ꙟтърѣскъ нъдеждѣ лорь къ тате, д,

лꙋкрꙋ

13		189
o voiu suferi. Ochii miei-s spre credincioșii pământului, să șază cu mine; carele va îmbla întru cale nevinovată, acela-m va sluji mie.	6	
Nu va lăcui în mijlocul casei meale cela ce face înșelăciune; și cela ce grăiaște minciună nu va fi stătătoriu înaintea ochilor miei.	7	
Deminețile voiu piarde toț păcătoșii pământului, ca să-i sfârșesc den cetatea Domnului toț făcătorii-fărăleage. Slava.	8	

Summa		**Cathisma 14. Psalom 101**
	1	Cest psalom are 2 părți: În partea dintâi
	2	să roagă iudeeanii credincioși lui Dumnezău să-i izbăvască den robia Vavilonului, din 2 stih, până 13. Rugăciunea lor easte scrisă, stih 2, 3, și o întăresc spuind greotatea scârbei lor,
	1	de carea să jeluiia să să izbăvască. Scârbele lor le arată în ceaste 6 lucruri: Întâi, că ei sânt foarte împresurați de nevoie, stih 3.
	2	Că s-au topit putearea trupului lor, stih 4, 5,
	3	12. Că ei gem și să vaită, stih 6, 7, 8.
	4	Că petrec noaptea fără somn, stih 8.
	5, <6>	Că suferesc batgiocuri, stih 9. A 6, plâng și suspină. Aceastea toate le rabdă de la mânia lui Dumnezău. A 2 parte, să mângâie credincioșii den Iudeea, având nădeajde de izbăvire den Vavilon, și întăresc nădeajdea lor cu ceaste 4

лъкрѹри. Дѫтъи къ дамнезъѹнъи скѣнъто кѹмъ ѫ фиреа, ашаи ши ѫтрѹ фъгъдѹинца ши квѣнтѹль сфинцїеи сале дирепть. С҃, гі, ді. ке, ѕ. з. н. — а.

Къ къ маре дорь потѣска съ марѫ ла Їѹдеа съ зидѣскѫ Ієрамѹль ши сеѣрка. С҃, ѕі. — б.

Къ дамнезъѹ пентрѹ темеюль шрашѹлѹи ши сеѣрїчїи че ворь зиди ей, чорь лъѹда пъгѣнїи пре дамнезъѹ, С҃, ві. пънѫ, кг. — г.

Къ ей ѫкѫ во лъѹда нѹмеле дамнѹлѹи. С҃, ке. — д.

Ѱаломъ, ра.

С҃, а. Рѹгъчюна съ ѹманѹлѹи кѫнд пате скърбе, ши ш варѫ ѫ наинтеа лѹи дамнезъѹ рѹгъчюна са.

б. Доамне аскѹлтѫ рѹгъчюна ма, ши стригарѣ ма съ ѣ къ трѫ тине.

г. Нѹ аскѹнде фаца та де мине, ѫ зъа ѫпресѹрѣрїи мѣле, плѣкѫ къ трѫ мине ѹ-

Жжѕ рѣка

рѣкѣа та: ѫ зъа че те кемь, де сърг ѹ аскѹлтъмѫ.

д. Къ съ сфърширъ ка фѹмѹль зилеле мѣле, ши шаселе мѣле арсерѫ ка фокѹль.

е. Бътѹть фѹи ка iарба, ши съ ѹскъ инима ма, къ мъ ѹитаи ш да мъкарѣ пъинѣ ма.

ѕ. Де гласѹль цѣмътѹлѹи мїеѹ, съ лиипїрѫ оаселе мѣле де пїелеа ма.

з. Асъмънаимѫ Пелїканѹлѹи пѹстїеи; ши фѹи ка хѹхѹрезѹль пѹстїилорь.

н. Привегю ши съть ка пасъреа сѫгѹрѫ ѫподь.

ѳ. Тоатѫ зъа шкаръкь пре мине пимашии мїеи, карии мѫ кълеботѣкь спре мине съ цоарѫ.

Пелика нѹ пасъре [illegible] къ ѹ цеде съ фїидь шморъ деша пе.

пи

14		190
lucruri: Întâi, că Dumnezău nu-i schimbătoriu; cumu-i în firea Sa, așa-i și întru făgăduința și cuvântul sfinției Sale, dirept, stih 13, 14, 25, 6, 7, 8.	1	
Că cu mare dor pohtesc să margă la Iudeea, să zidească Ierusalimul și beseareca, stih 15.	2	
Că Dumnezău, pentru temeiul orașului și besearecii ce vor zidi ei, vor lăuda păgânii pre Dumnezău, stih 16, până 23.	3	
Că ei încă vor lăuda numele Domnului, stih 22.	4	
Psalom 101	Stih	
Rugăciunea surumanului, când pate scârbe și-ș varsă înaintea lui Dumnezău rugăciunea sa	1	
Doamne, ascultă rugăciunea mea, și strigarea mea să vie cătră Tine!	2	
Nu ascunde fața Ta de mine în zua împresurării meale! Pleacă cătră mine u-	3	

		CATHISMA
		reachea Ta: în zua ce Te chem, de sârgu ascultă-mă!
	4	Că să sfârșiră ca fumul zilele meale și oasele meale arseră ca focul.
	5	Bătut fuiu ca iarba și să uscă inima mea, cât mă uitaiu și de a mâncarea pâinea mea.
	6	De glasul geamătului mieu să lipiră oasele meale de pialea mea.
*pelican easte pasăre din Eghipet, carea-ș învie puii cu sângele său, fiind omorâț de șearpe	7	Asămănaiu-mă pelicanului* pustiei și fuiu ca huhurezul pustiilor.
	8	Priveghiu și sânt ca pasărea sângură în pod.
	9	Toată dzua ocărăsc pre mine pizmașii miei; carii mă clevetesc spre mine să gioară.

ДІ.

Пе́нтрꙋ ачѣ́ꙗ пъ́йне ка̀ ченꙋша	Г.
мъ̃ка́м, ши̇ бъꙋтꙋ́ра мѣ́ кꙋ плъ́н-	
џере местека́м. Де фа́ца мѫ-	ДІ
нїей та́ле ши̇ оурџїей та́ле; къ ма́й	
рѫдика́ть ши̇ ма́й лепъда́ть.	
Ѕилеле мѣ́ле ка̀ оумбра плека́тѫ,	ВІ
ши̇ еꙋ ка̀ ѩрба оуска́мъвою.	
Їаръ тꙋ Дмне пъ́нъ ѫ̂ вѣкь пе-	ГІ
тре́чи, ши̇ помана̀ та дин нѣ́м пъ-	
нъ ѫ̂ нѣ́мь. Тꙋ скоа́лѫ ши̇	ДІ
миловѫ́ци Сїѡ́нꙋл къ вре́мѧ ми-	
леей, ка̀ ꙋ венит вре́мѧ ръдꙋ́итѫ.	
Къ фоа́рте ю̆бе́скь слꙋџиле та́ле	ЕІ
пїетриле лꙋ́й ши̇ лїе ми́лѫ де пꙋл-	
берѧ лꙋй. Ши̇ съ вор тѣ́ме	ЅІ
ли́мбиле де нꙋмеле Дмнꙋлꙋй, ши̇	

Жж Г тоц

КА:

	тоц ѫ̂ пъра́цїи пъмъ́нтꙋлꙋй де сла-
ЗІ	ва та. Пънъ ва зиди Дмнꙋл
	Сїѡ́нꙋл, ши̇ съ ва ара̀тѧ ѫ̂ сла́ва са.
ИІ	Ши̇ ва кꙋта̀ спре рꙋгъчюна сме-
	рицилорь, ши̇ нꙋ ва сꙋръ рꙋгъчю-
ѲІ	на лорь. Скрїесъ ва ачаста
	пентрꙋ нѣ́мꙋл веннторю, ши̇ ѡа-
	менїи чеи ворь зиди вор лꙋда̀ пре
К.	Дмнезъꙋ. Къ преви дин нъл-
	цїѧ сфинцїей сале, Дмнꙋль дин чєрю
	спре пъмъ́нть кꙋтѫ:
КА	Съ аꙋзѫ џемътꙋль принши́лорь,
	ши̇ съ дезлеџе фїи моцїей.
КВ	Ка съ вестѣскѫ ѫ̂ Сїѡнь нꙋмеле
	Дмнꙋлꙋй, ши̇ лаꙋда лꙋй Їерлимь.
КГ	Кѫнд съ вор адꙋна ѡа́менїи ѫ̂ пре

оу

13		191
Pentru aceaea pâine ca cenușa	10	
mâncaiu și băutura mea cu plân-		
gere mestecaiu de fața mâ-	11	
niei Tale și urgiei Tale, că m-ai		
rădicat și m-ai lepădat.		
Dzilele meale – ca umbra plecată,	12	
și eu ca iarba usca-mă-voiu.		
Iară Tu, Doamne, până în veac pe-	13	
treci, și pomana Ta – din neam pâ-		
nă în neam. Tu scoală și	14	
miluiaște Sionul, că-i vreamea mi-		
leei, c-au venit vreamea rânduită.		
Că foarte iubesc slugile Tale	15	
pietrile lui și li-e milă de pul-		
berea lui. Și să vor teame	16	
limbile de numele Domnului și		

		CATHISMA
		toț împărații pământului de sla-
	17	va Ta, până va zidi Domnul
		Sionul și Să va arăta în slava Sa.
	18	Și va căuta spre rugăciunea sme-
		riților și nu va urî rugăciu-
	19	nea lor. Scrie-să-va aceasta
		pentru neamul venitoriu și oa-
		menii ce să vor zidi vor lăuda pre
	20	Dumnezău. Că privi din năl-
		ția sfinției Sale Domnul; din ceriu
		spre pământ căută,
	21	să auză geamătul prinșilor
		și să dezleage fii<i> morției.
	22	Ca să vestească în Sion numele
		Domnului și lauda lui <în> Ierusalim
	23	când să vor aduna oamenii împre-

ДI: рчв.

оунѫ, ши царъле съ слꙋжѣаскѫ до-
мнꙋлꙋй. Сꙋпъратаꙋ ѫкале — кд
вѫртꙋтѫ ма, ши а скꙋртать зи-
леле мѣле. Зикъ дмнзъꙋлꙋй — ке
мїеꙋ нꙋмѫ ӑкоате ѫмиилокꙋль зи-
лелор мѣле, дин нѣм пънѫ ѫнѣм
анїи тъи. Дин чепꙋть ай ѫ- — кв
темеиать пъмѫнтꙋль ши лꙋкрꙋл
мѫнилор тале сѫнть чѣрюриле.
Ачѣстѣ во пери, ѧрѫ тꙋ вей рѫмѫ- — кз
нѣ: ши тоате ачѣста ка вемѫнтꙋл
ѫвекисѫвор, ши ка ѫбрѫкѫмѫн-
тꙋль леве скимба, ши съ во скимба.
Ѧрѫ тꙋ ачелаш ещи, ши анїи — ки
тѫи нꙋ сѫвор сфѫрши.
Фїй слꙋцилор тале лѫкꙋивор: — кѳ

ла

(margin notes: тъл фарѫ; Евре. о, і.; але)

КА:

(латине) ши сѫмѫнца лор ѫвѣч
ве рѫмѫна.

Ѱалома, рв.

Сꙋма: Дꙋпъ ачѣсть ѱаломь лаꙋдъ пре дмнзеꙋ пентрꙋ
мꙋлте бꙋнътѣць але лꙋй, каре ле аꙋ фъкꙋть кꙋ ель,
ши кꙋ нѣмꙋл лꙋй Їиль, ши кꙋ алци ѡамени.
Бꙋнътѣциле че аꙋ фъкꙋть сѫнть, е, лꙋкрꙋри.
а. Ѫтѣй ертъчюна пъкателор, е, г. а, в, Нащера
г. де ноꙋ, і, г. Избъвирѣ де рѫꙋтъци, і, д.
д. Сацꙋль трꙋпескꙋ, і, е. а, е, Сѫнътата
ши вѫртꙋта трꙋпꙋлꙋй, і, е. Бꙋнътѣциле че аꙋ
фъкꙋт кꙋ Їиатѣнїи адекъле ѫнаинте къ сѫть, г.
а. лꙋкрꙋри. Ѫтѣи арътаре пентрꙋ кꙋвѫнтꙋль
в. ши минꙋна, і, з. Ертъчюна пъкатилор,
г. і, д. і, ві. Сꙋпъраре пѣнѫ ламъсꙋрѫ, і, і.
аі, гі. Бꙋнътата че аꙋ фъкꙋт кꙋ нѣмꙋль
ѡменеск ачаста аїте къшь изъвѫндѣще пречеа
че аꙋ сꙋпъраре фѫрѫ де винѫ. і, в.

ѕ, Ѱаломь Двдь, рв.

Лаꙋдѫ

14		192
ună și țărâle să slujască Dom-		
nului. Supărat-au în cale	24	
vârtutea mea și au scurtat dzi-		
lele meale. Zic: Dumnezăul	25	
mieu, nu mă scoate* în mijlocul zi-		*tăia afară
lelor meale, din neam până în neam –		
anii Tăi! Din ceput ai în-	26	Evr. 1:10
temeiat pământul, și lucrul		
mânulor Tale sânt ceriurile.		
Aceastea** vor peri, iară Tu veri rămâ-	27	**eale
nea; și toate aceastea ca veșmântul		
învechi-să-vor, și ca îmbrăcămân-		
tul le veri schimba și să vor schimba.		
Iară Tu acelaș ești și anii	28	
Tăi nu să vor sfârși.		
Fii<i> slugilor Tale lăcui-vor	29	

		CATHISMA
		(la Tine) și sămânța lor în veaci
		va rămânea.
		Psalom 102
Summa		David în cest psalom laudă pre Dumnezău pentru
		multe bunătăț ale Lui carele au făcut cu el
		și cu neamul lui Israil și cu alți oameni.
		Bunătățile ce au făcut sânt 5 lucrure:
	1, <2>	Întâi, iertăciunea păcatelor, stih 3. A 2, nașterea
	3	de nou, stih 3. Izbăvirea din răutăți, stih 4.
	4, <5>	Sațiul trupescu, stih 5. A 5, sănătatea
		și vârtutea trupului, stih 5. Bunătățile ce au
		făcut cu israilteanii aduce-le înainte, că sânt 3
	1	lucruri: Întâi, arătare pentru cuvântul
	2	și minunea, stih 7. Iertăciunea păcatelor,
	3	stih 9, 10, 12. Supărarea până la măsură, stih 10,
		11, 13. Bunătatea ce au făcut cu neamul
		omenesc aceasta easte, că-ș izbândeaște pre ceia
		ce au supărare fără de vină, stih 6.
	Stih	***Psalomĭ Dv(d)vĭ 102***

ДІ.

		рчг.
Лаудъ суфлетул мїеу пре Дмнул: ши тоате динлъунтрул мїеу пре Нумел сфнтъ ал луй.	а.	Блавещ
Блавъще сюфлетул мїеу пре Дмнул, ши ну те уита де тоате бунътъциле луй.	в.	
Чела чей ярта тоате стръбътъциле тале, ши виндекъ тоате непутинциле тале.	г.	
Чела че избъвеще ди моментъ вїаца та: чела чете кунунъ ку милъ ши ку ндураре.	д.	
Кареле сатуръ де бине гура та, ши ноаще ка авултурулуй тїнерецле тале.	е.	
Деретъц фаче Домнул, ши юдекатъ тутуро супъ	ѕ.	

ѕ в   рáци

КА.

	з	рáцилоръ. Аръта ау кънле сале луй Моусн, ши фїилор луй Їилъ фаптеле сале.
	н.	Мило ши млтивуй Дмнул, нделунгъ ръдъторю ши мулть милостивъ.
	д.	Ну чатъ пънъ нвекъ, ничъ съмънїе пънъ нвекъ.
	і.	Ниче фаче дупъ пъкателе ноастре ноаш, ни неплътеще дупъ грешалеле ноастре ноаш.
	аі	Къ кум уй нъ аціа черилуй де пъмънтъ, аша ау нтърит Домнул мила са спре чем че съ те де Е.
	ві	Кътуй де депарьте ръсърітул де апусъ, атъта ау депъртать фъръ де лецииле ноастре дела ной.

Кумъ

14		193
Laudă*, sufletul mieu, pre Domnul și toate din lăuntrul mieu pre numele sfânt al Lui!	1	*blagoslovește
Blagoslovească, sufletul mieu, pre Domnul și nu te uita de toate bunătățile Lui,	2	
Cela ce-ț iartă toate strâmbătățile tale și vindecă toate neputințile tale,	3	
Cela ce izbăveaște din mormânt viața ta, Cela ce te cunună cu milă și cu îndurare,	4	
Carele satură de bine gura ta și înnoiaște ca a vulturului tinereațile tale.	5	
Dereptăț face Domnul și giudecată tuturor supă-	6	

		CATHISMA
Ex. 34:7; Num. 14:18; Deut. 5:10; Neem. 9:17; Ps. 67:15; Ier. 32:18	7	raților. Arătat-au căile Sale lui Moisi și fiilor lui Israil faptele Sale.
	8	Milos și milostivu-i Domnul, îndelung-răbdătoriu și mult-milostiv.
	9	Nu ceartă până în veac, nici Să mânie până în veac.
	10	Nice face după păcatele noastre noao, nici ne plătească după greșealele noastre noao.
	11	Că cumu-i înălția ceriului de pământ, așea au întărit Domnul mila Sa spre ceia ce să tem de El.
	12	Câtu-i de departe răsăritul de apus, atâta au depărtat fărădelegile noastre de la noi.

ді.

Кꙋмꙋй мила пъріителꙋй де фіи, (гі)
аша ай мила дмнꙋлꙋй де чѣ че сѫ
тем де ел. Кѫ ел кꙋно- (ді)
аще зидіра ноастрѫ, адꙋчеш амин-
те кѫ пꙋлбере сънтем.

Зилеле омꙋлꙋй сънт ка ѣрба: (еі)
ка флора кыпꙋлꙋй аша ѫфлорѣще.

Кѫ вънтꙋл трѣче пре ел, ши (ѕі)
нꙋ ва май фи, ши дѣчіи нꙋ сѫ май
кꙋноаще локꙋл лꙋй.

Іарѫ мила дмнꙋлꙋй дин вѣк пѫ- (зі)
нѫ ѫвѣк спре чѣ че сѫ тем де
ел, ши дирептатѣ лꙋй спре фіи
фіилор: Спре чѣ че пѫзеск (иі)
пача лꙋй, ши чѣ че адꙋк аминте
де порѫнчиле лꙋй ка сѫле факѫ пре еле:

Маргіна: рчд. — амос, а, с, ѕ.

ввв дѣ

ка:

Дмнꙋл ѫчерю гѫти скаꙋнꙋл сѫꙋ, (ѳі)
ши ѫпѫрѫціа лꙋй спре тоці домнѣще.

Благословіци пре дмнꙋл тоци ѫнџерии (к.)
лꙋй, вѫртошіи кꙋ пꙋтѣрѣ карии
фачеци кꙋвънтꙋл лꙋй, аскꙋлтънд
гласꙋл кꙋвънтꙋлꙋй лꙋй.

Лъꙋдаци пре дмнꙋл тоате пꙋте- (ка)
риле лꙋй, ши слꙋџиле лꙋй карии фа-
чеци воѣ лꙋй.

Благословіци пре дмнꙋл тоате фап- (кв)
теле лꙋй ѫтоате локꙋриле бирꙋин-
цей лꙋй, лаꙋдѫ сꙋфлетꙋл мієꙋ пре
дмнꙋл. СЛАВА.

ѰАЛОМЪ, рг.

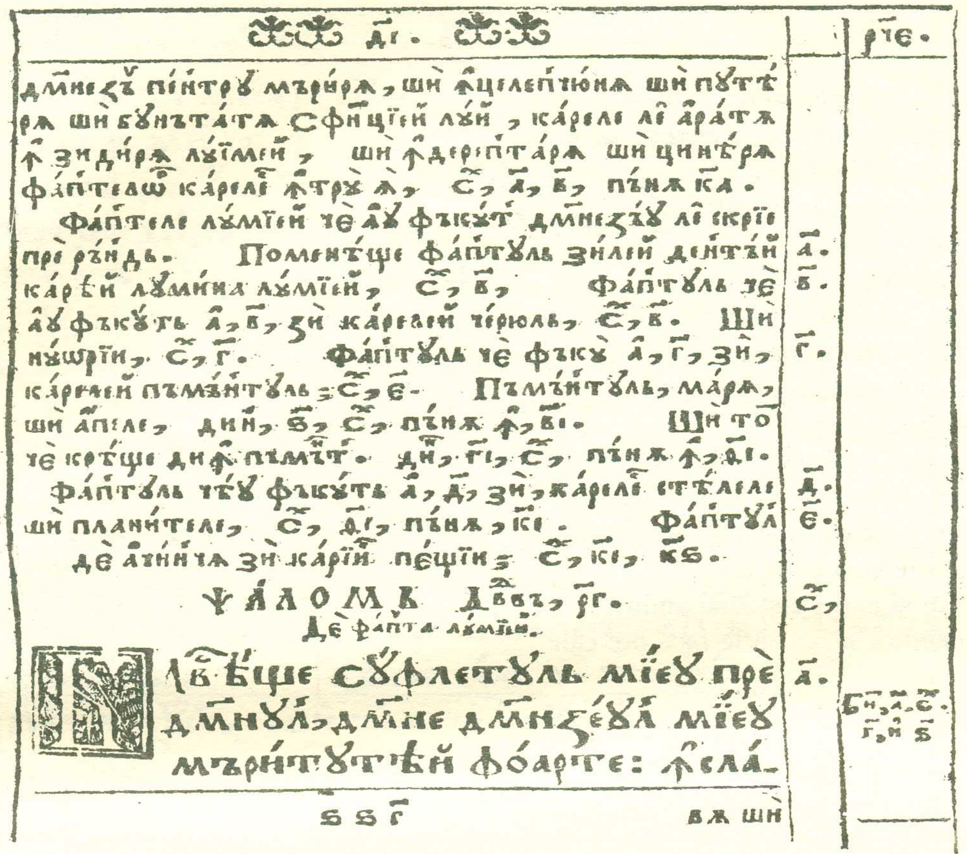
Ачест ѱаломъ ѫкѫ кꙋпринде лаꙋда лꙋй
дмнезѫꙋ ка ши ачест май де сꙋсъ, кѫ лаꙋдѫ пре

Маргіна: С. Ѱмма,

дꙋ

14		194
Cumu-i milă părintelui de fiiu, așea-i milă Domnului de ceia ce să tem de El.	13	
Că El cunoaș-te zidirea noastră, aduce-Ș amin-te că pulbere săntem.	14	
Dzilele omului sânt ca iarba; ca floarea câmpului, așea înflorește.	15	
Că vântul treace pre el și nu va mai fi și deacii nu să mai cunoaște locul lui.	16	
Iară mila Domnului – din veac pâ-nă în veac spre ceia ce să tem de El, și direptatea Lui – spre fii<i>	17	
fiilor, spre ceia ce păzesc pacea Lui și ceia ce-ș aduc aminte de porâncile Lui, ca să le facă pre eale.	18	Gen. 9:7

		CATHISMA
	19	Domnul în ceriu găti scaunul Său și împărăția Lui spre tot domnează.
	20	Blagosloviți pre Domnul, toți îngerii Lui, vârtoșii cu putearea carii faceți cuvântul Lui, ascultând glasul cuvântului Lui.
	21	Lăudaț pre Domnul, toate pute-rile Lui și slugile Lui carii fa-ceți voia Lui.
	22	Blagosloviți pre Domnul, toate fap-tele Lui, în toate locurile biruin-ței Lui. Laudă, sufletul mieu, pre Domnul. Slava.
		Psalom 103
Summa		Acest psalom încă cuprinde lauda lui Dumnezău, ca și în cest mai de sus: că laudă pre

ДГ.   рЧЄ.

дмнеꙁѣ пентрꙋ мърира, шѝ ѫцелептюна шѝ пꙋтѣра шѝ бꙋнътата Сфинцїей лꙋй, карелє аꙋ арата ѫ зидира лꙋмей, шѝ ѫдерептара шѝ цинѣра фаптелѡ карелє ѫтрѫ а, С, а, в, пънѫ ка.

Фаптелє лꙋмїей че аꙋ фъкꙋт дмнеꙁѣꙋ ле скрїє пре рѫндь. Поменѣще фаптꙋль ꙁилей дентѫй карєй лꙋмина лꙋмїей, С, в, фаптꙋль че аꙋ фъкꙋть а, в, ꙁи кареаей черюль, С, в. Шѝ нꙋѡрїи, С, г. Фаптꙋль че фъкꙋ а, г, ꙁи, кареаей пъмѫнтꙋль, С, є. Пъмѫнтꙋль, мара, шѝ апеле, дин, ѕ, С, пънѫ ѫ, ві. Шѝ то че крѣще дин пъмѫнт. дн, гі, С, пънѫ ѫ, ді. Фаптꙋль чеꙋ фъкꙋть а, д, ꙁи, карелє стѣлеле шѝ планителе, С, ді, пънѫ, кі. Фаптꙋл де а цинчеа ꙁи карїи пещїи, С, кі, кѕ.

а. в. г. д. є. С,

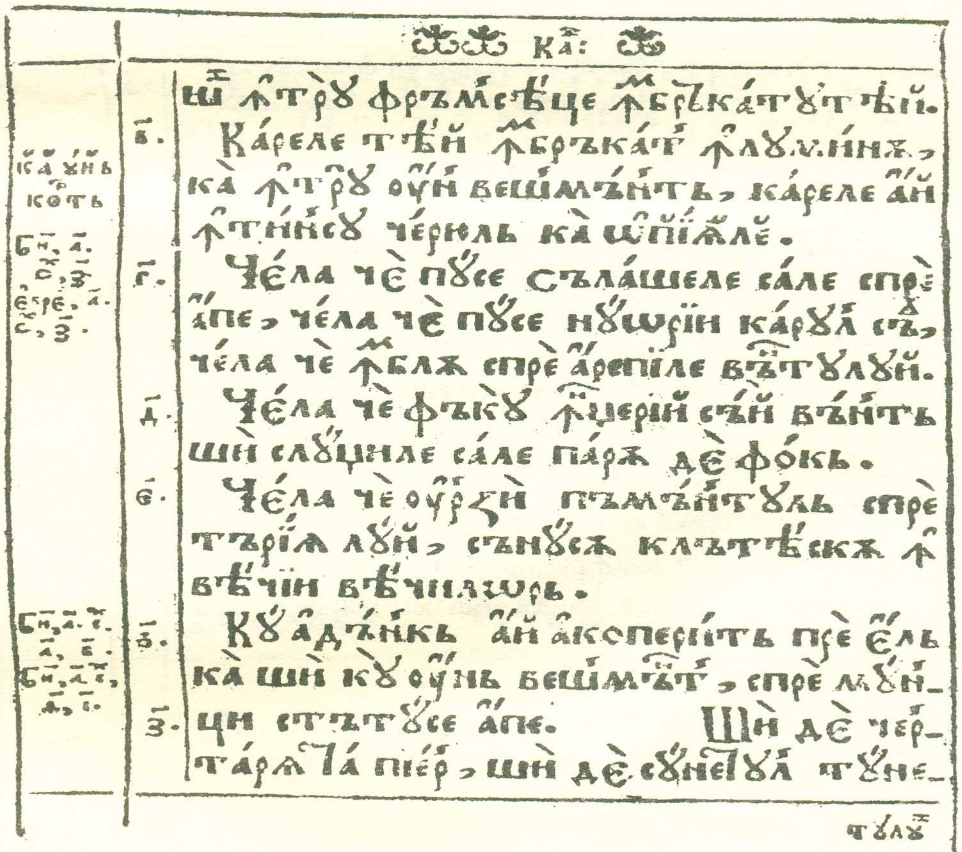
Ѱалом Двдъ, рг.

Де фапта лꙋмїи.

Лꙋвѣще сꙋфлетꙋль мїеꙋ пре дмнꙋл, дмне дмнеꙁеꙋл мїеꙋ мърит ꙋ тѣй фоарте: ѫчела-

а. Бн, а. С. г, и ѕ

ѕѕг   вѫ шѝ

Ка:

шѝ ѫтрꙋ фрѫмсѣце ѫбръкатꙋ тѣй.

в. Кареле тѣй ѫбръкат ѫ лꙋмина, ка ѫтрꙋ оун вешмѫнть, кареле ай ѫтинсꙋ черюль ка ѡ пїеле.

г. Чела че пꙋсе съ лашеле сале спре апе, чела че пꙋсе нꙋѡрїи карꙋл съ, чела че ѫбла спре арепїле вѫнтꙋлꙋй.

д. Чела че фъкꙋ ѫцерїй съй вѫнть шѝ слꙋцинле сале парѫ де фокь.

є. Чела че оурꙁи пъмѫнтꙋль спре търїа лꙋй, съ нꙋ се клътѣскѫ ѫ вѣчїи вѣчилѡрь.

ѕ. Кꙋ адѫнкь ай акоперить пре ѣль ка шѝ кꙋ оунь вешмѫнт, спре мꙋнци стътꙋсе апе.

з. Шѝ де чертара Та пїер, шѝ де сꙋнетꙋл тꙋне-

Каꙁнь коть

Бн, а. С, з. Єрє, а. С, з.

Бн, а. є. а, є. Бн, а. є, а, є.

тꙋлꙋй

14		195
Dumnezău pentru mărirea și înțelepciunea și puterea și bunătatea sfinției Lui, carele le arată în zidirea lumiei și îndereptarea și ținearea faptelor carele-s întru eale, stih 1, 2, până 21.		
Faptele lumiei ce au făcut Dumnezău le scrie pre rând. Pomenească faptul zilei dentâi,	1	
carea-i lumina lumiei, stih 2. Faptul ce au făcut a 2 zi, carele-i ceriul, stih 2, și	2	
nuorii, stih 3. Faptul ce făcu a 3 zi, carele-i pământul, stih 5, pământul, marea și apele, din 6 stih, până în 12, și tot ce creaște din pământ, din 13 stih, până în 19,	3	
Faptul ce-au făcut a 4 zi, carele-s stealele	4	
și planitele, stih 19, până 25. Faptul de a cincea zi, carii-s peștii, stih 25, 26.	5	
Psalomĭ Dv(d)vŭ 103	Stih	
De fapta lumiei	1	Gen. 1:3,8,6
Blagosloveaște, sufletul mieu, pre Domnul! Doamne, Dumnezeul mieu, măritu-Te-ai foarte! În sla<vă>		

		CATHISMA
		și întru frâmseațe îmbrăcatu-Te-ai.
	2	Carele Te-ai îmbrăcat în lumină ca întru un veșmânt, Carele ai
*ca un cort		întinsu ceriul ca o piale*,
Gen. 1:7; Evr. 1:7	3	Cela ce puse sălășele Sale spre ape, Cela ce puse nuorii carul Său, Cela ce îmblă spre arepile vântului,
	4	Cela ce făcu îngerii Săi vânt și slugile Sale, pară de foc,
	5	Cela ce urzi pământul spre tăria lui, să nu clătească în veacii veacilor.
	6	Cu adânc ai acoperit pre el ca și cu un veșmânt; spre munți
Gen. 1:1,2; Gen. 1: 9,10	7	stătuse ape. Și de certarea Ta pier și de sunetul tune-

туаꙋй тъꙋ съръсъпескъ..

и҃. Атꙋнчи сꙋе спре мꙋнци ши съ погорѫ спре въй, ꙟлокꙋль че ле-ѣй ꙟтемеять лѡрь.

ѳ҃. Хотаръ ай пꙋсь лорь кареле нꙋль трекь, ничe съ ꙟторкь съ акопере пъмѫнтꙋл. і҃. Слобоаде изворъле ꙟвъй, съкꙋрѫ ꙟтре мꙋнци.

а҃і. Кареле адапѫ тоате фіериле кѫмпилорь, ши стѫмпъръ сетя асинꙋлꙋй сълбатекь. в҃і. Лѫнгѫ ялe пасъриле черюлꙋй лъкꙋескь.

г҃і. Дінтре фрꙋнзе даꙋ гласъ, чела че адапѫ мꙋнціи дин съ лъшеле сале, ши де родꙋль фаптелорь тале сътꙋра съва пъмѫнтꙋль.

Іѡ: ан. ... лънгѫ ... апе

Чела

д҃і. Чела че крѣще фѫнꙋль добитоачелорь, ши ярбѫ спре фолосꙋль оамениилорь съ адꙋкѫ пѫине дин пъмѫнт.

є҃і. Ши винь кареле веселѣще инима омꙋлꙋй, ши оуолю кареле не везѣще фаца омꙋлꙋй ши пъне кареа ꙟтърѣще инима омꙋлꙋй.

ѕ҃і. Сатꙋрасѫ арбꙋрій ꙟналци, Кедрій ливанꙋлꙋй карій ай съдить.

з҃і. Ка съсѫ ꙟкꙋибꙋрѣскѫ аколо пасъриле: ши стърчии къророра ай каса арбꙋрій. и҃і. Мꙋнціи ꙟналцій капрелорь сълбатече, піетриле съ лѫ епꙋрилорь.

ѳ҃і. Фъкꙋ лꙋна артаре времілорь, соареле кꙋноаще апꙋсꙋль съꙋ. к҃. Пꙋй ꙟтꙋнѣрече

Де мѫ лини

Бн, а. о, аі

съ фіе

14		196
tului Tău să răsâpesc. Atunci suie spre munți și să pogoară spre văi, în locul ce le-ai întemeiat lor.	8	
Hotar ai pus lor, carele nu-l trec, nice să întorc să acopere pământul.	9	Iov 38:10,11; Ier. 5:22
Sloboade izvoarăle în văi, să cură între munți.	10	
Carele adapă toate fierile câmpilor și stâmpără seatea asinului sălbatec.	11	
Lângă eale* pasările ceriului lăcuiesc; dintre frunze dau glas.	12	*lângă ape
Cela ce adapă munții din sălășele Sale, și de rodul faptelor Tale sătura-să-va pământul,	13	

		CATHISMA
	14	Cela ce creaște fânul dobitoacelor și iarbă spre folos oamenilor, să aducă pâine din pământ.
*de măsline	15	Și vin carele veselește inima omului, și uloiu* carele netezească fața omului, și pâine carea întărește inima omului.
	16	Satură-să arburii înalți, chedrii Livanului carii au sădit.
	17	Ca să să încuiuburească acolo pasările și stârcii cărora li-i casa arburii.
	18	Munții înalți – caprelor sălbatece; pietrile – sălaș iepurilor.
Gen. 1:14	19	Făcu luna – arătare vremilor; soarele cunoaște
	20	apusul său. Pui întunearece

съ фїе ноапте шѝ ꙟтрꙋ̂ нꙋ̂ ѥ тоате
фїерйле дꙋмбрꙋ̂внилоръ.

кⷶ Пꙋїй леꙋлꙋй оурлѫ спре ръпире,
шѝ че̂ де ла Дмнъзъꙋ хранѫ шїє. лоръ

кв Ръсаре соареле шѝ съ адꙋнѫ, шѝ
кг ꙟпецирїле сале зак. Атꙋнчи ѥсе
Ѡмꙋл ла лꙋкрꙋ съ, шї ла лꙋкрарѫ са
кд пънѫ сара. Кѫтꙋсе де мꙋлте лꙋ-
крꙋрйле тале дмне, тоте ле̂й фъ-
кꙋт кꙋ мъдрїе: плинꙋй пъмѫнтꙋл
ке де фаптеле тале. Ачаста маре ѥ
маре шѝ латѫ, аколѫ живїне фъ-
рѫ нꙋмъръ, гадйне мй кꙋ марй. Іѡ: м. с, п.

кѕ Аколѫ ꙟблѫ корабїиле, Кꙋтꙋль
ачеста чей фъкꙋт съсе жоче ꙟтрꙋ нꙋ. пс: рд. с, еі.

кз Тоате аче̂ста пре тине ащеп-

ча съле дай хранѫ ло ꙟвреме ло.

кн Дай тꙋ ло, шѝ кꙋлег: дешкизи
мѫна та шѝ съсатꙋрѫ де бїне.

кѳ Аскꙋнзи фаца та шѝ сътꙋрбꙋрѫ,
ай сꙋфлетꙋл ло, шѝ съсфършеск,
шѝ съ ꙟторк ꙟпꙋлбера са.

л. Тримець дꙋхꙋл тъ шѝ съ зидеск:
шѝ ꙟноещи фаца пъмѫнтꙋлꙋй.

ла Фїе слава дмнꙋлꙋй ꙟвекꙋ, веселї-
сева дмнꙋл де фаптеле сале.

Іѡ: ді. б. ві.

лв Чела че каутѫ спре пъмѫнт шѝ кꙋ-
тремꙋрѫ, атинце мꙋнцїи шѝ фꙋмегѫ.

лг Кѫнтавой дмнꙋлꙋй ꙟвїаца ма,
кѫнтавою дмнꙋлꙋй мїеꙋ пънѫ кѫнд

лд вою фи. Дꙋлче фїе лꙋй кꙋвѫнтꙋ
мїеꙋ, шѝ ѥ мъ въ бꙋкꙋра ꙟдмнꙋл.

14		197
să fie noapte, și întru ea ies toate fierile dumbrăvilor. Puii leului urlă spre răpire și cer de la Dumnezău hrană șie*. Răsare soarele, și să adună și în peștirile sale zac. Atunci iase omul la lucrul său și la lucrarea sa până sara. Câtu-s de multe lu- crurile Tale, Doamne, toate le-ai fă- cut cu mândrie. Plinu-i pământul de faptele Tale! Aceasta mare e mare și lată, acolea-s jivine fă- ră număr, gadine mici cu mari. Acolea îmblă corabiile, chitul acesta ce-ai făcut să se gioace întru ea. Toate aceastea pre Tine așteap-	 21 22 23 24 25 26 27	 *lor Iov 40:2 Ps. 144:15

		CATHISMA
           Ex. 19 :18	 28 29 30 31 32 33 34	tă să le dai hrană lor în vreamea lor. Dai Tu lor, și culeg; deșchizi mâna Ta, și să satură de bine. Ascunzi fața Ta, și să turbură; iai sufletul lor, și să sfârșesc și să întorc în pulberea sa. Trimeț Duhul Tău, și să zidesc; și înnoiești fața pământului. Fie slava Domnului în veaci, veseli- Se-va Domnul de faptele Sale, Cela ce caută spre pământ și-l cu- tremură, atinge munții, și fumegă. Cânta-voiu Domnului în viața mea, cânta-voiu Domnului mieu până când voiu fi. Dulce fie Lui cuvântul mieu; și eu mă voiu bucura în Domnul.

Сфършакъсе пъкътошіи де пре пъмжнть, ши недирепціи ка съну маи фіе: блгвѣще сȣфлетȣл міеу пре дмнȣль. — ле

СЛАВА:

Суммаа:

Аллилуіа, рд.

Ачесть Псалом лаудѫ ѡ Мения луи Ілль пре дмнезеу, пентру бунътата че аȣ фъкут ку ей, ши пре аіастѫ лаудѫ адемнъи Псаломникуль, С, ди тъи, пънѫ а, з. Дупѫ аіта адуче а минте пре рънд бунътъциле че аȣ фъкут кȣ ей, ди, з, С, пънѫ а Сфършит. Бунътъциле пре рънд сънть ачесте, ѕ. Фъгъдуинца пъмжнтȣлȣи Хананȣлȣи ди, и, С, пънѫ а, ві. Избъвира пъснициилорь лѡрь динтрачел пъмжнть, ди а, ві, С, пънѫ а ѕі. Хрънитаȣ пре ей а Егупет пентрȣ Іѡсифь. С, ѕі. пънѫ а, кд.

Къ аȣ скось пре ей ди Египеть. ди, кд, С. пънѫ а лд. Къ аȣ пуртать ши аȣ хрънить пре ей а пустіе. С, лд, пънѫ а мг. Къ аȣ

Marginal verse numbers: а. в. г. д. є. ѕ.

Marginal note: аллилȣ: зиче, лъудаць нумеа дмнȣ луи,

дусь пре ей а пъмжнтȣл Хананеулȣи. ди, мг, С, пънѫ а Сфършить.

Псаломь, рд.

Пъудаци пре дмнȣль, ши кемаци нȣмеле луи, вести антрȣ лимби лȣкрȣриле луи.

Кънтаціи луи, ши лъудаци пре ель: ши спȣнець тоате минȣниле луи.

Лъудаціивѫ антрȣ сфнт нȣмеле луи, веселѣскъсѫ инима челора че каутѫ пре дмнȣль.

Кѫутаць пре дмнȣль, ши пре търіа луи, кѫутаць фаца луи пурȣрѣ

Адȣчецивѫ аминте де минȣниле луи че фъкȣ, де минȣниле ши де цидецуль ростулуи луи.

Marginal verse numbers: С, а. в. г. д. є.

Marginal note: а пр: ѕі. ѕ. и. іса, ві. о. а.

14		198
Sfârșască-se păcătoșii de pre pământ și nedirepții, ca să nu mai fie. Blagoslovească, sufetul mieu, pre Domnul! Slava.	35	
Alliluia 104 În cest psalom laudă oamenii lui Israil pre Dumnezău păntru bunătatea ce au făcut cu ei; și spre această laudă îndeamnă-i psalomnicul, stih dintâi, până în 7. După aceaea aduce î-nainte, pre rând, bunătățile ce au făcut cu ei, din 7 stih, până în sfârșit. Bunătățile, pre rând,		Summa Alliluia zice: Lăudaț numele Domnului
sânt ceaste 6: Făgăduința pământului	1	
Hanaanului, din 8 stih, până în 12. Izbăvirea părinților lor dintr-acel pământ, din 12	2	
stih, până în 16. Hrănit-au pre ei în Eghipet păntru Iosif, stih 16, până în 24.	3	
Că i-au scos pre ei din Eghipet, din 24 stih,	4	
până în 39. Că i-au purtat și i-au hrănit	5	
pre ei în pustie, stih 39, până în 43. Că i-au	6	

		CATHISMA
		dus pre ei în pământul Hanaanului, din 43 stih, până în sfârșit.
	Stih	**Psalom 104**
1 <Cron> 16:8; Isa. 12:4	1	Lăudați pre Domnul și chemați numele Lui, vestiț întru limbi lucrurile Lui.
	2	Cântați-I Lui și-L lăudați pre El și spuneț toate minunile
	3	Lui. Lăudați-vă întru sfânt numele Lui, veselească-să inima celora ce caută pre Domnul.
	4	Căutaț pre Domnul și pre tă-ria Lui, căutaț fața Lui pururea.
	5	Aduceți-vă aminte de minunile Lui ce făcu, de minunile și de giudețul rostului Lui.

ѕ. Ѡ Сѣмѫнца лꙋй Авраам слꙋџiей лꙋй, ѿ фiй лꙋй Iаков алешiи лꙋй.

з. Ачелай Дмнꙋль Дмнꙁѣꙋль нострꙋ, спре тоть пѫмѫнтꙋль џюдекѫрниле лꙋй.

и. Адꙋчеши аминте ѫвѣкь де пача лꙋй, де кꙋвѫнтꙋл че порѫнчисе ѫмiе де нѣмꙋри.

ѳ. Че фѫкꙋ кꙋ Авраам, ши џюрѫмѫнтꙋль сѫꙋ кѫтрѫ Iсаакь.

i. Кареле ѫтѫри лꙋй Iаковь сѫтѫторю, ши лꙋй Iилꙋ легѫтꙋрѫ ѫвѣкь.

аi. Зикѫнд, даць вои цiе пѫмѫнтꙋль Ханаанꙋлꙋй, карѣй фꙋна мошiеi воастре.

вi. Фиинд ѿамени пꙋцинеи ѫнꙋмѫрь, ши нꙋ мꙋлци венiць ѫтрꙋ ѫ:

гi. Ши мерџiа дин-

ЗЗГ тро

троѡ анѣѫ ла алтѫ, ши дин троѡ царѫ ѫтре алци ѿамени.

дi. Ши нꙋ лѫсѫ ѿм сѫ ѿбидꙋiаскѫ пре еи, ши чертѫ пентрꙋ еи пре ѫпѫраци.

єi. Нꙋ атингереци пре оунши мiеи, ши пророчилор мiеи нꙋле фачереци рѫꙋ.

ѕi. Ши кемѫ фоамете пре пѫмѫнть: ши тоть сацiꙋль пѫинеи лꙋѡль, тримѣсе ѫнаинта лорь ѿмь: ѫробiе вѫндꙋть фꙋ Iѡсифь.

зi. Педесирѫ кꙋ легѫтꙋрѫ пичоареле лꙋй, ши фiерꙋль стрѫбѫтꙋ сꙋфлетꙋль лꙋй.

иi. Пѫнѫ ѫврѣме че вени кꙋвѫнтꙋль лꙋй, кꙋвѫнтꙋль Дмнꙋлꙋй лѫмꙋри пре ел.

ѳi. Тримѣсе Краю, ши слобози пре ел:

цр дi

14		199
O, sămânța lui Avraam, slugiei Lui! O, fii<i> lui Iacov, aleșii Lui!	6	
Acela-i Domnul Dumnezăul nostru; spre tot pământul – giudecările Lui.	7	
Aduce-Ș aminte în veac de pacea Lui, de cuvântul ce porâncise în mie de neamuri,	8	Gen. 15 până în sfârșit, și 17: 2,5; 22:16
ce făcu cu Avraam și giurământul Său cătră Isaac.	9	Luca 1:73; Gen. 26:3 și 35:11
Carele-l întări lui Iacov stătătoriu și lui Israil legătură în veac,	10	Gen. 13:15 și 15:8 Gen. 12 și 13 și 20 și 26:35
zicând: „Daț-voiu ție pământul Hanaanului, carea-i funea moșiei voastre!"	11	Gen. 12:17 și 20:3
Fiind oameni puținei în număr și nu mulți veniț întru ea.	12	
Și mergea din-	13	

		CATHISMA
1 Cron. 16:26		tro o limbă la alta și dintro-o țară între alți oameni.
	14	Și nu lăsă om să obiduiască pre ei și certă pentru ei pre împăraț:
Gen. 41: <54> Gen. 46:5; 50:20	15	„Nu atingereți pre unșii Miei și prorocilor Miei nu le facereți rău!"
	16	Și chemă foamete pre pământ și tot sațiul pâinei luo-l. Trimease înaintea lor om, în robie vândut fu Iosif.
Gen. 3<7>:28 și 37:36	17	Pedepsiră cu legătură picioarele lui și fierul străbătu sufletul lui.
Gen. 39: 20 și 40:<15>	18	Până în vreame ce veni cuvântul Lui, cuvântul Domnului lămuri-l pre el.
	19	Trimease craiu și-l slobozi pre el.

цидекъторюль ѡаменилорь, ши слобози пре ель.

к. Шиль пусе пре ель домнь касей сале, ши боярин спре тоатъ авуціа са. (Бн: ма. е, дг. — Бн: ма. е. ма.)

ка. Къ съ-пльвече боярин луй дупъ воа са, ши пре бътрънии луй съй ънцелепцъскъ. (Бн: ма. е, аг. и про:)

кв. Ши ънтръ Іиль ън Іегупеть, ши Іаковь фу немьерникь ън пъмънтуль луй Хам.

кг. Ши спори ѡаменіи съй фоарте, ши ънтъри пре ей май вартось декъть пимашіи лор. (Бн: мѕ. е, ѕ.)

кд. Ънтоарсе инима лорь, съ урескъ ѡаменіи луй: ши съ факъ ъншелъчюне ън слуциле луй. (Іс Х: а. г. з, и ві.)

кє. Атунчи тримесе пре Мωусен слу- (Іс Х: а, г. и. и про:)

га са, ши пре Ааронь алесуль съу.

кѕ. Каріи пусъръ ънтру ей кувинтеле семнелорь луй, ши минуниле луй ън пъмънтуль луй Хамь. (Іс Х: г. е. г. нд. е. і.)

кз. Тримесе ънтунерекъ ши ънтунекъ: ничи сепротивиръ кувънтулуй луй. (Іс Х: з. е, д. Іс Х. і. е. ка.)

ки. Ънтоарсе апеле лор ън сънџе ши оморъ пещіи лорь.

кд. Ши адусе ън пьмънтул лор броаще: ши ън вистіареле ънпърацилорь. (Іс Х. з. е. к.)

л. Зисе, ши венир мустекъ туръ де муще мулътъ, ши пъдуки ън тоате хотаръле лорь. (Іс Х: и. е. ѕ.)

ла. Ши деде плоиле лорь гриндине, ши паръ де фок спре пъмънтул лор. (Іс Х. и. с, кд.)

лв. Ши бъту віиле лорь, ши смокин- (Іс Х: и. с. зі.)

14		200
giudecătoriul oamenilor și-l slobozi pre el.		
Și-l puse pre el domn casei sale și boiarin spre toată avuția sa.	20	Gen. 41:14
Ca să pleace boiarii lui după voia sa și pre bătrânii lui să-i înțelepțească.	21	Gen. 41:49
Și întră Israil în Ieghipet și Iacov fu nemearnic în pământul lui Ham.	22	Gen. 41:33 ș.u.
Și spori oamenii Săi foarte și întări pre ei mai vârtos decât pizmașii lor.	23	Gen. 46:6
Întoarse inima lor, să urască oamenii Lui și să facă înșelăciune în slugile Lui.	24	Ex. 1:7,12
Atunci trimease pre Moisi, slu-	25	Ex. 1:8 ș.u.

		CATHISMA
		ga Sa, și pre Aaron, alesul Său.
Ex. 3:5 și 4:5	26	Carii pusără întru El cuvintele seamnelor Lui și minunile Lui în pământul lui Ham.
Ex. 7:9	27	Trimease întunearece și-i întunecă; nice să protiviră cuvântului Lui.
Ex. 10:21	28	Întoarse apele lor în sânge și omorî peștii lor.
Ex. 7:20	29	Și aduse în pământul lor broaște, și în vistiarele împăraților.
Ex. 8:6	30	Zise, și veniră mestecătură de muște multă și păduchi în toate hotarăle lor.
Ex. 8:24	31	Și deade ploile lor, grindine și pară de foc spre pământul lor;
Ex. 8:17	32	Și bătu viile lor și smochi-

дı.   сА.

ніи лорь, ши здроби арбурiи хотарълорь лорь. (лг) Зисе, ши венирж лъкусте, ши омиде фърж нумър.

(лд) Ши мънкарж тоатж иарба пъмънтулуй ло, ши мънкарж тот родул пъмънтулуй ло. (ле) Ши оморж пре тот нъкутул динтъй ꙟ пъмънтуль лорь пърга търiилшорь.

(ле) Ши скоасе пре ей ку арџинть ши ку аурь, ши ну ера ꙟ неамуль лорь чинева болнавь. (лз) Букуръсж Егупетул де еширеа лорь: къ невълисе фрика ло спре ей. (ли) Тисе нуор ꙟ коперемънт ло, ши фок съ лумине ло ноаптеа. (лѳ) Черу, ши адусе ло потъркине: ши ку пъйне де чери

ıı   сътꙋ

Ка҃ı

(м) сътурж пре ей. Дешкисе піатра ши кургърж апе: курсерж прин локуре ускате ка извоаръле.

(ма) Къ са помени де кувъгул сфинцiе сале, (кареле зисесе) луй Авраам слуцiеи сале. (мв) Ши скоасе ꙍ оаменiй съй ꙟ букурiе, ши алешiй съй ꙟ веселiе. (мг) Ши деде лор пъмънтурiле пъгънилорь, ши ꙟ тру остенеле ꙍ оаменилорь мощенирж.

(мд) Ка съ пъзаскж порънчи
ле луй, ши лецж
луй съ цiе.
СЛАВА:

КАѲІ

14		201
nii lor, și zdrobi arburii hota- rălor lor. Zise, și veniră lăcuste și omide fără număr.	33	Ex. 9:23
Și mâncară toată iarba pămân- tului lor; și mâncară tot rodul	34	Ex. 10:13
pământului lor. Și omorî pre tot născutul dintâi în pămân- tul lor, pârga țăriilor.	35	
Și scoase pre ei cu argint și cu aur; și nu era neamul lor	36	Ex. 12:24
cineva bolnav. Bucură-să Eghipetul de ieșirea lor, că năvă-	37	Ex. 12:35
lise frica lor spre ei. Tinse nuor, acoperemânt lor, și foc, să le lumi-	38	Ex. 12:31
neaze lor noaptea. Ceru, și aduse lor potârniche; și cu pâine den ceriu	39	Ex. 13:21

		CATHISMA
Ps. 77:14; Ex. 16:13,14; Ex. 17:6	40	sătură pre ei. Deșchise piatra și cursără ape; curseră prin locu- re uscate, ca izvoarăle.
Num. 20:11; Ps. 77:15	41	Că s-au pomenit de cuvântul Sfinției Sale, (carele zisease) lui Avraam,
Gen. 15:14	42	slugiei Sale. Și scoase oamenii Săi în bucurie; și aleșii Săi – în vese-
Ex. 15; Num. 33:3	43	lie. Și deade lor pământurile păgânilor, și întru ostenea- lele oamenilor moșteniră.
Deut. 6:10,11 ș.u.	44	Ca să păzască porănci- le Lui și leagea Lui să o ție. Slava.

Сѫ.

КАѲІСМА, ЕІ. АЛЛИЛУІА, РЕ.

Ѫ чіеть Ѱалом Жидовіи карій ера ѫ вілеле Македонилорь. Ѫтьй дау хаpь луй Думнезеу, пентру бинеле чеу фъкут кь єй Сумма
а. Ѡ, а, в, г.
б. Дупъ ачѣа ѣ роагъ луй Думнезеу пентру ѥ пита ло Ѡ, е, Йспоѣдуеіскѫ пъкателе ло ши ѫпърицило: ши де пречиня лепоменескь делъ ешитул ло де Єгупет: ши ѥпъ кѫ дат Думнезѣ пре єи ѥсупт пуътѣра пимашило ло, ш апой шъ кѫ ѣ ицесън пре єй де пимашти лорь, ди, в, Ѡ, мз. Дупа ачѣтa ѥ фърша ѱаломул кѫ ладъ ши кѫ мъцъмиреэ, пъкателе ло лі адук ѫнанте пре ръдь тѣте, гі.
г. Ѫ тѣю, ѫпърикѣра ло ѫпротива луй Моѵсеи ши алуй Аарѡнь ла мара роше, де, з, Ѡ, пѣ, гі.
д. Ѫ Пѫтара лорь пентру єѣте ла маррa, Ѡ, гі.
а. Ѫ Пѫтара пентру кѫ набъ карне, Ѡ, ді.
б. Ръдикара луй Кѡрѣ кѫ іоціа луй спре Моѵсеи
г. ши спре Аарѡнь, Ѡ, ѕі, з, иі. Ідѡліа кѫдѣ
д.
є.

І. в фъкѫ

Ка:

фъкура виціль де арцинть, ди ді, Ѡ, пѣ, кд.

ѕ. Тъпжіа амѣрце ѫпъмѣнтуль фъгъдуита, ди кд, Ѡ, пѣ, ки.
з. Ідѡліа че фъкура кѫ
и. Веелфегорь, Ѡ, ки. Курвіа кѫ муеріле Моавитѣнилорь ши Амідіатѣнилѡрь, і, кѳ, лл, л.
ѳ. Ѫ Пѫтара пентру ѥфъшитѫ апе ѫ пѫстії, і, лв, лг.
і. Атие апіарде пре Ханаанѣй, Ѡ, лд.
аі. Кѫмѫнъціа кѫ Хананѣій, Ѡ, ле.
ві. Ѫпреунара лорь кѫ Ідѡліа Хананѣило, і, лѕ.
гі. Жьтвира кѫ фечорій ло, Ідѡліло Хананѣило, і, лз.

АЛЛИЛУІА, РЕ.

Ѡ,
а. Лъудаці пре Домнул кѫ бунь, кѫ пъ ѫ вѣкуй міла луй.
б. Чіне в грьи путеріл Домнулуй? чіне ва спуи са ва вести тоатъ лауда луй?
г. Ферічиці карі пъзѣскь цюдекать, ши карій факь дерепттате ѫ тоатъ врѣмѣ.
д. Адуци аминте

нн: рѕ. Ѡ, а, нр, ві, Ѡ, а, нр, лі, Ѡ, а.

де ной

		202
Cathisma 15. Alliluia 105	1	Summa
În cest psalom jidovii carii viase în dzilele maccoveilor: Întâi dau har lui Dumnezău pentru binele ce-au făcut cu ei, stih 1, 2, 3.		
După aceaea, să roagă lui Dumnezeu pentru spăsenia lor, stih 5.	2	
Ispoveduiescu-ș păcatele lor și a părinților lor: Și dempreună le pomenesc de la ieșitul lor den Eghipet și spun cum i-au dat Dumnezău pre ei supt puterea pizmașilor lor, și apoi iară cum i-au izbăvit pre ei de pizmașii lor, din 6 stih, <până> 47.	3	
După aceastea, sfârșaște psalomul cu laudă și cu mulțămire, păcatele lor le aduc înainte pre rând, ceaste 13.	4	
Întâiu, împărechearea lor împrotiva lui Moisi și a lui Aaron la Marea Roșie, den 7 stih, până 13.	1	
Împutarea lor pentru seate la Marrah, stih 13.	2	
Împutarea pentru că n-avea carne, stih 14.	3	
Rădicarea lui Corie cu soția lui spre Moisi și spre Aaron, stih 16, 17, 18.	4	
Idolia, când	5	

		CATHISMA
		făcură vițel de argint, din 19 stih, până 24.
	6	Tânjia, a mearge în pământul făgăduit, din 24 stih, până 28.
	7	Idolia ce făcură cu Veelfegor, stih 28.
	8	Curvia cu muierile moaviteanilor și a mediateanilor, stih 29, 31, 30.
	9	Împutarea pentru sfârșitul apei în pustie, stih 32, 33.
	10	Leane, a piarde pre hananei, stih 34.
	11	Cumnăția cu hananeii, stih 35.
	12	Împreunarea lor cu idolia hananeilor, stih 36.
	13	Jirtvirea cu feciorii lor idolilor hananeilor, stih 37.
	Stih	**Alliluia 105**
Ps. 106:1 și 117:1 și 135:1	1	Lăudaț pre Domnul, că bunu-i, că până în veacu-i mila Lui.
	2	Cine va grăi puterile Domnului? Cine va spune sau va vesti toată lauda Lui?
	3	Fericiți-s carii păzesc giudecata și carii fac dereptate în toată vreamea.
	4	Adu-Ți aminte

ЕІ.

СГ.

де ной Дмне, пентрꙋ бꙋнъ воа та
че аи кътръ ѡаменїй тъй: соко-
тѣще пре ной кꙋ спсенїа та.
Ка съ въдзь бинеле алешилор тъй, е.
ши съ мъ бꙋкꙋр ꙟбꙋкꙋрїа нѣмꙋ-
лꙋй тъꙋ, ши съ мъ лаꙋдь кꙋ мо-
шїа та. Грешитам кꙋ пърин- ѕ.
цїй ноѡщри, стръмбътате амь
фъкꙋть ши недерептате.
Пърнцїй ноѡщри нꙋ ꙟцелѣсеръ ꙟ з.
Єгѵпеть минꙋниле тале ничеш
адꙋсеръ аминте де мꙋлцима ми-
лелѡ тале: ши те мънїаръ ла маръ
рошїе. Чей спъсеи пре ей пентрꙋ и.
нꙋмеле съꙋ, ка съ ши арате пꙋтѣра
лꙋй. Ши четъ пре маръ рошїе, д.

Іс҃х: аı. с. ка.

Іг ши із

Ка҃:

шй съкъ, шїй фъкꙋ съ ꙟмбле пръи
адънкꙋри ка прин пꙋстїе.
ї. Шїй мънтꙋи пре ей дин мъна ѹръ-
торилорь, шїй изъбъви пре ей дин
мъна пизмашꙋлꙋй.
аı Ши акоперирь апеле пре сꙋпърътѡ-
рїи лорь, кътъ ничеѹнꙋль де ей
вı нꙋ ръмасе. Атꙋнче крезꙋръ
кꙋвинтелѡ лꙋй, ши кънтаръ лаꙋ-
гı да лꙋй. Ꙟдеграбъ ѹитаръ
лꙋкрꙋрїле лꙋй нꙋ ашетаръ сфатꙋл
дı лꙋй. Ши похтиръ похтъ ꙟ
пꙋстїе, ши испитиръ пре Дмнезъ
еı ꙟ пꙋстїе. Ши ле деде лѡрь
черерѧ лѡ, тримѣсе сацїꙋ ꙟ сꙋфле-
ѕı тꙋль лорь. Ши пизмꙋиа пре

Іс҃х: ді. с. кз. еı. с. е. Іс҃х: а. с. ла. еı. с. а. Іс҃х: еı. с. ка. кзı. с. е. Іс҃х: ѕı. с. г. ви: оѕ. с. е. а Ко: ї. с. ѕ. мѡѵсеѡ ѳе нѕ ѕı гı чн, ле. ла. чн, а. лг.

мѡѵ

15		203
de noi, Doamne, pentru bunăvoia Ta ce ai către oamenii Tăi; soco- tească pre noi cu spăsenia Ta.		
Ca să văz binele aleșilor Tăi și să mă bucur în bucuria neamu- lui Tău și să mă laud cu mo-	5	
șia Ta. Greșit-am cu părin- ții noștri; strâmbătate am făcut și nedereptate.	6	
Părinții noștri nu înțeleaseră în Eghipet minunile Tale, nice-ș adusără aminte de mulțimea mi- lelor Tale; ce Te mâniară la Marea	7	
Roșie. Ce-i spăsi pre ei pentru numele Său, ca să-Ș arate putearea	8	Ex. 14:21
Lui. Și certă pre Marea Roșie,	9	

		CATHISMA
		și săcă; și-i făcu să îmble prin adâncuri, ca prin pustie.
Ex. 14:27; 15:5	10	Și-i mântui pre ei din mâna urâ- torilor și-i izbăvi pre ei din mâna pizmașului.
Ex. 4:31; 15:1	11	Și acoperiră apele pre supărăto- rii lor, cât nice unul de ei
Ex. 15:24 și 17:2	12	nu rămase. Atunce crezură cuvintelor Lui și cântară lau-
Ex. 16:3; Ps.77:2	13	da Lui. Îndegrabă uitară lucrurile Lui, nu așteptară sfatul
1 Cor.10:6	14	Lui. Și pohtiră pohtă în pustie și ispitiră pre Dumnezău
*mârșevire Ex.16:13; Num.11:31; 11:33	15	în pustie. Și le deade lor cearerea lor, trimease sațiu* în sufle-
	16	tul lor. Și pizmiia spre

Моѷси ѫтабъръ, ши спре Аарѡн сфнтул дмнулуи.

зі. Атунчи съ дешкисе пъмънтул ши ѫгици пре Дадан, ши акопери пре адунаръ луи Авирѡн.

иі. Ши съ априсе фок ѫтру адунаръ лор, пара арсе пъкътошии. (Чи: ѕі. е, гі.)

ѳі. Ши фъкуръ вицел ѫ Хорив, ши съ ѫкинаръ Идолулуи. (Чи: ѕі. лд. Е мо: ді. г. ѕ.)

к. Ши скимбаръ слава луи ѫкипъ де вицел че мънънкъ ѣрбъ. (Іс х. лд. г, ф.)

ка. Ши уитаръ пре дмнзъл мънту-иториул лор, кареле фъкусе (лукрури) мари ѫ Егѵпет.

кв. Минуни ѫ пъмънтул луи Хам, ѫгрозире ѫ маръ рошие. (Іс х: лв. г, лв. лг. Е мо: ѳ. г, і.)

кг. Ши зисе къи ва пїаде

пре

ка:

пре еи, съ ну хрът ста Моѷси алесул луи ѫ здробире ѫнаинта луи, съ ѫторкъ мънїа луи ка съ нуи пїар-

кд. зъ пре еи. Урѫръ ши пъмън-тул дорит, ну крезуръ кувънтулуи (Чи: ді. ѳ, д. г.)

ке. луи. Ши ръпщиръ ѫкортурилє лор, ши ну аскултаръ кувънтул

кѕ. дмнулуи. Ши рѣдикъ мъна са спре еи, ка съи пїаръ пре еи ѫ пу-

кз. стїе. Ши съ пїаръ съмънца лор ѫтре лимби, ши съи ръшкире (Чи: ді кн. Е мо: в. ох. ді еі)

кн. пре пъмънт. Ши съ липиръ кътръ Веелфегѡр, ши мънкаръ (Чи: ке. г.)

кѳ. жъртвеле морцилор. Ши мънїаръ пре дмнзъ ку фаптеле сале, ши съ ѫ- (Чи, ке. г, д. ѕ.)

л. мулци бъла спре еи. Ши стъту (Чи: ка. з.)

фини

15		204
Moisi în tabără și spre Aaron, sfântul Domnului.		
Atunci să deșchise pământul și înghiți pre Dathan și acoperi pre adunarea lui Aviron.	17	
Și să aprinse foc întru adunarea lor, para arse păcătoșii.	18	Num. 16:13
Și făcură vițel în Horiv și să închinară idolului.	19	Num. 16:31; Deut.11:6
Și schimbară slava Lui în chip de vițel ce mănâncă iarbă.	20	Ex. 31:4
Și uitară pre Dumnezăul Mântuitoriul lor, Carele făcuse (lucruri)	21	
mari în Eghipet, minuni în pământul lui Ham, îngrozire în Marea	22	
Roșie. Și zise că-i va piarde	23	Ex. 32:11; 33; Deut. 10:10

		CATHISMA
		pre ei, să n-au vrut sta Moisi, alesul Lui, în zdrobire înaintea Lui, să întoarcă mânia Lui ca să nu-i piarză pre ei.
Num.14:1,2	24	Urâră și pământul dorit, nu crezură cuvântului Lui.
	25	Și răpștiră în corturile lor și nu ascultară cuvântul Domnului.
Num.14:28; Deut. 2:14,15	26	Și rădică mâna Sa spre ei, ca să-i piarză pre ei în pustie.
	27	Și să piarză sămânța lor între limbi și să-i rășchire pre pământ.
Num. 25:3	28	Și să lipiră către Veelfegor și mâncară jârtvele morților.
Num. 25:4,5	29	Și mâniară pre Dumnedzău cu faptele sale și să înmulți bătaia spre ei.
Num. 21:7	30	Și stătu

ві. — сѳ.

фꙋнеесь ши изъбѫди ши ѫчетъ стала. Ши нѣсъ мени лꙋй ѫдичетате де нꙋмѣ ѫ нꙋмѣ пънъ ѫ вѣкь.

ла

Ши мъниꙗръ пре ѥль ла апеле прегониии, ши фꙋ рꙋ мωѵсеи пентрꙋ ѥи.

лв

Къ ѫтъръртаръ дꙋхꙋль лꙋи, ши грѣи ферь сокотинцъ кꙋ ротꙋль сꙋ.

лг

Нꙋ пїердꙋръ пре ωаменїи депре карїи грѣисе дмнꙋль лоѡ.

лд

Че съместекъ кꙋ лїмбиши ѫвъцаръ лꙋкрꙋриле лоѡ.

лє

Ши слꙋжиръ ідолилоѡ лоѡ, ши ле фꙋръ лоѡ депиедекаре.

лѕ

Къ жътвиръ фїии лоѡ ши фетеле лоѡ драчилоѡ.

лз

Ши върсаръ сънџе невиновать, сънџеле фїилоѡ ши фетелоѡ сале, карїи жъ[illegible]ъ ідолилоръ Хананеилоръ,

лн

[illegible]

И к — ши

ка.

ши съспꙋркъ пъмѫнтꙋль де сънџе.

лѳ Ши съспꙋркаръ кꙋ фаптеле лоѡ ши кꙋрвиръ кꙋ фаптеле сале.

м Ши съмънїѥ оурџїѧ дмнꙋлꙋй спре ωаменїи съй ши оуръ мошїѧ са.

ма Ши дѣде пре ѥй ѫ мъна пъгънилоръ, ши домниръ спре ѥй оурътори лоръ.

мв Ши ѫпресꙋраръ пре ѥй пимашїи лоѡ ши съсмериръ сꙋпт мъна лоръ.

мг Де мꙋлте ѡ изъбъви пре ѥй, іаръ ѥй мънїаръ пре ѥль кꙋ сфатꙋль лоръ ши съплекаръ пентрꙋ стръбътата лоръ.

мд Ши йй възꙋ дмнꙋль кѫндь ѥра ѫскърбъ, кѫндь аскꙋлта рꙋгъчюнѧ лоръ.

ме Ши ъпомени де пре ле[illegible]

сх: є. г, ѕі. — є, мо, а. ѿ, а.

гъть

15		205
Finees și izbândi și încetă		
bătaia. Și i să meni lui în di-	31	
reptate, den neam în neam, până în veac.		
Și-L mâniară pre El la Apele Pri-	32	Num. 20:11,12
goanii, și fu în rău Moisi pentru ei.		
Că întărâtară duhul lui, și grăi	33	Num. 20:10
fără socotință cu rostul său.		
Nu pierdură pre oamenii despre ca-	34	Judec. 1:12; Deut. 7:1,2
rii grăise Domnul lor. Ce să meste-	35	Judec. 21 și 2:11; 3:5,6
ca în limbi și învățară lucrurile lor.		
Și slujiră idolilor lor și le	36	2 Regi 16:3; 17:17; 21:6
fură lor de-mpiedecare. Că jârtvi-	37	2 Cron. 28:3 și 33:6; Amos
ră fii<i> lor și featele lor dracilor.		5:25
Și vărsară sânge nevinovat, sângele	38	
fiilor și featelor sale, carii jârt-		
viră idolilor hananeilor;		

		CATHISMA
		și să spurcă pământul de sânge.
	39	Și să spurcară cu faptele lor și
		curviră cu faptele sale.
	40	Și să mânie urgia Domnului spre
		oamenii Săi și urî moșia Sa.
	41	Și deade pre ei în mâna păgâni-
		lor; și domniră spre ei urâto-
	42	rii lor. Și împresurară pre
		ei pizmașii lor; și să smeriră supt
Judec. 2:16	43	mâna lor. De multe ori izbă-
		vi pre ei; iară ei mâniară pre El
		cu sfatul lor și să plecară pen-
		tru strâmbătatea lor.
Deut. 30:1	44	Și-i văzu Domnul când era în
		scârbă, când asculta rugăciunea
	45	lor. Și Să pomeni despre le-

гътꙋра са, ши съ кънѫ лꙋпѫ ꙟмꙋцима милелорь сале.

Ши дѣде пре є ꙟмꙋнилѫ ꙟнаинта мѕ тꙋтꙋрора, карїи дꙋсѣсе пре є прїши. Мънтꙋяще пре ной доамне Дмнезеꙋль нострꙋ, адꙋнѫ пре ной дин пъгъни: съ лъꙋдъм нꙋмеле сфинцїей тале, ши съне лъꙋдъм де лаꙋда та. мз

Бливить Дмнꙋль Дмнезеꙋль лꙋй Ӏиль, дин вѣк пънѫ ꙟвѣкь: ши зикѫ тоць ѿамениї фие. фие. Слава: мн

а.ко:зі.
ві,лє.

Аллилꙋїа, ѕв.

Чѣсть Ψаломь алте ꙟвъцъторю де пре ѥокотница ши кѫщнга лꙋй Дмнезеꙋ де лꙋкрꙋриле ѿаменилорь: изъвѣйнд дꙋй дин скърбе мꙋлте, ши пътинд де [illegible]ка тꙋтꙋрорь кара ѿ арата ꙟтѣсте, д, лх:

Сꙋмма:

Инв ꙟтън

а. ꙟтѫю къ ѥꙋ скоса дин привецїе, дин, г, с, пъ, ї.
в. Къ ѥꙋ скоса дин пригоаре дин, і, с, пънѫ, зі.
г. Къ ѥꙋ мѫтꙋить де боалѫ, дин, зі, с, пъ, кг.
д. Къ ѥꙋ изъвѣить де ръсипира Кoрабиеи пре маре дин, кг, с, пънѫ, лг.

вл: гє.а.
мн, гз.а.
в рлв.а.

с,

Аллилꙋїа, ѕѕ.

а. Пъꙋдаць Дмнꙋль къ бꙋнꙋй къ ꙟвѣкꙋй мила лꙋй.

в. Съ зикѫ ръскꙋмпърацїи Дмнꙋлꙋй, карїи аꙋ изъвѣить дин мъна пизмашилоⷬ;

г. Карїи ꙗ адꙋна дин църъ, де ла ръсърить, де ла апꙋсь, ши де ла амѣазъзи ши де ла маре.

д. Кꙋѣдь ръткъчїа ꙟпꙋстїе, фъръ де кале ꙟпꙋстїе, ши ѿрашь де лъкꙋире нꙋ афла.

15		206
gătura Sa și Să căi după înmulțimea milelor Sale.		
Și deade pre ei în milă înaintea tuturora carii dusease-i pre ei prinși.	46	
Mântuiaște pre noi, Doamne, Dumnezăul nostru, adună pre noi din păgâni; să lăudăm numele Sfinției Tale și să ne lăudăm de lauda Ta.	47	
Blagoslovit – Domnul Dumnezăul lui Israil, din veac până în veac! Și zică toț oamenii: „Fie, fie!" Slava.	48	1 Cor.17:16,35
Alliluia 106		
Cest psalom easte învățătoriu despre socotința și câștiga lui Dumnezău de lucrurile oamenilor, izbăvindu-i din scârbe multe și purtând grija tuturor, carea o arată în ceaste 4 lucruri:		Summa

		CATHISMA
	1	Întâiu, că i-au scos din pribegie, din 3 stih, până 10.
	2	Că i-au scos din prinsoare, din 10 stih, până 17.
	3	Că i-au mântuit de boală, din 17 stih, până 23.
	4	Că i-au izbăvit de răsipirea corabiei pre mare, din 23 stih, până 33.
	Stih	**Alliluia 106**
Ps. 105:1; 117:1 și 135:1	1	Lăudaț Domnul, că bunu-i; că în veacu-i mila Lui"
	2	să zică răscumpărații Domnului, carii i-au izbăvit din mâna pizmașilor.
	3	Carii i-au adunat din țări, de la răsărit, de la apus și de la amiazăzi și de la mare,
	4	când rătăciia în pustie, fără de cale, în pustie, și oraș de lăcuire nu afla.

е҃і: | с҃з.

ѐ. Флъмѫнзи ѥра шѝ ѫсътошау къ ну се сфършіа суфлетул ло ѫтру ѥ.

ѕ. Шѝ стригарѫ кътрѫ Дмнул ѫсупърарѧ лорь, шѝ ди неволѧ лорь избъвій пре ѥй: з. Шій ѫдерептѫ пре ѥй пре кале дирѣптѫ, ка съ мѫргѫ ѫ ѡрашь де лъкуире. (Лоу: а с, нг.)

н. Лауде пеитру ачѣѧ мила Дмнулуй шѝ минуниле луй фіилорь ѡаменилорь. ѳ. Къ сътурѫ суфлетул сътось, шѝ суфлетул фламѫндь ѫмплул де бине.

і. Лъкуиторій ѫтунерече шѝ ѫ умбра морцій легацій ку сусупърарѣ шѝ к фіе.

аі. Къ ѫдъръпинѫ фурѫ кувинтеле луй Дмнезъу, шѝ сфатул ѫнъ-

Н и Г ца

ка҃:

ві. цатулуй оурѫръ. Дерепт ачѣѧ смери ѫ оустенѣлѫ инима ло, къзурѫ шѝ нау ажюторю.

гі. Атунчи стригарѫ кътрѫ Дмнул ѫ сусупърарѧ ло, шѝ де неволѧ ло мѫ- ді. туи пре ѥй. Скоасе пре ѥй дин тунерече шѝ ди оумбра морцієй шѝ ле- еі. гътуріле ло рупселе. Лауде пентру ачѣѧ мила Дмнулуй шѝ минуніле луй, (повестѣскѫ) фіило ѡменілор.

ѕі. Къ здроби порціле чѣле де чкѡае, шѝ рътѣзеле де фієр фрънтулѣу.

зі. Небуній пентру калѧ недірептъцієй ло, шѝ пентру стрѫмбътъциле лорь ні. сеупъраръсе. Аша къ тоатѫ мѫкарѧ оурѣщеш суфлетул ло шѝ се-

ѳн

15		207
Flămânzi era și însătoșat, cât nu să sfârșiia sufletul lor întru ei.	5	
Și strigară cătră Domnul în supărarea lor și din nevoia lor	6	
izbăvi-i pre ei. Și-i îndereptă pre ei pre cale direaptă, ca să mar- gă în oraș de lăcuire.	7	Luca 1:23
Laude pentru aceaea mila Domnu- lui și minunile Lui fiilor oa-	8	
menilor! Că sătură sufle- tul sătos; și sufletul flă- mând împlu-l de bine,	9	
lăcuitorii în tunearece și în umbra morții, legații cu supărare și cu fier.	10	
Că îndărăpnici fură cuvintelor lui Dumnezău și sfatul înăl-	11	

		CATHISMA
	12	țatului urâră. Derept aceaea smeri în usteneală inima lor; că- zură, și n-au agiutoriu.
	13	Atunci strigară cătră Domnul în supărarea lor; și den nevoia lor mân-
	14	tui pre ei. Scoase pre ei din tu- nearece și din umbra morției și le-
	15	găturile lor rumse-le. Laude pentru aceaea mila Domnului, și minunile Lui (povestească-se) fiilor oamenilor!
	16	C-au zdrobit porțile ceale de cioaie și răteadzele de fier frâmtu-le-au.
	17	Nebuni-i pentru calea nedireptăției lor; și pentru strâmbătățile lor
	18	supărară-se. Așea cât toată mân- carea ureaște-o sufletul lor și so-

ЕІ.

Сп.

сирѫ пънѫ ла поарта моцієй.

(ді) Атунчи стригарѫ кътрѫ дмнул ꙟсуперара лѡ, ши де невоа лѡ мъ- туи пре ей. (Іѡ. аг. с. л.)

(к.) Тримєте кувътул съу ши виндекѫ пре ей ши ꙍ скоасе пре ей дин перира лорь.

(ка) Лауде пентру ачєа мила домну луй, ши минуниле луй фійлорь о- аменилорь (вестєскѫ.)

(кв) Ши жъртвєскѫ луй жъртвеле ла- удей, ши съ вестєскѫ лукруриле луй ꙟтру букурїє.

(кг) Карїи погорь пре маре ꙟ корабїє карїи фаќь лукру ꙟтру апе мулте.

(кд) Ачєа ворь ведѧ лукруриле домну- луй, ши минуниле луй ꙟтру адънк.

КА:

(кі) Зисе, ши фъку съ суфле вънтул ку вихорь, ши ꙟнълцѫ унделе ей.

(кѕ) Ръдикъсѫ пънѫ ла чєри, ши погорь пънѫ ла адънку аша кът нусѫ топєщие де рѫу ниним лорь.

(кз) Арункъсѫ ши съ клътєск ка ун бєт, ши тотъ ꙟцелєцїа лѡ ꙟнекасѫ фу.

(ки) Атунчи стрїгарѫ кътрѫ дмнул, ꙟтру суперара лѡ, ши дин не- вола лѡ скоасей пре ей.

(кд) Ши фъ- ку съ стѧ вифорул линище ши тъ- кура унделе ей.

(л.) Атунчи съ весе- лирѫ къ тъкурѫ ши повѫцуи пре ей ла църмурїле че врѧ ей.

(ла) Съ лауде мила дмнулуй ши минуниле луй фїилѡ ѡаменилѡ (вест[illegible].)

15		208
siră până la poarta morției.		
Atunci strigară cătră Domnul în supărarea lor; și den nevoia lor mântui pre ei.	19	Iov 33:30
Trimeate cuvântul Său și vindecă pre ei și scoase pre ei din perirea lor.	20	
Laude pentru aceaea mila Domnului și minunile Lui fiilor oamenilor (vestească)!	21	
Și jârtvească Lui jârtvele laudei și să vestească lucrurile Lui întru bucurie!	22	
Carii pogor pre mare în corabie, carii fac lucru întru ape multe:	23	
Aceia vor vedea lucrurile Domnului și minunile Lui întru adânc.	24	

		CATHISMA
	25	Zise, și făcu să sufle vântul cu vihor și înălță undele ei:
	26	Rădică-să până la ceriu și pogor până la adâncu, așea cât nu să topeaște de rău inima lor.
	27	Aruncă-să și să clătesc ca un beat, și toată înțelepția lor înecată fu.
	28	Atunci strigară cătră Domnul întru supărarea lor; și din nevoia lor scoase-i pre ei.
	29	Și făcu să stea volbura liniște și tăcură undele ei.
	30	Atunci să veselíră că tăcură și povăți pre ei la țărmurile ce vrea ei.
	31	Să laude mila Domnului și minunile Lui fiilor oamenilor (vestească)!

ѯі. (са.)

Сѣ ѫнѫце пре є̑, ѫ адꙋна́ра шамени́лѡ, шй ѫска́ꙋнꙋл бътръни́лѡ лі́ꙋде пре є̑л. (лв)

Пꙋне рыꙋрнле ѫпꙋсті́е, шй йзбоа́ръле апелѡ ѫсете. (лг)

Шй пъмѫнтꙋл родітори ѫсъсътꙋрж, пентрꙋ рꙋтатѧ лъкꙋиторілѡ спре є̑. (лд)

Пꙋса пꙋсті́ѧ ѫ ѧзе де апж, шй пъмѫнтꙋл пꙋстіин ѫ йзвоа́рж де апж. (ле) (Іса: ма. с, нг.)

Шй сълъшлꙋѧще аколо фламѫнзін, шй гътеще ѡрашѣ де лъкꙋіть. (лѕ)

Шй са́мънж холде шй съдеск він, ка́реле родеск родꙋ дестꙋл. (лз)

Шй благосло́веще пре є̑й, шй съ ѫмꙋлцеск фоа́рте, шй добитоа́челе лорꙋ нꙋле ѫпꙋцинеѕж. (ли)

Іаръ дꙋпъ а[illegible]ѧ съ ѫпꙋцинарж

шй съ

кв:

шй съ смериръ денемѫнтие́ничіе шй де ръꙋ шй де дꙋре́рѧ (ныімісѝ).

(м.) Въсж окарж спре боѧріи лоръ, шй фъкꙋ съ ръ тъчаскж ѫпꙋсті́е ѫкаре нꙋ а̑ те ка́ле.

(ма) Іаръ пре съꙋрма́нꙋл ръдикъ де сꙋрꙋмъніе, шй пꙋне фъмеле лꙋй ка тꙋрмеле.

(мв) Въдь ачеста дирепції шй съ веселеск шй тоатж фъръ де леціѧ астꙋпж гꙋра са.

(мг) Чйней ѫцелеть шй ва пъзи ачеста, шй ва луа аминте милеле домнꙋлꙋй? СЛА́ВА:

(асл. с. с, п. пн, рки. с, з н. Іо. кв. с, лв. Іо: є. с. ѕі.)

ѰАЛОМЪ, рз.

(Сꙋмма: а.) Ѫ честа ѱаломь дѣдь дѧ харь лꙋй Дмнезѣꙋ, пітрѣкъ лаꙋръдика пре є̑ ѫкръчирѧ лꙋ. і, в, г, д, є.

(в.) Д[illegible] ачеа роагж пре Дмнзъ съй дѧ цара а[illegible]

ле

15		209
Să înalțe pre El în adunarea oamenilor; și în scaunul bătrânilor laude pre El!	32	
Pune râurile în pustie și izvoarăle apelor, în seate.	33	
Și pământul roditoriu, în sărătură, pentru răutatea lăcuitorilor spre El.	34	
Pus-au pustia în iazer de apă și pământul pustiiu, în izvoară de apă.	35	Isa. 41:18
Și sălășluiaște acolo flămânzii și gătează oraș de lăcuit.	36	
Și samănă holde și sădesc vii, carele rodesc rod destul.	37	
Și blagosloveaște pre ei, și să înmulțesc foarte, și dobitoacele lor nu le împuținează.	38	
Iară după aceaea să împuținară	39	

		CATHISMA
		și să smeriră de nemilostivnicie și de rău și de durearea (inimiei).
	40	Vărsă ocară spre boiarii lor și-i făcu să rătăcească în pustie în care nu easte cale.
1 Sam. 2:8; Ps. 112:7,8	41	Iară pre surumanul rădică-l den surumănie și pune fămeile lui, ca turmele.
Iov 22:19 Iov 5:16	42	Văd aceastea direpții și să veselesc; și toată fărădeleagea astupă gura sa.
	43	Cine-i înțelept și va păzi aceastea și va lua aminte milele Domnului! Slava.
		Psalom 107
Summa	1	În cest psalom David dă har lui Dumnezău pentru că l-au rădicat pre el în crăirea lui, stih 2, 3, 4, 5.
	2	După aceaea, roagă pre Dumnezău să-i dea țara lui

ѯі. | сі.

дє плинь, с҃, ѳ҃, з҃. Сълавдѫ де кѫдє ди ѕ҃,
із авє аюи ла Пърьціа лѹи, ди, и҃, с҃, пъ, гі. ж҃ с҃,

Кѫтікъль, шѝ ѱаломѹль лѹ Двдь, рз҃. а҃.

Гата ѝнима мѧ Дмне, гата ѝнима мѧ, кѫнт шѝ вои кѫнта ѿ слава мѧ. в҃.

Дешкѫтъте ѱалтіре шѝ лаѹтѫ, де диминѣцѫ превеги. г҃.

Лъѹдавои пре тине ѫтре ѡамени Дмне, шѝ вои кѫнта ціе ѫтре лимби. д҃.

Къ марей спре чериюри мила та, шѝ пънѫ ла чериюри адевърѹль тъѹ. є҃.

Ѫналцъте спре чериюри Дмне, шѝ преспе то пъмѫнтѹль слава та. ѕ҃.

Ка съ сѧ изъбъвасѫ їѹбиціи тъи, спъсѣще кѹ дерѣпта та, шѝ аѹзіма з҃

Кк҃ пре

Марг.: Єп: кѕ. с҃, п҃. — Ѫнас... къ мамѫ — Єп: ле. г҃, ѕ҃ и кѕ

кд:

пре мине. Дмне съѹ гръи ѫтръ ѕѳнціїа са, веселимъ вои шѝ вои ѫпъръци Сиѵхимѹл, шѝ вои мъсѹра валѧ лѹи съхоть. н҃.

А мїе ѹ Дмне Галаадѹль, шѝ а міе Манасїа: шѝ Єфре жеть Търіа капѹлѹи мїеѹ: шѝ Іѹда є адѹкъторюль лѣцієй. д҃.

Мѡавѹй медениц спълъторї мїел, спре Ідѹмею вои лепъда ѫкъцъмътъл мїе, спре Палистини мъвои бѹкѹра. і҃.

Чине мъва дѹче пре мине ѫ Ѻра тарї? сау чине мъва дѹче пънѫ ла Ідѹмею? аі.

Аѹ нѹ тѹ Дмне? кареле не лепъдасеши пре нои? не єшиай афарѫ Дмне кѹ ширеѓѹриле ноастре? ві.

Дѫне ноаѡ аджюторю гі.

Ѫ...

Марг.: кп. на. п. ѫкот а съѹ

15		210
deplin, stih 6, 7. Să laudă de nădeajde	3	
ce avea a sosi la împărăția lui, din 8 stih, până 13.		
	Stih	
Cântecul și psalomul lui David 107	1	
Gata-i inima mea, Doamne, ga-	2	Ps. 56:8
ta-i inima mea; cânt și		Jidoveaște nu-i
voiu cânta, o, slava mea!		mai mult
Deșteaptă-te, psaltire și lăută:	3	
de dimineață preveghiu.		
Lăuda-voiu pre Tine între oameni,	4	
Doamne, și voiu cânta Ție între limbi!		
Că mare-i spre ceriuri mila Ta și	5	Ps. 35:6 și 56:<6>
până la ceriuri – adevărul Tău.		
Înalță-Te spre ceriuri, Doamne, și	6	
preste tot pământul – slava Ta!		
Ca să să izbăvască iubiții Tăi,	7	
spăseaște cu dereapta Ta și auzi-mă		

		CATHISMA
Ps. 59:8	8	pre mine! Dumnezău grăi întru
*în cortul Său		sfinția Sa*: „Veseli-Mă-voiu și voiu
		împărți Sihimul și voiu măsura
	9	Valea lui Suhot. Al Mieu easte
		Galaadul, și al Mieu Manasia, și
		Efrem easte tăria capului Mieu, și
		Iuda e aducătoriul legiei.
	10	Moavu-i medelnița spălăturii Meale,
		spre Idumeiu voiu lepăda încălțămân-
		tul mieu, spre Palistina Mă voiu bucu-
	11	ra". Cine mă va duce pre mine în oraș
		tare? Sau cine mă va duce până la
	12	Idumeiu? Au nu Tu, Doamne,
		Carele ne lepădaseș pre noi? Neci
		ieșiiai afară, Doamne, cu șireaguri-
	13	le noastre? Dă-ne noao agiutoriu

ѕі.

ѮЛ.

ⷶнебоѕ: къ мичинoасъй стиніа ѡ-менеска. Дмнезъ фаче пу-тере, ши е ва къзка пимаши ноꙋи.

ⷶтри тоари

ді

Ѱалом, рн:

Честь псалом купринде рꙋгъчюна лꙋй Двдь, ⷶкара строагъ лꙋй Дмнезꙋ къ съ амꙋтичеще пре ели де ръвгата ши оурътюна сфъ ничиао лꙋ Сіѡнь, ши май вьртось де алꙋй доигъ: ши строга съй піарзъ пре ей пентрꙋ стръбътата лорь.

Сꙋмма:

Честь Псалом съ ⷶпарте ⷶ, г, пърци.

Пірта дитьй купринде четиреа лꙋ двь, дн, і, а, пъна, ѕ. Пенесъ анꙋме піардіеа пимашилорь лꙋй, май вьрто алꙋй дсэе, дин, в, і, пъ, ка.

а.
в.

ⷶтьрещі пота са пре ръндь кꙋ четете, н, лꙋ:

Сіроагъ съ фіе досъдить дсэе де пимашін лꙋй ⷶтоагъ врема, с, ѕ. Съїе пъгꙋбаскъ а лꙋцюдєката, с, з. Съфіе рꙋгъчюна лꙋ ⷶпъкать, с, з. Съіж ⷶпꙋцинезе зилеле віецїеи лꙋй, с, н. Сіеж а деалє дерегъторіа лꙋй съїе да алтꙋ, с, н.

а.
в.
г.
д.
е.

Ккг ѕѕю

Ка:

Съ юсікъ фъмѣа лꙋй спре сꙋрꙋмъніе, с, д, і, аі, ві. Съпіаръ де тоть фъмѣа лꙋй, с, г. Ака ши нꙋмеле фъмеи лꙋй съ піаръ де препъмѣнт, с, д, еі. А, г, Пате съкꙋпринде пота лꙋй ⷶтрꙋ кара потътеще съ амънтꙋеще де пимашін лꙋй ши ѡ ⷶтьрєще аръпъндь ⷶчесте, е, лꙋкрꙋри. Кꙋ сꙋрꙋмань ши липсить, е, кв. Кꙋ нима лꙋй ⷶіте цюнгіата де дꙋрори, с, кв. Кꙋ лꙋїн ⷶіте афꙋри ⷶдеграбъ с, кд. Кꙋ търіа трꙋпꙋлꙋй лꙋй а слъбить, с, кд. Кꙋ пре ей досъдіскꙋ ши окърѣщ пимашії лꙋй, і, кє.

ѕ.
з.
н.

а.
в.
г.
д.
е.

Ѱалом, рн.

Псаломꙋль лꙋй Дѣдо дате Даскалꙋлꙋй Кънтъреорь.

с.

Дмнезъл лаꙋдей мѣле кꙋ тъча: Къ ротꙋл пъкътосꙋлꙋй ши ротꙋл вікленꙋлꙋй пре міне дескисъръсъ, гръїеръ спре міне кꙋ лимбъ ⷶшълътоаре.

а.
в.

ⷮ минчю подсъ

ш

15		211
în nevoie*; că minciunoasă-i spăsenia o-		*în strimtoare
menească. În Dumnezău facem pu-	14	
teare și El va călca pizmașii noștri.		
Psalom 108		
Cest psalom cuprinde rugăciunea lui David		Summa
în carea să roagă lui Dumnezău ca să-l mântuiască		
pre el de răutatea și urâciunea sfeatnicilor lui		
Saul, și mai vârtos de a lui Doeg; și să roa-		
gă să-i piarză pre ei pentru strâmbătatea lor.		
Cest psalom să împarte în 3 părți:		
Partea dintâi cuprinde cearerea lui David, din stih 1,	1	
până 6. Pune-să anume piarderea pizmași-	2	
lor lui, mai vârtos a lui Doeg, din 6 stih, până 21.		
Întărească pohta sa pre rând cu ceaste 8 lucruri:		
Să roagă să fie dosădit Doeg de pizmașii lui		
în toată vreamea, stih 6. Să se păgubască	1	
la giudecată, stih 7. Să fie rugăciunea lui	2	
în păcat, stih 7. Să să împuțineaze zilele	3	
vieției lui, stih 8. Să să ia de la el deregăto-	4	
ria lui, să să dea altuia, stih 8.	5	

		CATHISMA
	6	Să sosească fămeaia lui spre surumănie, stih 9,
	7	10, 11, 12. Să piară de tot fămeaia lui,
	8	stih 3. Încă și numele fămei<i> lui să piară
		de pre pământ, stih 14, 15. A 3 parte să cuprinde
		pohta lui întru carea pohteaște să-l mântuiască de
		pizmașii lui și o întărească arătând în ceaste
	1	5 lucruri: Că-i suruman și lipsit, stih 22.
	2	Că inima lui easte giunghiată de durori, stih 22.
	3	Că lui i easte a fugi îndegrabă, stih 24.
	4	Că tăria trupului lui au slăbit, stih 24.
	5	Că pre el dosădescu-l și-l ocărăsc pizmașii lui, stih 25.
		Psalom 108
	Stih	Psalomul lui David dat dascalului cântărilor
	1	Dumnezăul laudei meale, nu tă-
	2	cea! Că rostul păcătosu-
		lui și rostul vicleanului
		spre mine deșchisără-să; grăiră spre
*minciunoasă		mine cu limbă înșălătoare*.

рі: | ѕбі.

г. Ші кувінте оурыте ѫпрецураръмъ ші се бъдікаръ спре міне фъръ вінъ.
д. Пєтру драгостеа ма клеветіамъ пре міне: іаръ є мъ руга.
є. Ші пусеръ спре міне ръу пєтру біне, ші оуръчюне пєтру драгостеа ма.
ѕ. Пуне спре єл пъкътосул, ші діаволул състеа да дреапта луй.
з. Кънд съва цюдека єл съ іасъ осъндіт: ші руґъчюна луй съфіє ѫпъкат. (Іѡ: зі, е, бі.)
и. Фіє зілеле віецієй луй пуціне, ші дерегъторіа луй съю іа алтул. (Дѣа: а, е, и.)
д. Съфіє фечорії луй сърачі, ші муіеріа луй въдуво.
г. Касъ бъжъ ръткнре фечорій луй ші съ черше: съю каче храна є ші дін каселе лор пустіе.

ѕъ

кѧ:

ѧі Съвънезе къматнікул тот че аре єл: ші съ разнпъскъ стреінії остенеала луй.
ві Съну фіе чіне съ факъ мілъ ку є, не съ фіе куй съ фіе мілъ де сърачій луй.
гі Ші ръмъшіцъ луй съфіе де пєріре, ѫтраун неам съсе сфъръшаскъ нумеле луй.
ді (Іс. Х. н. є.) Съвіе ѫпомана стрыбъттъ пърінцілор луй ѫнаінтеа Домнулуй: ші пъкатул маічей луй съ ну се курцеаскъ.
єі Съфіе ѫнаінтеа Домнулуй пурура, ші съ се сфъ шаскъ де пре пъмънт помана лор:
ѕі Пєтру къ ну са поменіт съ факъ мілъ, ші а гоніт пре омул сърман ші лісн, ші смеріт ку інима ка съ

ѡ...

15		212
Și cuvinte urâte împregiurară-mă;	3	
și să rădicară spre mine fără vină.		
Pentru dragostea mea clevetiia-mă	4	
pre mine; iară eu mă ruga.		
Și pusără spre mine rău pentru bi-	5	
ne ș-urâciune pentru dragostea mea:		
„Pune spre el păcătosul; și dia-	6	
volul să stea de-a direapta lui!		
Când să va giudeca el, să iasă osân-	7	Iov 17:12
dit; și rugăciunea lui să fie în păcat.		
Fie zilele vieției lui puținealе, și	8	Fapt. 1:20
deregătoria lui să o ia altul!		
Să fie feciorii lui săraci și mu-	9	
iarea lui, văduo! Ca să să rășchire	10	
feciorii lui și să ceaie; să-ș caute		
hrană ieșind din casele lor pustii!		

		CATHISMA
	11	Să vâneaze cămatnicul tot ce are
		el; și să răsipească streinii oste-
	12	neala lui! Să nu fie cine să fa-
		că milă cu el, neci să fie cui să-i
		fie milă de săracii lui!
	13	Și rămășița lui să fie de perire;
		într-alt neam să se sfârșască numele
Ex. 20:5	14	lui! Să vie în pomană strâmbăta-
		tea părinților lui înaintea Domnu-
		lui; și păcatul maicei lui să
	15	nu să curățească! Să fie înain-
		tea Domnului pururea; și să se sfâr-
		șască de pre pământ pomana lor!
	16	Pentru că nu s-au pomenit să facă
		milă și au gonit pre omul suruman
		și lipsit și smerit cu inima, ca să-l

сѡмоарѫ. Шй юбита блъстъ шій-
вени лꙋй, шй нꙋ врꙋ бльвеніе, шй съ
делꙋнгѫ де ель. Шй съ ӂбръкѫ ӡі.
ӂблъть ка ӂтрꙋ оу вемът, шй
ӂтрѫ ка апа ӂлъꙋнтрꙋриле лꙋй ши
ка оулоюл ӂѡсел лꙋй. Фіен лꙋй ѳі.
ка веминтꙋл, кꙋ кареле съакопере, ши
ка бръꙋл кꙋ карел съ ӂчингѫ пꙋрꙋра.
Ачатай плата пизмашилѡ міей к.
деладмнꙋл, ши грьнторілѡ де ръ спре
сꙋфлетꙋл міе. Йарѫ тꙋ дмне дꙋ- ка
незъꙋл міеꙋ фъ кꙋ мине пентрꙋ нꙋ-
меле тъ: къ бꙋнъй мила та избъ-
вешемѫ пре мине. Къ е сърꙋ- кв
ма шй лисй съ, шй инима ма ръ-
нитъй ӂтрꙋ мине. Шй ка оумбра кг

къд съ плекѫ сплекꙋмѫ съ мерь
кд арꙋнкꙋмѫ ка лъкꙋстел. Ӂенꙋкеле
меле слъбирѫ де пост шй трꙋпꙋл
ке міеꙋ мъшеви де гръсиме. Шй е
фꙋи ѡкарѫ лѡ: къд въд клътекь
кѕ кꙋ капетеле сале. Ажютъмѫ доа-
не дмнезъꙋл міеꙋ, шй спъсешемѫ
кз дꙋпъ мила та. Шй същіе къ
мъна та е ачаста, шй тꙋ дмне ай
ки фъкꙋт ачаста. Блатеме ей йарѫ
тꙋ блвъще, съднкасъвѡ спре мине
шй съвѡ рꙋшина, йарѫ слꙋга та бꙋ-
кѳ кꙋрасъва. Съ се ӂбраче бацоко-
рнторіи міей ӂрꙋшине, шй съсе ако-
пере ка кꙋ оу вемънт кꙋ рꙋшина са.
л. Лъдавой пре дмнꙋл кꙋ ротꙋл міе

фоаре

15		213
omoară. Și iubit-au blăstăm; și-i	17	
veni lui; și nu vru blagoslovenie; și să		
delungă de el. Și să îmbrăcă	18	
în blăstăm ca întru un veșmânt și		
întră ca apa în lăuntrurile lui și		
ca uloiul, în oasele lui. Fie-i lui	19	
ca veșmântul cu carele să acopere și		
ca brâul cu carele să să încingă pururea!"		
Aceasta-i plata pizmașilor miei	20	
de la Domnul și grăitorilor de rău spre		
sufletul mieu. Iară Tu, Doamne, Dum-	21	
nezăul mieu, fă cu mine pentru nu-		
mele Tău, că bună-i mila Ta, izbă-		
veaște-mă pre mine. Că eu suru-	22	
man și lipsit sânt, și inima mea ră-		
nită-i întru mine. Și ca umbra	23	Ps.101:11

		CATHISMA
		când să pleacă, silescu-mă să merg;
	24	aruncu-mă, ca lăcustele. Genunchele
		meale slăbiră de post și trupul
	25	mieu mârșevi de grăsime. Și eu
		fuiu ocară lor: când văd, clătesc
	26	cu capetele sale. Agiută-mă, Doam-
		ne, Dumnezăul mieu, și spăseaște-mă
	27	după mila Ta. Și să știe că
		mâna Ta e aceasta și Tu, Doamne, ai
	28	făcut aceasta. Blasteme ei, iară
		Tu blagosloveaște! Rădica-să-vor spre mine
		și să vor rușina, iară sluga Ta bu-
	29	cura-să-va. Să să îmbrace batgioco-
		ritorii miei în rușine și să se aco-
		pere ca cu un veșmânt cu rușinea sa.
	30	Lăuda-voiu pre Domnul cu rostul mieu

фоате, ши милокул амъуаци лъу-
давою пре Ѥ. Късъ да дирѣпта
сфрумануль ка съ мътуакъ пре
де чем че осъдекь суфлетул луй.

ла. | слава

КАѲІСМА, ЅІ. АЛЛИЛУІА, р.ѳ.

Честь псалом асте Пророчторю къ купринде Пророчїа луй Дбдь ди Хс кара аре, в, пърци.

сумма:

Парта динтъи асте декемара луй Хс ла дерегъторїе крѣиаскъ ши пресощѣскъ, є, а, в, г, д. — а.

Пате дерѣдъ дерегъторїи луй кум съ дуплърта ди, д, с. пъ: з. — в.

псаломул луй Дбдь. — с,

а. Зисе Домнул Домнулуй мїеу, ше да дирѣпта ма, пънъ вой пуне пизмашїи тъй супть

м. кв. ма. ді кі. лѕ. лу. в. ме. дїа. деле. евре. а. гі.

Еулта. їса. в. г.

в. пичоареле тале: Тоягул путерией тале тримателва Домнул ди Сїонь: ши домнѣще пре мижлокуль пизмашилорь тъй.

г. Съ аменїй тъй гата ку тине ан зуа путерїй тале, ан стрълучира сфинцїей тале: ди згъу ши ди зуори роша нащерїй тале.

въткре дниош каїи акутъ Еуаїа

д. Цирась Домнуль, ши нусъ къй, ту ещи преоть ан вѣк дупъ обичанул луй Мелхиседекь.

є. Домнулуй диа дирѣпта та, ан зуа мънїи сале ва зроби пре ампъра.

ѕ. Цидекава лимбиле, ши ва ампла локурниле де трупуре моарте зробидь капетеле амуаци пре пъмънт.

евре. є. ѕ. и. ѕ. к. и. з. зі. и. д. аі. иг. с. а. евре. з. а. ен. в. ві. и. в. а. апо. д. ле. и. ѕі. аі. и. кг. и.

дин

15		214
foarte, și <în> mijlocul a mulți lăuda-L-voiu pre El. Că stă de-a dereapta surumanului, ca să mântuiască pre el de ceia ce osândesc sufletul lui.	31	Slava
		Summa
Cathisma 16. Alliluia 109	1	
Cest psalom easte prorocitoriu, că cuprinde prorocia lui David de Hristos, carea are 2 părți.	2	
Partea dintâi easte de chemarea lui Hristos la deregătorie crăiască și preoțească, stih 1, 2, 3, 4.	Stih	
Parte <2>, de rândul deregătoriei lui, cum o au purtat, din 4 stih, până 7.	1	Mat. 22:44; Mar. 14:36; Luca 2:42; Fapt. 4:35; Evr.1:13
Psalomul lui David		
Zise Domnul Domnului mieu: „Șez de-a direapta Mea, până voiu pune pizmașii Tăi supt		

		CATHISMA
*evanghelia Isa. 2:3	2	picioarele Tale. Toiagul* puteriei Tale trimeate-l-va Domnul din Sion. Și domnează pren mijlocul pizmașilor Tăi!"
*sânt credincioși, carii ascultă evanghelia	3	Oamenii* Tăi gata-s cu Tine în zua puterii Tale, în strălucirea sfinției Tale, din zgău și din zuori rooa nașterii Tale.
Evr. 5:6 și 6:20; 7:17 și 9:14 și 10:1; Evr. 7:1; Ps. 2:12 și 2:9; Apoc. 14:14 și 16:14 și 23:8	4	Giură-Să Domnul, și nu Să căi: „Tu ești preot în veac, după obiceaiul lui Melhisedec."
	5	Domnulu-i de-a direapta ta; în zua mânii<i> Sale va zdrobi pre împărat.
	6	Giudeca-va limbile și va împlea locurile de trupure moarte, zdrobind capetele a mulți pre pământ.

Дин извор дин кале ва бе пентру а-
чѣа ва ꙟнълца капул. | з. | фіан. в. а. євр. а. г. нг. ві.

Аллилуїа. рі.

ꙟчепе тъ псалом дау Харь Інълцъ нітъ лъй Дмне | Схима:
зъу, пентру мултти бунътъці тѣу фѣкуть ку ма
марин лорь, кареле ле нумъръ пре рънд, дин, а, с,
пънъ, капь. Ші май вѣртос аду ꙟнаинт
г, лукрурин, кареле ау фѣкуть кѫей.
Къ ѡу ісось дин Єгѵпеть, с, д, а. | а.
Къ ѡу повъцить ꙟпустіе, с, є. | в.
Къ ѡу дусе ꙟпъмѫнтул Хананулуй, с, ѕ. | г.

Исповедескумъ ціе Дмне ку тоатъ инима ма, ꙟсфатул ши ꙟадунарѣ дерепцилор. | а.

Мари сънт лукрурile дмнулуй, ши а авѣ тутурора челора че воеск пре ѧле. | в.
Славъ ши ꙟфрумсѣце лу- | г.

кру

кру лъй ши дерептатѣ лъй ва ръ-
мъна ꙟвѣчи. | д. Фъку съсъ
поменѣскъ минунилe лъй, милос
ши мастивуй Дмнул.
Дѣде хранъ челора че съ тем д | Іх. ві. лс | є.
ель: поменѣщесъ пънъ ꙟвѣкь
де легътура са. | ѕ. Търіа фаптелор
сале вести ѡаменилор съй, дъд лорь
мошіа пъгѫнилор. | з. Фаптеле мъ-
нилор лъй дерептате ши џюде, креди-
чоасе тоате поръчиле лъй: ꙟтърите
ꙟвѣч де вѣк. | и. Фѫкуте ꙟаде-
въ ши ꙟдерептате. | ѳ. Ръскумпъраре
тримѣсе ѡаменилор съй, поръничи
съціе ꙟвѣк легътура лъй, сфѫнтуй
ши ꙟфрикошат нумеле лъй.

ꙟчеп

16		215
Din izvor din cale va bea, pentru a- ceaea va înălța capul.	7	Filip. 2:9; Evr.1:3 și 2:22
Alliluia 110		
În cest psalom dau har israilteanii lui Dumne- zău pentru multe bunătăț ce-au făcut cu mai marii lor, carele le numără pre rând, din 1 stih, până cap. Și mai vârtos aduc înainte 3 lucrurile, carele au făcut cu ei:		Summa
Că i-au scos din Eghipet, stih 4, 9.	1	
Că i-au povățit în pustie, stih 5.	2	
Că i-au dus în pământul Hanaanului, stih 6.	3	
Ispovedescu-mă Ție, Doamne, cu toată inima mea, în sfatul și în adunarea dereptilor.	1	
Mari sânt lucrurile Domnului și-s aiave tuturora celora ce voiesc pre	2	
eale. Slavă și frâmseațe lu-	3	

		CATHISMA
		crul Lui; și direptatea Lui va ră-
	4	mânea în veaci. Făcu să să pomenească minunile Lui; milos și milostivu-i Domnul.
Ex. 16:35	5	Deade hrană celora ce să tem de El; pomenește-Să până în veac
	6	de legătura Sa. Tăria faptelor Sale vesti oamenilor Săi, dând lor
	7	moșia păgânilor. Faptele mâ- nilor Lui – direptate și giudeț; credin- cioase-s toate porâncile Lui, întărite-s
	8	în veaci de veac, făcute în ade-
	9	văr și în dereptate. Răscumpărare trimease oamenilor Săi, porânci să ție în veac legătura Lui; sfântu-i și înfricoșat numele Lui.

Ꙟчеперѧ ꙟцелецїей ꙟрика Дмнѹлѹй, ꙟцелеꙋ бѹй тѹтѹро че фак пре ѧ, лаꙋда лѹй ва ръмѫнѣ ꙟ вѣкь.

Ꙟлилѹїа, раі.

Чѣст ѱаломъ ѥсте ꙟвъцъторю, къ кѹпринде ꙟвъцътѹра де плата слѹжбей Дмнезѣещи, с, а, пъ, і.

Дъпъ а ѥка пѧдъ ꙟнаинте пѧдѣса чѣлора че нѹ а ѥ фрикъ де Дмнзѣѹ, с, г. Фѣрнчиаи а кредиитоашило ши карїи съ те де Дмнзѣѹ кѹприде чѣсте, е, лѹкрѹ:

Къ ръмъшицеле ло во фи ферицитѣ, с, в.

Къ авѹціиле ло во фи статъторе, с, г. а, г, Къ съво мъгъ ꙟсквълеле ло, с, з, и. Къ съво изъ ви ди небоиле ло, с, ѕ. Къ во фи ꙟтиꙋте пре пъмѫт, с, а. Пѧдѣса некредитоашило аиѣ дꙟ ꙟнаинте ачѣсте, в, лѹкрѹри: ꙟтѫю ꙟ пима ши ꙟ тъжира инимиїи ло пѣтрѹ бинеле кредитоашило: Дешѣрцїа пофтей ло, с, г. ꙟ торгера Аггей ш Захарїей

Ферiче де бърбатѹл че съ тѣме де Дмнѹл, ши ꙟ порѹнчиле лѹй

сѣдѣꙋ

в. съ дѣ миїадꙟ фоате. Пѹтерникꙟ ва фи пре пъмѫнт съмѫнца лѹй, нѣмѹл дирепцилор благословa.

г. Богъцїе ши авѹцїе ꙟ каса лѹй: ши дрептатѧ лѹй ръмѫне ꙟ вѣкь.

д. Стрълѹчеще ши ꙟтѹнерек лѹмина дрепцилор, мѫтилник ши милос ши дрептѹл Дмнзѣѹ.

е. Бърбатѹл бѹн милѹеще ши ꙟпрѹмѹтѣзъ: ꙟ дрептѣзъ лѹкрѹриле сале кѹ жѹдекатъ.

ѕ. Къ нѹ се ва клъти ꙟ вѣкь, ꙟ помѧнѫ де вѣчи ва фи дрептѹл.

з. Де вѣстѧ рѣ нѹ се ва тѣме, къ гата ѥ инима лѹй а нъдъждѹи спре Дмнѹл.

и. Ꙟтърит ѥ инима лѹй нѹ се ва тѣме: пѫнъ нѹ ва ведѣ

пре

16		216
Înceaperea înțelepției – frica Domnului, înțeles bun tuturor ce fac pre ea. Lauda Lui va rămânea în veac.	10	Iov 28:28; Prov. 1:71 și 9:10; Ecl. 12:13
Alliluia 111		
Cest psalom easte învățătoriu, că cuprinde învățătura de plata slujbei dumnezăiești, stih 1, până 10.		Summa
După aceaea, ne dă înainte pedeapsa celora ce nu li-i frică de Dumnezău, stih 10. Fericia-i a credincioșilor și carii să tem de Dumnedzău, cuprinde ceaste 5 lucruri:		
Că rămășițele lor vor fi fericite, stih 2.	1	
Că avuțiile lor vor fi stătătoare, stih 3. A 3: Că	2,<3>	
să vor mângâia în scârbele lor, stih 7, 8. Că să vor izbă-	4	
vi din nevoile lor, stih 6. Că vor fi în cinste pre pământ, stih 9. Pedeapsa necredincioșilor li să dă înainte în ceaste 2 lucruri:	5	
Întâiu, în pizma și în tânjirea inimii lor pentru binele credincioșilor.	1	
Deșerția pohtei lor, stih 10. Întoarcerea Anghei și Zahariei.	2	
Ferice de bărbatul ce să teame de Domnul și în porâncile Lui	1	Ps. 1:2

		CATHISMA
	2	să dezmiardă foarte. Putearnică va fi pre pământ sămânța lui; neamul direpților blagoslovi-să-va.
	3	Bogăție și avuție – în casa lui și direptatea lui rămâne în veac.
	4	Străluceaște și în tunearec lumina direpților, milostivnic și mi-
	5	los și direptu-i Dumnedzău. Bărbatul bun miluiaște și împrumutează: îndireptează lucrurile sale cu giu-
	6	decată. Că nu să va clăti în veaci; în pomană de veaci va fi direptul.
	7	De veastea rrea nu să va teame, că gata-i inima lui a nădăjdui
	8	spre Domnul. Întărită-i inima lui, nu să va teame, până nu va vedea

перірѫ. Пимашилосъ. Ѫпатеши дѣ сорѫманнило, диретата луй въ рѫмъніѧ ѫвѣк, конул луй съвъ ѫнъцѫ ѫслáвѫ. Ведѣвѫ пъкътосул, ши съвъ мъніѧ, скъшкава ку дінцін съй, ши съвъ топи: поѳта пъкътошилор пери

СЛАВА:

АЛЛИЛУЇА, рві.

Дѣбдѣ лѫда пре дмнѕѣ ѫчіт псало Пітру мърірѧ лѹй, ши пе гръбнътáта чіаѹ фѣкут кѫнтъмъл ѿ мінік: ѫкум: ку смерицїи ши ку ѫкъвицїи,

Лъудáци слѹцїи пре дмнѹл, лъудáц нумеле дмнулуй. Фіе нумелѣ дмнулуй блвит де акмѹ ши пѫнъ ѫвѣкь.

Дела ръсъритул соарелуй пѫнъ ла

Лм апус

апус, лъудатуй нумелѣ дмнулуй. Ѫнълцатуй спре тоате лнбіле домнул, спре черюрій слава луй. Чинеи ка дмнул дмнезъул нострѹ? кареле лъкѹаще ѫнълциме? Ши кареле съ смереще авѣдѣ кареле ѫчерюри ши пре пъмѫнт? Кареле рѣдикѫ сѹрѹманѹл де пулбере, ши рѣдікѫ де гѹнои лнсиитѹл. Съл факѫ пре ел ашедѫ ку боярін ши ку цюдечіи ѿменилор. Кареле фаче чѣѫ че ера стѣрпѫ ѫфѫмѣе, съ шадзѫ мумѫ бѹкурѫндѹсѫ фечорилорь.

АЛЛИЛУЇА, ргі.

Ачест псало ди кареле жидовін фак, в. съ кѹпрінде бунътъцилѣ чѣѹ фѣкѹ дмнзъ кѹрѫда

лѹй

16		217
perirea pizmașilor săi. Împarte și dă surumanilor; direptatea Lui va rămânea în veac, cornul Lui să va înălța în slavă.	9	2 Cor. 9:9
Vedea-va păcătosul și să va mânia, scârșca-va cu dinții săi și să va topi: pohta păcătoșilor peri-va. Slava.	10	
Alliluia 112		
David laudă pre Dumnedzău în cest psalom pentru mărirea Lui și pentru bunătatea ce au făcut cu neamul omenesc, anume cu smeriții și cu scârbiții, stih 1, 2, 3.	Stih	Summa
Lăudați, slugi, pre Domnul, lăudaț numele Domnului!	1	
Fie numele Domnului blagoslovit de acmu și până în veac!	2	Dan. 2:20; Mal. 1;11
De la răsăritul soarelui până la	3	

		CATHISMA
		apus lăudatu-i numele Domnului.
	4	Înălțatu-i spre toate limbile Domnul,
	5	spre ceriuri-i slava Lui. Cine-i ca Domnul Dumnedzăul nostru, Carele lăcuiaște în nălțime?
	6	Și Carele Să smereaște a vedea carele-s în ceriuri și pre pământ,
1 Sam. 2:8; Ps. 106:41	7	Carele rădică surumanul den pulbere și rădică den gunoiu lipsitul,
	8	să-l facă pre el a ședea cu boiarii și cu giudecii oamenilor,
	9	Carele face ceaea ce era starpă în fămeaie să șază mumă bucurându-să feciorilor.
		Alliluia 113
Summa		În cest psalom, din carele jidovii fac 2, să cuprind bunătățile ce-au făcut Dumnedzău cu ruda

ѳі. | Ѯні.

лꙋй Iиль карелѣ ꙟтѣіта: Кꙋм ноі дін єгипет | а.
С, Д. Кꙋ м алесь пре єй дін тоате нѣмꙋрілє, Ѳ, А. | в.
Ка м трекꙋт пре чѣрє мѣра роше ші престе Iордан, | г.
Ѳ, З. Кꙋ лꙋꙋ дат лоаце ꙟмꙋнтеле Сінаій, Ѳ, Д. | д.
Кꙋ м адꙋпат кꙋ апꙋ дін пїатрꙋ. Дꙋпꙋ ачѣста | є.
ꙟтꙋї Ѱалмꙋ чѣл фак жидовїі, в, рдг. Iарꙋ ачїеа
лєте тот ꙋнꙋл кꙋ алꙋ ꙟтоѣ чїн, Оѳ, де дака.
Сꙋ кꙋпрінде ꙟшꙋмъ, ꙟрꙋгꙋчїоне ші ꙟмꙋнгꙋѧрі.
Кꙋ ꙟтѣю роагꙋ Iилєтєнїи пре дмнєзꙋ сꙋ нї избꙋ | а
вѣскꙋ пре єй де Iдолїн пꙋгꙋнилѡ карїн єра ꙟпре
жꙋрꙋл лор, в, д, і. Дꙋпꙋ ачѣѧ сꙋ мꙋгꙋ кꙋ нꙋ | в
де де кꙋм ва избꙋвн пре єй, ꙟтѣлꙋ алꙋте, Сті.

Аллилꙋіа, рєі. | С,

Ешіндꙋл Iилмлѡ де Єгѵпе, | а: | рєх. ггг.
ші фꙋмѣѧ лꙋй Iакѡв дін-
тре ѡамєнїи пꙋгꙋнии :
Фꙋ Iꙋда сфінціїтꙋра лꙋй, Iиль | в. | кх. дг ка
пꙋтѣрѣ лꙋй. Марѣ вꙋзꙋ, ші | г. | кѵна: г.
фꙋци, Iѡрданꙋл сꙋ ꙟтꙋрнꙋ ꙟдꙋрꙋпт. | є. г і. ѕі.

М мв | мꙋці

ка

	а.	Мꙋнцїи сꙋрїѧ ка бебечїи: ші мꙋ-
	є.	гꙋрїле ка мїей ѡілѡ. Чѣ фꙋ ма-
		ре де фꙋци? ші цїе Iѡрдане де те ꙟ-
	ѕ.	тꙋрна ꙟдꙋрꙋпт? Ші вой мꙋнц
		де сꙋрн ка бебечїи: ші вой мꙋгꙋрн
	з.	ка мїей ѡілѡ? Де фаца Дмнꙋ-
		лꙋй кꙋтремꙋрꙋсꙋ пꙋмꙋнтꙋл, де фа-
		ца дмнєзꙋлꙋй лꙋй Iакѡвь.
кх. ѯі ѕ чмі а. к аі	н.	Чѣ ѧ че ꙟторсе пїатра ꙟ мѣзере де
		апꙋ, ші стѣнка ꙟ извоарꙋ де апꙋ.
Жн: ачѣѧ ѣста ѱалѡ, рді.	ѳ.	* Нꙋ ноаѡ дмне, нꙋ ноаѡ, че нꙋ-
		мелꙋй тꙋ дꙋ славꙋ, пентрꙋ мїла та
	і.	ші пентрꙋ адевꙋрꙋл тꙋ. Сꙋ нꙋ кꙋ-
		вꙋ зикꙋ пꙋгꙋнїи ꙋде єсте дм-
вн. мл. аі н он. і.	аі.	незꙋл лор. Iарꙋ дмнєзꙋл но-
		стрꙋ ꙟ чєр (ші пре пꙋмꙋнт) ші [illegible]

ті

16		218
lui Israil, carele-s aceastea: Că i-au scos den Eghipet,	1	
stih 1. Că i-au ales pre ei den toate limbile, stih 2.	2	
Că i-au trecut preste Marea Roșie și preste Iordan,	3	
stih 7. Că le-au dat lor leage în muntele Sinaii, stih 4.	4	
Că i-au adăpat cu apă din piatră. După aceastea,	5	
în cest psalom ce-l fac jidovii, 2, 114 – iară acicea		
easte tot unul, cum l-au întors cei 72 de dascali –,		
să cuprinde în șumă, în rugăciune și în mângâiare.		
Că întâiu roagă israilteanii pre Dumnedzău să-i izbă-	1	
vească pre ei de idolii păgânilor carii era împre-		
jurul lor, stih 9, 10. După aceaea, să mângâie cu nă-	2	
deajde că-i va izbăvi pre ei, în cealealalte stihuri.		
Alliluia 113	Stih	
În ieșitul israililor den Eghipet,	1	Ex. 13:3
și fămeaia lui Iacov din-		
tre oamenii păgâni,		
fu Iuda sfințitura Lui, Israil –	2	
putearea Lui. Marea-L văzu și	3	Ex. 14:21;
fugi, Iordanul să întumă îndărăpt.		Ios. 3:13,16

		CATHISMA
	4	Munții săriia ca berbecii și mă-
	5	gurile, ca miei<i> oilor. Ce-ț fu, ma-
		re, de fugiș? Și ție, Iordane, de te în-
	6	turnaș îndărăpt? Și voi, munți,
		de săriț ca berbecii; și voi, măguri,
	7	ca miei<i> oilor? De fața Domnu-
		lui cutremură-să pământul, de fa-
		ța Dumnezăului lui Iacov,
Ex. 17:6; Num. 20:11	8	Cela ce întoarse piatra în iazere de
		apă și stinca, în izvoară de apă.
*Jidoveaște aicea	9	*Nu noao, Doamne, nu noao, ce nu-
cest psalom 114		melui Tău dă slavă pentru mila Ta
	10	și pentru adevărul Tău. Să nu cum-
		va zică păgânii: „Unde easte Dumne-
Ps. 41:11 și 78:10	11	dzăul lor?" Iară Dumnedzăul no-
		stru-i în ceriu (și pre pământ) și toa-

ѕі: | сдг.

нпрд.е. еі.ѕі.ꙁі. ні.ді.к.

те че врѹ фѣче. Їирѫ ідолїи ло | ві.
сът арџинт ши аѹр лѹкрѹл мѫнілорь
ѡаменило. Гѹрѫ а ши нѹ гръеск, | гі.
очи аѹ ши нѹ въд. Оурѣкн а ши | ді
нѹ аѹд, нари аѹ ши нѹ миросеск:
Мѫни аѹ ши нѹ пипъеск, пічоаре | єі
аѹ ши нѹ ѫблѫ, ши нѹ стригѫ кѹ
грѹмазїи ло. Асемена сълє фїе | ѕі.
ло карїи фак пре єи, ши тоц чеа че
сънъдъдѹеск ѫтрѹ єи. Їирѫ тѹ | зі.
Каса лѹй Їиль нъдъдѹаще ѫтрѹ
дмнѹл: къ ажюторїю ло ши скѹтѹл
ло есте. Каса лѹй Аарѡн, нъдъ- | ні.
дѹаще ѫтрѹ дмнѹл: къ ажюторюл
ло ши скѹтѹл ло есте. Чеа че въ- | ді.
тѣмец де дмнѹл, нъдъдѹиц ѫтрѹ

М мг до

ка:

дмнѹл, къ ажюторю ло ши скѹтѹл
к. | ло есте. Дмнѹл поменитѹса де
нои, блгсва пре нои: Блгсва каса
лѹй Їил, Блгсва Каса лѹй Аарѡн.
ка | Блгсва пре чеа че сът е де дмнѹл,
кв | пре мічїи кѹ марїи. Адаоцева до-
мнѹл спре вои, спре вои ши спре фечо-
кг | рїи воштри. Блгсвиц вои де дмнѹл
чеѹ фъкѹт чери ши пъмѫнтѹл.
рило | кд | Черюл чери (зик) а Дмнѹлѹй
есте, иа пъмѫнтѹл деде фїило ѡа-
ке | менило. Къ нѹ морцїи тебо лъѹ-
да пре тине дмне, не то чеа че по-
кѕ | го ѫмормѫнт. Че нои вїи блгсвим
дмнѹл де акѹм пѫнѫ ѫвѣк.
Аллилѹїа, рдг.

ѫ[illegible]

16		219
te ce vru feace. Iară idolii lor	12	Ps. 134:15,16
sânt argint și aur, lucrul mânilor		17,18,19,20
oamenilor: Gură au, și nu grăiesc;	13	
ochi au, și nu văd. Urechi au, și	14	
nu aud; nari au, și nu mirosesc.		
Mâni au, și nu pipăiesc; picioare	15	
au, și nu îmblă; și nu strigă cu		
grumazii lor. Aseamenea să le fie	16	
lor carii fac pre ei și toț ceia ce		
să nădăjduiesc întru ei! Iară tu,	17	
casa lui Israil, nădăjduiaște întru		
Domnul! Că agiutoriul lor și scutul		
lor easte. Casa lui Aaron, nădăj-	18	
duiaște întru Domnul, că agiutoriul		
lor și scutul lor easte! Ceia ce vă	19	
teameț de Domnul, nădăjduiț întru		

		CATHISMA
		Domnul, că agiutoriul lor și scutul
	20	lor easte! Domnul pomenitu-S-au de
		noi, blagoslovi-va pre noi: Blagoslovi-va casa
		lui Israil. Blagoslovi-va casa lui Aaron.
	21	Blagoslovi-va pre ceia ce să tem de Domnul,
	22	pre micii, cu marii. Adaoge-va Dom-
		nul spre voi, spre voi și spre fecio-
	23	rii voștri. Blagosloviț – voi de Domnul
		Ce-au făcut ceriul și pământul!
*rilor	24	Ceriul ceriul* (zic) a Domnului
		easte, iară pământul deade-l fiilor oa-
	25	menilor. Că nu morții Te vor lău-
		da pre Tine, Doamne, neci toț ceia ce po-
	26	gor în mormânt. Ce noi, vii<i>, blagoslovim
		Domnul, de acum până în veac.
		Alliluia 114

ѕі: | Ск.

Ачест Ψалом мѫлцѫмѣще Двдь лꙋи Дмнѕѫ, кѫ лау рѫдикат пре єл спре крѫнїра царѫіи, ши дѫ ка пїтрꙋ чі лау мѫнтꙋит пре є ди гоана лꙋи Саꙋль.

Сꙋмма:

Аллилꙋїа, рді. с,

Ꙋбитам кѫ аꙋ аꙋзит Дмнꙋл гласꙋл мїеꙋ, ши рꙋгѫчюнїле мѣле. а. Кѫ плекѫ оурѣкѫ са мїе, ши ѫзилеле мѣле кемꙋл. в. Ѫпрецꙋрасьмѫ пре мине дꙋрорїле мѡрцїей, ши невоїле Іадꙋлꙋй афласемѫ: скѫрбѫ ши дꙋрѣре афлаю. г. Ши нꙋмеле Дмнꙋлꙋй кемаю, рогꙋте Дмне избѫвѣще сꙋфлетꙋл мїеꙋ. д. Мѫгнꙋй Дмнꙋл ши дрепт, ши Дмнѕѫꙋл ностру милꙋ. є. Смерїцїи пѫзѣще Дмнꙋл: Сꙋрꙋмъсит єра ши май мѫнтꙋит. ѕ.

а, са. кѕ. і є, н ѕ.

Ѫтоар

кі:

зі. Ѫтоарчете сꙋфлетꙋл мїеꙋ ѫрѫпаꙋсꙋл тѫꙋ, кѫ Дмнꙋл бине фѫкꙋ цїе. иі. Кѫ ай избѫви сꙋфлетꙋл мїеꙋ де моарте, ши окїи мїеꙋ де лакрѫми, ши пїчорꙋл мїеꙋ де лꙋнекаре. ѳі. Ѫмблавою ѫнаинта Дмнꙋлꙋй ѫ пѫмѫнтꙋл вїилор. Слава:

Аллилꙋїа, рєі.

Сꙋмма:

Ачест Ψалом спꙋне пїтрꙋ чі лау мѫртꙋрїт Дмнѕѫꙋ ди искѫсї ши дїн пїрїрє пїнтрꙋ кѫ аꙋ крезꙋт ѫпрꙋ єл, с, а. Ши ш арата крединца лꙋи ѫ..., г, кипꙋри. Ачїю аꙋ крезꙋт лꙋй Дмнѕѫ кинд аꙋ авꙋт искꙋса мари, с, а. Аꙋ крезꙋт кин вѫ ѫ доїа, є, в.

* живѣ чїеть ψалом ѫпреꙋнѫ кꙋ тѣ ма де єꙋсь тоꙋ нѫ

а. в. с, а. в. г.

Ꙋ* Рєзꙋю пїтрꙋ ачѣа грїин: єꙋ сꙋпѫрат єра фоарте. Ꙗза єзїи ѫграба ма тоц ѡмꙋл мїнте. Че вою да Дмнꙋлꙋй, пїтрꙋ

тоат

16		220
În cest psalom mulțămează David lui Dumnezău că l-au rădicat pre el spre crăirea țărâei și dă har pentru ce l-au mântuit pre el de goana lui Saul.		Summa
Alliluia 114	Stih	
Iubit-am că au auzit Domnul glasul mieu și rugăciunile meale.	1	
Că plecă ureachea Sa mie; și în zilele meale chemu-L.	2	
Împregiurasă-mă pre mine durorile morției și nevoile iadului aflase-mă; scârbă și dureare aflaiu.	3	1 Sam. 22:5 și 6
Și numele Domnului chemaiu: „Rogu-te, Doamne, izbăvește sufletul mieu!”	4	
Milostivu-i Domnul și direpT; și Dumnedzăul nostru-i milos.	5	
Smeriții păzește-i Domnul; surumănit eram și m-ai mântuit.	6	

		CATHISMA
	17	Întoarce-te, sufletul mieu, în răpaosul tău, că Domnul bine făcu ție.
	18	Că ai izbăvit sufletul mieu de moarte, și ochiul mieu, de lacrămi, și piciorul mieu, din lunicare.
	19	Îmbla-voiu înaintea Domnului în pământul viilor. Slava.
		Alliluia 115
Summa		În cest psalom spune pentru ce l-au mântuit Dumnezău den scârbe și den perire, pentru că au crezut întru
	1	El, stih 1. Și-ș arată credința lui în ceaste 2
	2	chipuri: Întâiu, au crezut lui Dumnezău când au avut scârbă mare, stih 1. Au crezut când să îndoiia, stih 2.
*Jidovește, cest psalom împreună-l cu cel mai de sus tot unul	Stih	
	1	Crezuiu, pentru aceaea grăiiu: „Eu supărat era foarte.”
	2	Iară eu ziș în graba mea: „Tot omul minte.”
	3	Ce voiu da Domnului pentru

ꙅі.

тоате бунътъціле чаꙋ фъкꙋт кꙋ мине? Пъхарꙋл спъсеній вою луа, ши нꙋмеле луй дмнзъꙋ вою кема.	д.	ска. к. ко. д. г. м. н. г. д.
Фъгъдꙋинцеле меле дале вою дмнлуй, ꙟнаинта тꙋтꙋрѡ ѡаменілѡ лꙋ.	е.	
Чинститъ ꙟнаинта дмнлꙋй моарта мілоширілѡ лꙋ.	ѕ.	
Ѡ Дмне еꙋ сът слꙋга та, еꙋ сꙋнт слꙋга та, ши фіюл слꙋжничіи тале: дезлегатай легътꙋріле меле.	з.	
Ціе вою жътви жътва лаꙋдей, ши нꙋмеле дмнꙋлуй вою кема.	и.	
Фъгъдꙋинцеле меле дале вою дмнꙋлꙋй, ꙟнаинта тꙋтꙋрѡ ѡаменилѡ луй.	ѳ.	
Ꙟпрꙋт фоарцеле Касей дмнꙋлꙋй, ꙟмиклокꙋль тъꙋ Ієрлиме.	і.	

Ни   Алли

Кі:

Сꙋмма:		**АЛЛИЛꙋІА, рꙅі.**
		Ачест ѱалѡ прорꙋчеще ѱалѡнікꙋл де кемарѧ пъгъниилѡ, къ ива кема пре ел дмнзъꙋ ши ива ꙟпреꙋна кꙋ алешии Ізраилѡ, ка съ ꙟл спъсаскѫ ши ел петрꙋ ачеа бине че ва фа кꙋ ей, ꙟдемнъ спре лꙋда лꙋ дмнзъ.
	с,	
рм. ег. аі.	а.	П ъꙋдаці пре дмнꙋл тоате лимбіле, лъꙋдаці пре ел тоте ѡаменіи.
	в.	Къ съ ꙟтъри мила луй спре ноі, ши адевърꙋл домнꙋлꙋй ръмъне ꙟвек.
Сꙋмма:		**АЛЛИЛꙋІА, рзі.**
		Ачест ѱалѡ дъ хвалъ луй дмнзъꙋ, пентрꙋ тоате бꙋнътъціле лꙋкрꙋ. Ачею пентрꙋ къ ла изъвит пре ел де ръꙋтъці мꙋлте. Къ лаꙋ ꙟнълцат пре ел спре ꙟпъръціе.
	а.	
	в.	
		Дꙋпъ ачеста прорꙋчеще де ꙟпъръціа луй Хс, кꙋ каре съ ꙟкипꙋѧ ꙟпъръціен луй двдь, изъбвирѧ ди пери ре ѡ аратѫ, дин, е, с, пънѫ, кв. Гъндиндꙋсе спре ре ѡ арате, де, кв, с, пънъ, ки. Дꙋпъ ачестъ кръщере аратъ, де, кв, с, пънъ, ки. Дꙋпъ ачеста дъ хвалъ луй дмнзъ пентрꙋ алте бꙋнътъці чеꙋ фъкꙋт кꙋ ел, с, кд, ке, и прочаѧ:

Алли

16		221
toate bunătățile ce-au făcut cu		
mine? Păharul spăseniei voiu lua	4	2 Cor. 4:3; Rom. 3:4
și numele lui Dumnedzău voiu chema.		
Făgăduințele meale da-le-voiu Domnu-	5	
lui înaintea tuturor oamenilor Lui.		
Cinstită-i înaintea Domnului	6	
moartea miloșilor Lui. O, Doamne, eu	7	
sânt sluga Ta, eu-s sluga Ta și		
fiiul slujnicii Tale; dezlegat-ai le-		
găturile meale. Ție voiu jârtvi	8	
jirtva laudei și numele Domnu-		
lui voiu chema. Făgăduințele	9	
meale da-le-voiu Domnului înaintea		
tuturor oamenilor Lui, în prit-	10	
foarăle casei Domnului, în mijlo-		
cul tău, Ierusalime.		

		CATHISMA
		Alliluia116
Summa		În cest psalom proroceaște psalomnicul de chemarea păgâ-
		nilor, că-i va chema pre ei Dumnedzău și-i va împreuna cu
		aleșii israililor; ca să să spăsească și ei pentru acest
		bine ce va face cu ei, îndeamnă-i spre lauda lui Dumnezău.
	Stih	
Rom. 15:11	1	Lăudaț pre Domnul toate lim-
		bile, lăudaț pre El toț oamenii,
	2	Că să întări mila Lui spre
		noi; și adevărul Domnului rămâne în veac.
		Alliluia 117
Summa		În cest psalom dă har lui Dumnedzău pentru ceaste
	1	2 lucruri: Întâiu, pentru că l-au izbăvit pre el de rău-
	2	tăț multe. Că l-au înălțat pre el spre împărăție.
		După aceastea, proroceaște de împărăția lui Hristos, carea
		să închipuia împărăției lui David; izbăvirea den peri-
		re o arată, din 5 stih, până 22. Rădicare spre
		crăire arată-o, den 22 stih, până 28. După aceas-
		tea dă har lui Dumnedzău pentru alte bunătăț ce-au
		făcut cu el, stih 24, 25 *i pročaę*.

ѕі.

АЛЛИЛУЇА, рѕі.

Ӏсповедйцивѫ дмнѹлѹй къ бѹнѹй, къ ꙟвѣкѹй мїлᲂлѹй. а.

Ка съзикѫ акѹмь Каса лѹй Ӏ(с)лѧ, къ е бѹн шій ꙟвѣк мїла лѹй. в.

Зикѫ акмѹ каса лѹй Ааршй, къ бѹнѹй, къ е ꙟвѣк мила лѹй. г.

Зикѫ акмѹ чеа че съте де домнѹл къ бѹнѹй къ е ꙟвѣк мила лѹй. д.

Де скърбе кемаю дмнѹл, ши аѹзимѫ ꙟтрѹ лърџиме. е. Дмнѹлѹй кѹ мине, ши нѹмъвою теме, че съм фачѫ мїе омѹл? ѕ. Дмнѹл кѹ минеи ꙟтрѹ аџютъторїи мїей, пентрѹ ачѣа вою веда че потеск пизмашїи мїей. з. Къ май біне а- и.

Ниб … чел

кѕ.

кн. ѕе. а
н ѕ. а
ни рле

ви нее.
бі.

ерре. гіѕ

нн. рле. г

кд:

те анъдъдѹи ꙟтрѹ дмнѹл декът анъдъдѹи ꙟтрѹ омени:

а. Май бинеи асъне дъдѹи ꙟтрѹ домнѹл, декъ анедъдѹи спре боѧри.

і. Тоате лимбиле ꙟкѹнџюрасемѫ че ꙟнѹмеле дмнѹлѹй (нъдъдѹеск) кън вою пїарде пре ей.

аі. Ꙟкѹнџюраръмѫ пре мине, ши мѫ лѹарѫ ꙟпрецюр, ши ꙟнѹмеле дмнѹлѹй (нъдъдѹеск,) къ вою пїарде пре ей.

ві. Ꙟкѹнџюраръмѫ пре мине ка албинеле, ши състиисърѫ ка фокѹль де спини: нъдъдѹеск ꙟнѹмеле дмнѹлѹй, пїадей вою пре ей.

гі. Фоате мъ ꙟпесеши ши мъ плекаю съказ: че

ді. дмнѹл мъ аџютѫ. Търїа мѣ

сх. ѕ.

ши

16		222
Alliluia 117	Stih	
Ispovediți-vă Domnului, că	1	Ps. 105:1 și 106:1;
bunu-i, că în veacu-i mila Lui!		135:1
Ca să zică acum casa lui	2	
Israil că e bun și-i în veac mila Lui.		
Zică acmu casa lui Aaron că	3	
bunu-i, că e în veac mila Lui.		
Zică acmu ceia ce să tem de Domnul	4	
că bunu-i, că e în veac mila Lui.		
Den scârbe chemaiu Domnul și auzi-	5	
mă întru lărgime. Domnulu-i cu	6	Ps. 55:5,12
mine și nu mă voiu teame; ce să-m		
facă mie omul? Domnul cu	7	Evr. 13:6
mine-i întru agiutătorii miei, pen-		
tru aceaea voiu vedea ce pohtesc piz-		
mașii miei. Că mai bine eas-	8	Ps. 145:3

		CATHISMA
		te a nădăjdui întru Domnul, decât
		a nădăjdui întru oameni.
	9	Mai bine-i a să nedăjdui întru Dom-
		nul, decât a nedăjdui spre boiari.
	10	Toate limbile încungiurase-mă; ce
		în numele Domnului (nădăjduiesc)
	11	că-i voiu piarde pre ei. Încungiu-
		rară-mă pre mine și mă luară îm-
		pregiur; și în numele Domnului (nă-
		dăjduiesc) că voiu piarde pre ei.
	12	Încungiurară-mă pre mine ca albi-
		nele și să stinsără ca focul de
		spini: nădăjduiesc în numele Domnu-
	13	lui, piarde-i-voiu pre ei. Foarte mă
		împenseși și mă plecaiu să caz; ce
Ex. <15>:6	14	Domnul mă agiută. Tăria mea

шѝ кътара май дмнꙋлꙋ: шимꙋ фꙋ |
міе ѫпиие. Глас де бꙋкꙋріе шѝ де | ЕІ
веселіе ѫкортꙋріле дирепцилор. дирѣп-
та дмнꙋлꙋй фаче пꙋтере.
Дирѣпта дмнꙋлꙋй ѫнълцатѫ: ди- | ЅІ.
рѣпта дмнꙋлꙋй кꙋ пꙋтере.
Нꙋвои мꙋри чѐ вою віѫ шѝ вою спꙋ- | ЗІ.
не лꙋкрꙋріле дмнꙋлꙋй. Чертънд | НІ.
чертъмѫ пре мине дмнꙋл, шѝ мор-
ціей нꙋмѫ дѣде пре мине.
Дескидецімиі міе поарта дирептъ- | ѲІ.
цией, съ ѫтрꙋ ѫтрꙋ ѫнсъ съмѫ испо-
ведꙋеск дмнꙋлꙋй. Ачастай поарт | К.
дмнꙋлꙋй, шѝ дирепций ворь ѫтра прин ѫна.
Исповедимъвою ціе къ май аскꙋ- | КА.
лтат пре мине, шѝ міай фост міе ѫ-

Іса. кв. ѕ. м. ка. мв. м. бг. і. лх. к. зі. діа. д. аі. рн. д. лг. а. пв. в. а. ѕ. з.	КВ	трꙋ аціюто. Піатра чѐ нꙋ сокотіръ зидиторіи, ачаста фꙋ капꙋл оу-
	КГ	глюлꙋй. Дела дмнꙋл фꙋ ачаста, шѝ аце минꙋне ѫтре окіи ноштри.
	КД	Ачастай зꙋа кара фъкꙋ дмнꙋл, съне бꙋкꙋръм шѝ съне веселим ѫтрꙋ ѫна.
	КЕ	Ѡ дамне мънтꙋеще, ѡ дамне споре-
м. ка. н.	КЅ	ще: Благословит кареле вине ѫнꙋмеле дмнꙋлꙋй, блвим пре вой де ка-
	КЗ	са дмнꙋлꙋй. Дмнꙋл дмнꙋл шѝ стрълꙋчи ноаш: легаци міелꙋл кꙋ фꙋни пънѫ ла корнꙋл олтарюлꙋй.
	КИ	Дмнзеꙋл міе еш тꙋ шѝ мъвою испове- ди ціе, дмнзъл міе ещ тꙋ шѝ те
	КѲ	вою ѫнълца пре тине. Исповедеск- ꙋмѫ ціе къ май аскꙋлтат, шѝ фꙋ еш

16		223
și cântarea mea-i Domnul și-m fu		
mie în spăsenie. Glas de bucurie și de	15	
veselie în corturile direpților: „Direap-		
ta Domnului face puteare.		
Direapta Domnului – înălțată, di-	16	
reapta Domnului – cu puteare.”		
Nu voiu muri, ce voiu via, și voiu spu-	17	
ne lucrurile Domnului. Certând,	18	
certă-mă pre mine Domnul, și mor-		
ției nu mă deade pre mine.		
Deșchideți-mi mie poarta direptă-	19	
ției, să întru întru ea, să mă ispo-		
veduiesc Domnului! Aceasta-i poarta	20	
Domnului: și direpții vor întra prin ea.		
Ispovedi-mă-voiu Ție, că m-ai ascul-	21	
tat pre mine și mi-ai fost mie în-		

		CATHISMA
Isa. 22:6; Mat. 21:42;	22	tru agiutoriu. Piatra ce nu socoti-
Mar. 12:10; Luca 20:17;		ră ziditorii, aceasta fu capul un-
Fapt. 4:11; Rom. 9:33;	23	ghiului. De la Domnul fu aceasta
1 Petru 2:4,6,7		și easte minune între ochii noștri.
	24	Aceasta-i zua carea făcu Domnul:
		să ne bucurăm și să ne veselim întru ea.
	25	O, Doamne, mântuiaște! O, Doamne, spo-
Mat. 21:8	26	reaște! Blagoslovit carele vine în nu-
		mele Domnului! Blagoslovim pre voi den ca-
	27	sa Domnului! Tare-i Domnul și
		străluci noao! Legaț mielul cu funi,
		până la cornul oltariului.
	28	Dumnedzeul mieu ești Tu, și mă voiu ispo-
		vedi Ție; Dumnedzăul mieu ești Tu, și Te
	29	voiu înălța pre Tine. Ispovedescu-
		mă Ție, că m-ai ascultat și-m fuseș

ѳі. | Скд.

мїе ꙟсп҃нїе. Исповеднѝцивѫ Дмнꙋлꙋй къ бꙋнꙋй къ ꙟвѣ́кꙋй мила лꙋй. СЛА́ВА: — л.

КА́ѲІСМА, ЗІ. АЛЛИЛꙋ́ІА, РИІ.

Сꙋма: Ачесть Ψалом кꙋпри́нде лꙋкрꙋри фрꙋмоасе ши мꙋлте, къ ле дѫ ꙟнаинте фолосꙋл кꙋвинтꙋлꙋй Дмнзъꙋ, кареле й кꙋпринсь ꙟскриптꙋра сфнтѫ: спꙋне мꙋлте фелюри де рꙋгъчюни: лаꙋделе лꙋй Дмнзъꙋ: мꙋлцъмирі: желꙋирі, ши алте лꙋкрꙋри, кареле съкꙋвине съ ле щіе крединчошіи.

Жꙋдсов: Жꙋдсовіти лаꙋ ꙟпърцит ачест Ψалом дꙋпѫ, А Б. Ши сꙋпте фіеще каре слова съкꙋпринде, и, с.

Алеф. Сꙋпт (Алефъ, кареле фаче ла но, аꙁъ, а, съкꙋпринде, честе, г, лꙋкрꙋри.

а. Ꙟтѫю спꙋне къ кꙋвинтꙋл лꙋй Дмнзъꙋ фаче пре оамении фериччици, карїи ꙟдирептѣзѫ віаца

лорь

ка҃

в. лорь дꙋпѫ дѣнсь, с, а, в, г, д. Съ роагѫ лꙋй Дмнзъꙋ Ψалоникꙋль ка съ ꙟдирептѣзе віаца са дꙋпѫ кꙋвѣнтꙋль лꙋй Дмнзъꙋ, с, е, ѕ.

г. Съфъгъдꙋаще къ ва фи мꙋлцѣмитор лꙋй Дмнезъꙋ.

Бѣте — Сꙋпт (Бѣть,) Б. Сꙋнть честе, в, лꙋ:

а. Ꙟтѣй дѣле ꙟнаинте обичаю віецїей ноастре, а.

в. Роагъсѫ лꙋй Дмнзъꙋ съ лꙋминѣзе пре ель ши съ ꙟдирептѣзе ꙟвіацала. Ꙟтѣла лаꙋте стихꙋри,

Гимель — Сꙋпт, (Гимель) Г. Пꙋнеѫ рꙋгъчюне ꙟкаре се роагѫ лꙋй Дмнзъꙋ съ щіе пре ель віꙋ ши съ ль лꙋминѣзе кꙋ кꙋвѣнтꙋль съꙋ ши ꙟкаре чѣ пъцїа пентрꙋ кꙋвѣнтꙋл лꙋй Дмнзъꙋ съꙋ депъртѫзе де ель.

Далеть — Сꙋпт (Далеть,) Д. Роагъсѫ лꙋй Дмнзъꙋ съ ꙟвіѫзе кꙋ кꙋвѣнтꙋль лꙋй, ши съль мъngъе, ши съль лꙋминѣзе, ши съль ꙟдирептѣзе, ши съ пъзѣскѫ де ꙟвъцътꙋрѫ стръинѫ.

Хе — Сꙋнть, (Хе,) Х. Съ кꙋпринде рꙋгъчюнѫ ꙟкаре се роагѫ съль ꙟвѣце спре кꙋвѣнтꙋль лꙋй Дмнзъꙋ ши съль пѫзѣскѫ спре ціннерѣ кꙋвѣнтꙋлꙋй, съ пѫзѣскѫ де ꙟвъцътꙋра стрѫмбѫ съ ꙟкаре

ле

16		224
mie în spăsenie. Ispovediți-vă Domnului, că bunu-i, că în veacu-i mila Lui! Slava.	30	
Cathisma 17. Alliluia 118		
Cest psalom cuprinde lucruri frumoase și multe, că le dă înainte folosul cuvântul lui Dumnezău, carele-i cuprins în Scriptura Sfântă: spune multe fealiuri de rugăciuni, laudele lui Dumnezău, mulțămire, jeluire și alte lucruri carele să cuvin să le ție credincioșii.		Summa
Jidovii l-au împărțit acest psalom după A, B. Și supt fietecare slovă să cuprind 8 stihuri. Supt (Alef), carele face la noi Az, A, să cuprind ceaste 3 lucruri:		Jidovește: Alef
Întâiu spune că cuvântul lui Dumnezău face pre oameni fericiți, carii-ș îndireaptă viața	1	

		CATHISMA
	2	lor după Dâns, stih 1, 2, 3, 4. Să roagă lui Dumnezău psalomnicul ca să-ș îndireapte viața sa după cuvântul lui Dumnezău, stih 5, 6.
	3	Să făgăduiaște că va fi mulțemitoriu lui Dumnezău.
Bet		Supt (Bet), B, sânt ceaste 2 lucruri:
	1	Întâi, dă-le înainte obiceaiul vieției noastre, stih 9.
	2	Roagă-să David să-l lumineaze pre el și să-l îndirepteaze în viața lui. În cealealalte stihuri:
Ghimel		supt (Ghimel), G: Pune-să rugăciune, în carea să roagă David să-l ție pre el viu și să-l lumineaze cu cuvântul Său și ocara ce pățiia pentru cuvântul lui Dumnezău să o depărteaze de el.
Dalet		Supt (Dalet), D: Roagă-să David lui Dumnezău să-l înviaze cu cuvântul Lui, și să-l mângâie, și să-l lumineaze, și să-l îndireapte, și să-l păzească de învățătură strâmbă.
He		Supt (He), H: Să cuprinde rugăciunea în carea să roagă să-l înveațe spre cuvântul lui Dumnezău și să-l pleace spre ținearea cuvântului, să-l păzească de-nvățătură strâmbă, să ia ocara

де пре ел ши съл бꙋкꙋре кꙋ избъвира лꙋй.

Сꙋпть, (Вафь,) В. Ꙟчеꙗ сꙋпꙋн, в, лꙋ: Ꙟтѣю рꙋгъчюна пентрꙋ избъвира дин скърбе, ши пентрꙋ непоседанта стътътоаре аꙁꙋвънтꙋлꙋй лꙋй Дꙋмнезеꙋ, дин с҃, ма, пв, мз. — а҃: — Вафь

Спꙋне кꙋ че инима ши кꙋ че вой айте е кътръ кꙋвънтꙋл лꙋй Дꙋмнезеꙋ, с҃, мз, ми. — в҃

Сꙋпть, (Заинь,) З, Ꙟчеꙗ ꙟкъ, в, лꙋ: Ꙟтѣю рꙋгъчюна ꙟкъра съроагъ съ ꙟмпле Дꙋмнезеꙋ фъгъдꙋинца, с҃, мд. — а҃. — Заине

Спꙋне кꙋмꙋ съ мънгъе ел ꙟ скърба лꙋй ши чеꙋ пъцить ел пентрꙋ мъртꙋриꙗ кꙋвънтꙋлꙋй лꙋй Дꙋмнезеꙋ ши кꙋм сꙋ пъртить ꙟтратъла лꙋкрꙋ, с҃, н, ипро: — в҃.

Сꙋпть, (Хеть,) Х. Спꙋне, в, лꙋкрꙋри. Ꙟтѣю кꙋм съꙋ пꙋртать ел ꙟ скъбела лꙋй, дин, нз, с҃, пънъ, зд. — а҃. — Хете

Роагъсе лꙋй Дꙋмнезеꙋ съл ꙟвеце пре ел ꙟкꙋвънтꙋл лꙋй, с҃, зд. — в҃.

Сꙋпть, (Теть,) Т. е, лꙋ, сѫть ачеꙗ, Ꙟтѣю дъ харъ лꙋй Дꙋмнезеꙋ пентрꙋ бꙋнътъциле лꙋй, с҃, зз. — а҃. — Тете

Роагъ пре Дꙋмнезеꙋ съл — в҃

ꙟвеце пре ел, с҃, зѕ. — г҃

Спꙋне чи фолосꙋ аре ел пентрꙋ скърбе, с҃, зз, зи. — д҃

Спꙋне кꙋм съꙋ пъртать ꙟпротива мꙋнчиннилор пизмашилор лꙋй, с҃, зѳ, о, оа. Мъртꙋриꙗ еще де драгостѣ лꙋй кътръ кꙋвънтꙋл лꙋй Дꙋмнезеꙋ, с҃, ов. — е҃.

Сꙋпть, (Іодь,) І. Ꙟчеꙗ съть, г, лꙋ: Ꙟтѣю съроагъ лꙋй Дꙋмнезеꙋ съл ꙟвеце ши съл мънтꙋꙗскъ де перире, в, ог, од. — а҃ — Іоде

Лаꙋдъ чертъриле лꙋй Дꙋмнезеꙋ карели ниж тъпласе лꙋй. — в҃

Роагъсе съл мънгъе Дꙋмнезеꙋ пре ел ши съ тꙋбере пре пизмашии лꙋй съпъзтиꙗ пре кредичош, ши пре ел съл ꙟдрепте кꙋ Дꙋхꙋл Сфинть, с҃, оѕ, ипрочаꙗ. — г҃.

Сꙋпть, (Кафь,) К. в, лꙋкрꙋри съть ачеꙗ, Ꙟтѣю сꙋжелꙋꙗще пентрꙋ каꙋ де пъртать Дꙋмнезеꙋ дела ел мънгъꙗра ши ацюториꙋл, ши делꙋгъ избанда де пре пизмашии лꙋй, с҃, па, пв, пѕ. — а҃. — Кафе

Рꙋгъчюна пентрꙋ ацюторю ши пентрꙋ мъгъꙗре, пи. — в҃

Сꙋпть, (Ламедь,) Л. Ꙟчеꙗ лаꙋдъ пре кꙋвънтꙋл лꙋй Дꙋмнезеꙋ ши съроагъ съл избъвѣскъ — Ламеде

17		225
de pre el și să-l bucure cu izbăvirea Lui.		
Supt (Vaf), V: Aicea să pun 2 lucruri:		Vaf
Întâiu, rugăciunea pentru izbăvirea din scârbe și pen-	1	
tru ispoveadania stătătoare a cuvântului lui		
Dumnezău, din stih 41, până 47.		
Spune cu ce inimă și cu ce voie easte el cătră	2	
cuvântul lui Dumnezău, stih 47, 48.		
Supt (Zain), Z: Aicea încă-s 2 lucruri:		Zain
Întâiu, rugăciunea în carea să roagă să-i împle Dumne-	1	
zău făgăduința, stih 49. Spune cumu să	2	
mângâie el în scârba lui și ce-au pățit el pen-		
tru mărturia cuvântului lui Dumnezău și cum		
s-au purtat într-acealea lucruri, stih 50 *i pro(č).*		
Supt (Het), H: Spune 2 lucruri:		Het
Întâiu, cum s-au purtat el în scârbele lui, din	1	
57 stih, până 64. Roagă-să lui Dumnezău	2	
să-l învețe pre el în cuvântul Lui, stih 64.		
Supt (Tet), T: 5 lucruri sânt aici:		Tet
Întâiu, dă har lui Dumnezău pentru bunătă-	1	
țile Lui, stih 65. Roagă pre Dumnezău să-l	2	

		CATHISMA
	3	învețe pre el, stih 66. Spune ce folos are
	4	el pentru scârbe, stih 67, 68. Spune cum
		s-au purtat împrotiva minciunilor pizmașilor
	5	lui, stih 69, 70, 71. Mărturisește de dra-
		gostea lui cătră cuvântul lui Dumnezău, stih 72.
Iod		Supt (Iod), I: Aicea sânt 3 lucruri:
	1	Întâiu să roagă lui Dumnezău să-l învețe și să-l
		mântuiască de perire, stih 73, 74.
	2	Laudă certările lui Dumnezău, carele i să tâm-
	3	plase lui. Roagă-să să-l mângâie Dumnezău pre
		el și să turbure pre pizmașii lui, să păzească pre
		credincioș și pre el să-l îndereapte cu Duhul
		Sfânt, stih 76 *i pročaę.*
Kaf		Supt (Kaf), K: 2 lucruri sânt aicea:
	1	Întâiu, să jeluiaște pentru c-au depărtat Dumne-
		zău de la el mângâiarea și agiutoriul și delun-
		gă-izbânda despre pizmașii lui, stih 81, până 86.
	2	Rugăciunea pentru agiutoriu și pentru mângâiare, 88.
Lamed		Supt (Lamed), L: Aicea laudă pre
		cuvântul lui Dumnezău și să roagă să-l izbăvască

ЗІ. СКЅ.

дє пимáшiи лꙋй. Сꙋпть, (Мéмъ) М. Мéмъ

Сꙋчи драгостѧ лꙋй кътрѫ кꙋвѫнтꙋль лꙋй дин ꙋзꙋ динтрꙋ кáреле аꙋ ꙟвъцáть ꙟцелепцiи дє фолóсь. Сꙋпть, (Нꙋнь) Н. Нꙋнъ

Кꙋпринде, Д, лꙋкрꙋри. ꙟтъю лаꙋда кꙋвѫнтꙋлꙋи лꙋй Дмнєзꙋ, Є, рЕ. Мъртꙋрисѧще къвѫ съꙋтѫзє дꙋпѫ кꙋвѫнтꙋль лꙋй Дмнєзъꙋ, Є, рЅ. А. Б.

Роагъсѫ съль мѫнгъє шй съ прiмѣаскѫ рꙋгъчюнѧ лꙋй, С, рЗ, рИ. Спꙋне къгѫндꙋль лꙋй пъꙋрꙋ рѫмѫсте дє аꙋѕцѫ лꙋй Дмнєзꙋ, Є, ипрóчѧ. Г. Д.

Сꙋпть, (Самєхъ) С. Ачи ꙟксъ, Д ꙟтѫй спꙋне драгостѧ лꙋй кътрѫ кꙋвѫнтꙋль Дмнєзъꙋ, Є, рГІ, рДІ, рЕІ. Съ роагѫ съль Хръ сѫ прє ѥль Дмнєзъꙋ, рЅІ, рЗІ. Лаꙋдъсѫ пъкътóшилорь, рИІ, рДІ. Мъртꙋрисѣще дє фрикалꙋй чє аре кътрѫ Дмнєзꙋ. Самєхъ :

Сꙋпть, (Аинь,) Ачѧ роагѫ прє Дмнєзꙋ съль мѫнтꙋѧскѫ прє ѥль дє гонитóрiи лꙋй, С, рКА, рКВ. шй сѫ ꙟвєцє прє ѥль, рКД, рКЕ. Дꙋпѫ ачѣстѧ спꙋне нꙋдѣждѧ лꙋй, шй дєагосо Д. Аинъ

Соб ѥтѧ

КА:

ѥтѧ лꙋй чє аре кътрѫ кꙋвѫнтꙋль лꙋй Дмнєзъꙋ, Є, рКГ, рКЅ. Сꙋпт, Пє, П. Пє

Ачѧ ꙟксъє, Г, лꙋкрꙋри. ꙟтѫй лаꙋдѫ кꙋвѫнтꙋль лꙋй Дмнєзъꙋ, Є, рКД, рЛ. А.

Мъртꙋрисѣще драгостѧ лꙋй чє аре кътрѫ кꙋвѫнтꙋль лꙋй Дмнєзъꙋ, Є, рЛА. Роагѫ прє Дмнєзъꙋ съль избъвѣскѫ шй съль ꙟвєцє, Є, рЛБ: Б. Г.

Сꙋпть, (Цáде,) Ц. Лаꙋдѫ дєрѣптáтѧ шй адєвъръꙋль лꙋй Дмнєзъꙋ: спꙋне драгостѧ са кътрѫ кꙋвѫнтꙋль лꙋй Дмнєзъꙋ шй съ роагѫ съ ꙟвєцє. Цáде

Сꙋпть, (Кóфь,) К. Роагъсѫ съль ꙟдєрѣпте кꙋ Дхꙋль сфнтꙋ, съль скóацѫ дин скъбє шй съль мѫнгъє, спꙋне нꙋдѣждѧ лꙋй шй кꙋцєтꙋль лꙋй дєспрє кꙋвѫнтꙋль лꙋй Дмнєзъꙋ: шй съплъꙁнєцє дє пимáшiи лꙋй. Сꙋпть, Решь, Р. Кóфъ

Роагъсѫ дє съ мѫнтꙋѧскѫ дє гимáшiи лꙋй: Спꙋне пóта лꙋй шй драгостѧ лꙋй кътрѫ аѣцѫ лꙋй Дмнєзъꙋ. Шинь, Ш. Решъ

Мъртꙋрисѣще къ ѥль аꙋ цинꙋта кꙋвѫнтꙋль лꙋй Дмнєзъꙋ кꙋ дєдинсь шй аре динтрꙋ ѥль бꙋкꙋрiє Шинъ

марє

17		226
de pizmașii lui. Supt Mem, M:		Mem
Spune dragostea lui către cuvântul lui Dum-		
nezău, dintru carele au învățat înțelepciune de		
folos. Supt (Nun), N:		Nun
Cuprinde 4 lucruri: Întâiu, lauda cuvân-	1	
tului lui Dumnezău, stih 105. Mărturisește	2	
că va să viaze după cuvântul lui Dumnezău, stih 106.		
Roagă-să să-l mângâie și să priimască rugăciunea	3	
lui, stih 107, 108. Spune că gândul lui puru-	4	
rea easte de leagea lui Dumnezău, stih <109> *i pro(č)ę*.		
Supt (Sameh), S: Aici încă-s 4 lucruri:		Sameh
Întâi spune dragostea lui către cuvântul lui	1	
Dumnezău, stih 113, 114, 115. Să roagă să-l hrăneas-	2	
că pre el Dumnezău, 116, 117. Laudă-să pă-	3	
cătoșilor, 118, 119. Mărturisește de	4	
frica lui ce are către Dumnezău.		
Supt (Ain): Aicea roagă pre Dumne-		Ain
dzău să-l mântuiască pre el de gonitorii lui,		
stih 121, 122. Și să-l învețe pre el, 124, 125.		
După aceastea, spune nădeajdea lui și dragos-		

		CATHISMA
		tea lui ce are către cuvântul lui Dumnezău,
Pe		stih 123, 126. Supt (Pe), P:
	1	Aicea încă-s 3 lucruri: Întâi laudă cu-
		vântul lui Dumnezău, stih 129, 130.
	2	Mărturisește dragostea lui ce are către cu-
	3	vântul lui Dumnezău, stih 131. Roagă pre
		Dumnezău să-l izbăvască și să-l învețe, stih 132.
Ceade		Supt (Ceade), C: Laudă dereptatea
		și adevărul lui Dumnezău, spune dragostea sa că-
		tră cuvântul lui Dumnezău și să roagă să-l învețe.
Kof		Supt (Kof), K: Roagă-să să-l înde-
		reapte cu Duhul Sfânt, să-l scoață din scârbe
		și să-l mângâie, spune nădeajdea lui și cugetul
		lui despre cuvântul lui Dumnezeu și să plânge
Reș		de pizmașii lui. Supt Reș, R:
		Roagă-să David să-l mântuiască de pizmașii lui:
		spune pohta lui și dragostea lui către leagea
Șin		lui Dumnezău. (Șin), Ș:
		Mărturisește că el au ținut cuvântul lui
		Dumnezău cu de-adins și are dintru el bucurie

ЗІ. | СКЗ.

мáре: пєнтру áтєа áрътáшка кътрá дмнєзъу мулцемира ши плєкáра. Сuпть, Тáфь, Т. | Заф

Роагъ луи дмнєзъу ѧль фвєцє ши ѧль избъвáскъ дє пєрири ши дє нєвѣе ши ѧль фдєртъптє кáшу шáє ръсъчитъ. Аллилуіа, рпє. | Е

Фєрічє дє чєи нєвиновáци | А. | Алфъ
фкáле, кáріи фблъ флєѣ-
ца дмнулуи. Фєричи- | Б.
циєь чєа чє пъзєскь мъ-
туріилє луи: ку тоатъ инима ка-
тъ прє єа. Ши кáріи ну фа стрь- | Г.
бътáтє, чє фкълилє луи фблъ.
Ту аи порънчит порънчилє тáлє, съ- | Д.
лє пъзєскъ фоáртє. Ѡ фдирєптъ | Є.
кълилє мєлє спрє пáза дирєптъціло
тáлє. Атунчи ну мъвои рушин- | Ѕ.
на, кънд вою къута спрє тоáтє по-

О ОГ рън

КА:

З. ръчилє тáлє. Исповєдєкумъ ціє
фдирєптáта инимєи, кънд мъвою
фвъца цюдєкъціл дирєптъціє тáлє.
И. Порънчилє тáлє пъзєкь, нумъ лъса
прє минє нєчи ѡдáтъ.
Бєть | Ѳ. Атру чєва курєци тинъруа кá-
ла сакънд вапъзи прє а дупъ
І. кувънтул тъу. Ку тоатъ инє-
ма ма къутáю прє тинє, нумъ
лъса съръкъчєк ди порънчилє тáлє.
АІ. Атру инима ма аскунсу кувъ-
тул тъу, ка съ ну грєшєк ціє.
ВІ. Благословит єши дмнє, фвáцъмъ ф-
ГІ. дирєптъцилє тáлє. Ку роатє мє
вєтію тоáтє цюдєкъцилє роатулуи
ДІ. тъу. Акáла мъ тъурінло тáлє

єуку

Text	Stih	
mare: pentru aceaea arăta-ș-va cătră Dumnezău		
mulțemirea și plecarea. Supt (Taf), T,		Taf
Roagă-să lui Dumnezău să-l învețe și să-l izbă-		
vască de periri și de scârbe și să-l îndereapte		
ca o oaie rătăcită.		
Alliluia, 118	Stih	
Ferice de cei nevinovați	1	Alef
în cale, carii îmblă în lea-		
gea Domnului! Ferici-	2	
ți-s ceia ce păzesc măr-		
turiile Lui, cu toată inima cau-		
tă pre El. Și carii nu fac strâm-	3	
bătate, ce în căile Lui îmblă.		
Tu ai porâncit porâncile Tale să	4	
le păzească foarte. O, îndireaptă	5	
căile meale spre paza direptăților		
Tale! Atunci nu mă voiu rușI-	6	
na, când voiu căuta spre toate po-		

		CATHISMA
	7	râncile Tale. Ispovedescu-mă Ție
		în direptatea inimiei, când mă voiu
		învăța giudecățile direptăției Tale.
	8	Porâncile Tale păzesc; nu mă lăsa
		pre mine neciodată!
Bet	9	Întru ce-ș va curăți tinărul ca-
		lea sa? Când va păzi pre ea după
	10	cuvântul Tău. Cu toată ine-
		ma mea căutaiu pre Tine; nu mă
		lăsa să rătăcesc din porâncile Tale!
	11	Întru inima mea ascunșu cuvân-
		tul Tău, ca să nu greșesc Ție.
	12	Blagoslovit ești, Doamne; învață-mă în
	13	direptățile Tale. Cu rostul mieu
		vestiiu toate giudecările rostului
	14	Tău. În calea mărturiilor Tale

зі

букꙋратꙋма ка ѫтрꙋ ѫтоате богъ-
цііле. Ѫтрꙋ поръчнле тале гъ- ві
декꙋмж, ши вою сокоти кала та.
Ѫпоръчіле тале дезміердꙋмж ши ѕі
нꙋвою оуита кꙋвинтеле тале.

Дъ слꙋџии тале съ віазе, ши пъ- зі Гимелъ
зіевою кꙋвънтꙋл тъꙋ. Дескиде иі
окии міеи, ши вою преви минꙋни-
ле дин лѣџа та. Немерник сънт ді
еꙋ пре пъмънт нꙋ аскꙋнде де мине
поръчнле тале. Пофтита иинима к
ма кꙋ до цидекъріа тале, ѫтоатж
врѣма. Ръшкратай фъложии ка
блъстемаци, карии съ депъртж де по-
ръчнле тале. Іа де ла мине окара кв
ши бацокꙋра, къ мъртꙋріиле та-

ле

ка

кг ле пъзіи. Къ божріи ѫкж шеꙋд
ши спре мине клеветек, іаръ слꙋга
та гъндѣщесж ѫдерептъциле тале.
кд Мъртꙋріиле тале демієздъчюниле
мѣле сънт, ши сфѣтничіи міеи
(дирептъциле тале)

Далет ке Лнпиеж де пꙋлбере сꙋфлетꙋл міеꙋ,
ѫвіемж дꙋпж кꙋвънтꙋл тъꙋ.
кѕ Къиле мѣле спꙋсꙋца, ши аскꙋлта-
тꙋмай, ѫвацъмж ѫтрꙋ поръчнле
кз тале. Кала поръчнлор тале фак
съ ѫцелег, ши гъндимъвои ѫтрꙋ
ки минꙋниле тале. Топѣщесж сꙋ-
флетꙋл міеꙋ де ѫтристаре: ѫтъ-
рѣщемж пре мине дꙋпж кꙋвънтꙋл
кѳ тъꙋ. Кала недерептъціеи іаш де-

ла

17		228
bucuratu-m-am ca întru în toate bogă- țiile. Întru porâncile Tale gân- descu-mă; și voiu socoti calea Ta. În porâncile Tale dezmierdu-mă; și nu voiu uita cuvintele Tale. Dă slugii Tale să viaze; și pă- zi-voiu cuvântul Tău. Deșchide ochii miei; și voiu previ minuni- le din leagea Ta. Nemearnic sânt eu pre pământ; nu ascunde de mine porâncile Tale. Pohtit-au inima mea cu dor giudecările Tale, în toată vreamea. Rășchirat-ai fălosii; blăstămați-s carii să depărtă de po- râncile Tale. Ia de la mine oca- ra și batgiocura; că mărturiile Ta-	 15 16 17 18 19 20 21 22	 Ghimel

		CATHISMA
      Dalet	23 24 25 26 27 28 29	le păziiu. Că boiarii încă șed și spre mine clevetesc; iară sluga Ta gândeaște-să în dereptățile Tale. Mărturiile Tale dezmierdăciunile meale sânt, și sfeatnicii miei – (direptățile Tale). Lipi-să de pulbere sufletul mieu; învie-mă după cuvântul Tău. Căile meale spusu-Ț-am și asculta- tu-m-ai; învață-mă întru porâncile Tale. Calea porâncilor Tale fac să înțeleg; și gândi-mă-voiu întru minunile Tale. Topeaște-să su- fletul mieu de întristare; întă- reaște-mă pre mine după cuvântul Tău. Calea nedereptăției ia-o de

лаа мине ши лѣца та милосѫ дъ- міи мїе. [л] Кала адевърулуй але- са ши цюдекърле тале пуса ынаин- тѫ мѫ. [ла] Линпинтума де мърту- рїиле тале Дмне, нумѫ рушина пре мине. [лв] Ꙗкала поръничи- лорь тале алергь, къд вей дефъта инима мѫ.

[лг] [Хе] Ꙋвацъмѫ пре мине Дмне кала поръничилорь тале, ши ѡвою пъзи пре а пънѫ ысфършить.

[лд] Ꙋцелепцещемѫ ши вою пъзи лѣца та, ши ѡвою пъзи ку то тѫ инима мѫ. [ле] Ꙋдерептѫ мѫ пре мине, ыкърарѫ поръничи- лорь тале къ ачѣѫ воеску.

[лѕ] Плѣкѫ инима мѫ кътрѫ мърту- рїиле тале ши ну спре лъкомїе.

[лз] Ꙋтоарче окїи мїей съ ну вазѫ ыдешерть: ывїемѫ ытру кала та пре мине. [ли] Ꙋмпле слуцїи тѫй кувънтуль тъу кареле сълипѣщ кътрѫ фрика та. [лѳ] И дела ми- не окара декарѫ мамь темуть: къ цюдекъциле тале бунесь.

[м.] Ꙗтѫ потеськь поръничиле тале: ыдерептатѫ та ывїемѫ.

[Вафь] [ма] Вїемь мїе милеле тале Дмне, ши спсніѫ та дупѫ кувънтуль тъу:

[мв] Ши вою ръспунде ѡкъзъторилуй мїеу кувънть, къ мѫ недедуеск спре кувънтуль тъу.

CATHISMA		229
la mine; și leagea Ta miloasă dă- mi-o mie. Calea adevărului ales- am; și giudecările Tale pus-am înain- tea mea. Lipitu-m-am de mărtu- riile Tale, Doamne; nu mă rușina pre mine. În calea porânci- lor Tale alerg, când vei desfăta inima mea.	30 31 32	
Învață-mă pre mine, Doamne, calea porâncilor Tale; și o voiu păzi pre ea până în sfârșit.	33	He
Înțelepțeaște-mă; și voiu păzi leagea Ta, și o voiu păzi cu toa- tă inima mea. Îndereaptă- mă pre mine în cărarea porânci- lor Tale, că aceaea voiescu.	34 35	

		17
	36	Pleacă inima mea cătră mărtu- riile Tale, și nu spre lăcomie.
	37	Întoarce ochii miei, să nu vază în deșert; învie-mă întru calea
	38	Ta pre mine. Împle slugii Tale cuvântul Tău, carele să lipeaște
	39	cătră frica Ta. Ia de la mi- ne ocara de carea m-am temut; că giudecățile Tale bune-s.
	40	Iată, pohtesc porâncile Tale; în dereptatea Ta învie-mă.
Vaf	41	Vie-m mie milele Tale, Doamne, și spăsenia Ta, după cuvântul Tău;
	42	Și voiu răspunde ocărâtoriului mieu cuvânt, că mă nedejduiesc spre cuvântul Tău.

КА

	Сл.

Шѝ нꙋ̀ лꙋа̀ дин ростꙋл міеꙋ кꙋвѫн- (мг)
тꙋль челъ адевърать пънъ ꙟсфъ-
шит: къ цюдекъцнле тале ацепт.

Шѝ вою пъꙁѝ лѣџѫ та̀ пꙋ̀рꙋрѫ (мд)
дин вѣкь пънъ ꙟвѣкь.

Шѝ вою ꙟбла̀ ꙟлъргъмънть къ̀ (ме)
поръчителе тале къꙋтан.

Шѝ вою грън дѐ мъртꙋрінле тале (мѕ)
ꙟнаинтѫ ꙟпърацилорь шѝ нꙋмѫ-
вою рꙋшина̀. Шѝ мѫ вою ꙟ- (мз)
въца̀ ꙟпоръчиле тале чѣле чѐ ю-
беськь фоарте. Ръдикавою па- (мн)
меле мѣле кътрѫ поръчиле тале,
кареле юбеськь шѝ мѫ вою гъндѝ ꙟ
поръꙋ̀чиле тале.

Адꙋцн аминте дѐ кꙋвънтꙋль тъꙋ (мѳ) — Зачило

Ппѣ къ

ꙁі.

кътрѫ слꙋга та̀ дѐ кареле міай да
(п.) нед҄ѣжде. Ачастай мъгъарѫ
мѫ, ꙟскърба мѫ, къ̀ кꙋвънтꙋл
тъꙋ ꙟвіамъва прѐ мине.

(па) Фълошіи фоарте мѫ̀ батжокори-
рѫ прѐ мине: ꙟръ дела лѣџѫ та̀
(пв) нꙋмѫ плекаи. Адꙋшꙋми а-
минте дѐ џюдецеле тале чѣле дин
вѣкь Дмне, шѝ мѫ мъгъай.

(пг) Кꙋтремꙋрь мѫ лꙋѡ̀ пентрꙋ пъ-
кътошн каріи лъсарѫ лѣџѫ та̀.

(пд) Кънтекь фꙋрѫ міе поръчиле тале
ꙟлокꙋль нимеричіей мѣле.

(пе) Поменіюмѫ ноапта дѐ нꙋмеле
тъꙋ Дмне, шѝ пъзін лѣџѫ та̀.

(пѕ) Ачаста фꙋ міе пентрꙋ къ̀ пъзін

во

CATHISMA		230
Și nu lua din rostul mieu cuvân- tul cel adevărat, până în sfâr- șit; că giudecățile Tale aștept.	43	
Și voiu păzi leagea Ta pururea, din veac până în veac.	44	
Și voiu îmbla în lărgământ, că porâncitele Tale căutaiu.	45	
Și voiu grăi de mărturiile Tale înaintea împăraților și nu mă voiu rușina.	46	
Și mă voiu în- văța în porâncile Tale, ceale ce iu- besc foarte.	47	
Rădica-voiu pal- mele meale către porâncile Tale, carele iubesc, și mă voiu gândi de poruncile Tale.	48	
Adu-Ți aminte de cuvântul Tău	49	Zain

		17
		către sluga Ta, de carele mi-ai dat
	50	nedeajde. Aceasta-i mângâiarea mea în scârba mea, că cuvântul Tău învia-mă-va pre mine.
	51	Fălosii foarte mă batgiocori- ră pre mine; iară de la leagea Ta nu mă plecaiu.
	52	Adușu-mi a- minte de giudeațele Tale ceale din veac, Doamne, și mă mângâiaiu.
	53	Cutremur mă luo pentru pă- cătoși, carii lăsară leagea Ta.
	54	Cântec fură mie porâncile Tale în locul nimerniciei meale.
	55	Pomeniiu-mă noaptea de numele Tău, Doamne, și păziiu leagea Ta.
	56	Aceasta-m fu mie, pentru că păziiu

порѫ́нчиле та́ле.

Па́ртѧ мѧ е́шти Дмне зи́ш съ пъ-
зе́скъ кꙋвъ́нтꙋль тъ́ꙋ. (нз.) Хе́та

Рꙋга́тꙋмамꙋ фъ́цей та́ле кꙋ то́-
тъ и́нима мѧ, милꙋа́щемѫ дꙋ-
пъ кꙋвъ́нтꙋль тъ́ꙋ. (ни)

Кꙋ́цеть къ́нле ме́ле, съ ꙟто́къ
пичо́ареле ме́ле кътрѫ мъртꙋрі́н-
ле та́ле. (нѳ) Гръбитамь ши нам
зъбови́т а̂ пъзи порѫ́нчиле та́ле. (ѯ.)

Шир е́гꙋриле пъкъто́шилоръ пръ-
дарѫмѫ ши ле́цѧ та нꙋ оу́итаю. (ѯа)

Міазъ но́апте ско́лꙋмѫ ши мѫ
ꙟ повъде́скꙋ ціѥ де цюдекъ́рле де-
репъ́цилоръ та́ле. (ѯв)

Соу́ць съ́нть е́ꙋ тꙋтꙋро́ръ че́лора (ѯг)

че съ те́мь де ти́не, ши пъзъ́искь
порѫ́нчиле та́ле. (ѯд) Де мила та
Дмне пли́нꙋй пъмъ́нтꙋль: ꙟва́-
цъмѫ спре порѫ́нчиле та́ле.

Би́не ай фъкꙋ́т кꙋ слꙋ́га та доамне
дꙋпѫ кꙋвъ́нтꙋль тъ́ꙋ. (ѯе) Те́та

Ꙟцеле бꙋ́нь ши щи́нцѫ ꙟва́цъмѫ
пре ми́не; къ порѫ́нчиле та́ле ам крезꙋт. (ѯѕ)

Маи́нте де че мъ смерею е́ў греши́а:
и́арѫ а́кмꙋ кꙋвъ́нтꙋль тъꙋ пъзе́скꙋ. (ѯз)

Бꙋ́н е́шти тꙋ дмне, ши фъкъто́рь
де би́не: ꙟва́цъмѫ спре порѫ́нчиле та́-
ле. (ѯи) Кꙋцета́рѫ спре ми́не фъле́шии
ми́ндрій, иа́рѫ е́ў кꙋ то́тѫ и́нима мѧ
пъзе́ск порѫ́нчиле та́ле. (ѯѳ) Ꙟгрошатꙋ-
са́ꙋ ка гръ́сима и́нима ло́рь: иа́рѫ е́ꙋ (о)

CATHISMA		231
porâncile Tale.		
Partea mea ești, Doamne; ziș să pă- zesc cuvântul Tău.	57	Het
Rugatu-m-am feației Tale cu toa- tă inima mea; miluiaște-mă, du- pă cuvântul Tău.	58	
Cuget căile meale, să întorc picioarele meale cătră mărturii- le Tale.	59	
Grăbit-am, și n-am zăbovit a păzi porâncile Tale.	60	
Șireagurile păcătoșilor pră- dară-mă; și leagea Ta nu uitaiu.	61	
Miazănoapte scolu-mă și mă ispovedescu Ție, de giudecările de- reptăților Tale.	62	
Soț sânt eu tuturor celora	63	

		17
		ce să tem de Tine și păzăsc porâncile Tale.
	64	De mila Ta, Doamne, plinu-i pământul; înva- ță-mă spre porâncile Tale.
Tet	65	Bine ai făcut cu sluga Ta, Doamne, după cuvântul Tău.
	66	Înțeles bun și știință învață-mă pre mine; că porâncile Tale am crezut.
	67	Mainte de ce mă smeriiu, eu greșiia; iară acmu cuvântul Tău păzescu.
	68	Bun ești Tu, Doamne, și făcătoriu de bine; învață-mă spre porâncile Ta- le.
	69	Cugetară spre mine făloșii minciuni; iară eu cu toată inima mea păzesc porâncile Tale.
	70	Îngrășatu- s-au ca grăsimea inima lor; iară eu

Ка:

ꙟлѣꙋа та мъ ꙟвѣць. Бинемїе мїе къ май смерит ка съ ꙟвѣц по- рꙋнчиле тале. Май бꙋнъй мїе лѣ- џа ротꙋлꙋй тъꙋ декъ мїй де аꙋр ши де арџинт. Слав: Стара, ꙟтѣю.	оа ов	Слв. вн. пі. аі
Мъ̂инꙋле тале фъкꙋръмъ ши мъ ꙟфръмсецаръ: ꙟцелецѣщи- мъ съ ꙟвѣц порꙋнчиле тале. Ӑтꙋнчи мъвор веда чеа че сънтем де тине ши сєвор весели: къ спре кꙋ- вънтꙋл тъꙋ ам нъд[illegible]ꙋит. Щїй дѡмне къ дерепте сѫнт порꙋнчиле тале, ши кꙋ адевъ май смеритъ. Фїе кꙋ мине мила та, ка съ мъ гъе дꙋпъ кꙋвънтꙋл тъꙋ кърꙋ слꙋ- га та. Съ віе спре мине милеле	ог. од. ое оѕ оз	Іодъ

тале

Зі.

		тале, ши вои віа: къ лѣџа та де- мїердъчюна мѣа єсте. Рꙋшинѣ- зесе фълошїи къ фъръ де віне мъ сꙋпъръ пре мине: Ѥръ єꙋ мъ гъ- дєск ꙟтрꙋ порꙋнчиле тале.
	од.	Ӑтоаркъсе кътръ мине чеа че съ тем де тине, ши щїꙋ мъртꙋрїиле тале. Фїе инима мѣа ꙟтрѣгъ ꙟтрꙋ порꙋнчиле тале, ка съ нꙋмъ рꙋшинезь.
Кафъ	п па пв пг пд	Сфършащесѫ сꙋфлетꙋл мїеꙋ (де пофта) спре [illegible]тале, кꙋвънтꙋл тъ ащепть. Сфършескꙋсѫ окїи мїей (де пофта) кꙋвънтꙋлꙋй тъꙋ зикънд кънд мъвей мъгъѧ? Съва къ фꙋи ка оу фоале ꙟфоум, ꙟкъ порꙋ- нчиле тале нꙋ оуитаи. Кънтє зилеле

сакꙋти

CATHISMA		232
în leagea Ta mă învăț. Bine mi-e	71	
mie că m-ai smerit ca să învăț po-		
râncile Tale. Mai bună-i mie lea-	72	Ps. 18:11
gea rostului Tău, decât mii de aur		
și de argint. Slava.		
Starea întâiu		
Mânule Tale făcură-mă și	73	Iod
mă înfrâmsățară; înțelepțeaște-		
mă, să învăț porâncile Tale.		
Atunci mă vor vedea ceia ce să tem	74	
de Tine și să vor veseli; că spre cu-		
vântul Tău am nădăjduit.		
Știi, Doamne, că dereapte-s porâncile	75	
Tale și cu adevăr m-ai smerit.		
Fie cu mine mila Ta, ca să mân-	76	
gâie după cuvântul Tău către slu-		
ga Ta. Să vie spre mine milele	77	

		17
		Tale, și voiu via; că leagea Ta dez-
	78	mierdăciunea mea easte. Rușinea-
		ze-se fălośii, că fără de vină mă
		supără pre mine! Iară eu mă gân-
		desc întru porâncile Tale.
	79	Întoarcă-se către mine ceia ce să
		tem de Tine și știu mărturiile
	80	Tale. Fie inima mea întreagă întru
		porâncile Tale, ca să nu mă rușinez.
Kaf	81	Sfârșaște-să sufletul mieu (de
		pohta) spăseniei Tale; cuvântul Tău
	82	aștept. Sfârșescu-să ochii miei
		(de pohta) cuvântului Tău, zicând:
	83	„Când mă vei mângâia?" Săva că
		fuiu ca un foale în fum, încă porân-
	84	cile Tale nu uitaiu. Câte-s zilele

слꙋжий тале. къ вей цюдеска сꙋгъ-
ръторїи мїей. Съпаръ мїе гроа-
пъ фълошїи, че нꙋй дꙋпъ леџа-
та (дмне.) Тоате поръчиле ...-
ле адевърате: фъръ вїнъ ма гони...
пре мине ацюттъми. Пꙋцин денꙋ-
мъ сфърширъ пре мїне пре пъ...т
ваpъ е нꙋ лъсаю поръчиле тале.
Дꙋпъ мїла та авїемъ ши пъзи-
вои мъртꙋрїа рогꙋлꙋй тъꙋ.
Лвек дмне кꙋвътꙋл тъ ва ръ-
мънѧ ачери. Дин нем пъ-
ан немꙋй адевърꙋл тъ атемеита
пъмѫтꙋл ши стъ. Дꙋпъ поръ-
чиле тале стаꙋ пънъ астъзи, къ
тоте ние слꙋжеск. Къ де на врꙋт

пе, пѕ, пз, пи, пд, ч., чд, чѕ

Ламедь

ѕ ф

фи леџата авъцътꙋра ма, атꙋ-
чи ам врꙋт пери ансꙋпърарѣ ма.
Лвек нꙋвои оуита поръчиле тале,
къ атрꙋ ѧл авиатꙋма. Стара, в.

Мль тъ сът е мътꙋлцемъ:
къ поръчиле тале а къꙋтат.
Ащетаръмъ пре мине пъкъ-
тошїи съмъ пїарзъ, мъртꙋрїиле
тал сокотїю. Възꙋю сфършенїа а-
тот лꙋкрꙋл: порꙋнка та лаtъй фоарте.
Кътꙋмїй де драгъ леџата дмн:
тотъ зꙋа авъцътꙋръмїй.
Май върто де пимашїи мїей а-
целецитꙋмай кꙋ порънчиле тале,
къ пънъ авекꙋсь кꙋ мине.
Май върто де то авъцъторїи мїей

чг, чд, че, чв, чз, чи, чд

Мемъ

ацеле

17		233
slugii Tale? Când vei giudeca supă-		
rătorii miei? Săpară mie groa-	85	
pă fălośii; ce nu-i după leagea		
Ta (Doamne). Toate porâncile Ta-	86	
le adevărate-s; fără vină mă gonesc		
pre mine, agiută-mi! Puțin de nu	87	
mă sfârșiră pre mine pre pământ;		
iară eu nu lăsaiu porâncile Tale.		
După mila Ta învie-mă; și păzi-	88	
voiu mărturia rostului Tău.		
În veac, Doamne, cuvântul Tău va ră-	89	Lamed
mânea în ceriu. Din neam până	90	
în neamu-i adevărul Tău; întemeiat-ai		
pământul, și stă. După porân-	91	
cile Tale stau până astăzi; că		
toate Ție slujesc. Că de n-au vrut	92	

		CATHISMA
		fi leagea Ta învățătura mea, atunci
		am vrut peri în supărarea mea.
	93	În veac nu voiu uita porâncile Tale;
		că întru eale înviatu-m-ai.
		Starea 2
	94	Al Tău sânt eu, mântuiaște-mă;
		că porâncile Tale am căutat.
	95	Așteptară-mă pre mine păcă-
		toșii, să mă piarză; mărturiile
	96	Tale socotiiu. Văzuiu sfârșenia a
		tot lucrul; porunca Ta lată-i foarte.
Mem	97	Câtu mi-i de dragă leagea Ta, Doamne;
		toată zua învățătură mi-i.
	98	Mai vârtos de pizmașii miei în-
		țelepțitu-m-ai cu porâncile Tale,
		că până în veacu-s cu mine.
	99	Mai vârtos de toț învățătorii miei

зі.

ꙟцеле, кѫ мѫртꙋріиле тале ꙟвѫ-
цѫтꙋрѫ міе сꙑнт. Май вѫрто
де бѫтрѫнiи ꙟцелеџ кѫ порꙋнчиле
тале пѫзѣск. Де тоатѫ ка-
ле рѣ контенитам пичоареле меле,
ка сѫ пѫзѣск кꙋвѫнтꙋл тѫꙋ.
Де џюдекѫциле тале нꙋмам де
лꙋнгат, кѫ тꙋ май ꙟвѫца пре мине:
Кѫт'ꙋ де дꙋлчи грꙋмѫзилор миеи
кꙋвинтеле тале, май вѫрто де кѫт
міаря ротꙋлꙋи міеꙋ. Дин порѫ-
нчиле тале ꙟцелеџ: пентрꙋ ачѣа ꙋрѫ-
кꙋ тоатѫ кала недирептѫціеи.
Лꙋмина пичорꙋлꙋи міеꙋ кꙋвѫнтꙋ
тѫꙋ, ши лꙋмина кѫрѫрило мѣле.
Џюраюмѫ ши вою цинѫ џюдекѫ-

р. ра. рв. рг. рд. ре. рѕ.

Слд.

ѳ рв рилі

ка:

рилє дерептѫціей тале.
Сꙋпѫратꙋмамъ фоарте Дмне ꙟ-
віемѫ дꙋпѫ кꙋвѫнтꙋл тѫꙋ.
Жꙑртвеле ротꙋлꙋй міеꙋ фіец дра-
ци Дмне, ши џюдекѫриле тале
ꙟвацѫмѫ. Сꙋфлетꙋл міеꙋ
ꙟмѫнꙋле тале пꙋрꙋрѣ ши лѣџѣ
та нꙋ ꙋитаю. Пꙋсерѫ пѫкѫ-
тошіи лаць міе: ши дин порꙋнчиле
тале нꙋ рѫтѫчію. Мошіе мин
мѫртꙋріиле тале ꙟвѣк, кѫ бꙋкꙋ-
ріе инимии мѣле сꙑнт.
Плекатамь инима мѣ сѫ фак
порѫнчиле тале дин вѣк пѫнѫ ꙟвѣк.
Гѫндꙋриле (рѣле) ꙋрѫск, iарѫ
лѣџѣ та ꙟбѫск.

рз. рн. рѳ. рі. раі. рві. ргі.

Самихъ

Скѫ

17		234
înțeleg, că mărturiile Tale învă-		
țătură mie sânt. Mai vârtos	100	
de bătrânii înțeleg, că poruncile		
Tale păzăsc. De toată ca-	101	
lea rrea contenit-am picioarele meale,		
ca să păzesc cuvântul Tău.		
De giudecățile Tale nu m-am de-	102	
lungat, că Tu m-ai învățat pre mine.		
Câtu-s de dulci grumazilor miei	103	Ps.18:11; Prov.<8>:11
cuvintele Tale; mai vârtos decât		
miarea – rostului mieu. Din porân-	104	
cile Tale înțeleg; pentru aceaea urăs-		
cu toată calea nedireptății.		
Lumina piciorului mieu – cuvântul	105	Nun
Tău, și lumina cărărilor meale.		
Giuraiu-mă și voiu ținea giudecă-	106	

		CATHISMA
		rile dereptății Tale.
	107	Supăratu-m-am foarte; Doamne, în-
		vie-mă după cuvântul Tău!
	108	Jârtvele rostului mieu fie-ț dragi,
		Doamne; și giudecările Tale
	109	învață-mă. Sufletul mieu –
		în mânule Tale pururea; și leagea
	110	Ta nu uitaiu. Pusără păcă-
		toșii laț mie; și din poruncile
	111	Tale nu rătăciiu. Moșie mi-s
		mărturiile Tale în veac, că bucu-
		rie inimii meale sânt.
	112	Plecat-am inima mea, să facă
		porâncile Tale din veac până în veac.
Sameh	113	Gândurile (rreale) urăsc; iară
		leagea Ta iubăsc.

ꙁі.   С҃ле.

Скъпа́рѧ мѧ шѝ скꙋ́тꙋль мїеꙋ | рд҃і
є́щи тꙋ, спрѐ кꙋвъ́нтꙋль тъ́ꙋ не-
дедꙋе́скь. Депъ́ртацивѫ дѐ | рє҃і
ми́не виклѣ́нилорь, шѝ вою пъ́ꙁи
порѫ́нчиле дмнꙁъꙋлꙋй мїеꙋ.
Ꙟтърѣ́щемѫ дꙋпѫ кꙋвъ́нтꙋль | рѕ҃і
тъ́ꙋ, шѝ вою вїѧ̀ шѝ съ нꙋ́мѫ рꙋ-
шине́ꙁи дй недѣ́ждѧ мѧ.
Ꙟцюттъми ш҄ мѫ̀ вою мънтꙋѝ: шѝ | рз҃і
мѫ̀ вою демїердѧ̀ ꙟпоръ́нчиле та́лє
пꙋ́рꙋрѧ. Къ́лкатай прѐ тоц҄ | рн҃і
прѐ че́ѧ чѐ съ ръ́тъче́скь дй поръ́н-
чиле та́ле: Къ̀ минчю́нъй виклє-
нїѧлорь. Лепъда́тай кѧ̀ ꙁгꙋ́ра | рѳ҃і
тоц҄ пъкъто́шии пъмъ́нтꙋлꙋй,
пе҃тꙋ ꙋ̂чѣ́ѧ юбескꙋ мъ҃тꙋрїнле та́ле.

ѕрг   Кꙋтрє

Ка҃:

| рк. Кꙋтре́мꙋръсѫ дѐ фрика тѧ̀ трꙋ́пꙋл
мїе́ къ дѐ џюдекꙋрїле та́лє мътемꙋю.
Ѿни | рка Фъкꙋ́и џюдека́тѫ шѝ дере́птате
шѝ нꙋ́мѫ да̀ прѐ ми́не ꙟмъна
сꙋпъръто́рилорь мїей.
| ркв Прїймѣ́ще слꙋ́га та̀ ꙟбине, ка̀ сь
нꙋ́мѫ сꙋгꙋ́шѫ прѐ ми́не фъло́шїи.
| ркг Окїй мїей съ сфъ́ршире, (дѐ-
по́та) спсїей та́ле, шѝ дѐ кꙋвъ́н-
тꙋль дере́птъцїей та́ле.
| ркд Фъ̀ кꙋ слꙋ́га та̀ дꙋпѫ ми́ла та̀,
шѝ џюдекъ́риле та́ле ꙟвацъмѫ.
| рке Слꙋ́га та̀ сы́ть є́ꙋ, дъ́ми ꙟцелѐ съ
щїꙋ мъ́ртꙋрїнле та́ле.
| ркѕ Врѣ́мей ꙟфа́че дмне (чѣ́й фъ-)
гъдꙋи́ть: къ̀ спасъсѫ лѣ́цѧ та̀.

Пєтрꙋ

17		235
Scăparea mea și scutul mieu ești Tu; spre cuvântul Tău nedejduiesc.	114	
Depărtați-vă de mine, vicleanilor; și voiu păzi porâncile Dumnezăului mieu.	115	
Întărează-te-mă, după cuvântul Tău, și voiu via; și să nu mă rușinezi din nedeajdea mea.	116	
Agiută-mi, și mă voiu mântui; și mă voiu dezmierda în porâncile Tale pururea.	117	
Călcat-ai pre toț pre ceia ce să rătăcesc din porâncile Tale; că minciună-i viclenia lor.	118	
Lepădat-ai ca zgura toț păcătoșii pământului; pentru aceaea iubescu mărturiile Tale.	119	

		CATHISMA
	120	Cutremură-să de frica Ta trupul mieu, că de giudecările Tale mă temuiu.
Ain	121	Făcuiu giudecată și dereptate; și nu mă da pre mine în mâna supărătorilor miei.
	122	Priimează sluga Ta în bine, ca să nu mă sugușă pre mine făloșii.
	123	Ochii miei să sfârșiră (de pohta) spăseniei Tale și de cuvântul dereptății Tale.
	124	Fă cu sluga Ta după mila Ta și giudecările Tale învață-mă.
	125	Sluga Ta sânt eu; dă-mi înțeles, să știu mărturiile Tale.
	126	Vreame-i a face, Doamne (ce-ai făgăduit: că sparsără leagea Ta)!

ꙁі.

Пєнтрꙋ ачѣа ꙗбіѧ порꙑнчилє таль ма свєрто дє аꙋрꙋль ши дє Топазіѧ. (рꙁз)

Пєнтрꙋ ачѣа тоатє порꙑнчилє лєціи талє лє зикꙑ дєрѣптє, ши оурꙑскꙑ тоатꙑ калѧ нєдєрѣптꙑ. (рки)

Минꙋнатє мꙑртꙋріилє талє пєнтрꙋ ачѣа лє пꙑзѣщє сꙋфлєтꙋль міє. (ркѳ)

Ꙟтрарѧ ꙟкꙋвꙑнтꙋль тꙑꙋ лꙋминѣзꙑ, ши ꙟцєлѣщє тинєріи. (рл)

Дєшкиꙗ гꙋра ма ши рѣсꙋфлаꙋ кꙑ пофтєск порꙑнчилє та. Сла: Стара, г. (рла)

Каꙋтꙑ спрє минє ши мꙑ милꙋѧщє дꙋпꙑ нꙑравꙋль тꙑꙋ кꙋ чѣѧ чє ꙗбєск нꙋмєлє тꙑ. (рлв)

Пашіи міѣи ꙟдірѣптѣзꙑ дꙋпꙑ кꙋвꙑнтꙋль тꙑꙋ, ка сꙑ нꙋ донѣскꙑ спрє (рлг)

минє

Сꙗс. / Пє / арꙑтарѣ / єа ꙋш.

ка:

минє нєчи о стрꙑмбꙑтатє.

Ꙟзбꙑвѣщємꙑ дє нєпата оамєнилор, ши вои пꙑзи порꙑнчилє талє. (рлд)

Фаца та лꙋминѣзꙑ спрє слꙋга та: ши ꙟвацꙑмꙑ прє минє томѣлєлє талє. (рлє)

Изворꙑ дє апꙑ кꙋр дє очии міє пєнтрꙋ чѣѧ чє нꙋ пꙑзіѧ лѣцѧ та. (рлѕ)

Дрєпт єщи доамнє ши дирєптꙋи цюдєцꙋль тꙑ. (рлз)

Порꙑнчитаи дєрєптатє, мꙑртꙋріилє талє ши адєвꙑратє фоартє. (рли)

Топимꙑ прє минє ꙋрѣ· ... да мѧ, пєнтрꙋ кꙑ оуітарꙑ пнмашии міѣи кꙋвꙑнтꙋль тꙑ. (рлѳ)

Лꙋмꙋрітꙋи кꙋвꙑнтꙋль тꙑ фоартє, ши слꙋга та ꙗбѣщє. (рм)

Мик сꙑнт єꙋ ши оуцинєкꙋт: чє лєгє порꙑнчилє талє нꙋ ꙋитаи. (рма)

Ціаѣ

Д[р]ѣ6

17		236
Pentru aceaea iubiiu porâncile Tale mai vârtos de a<u>rul și de topazia.	127	Ps. 18:11; Prov. 8:11
Pentru aceaea toate porâncile legii Tale le zic dereapte și urăsc toată calea nedereaptă.	128	
Minunate-s mărturiile Tale; pentru aceaea le păzeaște sufletul mieu.	129	Pe Ps. 18:9
Întrarea* în cuvântul Tău luminează și înțe<le>pțeaște tinerii.	130	*arătare sau ușa
Deșchiz gura mea și răsuflu; că pohtesc porâncile Tale. Slava.	131	
Starea 3		
Caută spre mine și mă miluiaște, după năravul Tău, cu ceia ce iubăsc numele Tău.	132	
Pașii miei îndireaptă după cuvântul Tău, ca să nu domnească spre	133	

CATHISMA		
mine neci o strâmbătate.		
Izbăveaște-mă de năpastea oamenilor; și voiu păzi porâncile Tale.	134	
Fața Ta luminează spre sluga Ta; și învață-mă pre mine tocmealele Tale.	135	Num. 6:25,26 și 79:20
Izvoară de apă cur den ochii miei pentru ceia ce nu păziia leagea Ta.	136	
Derept ești, Doamne; și direptu-i giudețul Tău.	137	Ceade
Porâncit-ai dereptate; mărturiile Tale și-s adevărate foarte.	138	
Topi-mă pre mine obida mea, pentru că uiutară pizmașii miei cuvântul Tău.	139	
Lămuritu-i cuvântul Tău foarte; și sluga Ta iubeaște-l.	140	2 Sam. 22:31; Ps. 11:7 și 17:18; Prov. 30:5
Mic sânt eu și urgisit; ce de porâncile Tale nu mă uiut.	141	

зі. | сл҃з

Дерепта́та та̀ дерепта́тєй ꙟвѣ́к, (рм)
ши лѣ́џѧ та адевъратъй. Скърбѫ (рмг)
ши невое афла́ръмѫ: че поръ́нчиле та́ле
демїєдъчюне фꙋ́рѫ. Дерептате сънт (рмд)
мъртꙋ́рїиле та́ле ꙟвѣ́к: дъмѫ̀ ꙟцеле-
цїє ши вою вїѧ̀.

Стрїга́ю кꙋ̀ тотѫ іннима мѧ, авꙋзї- (рме) Кѡ́ѳ
мѫ дꙟмне: ши дерептъцїле та́ле
вою пъзѝ. Стрига́ю кътръ ти- (рмѕ)
не, мънтꙋꙗщемѫ: ши пъзївою
мъртꙋрїиле та́ле. Ꙟтрекꙋю де (рмз)
димїнѣцъ ши стрига́ю къ спре кꙋ-
винтеле та́ле недеждꙋїю. Ꙟтрекꙋрѫ (рмн)
ѡкїи мїєй превегетꙋ́рїле, спре ꙟвъ-
цътꙋ́ра кꙋвинтелꙋй тъ. Гласꙋл (рмѳ)
мїє аскꙋлтъ дꙟмне дꙋпѫ мїла та̀:

Ѕ · дꙋпа

ка:

дꙋ́пѫ цюдека́та та̀ ꙟвїємѫ.

(рн.) Апропїа́рѫсѫ де мїне фъкъто́рїи
фъръ де лѣ́џе депъртарѫсѫ де лѣ́-
(рна) џѧ та̀. Апроа́пе єщи тꙋ̀ дꙟмне,
ши тоте поръ́нчиле та́ле адевъра́те.
(рнв) Де мꙋлт тѣм кꙋноскꙋт дин мъ-
тꙋрїиле та́ле, къ ꙟвѣ́к лаи ꙟтемеїа.
(рнг) Вѣ́зи скърба мѧ ши мѫ̀ избъвѣ́-
ще, къ лѣ́џѧ та̀ нꙋ̀ ѡуита́ю.
(рнд) Пъра́цїе пъра мѧ ши избъвѣ́ще-
мѫ пентрꙋ кꙋвънтꙋл тъ ꙟвїємѫ.
(рне) Депа́ртєй дѐ пъкътош спасенїѧ, къ̀ по-
(рнѕ) ръ́нчиле та́ле нꙋ̀ ка́ꙋтъ. Мїлеле
та́ле мꙋлте дꙟмне, дꙋпѫ цюдекъ́-
(рнз) цїле та́ле ꙟвїємѫ. Мꙋ́лци гони-
то́рїи, ши сꙋпъръто́рїи мїєй дин мъ-

Ве́ши

ртꙋ́рїи

17		237
Dereptatea Ta dereptate-i în veac și leagea Ta adevărată-i. Scârbă și nevoie aflară-mă; ce porâncile Tale dezmierdăciune-m fură. Dereptate sânt mărturiile Tale în veac; dă-mi înțelep- ție și voiu via. Strigaiu cu toată inima mea; auzi- mă, Doamne, și dereptățile Tale voiu păzi. Strigaiu cătră Ti- ne; mântuiaște-mă, și păzi-voiu mărturiile Tale. Întrecuiu de dimineață și strigaiu, că spre cu- vintele Tale nedejduiiu. Întrecură ochii miei prevegheturile, spre învă- țătura cuvântului Tău. Glasul mieu ascultă, Doamne, după mila Ta;	142 143 144 145 146 147 148 149	 Cov

		CATHISMA
        Reș	 150 151 152 153 154 155 156 157	după giudecata Ta învie-mă. Apropiară-să de mine făcătorii- fărădeleage, depărtară-să de lea- gea Ta. Aproape ești Tu, Doamne; și toate porâncile Tale adevărate-s. Demult Te-am cunoscut din măr- turiile Tale, că în veac le-ai întemeiat. Vezi scârba mea și mă izbăveaș- te; că leagea Ta nu uiutaiu. Pârăște pâra mea și izbăveaște- mă; pentru cuvântul Tău învie-mă. Departe-i de păcătoș spăsenia, că po- râncile Tale nu caută. Milele Tale multe-s, Doamne; după giudecă- țile Tale învie-mă. Mulți-s goni- torii și supărătorii miei; din măr-

зі

Сли.

тꙋрїнле тале нꙋмѫ плекаю.

ρξг Вѫꙁꙋю пѣкѣтꙋшїи шїи тѣжїн ге-
трꙋ кѫ нꙋ пѫзеск кꙋвѫнтꙋл тѣꙋ.

ρξд Вези кѫ юбѣск порѫнчиле тале,
дѡмне: дꙋпѫ мила та ꙟвїемѫ.

ρξ Ꙟчепенїа кꙋвѫнтꙋлꙋй тѣꙋ адевѫ-
рꙋй шїи ꙟвѣкь тоатѫ цюдекада
дирептѫцїей тале.

Шинѣ

ρξа Боярїй гонирѫмѫ фѫрѫ вїнѫ, шїи
де кꙋвинтеле тале сперѣсѫ инима ма.

ρξв Бꙋкꙋрꙋмѫ еꙋ де кꙋвѫнтꙋл тѣꙋ,
ка чине афлѫ добѫндѫ мꙋлтѫ.

ρξг Недерептата оурѫск шїи пꙋте, ꙗрѫ
легеа та юбѣск.

ρξд Де ꙁ ѡри ꙟ-
зи лаꙋд пре тине, де цюдекѫциле
дирептѫцїей тале.

ρξе Пачѣ мꙋлтѫ

С і в челора

ка:

челора че юбѣск легеа та шїи нꙋй
ло ꙟпїедекаре.

ρξз Ацептаю спсенїа т
дѡмне, шїи порѫнчиле тале фѫкꙋю.

ρξѕ Пѫзита сꙋфлетꙋл мїеꙋ мѫртꙋ-
рїнле тале шїи ле юбѣск фоарте.

ρξи Пѫзїю порѫнчиле тале, шїи мѫр-
тꙋрїнле тале: кѫ тоате кѫиле ме-
ле ꙟнаинта та дѡмне.

Тѫꙋ

ρξѳ Апропїесе рꙋгѫчюна ма ꙟнаинта
та дѡмне, дꙋпѫ кꙋвѫнтꙋл тѣꙋ
дѫмѫ мїе ꙟцелечюне.

ρо Сѫ вїе рꙋ-
гѫчюна ꙟнаинта та дѡмне, дꙋпѫ
кꙋвѫнтꙋл тѣꙋ иꙁбѫвѣщемѫ.

ροа Иꙁбꙋкнѣще ростꙋл мїеꙋ лаꙋдѫ
кѫнд мѫвей ꙟвѫца дерептѫцїле тале.

ροв Спꙋнева лимба ма кꙋвѫнтꙋл тѣꙋ:

кѫ то

17		238
turiile Tale nu mă plecaiu.		
Văzuiu păcătoșii și tânjiiu pen- tru că nu păzesc cuvântul Tău.	158	
Vezi că iubăsc porâncile Tale, Doamne; după mila Ta învie-mă.	159	
Începenia cuvântului Tău adevă- ru-i; și în veac – toată giudecata direptăției Tale.	160	
Boiarii goniră-mă fără vină; și de cuvintele Tale spăre-să inima mea.	161	Șin
Bucuru-mă eu de cuvântul Tău, ca cine află dobândă multă.	162	
Nedereptatea urăsc și-m pute; iară	163	
leagea Ta iubăsc. De 7 ori în zi laud pre Tine, de giudecățile	164	
direptăției Tale. Pace multă –	165	

		CATHISMA
		celora ce iubăsc leagea Ta; și nu-i
	166	lor împiedecare. Așteptaiu spăsenia Ta, Doamne; și porâncile Tale făcuiu.
	167	Păzit-au sufletul mieu mărtu- riile Tale; și le iubăsc foarte.
	168	Păziiu porâncile Tale și măr- turiile Tale; că toate căile mea- le – înaintea Ta, Doamne.
Taf	169	Apropii-se rugăciunea mea înaintea Ta, Doamne! După cuvântul Tău
	170	dă-m mie înțelepciune. Să vie ru- găciunea înaintea Ta, Doamne; după cuvântul Tău izbăveaște-mă.
	171	Izbucneaște rostul mieu laudă, când mă vei învăța dereptățile Tale.
	172	Spune-va limba mea cuvântul Tău;

зі. Сла.

къ тоате порѫнчиле тале дирепте.

Фіе мѫна та ѫтрѹ аџюторю міе: рог

къ порѫнчиле тале міам алесъ.

Пофтескъ спѫсѣніа та дмне, ши лѣ- роd

џа та демїердъчюна мѣ.

Віа сѹфлетѹл міеѹ ши тева лъ- рѕе

да, ши џюдецеле тале во аџюта

пре мине. Рѫтъчитам каш оае рѕз

перитъ: каѹтъ пре слѹга та къ по-

рѫнчиле тале нѹ оуитаю. СЛАВА:

КА: НІ. ПѢНИ СТЕПЕНАЯ. РОІ.

Честь Ѱаломь купринде рѹгъчюна лѹи Двдь, а- Сѹмма:

бсаръ ѫтѫю ѫ роагъ лѹи Дмнзъѹ съль изб-

вѣскъ де шкаръ ши де ръѹтатеа сфетниціилоръ

С іг лѹи

КА:

в. лѹи Саѹль, с, в, г, д. Роагъсе ши пен-
трѹ аттаста съль ѫтоарне ди прибеџіа че ера ѫтре
фѹлистіни, с, ипрочаа.

Честь Ѱаломь, кѹмле, гі, чесь прѣ рѫдъ дѹ-
пѫ Саль съ кѣмѫ кѫнтикѹль Трептелоръ, кѹмь
арата Тѹтѹлѹшѹль пентрѹ фрѫмсѣцѫ ши кѹвін-
ца чи ѣсте ѫктика, ши ѫкѹвинте, ши ѫфира Ѱа-
ломѹлѹи, воаче лѹи Двдь ѫчеста Ѱаломь съ ѫ-
вѣцѣ пре крединчоши кѹмь съкаде авѣ ши асѣ пѹ-
та кѫндѹсь ѫтрѹ скърбе.

з. Кѫнтикѹль Трептелоръ. рк.

а. Къ трѫ Дмнѹл ѫскъ-
ба мѫ стрѣгаю, ши
аѹзимѫ.

Вса: ка. с, г. кѕ. в. Дмне изъбвѣщіе сѹ-
флетѹль міеѹ де бѹзе недирепте,
ши де лимбъ ѫшелътоаре.

г. Чеува даціе, аѹ чеува ададѹце

цїе

17		239
că toate porâncile Tale direapte-s.		
Fie mâna Ta întru agiutoriu mie; că porâncile Tale mi-am ales.	173	
Pohtesc spăsenia Ta, Doamne; și lea- gea Ta dezmierdăciunea mea-i.	174	
Via-va sufletul mieu și Te va lău- da; și giudeațele Tale vor agiuta	175	
pre mine. Rătăcit-am, ca o oaie perită; caută pre sluga Ta, că po- râncile Tale nu uiutaiu. Slava.	176	
Cathisma 18. ***Pě(s)n stepen(n)aa 119*** Cest psalom cuprinde rugăciunea lui David în carea întâiu să roagă lui Dumnezău să-l izbă- vască de ocara și de răutatea sfeatnicilor	1	Summa

		CATHISMA
	2	lui Saul, stih 2, 3, 4. Roagă-să și pen- tru aceasta: să-l întoarne din pribegia ce era între filistei, stih <5> *i pročaę*.
		Cest psalom, cu ceale 13 ce-s pre rând du- pă el, să cheamă Cântecul treaptelor, cum arată titulușul, pentru frâmseațea și cuviin- ța ce easte în cântec și în cuvinte și în firea psa- lomului. Voia i-i lui David în cest psalom să în- veațe pre credincioși cum să cade a via și a să pur- ta, cându-s întru scârbe.
	Stih	**Cântecul treaptelor 119**
	1	Cătră Domnul în scâr- ba mea strigaiu, și auzi-mă.
1 Sam. 24:10; 26:9	2	Doamne, izbăveaște su- fletul mieu de buze nedireapte și de limbă înșelătoare.
	3	Ce-ț va da ție, au ce-ț va adauge

ціе лимба ӑшелътоаре?

Кареѣй ка сѫцѣциле пѹтѣрникѹлѹй акѹціт ши ка кѫбѹні брадѹлѹй. — д. *крі гѫ кѫмѫ мокѹа

Вай демине кѫ'гь демѹлть прибецѣск *ӑмешѣхь, ши лѫкѹи ӑкотѹрнле Кѹдарилсорь. — е. карінѣ мѹндı рѹдалѹ афет

Мѹлть лѫкѹи сѹфлетѹль міеѹ, кѹ оурѫторіи пѫчіи. — ѕ. бі.ı.ı.д.

Еѹ сѫнть омѹл пѫчіи: ши кѫнд грѫеск лорь, іарѫ ей мие потривеск фѫрѫ винѫ. — з. Гадрѣ дгеимѫ цалѹи Ісмаіл

бі.ке.гı.

Пѣснѣ, рк.

Доаш, пѫрци аре чість ѱаломь, ӑпарта ди тѫю сѫмѫгѣ Дбдь кѹ нѫдѣда че аре ӑ Дмнѕѫ ӑпротива пнмашилорь лѹй: ӑна, в, парте чѣре аџюторю дела Дмнѕѹ спре пнмашіи лѹй. — а. Сѹмма:

Ачість аџюторю ӑкипѹащиль кѹ чѣсте, д, лѹ.

ӑтѫю

а. Ӑтію асамѫнѫ стрѫжиторилорь, с, д.
в. Кѹ оумбра, с, е. а, г. Кѫй стѫ Дмнѹль пѹрора дѣдирѣпта, а, д, ӑкипѹащи пѹсорѹлѹ.

Кантикѹль Ѕрѣптилорь. рк.

Гѫдик окій міей спре мѹнцие оунде вине аџюторіѹ міе. — с, нп: рк. с. н.

в. Аџюторіо міеѹ дела Домнѹль кареле а фѫкѹт чери ши пѫмѫнтѹл.

г. Кареле нѹва лѫса сѫлѹнече пичорѹль тѫѹ, нече ва дѹрмита пѫѕиторюль тѫѹ. д. Іатѫ нѹва дѹрмита не ва дѹрми пѫѕиторіѹл лѹй Ісль.

е. Дмнѹл пѫѕитева, Дмнѹлѹй оумбра та, стѫдь дедирѣпта та. ѕ. Зѹа нѹтева аде пре тине соареле не лѹна ноаптѣ.

з. Дмнѹль пѫѕитева пре тине де

поть

118		240
ție limba înșelătoare!		
Carea-i ca săgețile putearnicului ascuțite și ca cărbunii bradului!	4	
Vai de mine, cât de mult pribegesc în Meșeh* și lăcui în corturile Chidarilor**!	5	*carei să cheamă Moscul, care neamu-i din ruda lui Afet Gen. 10:9
Mult lăcui sufletul mieu cu urâtorii păcii.	6	**Gadarean din semânța lui Ismail
Eu sânt omul păcii; și când grăiesc lor, iară ei mi să potrivesc fără vină.	7	
Pěsnĭ 120		Gen. 25:13
Doao părți are cest psalom. În partea dintâiu să mângâie David cu nădeajdea ce are în Dumnezău împrotiva pizmașilor lui; în a 2 parte ceare agiutoriu de la Dumnezău spre pizmașii lui.	1	Summa
Acest agiutoriu închipuiaște-l cu ceaste 4 lucruri:		

		CATHISMA
	1	Întâiu asamănă-l străj<u>itorilor, stih 4.
	2	Cu umbra, stih 5. A 3: Că-i stă Domnul pururea de-a direapta. A 4: Închipuiaște nuorului.
	Stih	**Cântecul treaptelor 120**
	1	Rădic ochii miei spre munți; de unde vine agiutoriul mieu?
Ps. 120:8	2	Agiutoriul mieu – de la Domnul, Carele au făcut ceriul și pământul.
	3	Carele nu va lăsa să lunece piciorul tău, nece va durmita păzitoriul tău.
	4	Iată, nu va durmita, neci va durmi Păzitoriul lui Israil.
	5	Domnul păzi-te-va; Domnulu-i umbra ta, stând de-a direapta ta.
	6	Zua nu te va arde pre tine soarele, neci luna noaptea.
	7	Domnul păzi-te-va pre tine de

тóть рѣꙋль, пъзива сꙋфлетꙋль тѣꙋ Дмнꙋль. Дмнꙋль ва пъзи ешитꙋль тѣꙋ ши ꙟтратꙋль тѣꙋ де акꙋмь ши пънѫ ꙟвѣкь.

смá. з.

ПѢСНЬ, рка.

Сꙋмма:

Двдь ꙟчѣсть Ѱалом ꙟтѣю спꙋне че бꙋкꙋрїе ари ꙟ дин ꙟтрꙋ слꙋжба дмнзѣскѫ ши дин обичаю легїи кареа ера ꙟ Иерслимь, ē, а, в.

Дꙋпѫ ачѣа лаꙋдѫ ѡрашꙋль Иерслимꙋлꙋи, пентрꙋ чеити, г, ачкрꙋри. Ꙟтѣю кѫи фрꙋмос ши ꙟфрꙋмсѣцать, ē, г, в. Пентрꙋкъ аколо ꙟсте ѡбичаюль легїей ши слꙋжбе Дмнзѣещи,

Пентрꙋ цюдекѫциле че сѫ фѣка ꙟтрꙋ ель, ï, е. Дꙋпѫ ачеста ꙟдемнѫ пре крединтошии сѫи съ воаскѫ бине бїецꙋиторилорь Иерслимꙋлꙋи, ē, ѕ, з.

Сль ꙟкѫ лїи потаци ло паче ши бꙋнѫтате, ï, и.

а. в. г. ē,

Кѫнтекꙋль трептелорь, рка.

а. Ꙋкꙋратꙋмам кꙋ чеа чемь зичѫ мїе, съ мерцемь ꙟкаса

ТТ Дом

в. Дмнꙋлꙋи. Стътѫтоаре фꙋрѫ пичоареле ноастре ꙟпорциле тале ѡ Иерслиме.

г. Иерслиме кареле съ зидѣще ка ѡрашꙋль, ꙟкареле депреꙋнѫ съ ꙟсошꙋль.

д. Кѫ аколо сꙋиескь ѡамении. Кѫ аколо сꙋирѫ семенцїиле, семенцїиле Домнꙋлꙋи карѣи мѫртꙋрїе лꙋи Исль, спре лаꙋда нꙋмелꙋи Дмнꙋлꙋи.

е. Кѫ аколѣсь пꙋсе скаꙋне спре цюдец, скаꙋнеле касей лꙋи Двдь.

ѕ. Чѣрец паче Иерслимꙋлꙋи: ши нѫрочницъ фїе юбиторилор тѫи.

з. Фїе паче ꙟтре зидꙋль тѣꙋ, ши дестꙋлїе ꙟполѫциле тале.

и. Пентрꙋ фрацїи мїей ши пентрꙋ

притѫ

18		241
tot răul; păzi-va sufletul		
tău Domnul. Domnul va păzi	7	
ieșitul tău și întratul tău,		
de acum și până în veac!		
Pěsnĭ 121		
David în cest psalom întâiu spune ce bucurie		Summa
are el dintru slujba dumnedzăiască și din obiceaiul		
legii carea era în Ierusalim, stih 1, 2.		
După aceaea laudă orașul Ierusalimului pen-		
tru ceaste 3 lucruri: Întâiu, că-i frumos	1	
și înfrâmsățat, stih 3, 4. Pentru că aco-	2	
lea easte obiceaiul legiei și slujbei dumnezăiești.		
Pentru giudecățile ce să făcea întru el, stih 5.	3	
După aceastea, îndeamnă pre credincioși să le voias-		
că bine vieţuitorilor Ierusalimului, stih 6, 7.		
El încă le pohtească lor pace și bunătate, stih 8.		
Cântecul treaptelor 121	Stih	
Bucuratu-m-am cu ceia ce-m	1	
zicea mie: „Să meargem în casa		

		CATHISMA
	2	Domnului!" Stătătoare
		fură picioarele noastre în porțile
		tale, o, Ierusalime!
	3	Ierusalime, carele să zidească ca ora-
		șul în carele dempreună să înso-
	4	țesc oamenii. Că acolo su-
		iră semențiile, semențiile Dom-
		nului; carea-i mărturie lui Israil,
		spre lauda numelui Domnului.
	5	Că acolea-s puse scaune spre giu-
		deț, scaunele casei lui David.
	6	Ceareț pace Ierusalimului; și nă-
		rocit fie iubitorii tăi!
	7	Fie pace între zidul tău și
		destulie în polățile tale!
	8	Pentru frații miei și pentru

нг. | Сѵ҃в.

прїѧтинїи мїей, грьбою ѧкмꙋ пачє де тине. — а҃. Пентрꙋ каса Дмнꙋлꙋй Дмнꙁѫꙋ ностръ, кꙋтабою бинеле тѣꙋ.

ПѢСНА, рк҃в.

а҃. — Сѵмма: Чест псаломъ есте де рꙋгъчюне къ сѫроагѫ ꙟтрѫ еꙋль лꙋй Дмнꙁѣꙋ шамении лꙋй Ил, кѫй избъвѫскѫ прие ей де скѫрбеле пиждшилорь.

в҃. Пентрꙋ къ ей аꙋ нѫдѣде нꙋмай ꙟ Дмнꙁѣꙋ ши ꙗдѣнсь винь пентрꙋ аџюторю кꙋмь сѫ арате кꙋ пилда слꙋџилорь ши слꙋжниtелорь карїи пꙋнь нѫдѣдѫ спре стѫпѫнїи сѫй, с҃, в҃. Дꙋпѫ ꙗчеста арата терїрѫ лорь, с҃, а҃, д҃.

Кѫнтекꙋль трептелорь. рк҃в.

с҃, а҃. Кѫтрѫ тине рѫдикъ окїи мїей, чела че лѫкꙋещи ꙟчерюри.

в҃. Ꙗтѫ ка окїи слꙋџилорь спре мѫнꙋле стѫпѫнилор

Тт в҃.

ка҃:

сѫй, ши ка окїи слꙋжничелор спре мѫна стѫпѫнїй сале, аша окїи ноштри (каꙋтѫ) кѫтрѫ Дмнꙋл Дмнꙁѣꙋль ностръ пѫнѫ кѫндь не ва милꙋи.

г҃. Милꙋеще не Дмне: милꙋещене: къ фоарте нємь сѫтꙋра де окарѫ.

д҃. Фоарте сѫ ꙟплꙋ сꙋфлетꙋль ностръ де батџокꙋра богацилорь, ши де окара фѫлошилорь.

ПѢСНЬ, рк҃г.

Сѵмма: а҃. Ачесть псаломь Двдь дѫ харь лꙋй Дмнꙁѣꙋ ш ꙟтьлнѫ ши пре Ꙗнатѣмиї сѫдѫ ши ей харь лꙋй Дмнꙁѣꙋ пентрꙋ избѫвирѫ лорь та минꙋната де пиждшии лорь, с҃, дн, а҃, пѫнѫ, в҃.

в҃. Дꙋпѫ ачеста арата ꙟтѣ кипь трєбꙋаще сѫ мѫцѫмѫскѫ, с҃, ѕ҃, з҃, и҃.

кѣ

18		242
priatinii miei grăi-voiu acmu pace de tine. Pentru casa Domnului, Dumnezăul nostru, căuta-voiu binele tău.	9	
Pěsnĭ 122		
Cest psalom easte de rugăciune, că să roagă întru el lui Dumnezău oamenii lui Israil, să-i izbăvască pre ei de scârbele pizmașilor.	1	Summa
Pentru că ei au nădeajde numai în Dumnezău și la Dâns vin pentru agiutoriu, cum să arată cu pilda slugilor și slujnicelor carii-ș pun	2	
nădeajdea spre stăpânii săi, stih 2. După aceastea arată cearerea lor, stih 1, 4.	<3>	
Cântecul treptelor 122	Stih	
Cătră Tine rădic ochii miei, Cela ce lăcuiești în ceriuri.	1	
Iată, ca ochii slugilor spre mânule stăpânilor	2	

		CATHISMA
		săi, și ca ochii slujnicelor spre mâna stăpânii sale, așea ochii noștri (caută) cătră Domnul Dumnezăul nostru, până când ne va milui.
	3	Miluiaște-ne, Doamne! Miluiaște-ne; că foarte ne-am săturat de ocară.
	4	Foarte să împlu sufletul nostru de batgiocura bogaților și de ocara făloșilor.
		Pěsnĭ 123
Summa	1	În cest psalom David dă har lui Dumnezău și îndeamnă și pre israilteani să dea și ei har lui Dumnezău, pentru izbăvirea lor cea minunată de pizmașii lor, stih din 1, până 6.
	2	După aceastea arată în ce chip tribuiaște să mulțămască, stih 6, 7, 8.

ні.

Смг.

Кѫнтекꙋл трептелор. ркг.

Къ съ наꙋ врꙋть фи Дмнꙋл
кꙋ нои, зикъ акмꙋ Іиль:
Къ съ наꙋ врꙋт фи Дмнꙋл
кꙋ нои, кѫнд съ скꙋла ѡамении
спре нои. Атꙋнчи вии не-
врѣ ѫгицй пре нои, кѫнд съ мѫніа
оурџіа лорь спре нои.
Атꙋнчи апеле нѣꙋ врꙋть акопе-
ри пре нои, рѫꙋ аꙋ врꙋть трѣче пре-
те сꙋфлетꙋль мієꙋ.
Атꙋнчи аꙋ врꙋть трѣче пре те сꙋ-
флетꙋль ностру апѫ не ѫцетатѫ.
Бл(а)гвитꙋй Дмнꙋль, чела че нꙋ не-
дѣде пре нои ѫвънара дінцилорь
лорь. Сꙋфлетꙋль ностру

с,	а.
	в.
	г.
	д.
	е.
	ѕ.
	з.

Ттг скъ

ка:

скѫпѫ ка пасъра дин лаꙋꙋл вѫнѫто-
рилꙋй: лаꙋꙋль съ рꙋмсѫ ши нои
скѫпъмь. Аџюториль но-
стру ѫнꙋмеле Дмнꙋлꙋй чела чѣꙋ
фѫкꙋть черюль ши пѫмѫнтꙋль.

Слав: и.

ПѢСНЬ, ркд.

Чесіть ѱаломꙋй ѫвъцъторю ши рꙋгъторю: къ
ѫтъю ѱаломникꙋль ѫвацѫ ши арата къ пре а
дꙋнара кредінчошилорь, ѫтоата врѣмѧ ѡва из
бъви Дмнзъ, с, в, г. Дꙋпѫ ачѣа роагѫ
пре Дмнзѣꙋ съ фак бине кꙋ кредінчошін, ѧрѫ
пре некредінчошн съй піарзѫ, с, д, е.

Сꙋма: і. в.

Кѫнтекꙋл трептелор. ркд.

Чеа че съ нъдъждꙋеск спре Дом-
нꙋль сѫнт ка мꙋнтеле Сіо-
нꙋлꙋй кареле нꙋсѫ клѫтѣ-
ще, че рѫмѫне ѫвѣкь.

с, а.

кꙋм

18		243
Cântecul treaptelor 123 Că să n-au vrut fi Domnul cu noi – zică acmu Israil – Că să n-au vrut fi Domnul cu noi, când să scula oamenii spre noi! Atunci vii ne vrea înghiți pre noi, când să mânia urgia lor spre noi. Atunci apele ne-au vrut acoperi pre noi, râu au vrut treace preste sufletul mieu. Atunci au vrut treace preste sufletul nostru apă neîncetată. Blagoslovitu-i Domnul, Cela ce nu ne deade pre noi în vânarea dinților lor. Sufletul nostru	Stih 1 2 3 4 5 6 7	

		CATHISMA
  Slava Summa	8 1 2 Stih 1	scăpă ca pasărea din lațul vânătoriului; lațul să rumsă, și noi scăpăm. Agiutoriul nostru – în numele Domnului, Cela ce-au făcut ceriul și pământul. *Pĕsnĭ 124* Cest psalomu-i învățătoriu și rugătoriu; că întâiu, psalomnicul învață și arată că pre adunarea credincioșilor în toată vreamea o va izbăvi Dumnezău, stih 2,3. După aceaea, roagă pre Dumnezău să facă bine cu credincioșii, iară pre necredincioși să-i piarză, stih 4, 5. **Cântecul treaptelor 124** Ceia ce să nădăjduiesc spre Domnul sânt ca muntele Sionului, carele nu să clăteaște, ce rămâne în veac.

ни.

Смд.

Кꙋмь аꙋ ꙟпрецюрать Ієрлимꙋль мꙋнції, аша и дмнꙋль ꙟпрецюрѣ оаменїлѡ съ де акмꙋ ши пъ ꙟвѣк.	в.	
Къ нꙋва лъса дмнꙋл тоѧгꙋл пъкътошилѡ спре соарта дирепцилѡ ка съ нꙋ ши тиꙁъ дірепції спре недирепретате мъннꙋле сале.	г.	
Фъ бине дмне кꙋ бꙋнии ши кꙋ дірепції ꙟтрꙋ инимиле сале.	д.	
Иаръ плекъторїи спре рътъцїи ло, мъна иꙋ домнꙋл кꙋ фъкъторїи де ръꙋ, паче спре Ісраиль.	є.	

ПѢСНА, ркє.

г, Лакрꙋми сънт ꙟтѣїа Псалом: Атѣю жидовии карїи ера ѥшиці дин робїа Вавилѡнꙋлꙋи спꙋн кꙋм ле ꙋ фост де бꙋкꙋрїе ши фѣръ нъдежде и избъвира лѡ дин Вавилѡнь, с, а, г.	а.	Сꙋмма:
Доꙋа аꙋта съро съ лꙋи дмнꙋ съ адꙋкъ ши пре чеа карїи ѥ ръма	в.	

ꙟ Ва

ка:

г.	ꙟ Вавилѡн. а, г, Лаꙋда бꙋнътатеа лꙋи дмнꙋ чи фъкꙋ кꙋ ѥи избъвиндꙋи дин робїе, с, ѳ, в.
с,	Кантикꙋл Трепетелѡр. ркє.
а.	Кънд аре ꙟтꙋрна Дмнꙋль робїа Сиѡнꙋлꙋи, фꙋмь ка чѣа че висѣзъ.
в.	Атꙋнчи съ ꙟплꙋ ростꙋль нострꙋ де бꙋкꙋрїе ши лимба ноастръ де веселїе: атꙋнчи зїсеръ ꙟтре поганни, лꙋкрꙋри мари фъкꙋ дмнꙋль кꙋ ачещиа.
г.	Лꙋкрꙋ маре фъкꙋ дмнꙋль кꙋ нои пентрꙋ ачѣа невеселим.
д.	Ꙟтоарче дмне робїа ноастръ кꙋм аи ꙟтоарче апе спре циннꙋтꙋри оускате.
є.	Чеа че съмъна кꙋ лакръми кꙋ бꙋкꙋрїе ворь сечера.

Мър

18		244
Cum au împregiurat Ierusalimul muntii, așea-i Domnul împregiuriul oamenilor Săi, de acmu și până în veac.	2	
Că nu va lăsa Domnul toiagul pă-cătoșilor spre soartea direptilor, ca să nu-ș tinză direptii spre nedi-reptate mânule sale.	3	
Fă bine, Doamne, cu bunii și cu direptii în-tru inimile sale.	4	
Iară plecăto-rii spre răutățile lor, mâna-i-va Domnul cu făcătorii de rău. Pace spre Israil!	5	
Pěsnĭ 125		
3 lucruri sânt în cest psalom: Întâiu, jidovii carii era ieșit din robia Vavilonului spun cum le-au fost de bucurie și fără nădeajde izbăvirea lor din Vavilon, stih 1, 2, 3.	1	Summa
După aceaea, să roa-gă lui Dumnezău să aducă și pre ceia carii era rămaș	2	

		CATHISMA
	3	în Vavilon. A 3, laudă bunătatea lui Dumnedzău, ce făcu cu ei, izbăvindu-i din robie, stih 5, 6.
	Stih	**Cântecul treaptelor 125**
	1	Când are înturna Domnul robia Sionului, fum ca ceia ce vi-sează.
	2	Atunci să împlu ros-tul nostru de bucurie și limba noastră, de veselie; atunci ziseră în-tre pogâni: „Lucruri mari făcu Domnul cu aceștea!"
	3	Lucru mare făcu Domnul cu noi; pentru aceaea ne veselim.
	4	Întoarce, Doamne, robia noastră, cum ai întoarce ape spre ținuturi us-cate.
	5	Ceia ce sămăna cu lacrămi, cu bucurie vor secera.

ні.

СМЕ.

Мъргъндь мерцева ши плъгъд поатъ съмъца са, іаръ вінд веніво ку букуріе, адукъд снопіи съи.

Сумма:

ПѢСНЬ, рка.

Ачест псало есте ѫвъцътоpю, къ купринде, в, фелюрі де ѫвъцътури: Уна де рѫдуа ши де фолосул дерегъторіей, каре ѫцаръ ши ѫфъмилие, в, а, в. Алта але дестре ѫвъцътура поpокоінао, г, д, е.

Кънтаѫ трептелорь. ркз.

Съ ну ва зіди Дмнул каса, ѫдешът во остенни зидиторіи: Съ нува стрежуи Дмнул орашул, ѫдешът ва стрежуи стрежиторіи. Ѫдешът уй воаш амъника де диминецъ, ши авъ кулка тързіу, мъкъд пъйне ку остенелъ, къдь іубитулуй съ дъ сомн.

ку

Пътъ мошіа Дмнулуй фіи съть: ши плата родулуй згъулуй. Ка съцецниле ѫмъна путерникулуй, аша фіи тинерецелорь. Ферничитуй де чинеш ѫпле тулбаса де ей, нуе съворь рушина къдворь гръи ку пімашіи съ ѫпоци.

ка:

ПѢСНЬ, ркз.

Честь псаломь купринде ѫвъцътура ши ѫдемнътура спре віаца крещинтяскъ, пентру къ съть крещиніи юбиці де Дмнезъ ачаста съ арате. Ши стъ атеесте, а, ахкрури. Атъю, къдуш каутъ храна луи ку остенелъ. Адемитердъчюна съфитъ деседъра поробочилорь луи. Дин ведъра ферикъчюнеи бесерічіи. Дневдтра нипоронило.

г. д. е. Сумма: а. в. г. д. з. а.

Кънтекуль трептелорь. ркз.

Ферничітуй тоці чела че съ теме

ле

18		245
Mărgând mearge-va și plângând poartă sămânța sa; iară viind veni-vor cu bucurie, aducând snopii săi.	6	
Pěsnĭ 126		Summa
Acest psalom easte învățătoriu, că cuprinde 2 fealiuri de învățături: Una, de rândul și de folosul deregătoriei carea-i în țară și în fămeaie, stih 1, 2.	1	
Alta easte despre învățătura porobocilor, stih 3, 4, 5.	2	
Cântecul treaptelor 126	Stih	
Să nu va zidi Domnul casa, în deșărt vor osteni ziditorii; să nu va strejui Domnul orașul, în deșărt va strejui strejuitoriul.	1	
În deșărtu-i voao a mânica de dimeneață și a vă culca târziu, mâncând pâine cu osteneală, când iubitului Său dă somn.	2	

		CATHISMA
	3	Iată, moșia Domnului fii<i> sânt, și plata rodului zgăului.
	4	Ca săgețile în mâna putearnecului, așa-s fii<i> tinereațelor.
	5	Fericitu-i de cine-ș împle tulba sa de ei; nu să vor rușina când vor grăi cu pizmașii săi în porți.
		Pěsnĭ 127
Summa		Cest psalom cuprinde învățătura și îndemnătura spre viața creștinească, pentru că sânt creștinii iubiț de Dumnezău; aceasta să arată, stih 1, 4. Și stă în ceaste 4 lucruri:
	1	Întâiu, cându-ș caută hrana lui cu osteneală, stih 2.
	2	În dezmierdăciunea sfântă de vedearea porobocilor lui, stih 1.
	3	Din vedearea ferecăciunii besearecii.
	4	Din vedearea nepoților, stih. 6.
	Stih	**Cântecul treaptelor 127**
	1	Fericitu-i tot cela ce să teame

Смв.

де Дмнул, ши чела че ꙟкъле луй ꙟмблъ. Къ остенела мънилор тале вери мънка, ферічить ещи ши бине ва фи ціе. | в.

Муєра та ва фи ка о віцъ родитоаре ꙟлатурile касей тале: ши фіий тъй ка съдира маслинилор ꙟпрецюрул мъсей тале. | г.

Ятъ аша съ блгвеще омул че съ теме де Дмнул. | д.

Блвитева Дмнул дин Сіонь: ши вей ведя бинеле Ієрлимулуй ꙟтоате зилеле віецій тале. | е.

Ши вей ведя фіий фіилор тъй, ши пачѣ спре Ісиль. | ѕ.

ПѢСНЬ, ркн.

Честь Псаломь айчіе мъгънтоарю къ осъминтьи

Сумма:

луй Ісиль фіинд ꙟкъсъ ши апъраре де пизма віин лор съ мъгъе къ нъдежде че ау ꙟтру Дмнезеу кій ва избъви пре ей: ши ꙟтърінъ нъдеждя лор къ ачяста къ Дмнезеуй дерепть кум ау избъвита дин тоате озлаплтии ей, аша ва избъви ши де ачя ꙟкола ши ва плъти пизмашилор лор дупъ фаптеле лор, С, д.

Сумма: Кантаря Трептелор. ркѳ.

Де мулте ори съ луптаръ ку мине дин тинереціле меле, зикъ акму Ісиль. | а.

Де мулте ори съ луптаръ ку мине дин тинереціле меле, че нумъ ꙟвинсеръ пре мине. | в.

Спре спателе меле арарь арътеріи ши трасъръ бразде лунге. | г.

Дмнулуй дерепть ши таіе легътуриле пъкътошилорь. | д.

18		246
de Domnul, și cela ce în căile Lui		
îmblă. Că ostenea-	2	
la mânilor tale veri mânca;		
fericit ești și bine-ț va fi ție.		
Muiarea ta va fi ca o viță rodi-	3	
toare în laturile casei tale; și		
fii<i> tăi, ca sădirea maslinilor,		
împregiurul measei tale.		
Iată, așea să blagosloveaște omul ce	4	
să teame de Domnul.		
Blagoslovi-te-va Domnul din Sion;	5	
și veri vedea binele Ierusalimului în		
toate zilele vieții tale. Și veri	6	
vedea fii<i> fiilor tăi, și pace spre Israil.		
Pěsnĭ 128		
Cest psalom easte mângâitoriu, că oamenii		Summa

		CATHISMA
		lui Israil, fiind în scârbă și în supărare de pizma-
		șii lor, să mângâie cu nădeajde ce au întru Dumne-
		zău, că-i va izbăvi pre ei: și-ș întăresc nădeajdea
		lor cu aceasta, că Dumnezău-i derept; cum au iz-
		băvit dintâi oamenii Săi, așea va izbăvi și
		de icea încolea și va plăti pizmașilor lor du-
		pă faptele lor, stih 4.
	Stih	**Cântecul treaptelor 128**
	1	De multe ori să luptară cu
		mine, din tinereațele meale –
		zică acmu Israil –,
	2	De multe ori să luptară cu mi-
		ne, din tinereațile meale; ce nu mă
		învângură pre mine!
	3	Spre spatele meale arară arăto-
		rii, și trasără brazdă lungă.
	4	Domnulu-i dirept și taie legă-
		turile păcătoșilor.

пг. | Смз.

Рꙋшинѧсъво ши съво ꙟтꙋрнѣ ꙟдърът
тоцѝ чѐа чѐ оурѫскъ Сїѡнꙋлъ.

5. Ши вор фи ка ıарба спре зиди,
кара сакѫ маинте де рꙋмпере.

з. Де кара нꙋш ꙟпле сечерътѡриꙋлъ
мъна са, нечи брацꙋлъ съꙋ чела чѐ
стрънџе мънꙋнке.

и. Ши нꙋвор зиче трекъторїи, благо-
венїа Дмнꙋлꙋй спре вой, блвимꙋ-
вѫ ꙟнꙋмеле Дмнꙋлꙋй. Слава:

Сꙋмме

Пѣсни, ркд.
Ачѣсть ѱаломъ сѣгь, г, лъкрꙋри.

а. Лтѣю, ѱаломникꙋлъ съ роагѫ лꙋй Дмнꙋ пїе
трꙋ ертъюна пъкътелоръ, с, а, в, г, д.

в. Дꙋпѫ атѣ спꙋне нъдѣжда са ши аре де аскꙋлтаа
ра рꙋгъчюнїи лꙋй, с, е, ѕ.

г. Атѣнѫ прекредїтоюши съ пꙋе ші е нъдѣжда спре
Дмнꙋ, с, ѕ, з, и.

Хꙋ Кай

Ка:

с. Кънтекꙋле трептелоръ, ркд.

а. Дїнтрꙋ адѫнкꙋ стригꙋ кътрѫ
тине Дмне, Дмне аскꙋлтѫ

в. гласꙋл мїеꙋ: Фїе оурекиле тале,
сокотитоаре гласꙋлꙋй ръгъчюнїи

г. мѣле. Съве сокоти стръвъле-
циле ноастре Дмне, Дмне чине ва
ста? къ ла тине ѥсте стара ка съ

д. те чинстеши. Ащептата пре До-
мнꙋл: ши ащепта сꙋфлетꙋл мїеꙋ,
ши ꙟкꙋвинтеле лꙋй мам нъдъждꙋит.

з. Сꙋфлетꙋл мїеꙋ ащептѫ пре До-
мнꙋл май вѫрто де къ стрежꙋнто-

ѕ. рїи диминѣца. Ащептѫ Їзраиль
пре Дмнꙋл: къ ла Дмнꙋлꙋй мила,
ши мꙋлтѫ избъвирей ла дѫнсꙋл.

Ши

18		247
Rușina-să-vor și să vor înturna îndărăpt tot ceia ce urăsc Sionul.	5	
Și vor fi ca iarba spre zid, carea sacă mainte de rumpere.	6	
De carea nu-ș împle secerătoriul mâna sa, neci brațul său cela ce strânge mănunche.	7	
Și nu vor zice trecătorii: „Blagoslovenia Domnului – spre voi; blagoslovimu-vă în numele Domnului!” Slava.	8	
Pěsnĭ 129		
În cest psalom sânt 3 lucruri:		Summa
Întâiu, psalomnicul să roagă lui Dumnezău pentru iertăciunea păcatelor, stih 1, 2, 3, 4.	1	
După aceaea, spune nădeajdea sa ce are de ascultarea rugăciunii lui, stih, 5, 6.	2	
Îndeamnă pre credincioși să-ș puie șie nădeajdea spre Dumnezău, stih 6, 7, 8.	3	

		CATHISMA
	Stih	**Cântecul treaptelor 129**
	1	Dintru adâncu strigu cătră Tine, Doamne! Doamne, ascultă glasul mieu!
	2	Fie urechile Tale socotitoare glasului rugăciunii meale.
	3	Să veri socoti strâmbătățile noastre, Doamne, Doamne, cine va sta? Că la Tine easte iertarea, ca să Te cinstești.
	4	Așteptat-am pre Domnul; și au așteptat sufletul mieu și în cuvintele Lui m-am nădăjduit.
	5	Sufletul mieu așteaptă pre Domnul mai vârtos decât strejuitorii dimăneața.
	6	Așteaptă Israil pre Domnul; că la Domnulu-i mila și multă izbăvire-i la Dânsul.

Ши ель ва избъви Іилоуль де тоте стръмбътъцниле лоуй.

Пѣснь, ра.

Сумма: а. Дбдь ачест псалом спуне смереніта ши плѣкара инимии лоуй, С, а, в. б. Адечя пре оаменіи лоуй дмнзѣ сѣ спуе нъдѣжда ѝтру ажюторюл лѣ дмнзѣ ѣ, г. С,

Кантикуле Трептелорь, ра.

а. Дмне ноуй ѫнълцатъ инима мѣ, нічіне ѫнълцаць окіи міеи, нечи ам ѫбла ѫлоукроури мари нечи минунате асупра де міне.

б. Сѫноу мамъ смерит ши сѫноу мам мѫкоуить ка ѫцѫркатоуль ла мамкъса, (ачѣста факъ міе дмнезъу:) съ ноуй ка ѫцъркатоуль инима мѣ ѫтроу міне.

Нъдѣ

г. Нъдъдоуяще Іиль спре дмноуль де акоумь ши пънъ ѫвѣкь. Слав:

Пѣснь, рла.

Сумма: а. Ачеста псаломь Дбдь сѫроагъ лоуй Дмнзеоу съ аріюте лоуй Соломон аа зидира бисеричии ѫкара пуне Кивотоуль: че съзиче, Лада пътіи: ши съ ѫвацѣ слоужба Преоцилорь, ши дирегъторіа църеіи, С, а, пв, аг. б. Дупъ ачѣа спуне нъдѣжда чи аре ѫтроу Дмнзъоу кълв ва плини ачѣле лоукроури, чѣре къ мѣь ши фъгъдоуит, С, і, пв, ркв.

Кантикуле Трептелорь, рла.

С, а. Адоуць амінте Дмне де Дбдь, ши де тоатъ сѫпъраре лоуй.

б. Къ съ цюръ Дмноулоуй, ши съ фъгъдоуи дмнзеоулоуй лоуй Іаковь, (зикъндь)

г. Съ воиу ѫтра ѫсъ лъшоуль касеи меле, ау съ воиу сѫи спре ашернутоуль патоулоуй міеоу,

Съ

18		248
Și El va izbăvi Israilul de toa- te strâmbătățile lui.		
Pěsnĭ 130 David în cest psalom spune smerenia și plecarea i- nimii lui, stih 1, 2. Îndeamnă pre oamenii lui Dumnezău să-ș puie nădeajdea întru agiutoriul lui Dumnezău, stih 3.	1 2	Summa
Cântecul treaptelor 130 Doamne, nu-i înălțată inima mea, nici-s înălțaț ochii miei, neci am îmblat în lucruri mari, neci minunate, asupră de mine.	Stih 1	
Să nu m-am smerit și să nu m-am milcuit, ca înțărcatul la mai- că-sa (aceastea-m facă mie Dumne- zău), să nu-i ca înțărcatul ini- ma mea întru mine.	2	

		CATHISMA
	3	Nădăjduiaște Israil spre Domnul, de acum și până în veac! Slava.
Summa	1 2	*Pěsnĭ 131* În cest psalom David să roagă lui Dumnezău să agiute lui Solomon la zidirea besearecii în carea puse chivotul, ce să zice „lada păcii", și să blagoslovască slujba preoților și deregătoria ță- râei, stih 1, până 11. După aceaea, spune nădeajdea ce are întru Dumnezău, că le va plini aceale lucruri; ceare, cum i-au și făgăduit, stih 10, până în cap.
	Stih 1 2 3	**Cântecul treaptelor 131** Adu-Ț aminte, Doamne, de David și de toată supărarea lui. Că să giură Domnului și să făgădui Dumnezăului lui Iacov (zicând): „Să voiu întra în sălașul casei meale, au să voiu sui spre așternutul patului mieu,

ні.	Сїл.

Съвою дѣ сомнь окилор мїей, са́ꙋ спрѣнчѣнелор мѣле дꙋрмита́ре, (шѝ цѣнелор мѣле ръпаꙋ съва съпїен.) а.

Пънѫ нꙋвою афла̀ лок Дмнꙋлꙋй, шѝ съла́ш Дмнезеꙋлꙋй лꙋй Ӏа́ков. е.

Ӏатѫ аꙋзїмь кѫй ꙟ Ефра́та: афла́тꙋлам ꙟкъмпїи дꙋмбръвилор. ѕ.

Ꙟнтра́вом ꙟсъла́шеле лꙋй, шѝ невом плека̀ кътрѫ ра́зима пичо́арелорь лꙋй. з. Скоалѫ Дмне ꙟ съвїи ꙟръпа́шеꙋль тъꙋ: тꙋ шѝ Кивотꙋль сфинцїей та́ле. и.

Прѣщїи тъй съ ꙟмбра́че ꙟдерепта́те, шѝ сфинцїй тъй съ бꙋкꙋре. ѳ.

Пе́нтрꙋ Двдь слꙋга та̀, сънꙋ ꙟторчи фа́ца де кътрѫ оунсꙋл тъꙋ. і.

Ефра́та лꙋй цинꙋ

фф фїерь

Ка:

Цюръсѫ Дмнꙋль лꙋй Двдь адевъръ, шѝ нꙋсѫ лепъдѫ де е́ль, (зикъндь) дин ро́дꙋль ве́нтрелꙋй тъꙋ вою пꙋне ꙟска́ꙋнꙋль тъꙋ. аі

Съвбо́рь пъзи фїй тъй легътꙋра мѣ, шѝ мъртꙋрїа мѣ ча́ста чей ꙟвъць пре ей, ꙟкѫ шѝ фїй ло́рь пънѫ ꙟвѣкь во́рь шеда̀ ꙟска́ꙋнꙋл тъꙋ. ві

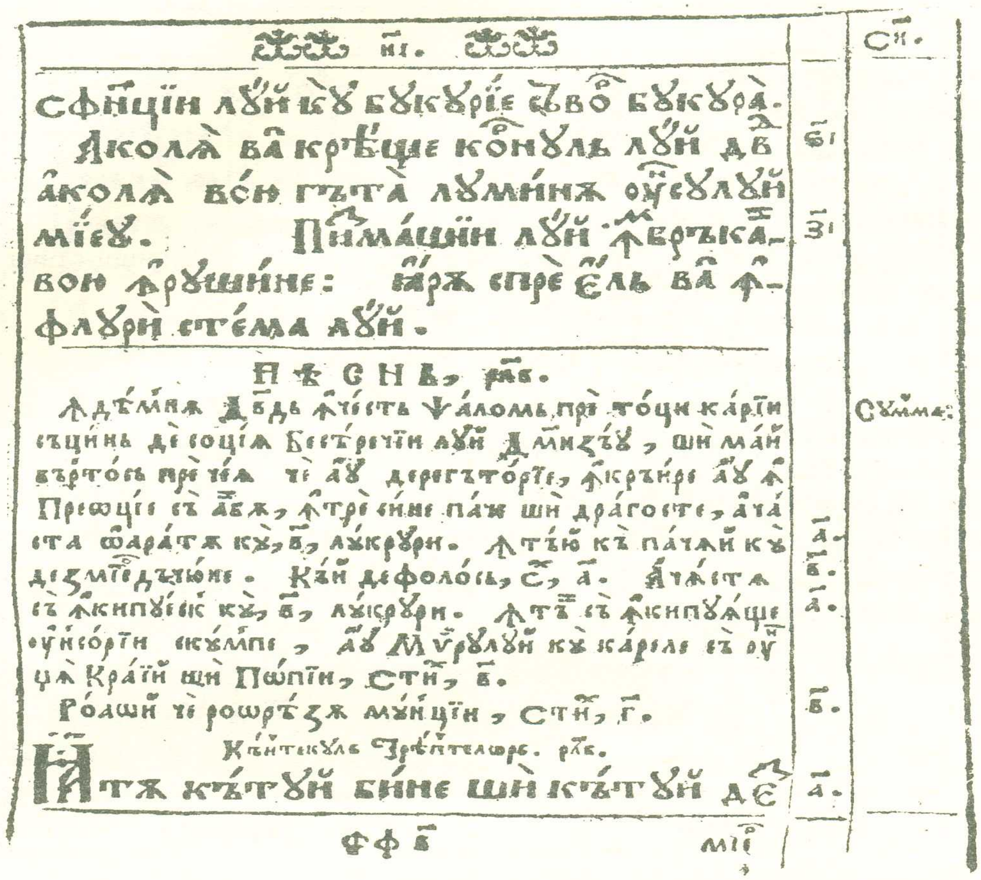
Къ аꙋ але́сь Дмнꙋль Сїо́нꙋль, шѝ лаꙋ воит шїе сълаш. гі

Ачестай ръпа́шеꙋль мїеꙋ пънѫ ꙟвѣкь, аича вою лъкꙋи къ ла́мь воить пре е́ль. ді Хра́на лꙋй бла́гослови́ндо воꙋ бласловѝ, шѝ съръма́нїи лꙋй сътꙋра́йвою де пъйне, прѣщїи лꙋй ꙟмбръкавою ꙟспнїе, шѝ еі

Сфи

18		249
Să voiu da somn ochilor miei sau sprânceanelor meale durmitare (și geanelor meale răpaos, săva să pieiu!),	4	
până nu voiu afla loc Domnului și sălaș Dumnezeului lui Iacov!"	5	
Iată, auzim că-i în Efrath*: aflatu-l-am în Câmpii Dumbrăvilor.	6	*Efratulu-i ținut
Întra-vom în sălașele Lui și ne vom pleca cătră razima-picioarelor Lui.	7	
Scoală, Doamne, să vii în răpaosul Tău, Tu și chivotul sfinției Tale.	8	
Preoții Tăi să să îmbrace în dereptate și sfinții Tăi să să bucure.	9	
Pentru David, sluga Ta, să nu întorci fața de cătră unsul Tău!	10	1 Regi 12:12; 2 Regi 19:34

		CATHISMA
2 Sam. 7:12; 1 Regi 8:25; 2 Cron. 6:16; Luca <1>:69	11	Giură-Să Domnul lui David adevăr, și nu Să lepădă de el, (zicând): „Din rodul ventrelui tău voiu pune în scaunul tău.
	12	Să vor păzi fii<i> tăi legătura Mea și mărturia Mea ceasta ce-i învăț pre ei, încă și fii<i> lor până în veac vor ședea în scaunul tău."
	13	Că au ales Domnul Sionul și l-au voit Șie sălaș:
	14	„Acesta-i răpaosul Mieu până în veac; aicea voiu lăcui, că l-am voit pre el.
	15	Hrana lui blagoslovindo-o o voiu blagoslovi, și surumanii lui sătura-i-voiu de pâine, preoții lui îmbrăca-i-voiu în spăsenie, și

нı. — Сн.

сфинцїи лꙋй кꙋ бꙋкꙋрїе се во бꙋкꙋра.
Акола ва крѣще корнꙋл лꙋй Двд — ѕ҃.
акола вои гъта лꙋминѫ ꙋнсꙋлꙋй
мїеꙋ. Пре врѫжмашии лꙋй ꙟверъка- — з҃.
вои ꙟрꙋшине: еаръ спре ел ва ꙟ-
флꙋри стема лꙋй.

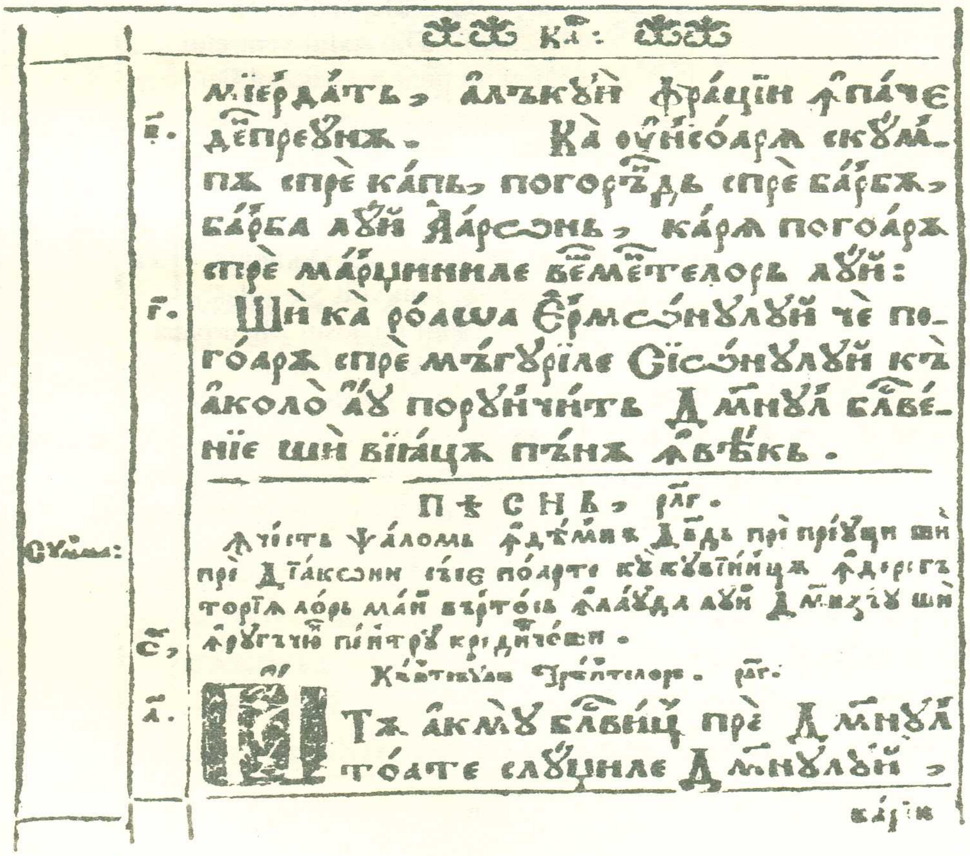
Пѣснь, рлв.

Ꙟдемнѫ Двдь ачест Ѱаломь пре тоци карїи сънть де соцїа бесеречии лꙋй Дмнзеꙋ, ши май вѫртос пре чеа че аꙋ дерегъторїе, ꙟкрънѫре аꙋ ꙟ Пресоцїе съ аибѫ, ꙟтре сине паче ши драгосте, аташ ета царатѫ кꙋ, в, лꙋкрꙋри. Ꙟтѣю къ паче кꙋ дезмїердъчюне. Кѫи дефолос, с҃, а. — Сꙋма:
Ꙟтаста съ ꙟкипꙋеск кꙋ, в, лꙋкрꙋри. Ꙟтѫй съ ꙟкипꙋаще ꙋнсорїи скꙋмпе, аꙋ Мирꙋлꙋй кꙋ кареле съ оунџа Країи ши Попїи, Стх, в. — а. в. а.
Роаоши че рошрезѫ мꙋнцїи, Стх, г. — в.

Кънтекꙋл трептелор. рлг.

Ꙟтѫ кѫтꙋй бине ши кѫтꙋй де — а.

сф в — мїе

ка:

мїердат, алакꙋй фрацїи ꙟпаче
депреꙋнѫ. Ка ꙋнсоарѣ скꙋмпѫ — в.
спре кап, погоръдъ спре барбѫ,
барба лꙋй Аарѡнь, кареа погоарѫ
спре марџиниле веметелорь лꙋй:
Ши ка роаоа Ермѡнꙋлꙋй че по- — г.
гоарѫ спре мъгꙋрїле Сїѡнꙋлꙋй кѫ
аколо аꙋ порꙋнчит Дмнꙋл благове-
нїе ши вїацѫ пѫнѫ ꙟвѣкь.

Пѣснь, рлг.

Сꙋма: Ачест Ѱаломь ꙟдемнѫ Двдь пре прїеꙋции ши пре Дїаконии сѣ се поарте кꙋ кꙋвїинцѫ ꙟдерегъторїа лорь май вѫртос ꙟлаꙋда лꙋй Дмнзеꙋ ши ꙟрꙋгъчюне пентрꙋ кредничоши. — с҃,

Кънтекꙋл трептелор. рлг.

Ꙟтѫ акꙋм благовицї пре Дмнꙋл — а.
тоате слꙋџиле Дмнꙋлꙋй,

карїи

18		250
sfinții lui cu bucurie să vor bucura. Acolea va creaște cornul lui David, acolea voiu găta lumină unsului Mieu. Pizmașii lui îmbrăca-i-voiu în rușine; iară spre el va înfluri stema lui."	 16 17	
Pěsnĭ 132 Îndeamnă David în cest psalom pre toți carii să țin de soția besearecii lui Dumnezău, și mai vârtos pre ceia ce au deregătorie, în crăire, au în preoție, să aibă între sine pace și dragoste; aceasta o arată cu 2 lucruri: Întâiu, că pacea-i cu dezmierdăciune. Că-i de folos, stih 1. Aceastea să închipuiesc cu 2 lucruri: Întâi, să închipuiaște unsorii scumpe, au mirului, cu carele să ungea craii și popii, stih 2. Roao-i ce roorează munții, stih 3.	 1 2 1 2	Summa
Cântecul treaptelor 132 Iată câtu-i bine și câtu-i dez-	1	

		CATHISMA
	 2 3	mierdat a lăcui frații în pace dempreună! Ca unsoarea scumpă spre cap, pogorând spre barbă, barba lui Aaron, carea pogoară spre marginile veșmentelor lui. Și ca roaoa Ermonului, ce pogoară spre măgurile Sionului; că acolo au poruncit Domnul blagoslovenie și viață până în veac.
Summa		*Pěsnĭ 133* În cest psalom îndeamnă David pre preuți și pre diaconi să se poarte cu cuviință în deregătoria lor; mai vârtos în lauda lui Dumnezău și în rugăciuni pentru credincioși.
	Stih 1	**Cântecul treaptelor 133** Iată, acmu blagosloviț pre Domnul, toate slugile Domnului,

ри.

Сти.

карій стаць ꙟкаса Дмнѹлѹй, ꙟтъ-
нъцеле касей Дмнезѣѹлѹй ностръ
ꙟтоате нопцїле. Рѫдикаць в.
мѫнѹле воастре кѫтрѫ сфинцїе ши
блгвици пре Дмнѹль.
Блгвеаскъте Дмнѹль дин Сиѡнь г.
кареле а фъкѹт черю ши пъмѫнтѹл. Саа:

КА: ѲІ. АЛЛИЛѸІА. РЛД.

Честь ѱаломь ꙟкъ есте ꙟдѣнъторю къ ꙟдѣмнъ на ѱаломникѹль, ꙟпарте дин тѫй пре Прѣѹции ши пре оаменій лѹй Іилъ, спре лаѹдѣле лѹй Дмнезѣѹ а. есте, а, в, г. Парте спѹне лѹкрѹриле пе- в. трѹ каре се кадѣ лаѹда пре Дмнезѣѹ, [illegible] Парте сфѣршеще ꙟдѣнъторя, [illegible]. Сѹмма:

ффг Аллн

КА:

Аллилѹіа, рлд.

Сл. Лъѹдаць нѹмеле Дмнѹлѹй,
а. лъѹдаць слѹгиле дмнѹлѹй:
в. Карій стаць ꙟкаса дмнѹлѹй
ꙟтърнацеле касей дмнезѣѹлѹй нос-
г. тръ. Лъѹдаци пре дмнѹль,
къ бѹнѹй дмнѹль: кѫнтаци нѹме-
лѹй лѹй къ бѹнѹй.
д. Къ лаѹ алес дмнѹл пре Іакѡв шиеши,
ши Іилїи мошїе лѹиш. Къ еѹ шїѹ
е. къ маріе дмнѹл: ши дмнѹл ностръѹ
ѕ. спре тоц дѹмнезеїи, Тоате кѫте
врѹ дмнѹл фъче ꙟчерю ши пре пъ-
мѫнт: ꙟмъри ши ꙟтоате адѣнкѹріле.
з. Карїле скоате нѹорїи дин марцинї-
ле пъмѫнтѹлѹй, карїле фаче фѹл-

церi

18		251
carii stаț în casa Domnului, în târnațele casei Dumnezăului nostru,		
în toate nopțile! Rădicaț mânule voastre către sfinție și blagosloviți pre Domnul!	2	
Blagoslovească-te Domnul din Sion, Carele au făcut ceriul și pământul!	3	Slava
Cathisma 19. Alliluia 134	1	Summa
Cest psalom încă easte îndemnătoriu, că îndeamnă psalomnicul în partea dintâiu pre preuți și pre oamenii lui Israil spre laudele lui Dumnezău, stih 1, 2, 3.	2	
<A 2> parte spune lucrurile pentru care să cade a lăuda pre Dumnezău, stih 4, până 19.	<3>	
A 3 parte sfârșaște îndemnătura, stih 19, 21, 22.		

		CATHISMA
	Stih	**Alliluia 134**
	1	Lăudaț numele Domnului, lăudaț, slugile Domnului,
	2	carii staț în casa Domnului, în târnațele casei Dumnezăului nostru!
	3	Lăudați pre Domnul, că bunu-i Domnul; cântați numelui Lui, că bunu-i.
	4	Că au ales Domnul pre Iacov Șie,
	5	și Israil i-I moșie Luiș. Că eu știu că mare-i Domnul; și Domnul nostru-i spre toț dumnezeii.
Ps. 114:3	6	Toate câte vru Domnul feace în ceriu și pre pământ, în mări și în toate adâncurile:
Ier. 10:13	7	Carile scoate nuorii din marginile pământului, Carile face ful-

ДІ | Стих.

щереле кꙋ пло́де, ши скоа́те вꙑтꙋл-
дй вйтїарилє сале. (и) Ка́рилє ѡмо-
рꙋ ꙟтꙋ нꙑскꙋцїи Егѵптꙋлꙋй
дй ѡт пꙑнꙑ ꙟдобитоќ. (ѳ) Тримѣсе
семне ши минꙋни ꙟмилоꙋ де тѝ
Егѵпте, спре фарасѡ ши спре тоте
слꙋжиле лꙋй. (і) Чела че бꙑтꙋ лм-
би мꙋлте, ши ѡмора крайтарѝ.
(аі) Сисѡнъ Краюль Амсѡренилѡ ши пре
Їѡг Краюл Васаанꙋлꙋй, ши тоте
ꙟпꙑрꙋцїа Хананейлоръ.
(ві) Ши дѣде пꙑмꙑнтꙋл моши́а лор,
моши́е лꙋй Їилъ ѡамениилоръ сꙑй.
(гі) Дмне нꙋмеле тꙋꙋй ꙟвѣкъ, дмне
помана тай дй нѣм пꙑнꙑ ꙟнѣм.
(ді) Кꙑ ва ꙟндека дмнꙋл ѡаменїи сꙑй,

ши

КА

ши де слꙋжиле сале́й ва фи милꙋ.
(еі) Їдѡлїи лимбилѡ аꙋр ши аꙋр,
лꙋкрꙋл мꙑниилѡ ѡаменилѡ.
(ѕі) Гꙋрꙑ аꙋ ши нꙋ грꙑеск, ѡки аꙋ ши
нꙋ вꙑд. (зі) Оуреки аꙋ ши нꙋ аꙋд,
ничи ꙟте рꙑсꙋфларе ꙟротꙋлѡ.
(иі) Фїе ка ей чела чей фа ши тоцї чела
че сꙑ нꙑдꙑждꙋеск ꙟтрꙋ ей.
(ѳі) Каса лꙋй Їилъ блаславище пре дмнꙋль:
Каса лꙋй Аарѡ блаславище пре дмнꙋл.
(к) Каса лꙋй Левїи блаславицѝ пре дмнꙋль,
чела че вꙑ темецѝ де дмнꙋл блаславицѝ
(ка) пре дмнꙋл. Бласловитꙋй дмнꙋл де
сiѡн чела че вїиꙋзꙑ ꙟ Їерслимъ.

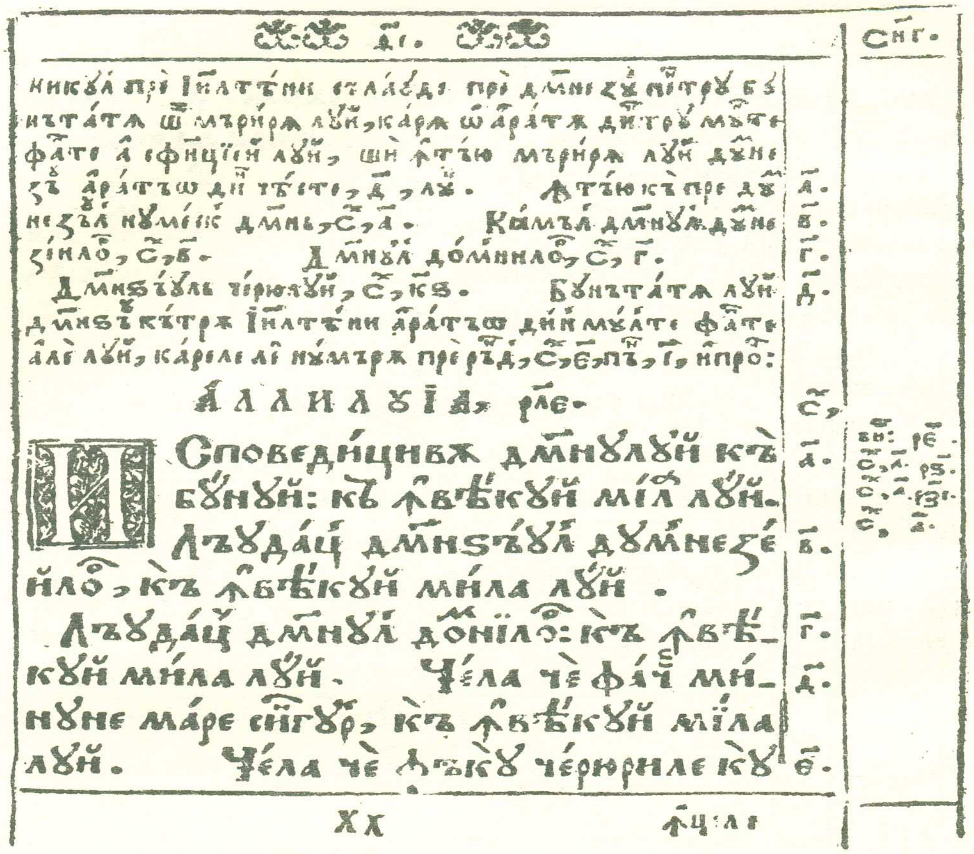
Аллилꙋїа, рле.

Стихна: Чест ѱалѡ ꙟтиꙋ адинтъторїи, кꙑ ꙟдатїнꙑ ѱало

микꙋ

19		252
gerele cu ploaie și scoate vântul		
din vistiarile Sale. Carile omo-	8	Ex. 12:29
rî întâiu-născuții Eghipetului,		
din om până în dobitoc. Trimease	9	
seamne și minuni în mijloc de tine,		
Eghipte, spre Faraon și spre toate		
slugile lui. Cela ce bătu limbi	10	Ios. 12:<7>
multe și omorî crai :ari:		
Sion, craiul amoreilor, și pre	11	Num. 22:1 și 23:3;
Iog, craiul Vasaanului, și toată		Ios. 12:6
împărăția hananeilor.		
Și deade pământul moșia lor,	12	
moșie lui Israil, oamenilor Săi.		
Doamne, numele Tău-i în veac; Doamne,	13	
pomana Ta-i din neam până în neam.		
Că va giudeca Domnul oamenii Săi	14	

		CATHISMA
		și de slugile Sale-i va fi milă.
Ps. 114:4,5,6,7,8,	15	Idolii limbilor – argint și aur,
9,10; Ier. 10:3		lucrul mânilor oamenilor.
	16	Gură au, și nu grăiesc; ochi au, și
	17	nu văd. Urechi au, și nu aud;
		nici easte răsuflare în rostul lor.
	18	Fie ca ei ceia ce-i fac și toț ceia
		ce să nădăjduiesc întru ei.
	19	Casa lui Israil, blagosloveaște pre Domnul!
		Casa lui Aaron, blagosloveaște pre Domnul!
	20	Casa lui Levie, blagosloviț pre Domnul;
		ceia ce vă teameț de Domnul, blagosloviț
	21	pre Domnul! Blagoslovitu-i Domnul den
		Sion, Cela ce viază în Ierusalim!
		Alliluia 135
Summa		Cest psalom easte îndemnătoriu, că îndeamnă psalom-

ѯі. Снг.

никꙋ̀ла прі і҆нѧтти͡ни съла́в҃ѧ прі дмнезꙋ̀ ниꙋтрꙋ бꙋ-
нъта́та ѿ мъ́риреа лꙋ́и, ка́реа ѿ а҆ра́тъ дитрꙋ мъ́те-
фа́те а҆ ефиціѧ́ни лꙋ́и, ши а҆тъ́ю мърире лꙋи дꙋ́не-
зъ а҆ра́тъшь ди тъ́ете, д҃, лѯ҃. А҆тъю къ пре дꙋ-
незъ̀ ꙋ̀ нꙋме́ѧ дмнь, с҃, а҃. Кꙋ́мъл дмнꙋ́ла дꙋне-
зе́нло, с҃, в҃. Дмнъ́л до́мнила, с҃, г҃.
Дмнезъ́ꙋл чи́рюлꙋ́и, с҃, кѕ҃. Бꙋнъта́та лꙋ́и
дмнезъ́ кътръ і҆нѧтти͡ни а҆ра́тъшь дин мꙋ́ла́те фа́те
але лꙋ́и, ка́реле ле нꙋмъръ пре рѧ́д, с҃, є҃, п҃, і҃, ипро:

а҃. в҃. г҃. д҃.

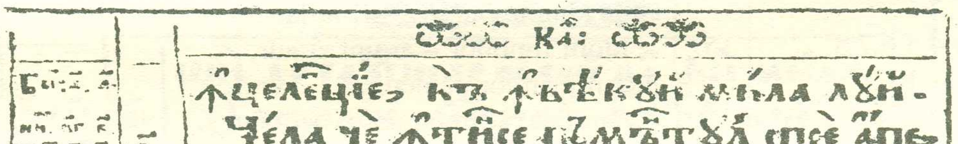
А҆ллилꙋі́а, рле. с҃,

**И҆споведи́цивъ дмнꙋлꙋ́и къ
бꙋнꙋ́и: къ а҆вѣ́кꙋи мі́ла лꙋ́и.
Лъꙋда́ци дмнезъ́ꙋл дꙋмнезе-
и́ло, къ а҆вѣ́кꙋи ми́ла лꙋ́и.
Лъꙋда́ци дмнꙋ́л до́мниило: къ а҆вѣ́-
кꙋи ми́ла лꙋ́и. Чѣла чѐ фа́чи ми-
нꙋне ма́ре сингꙋр, къ а҆вѣ́кꙋи мі́ла
лꙋ́и. Чѣла чѐ а҆ фъкꙋ че́рюриле кꙋ**

а҃. в҃. г҃. д҃. є҃.

вн: рє҃. с҃, а҃. рѕ҃. с҃, д҃. ѕі҃. н҃, а҃.

ХХ а҆ ціле

ка҃:

**а҆ціле́ци͡е, къ а҆вѣ́кꙋи ми́ла лꙋ́и.
Чѣла чѐ а҆ тинсе пъмъ́нтꙋл спре а҆пе,
къ а҆вѣ́кꙋи ми́ла лꙋ́и. Чѣла чѐ
фъкꙋ лꙋмин͡ъри ма́ри сингꙋр: къ а҆-
вѣ́кꙋи ми́ла лꙋ́и. Соа́реле съ
домнѣ́скъ спре зи: къ а҆вѣ́кꙋи мі-
ла лꙋ́и. Лꙋна ши сте́леле съ до-
мнѣ́скъ спре ноа́пте: къ а҆вѣ́кꙋи мі-
ла лꙋ́и. Чѣла чѐ бътꙋ є҆гѵ́птꙋл,
а҆ нъскꙋ́ций ло дин͡тъи: къ а҆вѣ́кꙋи
ми́ла лꙋ́и. Чѣла чѐ скоа́се і҆нлі́й
ди мило́кꙋл ло: къ а҆вѣ́кꙋи ми́ла
лꙋ́и. Кꙋ мъ́нъ та́ре ши кꙋ бра́ц
ти́съ: къ а҆вѣ́кꙋи мі́ла. Чѣла чѐ
а҆пърци ма́реа ро́шие а҆ трꙋ́шь а҆пъ-
цире, къ а҆вѣ́кꙋи ми́ла лꙋ́и.**

Бн: з҃. а҃. нн. пг. є҃. Бн: з҃. аі. єі. аі. нсх: ві. с҃. кд. і҆сх. ві. в. аа. аг. нсх. аг. гі. аа. кє.

ѕ҃. з҃. и҃. а҃. г҃. аі. ві. гі.

аши

19		253
nicul pre israilteani să laude pre Dumnezăul pentru bu-		
nătatea și mărirea Lui, carea o arată dintru multe		
fapte a Sfinției Lui. Și întâiu, mărirea lui Dumne-		
zău arată-o din ceaste 4 lucruri: Întâiu, că pre Dum-	1	
nezău-L numesc Domn, stih 1. Cheamă-L Domnul dumne-	2	
zeilor, stih 2. Domnul domnilor, stih 3.	3	
Dumnedzăul ceriului, stih 26. Bunătatea lui	4	
Dumnedzău cătră israilteani arată-o din multe fapte		
ale Lui, carele le numără pre rând, stih 5, până 10 *i pro(č).*		
Alliluia 135	Stih	
Ispovediți-vă Domnului, că	1	Ps. 105:1;106:1;
bunu-i; că în veacu-i mila Lui.		117:1
Lăudaț Dumnedzăul dumneze-	2	
ilor; că în veacu-i mila Lui.		
Lăudaț Domnul domnilor; că în vea-	3	
cu-i mila Lui. Cela ce face mi-	4	
nune mare singur; că în veacu-i mila		
Lui. Cela ce făcu ceriurile cu	5	

		CATHISMA
		înțelepție; că în veacu-i mila Lui.
Gen. 1:1; Ps. 23:2	6	Cela ce întinse pământul spre ape;
Gen. 1:14,15,19	7	că în veacu-i mila Lui. Cela ce
		făcu luminări mari singur; că în
	8	veacu-i mila Lui: Soarele, să
		domnească spre zi; că în veacu-i mi-
	9	la Lui. Luna și stealele, să dom-
		nească spre noapte; că în veacu-i mi-
Ex. 12:29	10	la Lui. Cela ce bătu Eghipetul
		în născuții lor dintâiu; că în veacu-i
Ex. 12:31,33	11	mila Lui. Cela ce scoase israilii
		din mijlocul lor; că în veacu-i mila
	12	Lui. Cu mână tare și cu braț
Ex. 14; 13:21,22	13	tinsu; că în veacu-i mila <Lui>. Cela ce
		împărți Marea Roșie întru o împăr-
		țire; că în veacu-i mila Lui.

ДІ.

Шѝ трекꙋ̀ прѐ Ӏиль прѐ мижлокꙋль єй, кѣ ѫвѣкꙋй мила лꙋй. (ДІ)

Шѝ ѫнекѫ̀ прѐ фараѡн шѝ тоатѫ пꙋтѣрѣ лꙋй ѫмарѣ роши: кѣ ѫвѣкꙋй мила лꙋй. (ЄІ)

Чѣла чѐ поврꙋцѝ ѡаменїи сѣй ѫпꙋстїе: кѣ ѫвѣкꙋй мила лꙋй. (ЅІ)

Кареле бѫтꙋ̀ ѫпѫрацї марї: кѣ ѫвѣкꙋй мила лꙋй. (ЗІ)

Шѝ ѡмора̀ ѫпѫрацї пꙋтѣрничї: кѣ ѫвѣкꙋй мила лꙋй. (НІ)

Прѐ Сїѡнь ѫпѫратꙋл Аморейлѡр: кѣ ѫвѣкꙋй мила лꙋй. (ДІ)

Шѝ прѐ Ӏѡгь ѫпѫратꙋл Васаанꙋлꙋй: кѣ ѫвѣкꙋй мила лꙋй. (К.)

Шѝ дѣде пѫмѫнтꙋль лорь мошїе, кѣ ѫвѣкꙋй мила лꙋй. (КА)

(Ст. Ред. маргинал: Сн.д. — Нех: …; Ис: …; Бн: …)

ХД — Мо…

КА:

(КВ) Мошїе лꙋй Ӏиль слꙋџїи сале: кѣ ѫвѣкꙋй мила лꙋй. (КГ) Кѣ ѫтрꙋ смерєнїа ноастрѫ поменитꙋсаꙋ дє ной (Домнꙋль) кѣ ѫвѣкꙋй мила лꙋй. (КД) Шѝ нѣꙋ избѫвит прѐ ной де пизмашїи ноштри: кѣ ѫвѣкꙋй мила лꙋй. (КЕ) Чѣла чѐ дѫ хранѫ а тоатѫ трꙋпꙋл: кѣ ѫвѣкꙋй мила лꙋй. (КЅ) Исповедицївѫ Дꙋмнезеꙋлꙋй чєрюлꙋй, кѣ ѫвѣкꙋй мила лꙋй.

Семне. — Ψалѡмꙋль лꙋй Давидь пентрꙋ Ӏеремїа, рлѕ.

А. Ѫтѣсть Ψалѡмь Пѡпїи шѝ Левицїи, ѫтїю сꙋпѫрарѣ лорь чѐ пѫцїа ѫробїа Вавилѡнꙋлꙋй, пентрꙋ рѫсипирѣ Бесерїчїи лꙋй Дмнезеꙋ, С, А, Пѫ, З.

Б. Роагѫ прѐ Дмнезеꙋ ка сѫ батѫ прѐ пизмашїи лор прѐ Ӏдꙋмѣи шѝ прѐ Вавилонѣни, карїи сꙋпѫра прѐ ѣй, С, З, пѫнѫ ла, ѫкапѫ.

Ψало

19		254
Și trecu pre Israil pre mijlocul ei; că în veacu-i mila Lui.	14	
Și înecă pre Faraon și tot și-reagul lui în Marea Roșie; că în veacu-i mila Lui.	15	Ex. 14:24
Cela ce povăți oamenii Săi în pustie; că în veacu-i mila Lui.	16	Ex. 15:22
Carele bătu împăraț mari; că în veacu-i mila Lui.	17	Num. 31:21,24,25,34,35
Și omorî împăraț putearnici; că în veacu-i mila Lui:	18	Ps. 134:10,11
Pre Sion, împăratul amoreilor; că în veacu-i mila Lui.	19	
Și pre Iog, împăratul Vasaanului; că în veacu-i mila Lui.	20	
Și deade pământul lor moșie; că în veacu-i mila Lui.	21	

		CATHISMA
	22	Moșie lui Israil, slugii Sale; că în veacu-i mila Lui.
	23	Că întru smerenia noastră pomenitu-S-au de noi (Domnul); că în veacu-i mila Lui.
	24	Și ne-au izbăvit pre noi de pizmașii noștri; că în veacu-i mila Lui.
	25	Cela ce dă hrană a tot trupul; că în veacu-i mila lui.
	26	Ispovediți-vă Dumnezeului ceriului; că în veacu-i mila Lui!
Summa		**Psalomul lui David pentru Ieremia, 136**
	1	În cest psalom popii și leviții întâiu spun plângerea lor, ce plângea în robia Vavilonului, pentru răsipirea besearecii lui Dumnezău, stih 1, până 7.
	2	Roagă pre Dumnezău ca să bată pre pizmașii lor, pre idumei și pre vaviloneani, carii supăra pre ei, stih 7, până în cap.

Ѱо́ломь Двдь, рлѕ.

а. Лъ́нгъ̀ а̑пеле Вавѷлѡ́нꙋлꙋй а̑ко-лѧ̀ шеꙁꙋ́ммь ши плъ̑нцъ́ммь, кънꙋ̑ неадꙋчѧ́мь а̑мінте де Сіѡ́нь.

в. Спрѐ сълчи спъꙁꙋ́ръмь а̑лъꙋ́теле но́астре а̑мнилокꙋль лꙋ́й.

г. Къ̑дь по́тіѧ̀ де ла но́й чѣ̀ ча нѣ̀ не-дꙋсѐсе прѐ но́й прині́нши, съ ꙁи́чемь кꙋ̑ви́нте де къ̑нтекь -- ꙁи къ̑дь къ̑та но́аш декъ̑нтечеле Сіѡ́нꙋлꙋй:

д. Кꙋ̑м во́мь къ̑та̀ къ̑текꙋль До́мнꙋлꙋй а̑ пъмъ̑нтꙋль стрейнь?

є. Съмѧ̀ во́ю оу̑йта̀ де ті́не ѿ Іє̑р-лиме: оу̑ййтеєѧ дирѣ̀пта мѧ (дѣ-сꙋ̑нѣрѧ лестроу́не.)

ѕ. Лнпі́аскъсѣ ли́мба мѧ̀ де гроумѧ́ꙁꙋль міеꙋ съ́ну

мѫ во́и помени̇̀ де ті́не: съ̑нꙋ ва̑ фи̇̀ а̑чепе́ніѧ весели́ей мѣ́ле Іє̑рли-

з. мꙋль. А̑дꙋ̑ц а̑мі́нте Дмне де фі́й Ідѡ́мꙋлꙋй, дѐ ꙁꙋ̑а Іє̑рлі-мꙋлꙋ́й ка́рїи ꙁичѧ̀: декопери́ци де-копери́ци пъ̑нъ а̑темеліѧ лꙋ́й.

и. Фа́та Вавѷлѡ́нꙋлꙋй чѐ тѐ вѐ пꙋ-стїа̀ фери́чи́тꙋй чи́нева плъ̑ті̀ цїе ръ̑ꙋтата тѐ ... ... нѣ́й а̑дꙋ́сь но́аш.

ѳ. Фери́чи́тꙋй чѐла чѐ ва̑ а̑пꙋка̀ ши ва̑ ꙁароби̇̀ поробо́чїи тъ̑ де пїатръ.

Сеа: гі. с, ѕі.

Ѱ А Л О М В, рлз.

Сꙋ̑тина: А̑чѣ́сть Ѱа́ломь Двдь дѐ ха́рь лꙋ́й Дмнꙁѣꙋ, пе́нтрꙋ къ̀ лѧꙋ иꙁбъви́ть прѐ є́ль ди̑н мꙋ̀лте пері́ни. ши лѧ́ꙋ рѫдика́ть прѐ є́ль спрѐ а̑ пъръ́цїѧ лꙋ́й Ісраиль, ши̇̀ депреꙋ̀нѧ помень нъдѣ́жда чѐ а̑рѐ а̑ Дмнꙁъ фи̇̀ де бꙋнъ́тѣциле тъ̑ꙋ фъкꙋ́ть кꙋ̀ є́ль.

Ѱа̑

19		255
Psolomĭ Dv(d)vĭ 136	Stih	
Lângă apele Vavilonului, aco-	1	
lea ședeam și plângeam, când		
ne aduceam aminte de Sion.		
Spre sălci spânzurăm alăutele	2	
noastre, în mijlocul lui.		
Când pohtiia de la noi ceia ce ne	3	
dusease pre noi prinși, să zicem		
cuvinte de cântec, zicând: „Cântaț		
noao de cântecele Sionului!"		
Cum vom cânta cântecul Dom-	4	
nului în pământul strein?		
Să mă voiu uita de tine, o, Ierusa-	5	
lime, uite-să direapta mea (de-a		
sunarea în strune)! Lipască-să	6	
limba mea de grumazul mieu, să nu		

		CATHISMA
		mă voiu pomeni de tine, să nu va
		fi începenia veseliei meale Ierusali-
	7	mul! Adu-Ț aminte, Doamne,
		de fii<i> Idomului, de zua Ierusali-
		mului, carii zicea: „Descoperiți, des-
		coperiți, până în temelia lui!"
	8	Fata Vavilonului, ce te veri pus-
		tia, fericitu-i cine va plăti ție
		răutatea ta ce ne-ai adus noao!
Isa. 13:16	9	Fericitu-i cela ce va apuca și
		va zdrobi porobocii tăi de piatră!
		Psalom 137
Summa		În cest psalom David dă har lui Dumnezău
		pentru că l-au izbăvit pre el din multe periri
		și l-au rădicat pre el spre împărăția lui Israil;
		și dempreună pomenească nădeajdea ce are în Dumnezău
		și de bunătățile ce-au făcut cu el.

Л҃I.

С҃ПВ.

Ѱáломꙋль лꙋ́й Двдъ, р҃лз.

С҃	
а҃	Исповедéскꙋмъ цїе Дмне кꙋ тоатъ иинима мѧ: ши ӂнаинта доунезъилорь кънтáвою цїе, (къ аꙋзитай тоáте кꙋвинтеле рóстꙋлꙋй мїеꙋ.)
в҃	Плéкꙋмъ кътръ бесéрека сфинтъ а та ши лáꙋда нꙋмеле тъꙋ, пéнтрꙋ мила та ши адевъ́рꙋль тъꙋ: къ мърит-ай спре тоáте нꙋмеле тъꙋ ши кꙋвънтꙋль тъꙋ.
г҃	Ӂзꙋа че те-ем кемáт, аꙋзитꙋма, ӂтърitꙋмай ӂтрꙋ иинима мѧ кꙋ търїе.
д҃	Исповеднесъвор цїе Дмне тоцї ӂпърáцїи пъмънтꙋлꙋй: къ аꙋзиръ тоáте граюрнле рóстꙋлꙋ тъꙋ.
е҃	Ши вóрь кънта деспре

ӂцїле съкраї ш ӂпъ рáцїи,

кънй

К҃А:

кънйле Дмнꙋлꙋй, (зикъндꙋ) къ мáрей слáва Дмнꙋлꙋй:

ѕ҃. Къ ӂнáлтꙋй Дмнꙋль, ши ӂкъ кáꙋтъ спре чей смериц, ши пре чей фъло дедепáртей вѣде.

з҃. Съвóю ӂблà пре мижлокꙋл скърбей ӂвїѧмъвей: ӂпротива мънїей пизмáшилорь мїей тиндевей мъна та ши спъсимъва дирѣпта та.

и҃. Дмнꙋль исправнива пентрꙋ мине лꙋкрꙋль съꙋ: Дмне мила та ӂвѣкь: лꙋкрꙋль мьнꙋлор тáле нꙋлве пъръсн.

Ѱ А Л О М Ь, р҃лн.

Сꙋмма: Двдь ӂчїесть ѱáломь адꙋче пре Дмнзъꙋ шїе мъртꙋрїе пентрꙋ невина лꙋй ӂпротива пизмáшилорь сън, Дерѣптáта мъртꙋрїеи лꙋй арáтъш ӂтрачѣста, къ Дмнзъꙋ лє щїе тоáте ши лєте претꙋ

ти й

19		256
Psalomul lui David 137	Stih	
Ispovedescu-mă Ţie, Doamne, cu toa-	1	
tă inima mea; şi înaintea		
dumnezăilor* cânta-voiu Ţie (că		*înţeleg<u>-să craii şi
auzit-ai toate cuvintele rostu-		împăraţii
lui mieu). Plecu-mă cătră	2	
beseareca sfântă a Ta şi laud nu-		
mele Tău, pentru mila Ta şi		
adevărul Tău; că măriş spre toa-		
te numele Tău şi cuvântul Tău.		
În zua ce Te-am chemat auzitu-m-ai;	3	
întăritu-m-ai întru inima mea cu		
tărie. Ispovedi-să-vor Ţie,	4	
Doamne, toţ împăraţii pământului;		
că auziră toate graiurile rostului		
Tău. Şi vor cânta despre	5	

		CATHISMA
		căile Domnului, (zicând) că
		mare-i slava Domnului.
Ps. 33:19,21; 66:2	6	Că înaltu-i Domnul; şi încă
		caută spre cei smeriţ şi pre cei
		făloş de departe-i veade.
	7	Să voiu îmbla pre mijlocul scârbei,
		învia-mă-vei; împrotiva mâniei piz-
		maşilor miei tinde-vei mâna Ta
		şi spăsi-mă-va direapta Ta.
	8	Domnul isprăvi-va pentru mine
		lucrul Său: Doamne, mila Ta – în veac;
		lucrul mânulor Tale nu-l vei părăsi.
		Psalom 138
Summa		David în cest psalom aduce pre Dumnezău şie
		mărturie pentru nevina lui împrotiva pizmaşi-
		lor săi. Dereptatea mărturiei lui arată-o într-a-
		ceastea, că Dumnezău le ştie toate şi easte pretu-

дї.

Сп з

тиидирила, Стн, в, г, д, є, ѕ, ипротаа.

Псаломъ лꙋи Двдъ, рлн.

Д Мне испититꙋмай шѝ кꙋноскꙋтꙋмай прѐ мине. (а.)

Тꙋ щїй шъдѣра мѧ, шѝ скꙋлара мѧ, тꙋ ꙟцелещи кꙋцетꙋл мїеꙋ май де демꙋлтꙋ. (в.)

Кърара мѧ шѝ кꙋлкара мѧ ꙟпрецюратꙋшай, шѝ тѡате кълле мѣле щїйле. (г.)

Кѫ нефїйнд кꙋвънть ꙟлимба мѧ, ѥтѫ тꙋ дмне щїйле тоате. (д.)

Чѣле денайнте шѝ динапои тꙋ май зидит шѝ ай пꙋсь прѐ мине мъна та. (є.)

Май минꙋнатъй щїинца та̀ де кътъ кꙋмь ѡ ашь пꙋта̀ кꙋпрйнде. (ѕ.)

Дечела кїта

шѝ

кѧ:

Шѝ май ꙟнълцатъй де кꙋм ѡ а пꙋта̀ атйце. (з.) Оуйде мѫ вой дꙋче денайнта дꙋхꙋлꙋй тъꙋ? шѝ денайнта фѣцеи тале оуде вою фꙋџи?

Съ вой сꙋѝ ꙟчери тꙋ ако̀ло єщи съ вой погорѫ ꙟадь ако̀ло єщи. (и.)

Съ аш лꙋа арипиле зорилорь шѝ аш лъкꙋи ꙟмарџинна мъріей. (д.)

Ако̀ло кѫ мъна та̀ маре дꙋче пре мине, ѡ дерѣпта та маре цина̀. (ї.)

Съ̀ вой шѝ зиче доарѫ ꙟтꙋнѣрекꙋль мъба акопери: ꙟтꙋнѣрекꙋ кѫ лꙋминѣзѫ прецюрь мине. (аі)

Къ̀ ꙟтꙋнѣрекꙋль кѫ нꙋ поате аскꙋнде чеба де тине, шѝ ноаптеа ка̀ шѝ зꙋа лꙋминѣзѫ: ꙟтꙋнѣре- (ві)

Амос: д. є, в.

кꙋлꙋй

19		257
tindirilea, stih 2, 3, 4, 5, 6 *i pročaę*		
Psalomul lui David 138	Stih	
Doamne, ispititu-m-ai și cu-noscutu-m-ai pre mine.	1	
Tu știi șădearea mea și scularea mea; Tu înțelegi cugetul mieu mai de demultu*.	2	*de ce l-am cugetat
Cărarea mea și culcarea mea împregiuratu-o-ai, și toate căile meale știi-le.	3	
Încă nefiind cuvânt în limba mea, iată, Tu, Doamne,	4	
știi-le toate, ceale denainte și dindărăpt; Tu m-ai zidit și ai pus pre mine mâna Ta.	5	
Mai minunată-i știința Ta decât cum o aș putea cuprinde.	6	

		CATHISMA
		Și mai înălțată-i de cum o aș
	7	putea atinge. Unde mă voiu duce denaintea Duhului Tău? Și denaintea feaței Tale unde voiu fugi?
Amos 9:2	8	Să voiu sui în ceriu, Tu acolo ești; să voiu pogorî în iad, acolo ești.
	9	Să aș lua arepile zorilor și aș lăcui în marginea măriei,
	10	acolo încă mâna Ta m-are duce pre mine, și dereapta Ta m-are ținea.
	11	Să voiu și zice: „Doară întunearecul mă va acoperi!", întunearecul încă luminează pregiur mine.
	12	Că întunearecul încă nu poate ascunde ceva de Tine, și noaptea ca și zua luminează; întuneare-

ді.

кꙋлꙋи кà лꙋмина ши лꙋминай ка
ꙟтꙋнерекꙋль. Къ тꙋ бирꙋещи гі
рърꙋнкіи міей, ши тꙋ май акопе-
рит пре мине дин згъꙋл майчеи меле.
Лаꙋд пре тине къ лꙋкрꙋриле тале ді
сънт ꙟфрикошате, минꙋнатесь
лꙋкрꙋриле тале, ши сꙋфлетꙋл мієꙋ
щіиле фоарте. Нꙋ фꙋ аскꙋнс єі
трꙋпꙋль міеꙋ де тине кънд фꙋ
зидит ꙟтрꙋ аскꙋнсꙋ, кꙋ мъдꙋріе
кà ꙟ деде сꙋптꙋль пъмънтꙋлꙋи.
Очіи тъи възꙋръ трꙋпꙋль міеꙋ ѕі
ꙟкъ негътит, ши ꙟ карта та
тоате сънт скрісе, съ ва къ ꙟтрꙋ
чꙋте зиле сꙋ зидит ши ꙟкъ
іече оунꙋль дин трꙋ ꙟле фиинд.

Сп. пъинтꙋ, съ ꙟцелъ щіе з. г. ꙋл, мъ мъеа

Єѡ в де

ка:

зі Дерепт ачеа міє фоарте мись
драци кꙋцетеле тале Дмне, фоарте
сꙋ ꙟмꙋлцит мърірма лорь.
пі Съ ле вои нꙋмъра май мꙋлте де
нъсипꙋль, дещептꙋмъ ши ꙟкъ
ѳі сънт кꙋ тине. Съ вей оморъ
пъкътосꙋль Дмне ши бърбації ꙟ
крꙋнтътори, (къророа чей зи) де-
пъртацивъ де мине.
к. Каріи зичеръ ꙟпротива та ръꙋ,
ши лꙋаръ пимаш іи тъи нꙋмеле тъꙋ
ка ꙟдешерть. Аꙋ нꙋ оурѫск пре
чеа че оурѫск пре тине Дмне ши
пре чеа че съ скоалъ пре тине ши
пентрꙋ чеа че съ ръдикъ пре тине
кв тънжеск? Кꙋ оурѫчюне ꙟ-
тре

19		258
culu-i ca lumina, și lumina-i ca întunearecul. Că Tu biruiești rărunchii miei și Tu m-ai acoperit pre mine, din zgăul maicei meale.	13	
Laud pre Tine, că lucrurile Tale sânt înfricoșate; minunate-s lucrurile Tale și sufletul mieu	14	
știi-le foarte. N-au fost ascuns trupul mieu de Tine, când fuiu zidit întru ascunsu cu mândrie, ca în dedesuptul pământului*.	15	*pământul să înțeleage zgăul, mumă-sa
Ochii Tăi văzură trupul mieu încă negătit; și în cartea Ta toate sânt scrise, săva că întru multe zile s-au zidit, și încă neceunul dintru eale fiind.	16	

		CATHISMA
	17	Derept aceaea mie foarte mi-s dragi cugetele Tale, Doamne, foarte s-au înmulțit mărirea lor.
	18	Să le voiu număra, mai multe-s de năsipul; deșteptu-mă, și încă
	19	sânt cu Tine. Să veri omorî păcătosul, Doamne, și bărbații încruntători (cărora le zic): „Depărtați-vă de mine!”
	20	Carii zisără împrotiva Ta rău, și luară pizmașii Tăi numele Tău
	21	în deșert! Au nu urăsc pre ceia ce urăsc pre Tine, Doamne? Și pre ceia ce să scoală pre Tine, și pentru ceia ce să rădică pre Tine
	22	tânjesc? Cu urâciune în-

 Сн҃д.

трѣгъ оурътамь прѐ є́й, ши́ фѹръ мі́е пимáшн. Испитѣщемъ дмне ѿ кѹноаще ини́ма мѧ, чѣркъмъ ши кѹноаще кѹџеле мѣлє. Шѝ ве́ съ чте кáлѣ търъте́ре тръмі́не, ѿ поатъмъ трѹ кáлѣ д вѣчї. кг кд

Кáнтекѹл лѹи Двдъ дáт дáскалѹлѹи Кáнтарилор, рм҃.

Чéить фáломь ачѣсте рѹгътóрю ши мѫгънитóрю, Кѹ ачѣсте дѣдъ роага прѐ дмнзеѹ съ избъвѣаскъ прѐ ел де гонитóрїи лѹи, с҃, дн, в҃, пі́нъ, г҃. ши съпедѣпсѣскъ прѐ пимáшїи лѹи, с҃, ї, ді. а҃. в҃.

Съ мъргѣ кѹ нъдѣжда чѐ áре къвѫ áскѹата дмнзеѹ рѹгъчюна лѹи, с҃, ві, гі, ді. с҃,

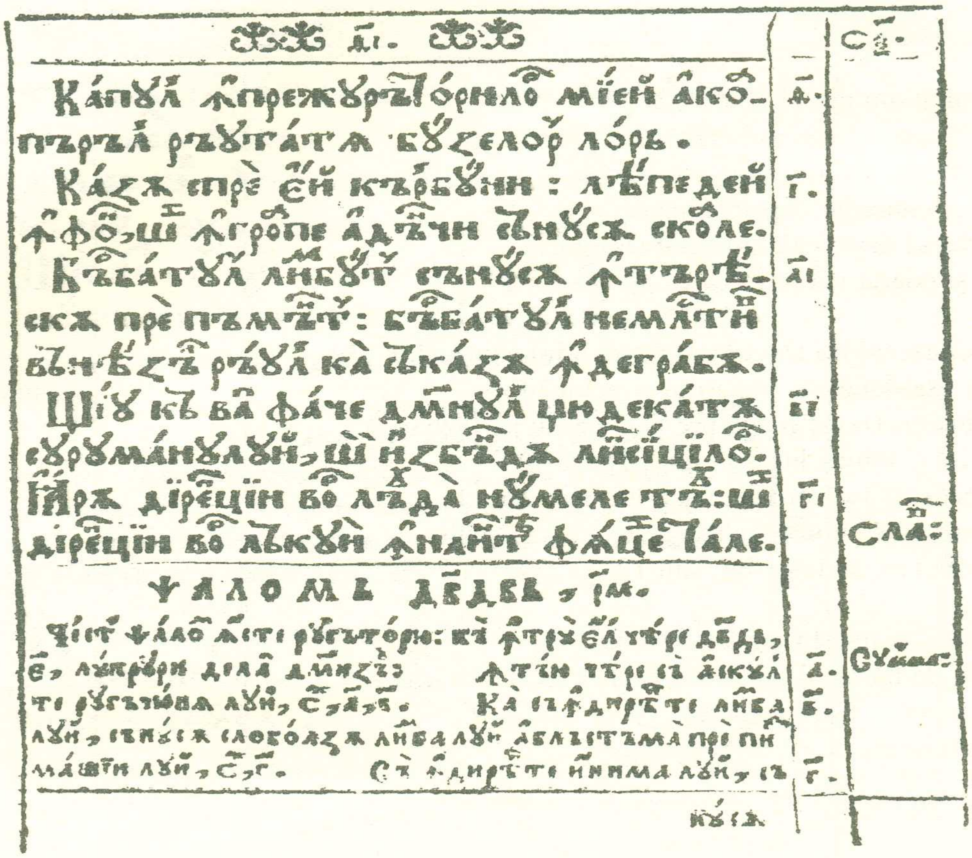
Избъвѣщемъ Дмне дѐ о́мѹль викле́н, де бъбáтѹл немáтви пъзѣщемъ. Кáрїи кѹџетъ рѣѹ тръ ини́мъ, тоатъ ꙃѹа съ ръ- а҃. в҃.

Сѹма:

гь ѿщи. Аскѹть лимба са ка шѣрпеле, венинѹль аспидей сѹпть бѹꙁеле лорь. Пъзѣщемъ дмне де мънѹле пъкътошило де о́мѹль немáтивь апъръмъ: де чѣа че гъдиръ съ мпéнгъ пичóареле мѣле. Фълóшии аскѹнсъръ лáц мїе ши фѹни ѫтиисеръ мрѣжъ ши лънгъ кáле пѹсеръ мїе лáц. Зїш дмнѹлѹй дмнзъѹл мїеѹ є́щи тѹ: аскѹлтъ дмне глáсѹл рѹгъчюнило мѣле. Дмне дмнзеѹ търїа спсенїей мѣле Кáреле акѡпери кáпѹл мїеѹ ѫзи де ръзбóю. Нѹ да дмне пофта са пъкътосѹлѹи, ши кѹџетѹл лѹи нѹл испръви ка съ нѹсъ ѫнáлце. г҃. д҃. е҃. ѕ҃. з҃. и҃.

19		259
treagă urât-am pre ei; și-m fură mie pizmași. Ispitează-mă,	23	
Doamne, și cunoaște inima mea; cearcă-mă și cunoaște cugetele meale.		
Și vez să easte cale întărâtătoare întru mine; și poartă-mă întru calea de veaci.	24	
Cântecul lui David dat dascalului cântărilor 139		
Cest psalom easte rugătoriu și mângâitoriu.		Summa
Că întâiu, David roagă pre Dumnezău să-l izbăvască pre el de gonitorii lui, stih din 2, până 10. Și să pedepsească pre pizmașii lui, stih 10, 11.	1	
Să mângâie cu nădeajdea ce are, că va asculta Dumnezău rugăciunea lui, stih 12, 13, 14.	2	
	Stih	
Izbăvează-mă, Doamne, de omul viclean; de bărbatul nemilostiv	1	
păzează-mă. Carii cugetă rău întru inimă, toată dzua strâng	2	

		CATHISMA
	3	oști. Ascut limba sa, ca șearpele; veninul aspidei – supt
	4	buzele lor. Păzează-mă, Doamne, de mânule păcătoșilor, de omul nemilostiv, apără-mă de ceia ce gândiră să împengă picioarele meale.
	5	Făloșii ascunsără laț mie, și funi întinseră mreajă, și lângă
	6	cale puseră mie laț. Ziș Domnului: Dumnedzăul mieu ești Tu; ascultă, Doamne, glasul rugăciunilor meale.
	7	Doamne Dumnezeu, tăria spăseniei meale, Carele acoperi capul mieu în zi
	8	de războiu: Nu da, Doamne, pohta sa păcătosului și cugetul lui nu-l isprăvi, ca să nu să înalțe!

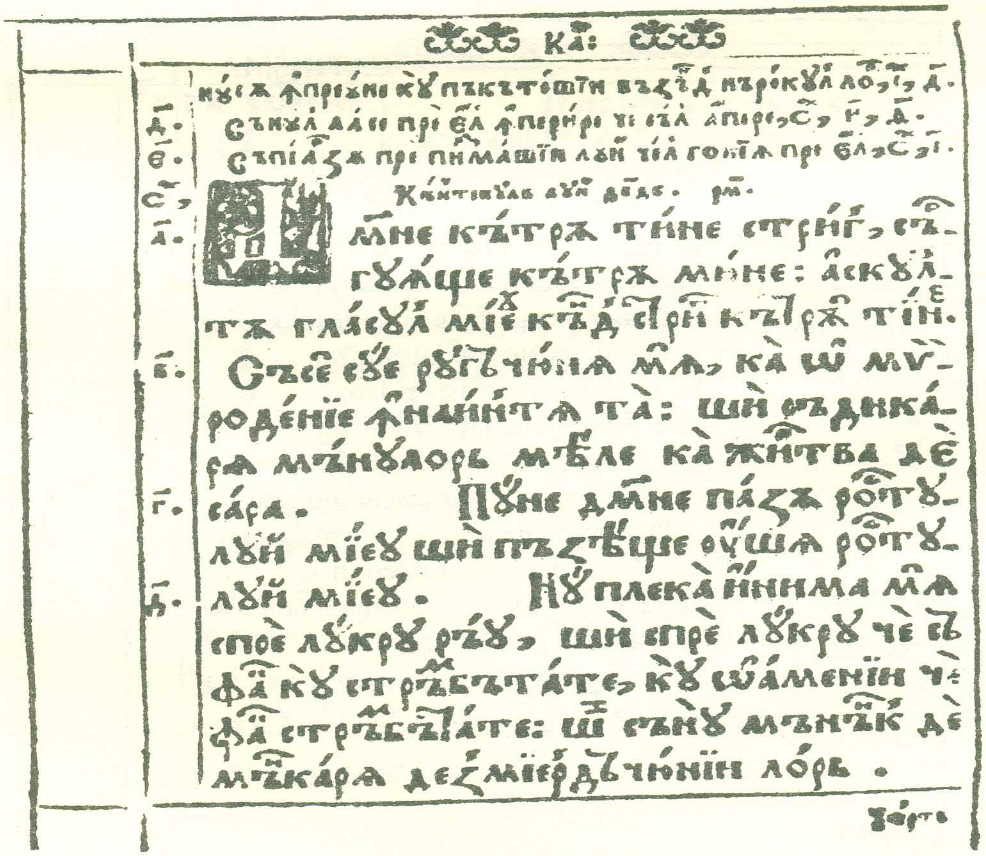

ѯі.

Ка́пꙋл ꙟпрежꙋрꙋл ꙟо́рнило міей ако-
пєрꙋ рꙋꙋта́тꙗ бꙋзелор ло́рь.
Ка́зѫ спре є́й кърбꙋни: ꙟ лепедей
ꙟ фок, ши ꙟ гропе адѫчи съ нꙋ сѫ сколе.
Бърбатꙋл лимбꙋт сѫ нꙋ сѫ ꙟтърезе-
скѫ пре пъмѫнт: бърбатꙋл немилостив
въ нꙗ ѫзъ рꙋꙋл ка съ ка́зѫ ꙟ дегра́бъ.
Щіꙋ къ ва фа́че домнꙋл цꙋдека́тѫ
сꙋрꙋма́нꙋлꙋй, ши избꙋндѫ мишеилор.
Ꙗрѫ дірєпцій вор лъꙋда нꙋмеле тъꙋ: ши
дірєпцій вор лъкꙋи ꙟнаинтѣ фꙗцеи тале.

Ѱалом лꙋ Давид, рм.

Ѱалом лꙋй Давид, ...

ка:

Скꙋлареа мѫинилор меле ка жертва де сарѫ ...

Кънтарєа лꙋй Давид. рм.

Доамне кѫтрѫ тіне стригъ, съ-
ꙋжаще кѫтрѫ мине: аскꙋлтѫ гла́сꙋл міеꙋ кънд стриг кѫтрѫ тіне.
Съсе ꙋзе рꙋгъчиꙋна мѣ, ка ꙋ мꙋ-
родєніе ꙟнаинтѣ та: ши рѫдика-
рѣ мѫнꙋлорь меле ка жертва де
са́рѫ. Пꙋне доамне па́зѫ ротꙋ-
лꙋй міеꙋ ши пъзѫще оуша ротꙋ-
лꙋй міеꙋ. Нꙋ плекаминима мѣ
спре лꙋкрꙋ рѫꙋ, ши спре лꙋкрꙋ че съ
фак кꙋ стръбътате, кꙋ ѡаменій че
фак стрѫбѫтате: ши съ нꙋ мѫнѫнк де
мѫка́рѣ дезміердъчиꙋніи ло́рь.

19		260
Capul împrejurătorilor miei acoa- pără-l răutatea buzelor lor.	9	
Cază spre ei cărbuni; leapede-i în foc și în groape adânci, să nu să scoale.	10	
Bărbatul limbut să nu să întăreas- că pre pământ; bărbatul nemilostiv vânează-l răul, ca să cază îndegrabă.	11	
Știu că va face Domnul giudecată surumanului și izbândă lipsiților.	12	
Iară dirępții vor lăuda numele Tău și dirępții vor lăcui înaintea feaței Tale.	13	Slava
Psalomĭ Dv̄dvĭ 140		
Cest psalom easte rugătoriu, că întru el ceare David		Summa
5 lucruri de la Dumnezău: Întâiu, ceare să ascul-	1	
te rugăciunea lui, stih 1, 2. Ca să îndireapte limba	2	
lui, să nu să sloboază limba lui a blăstăma pre piz-		
mașii lui, stih 3. Să îndireapte inima lui, să	3	

		CATHISMA
		nu să împreune cu păcătoșii, văzând nărocul lor, stih 4.
	4	Să nu-l lase pre el în perire, ce să-l apere, stih 8, 9.
	5	Să piarză pre pizmașii lui ce-l goniia pre el, stih 10.
	Stih	**Cântecul lui David 140**
	1	Doamne, cătră Tine strig, sâr- guiaște cătră mine; ascul- tă glasul mieu când strig cătră Tine.
	2	Să se suie rugăciunea mea ca o mi- rodenie înaintea Ta; și rădica- rea mânulor meale – ca jirtva de
	3	sara. Pune, Doamne, pază rostu- lui mieu și păzeaște ușea rostu-
	4	lui mieu. Nu pleca inima mea spre lucru rău și spre lucru<ri> ce să fac cu strâmbătate, cu oamenii ce fac strâmbătate; și să nu mănânc de mâncarea dezmierdăciunii lor.

Сдѧ

ді.

Чатемѫ пре мине дерептȣл ши | е.
миляй ва фи, ши чертемѫ пре
мине ши ва фи оунсоаре капȣлȣй
миеȣ, ши нȣш крȣце де капȣл мие,
къде чева фи ачела дечела ва фи
май въртось рȣгъчюна ма ꙟтрȣ
невоя лорь. Лапедесѫ спре | ѕ.
пиатрѫ џидечии лорь, съ аȣзѫ кȣ-
винтеле меле къ де змиердате.
Кȣмь тае ши депикѫ (лемнеле) | з.
пре пъмѫнть: аша рѫкнрате ша-
селе ноастре лъгѫ мормѫнть.
Къ кътрѫ тине Дмне Дмнезъȣ | и.
окии миеи, ꙟтине мъндъдȣеск,
нȣ луа сȣфлетȣль миеȣ.
Пъзѣщемѫ де кȣрса че лъцирѫ | ѳ.

шѝ

кá:

миє, ши де лацȣрнле фъкътоарилор не-
дерепатате. Съкадзѫ пъкъто-
шии ꙟмрежиле сале: пънѫ воюи трє-
че еȣ дей преȣнѫ (кȣаи миеи.)

Ѱ А Л О М Ъ, рма.

Сȣмма:

а. Кȣпринде чеȧсть Ѱаломь рȣгъчюна лȣи Двдь, кȣ кара съ рȣгѫ лȣ Дмнзъ кѫдь фȣџиа де фаца лȣи Саȣль ши съ аскȣнсе ꙟпещере кѫдь тъе дин поале вешмѫнтȣлȣ лȣи Саȣль, стх, а.

в. Дȣпѫ ачѣа съроагѫ съ мънтȣаскѫ Дмнезъȣ пре ель пентрȣ къ нȣ ава лок де скъпаре ши де фраціи лȣи ера пъръсить, с, е.

г. Арѫтъш нъдѣжда че аре ꙟтрȣ Дмнезъȣ, с, ѕ.

д. Пота лȣи ꙟтъръщеш кȣ чѣсте, д, лȣ:

а. Къ елȣи съпѫрать ши сѣрȣмань, с, з.

в. Къ пи мѫшиилѫи сѫть май пȣтѣрнии декъ е, і, з.

г. Къ ꙟтрѫ пещер зъча ꙟкии ка ꙟтрȣ темниця, с, и.

д. Къ де лȣ ва избъви ва лъȣда нȣмеле лȣи Дмнезъȣ ꙟкѫ ши алци крединчош ꙟпреȣнѫ кȣ ель.

Кѫн

19		261
Cearte-mă pre mine dereptul și milă-i va fi, și cearte-mă pre mine, și va fi unsoare capului mieu, și nu o cruțe de capul mieu; că de ce va face aceaea, de-aceaea va fi mai vârtos rugăciunea mea întru nevoia lor.	5	
Leapede-să spre piatră giudecii lor; să auză cuvintele meale, că-s dezmierdate.	6	
Cum taie și despică (leamnele) pre pământ: așa-s rășchirate oasele noastre lângă mormânt.	7	
Că cătră Tine-s, Doamne Dumnezău, ochii miei; în Tine mă nădăjduiesc; nu lua sufletul mieu.	8	
Păzeaște-mă de cursa ce-m lățiră	9	

		CATHISMA
		mie și de lațurile făcătorilor-nedireptate.
	10	Să cază păcătoșii în mrejile sale, până voiu treace eu dempreună (cu ai miei).
		Psalom 141
Summa	1	Cuprinde cest psalom rugăciunea lui David cu carea să rugă lui Dumnezău când fugiia de fața lui Saul și să ascunse în peștere; când tăie din poalele veșmântului lui Saul, stih 1.
	2	După aceaea, să roagă să-l mântuiască Dumnezău pre el, pentru că nu avea loc de scăpare și de frații lui era părăsit, stih 5.
	3	Arată-ș nădeajdea ce are întru Dumnezău, stih 6.
	4	Pohta lui întăreaște-o cu ceaste 4 lucruri:
	1	Că elu-i supărat și suruman, stih 7.
	2	Că pizmașii lui sânt mai putearnici decât el, stih 7.
	3	Că într-acea peștere zăcea închis ca într-o temniță, stih 8.
	4	Că de-l va izbăvi, va lăuda numele lui Dumnezău; încă și alți credincioș – împreună cu el.

Дї.

Сꙁв.

Кѫнтекꙋл лꙋй Дв, ꙟ сепцꙋиторю, Кѫнд ера ꙟ пещера рꙋгъчюна лꙋй кътрѫ Дмнꙁъꙋ. рма.

Кꙋ гласꙋл мїеꙋ кътрѫ Дмнꙋл стриг, кꙋ гласꙋл мїе кътрѫ Дмнꙋл мърог. (а.)

Върсꙋ ꙟнаинта лꙋй рꙋгъчюна ма. ши ꙟнаинта лꙋй спꙋю сꙋпърара ма. (в.)

Кѫнд съ сфършїа ꙟтрꙋ мине сꙋфлетꙋл мїеꙋ, ши тꙋ кꙋнощей кърара ма ꙟкала че ꙟблам, аскꙋнсъръ кꙋрсѫ мїе. (г.)

Кѫꙋта спре дерепта ши веда ши нꙋ ера чине съмѫ кꙋноаскѫ пре мине: пери фꙋга ма дела мине, ши нꙋ ера чине съ каꙋте сꙋфлетꙋл мїеꙋ. (пентрачѣма,) (д.)

Стригаю кътрѫ тине (е.)

чче Дмне

КА:

Дмне ши зиш, тꙋ ещи нъдажда ма ши парта ма ꙟпъмѫнтꙋл вїилор. (ѕ.) Ꙟа аминте рꙋгъчюна ма къ ам скъзꙋт фоарте: избъвѣщемѫ де гонитории мїей: къ маи тари декът мине.

(з.) Скоате дин темницѫ сꙋфлетꙋл мїеꙋ, ка съ лаꙋд нꙋмеле тъꙋ пентрꙋ мине те вор лъꙋда ши дерепцїи кѫнд вер фаче бине мїе.

Сꙋмма:

ѰАЛОМЪ, рмв.

Честь Ѱаломь есте рꙋгъто къ кꙋпринде рꙋгъчюна лꙋй Двдь къ кара стрꙋга кѫнд фꙋџїа де фаца лꙋй Саꙋль, ши чере дела Дмнꙁъꙋ, г, лѫ:

(а.) Ꙟтѫю чере съ ль избъвяскѫ пре ель Дмнꙁъꙋ де гоана лꙋй Саꙋль, е, днтѫю, пънѫ, г, аі.

(в.) Кꙋй съ а ꙟдерепте пре ель кꙋ Дкꙋл сфнт, і, гі.

Ка

19		262
Cântecul lui David învățătoriu, când era în peștere, rugă-ciunea lui cătră Dumnezău 141	Stih	
Cu glasul mieu cătră Dom-nul strig, cu glasul mieu cătră Domnul mă rog.	1	1 Sam. 1:24
Vărsu înaintea Lui rugăciunea mea și înaintea Lui spuiu supărarea mea.	2	
Când să sfârșiia întru mine sufle-tul mieu, și Tu cunoșteai că-rarea mea; în calea ce îmbla, ascunsă-ră cursă mie.	3	
Căuta spre dereapta și vedea: și nu era cine să mă cunoască pre mine; peri fu-ga mea de la mine și nu era cine să caute sufletul mieu.	4	
(Pen-tr-aceaea) Strigaiu cătră Tine,	5	

		CATHISMA
		Doamne, și ziș: Tu ești nădeajdea mea și partea mea în pământul viilor.
	6	Ia aminte rugăciu-nea mea, că am scăzut foarte; izbăvește-mă de gonitorii miei, că-s mai tari decât mine.
	7	Scoate din temniță sufletul mieu, ca să laud numele Tău; pen-tru mine Te vor lăuda și derep-ții când veri face bine mie.
		Psalom 142
Summa		Cest psalom easte rugătoriu, că cuprinde rugă-ciunea lui David cu carea să ruga când fugiia de fața lui Saul; și ceare de la Dumnezău 3 lucruri:
	1	Întâiu, ceare să-l izbăvască pre el Dumnezău de goana lui Saul, stih dintâiu, până 10, 11.
	2	Cum să-l îndereapte pre el cu Duhul Sfânt, stih 13.

мі. | Сѯг.

Ка съ пїарзъ прє гонитóрїи лꙋи, Сѯ, бі. Г.

Пота лꙋи ꙟтърѣщєѡ къ тѣєтє, Є, лꙋкрꙋри.

Аꙟ...ю къ Дмнзъꙋ сꙋ фъгъдꙋитъ лꙋи ꙟпъръцїє, Сѯ, А. А.

Къ Єлꙋи ꙟперире маре, Сѯ, Г. В.

Къ єꙟпъчара лꙋи ѧстє фоарте грѧ, Сѯ, Г, Д. Г.

Къ нъдѣда лꙋи ѧстє ꙟтрꙋ Дмнзъꙋ, Сѯ, S, З, Н. Д.

Къ дєлѧва йзвъви Дмнзъꙋ прє ѳва лъꙋда прє дꙋмнєзъꙋ ши Єль ши крєдинчошїи дє прєꙋнѫ къ Єль. Є.

Ѱалѡмъ дѣдвъ, рмв. Сѯ,

Дмне аскꙋлтѫ рꙋгъчюна мѧ, ꙟ дїмитє рꙋга мѧ пєтрꙋ адєвърꙋль тъ аскꙋлтъмѫ пєтрꙋ дєрєптатѧ та: А.

Ши нꙋ ꙟтра ꙟпърѫ кꙋ слꙋга та: къ нꙋсъва ꙟдєрєпта ꙟнаинтѧ та нє оу вїꙋ. В.

Къ гонѣщє пимлашꙋль сꙋфлєтꙋл мїєꙋ, зъдробїта дє пъмѫнть вїаца мѧ пꙋсємѫ ꙟтꙋнєрєчє ка пємоѵрцїи дєдємꙋлт. Г. | асѧ.кг О, вг.

| Ка: |

Ши съмѫнї ꙟтрꙋ минє сꙋфлєтꙋл мїєꙋ: ши сѧ тꙋрбꙋрѫ ꙟтрꙋ минє инима мѧ. | еи.кз.а, | Д.

Поменєскꙋмѫ дє зилєлє дєдємꙋлт: кꙋџєтꙋмѫ ꙟто лꙋкрꙋл тъ, ꙟлꙋкрꙋл мѫнилор талє гъдєскꙋмѫ. | Є.

Тиzꙋ кътрѫ тинє мѫнꙋлє мѣлє: сꙋфлєтꙋл мїєꙋ ка пъмѫнтꙋл сєчєто (дорѣщє) кътрѫ тинє. | S.

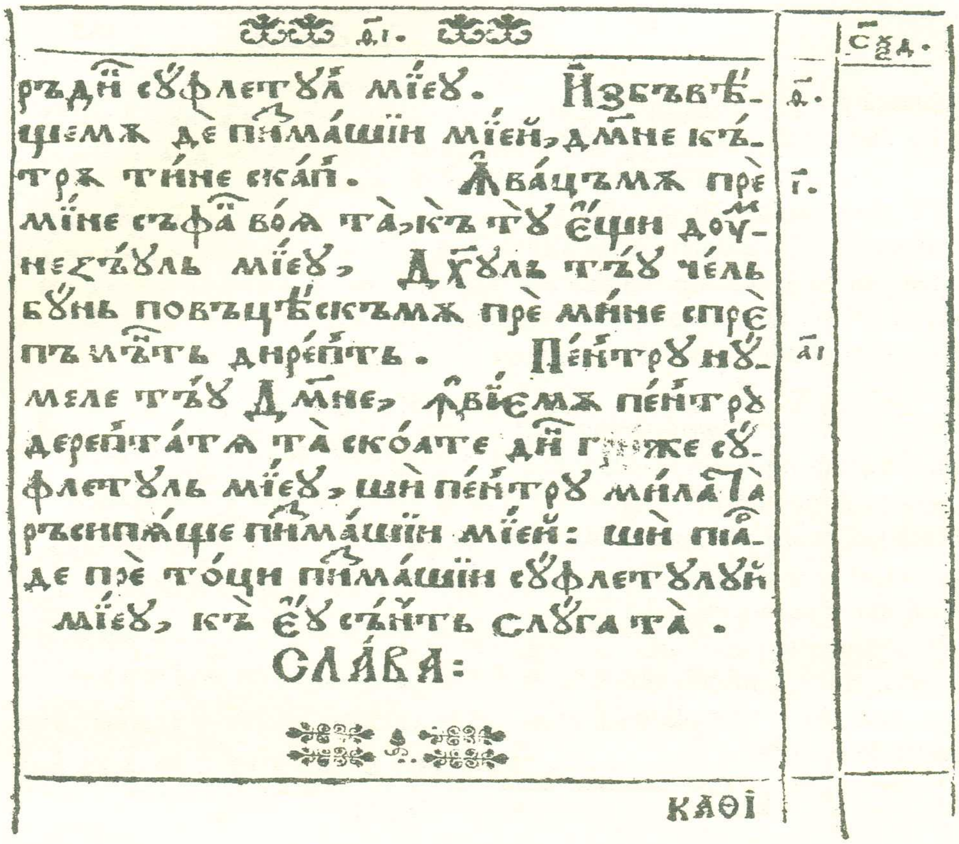
Ꙟдєграбѫ аскꙋлтъмѫ Дмнє, къ съсфършащє сꙋфлєтꙋль мїєꙋ нꙋ ꙟтоарчє фаца та дє минє ши мъвои асъмъна чєлора чє погорѫ ꙟгропѫ. | З.

Фѫ мїє съ аꙋz дєдимінѣцѫ мила та къ ꙟтинє мѫ нъдъждꙋєск: арѫтъмі Дмнє кала прє карѧ вои ꙟмбла, къ кътрѫ тинє | асѧ.кг. О, кд. | Н.

ръдн

19		263
Ca să piarză pre gonitorii lui, stih 12.	3	
Pohta lui întărească-o cu ceaste 5 lucruri:		
Întâiu, că Dumnezău i-au făgăduit lui împărăție,	1	
stih 1. Că elu-i în perire mare, stih 3	2	
Că supărarea lui easte foarte grea, stih 3, 4.	3	
Că nădeajdea lui easte întru Dumnezău, stih 6, 7, 8.	4	
Că de-l va izbăvi Dumnezău pre el, va lăuda pre Dumnezău și el, și credincioșii dempreună cu el.	5	
Psalomŭ Dv̌dvĭ 142	Stih	
Doamne, ascultă rugăciunea mea, ia aminte ruga mea, pentru adevărul Tău; ascultă-mă pentru dereptatea Ta.	1	
Și nu întra în pâră cu sluga Ta; că nu să va înderepta înaintea Ta neci	2	
un viu. Că goneaște pizmașul sufletul mieu; zdrobit-au de pământ viața mea, puse-mă în tunearece, ca pe morții de demult.	3	1 Sam. 23:23

		CATHISMA
Ps. 27:1	4	Și să mâhni întru mine sufletul mieu; și să turbură întru mine
	5	inima mea. Pomenescu-mă de dzilele de demult: cugetu-mă în tot lucrul Tău, în lucrul mânilor Tale
	6	gândescu-mă. Tinzu cătră Tine mânule meale; sufletul mieu ca pământul secetos (doreaște) cătră
	7	Tine. Îndegrabă ascultă-mă, Doamne, că să sfârșaște sufletul mieu; nu întoarce fața Ta de mine, și mă voiu asămăna celora ce pogor
1 Sam. 23:24	8	în groapă. Fă mie să auz de dimineață mila Ta, că în Tine mă nădăjduiesc; arată-m, Doamne, calea pre carea voiu îmbla, că cătră Tine

ді.

рѫдй сꙋфлетꙋлꙋ мїеꙋ. Избъвѣщемъ де пимӑшїи мїей, Дмне къ тръ тине скап. Авѫцъмъ пре мине съ фак вое та, къ тꙋ ещи Дꙋмнезъꙋль мїеꙋ, Дхꙋль тъꙋ чель бꙋнь повъцѣскъмъ пре мине спре пъмѫнть дирепть. Пентрꙋ нꙋмеле тъꙋ Дмне, авїемъ пентрꙋ дерептата та скоате дин грижꙋ сꙋфлетꙋль мїеꙋ, шй пентрꙋ мила та ръснпѫще пимӑшїи мїей: шй пиаде пре тоци пимӑшїи сꙋфлетꙋлꙋй мїеꙋ, къ еꙋ сѫнть слꙋга та.

СЛАВА:

КАѲІ

Сд. а. г. ді.

КАѲІСМА, К. Ѱалом ДВК, рмг.

Сꙋмма: а. Давіь аvіесть Ѱалом, атъю де харъ лꙋй Дмнезъꙋ пентрꙋ къ йаꙋ дать лꙋй бирꙋинцъ пре пизмашии лꙋй, с, в, г, д. б. Дꙋпъ аче а роагъ пре Дмнезъꙋ съй дъ извѫдѫ шй пре алалци пизмашии ай лꙋй, с, в, пънъ, ві. г. Съ роага пентрꙋ інлтѣни, ка съ фаkъ вини кꙋ ей, с, ві. Шй нꙋмаръ, е, лꙋкрꙋри че ле потѫще ло дела Дмнезъ. а. Атъю ле потѣще същѫтате, шй тинирило вътъпт с, ві. а, в, Дестꙋлїе де хранъ, с, гі. Спорю а припашии добитоачело, с, гі, ді. Съпъзѣска тꙋмеле ло, с, ді. Съле дапате ацарало.

к с а і ке, о, е. ае, вн: ві. с, г, ае. с. а.

Ѱаломꙋл лꙋй Давід апротика лꙋй Голіад, рмг.

Бл҃вит Дмнꙋл Дмнезеꙋл мїеꙋ, чела че авацъ мѫнꙋле меле спре ръзбою, шй деџетеле меле спре ѡасте.

мйал

19		264
rădic sufletul mieu. Izbăveaș- te-mă de pizmașii miei; Doamne, că- tră Tine scap.	9	
Învață-mă pre mine să fac voia Ta, că Tu ești Dum- nezăul mieu; Duhul Tău cel bun povățească-mă pre mine spre pământ dirept.	10	
Pentru nu- mele Tău, Doamne, învie-mă; pentru dereptatea Ta scoate din grije su- fletul mieu; și pentru mila Ta răsipeaște pizmașii miei și piar- de pre toți pizmașii sufletului mieu; că eu sânt sluga Ta. Slava.	11	

Summa	1 2 3	**Cathisma 20.** ***Psalo(m) Dv(d)v*** **143** David în cest psalom întâiu dă har lui Dumne- zău pentru că i-au dat lui biruință pre pizma- șii lui, stih 2, 3, 4. După aceaea, roagă pre Dumnezău să-i dea izbândă și pre alalți pizmași ai lui, stih 5, până 12. Să roagă pentru israilteani, ca să facă bine cu ei, stih 12. Și nu- mără 5 lucruri ce le pohteaște lor de la Dumnezău:
	1 <2>, 3 4 5	Întâiu, le pohteaște sănătate și tinerilor, vârtute, stih 12. A 2, destulie de hrană, stih 13. Sporiu în pripașii dobitoacelor, stih 13, 14. Să păzească turmele lor, stih 14. Să le dea pace în țara lor.
2 Sam. 22:2,35; Ps. 17:3,35	Stih 1	**Psalomul lui David \mprotiva lui Goliath 143** Blagoslovit – Domnul Dumnezeul mieu, Cela ce învață mâ- nule meale spre războiu și deagetele meale, spre oaste!

к.

Мила ма ши скъпара ма, ꙟнъл-
цара ма ши избъвиториюл мїеу,
скутул мїеу ꙟтру ел мъ нъдъду-
еск, кареле плѣкъ ѡамении мїеи
супть мине.   Дмне че ѧсте г.
ѡмул, де сокотещи пре ел? сау
фїюль ѡмулуй де сокотещи пре е
Ѡмул съ асамънъ де шецїен, д.
зилеле луй сънтъ ка оумбра трекътоаре.
Дмне плѣкъ черюриле тале ши є.
погоарѫ: атинџе мунцїи ши фумъгă-
воръ.   Слобози фулџере шии ѕ.
ръкиръ пре ей: слобози съџециле
тале ши турбуръ пре ей,
Тримѣте мъна та де сус: избъ- з.
вѣщемъ ши скоатемъ дин апе мул-

кд:

те дин мъна фїилоръ стреини.
Акърора гура гръѧще ꙟдешерт: и.
ши дирѣпта лоръ, ѧсте дирѣптъ
минчиноасъ.   Дмне кънтекъ ѳ.
ноу кънт цїе, ꙟ псалтире ку і,
струне кънтавоиу цїе.   Чела че дай і.
мънтуире Краилѡр, чела че избъ-
виши пре Давидъ слуга та де армъ ра.
Избъвѣщемъ ши скоатемъ дин аі
мъна фїилоръ стреин, акърора гура
гръѧще минчюни ши дирѣпта лор
ѧсте дирѣптъ минчиноасъ.
Ка съ фїе фїии ноштри ка ръсадуриле ві
крескътоаре ꙟтинерѣциле сале:
ши фїиле ноастре ка пїетриле чоплите че ꙟ оунгюль бесѣречїи.

20		265
Mila mea și scăparea mea, înălțarea mea și izbăvitoriul mieu, scutul mieu: întru El mă nădăjduiescu, Carele pleacă oamenii miei supt mine.	2	2 Sam. 22:48; Ps. 17:48
Doamne, ce easte omul, de-l socotești pre el? Sau fiiul omului, de-l socotești pre el?	3	Iov 7:17; Ps. 8:<4>; Evr. 2:6
Omul să asamănă deșerției; zilele lui sânt ca umbra trecătoare.	4	Ps. 38:6; 61:10; Iov 14:2
Doamne, pleacă ceriurile Tale și pogori; atinge munții și fumăgavor.	5	
Slobozi fulgere și-i răschiră pre ei; slobozi săgețile Tale și turbură pre ei.	6	
Trimeate mâna Ta de sus; izbăveaște-mă și scoate-mă din ape mul-	7	

		CATHISMA
		te, din mâna fiilor streini:
	8	A cărora gură grăiaște în deșert; și direapta lor easte direaptă minciunoasă.
	9	Doamne, cântec nou cânt Ție; în psaltire cu 10 strune cânta-voiu Ție,
	10	Cela ce dai mântuire crailor, Cela ce izbăviș pre David, sluga Ta, de armă rrea.
	11	Izbăveaște-mă și scoate-mă din mâna fiilor streini, a cărora gură grăiaște minciuni și direapta lor easte direaptă minciunoasă.
*<fii>ce<le>	12	Ca să fie fii<i> noștri ca răsadurile crescătoare în tinereațile sale; și fiiele* noastre, ca pietrile cioplite ce-s în unghiul besearecii.

К.

Ши вистіареле ноастре плине де хранѫ нечетатѫ, ѡиле ноастре съфѫте ѡ міе ши, і, міи: улиѡеле ноастре. Боій ноцйри съ фіе граши: нечи сфѫрѫмѫ, не робіе, нечи ѡ желуіниц, съ ну фіе ѫ оулицеле ноастре.

Ферічіц де ѡменіи кърора аше сънт аче́ста, ферічі де ѡаменіи че ліе Дмнул Дмнезѫул лор.

Ψалом, рмд.

Ѫцест Ψалом лаудѫ дед пре Дмнзѫу пентру путера ши мърира ши бунътата луи чеу арътат кътрѫ тоци ѡаменіи, чи май вѫртос кътрѫ кредінчоши бунътата кътрѫ тоц ѡаменіи съкуприн де, С, З, Н, Д, ДІ, ЄІ, SІ.
Бинеле чѣу фъкут кѫ кредінчошіи ѫсте, Г, НІ, ДІ, К.

ГІ	
ДІ	
ЄІ	НІ: ЛВ. СІ ЕІ. ХД. Є.
А.	Сумма:
В.	

C ѯS.

ч ѵ г — лау

Ка:

С,

Лауда луи Дед, рмд.

І. Ѫнáлцуте Дмнзѫл міе, ѫпъратул міеу, ши блавеску нумеле тѫу ѫвечій де вѣкь.

В. Тоатѫ зуа блавеськ пре тине, ши лауд нумеле тѫу ѫвечіи де вѣкь.

Г. Мареі Дмнул ши лъудатуй форте ши мърира луй ѫсте некуприсѫ.

Д. Унь нѣмь алтуй нѣмь ва спуне лукрурилеТале, ши търііле тале ле во вести.

Є. Фрѫмсеца славеі ши мърирей тале ши минунате лукруриле тале грѫеськ.

S. Ши путѣра ѫфрикошате лукрурилор тале грѫиво-

ши

20		266
Și vistiarele noastre – pline de hrană neîncetată; oile noastre să feate o mie și 10 mii în staulele noastre.	13	
Boi<i> noștri să fie grași; neci o năvală, neci robie, neci o jeluință să nu fie în ulițele noastre.	14	
Fericiț de oamenii cărora le sânt aceastea, ferice de oamenii ce li-e Domnul Dumnezăul lor!	15	Ps. 32:12; 64:5
Psalom 144		
În cest psalom laudă David pre Dumnezău pentru putearea și mărirea și bunătatea Lui ce-au arătat cătră toți oamenii, ce mai vârtos cătră credincioș; bunătatea cătră toț oamenii să cuprinde, stih 7, 8, 9, 14, 15, 16.	1	Summa
Binele ce-au făcut cu credincioșii easte stih 18, 19, 20.	2	

		CATHISMA
	Stih	**Lauda lui David 144**
	1	Înalțu-Te, Dumnezăul mieu, Împăratul mieu; și blagoslovescu numele Tău în veacii de veac.
	2	Toată dzua blagoslovesc pre Tine; și laud numele Tău în veacii de veac.
	3	Mare-i Domnul, și lăudatu-i foarte; și mărirea Lui easte necuprinsă.
	4	Un neam altui neam va spune lucrurile Tale; și tăriile Tale le vor vesti.
	5	Frâmseațea slavei și mărirei Tale și minunate lucrurile Tale grăiesc.
	6	Și putearea înfricoșeate lucrurilor Tale grăi-vor.

Ши мърира та воiю спꙋне, помана мꙋлцимеи бꙋнътъцилор тале ворь избꙋкни, ши дерептатꙗ та ворь стрига. (Зикъдь) з.

Ꙟдꙋрать ши милостивꙋи Дмнꙋлъ, ꙟделꙋнгь ръбдъторю ши мꙋлть милостивь. н.

Бꙋнꙋи Дмнꙋль тꙋтꙋрора, ши милеле лꙋи спре тоте фаптеле лꙋи. д.

Лаꙋдете пре тине Дмне тоате фаптеле тале: ши милошии тъи бдагословскъте пре тине. i.

Слава ꙟпърѫцiеи тале зи ши пꙋтерꙗ та гръеск. аi.

Съ арате фiилор омeнилор пꙋтериле лꙋи ши слава стрълꙋчирiи ꙟпърѫцiеи лꙋи. вi.

Ꙟпърѫцiꙗ та ꙟпърѫцiе ꙟтꙋ тоти гi.

Iсх. ад. с. з. чн. аi. гi. ни. вн. ча. с. еi.

 вечiин

вечiин, ши бiрꙋира та ꙟто неамꙋл ши неамꙋл. (Крединчосꙋи Дмнꙋл ꙟтоате кꙋвинтеле сале, ши милос ꙟтоте фаптеле сале.) дi.

Дмнꙋл разимѫ тот чеа че вор съкадѫ ши ръдикѫ пре тот плекацiин. еi.

Окiи тꙋтꙋрора ꙟтрꙋ тине нъдъдꙋеск, ши тꙋ ле даи лор хранѫ ꙟвреме де тръбѫ. ѕi.

Дешкизи мъна та ши сатꙋри тот чеи вiи спре вое. зi.

Дрептꙋи Дмнꙋл ꙟтоте къиле сале, ши свинт ꙟтоте лꙋкрꙋрiле сале. нi.

Апропеи Дмнꙋл де тоти чеи кiамѫ пре ел, тꙋтꙋрор чеи кiамѫ пре ел ꙟадевър. дi.

Фачевоꙗ челор че се тем де ел, ши рꙋгъчюни лор аскꙋлтъ, ши спѫсѫще пре ей. к.

Пъзеще Дом- ка

Чiнть i жнинѫ

20		267
Și mărirea Ta voiu spune, pomana mulțimei bunătăților Tale vor izbucni; și dereptatea Ta vor striga (zicând).	7	
Îndurat și milostivu-i Domnul; îndelung răbdătoriu și mult milostiv.	8	Ex. 34:7; Num. 14:18; Ps. 94:15
Bunu-i Domnul tuturora; și milele Lui – spre toate faptele Lui.	9	
Laude-Te pre Tine, Doamne, toate faptele Tale; și miloșii Tăi blagoslovească-Te pre Tine.	10	
Slava împărăției Tale zic; și putearea Ta grăiesc.	11	
Să arate fiilor oamenilor puterile Lui și slava strălucirii împărăției Lui.	12	
Împărăția Ta împărăție easte în toț	13	

		CATHISMA
		veacii; și biruirea Ta – în tot neamul
Cest stih jidoveaște nu-i	14	și neamul. (Credinciosu-i Domnul în toate cuvintele Sale; și milos în toate faptele Sale).
	15	Domnul razimă toț ceia ce vor să cază; și rădică pre toț plecații.
	16	Ochii tuturora întru Tine nădăjduiesc; și Tu le dai lor hrană în vreame de treabă.
	17	Deșchizi mâna Ta și saturi toate ce-s vii spre voie.
	18	Direptu-i Domnul în toate căile Sale și-i milostiv în toate lucrurile Sale.
	19	Aproape-i Domnul de toț ce cheamă pre El, tuturora ce cheamă pre El într-adevăr.
	20	Face voia celora ce să tem de El și rugăciunea lor ascultă-o;
	21	și spăseaște pre ei. Păzeaște Dom-

к.

нꙋл пре то чѧ чел юбеск пре єл, ши то пъкътошїи ръсипѣщей.

Лада дмнꙋлꙋй гръѧще ротꙋл мїе, ши съ бл꙼вѣскѫ то трꙋпꙋл нꙋмелє сфнт ал лꙋй, ꙟвѣк ши ꙟвѣкꙋ де вѣк.

Аллилꙋїа, рме.

Ꙟчест псало дедь, дѫ ꙟвъцътꙋрѫ тꙋтꙋрор ꙟтрꙋ чине тревꙋѧще съ пꙋе нъдѣждѫ нꙋ ничи ꙟтрꙋ ѡ съва карѧ фи пꙋтѣрник, чи нꙋмай ꙟсингꙋрь ꙟдꙋмнезъ. къ аша нꙋва фи дешартѫ нъдѣждѫ ло, ши аша во фи феричици, с, є. Ачаста ѡ ꙟтъреще кꙋ, г, лꙋкрꙋри. Ꙟтѫю къ дмнзъй пꙋтѣрник, с, в, Кѣй адевърат, с, в. А, г, Къбꙋнътѣцѧ лꙋй дмнзъ мꙋте кътрѫ ѡамени, с, з, и, д.

Дꙋпѫ ачеста лаꙋдѫ пре тоци съ лаꙋде пре дꙋмнезъꙋ ши еꙟ кѫ съфъгъдꙋѧще къвалъда, с, в.

Аллилꙋїа, рме.

Лаꙋдѫ сꙋфлетꙋл мїеꙋ пре дꙋмнꙋл.

Лъꙋдавою пре дꙋмнꙋл ꙟтрꙋ вїаца

ма

Слав:

Сꙋмма:

кв. а. в. с, а. в.

Кѧ:

ма: къ тавою Дмнзълꙋй мїеꙋ пънѫ вою фи.

г. Нꙋвѫ нъдъдꙋиреци ꙟпꙋтѣрничь, ꙟфїй ѡменїлѡ ꙟтрꙋ карї нꙋе сп꙼сенїе.

д. Ꙟсе сꙋфлетꙋл лꙋй ши съ ꙟтоарче ꙟпъмѫнтꙋл съꙋ: ꙟтрачѣѧ зи ворь пери тоате кꙋџетеле лꙋй.

є. Ферничїтꙋй чела чей дмнзеꙋл лꙋй Їаков аџюторю лꙋй ши кꙋїй нъдѣждѧ ꙟдмнꙋль Дмнзъꙋл съꙋ.

ѕ. Чела че аꙋ фъкꙋть черюл ши пъмѫнтꙋл, марѧ ши тоат че ꙟтрꙋ ѧле: кареле пъзѣще адевърꙋль ꙟвѣк.

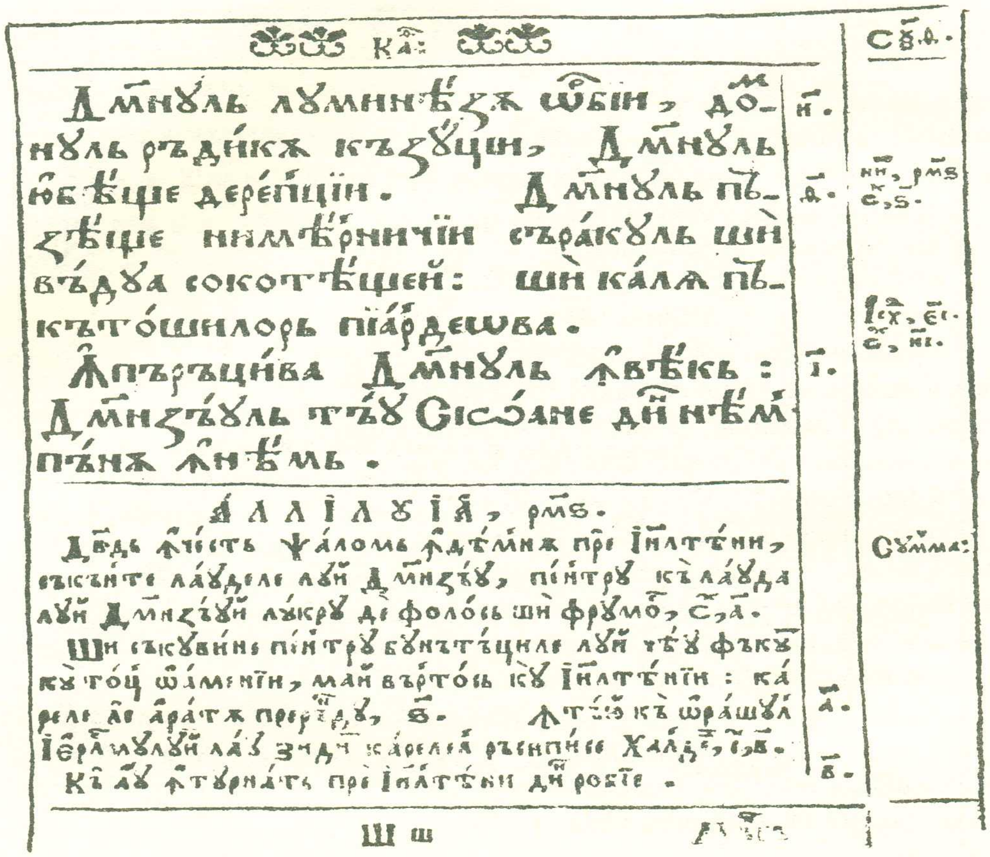
з. Чела че фаче џюдецꙋ ѡбїдїцилорь чела че дѫ хранѫ флъмѫзилѡ: дмнꙋль дезлѣгѫ пришїи.

дмн нꙋ

Сꙋ: г. с, аг. е клѣ б. с, а.

20		268
nul pre toţ ceia ce-L iubesc pre El; şi		
toţ păcătoşii răsipeaşte-i.		
Lauda Domnului grăiaşte rostul mieu;	22	
şi să blagoslovească tot trupul numele		
sfânt al Lui, în veac şi în veaci de veac!		Slava
Alliluia 145		
În cest psalom David dă învăţătură tuturor în-		Summa
tru cine tribuiaşte să-ş puie nădeajdea; nu neci într-un		
om săva c-ară fi putearnic, ce numai în singur în Dum-		
nezău. Că aşea nu va fi deşartă nădeajdea lor şi a-		
şea vor fi fericiţi, stih 5. Aceasta o întăreaşte		
cu 3 lucruri: Întâiu, că Dumnezău-i putearnic,	1	
stih 6. Că-i adevărat, stih 6. A 3, că bunătă-	2,<3>	
ţile lui Dumnezău multe-s cătră oameni, stih 7, 8, 9.		
După aceastea, îndeamnă pre toţi să laude pre Dum-		
nezău; şi el încă să făgăduiaşte că-L va lăuda, stih 2.		
Alliluia 145	Stih	
Laudă, sufletul mieu, pre Domnul!	1	
Lăuda-voiu pre Domnul întru viaţa	2	

		CATHISMA
		mea; cânta-voiu Dumnezăului mieu,
		până voiu fi.
	3	Nu vă nădăjduireţ în putearnici,
		în fii<i> oamenilor, întru carii nu e spăsenie.
Gen. 3:19; Ecl. 12:9	4	Iase sufletul lui şi să întoar-
		ce în pământul său; într-aceaea
		dzi vor peri toate cugetele lui.
	5	Fericitu-i cela ce-i Dumnezeul lui
		Iacov agiutoriu lui, şi cui-i nădeaj-
		dea în Domnul Dumnezăul său:
	6	Cela ce-au făcut ceriul şi pă-
		mântul, marea şi toate ce-s întru
		eale; Carele-ş păzeaşte adevărul în
	7	veac, Cela ce face giudeţ obidiţi-
		lor, Cela ce dă hrană flămânzilor;
		Domnul dezleagă prinşii.

ка:

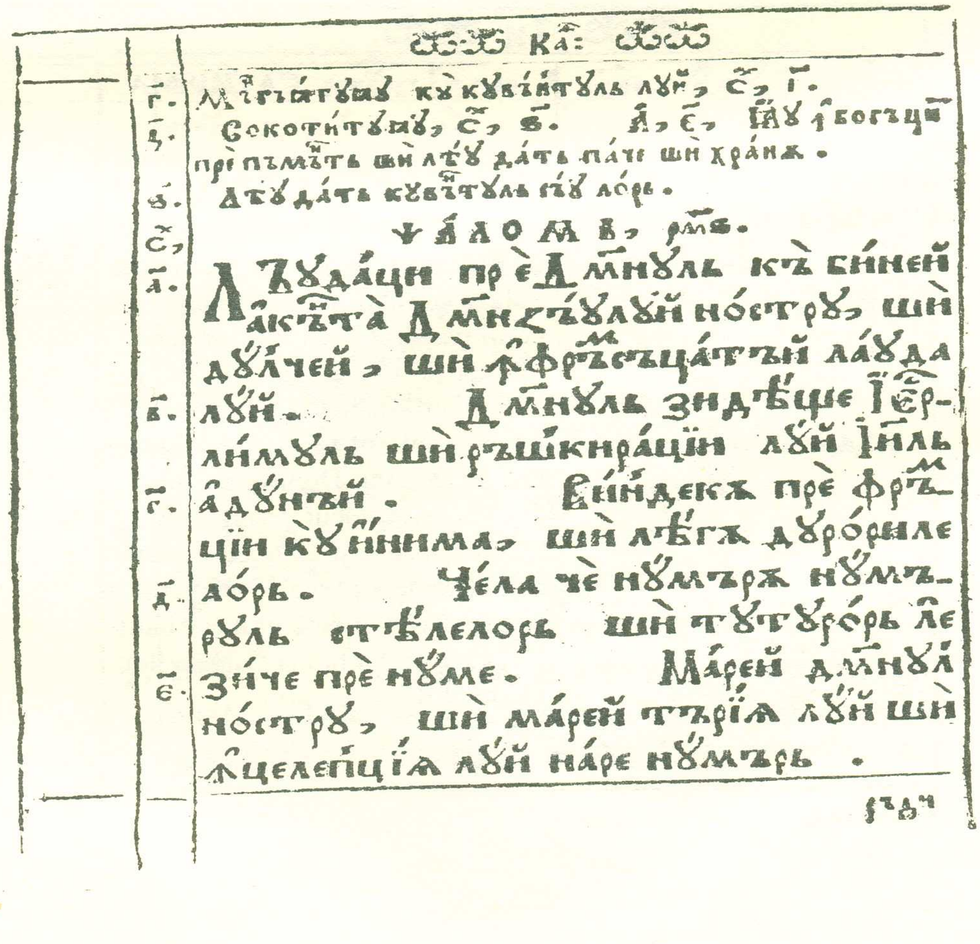
Дмнѹль лѹминѣзъ ѡбин, до-
нѹль рѣдикъ къзѹцин, Дмнѹль
юбѣще дерепцїи. Дмнѹль пъ-
зѣще нимъѣрничїи сърақѹль ши
въдѹва сокотѣщей: ши кала пъ-
кътошилорь пїардешва.
Ѫпъръцива Дмнѹль ѫвѣкь:
Дмнзъѹль тъѹ Сїоане дин нѣм
пънъ ѫн нѣмь.

Аллилѹїа, рмѕ.

Дѣдь ѫнтъ Ѱаломь ѫдемнъ прі Іналтѣни,
съкънте лаѹделе лѹи Дмнзѣѹ, пїнтрѹ къ лаѹда
лѹи Дмнзѣѹи лѹкрѹ де фолось ши фрѹмо, с, а.
Ши съкѹвинь пїнтрѹ бѹнътъцилє лѹи тѣѹ фъкѹ
кѹ тоцї ѡаменїи, май вѣртось кѹ Іналтѣнїи: ка-
реле ле арътъ прерїдѹ, в. Ѫтъю къ ѡрашѹл
Іерлимѹлѹи лаѹ зидит кареле ѫ ръсиписе Халдеи, г, в.
Ке аѹ ѫтурнать прі Іналтѣни дин робіе.

Шш

Сѹмма:

ка:

г. Мїзъзѣтѹль кѹ кѹвѣнтѹль лѹи, с, г.
ѕ. Сокотитѹль, с, в. а, е, Іаѹ ѫбогъцит
прі пъмѫнть ши лѣѹ дать пачє ши хранъ.
Атѹ дать кѹвѣнтѹль сѣѹ лорь.

Ѱалом в, рмѕ.

а. Лъѹдаци пре Дмнѹль къ бинєй
акѣта Дмнзъѹлѹи нострѹ, ши
дѹлчей, ши ѫфрѫмсъцатъй лаѹда
в. лѹи. Дмнѹль зидѣще Іер-
лимѹль ши ръшкирацїи лѹи Іиль
г. адѹнъй. Віндекъ пре фрѫм-
цїи кѹ инима, ши лѣгъ дѹрориле
д. лорь. Чела че нѹмъръ нѹмъ-
рѹль стѣлелорь ши тѹтѹрорь ле
е. зиче пре нѹме. Марей Дмнѹл
нострѹ, ши марей търїа лѹи ши
ѫцелепцїа лѹи наре нѹмъръ.

CATHISMA		269
Domnul luminează orbii, Domnul rădică căzuții, Domnul	8	
iubeaște dereptii. Domnul păzeaște nimearnicii; săracul și vădua socoteaște-i; și calea păcătoșilor piarde-o-va.	9	Ps. 146:6
Împărăți-va Domnul în veac: Dumnezăul Tău, Sioane – din neam până în neam.	10	Ex. 15:18
Alliluia 146		
David în cest psalom îndeamnă pre israilteani să cânte laudele lui Dumnezău, pentru că lauda lui Dumnezău-i lucru de folos și frumos, stih 1. Și să cuvine pentru bunătățile Lui, ce-au făcut cu toț oamenii, mai vârtos cu israilteanii, carele le arată pre rându, 6:		Summa
Întâiu, că orașul Ierusalimului l-au zidit, carele-l răsipise haldei<i>, stih 2.	1	
Că au înturnat pre israilteani din robie.	2	

		CATHISMA
	3	Mângâiatu-i-au cu cuvântul Lui, stih 3.
	4, <5>	Socotitu-i-au, stih 6. A 5, i-au îmbogățit pre pământ și le-au dat pace și hrană.
	6	Le-au dat cuvântul Său lor.
	Stih	Psalom 146
	1	Lăudați pre Domnul; că bine-i a cânta Dumnezăului nostru și dulce-i; și înfrâmsățată-i lauda
	2	Lui. Domnul zideaște Ierusalimul și răschirații lui Israil
	3	adună-i. Vindecă pre frâmții cu inima și leagă durorile
	4	lor. Cela ce numără numărul stealelor și tuturor le
	5	zice pre nume. Mare-i Domnul nostru și mare-i tăria Lui; și înțelepția Lui n-are număr.

К.　　СО.

ръдикъ блѣсѣ Дмнул, ши смереще пъкътошии пънъ ла пъмѫнт. Ѕ. (5н. рме. с, ѕ.)

Кѫнтаци Дмнулуй ку лаудъ, кънтаци Дмнезъулуй ностру ѫтру алъутъ. З.

Чела че акоапере черюл ку нуорй, ши гътеще пъмѫнтулуй плоае: ши креще ѫмунцй ѣрбъ, (ши ѣрбъ де служба ѡаменилор:) И.

Чела че дъ добитоакулуй храна луй: ши пуилор корбилор хранъ челора че стрігъ кътрѫ ѥл. Ѳ. (Іѡ: лѳ. ѳ, г.)

Ну ѫтру путѣрѣ калулуй ѥ воѧ луй: нічй ѫтру пичоареле бърбатулуй ѥ воѧ луй. І.

Юбеще Дмнул пре чѣ че сѫнт де ѥ ши пре чѣ че сънъдъдуеск ѫмила луй. АІ.

Ш и б　　Сум

К.

АЛЛІЛУІА, РМЗ.

Сумма: Сумма честу Псаломъ ѡамъ пус ѫчест май десус пентру къ Жидовіи ѫчещи, в, Псалоамй факуй ѫмондой унул, ѣръ нои лъсъм кум ау ѫпърцит чей, ов, де дасқали, Ієроним, ши алцй Даскали Гречи. Ѕ,

А. Лаудъ Ієрусалиме пре Дмнул, лаудъ пре Дмнезъул тъу Сіѡане.

В. Къ ау ѫтърит цъцъинеле порцилор тале: блгвъще фіій тъй ѫтре тине.

Г. Чела че пусе ѫхотарул тъу паче ши ку грэсима грѫулуй сътурѫ те. (Є мо, лв. с, г.)

Д. Чела че тримите кувѫнтул съу пре пъмѫнт ши ѫдеграби курже кувѫнтул луй. (Алл. аг.)

Є. Чела че дъ зъпада са ка лѫна, ши бруму ка ченуша ресфирѫ.

Чела

20		270
Rădică blânzii Domnul; și sme-	6	Ps. 145:6
rează păcătoșii până la pământ.		
Cântați Domnului cu laudă;	7	
cântați Dumnezăului nostru în-		
tru alăută, Cela ce acoapere	8	
ceriul cu noori și găteaște pă-		
mântului ploaie; și creaște în munți		
iarbă (și iarbă de slujbă		
oamenilor). Cela ce dă do-	9	Iov 39:3
bitocului hrana lui și puilor		
corbilor hrană, celora ce strigă		
cătră El. Nu întru putearea	10	
calului e voia Lui; neci în picioarele băr-		
batului e voia Lui. Iubeaște	11	
Domnul pre ceia ce să tem de El și pre		
ceia ce să nădăjduiesc în mila Lui.		

		20
		Alliluia 147
Summa		Summa cestui psalom o am pus în cest mai
		de sus, pentru că jidovii acești 2 psalomi
		facu-i amândoi unul; iară noi lăsăm cum
		i-au împărțit cei 72 de dascali și Ieronim
		și alți dascali greci.
	Stih	
	1	Laudă, Ierusalime, pre Domnul; lau-
		dă pre Dumnezăul Tău, Sioane!
	2	Că au întărit țâțânele porților
		tale; blagosloveaște fii<i> tăi între tine.
Deut. 32:10	3	Cela ce puse în hotarul tău pace;
		și cu grăsimea grâului sătură-te.
	4	Cela ce trimite cuvântul Său
*aleargă		pre pământ; și îndegrabi cură* cu-
	5	vântul Lui. Cela de dă ză-
		pada Sa albă ca lâna; și brumă ca
		cenușea răsfiră-o.

ка:

соа.

Чела че лепъдѫ гѣца са ка ꙟбѫкътȣриле, ꙟпротива фригȣлȣй е чине ва ста? Тримѣте кȣвънтȣль сѣȣ ши ле топѣще сȣфлѫ вънтȣль лȣй ши кȣрь апеле. | ѕ. ꙁ.

Вестѣще кȣвънтȣль сѣȣ лȣй Іаков ши дерептъцй ши џюдѣцеле сале лȣй Ісраиль. Нау фъкȣть аша не кȣшь лимбѫ: ши џюдѣцел сале нȣ аръта лорь. Слава. | и. ѳ:

Аллилȣіа, рмн.

Атрȣш, рмн. де Ѱаломи дѣд ꙟдѣмнѫ тоате фаптеле съ лаȣде пре Дмнзъȣ, пентрȣ мърирѫ ши бȣнътатѫ лȣи, че ȣ фъкȣть кȣ інатѣнїи фаптеле карееле ле ꙟдѣмнѫ анȣме съ лаȣде пре дȣнезъȣ: сѫть аче ста: ꙟцерїи, ст, а, в.

Соареле, лȣна, ши стѣлеле, ст, г.

Черюль чель май десȣпра, ст, д. | Сȣмма:

Шш г | ꙟпе

ка:

Апеле де пре черю кареле ꙟнорїи, Гадинниле пъмѫнтȣлȣй, ст, з. Живиниле ди апѫ, ши фȣацерниле ши тȣнетиле, ипро: ст, и. Мȣнцїи, ши мȣгȣрниле, Арборїи, ст, ѳ. Фїерниле, ши пасъриле, ст, і.

Оаменїи, ст, аі, ві.

Аллилȣіа, рмн.

Лъȣда пре Дмнȣл че ди черю лъȣдаць пре ел ꙟнȣ ꙟнълцїе. Лъȣдаць пре ел тоць ꙟцерїи лȣй лъȣдаць пре ель тоате ширѣгȣриле лȣй. Лъȣдаць пре ель соаре, ши лȣнѫ, лъȣдаць пре ель тоате стѣлеле лȣминате. | ст, а. в. г.

Лъȣдаци пре е черю черюрилор, ши апеле че сь пре черюри. | д.

Лъȣдаци нȣмеле Дмнȣлȣй къ е (ѕисе ши фȣрѫ) ель порѫнчи ши | е.

ꙟцеле гȣса нȣш к плоле, ст, а, з. и.

ѳ

CATHISMA		271
Cela ce leapădă gheaţa Sa ca îmbucăturile; împrotiva frigului ei cine va sta?	6	
Trimeate cuvântul Său şi le topeaşte; suflă vântul Lui şi cur apele.	7	
Vesteaşte cuvântul Său lui Iacov; şi dereptăţile şi giudeaţele Sale – lui Israil.	8	
N-au făcut aşea neci cu o limbă; şi giudeaţele Sale nu arătă lor. Slava.	9	
Alliluia 148 Întru 148 de psalomi David îndeamnă toate faptele să laude pre Dumnezău pentru mărirea şi bunătatea Lui, ce-au făcut cu israilteanii. Faptele carele le îndeamnă anume să laude pre Dumnezău sânt aceastea: Îngerii, stih 1, 2. Soarele, luna şi stealele, stih 3. Ceriul cel mai desupra, stih 4.		Summa

		CATHISMA
		Apele de pre ceriu, carile-s în noori, gadinile pământului, stih 7. Jivinile din apă şi fulgerile şi tunetele *i proči*, stih 8. Munţii şi măgurile, arburii, stih 9. Fierile şi pasările, stih 10. Oamenii, stih 11, 12.
	Stih	**Alliluia 148**
	1	Lăudaţ pre Domnul, ce-i din ceriuri; lăudaţ pre El întru înălţie.
	2	Lăudaţ pre El, toţ îngerii Lui; lăudaţ pre El, toate şireagurile Lui.
	3	Lăudaţ pre El, soare şi lună; lăudaţ pre El, toate stealele luminate.
*înţelegu-să nuori cu ploaie	4	Lăudaţi pre El, ceriul ceriurilor, şi apele* ce-s pre ceriuri.
Gen. 1:6,7,8	5	Lăudaţi numele Domnului, că El (dzise, şi fură). El porânci, şi

к.

съ зидирж. (ѕ.) Ши ле ꙟтъри съ стл ꙟвѣчь девѣкь дꙋѣделе поръ кж че нꙋ ш трекь.

(з.) Лъꙋдаци дмнꙋль де пре пъмѫнть бълаꙋрiи ши тоате адъкꙋрнле.

(и.) Фокꙋль ши грꙋндинна, зъпада ши гѣца, вѫнть кꙋ вихорь кареле фаче ци кꙋвѫнтꙋль лꙋй. (ѳ.) Мꙋнцiи ши тоате мъгꙋрнле лѣмнеле родито аре, ши тоци кедрiи.

(і.) Фiерилe, ши тоть добитокꙋль, живинниле, ши пасъриле че збоаръ.

(аі.) Ꙟпърацiи пъмѫнтꙋлꙋй, ши то цi домнiи боярiи ши тоци џюдекъ торiи пъмѫнтꙋлꙋй.

(вi.) Тинерiи ши фечоареле бътрѫнiи

Соѕ.

кꙋ

к.

(гі.) кꙋ тинерiи. Съ лаꙋде нꙋмеле Дмнꙋлꙋй, къ ꙟнълцатꙋй нꙋмеле лꙋй сингꙋрь ши слава лꙋй спре пъмѫ ть ши спре черю.

(ді.) Ши ꙟнълцж корнꙋ ѡменилор съй лаꙋдж тꙋтꙋрор милошилор лꙋй, фiилор лꙋй Iлль, ѡменилор че апроапе де ел.

Аллилꙋiа, рма.

Сꙋмма: Чiит ψалом ꙟкж есте лъꙋдъторю ка ши чел май де съ къ ψалмникꙋл ꙟдеамнж фiй лꙋй Iлль, спре лаꙋда лꙋй дꙋмнезъ пентрꙋ мꙋлте бꙋнътъцй алꙋй чеꙋ фъкꙋт кꙋ ей: май вѫртоѣ пентрꙋ къ iаꙋ кемат ши iа алес пре ей динтраалте лимби, ст, в. Ши iаꙋ пъзит пре ей, ст, д. Ши дꙋпъ ачеаста аꙋ ꙟнълцат кꙋвѫнтꙋл сеꙋ ꙟтрꙋ ей, ѕ. Нпроа:

(а.) Кѫнтаци дмнꙋлꙋй кѫнтек нꙋ (в.) оу, лаꙋда лꙋй ꙟтрꙋ адꙋнарѣ милошилор. Бꙋкꙋреасъ Iлль

ꙟтрꙋ

20		272
să zidiră. Și le întări să stea în veaci de veac; deade-le poruncă, ce nu o trec.	6	
Lăudaț Domnul, despre pământ: Bălaurii și toate adâncurile;	7	
Focul și grindinea, zăpada și gheața, vânt cu vihor, carele faceți cuvântul Lui.	8	
Munții și toate măgurile, leamnele roditoare și toți chedrii.	9	
Fierile și tot dobitocul, jivinile și pasările ce zboară.	10	
Împărații pământului și toț oamenii, boiarii și toți giudecătorii pământului.	11	
Tinerii și fecioarele, bătrânii	12	

		20
	13	cu tinerii. Să laude numele Domnului, că înălțatu-i numele Lui singur și slava Lui spre pământ și spre ceriu.
	14	Și înălță cornu oamenilor Săi. Laudă tuturor miloșilor Lui, fiilor lui Israil, oamenilor ce-s aproape de El!
Summa		**Alliluia 149** Cest psalom încă easte lăudătoriu, ca și cel mai de sus; că psalomnicul îndeamnă fii<i> lui Israil spre lauda lui Dumnezău, pentru multe bunătăți a Lui ce-au făcut cu ei: Mai vârtos pentru că i-au chemat și i-au ales pre ei dintr-alte limbi, stih 2. Și i-au păzit pre ei, stih 4. Și după aceastea au înălțat cuvântul Său întru ei, 6 *i pro(č)ę*
	Stih	
	1	Cântaț Domnului cântec nou; lauda Lui – întru adunarea miloșilor.
	2	Bucure-să Israil

ꙟтру фъкъториа луй ши фіїй Сі-
ѡнулуй веселѣскъсѫ ꙟпърату-
луй съу. г. Съ лауде нумеле луй
ꙟ чипой ши ꙟтъмпене, ши ꙟ лъ-
утѫ съкънте луй. д. Къ бине вру
Дмнуль ꙟтру ѡаменіи съй, ши
ꙟнъцѫ блъзіи ꙟспъсеніе.
є. Лъудасъвор милошіи ꙟсла́вѫ,
ши съвор весели ꙟащернутуриле
сале. ѕ. Гласуриле ꙟнъцътоаре
пре Дмнезъу ꙟгрумазіи лор, ши
армѫ де ꙟамбе пърциле аскуцитѫ
ꙟмъниле лор. з. Ка съфакѫ
избъндѫ ꙟпъгъни ши чертъри ꙟ-
тре ѡамени. н. Съ лѣџе пре ꙟ-
пъраціи лор ку лацури ши пре бѡ-

евр. д. с. ѕ.ві. апо: а. с. ві. Ко: і. с. ді. ма: ні. с. ні.

аминь долѡ

Щ ψ ѧріи

ѧріи лорь ку къту́ши де фіерь.
ѳ. Съфакѫ ꙟтру ей џюдекатѫ скрісѫ,
ачаста ай слава тутуро милоши лу.

Сумма:

Аллилуіа, рн.

ꙟчесть ψаломь Двдь, ка ши ꙟчела де май сус ꙟдемнѫ пре Іилтени съ лауде пре Дмнзѣу кутотъ лиюль де чингіи ши де къньтече пентру путтѣра ши пентру мъріра луй чеу аръта́ть кътрѫ ѡа́менїи, май въртоась кътрѫ фіи луй Іилль.

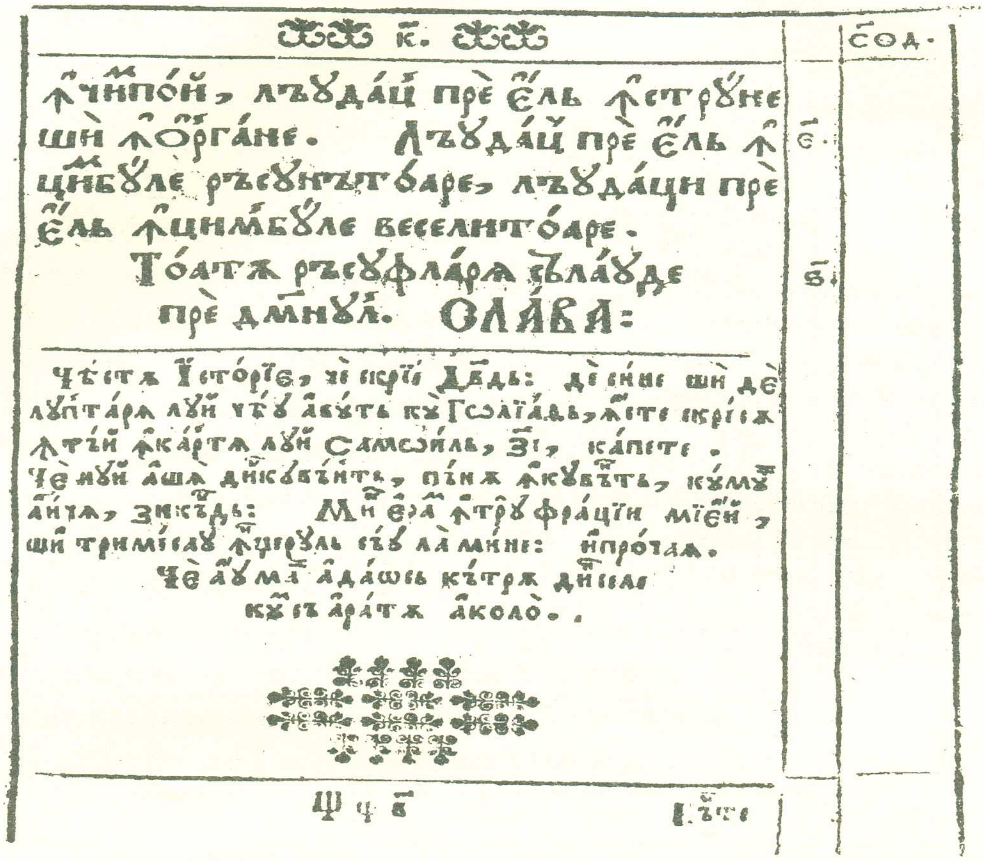
с.

а. Лъуда́ци пре Дмнезъу ꙟтру сфн-
ціа луй: лъуда ѝ пре ꙟтру търіа
в. путерї луй. Лъуда ѝ пре ꙟпутерн-
иле лу: лъуда ѝ пре дупѫ ꙟмулцима
г. мърирей луй. Лъудаци пре ель
ꙟгла́сь де бучине, лъудаци пре ель
ꙟ ψалтире ши ꙟ ла́утѫ.
д. Лъуда́ци пре ель ꙟтъмпънѫ ши

ꙟчи

20		273
întru Făcătoriul lui, și fii<i> Si-		
onului veselească-să Împăratu-		
lui său. Să laude numele Lui,	3	
în cimpoi și în tâmpene și în la-		
ută să cânte Lui. Că binevru	4	
Domnul întru oamenii Săi; și		
înălță blânzii în spăsenie.		
Lăuda-să-vor milosii în slavă	5	Evr. 4:6,12; Apoc.1:16;
și să vor veseli în așternuturile		2 Cor. 10:14; Mat. 18:18
sale. Glasurile înălțătoare	6	
pre Dumnezău – în grumazii lor; și		
armă de îmbe* părțile ascuțită –		*amândoao
în mânule lor: Ca să facă	7	
izbândă în păgâni și certări în-		
tre oameni. Să leage pre îm-	8	
părații lor cu lanțuri și pre bo-		

		CATHISMA
		iarii lor, cu cătuși de fier.
	9	Să facă întru ei giudecată scrisă;
		aceasta-i slava tuturor milosilor Lui.
		Alliluia 150
Summa	1	În cest psalom David, ca și în cela de mai sus,
		îndeamnă pre israilteani să laude pre Dumnezău cu tot
		fealiul de cinghii și de cântece pentru putearea
		și pentru mărirea Lui, ce-au arătat cătră oa-
		menii, mai vârtos cătră fii<i> lui Israil.
	Stih	
	1	Lăudați pre Dumnezău întru sfin-
		ția Lui; lăudaț pre El întru tăria
	2	puterii Lui. Lăudaț pre El în puteri-
		le Lui; lăudaț pre El după înmulțimea
	3	mărirei Lui. Lăudaț pre El
		în glas de bucine; lăudați pre El
		în psaltire și în lautä.
	4	Lăudați pre El în tâmpănă și

К.

СОД.

ꙟ чимпои, лъꙋдаци пре ел ꙟ стрꙋне ши ꙟ оргáне. Лъꙋдáци пре ел ꙟ цимбꙋле ръсꙋнътоаре, лъꙋдáци пре ел ꙟ цимбꙋле веселитоаре. є.

Тоатъ ръсꙋфларя съ лаꙋде пре Дмнꙋл. Слава: ѕ.

Чѣстъ Исторіе, се скріе Двдъ: де сниие ши де лꙋптарѣ лꙋи чѣ аꙋ авꙋтъ кꙋ Голіадъ, каре се скріе ꙟтрꙋ ꙟкартѣ лꙋи Самоилъ, зі, капете. Че нꙋи аша дисклинтъ, пїнъ ꙟкꙋвѣтъ, кꙋмꙋ аіча, зикъдъ: Мии ера ꙟтрꙋ фраціи мїеи, ши тримісаꙋ ꙟџерꙋл съꙋ ла мине: ипротаа. Че аꙋм адáшеꙋ кътръ дисаи кꙋм арáтъ аколо.

Ψ ч в   Пъте

Кънтекꙋл лꙋи Моѵсі карелѣ аꙋ кънтат къндꙋл трекꙋ Дмнзеꙋ пре оускат, прин мáря рошїе: ши ꙟнекъ пре фараонъ ꙟ мáря рошїе кꙋ тоате ширеꙋгꙋриле лꙋи, кꙋмꙋи скріе ꙟ Исхо, еі, Капете.

Кънтекꙋл. Днитїи. с.

а. Кънтъ Дмнꙋлꙋи, къ мърйдъ сáꙋ мърйтъ, къ пре калꙋл ши чел че шедѣ пре ел áрꙋнкъл ꙟ маре.

в. Търїа мѣ ши кънтекꙋл мїеꙋ ꙗсте Дмнꙋл: къ мїаꙋ фостъ мїе спсніе: Ачеста Дмнзеꙋл мїеꙋ, Пентрꙋ ачѣа лаꙋ

ψл. зі. с. а. зі. с. ві. Іса. ві. с. ві.

20		274
în cimpoi; lăudaț pre El în strune		
și în organe. Lăudaț pre El în țimbule răsunătoare; lăudați pre El în țimbule veselitoare.	5	
Toată răsuflarea să laude pre Domnul! Slava.	6	
<Psalom 151>		
Ceastă istorie, ce scrie David de sine și de luptarea lui ce-au avut cu Goliath, easte scrisă întâi în cartea lui Samoil, 17 capete.		
Ce nu-i așea din cuvânt până în cuvânt, cumu-i aicea, zicând: „Mic eram întru frații miei, și trimes-au îngerul Său la mine” *i pročaę*.		
Ce au mai adaos către dinsele, cum să arată acolo.		

		CATHISMA
	Stih	**Cântecul lui Moisi, carele au cântat cându-l trecu Dumnezău pre uscat, prin Marea Roșie, și înecă pre Faraon în Marea Roșie cu toate șireagurile lui, cumu-i scris în Ishod, 15 capete**
Ps. 17:1; 117:14; Isa. 12:2	1	
		Cântecul dintâiu
	2	Cânt Domnului, că mărind, S-au mărit, că pre calul și cela ce ședea pre el aruncă-l în mare. Tăria mea și cântecul mieu easte Domnul, că mi-au fost mie spăsenie; acesta-i Dumnezăul mieu. Pentr-aceaea

лаѹдъ пре ѥль. Домнеѯъѹй ѡщи- г҃.
торю, Домнѹлѹй нѹмеле лѹй.
Карълє лѹй Фараѡнь ши шир- д҃.
гѹль лѹй лепъдъле ꙟ маре: ши къ-
питании чей алешь ꙟнекъй ꙟ мара
рошие. Адъкѹриле коперирѫ е҃.
пре ѥй погоръръ ꙟтрадѫкѹ ка пиа-
тра. Дерѣпта та Доамне мъри- ѕ҃.
сѫ ꙟтрѹ търие: дерѣпта та До-
амне зароби пизмашии.
Ши кѹ мѹлцимѫ славей тале зро- з҃.
биши пизмашии: тримесай мѫниѧ
та пре ѥй ши ꙟгиццитѹиаѹ ка пѹ-
дериле. Ши кѹ сѹфларѫ нъри- и҃.
лорь тале адѹнашѣ апеле, стътѹрѫ
ка ѡгръмадѫ апеле, ꙟкегарѫсѫ ѡ

адъкѹриле ꙟмилокѹль мърий.
ѳ҃. Зисе пизмашѹль гонинѫсю шийнсю
аџѹнцє ши бою ꙟпърци добѫдѫ,
ꙟплѣсъва сѹфлетѹль мieѹ, ѹкоаѣ-
вою арма ма щинѫ пиарде мѫна ма.
і҃. Сѹфлатай вѫнтѹль тъѹ ший
акопери пре ѥй мара ꙟгицин апа ка
плѹмбѹль, ꙟтрѹ апе мѹлте.
а҃і. Чинеи асѣмена кѹ тине ꙟтрѹ
дѹмнезъй Доамне? чине сѫ асамънѫ
цие? мърить ꙟтрѹ сфинциен, ми-
нѹна ꙟславѫ кареле фаче минѹни?
в҃і. Тинсай дерѣпта та, шийй ꙟгици
г҃і. пре ѥй пъмѫнтѹль. Повъцита
пентрѹ мила та ѡамении ачещиа,
пре карии ай избъвить, повъцищи

PĚ(S)Ĭ 1		275
laud pre El. Dumnezău-i oști-	3	
toriu, Domnulu-i numele Lui.		
Carăle lui Faraon și șirea-	4	
gul lui lepădă-le în mare; și că-		
pitanii cei aleș înecă-i în Marea		
Roșie. Adâncurile coperiră	5	
pre ei, pogorâră într-adâncu, ca pia-		
tra. Dereapta Ta, Doamne, mări-	6	
să întru tărie; dereapta Ta, Doam-		
ne, zdrobi pizmașii.		
Și cu mulțimea slavei Tale zdro-	7	
biși-Ț pizmașii; trimes-ai mânia		
Ta pre ei și înghițitu-i-au, ca puz-		
deriile. Și cu suflarea nări-	8	
lor Tale adunaș apele; stătură		
ca o grămadă apele, închegară-să și		

		PĚSNĬ
		adâncurile în mijlocul mării.
	9	Zise pizmașul: „Goni-i-voiu și-i voiu
		agiunge și voiu împărți dobândă;
		împlea-să-va sufletul mieu, scoate-
		voiu arma mea și-i va piarde mâna mea."
	10	Suflat-ai vântul Tău și-i
		acoperi pre ei marea, înghiți-i apa ca
		plumbul, întru ape iuț.
	11	Cine-i aseamenea cu Tine întru
		dumnezăi, Doamne? Cine să asamănă
		Ție? Mărit întru sfinție-i, mi-
		nunat în slavă, Carele face minune!
	12	Tins-ai dereapta Ta și-i înghiți
	13	pre ei pământul. Povățit-ai
		pentru mila Ta oamenii aceștea
		pre carii ai izbăvit; povățești-i

г. | Сѡв-

кꙋ търіѧ та ꙟсълашꙋль сфнціей
тале. Аꙋзиворь лимбиле ши съ- | ді
ворь мъніѧ кꙋпріндева дꙋрере пре
лъкꙋиторіи ꙟфꙋлистимь.
Атꙋнчи съ во тꙋрбꙋра боѧріи Ідеѡ- | еі
мꙋлꙋй, ши цйдечіи Мѡавꙋлꙋй кꙋ-
тремꙋрасъво, ши съво топи тоцѝ лъ-
кꙋиторіи Ханаанꙋлꙋй. Кадѣва | ѕі
пре ей фрикъ ши кꙋтремꙋр де мъ-
ріръ брацꙋлꙋй тъꙋ тъчѣво ка піа-
тра: пънъ во трѣче ѡаменіи тъй
дмне, пънъ во трѣче ѡаменіи а-
чѣща че ай къщига. Дꙋчейвей | зі
шийве съди пре ей ꙟмъгꙋра мощіей
тале: ꙟлокꙋл чѣй гъти дмне, съ-
шѣзи ꙟтрꙋ е ꙟсфнціа чѣꙋ гъти

Пѣснь.

съ: а: рме: г. | ні | мъниле тале. Атꙋнчи дмнꙋль
ва ꙟпъръци ꙟвѣчи де вѣк.
ді | Къ ꙟтраръ каій лꙋй фараѡ кꙋ ка-
реле лꙋй ши кꙋ кълърашіи лꙋй ꙟ-
маре, ши адꙋсе дмнꙋл спре ей апеле
мъріей: іаръ фіій лꙋй Ісиль ꙟбларъ
пре ꙋскат пре мижлоскꙋль мъріей.

С, | а, в, Кътаре алъ мѡисей, дн, в, закѡ, гла, лв.

а. | Аскꙋлтаць чериꙋри, ши воиꙋ грѣи
ши аскꙋлте пъмънтꙋл граиꙋрі-
в. | ле ротꙋлꙋй міеꙋ. Кадъ ка
плоаѧ цииница мѧ: ши погоръ ка роѡ
граюл міеꙋ, ши ка плоѧ спре пажищ,
г. | ши каповой спре іаръ. Къ нꙋмеле
дмнꙋлꙋй кемадаць мъріре дмнзеꙋ-
д. | лꙋй нострꙋ. Лꙋкрꙋриле лꙋй дм-

1		276
cu tăria Ta în sălașul sfinției		
Tale. Auzi-vor limbile și să	14	
vor mânia, cuprinde-va dureare pre		
lăcuitorii în Filistim.		
Atunci să vor turbura boiarii Ido-	15	
mului, și giudecii Moavului cu-		
tremura-să-vor, și să vor topi toț lă-		
cuitorii Hanaanului. Cădea-va	16	
pre ei frică și cutremur de mă-		
rirea brațului Tău, tăcea-vor ca pia-		
tra, până vor treace oamenii Tăi,		
Doamne, până vor treace oamenii a-		
ceștea ce i-ai câștigat. Duce-i-vei	17	
și-i vei sădi pre ei în măgura moșiei		
Tale; în locul ce-ai gătit, Doamne, să		
șezi întru el, în sfinția ce-au gătit		

		PĔSNĬ
Ps. 145:10	18	mânule Tale. Atunci Domnul
		va împărăți în veaci de veac.
	19	Că întrară caii lui Faraon cu ca-
		răle lui și cu călărașii lui în
		mare și aduse Domnul spre ei apele
		măriei; iară fii<i> lui Israil îmblară
		pre uscat pre mijlocul măriei.
	Stih	**A 2 cântare a lui Moisei, din 2 Zacon, glava 32**
	1	Ascultaț, ceriuri, și voiu grăi;
		și asculte pământul graiuri-
	2	le rostului mieu! Cază ca
		ploaia știința mea; și pogoară ca rooa
		graiul mieu și ca ploaia spre pajiște
	3	și ca povoiul spre iarbă. Că numele
		Domnului chem; daț mărire Dumnezeu-
	4	lui nostru. Lucrurile lui Dum-

незъ сът ꙟтрецꙋ, шѝ тоате кꙋй
ле лꙋй цндец, дмнезеꙋ крединчо
шѝ нꙋй недеретале ꙟтрꙋ є, днрѣ...
шѝ мерєꙋй дмнꙋл. Ачест нѣм є.
ꙟдъръник шѝ ръзврътит, стрика
тꙋл, нꙋе фїй лꙋй ꙟвиновъцїѧ ло.
Аꙋ дмнꙋлꙋй дац ачаста ѡ҆аменн ѕ.
небꙋни шѝ не ꙟцелепцꙋ? Аꙋ нꙋй єл
пъринтеле тъ, кареле те бїрꙋїще прѐ
тине, єл те фъкꙋ ш є те зїди прѐ
тїне? Адꙋц аминте де зилеле з.
де век, адꙋчецивъ аминте де ани
афїєте че нѣм, ꙟтребъ прѐ пърн-
теле тъꙋ шнц ва спꙋне цїє, шѝ бъ-
трънїи тъй шнво зиче цїє.
Кънд а ꙟпъцит ꙟналтꙋл мошїиле н.

лимбилор шѝ кънд а ръснра фїй ѡ҆а-
менилор, пꙋсе хотар лимбилор дꙋпъ
нꙋмърꙋл фїилор лꙋй Їиль.
д. Къ парта дмнꙋлꙋй ѡ҆аменїи лꙋй,
Їаков соарта мошїей лꙋй.
і. Афлъ прѐ є ꙟпъмънтꙋл пꙋстїю, ш
ꙟпꙋстїе гроазникъ ꙟкꙋнцюръ прѐ
є шѝ ꙟвъцъ прѐ є шѝ пъзи прѐ є
аі. ка лꙋмина окилꙋй. Ка вꙋлтꙋ-
рꙋл чеш фаче кꙋкꙋл съꙋ, шезъдь
прѐ пꙋїй сьй, тинде арепиле сале, ꙟ
прѐ єй шїй поартъ прѐ арепиле сале.
бі. Дмнꙋл сингꙋр а пꙋртат прѐ єй, шѝ
наꙋ фост кꙋ є дꙋмнезъ стрейн.
гі. Пꙋсеꙋ прѐ є спре пъмънт ꙟнат, ш
сътꙋръ прѐ єй де храна къмпꙋлꙋй

2		277
nezău sânt întregi și toate căi-		
le Lui, giudeț; Dumnezeu-i credincios		
și nu-i nedereptate întru El, dirept		
și mereu-i Domnul. Acest neam	5	
îndărăpnic și răzvrătit strica-		
tu-i; nu-s fii<i> Lui în vinovăția lor.		
Au Domnului daț aceasta, oameni	6	
nebuni și neînțelepți? Au nu-i El		
Părintele tău Carele te biruiaște pre		
tine, El te făcu și El te zidi pre		
tine? Adu-ț aminte de dzilele	7	
den veac, aduceți-vă aminte de anii		
a fietece neam; întreabă pre părin-		
tele tău, și-ț va spure ție, și bă-		
trânii tăi, și-ț vor zice ție.		
Când au împărțit Înaltul moșiile	8	

		PĔSNĬ
		limbilor și când au rășchirat fii<i> oa-
		menilor, puse hotar limbilor, după
		numărul fiilor lui Israil.
	9	Că partea Domnului – oamenii Lui;
		Iacov – soartea moșiei Lui.
	10	Află pre el în pământul pustiiu, și
		în pustie groaznică încungiură pre
		el, și învăță pre el, și păzi pre el
	11	ca lumina ochiului: Ca vultu-
		rul ce-ș face cuiubul său șezând
		pre puii săi, tinde arepile sale, ia
		pre ei și-i poartă pre arepile sale.
	12	Domnul singur au poartă pre ei și
		n-au fost cu el dumnezău strein.
	13	Puse-l pre el spre pământ înalt, și
		sătură pre ei de hrana câmpului,

ѕ. | ССП.

шїй дѣде свсѹгъ міаре дн піатръ,
шн оулон дн піатръ бътолсъ.

Оут де вакъ, шн лапте де ѡи, кѹ (ді.)
грьсима міенлѡ шн кѹ бербечїи фіи-
лѡ лѹи васан, шн кѹ грьсима ца-
пілѡ шн а грьѹлѹи, ш сѫнџе де стрѹ-
гѹри бьѹтаи вин. Шн съ ѫгрьшъ (еі.)
Іакѡв шн звьлн ѫдьрьт: ѫгрьшь-
се, шн съ ѫгрошъ, шн съ ѫбогьцн,
ш лъсъ пре дмнѕъѹ че ѥ фъкѹсе пре
ѥ, шн пре дмнѕъѹл спенторію съѹ.

Мънїаръ петрѹ стрейнн, шн кѹ (ѕі.)
спѹркъчюнеле сале ѫмъръръ.

Житвиръ драчилѡ, нѹ лѹи дмн- (зі.)
зеѹ домнезьѹлѡ че нѹи кѹнокѹръ,
нои шн сконїиц де кѹрьнд пре карїи

ѫмес зѣи стреи

зъв нѹ

Пѣснь,

нѹ кѹнскѹръ пьрїнцїи бощри нѹ ѣѹ
чїнстн. (ні.) Де дмнезъѹл че те нъскѹ
оуитатьѹтьи: шн пре дмнзеѹл че
теѹ нъкѹт оуитатѹлаи.

Шн възъд дмнзъѹ съмьнїе пе- (ѳі.)
трѹ къ ѫпьрьтаръ спре мънїе фіи
ш фетелѡ. Шн зисе ѫторчевои (к.)
фаца ма динтрѫ е, шн вои веда
челева фи лѡ маи апои: къ нѣм
ръзерьтн ѥсте, шн фіи карїи нѹи
кредїнцъ ѫтрѹ ей. Ей мъ ѫ- (ка.)
пьрьтъ пре мине кѹ че нѹи дм-
незеѹ мьнарьмъ кѹ їдолїи съи:
е ѫкъ вои мънїа пре ей ѫче нѹи
ѡамени ѫнѣм небѹн вои мънїа
пре ей. (кв.) Къ фок съба ѫнице де

мъ...

2		278
și-i deade să sugă miare din piatră		
și uloiu din piatră vârtoasă,		
unt de vacă și lapte de oi, cu	14	
grăsimea mieilor și cu berbecii fii-		
lor lui Vasan și cu grăsimea ța-		
pilor și a grâului; și sânge de stru-		
guri băut-aț vin. Și să îngrășă	15	
Israil și zvârli îndărăpt: îngrășă-		
se și să îngroșă și să îmbogăți		
și lăsă pre Dumnedzăul Ce-l făcuse pre		
el și pre Dumnedzăul spăsitoriul său.		
Mâniară-L pentru streini* și cu	16	*dumnezăi streini
spurcăciunele sale amărâră-L.		
Jirtviră dracilor, nu lui Dumne-	17	
zeu, dumnezăilor ce nu-i cunoscură,		
noi și scorniț de curând, pre carii		

		PĚSNĬ
		nu cunoscură părinții voștri, nu i-au
	18	cinstit. De Dumnedzăul Ce te născu
		uitatu-te-ai; și pre Dumnezeul Ce
		te-au născut uitatu-L-ai.
	19	Și văzând, Dumnezău Să mânie pen-
		tru că-L întărâtară spre mânie fii<i>
	20	și featele lor. Și zise: Întoarce-voiu
		fața Mea de către ei și voiu vedea
		ce le va fi lor mai apoi; că neam
		răzvrătit easte și fii carii nu-i
Rom. 10:19	21	credință întru ei. Ei Mă în-
		tărâtară pre Mine cu ce nu-i Dum-
		nezău, mâniară-Mă cu idolii săi.
		Eu încă voiu mânia pre ei în ce nu-s
		oameni, în neam nebun voiu mânia
Ier. 15:14	22	pre ei. Că foc să va încinge de

мъніа ма, ши ва арде пънѫ деде-
сꙋптꙋл іадꙋлꙋй, ши ва мѫнка пъ-
мѫнтꙋл ши родꙋл лꙋй, ши ва априндѫ
темеліиле мꙋнцилор.
кг. Адꙋнавой спре ей рѫꙋтѫ ши сѫӂе-
теле меле ле вой сфѫрши ꙟтрꙋ ей.
кд. Топиндꙋсѫ де фоаме ши вор пери
де боалѫ фиербинте ши кꙋ боалѫ а-
марѫ ши динцій фіерилор вой сло-
бози спре ей кꙋ венинꙋл шерпилор
че сѫ трагъ пре пѫмѫнт.
ке. Динафарѫ ва сѫрѫчи пре ей сабіа, ши
дин лъꙋнтрꙋ кꙋтремꙋрꙋл ꙟфрикошерꙋ-
тꙋл лор: тѫнѫрꙋл, кꙋ фечоара
ши поросокꙋл сꙋгѫтори кꙋ бѫ-
трѫнꙋл кѫрꙋнтꙋ.

кѕ Зичерѣш

сѫ рѫкнісѫ пре ей прй оугиюри: ши
сѫ щергꙋ помана лор динтре оамени
кз Дена кѫꙋта мѫніа пизмашилор
сѫ нꙋ кꙋмва сѫ поарте пизмашии
лор кѫтрѫ ей стрѫинеще ши сѫ
нꙋ зикѫ, мѫна ноастрѫ ꙟнѫлца-
тѫ аꙋ фѫкꙋт ачеста тоате,
кн. ши нꙋ Дмнꙋл. Кѫ нѣмꙋл че
шаꙋ пиердꙋт сфатꙋл, ши нарѣ
кѳ. ꙟцелеціе. Де арѫ фи ꙟцелеци
арѫ ꙟцелеӂе ачеста тоате ши
арѫ лꙋа аминте сфѫршитꙋл лор.
л. Кꙋм аꙋ врꙋт гони оунꙋл де ей
пре о міе, ши, в, пре, і, мій, сѫ
нꙋ аꙋ врꙋт винде пре ей Дꙋмне-
зѫꙋл лор, ши сѫ іаꙋ врꙋт да

Дмнꙋл

2		279
mânia Mea, și va arde până dede-		
suptul iadului, și va amistui pă-		
mântul și rodul lui, și va aprinde		
temeliile munților.		
Aduna-voiu spre ei răutăț și săgea-	23	
tele Meale le voiu sfârși întru ei.		
Topi-să-vor de foame și vor peri	24	
de boală fierbinte și cu boală a-		
mară; și dinții fierilor voiu slo-		
bozi spre ei, cu veninul șerpilor		
ce să trag pre pământ.		
De-afară-i va sărăci pre ei arma și	25	
dinlăuntru cutremurul în așternu-		
tul lor: tânărul cu fecioara		
și porobocul sugătoriu cu bă-		
trânul căruntu. Zice-reaș	26	

		PĚSNĬ
		să rășchir pre ei prin unghiuri: și
		să ștergu pomana lor dintre oameni.
	27	De n-aș căuta mânia pizmașilor,
		să nu cumva să poarte pizmașii
		lor cătră ei striineaște și să
		nu zică: „Mâna noastră înălța-
		tă au făcut aceastea toate,
	28	și nu Domnul!" Că-i neam ce
		ș-au pierdut sfatul și n-are
	29	înțelepție. De-ară fi înțelepți,
		ară înțeleage aceastea toate și
		ară lua aminte sfârșitul lor.
	30	Cum au vrut goni unul de ei
		pre o mie și 2 pre 10 mii, să
		nu i-au vrut vinde pre ei Dumne-
		zăul lor și să i-au vrut da

в.

Д҃мнꙋль пре є҆й? Къ нꙋй д҃мне-
зъꙋль ностpꙋ ка дꙋмнезъи лоръ:
ѧ҆ръ пимашии ноцꙋри съ҃т цюдечи.
Къ дин віа содомꙋлꙋй ѧ҆сте віа
лоръ, ши дин вицеле Гоморꙋлꙋй:
стpꙋгꙋрїи лор стpꙋгꙋри ѧ҆маръ стpꙋ-
гꙋри а҆кри. Венинꙋль бълаꙋри
лоръ: винꙋль лоꙋ: ши венинꙋл а҆спи-
дей нематїивь. А҆ꙋ нꙋсь ѧ҆скꙋнсе
ачѣстѧ тоате ла мине, ши пече-
лꙋите ѫ҆вистїариле мѣле?
А҆мѣй избꙿънда, ши плата съ-
плътескь кънд съворь кълти пи-
чоареле лоꙋ: къ ѧ҆проапе Ѕꙋа перирей
лоръ, ши стаꙋ гата ѫ҆наинтѧ лоꙋ.
Къ цюдекъ Д҃мнꙋль ѡ҆ламенилоꙋ

(margin: ла, лв, лг, лд, ле, лѕ; сп.)

съй

Пѣснь.

съй, ши съва кън де слꙋжиле сале,
възънд слъбичюнѧ лоꙋ ши нꙋй не
ѫ҆кис нече лъсать. Кънд ва зиче,
оуи҆десь дꙋмнезъи лоръ, Д҃мнзъꙋ
ѫ҆пре карел съ нъдъжда! А҆къроръ
грѣсиме мъкаръц ѫ҆жиртве ши бе-
ꙋръ винꙋль лоꙋ ѫ҆жиртве? Скоалесъ
ши въ а҆цюте воаѡ, ши въ фїе всꙋ
скъпаре. Ведеце акꙋм къ єꙋ съ҃-
ть, ши нꙋсь а҆лци дꙋмнезъ фъръ
мине, єꙋ оу҆моръ ши єꙋ ѫ҆вїю: баттъ
ши єꙋ виндекь ши ниме нꙋй съ ѧ҆
дела мъна мѧ. Кънд воію ръ-
дика мъна мѧ кътръ чери ши воію
зиче віезь єꙋ ѫ҆вѣкь.
Съ воію а҆скꙋци сълꙋчаскъ а҆рмеле

(margin: лз, ли, лѳ, м, мa)

2		280
Domnul pre ei? Că nu-i Dumne-	31	
zăul nostru ca dumnezăi<i> lor;		
iară pizmașii noștri sânt giudeci.		
Că din via Sodomului easte via	32	
lor, și din vițele Gomorului –		
strugurii lor, struguri amari, stru-		
guri acri. Veninul bălauri-	33	
lor – vinul lor, și veninul aspi-		
dei nemilostiv. Au nu-s ascunse	34	
aceastea toate la Mine, și-s pecet-		
luite în vistiarile Meale?		
A Mea-i izbânda și plata să	35	Rom. 12:19; Evr. 3:30
plătesc când să vor clăti pi-		1 Petru 2:23
cioarele lor: că aproape-i dzua perirei		
lor și stau gata înaintea* lor.		*carele-s gătite lor
Că giudecă Domnul oamenilor	36	

		PĚSNĬ
		Săi și Să va căi de slugile Sale,
		văzând slăbiciunea lor și nu-i neci
	37	închis, nece lăsat. Când va zice:
		Unde-s dumnezăi<i> lor, Dumnezău
	38	întru Carele să nădăjduia? A cărora
		grăsime mâncară-o în jirtve și bă-
		ură vinul lor în jirtve? Scoale-să
		și vă agiute voao și vă fie voao
Deut. 4:35;	39	scăpare. Vedeț acmu că Eu sânt,
Isa. 45:18,22;		și nu-s alți dumnezăi fără
2 Sam. 2:6		Mine: Eu omor și Eu înviiu; vatăm
		și Eu vindec și nime nu-i să ia
	40	de la mâna Mea, când voiu ră-
		dica mâna Mea cătră ceriu și voiu
		zice: „Viez Eu în veac.”
	41	Să voiu ascuți să lucească armele

в. | Спа

мѣле ши ва луа цюдецъ мъна ма-
шивою избѫди пре пимашии миен
ши вою пѫти чѣлора че оуръск пре
мине. Ꙟбѫтабою съцециле мѣле (мв)
де сѫнце, ши арма ма ва мѫка
карне де сынцеле ꙍморѫцилорь ши
пришилорь, (ꙟбѫтаева ама ма,)
съм избѫндескꙋ кꙋ пимашии миен
пентрꙋ грешалеле дитъю.
Веселицивѫ пѫгѫни кꙋ ꙍаменїи (мг)
лꙋи, кѫ пентрꙋ сынцеле слꙋцилорь
сале фаче избѫндѫ, ши избѫдѣ-
ще пре пимашии ло, ши ва кꙋрѫци
пѫмѫтꙋль сѫꙋ ши ꙍаменїи сѫ.

Рм: ег. с, г.

че е нꙋ ꙟкате лꙋ мо сѫе ве селѣк черюри:

Аѫтрачесть кѫтекь алѫ лꙋи Моѵсїи маи сѫть ши алте кꙋвинте че ноу лѫм скрись пентрꙋ кѫ нꙋ сѫт

Пѣснь,

ꙟкарта лꙋи Моѵсїи.

Ал, г, кѫнтекь ал Аннеи ꙟмаичеи
лꙋи Самꙋиль пррк,

а. Бꙋкꙋрѫсѫ инима ма ꙟ-
Дмнꙋль, ꙟнѫлцѫсѫ ко-
нꙋль миеꙋ ꙟ Дмнезѫꙋль
миеꙋ: дескисесе гꙋра ма спре пима-
шии миен, кѫ веселескꙋмѫ ꙟспнїа
в. та. Нꙋи сфнть ка Дмнꙋль
ши нꙋи алтꙋль фѫрѫтине, не дꙋм-
незѫꙋ таре ка Дмнезѫꙋл ностру:
г. Нꙋ грѫиреци де ича ꙟкола кꙋ-
винте фѫлоасе, не съ ясѫ кꙋвѫнт
мѫрецъ дин ростꙋль востру кѫ Дмне-
зѫꙋи Дмнꙋль щиинцелорь, ши ел
томѣще кꙋцетеле.

Арчило

20		281
Meale și va lua giudeț mâna Mea și-M voiu izbândi pre pizmașii Miei și voiu plăti celora ce urăsc pre Mine, îmbăta-voiu săgețile Meale de sânge și arma Mea va mânca carne de sângele omorâților și prinșilor (îmbăta-să-va arma Mea), să-M izbândescu cu pizmașii Miei, pentru greșealele dintâiu.	42	Rom. 15:10
Veseliți-vă, păgâni, cu oamenii Lui, că pentru sângele slugilor Sale face izbândă și-Ș izbândeaș- te pre pizmașii lor, și va curăți pământul Său și oamenii Săi.	43	Cest stih nu-i în carte lui Moisi, „să se veselească ceriurile”
Într-acest cântec al lui Moisii mai sânt ș-alte cuvinte, ce nu le-am scris, pentru că nu sânt		

		PĚSNĬ
		în cartea lui Moisii.
	Stih	**Al 3 cântec al Annei, a maicei lui Samoil proroc**
1 Sam. 2; Luca 1:46	1	Bucură-să inima mea în Domnul, înălță-să cor-nul mieu în Dumnezăul mieu: deșchise-se gura mea spre pizma-șii miei, că veselescu-mă în spăsenia Ta.
Deut. 2:3,24; Ps. 85:8	2	Nu-i sfânt ca Domnul și nu-i altul fără Tine, neci Dum-nezău tare ca Dumnezăul nostru.
Ex. 31:3; Fapt. 1:17	3	Nu grăireți de icea încolea cu-vinte făloase, neci să iasă cuvânt măreț din rostul vostru, că Dumne-zău-i Domnul științelor și El tocmeaște cugetele.

Г.

Ꙟрчеле пꙋтєрничилорь сау фрꙟт шѝ непꙋтинчошїи ꙟчинсꙋсау кꙋвъ-тꙋта. Сътꙋй пентрꙋ пинѫ лꙋкрарѫ, шѝ флъмънꙁїи съ пъръ-сирѫ, ꙟша къ старпа нъскꙋ, ꙁ. ши кара мꙋлцїа фечорїи слъби.

Дмнꙋль ѡмоарѫ шѝ ꙟарѫ ꙟвїє, ꙟпенце пънѫ ꙟꙟадь шѝ ꙟарѫ скоте.

Дмнꙋль сꙋрꙋмънєще, шѝ ꙟбо-гъцєще, смерєще шѝ ꙟнацѫ. Ръдикѫ дела пъмѫнть мишелꙋль шѝ дин гꙋнои ръдикѫ сꙋрꙋманꙋл ши пꙋне прє єль ꙟша да кꙋ богацїи шѝ ꙟскаꙋнꙋль славей, къ ꙟ Дмнꙋлꙋй сꙋнть стꙟпїи пъмѫнтꙋлꙋй шѝ ꙁи-дѝ прє єй лꙋмѧ. Пъꙁєще пи-

д.	
є.	ѱ: лг. с. лі. лꙋ: д. нг.
ѕ.	є мо: ле. с. лд.
ꙁ	
и.	ѱ. рві. с. ... ѱ ...

Сп.в

Цї... то

Пѣснь:

ꙟє: д. т. є. кв кд.	а	чоареле фъкъторилорь де бине, ꙟа пъкътошїи ꙟтрꙋ ꙟтꙋнєрече во амꙋци: къ нꙋсъ ва ꙟтъри бъбатꙋ ꙟвъртꙋта са. Ꙁисе Дмнꙋль съ нꙋсѫ лаꙋде мъдрꙋль кꙋ мъдрїа лꙋй, ничи съсѫ лаꙋде пꙋтєрникꙋл кꙋ пꙋтєра лꙋй, нѣ съ лаꙋде бога-тꙋль кꙋ богъцїиле лꙋй, че чине съ-ладжѫ, ладесѫ къ ꙟцелєџе ши кꙋноꙁє прє мине, къ єꙋ сꙋнть Дмнꙋль ка-реле фак милѫ, шѝ џюдекатѫ шѝ дерептате прє мѫлокꙋль пъмѫнтꙋ-лꙋй.
	г.	Дмне ꙁаробаскъсе ꙟн-машїи тъй, спре є ва тꙋна дин че Дмнꙋкь, шѝ ва џюдека хотаръле пъмѫнтꙋлꙋй, шѝ ва да пꙋтєре ꙟ-

Пьра

3		282
Arcele putearnicilor s-au frâmt	4	
și neputincioșii încinsu-s-au cu vâr-		
tutea. Sătui pentru pită	5	Ps. 33:11; Luca 1:53
lucrară și flămânzii să pără-		
siră; așea cât starpa născu 7 și		
carea mulțiia feciorii slăbi.		
Domnul omoară și iară învie,	6	Deut. 32:39
împenge până în iad și iară scoate.		
Domnul surumănește și îmbo-	7	
gățește, smerește și înalță.		
Rădică de la pământ mișelul		
și din gunoiu rădică surumanul și		
pune pre el a ședea cu boiarii și		
în scaunul slavei; că a Domnului		Ps. 112:7
sânt stâlpii pământului și zi-		
di pre ei lumea. Păzește pi-	8	Ps. 90:11

		PĔSNĭ
		cioarele făcătorilor de bine, iară
		păcătoșii întru întunearece vor
		amuți: că nu să va întări bărbatul
Ier. 9:22,24	9	în vârtutea sa. Zise Domnul:
		„Să nu să laude mândrul cu mândria
		lui, neci să să laude putearnicul
		cu putearea lui, neci să să laude boga-
		tul cu bogățiile lui; ce cine să
		laudă laude-să că înțeleage și cunoaște
		pre Mine, că Eu sânt Domnul Ca-
		rele fac milă și giudecată și
		dereptate pre mijlocul pământu-
	10	lui.” Doamne, zdrobască-să piz-
		mașii Tăi, spre el va tuna din ceriu
		Domnul și va giudeca hotarăle
		pământului și va da puteare îm-

Г.

Пъратꙋлꙋй шй ѫнъцѫ Корнꙋль Хрⷭ҇тосꙋлꙋй сѣꙋ. Слаⷡ҇: Иннⷮ҇ѣ:

А, д, кътіке, рꙋгъчюна сфнтꙋлꙋй Авваккꙋмь Прⷪ҇рка, глаⷭ҇, г.

а. Дꙋмне аꙋзїю вѣста та шѝ мъ темꙋю, Дмне лꙋкрꙋлъ тѣꙋ ѫ мижлокꙋл анилорь ѫвіезь, ѫ мижлокꙋл анилор арѫтъць мїла та: ѫ мъніа та адꙋць аминте де мила та.

в. Дмнъзъꙋ деспре амїазъзи ва венй, шй сфнтꙋл дин мꙋнтеле лꙋй Пара.

г. Атꙋнчи ва копери черюриле слава лꙋй, шй лаꙋда лꙋй ѫплꙋ пъмѫнтꙋль.

д. Шй стрълꙋчира лꙋй ка лꙋмина ва фи, коарнеле ѫмъна лꙋй, шй аколо ꙋй аскꙋнсе търіа лꙋй.

Спг. Ѱа: пи. с. ке. — ѫцелег сѫ роби дин Вавѵлсо. — Ѥмѡ лг. с, е.

ЫІ и Г — ѫнаи

Пѣснь,

е. Ѫнаинта фецеі лꙋй ѫбла чꙋмъ, шй ѫнаинта пичоареле лорь еши ꙋбе ѫфокате.

ѕ. Стътꙋ шй мъсꙋръ пъмѫнтꙋль: кътъ шй сь топиръ нѣмꙋриле:

з. Здробиръсе мꙋнцїи вѣкꙋлꙋй, плекаръсе мъгꙋриле вѣкꙋлꙋй, ѫвѣкꙋсь ѫблъріле лорь.

и. Възꙋю де немикъ кортꙋриле Еѳіѡпилорь, тремꙋръсе кортꙋриле пъмѫнтꙋлꙋй Мадіамꙋлꙋй.

ѳ. Аꙋ нꙋ спре рꙋри са мъніа Дмнꙋль? аꙋ нꙋ спре апе сѣꙋ ѫчисꙋ оуріціа та? аꙋ нꙋ спре маре съ ѫхебътъ мъніа та? къ съиш спре каи тъй шй фꙋгъ каръле тале ѫспинѣ.

і. Арътѣдꙋ съ арътъ аркꙋль тѣꙋ,

шй

3		283
păratului și înălță cornul hristosului Său. Slava *innĕ*.		Ps. 88:25
A 4 Cântec, rugăciunea sfântului Avvacum proroc, glava 3	Stih	
Doamne, auziiu veastea Ta și mă temuiu, Doamne, lucrul* Tău în mijlocul anilor învie-l, în mijlocul anilor arată-Ț mila Ta: în mânia Ta adu-Ț aminte de mila Ta.	1	*înțelegu-să robii din Vavilon
Dumnezău despre amiazăz va veni și sfântul – din muntele lui Paran.	2	Deut. 33:20
Atunci va coperi ceriurile slava Lui și lauda Lui împlu pământul.	3	
Și strălucirea Lui fu ca lumina soarelui, coarnele – în mâna Lui; și acolea-i ascunsă tăria Lui.	4	

		PĚSNĬ
	5	Înaintea feaței Lui îmbla ciumă și înaintea picioarelor lor ieșiia bube înfocate.
	6	Stătu și măsură pământul: căută și să topiră limbile.
	7	Zdrobiră-să munții veacului, plecară-să măgurile veacului, în veacu-s îmblările lor.
	8	Văzuiu de nemică corturile ethiopilor, temură-să corturile pământului Mediamului.
	9	Au nu spre râuri S-au mâniat Domnul? Au nu spre ape s-au încinsu urgia Ta? Au nu spre mare să înherbântă mânia Ta? Că suiș spre caii Tăi și fură carăle Tale în spăsenie.
	10	Arătându să arătă arcul Tău

ши цюръмѫнтꙋл че фъкꙋшь нѣ-
мꙋрилорь кꙋ кꙋвѫнтꙋл, ши ꙟрѣꙋри
ꙟпърции пъмѫнтꙋль.

аі. Вѫзꙋръте ши сѫ кꙋтремꙋрарѫ
мꙋнції, ши оунда апелорь трекꙋ,
дѣде адѫнкꙋль гласꙋль сѫꙋ, ши
ꙟнъцима ръдикѫ мѫнꙋле сале. (ис: г. бе ав. г.)

ві. Соареле ши лꙋна стътꙋрѫ ꙟло-
кꙋль лорь, ꙟлꙋмина сѫцецило тале
ꙟмблаю, ши ꙟстрълꙋчира сꙋлнце
тале.

гі. Кꙋ мѫніе кѫлкаю пре пѫ-
мѫнтꙋ, ши кꙋ оурціе трієраю пъгѫ-
ніи.

ді. Єшитай ꙟспсніа шаменн-
лорь тѣй, зи ꙟспсніе кꙋ Хртосꙋль
тѣꙋ: здробитай капꙋль ꙟкаса
пъкѫтосꙋлꙋй, голид темеліа пѫнѫ

еі. ꙟгрꙋмази. Здробитай кꙋбѫтъ-
тꙋриле лорь капꙋль ширѣгꙋрилорь
лꙋи ка ѡ волбꙋрѫ нъвълирѫ спре
перира мѣ: ши бꙋкꙋріа ло єра ка
челора че кꙋра ꙟтрꙋ аскꙋнсь сѫмѫ-
нѫче сꙋрꙋманꙋль.

ѕі. Кѫлкатай
пре маре кꙋ каий тѣй спре грѫмадѫ
де апе мꙋлте.

зі. Аꙋзитамь кꙋвѫнтꙋль тѣꙋ ши
сѫ спъмѫнтѫ инима мѣ, де гла-
сꙋль тѣꙋ кꙋтремꙋраръсѫ оуснеле
мѣле ши ꙟтрѫ пꙋтрецюне ꙟоа-
селе мѣле ши мѫ спѫмѫнтаю ꙟтрꙋ
мине, ачѣстамь фꙋрѫ міе сѫмѫ
одинеск ꙟѕꙋа грижїи мѣле кѫнд
ва сꙋи ꙟпротива шаменилорь тѣй

4		284
și giurământul ce făcuș neamurilor cu cuvântul și în râuri împărțiș pământul.		
Văzură-Te și să cutremurară munții și unda apelor trecu, deade adâncul glasul său și înălțimea rădică mânule sale.	11	Ios. 10:12;11:10
Soarele și luna stătură în locul lor, în lumina săgeților Tale îmblaiu și în strălucirea suliței Tale.	12	
Cu mânie călcaiu pre pământu și cu urgie trieraiu păgânii.	13	
Ieșit-ai în spăsenia oamenilor Tăi, zic în spăsenie cu hristosul Tău: zdrobit-ai capul în casa păcătosului, golind ᵗemelia până	14	

		PĔSNĬ
	15	în grumazi. Zdrobit-ai cu bătăturile lor capul șireagurilor lui, ca o volbură năvăliră spre perirea mea: și bucuria lor era ca celora ce cura întru ascuns să mănânce surumanul.
	16	Călcat-ai pre mare cu caii Tăi spre grămadă de ape multe.
	17	Auzit-am cuvântul Tău și să spământă inima mea, de glasul Tău cutremurară-să usnele meale și întră putregiune în oasele meale și mă spământaiu întru mine; aceastea-m fură mie să mă odihnesc în dzua grijii meale, când va sui împrotiva oamenilor Tăi

пимáшꙋл кꙋ ширꙋгꙋри съ робаѫ.

Къ смокинꙋл нꙋва ꙟфлꙋри, ши нꙋва фи нѣч оун рѡд ꙟвїй, мнꙋцива лꙋкрꙋл маслинꙋлꙋй, ши кѫмпии нꙋ вор фаче хранѫ, перивор дин ѡиле дин стáꙋл, ши нꙋва фи боꙋ ꙟгрáжди. (зı)

Ꙗрѫ еꙋ мѫ веселéск ꙟдмнꙋл, ши мѫ бꙋкꙋр ꙟтрꙋ дмнꙋзъꙋл спсенїе мѣл. (иı.)

Дмнꙋл дмнꙋзъꙋй пꙋтѣрѣ мѣ, ши пꙋне пичóареле мѣле ка а черби лоръ, ши мѫ пóартѫ ꙟлóкꙋри ꙟнáлте, а тꙋнчи вою кѫнта лаꙋда лꙋй ꙟстрꙋнеле мѣле. Слав: Ипк: (дı) (е Сл: ке. с, лд. ѱл. к. с, лд.)

А, в, кътáрь, а сфнтꙋлꙋй Ісаїа Прркь, Глл, кв. (с,)

Сꙋфлетꙋл мїеꙋ потѣще пре тине (Дмне,) нóпта кꙋ сꙋфлетꙋл (а.)

мїꙋ, че ꙟтрꙋ мине каꙋт пре тине: кѫнд сѫнт цидекꙗциле тáле пре пѫмѫнт, ꙟвáцѫ дерептáте лъкꙋиторїи лꙋмїей. (і.) Фїе милѫ пъкътосꙋлꙋй ши нꙋва ꙟвъца дерептáте: ꙟпѫмѫнтꙋл дерептциилор стрѫ бꙋтáте ва фáче, ши нꙋва ведѣ слáва Дмнꙋлꙋй. (аı.) Дмне ꙟнъцáтѫй мѫна тà ши нꙋ ѡ въд: ведѣ‑ѡвор ши съ вор рꙋшинà, кáрїи оурѫск ѡáменїи тѫй, ши ꙟкѫ фóкꙋл ꙟкъй ва аминтꙋи пре ей. (ві.) Дмне тꙋ дáй нóаѡ пáче: ши тóте лꙋкрꙋрил нóстре тꙋле ніспрѫвéщи. (гı.) Дмне дмнꙋзеꙋл нóстрꙋ, дом нитаꙋ спре нóй дóмни, ꙟкѫ ши фѫрѫ

4		285
pizmașul cu șireaguri, să-i robască.		
Că smochinul nu va înfluri și nu va fi neci un rod în vii, minți-va lucrul maslinului și câmpii nu vor face hrană, peri-vor oile din staul și nu va fi bou în grajd.	17	
Iară eu mă veselesc în Domnul și mă bucur întru Dumnezăul spăseniei meale.	18	
Domnul Dumnezău-i putearea mea și pune picioarele meale ca a cerbi- lor și mă poartă în locuri î- nalte; atunci voiu cânta lauda Lui în strunele meale. Slava *innĕ*.	19	2 Sam. 22:34; Ps. 20:34
A 5 cântare a sfântului Isaia proroc, glava 26	Stih	
Sufletul mieu pohteaște pre Tine, (Doamne), noaptea cu sufletul	9	

		PĚSNĬ
		mi<e>u ce-i întru mine caut pre Tine; când sânt giudecățile Tale pre pământ, învață dereptate lăcui-
	10	torii lumiei. Fie milă pă- cătosului și nu va învăța derepta- te; în pământul dereptilor strâm- bătate va face și nu va vedea sla-
	11	va Domnului. Doamne, înălța- tă-i mâna Ta, și nu o văd; ve- dea-o-vor și să vor rușina carii urăsc oamenii Tăi și încă focul încă-i va amistui pre ei.
	12	Doamne, Tu dai noao pace: și toa- te lucrurile noastre Tu le isprăvești.
	13	Doamne, Dumnezeul nostru, domnit- au spre noi domni încă și fără

дѐ тине, нѐ нумай ꙟтру тине, нїемь поменит дѐ нумеле тѣу.

ді Мурита у шѝ ну ꙟвїазѫ, моцне шѝ нусѫ скоалѫ: пентру ачѣа че кат уай шѝ ай ръсипить прѐ ей, шѝ ай пїердуть тоатѫ поманало.

еі Адъшесеш ачастѫ рудѫ дмне, адъшесешиш, че те супърѫ пентру ачѣа ръшкирашїи ꙟтоате хотаръле пъмтулуй.

ѕі Дмне ꙟсупъраре кьутарѫ прѐ тине, шѝ въсарѫ ругъчюне къд ера бичюл тѣу кътрѫ ей.

зі Кà грешалм къд съ апропїе врѣма ей съ наскѫ, стрингѫ ꙟдурорилее ей аша а фост ꙟнаинта та дмне.

нї Луатамь ꙟзгѣу, шѝ амь болн, кум амь врут наше вѣт, шѝ мѫтуире пъмтулуй ну фъкумь, ниче къзурѫ лъкуиторїи пъмтулуй.

ді. Авїабо морцїи [illegible] шѝ скуласъбор ку трупуль мїеу дѐ преунѫ, деште тацивѫ шѝ къта чей че лъкуици ꙟпулбере: ш роаша та ка роаша ерблор, дупь чеве зреби не мнтивїи дѐ пъмѣть.

к. Мѣрцец шаменїи мїей, ꙟтраці ꙟкъмъръле воастре шѝ ꙟкидеци уша воастрѫ, аскундецивѫ пуцинел кът ш клипалѫ пънѫ ва трѣче мънїа Дмнулуй.

с, А, ѕ, кънтарї ругъчюна луй Іона Пррк къд

5		286
de Tine, ce numai întru Tine ne-am pomenit de numele Tău.		
Murit-au și nu înviază, morți-s, și nu să scoală; pentru aceaea cer- catu-i-ai și i-ai răsipit pre ei și ai pierdut toată pomana lor.	14	
Adăoseases această rudă, Doamne, adăoseaseși-o, ce Te supără; pen- tru aceaea răschirași-i în toate hotarăle pământului.	15	
Doamne, în supărare căutară pre Ti- ne și vărsară rugăciune când era biciul Tău cătră ei.	16	
Ca greoaia, – când să apropie vreamea ei să nască, strigă în durorile ei, – așa am fost înaintea Ta, Doamne.	17	

		PĚSNĬ
	18	Luat-am în zgău și am bolit, cum am vrut naște vânt, și mân- tuire pământului nu făcum, nice căzură lăcuitorii pământu-
	19	lui. Învia-vor morții Tăi și scula-să-vor cu trupul mieu dempreună. Deșteptați-vă și cântaț, cei ce lăcuiți în pulbere! Și roaoa Ta – ca roaoa ierbilor, după ce vei zdro- bi nemilostivii de pământ.
	20	Mearget, oamenii miei, întraț în cămărâle voastre și închideți ușea voastră; ascundeți-vă puți- nel, cât o clipală, până va trea- ce mânia Domnului.
	Stih	**A 6 cântare. Rugăciunea lui Iona proroc, când**

ѕ҃.

СПЗ.

...лꙋ рꙋга́ть де́н мацїле Кꙋтꙋлꙋй.

Стригаи ꙟтрꙋнево́а м҃а кътръ дм҃нꙋль міеꙋ, ши аꙋзі-мъ, ден рꙋ́за ꙗдꙋлꙋй стригаи ши аꙋзи гласꙋль міеꙋ. г҃.

Арꙋнка́тꙋмаи ꙟтрадъкꙋль милокꙋлꙋй мърилор, ши апеле ꙟкꙋцюра́ръмъ, тоате ꙋнделе тале, ши тоате валꙋрил тале, трекꙋръ престе мине. д҃.

Ꙗръ еꙋ зїча лепъдать съ́нт, де наинтѧ окилор тъй: ꙟкъ нꙋвои ꙟчета акъꙋта кътръ бесеа́река сфнцїеи тале. є҃.

Ꙟпрецюра́ръмъ пре мине апеле пънъ ла сꙋфлетꙋл міе, адъкꙋл мъ ꙟпрецюръ, ши съ ꙟкъч прецю капꙋ міе. ѕ҃.

Глас: в҃.

А Ко: еі, С: А. Ѱа: ра: г. С, А.

ѣ ѣ г҃ поґо

Пѣ́снь.

з҃. Погоръю ла ръдъчинеле мꙋнцилор ши мъ ꙟкꙋе пъмънтꙋл кꙋ ръзъ веле лꙋй ꙟвѣк: ꙗръ тꙋ дм҃не скосеши віаца мѧ, ди пꙋтрецюне дм҃незеꙋл міеꙋ.

и҃. Кънд съсфършіа сꙋфлетꙋл міеꙋ ди мине: поменїамъ де дм҃нꙋл, ши ꙟтръ кътръ тине рꙋгъчина мѧ, ꙟ бесе́рикъ сфнтъ а та.

ѳ҃. Карїи ꙟблъ дꙋпъ минчюни дешарте, де мила та съпъръсеск.

і҃. Ꙗръ еꙋ кꙋ гла́сь де испове́данїе жиртвескꙋ цїе, ши че м фъгъдꙋи дабою цїе, а дм҃нꙋлꙋй ѥсте спсеніа.

Сла́ва: Ини:

С, А, З, Кꙋтеска рꙋгъчюна А, Г, Кезо́ни сфнци.

Д. А. ГЛ: Г. кѕ Слъвит ещи дм҃не дм҃незъꙋл пъ-

...

6		287
s-au rugat din mațele chitului		2
Strigaiu întru nevoia mea că- tră Domnul mieu și auzi- mă; din rânza iadului stri- gaiu și auzi glasul mieu.	3	1 Cor. 15:4; Ps. 119:1
Aruncatu-m-ai într-adâncul mij- locului mărilor și apele încu<n>- giurară-mă; toate undele Tale și toate valurile Tale trecură	4	
preste mine. Iară eu zicea: „Lepă- dat sânt denaintea ochilor Tăi; încă nu voiu înceta a căuta cătră beseareca Sfinției Tale!”	5	
Împregiurară-mă pre mine apele pâ- nă la sufletul mieu; adâncul mă îm- pregiură și să încâlci pregiur capul mieu.	6	

		PĚSNĬ
	7	Pogorâiu la rădăcinele munților și mă încuie pământul cu rătea- dzele lui în veac; iară Tu, Doamne, sco- seș viața mea din putregiune, Dumne-
	8	zeul mieu. Când să sfârșiia su- fletul mieu din mine pomeniia-mă de Domnul; și întră cătră Tine rugăciunea mea, în besearică sfântă
	9	a Ta. Carii îmblă după minciuni deșearte de mila Ta să părăsesc.
	10	Iară eu cu glas de ispovedanie jirtvescu Ție și ce-am făgăduit da-Ț-voiu Ție; a Domnului easte spăsenia. Slava *innĕ*.
	Stih	**A 7 cântec. Rugăciunea a 3 coconi sfinți**
Dan. 3	26	Blagoslovit ești, Doamne, Dumnezăul pă-

рицилоръ ноштри, лъудатуй ши слъвитъ нумеле тъу ꙟвѣкъ.

кз Къ дерепт ещи ꙟтоате лукруриле чѣй фъкуть ку ной: ши тоате лукруриле тале сънт адевърате, ши дерепте къиле тале, ши тоате жюдекъциле тале сънть адевърате.

кн Ши жюдекъци адевърате ай фъкуть, ꙟтру тоате ку ной ши к ораюл сфинть, ал пъринцилоръ ноштри Иерусалимул: къ ку адевъръ ши ку жюдеци ай адусь ачѣста тоате спре ной, пентру пъкателе ноастре.

кд Кам грешит ши ам фъкуть фъръ де лѣџе, ши нѣмь депъртать де тине, ши амъ грешить ꙟтру ціе ꙟ-

тру

тру тоате, ши порѫнчиле тале ну лѣмь аскултать.

л Нечи лѣмь пъзит, нече лѣм фъкуть, кум нѣй зись ноаѡ ка съне

ла фіе ноаѡ бине. Пентру ачѣа тоате че нѣй фъкуть ноаѡ, ши тоате че ай адусь спре ной, жюдеде дерепть ай фъкуть.

лв Ши нѣй дат пре ной ꙟмъниле пиманшилоръ стрьмби, урьци ши лепъдъториш ши а ꙟпъратъ недерепт, ши май ръу де тоци чеа че е пре пъмънт.

лг Ши акум ну аве адесе кинде ротул, рушине ши окаръ фум слугилоръ тале, ши челора че чинстеск пре тине.

лд Ну не лепъда пре ной пънъ ꙟсфъ-

ши

7		288
rinților noștri, lăudatu-i și slăvit numele Tău în veac.		
Că derept ești în toate lucrurile ce-ai făcut cu noi; și toate lucrurile Tale sânt adevărate și dereapte-s căile Tale și toate giudecățile Tale sânt adevărate.	27	
Și giudecăți adevărate ai făcut întru toate cu noi și cu orașul sfânt a părinților noștri, Ierusalimul: că cu adevăr și cu giudeț ai adus aceastea toate spre noi, pentru păcatele noastre.	28	
C-am greșit și am făcut fărădeleage și ne-am depărtat de Tine și am greșit Ție în-	29	

		PĚSNÏ
		tru toate și porâncile Tale nu le-am ascultat.
	30	Neci le-am păzit, nece le-am făcut, cum ne-ai zis noao ca să ne
	31	fie noao bine. Pentru aceaea toate ce ne-ai făcut noao și toate ce ai adus spre noi, giudeț derept ai făcut.
	32	Și ne-ai dat pre noi în mânule pizmașilor strâmbi, urât și lepădători și a împărat nedirept și mai rău de toț ceia ce-s pre pământ.
	33	Și acum nu avem a deșchide rostul, rușine și ocară fum slugilor Tale și celora ce cinstesc pre Tine.
	34	Nu ne lepăda pre noi până în sfâr-

шй, пєтрꙋ нꙋмеле тъ, шй нꙋ спаце
легътꙋра та, шй нꙋ лꙋа мила та
дела нои. Пентрꙋ Авраам йбйтꙋл λє
тъ, шй пєтрꙋ Ісаакъ слꙋга та, шй
Ійлъ сфйнтꙋл тъꙋ. Че гръниш ш λѕ
фъгъдꙋиш къ ве мꙋлци съмъца
ло, ка стєлеле черюлꙋи, шй ка нъ-
сипꙋл пре марџина мърией.

Къ нєм ꙟпꙋцина дмне, май въ- λз
ртос де тоате лимбиле, шй астъзи
сънтем смерици пєтрꙋ пъкателе ноа-
тре пре тот пъмънтꙋл.

Нꙋ аве ꙟчатъ време цйдекътїо- λи
рй, нечй пророкъ, нечй повацъ, нечй асе, нечй
житве, нечй адꙋчере, нечй афꙋмаре,
нечй лоꙋ де съжитви ꙟнаинта та,

λѳ съ афлъм мила та: Че кꙋ йнн-
мъ фрънтъ, шй съфлет зъробит,
ка съ фим примиици де тине.

м Ка тоате аселе мїенло шй абебечи-
ло, ш ка мꙋлте мій: де мїей грашй,
аша съ фіе житва ноастръ, ꙟнаи-
та та астъзи, ш съ съ испрвваскъ
ꙟнаинта та, къ нꙋй рꙋшине чело-
ра че нъдъждꙋеск ꙟтрꙋ тине.

ма Шй акꙋм венйм дꙋпъ тине кꙋ то-
тъ йнима, ш не темем де тине,
шй къꙋтъм фаца та, съ нꙋне рꙋшй-
мв незй пре нои. Че фъ кꙋ нои дꙋпъ
блъндецеле тале, шй дꙋпъ ꙟмꙋл-
мг цима милей тале. Скоате
пре нои дꙋпъ минꙋниле тале, шй

7		289
șit, pentru numele Tău, și nu sparge legătura Ta și nu lua mila Ta de la noi, pentru Avraam, iubitul Tău, și pentru Isaac, sluga Ta, și Israil, sfântul Tău. Ce grăiș, și făgăduiș: că veri mulți sămânța lor ca stealele ceriului și ca nă- sipul pre marginea măriei. Că ne-am împuținat, Doamne, mai vâr- tos de toate limbile și astăzi sântem smeriț pentru păcatele noas- tre prespe tot pământul. Nu avem în ceastă vreame giudecăto- riu, neci proroc, neci povață, neci arse, neci jirtve, neci aducere, neci afumare, neci loc unde să jirtvim înaintea Ta,	35 36 37 38	

		PĚSNÏ
	39 40 41 42 43	să aflăm mila Ta. Ce – cu ini- mă frâmtă și suflet zdrobit, ca să fim priimiți de Tine. Ca toate arsele mieilor și a berbeci- lor și ca multe mii de miei grași, așea să fie jirtva noastră înain- tea Ta astăzi și să să isprăvască înaintea Ta; că nu-i rușine celo- ra ce nădăjduiesc întru Tine. Și acum venim după Tine cu toa- tă inima și ne teamem de Tine și căutăm fața Ta; să nu ne ruși- nez pre noi. Ce fă cu noi după blândeațele Tale și după înmul- țimea milei Tale. Scoate pre noi după minunile Tale și

✤ з. ✤ | ст.

дѫ слáвѫ нумелуй тъу дмне.

Рушинѣзе се чѣ че супъръ ръ пре- мд
слуциле тале, ши съсе рушинѣзе
ку тотъ путéра ло, ши търіа ло
съсе здробѣскъ: ши ѫцелѣгъ се воръ
къ ту є донул дмнезеу сингур, ши
слъвит престе тоатъ лума.

Ши нусъ пъръсіа дѣй арункáра ме
слуциіл ѫпъратулуй, ѫкупторю апрису:
ку пъкъ, ръшинъ, ши пъздеріи,
ши млъдице къть єшіа пара дин
купторіи, патрузеч ши ноу, де коти. м. с.

Ши арда пре цѣци хадей че афл мѕ
ѫпрецюрул купторюлуй.

Іаръ ѫнцерул Днулуй, ѫпре- мз
уна ку соцій Азарie, погоръ ѫкуп-

то

✤ Пѣснь, ✤

торю, ши ръкиръ пара фокулуй
мн дин купторю. Ши фѣку пре ми-
локул купторюлуй ка ун вънть
мѳ ръкоро. Ши нусъ апропіе нече
де унул де ей фокул, нече ле стрин-
н. къ лоръ. Атунчи ачей, г, къ-
та ка ши ку ун рость, ши блвіа
ши слъвіа пре днзеу ѫкупто грънд.

Кѫтарѣ сфинцилоръ челоръ, г, коконии, че
кѫнта ѫкупторю.

на Блвить єщи Дмне, Дмнезеул
пърйцилоръ ностри, ши лъ-
дать ши слъвить ѫвѣкь:

нв Блвитъ Нумеле славей тале ши
сфнтуй фоарте, ши лъудать ши
нг слъвить ѫвѣкь. Блвить єщи

ѫвѣкь

7		290
dă slavă numelui Tău, Doamne.		
Rușineaze-se ceia ce supără rău pre slugile Tale, și să se rușineaze cu toată putearea lor, și tăria lor să se zdrobească; și înțeleage-vor că Tu ești Domnul Dumnezeu singur și slăvit preste toată lumea.	44	
Și nu să părăsiia de-a-i aruncarea slugile împăratului în cuptoriul aprinsu: cu iască, rășină și puzderii și mlădițe, cât ieșiia para din cuptoriu, patrudzeci și noao de coț.	45	
Și ardea pre toți haldei<i> ce afla împregiurul cuptoriului.	46	49
Iară îngerul Domnului, împreună cu soții Azariei, pogorî în cup-	47	

		PĔSNĬ
		toriu și răşchiră para focului
	48	din cuptoriu. Și făcu pre mijlocul cuptoriului ca un vânt
	49	răcoros. Și nu să apropie nece de unul de ei focul, nece le strică lor.
	50	Atunci acei 3 cânta ca și cu un rost și blagosloviia și slăviia pre Dumnezeu, în cuptoriu grăind.
	Stih	**Cântarea sfinților celor 3 coconi, ce cânta în cuptoriu**
	51	Blagoslovit ești, Doamne, Dumnezeul părinților noștri, și lăudat și slăvit în veac!
	52	Blagoslovitu-i numele slavei Tale și sfântu-i foarte și lăudat și
	53	slăvit în veac. Blagoslovit ești

з.

Ста.

ꙟБесѣрека сфнтъ асла́вей та́ле, лъѹда́ть ши слъви́ть ꙟвѣкь.

Бл҃ви́ть е҆щи чела че ве адъкѹрмл ши ше спре Херѹві́ми, ши лъда ши слъви́ть ꙟвѣкь. (нд)

Бл҃ви́ть е҆щи спре ска́ѹнѹль сла́вей ꙟПъръцїей та́ле, ши лъѹда́ть ши слъви ꙟвѣкь. (не)

Бл҃ви е҆щи спре търіа черюлѹй, ш лъѹда ш слъви ꙟвѣк. (нѕ)

Сла́ва: Ин҃ѣ:

А, н. Кън҃та́ре а҆тъло, г, Сфн҃ци о҆трѡ́ци. (С҃,)

Бл҃вици тоа́те лѹкрѹриле пре дмн҃ѹль, Дмн҃ѹлѹй кънта́ць ши ꙟнълцаць пре е҆ль ꙟвѣкь. (нз)

(Бл҃ви́ци ꙟцер (нн)

ѣ ѕ г дмн҃ѹ

Пѣ́нь,

Дмн҃ѹлй, черюри дмн҃ѹлѹй, дмн҃лѹ кънта: ши слъвиць пре е҆ ꙟвѣкь:)

(нѳ) Тоа́те а҆пел че пре черю, ши тоте пѹтериле: бл҃виць пре дмн҃ѹл, дмнѹлѹй кънта, ши ꙟнълцаць пре е ꙟвѣ.

(ѯ) Соа́ре ши Лѹнъ, ши стѣлеле че́рюлѹи, бл҃виць пре дмн҃ѹль, кънта́ць ши ꙟнълца́циль пре е҆ль ꙟвѣкь.

(ѯа) Тоа́тъ плоа́а ши роша, ши тоа́те вънтѹриле, бл҃виць пре дмн҃ѹл, кънта ши ꙟнълца́ць пре е҆ль ꙟвѣкь.

(ѯв) Фо́кѹл ши зъдѹхѹл, гарна ш пріпъкѹль, бл҃виць пре дмн҃ѹль, кънтаць ши ꙟнълцаць пре е҆ль ꙟвѣкь.

(ѯг) Ро́оша ши нніа, гѣца ш џерѹл, бл҃вици пре дмн҃ѹл, кънта́ць шиль

ꙟнъ

7		291
în beseareca sfântă a slavei Tale,		
lăudat și slăvit în veac.		
Blagoslovit ești, Cela ce vez adâncurile	54	
și șez spre heruvimi; și lăudat		
și slăvit în veac. Blagoslovit	55	
ești spre scaunul slavei împără-		
ției Tale; și lăudat și slăvit		
în veac. Blagoslovit ești spre tăria	56	
ceriului și lăudat și slăvit în veac.		
Slava *innĕ*.		
A 8 cântare a celor 3 sfinți otroci	Stih	
Blagosloviți, toate lucrurile,	57	
pre Domnul! Domnului		
cântaț și-L înălțaț pre		
El în veac! (Blagosloviți, îngerii	58	

		PĚSNĬ
		Domnului, ceriurile Domnului; Domnului
		cântaț și slăviț pre El în veac)!
	59	Toate apele ce-s pre ceriu și toate
		puterile, blagosloviț pre Domnul, Domnu-
		lui cântaț și-L înălțaț pre El în veac!
	60	Soare și lună și stealele ce-
		riului, blagosloviț pre Domnul; cântaț
		și înălțați-L pre El în veac!
	61	Toată ploaia și roaoa și toa-
		te vânturile, blagosloviț pre Domnul; cân-
		taț și-L înălțaț pre El în veac!
	62	Focul și zăduhul, iarna și pri-
		păcul, blagosloviț pre Domnul; cântaț
		și-L înălțaț pre El în veac!
	63	Roaoa și inia, gheața și gerul,
		blagosloviți pre Domnul; cântaț și-L

ꙟнълцаци пре ель ꙟвекь.

ѯд Негурꙋ ши чаць, нꙍпци, ши зиле: блвици пре дмнꙋль, кътаць ши ꙟнълцаци пре ель ꙟвекь.

ѯе Лꙋминꙋ ши ꙟтꙋнерекь, фꙋлцер ши Норꙋри, блвици пре дмнꙋл, кънтаци ши ꙟнълцаць пре ель ꙟвекь.

ѯѕ Пъмѫнт, мъгꙋри, ши мꙋнць, ши тот че креще ꙟтрꙋ ей: блвиць пре дмнꙋл, кътаць ши ꙟнълцаць пре ель ꙟвекь.

ѯз Извоарꙋ, мъри, ши ръꙋри, Кици, ши тот че съ каълтъ ꙟ апе, блвиць пре дмнꙋл, кътаць ши ꙟнълцаць пре ель ꙟвекь.

ѯн Тоате пасъриле черюлꙋй, фіери ши тоате добитоачеле: блви пре дмнꙋл

кънтаць ши ꙟнълцаць пре ель ꙟвекь.

ѯѳ Фіи оаменилорь ши Ізраиль, лъꙋдаць пре дмнꙋль: кънтаць ши ꙟнълцаць пре ель ꙟвекь.

о Преоцїи дмнꙋлꙋй, слꙋгиле дмнꙋлꙋй, блвици пре дмнꙋль кънтаць ши ꙟнълцаць пре ель ꙟвекь.

оа Сꙋфлетеле ши дꙋхꙋриле дерепцилор, ши смерицїи кꙋ инима, блвици пре дмнꙋль кънта ши ꙟнълцаць пре ель ꙟвекь.

ов Ананіа, Азаріа, Мисаил, блвиці пре дмнꙋль, кънтаць ши ꙟнълцаць пре ель ꙟвекь.

ог Аплии, Пррчи, ши Мчнчїи дмнꙋлꙋй, блвици пре дмнꙋль, кънтаци ши ꙟнълцаць пре ель ꙟвекь.

8		292
înălțați pre El în veac!		
Negură și ceață, nopți și dzi-	64	
le, blagosloviți pre Domnul; cântaț și-L		
înălțați pre El în veac!		
Lumină și întunearec, fulger	65	
și nouri, blagosloviți pre Domnul; cân-		
tați și-L înălțaț pre El în veac!		
Pământ, măguri și munț și	66	
tot ce creaște întru ei, blagosloviț pre		
Domnul; cântaț și-L înălțaț pre El		
în veac! Izvoară, mări și râ-	67	
uri, chiți și tot ce să clăteaște		
într-apă, blagosloviț pre Domnul; cântaț		
și înălțaț pre El în veac!		
Toate pasările ceriului, fieri și	68	
toate dobitoacele, blagosloviț pre Domnul;		

		PĔSNĬ
		cântaț și înălțaț pre El în veac!
	69	Fii<i> oamenilor și Israil, lăudaț
		pre Domnul; cântaț și-L înălțaț
	70	pre El în veac! Preoții Dom-
		nului, slugile Domnului, blagosloviți pre
		Domnul; cântaț și înălțaț pre
	71	El în veac! Sufletele și
		inimile dereptilor și smeriții cu
		inima, blagosloviți pre Domnul; cântaț
		și înălțaț pre El în veac!
	72	Anania, Azaria, Misail, blagosloviț
		pre Domnul; cântaț și-L înălțaț
	73	pre El în veac! Apostoli, proroci
		și mucenicii Domnului, blagosloviți pre
		Domnul; cântați și înălțaț pre
		El în veac!

н.

сѓг.

Блгвимь Татуль Фіюль Духуль Сфнть: пре Дмнуль акум ши пуруря, ши ӑвѣчіи де вѣкь аминь. ѻд

Лъудъмь, блгвим ши не ӑкинъмь Дмнулуи кътъндь ши ӑнъцъдь пре Єль ӑвѣкь. ѻе

а, а, Кътікуль Прѣкуратіи, чеи дела Сфнть Лоука, Еуаніть. с,

Мърѣще суфлетуль міеу пре Дмнуль, ши съ букуръ суфлетуль міеу, ӑтру Дмнзъл спснторюль міеу. мв — гла. д. за. д.

Къ къутъ спре смереніѧ служнічіи сале, ѧтъ де акум фериче мъ вор пре мине тоате нѣмуриле. мз

Къ фъку міе мърире путѣрни- мн

ю ю — кум

Пѣснь,

куль, къ сфнтуи нумеле луи ши мила луи ӑтоате нѣмуриле, каріи съ теме де Єль.

Фъкуци нѣре брацелор сале, рисипи фълошіи ӑкуџетуль инимии ло. мд — а, са. б. Є. ӑ. л. гав. Іса. л. не. н ма. д.

Оборъ путѣрничіи ди скаун, ши рьдикъ смеріціи, фльмъзіи ӑплуи де бунътъці, ши богаціи лъсън деши. н. — н на. Є. іре. ла. г к. бн. з. д н кь ѕі.

Пріими Іиль фечоруль съу, съ помене скъ де мила са, кум ау грьить пъринцилор ноштри, луи Авраам ши семеціеи луи пънъ ӑвѣкь. на

Къгара Сфнтулуи Захаріеи Прркь, ӑпърнтелуи луи Іоаннь Ботезъторюль. с, — гла. а. зачі. а.

Блгнть Дмнуль Дмнзъуль луи Іль, къ сокоти ши де хн

ікз

8		293
Blagoslovim Tatul, Fiiul, Duhul Sfânt: pre Domnul, acum și pururea și în veacii de veac, amin.	74	
Lăudăm, blagoslovim și ne închinăm Domnului, cântând și înălțând pre El în veac.	75	
A 9, cântecul Preacuratei, ce-i de la sfânt Luca evanghelist	Stih	
Mărește sufletul mieu pre Domnul și să bucură sufletul mieu întru Dumnezăul spăsitoriul mieu:	46	1:4
Că căută spre smerenia slujnicii Sale, iată, de acum ferici-măvor pre mine toate neamurile.	47	
Că făcu mie mărire Putearni-	48	Isa. 22:10 Ps. 33:10

		PĚSNÍ
		cul, că sfântu-i numele Lui și mila Lui – în toate neamurile carii să tem de El.
1 Sam. 2:5; Ps. 43:11;	49	Făcu ținearе brațelor sale, răsipi făloșii în cugetul inimii lor.
Isa. 30:18 și 41:9	50	Oborî putearnicii din scaun și rădică smeriții, flămânzii împlu-i de bunătăț și bogații lăsă-i deșerț.
Ps. 24:5; Ier. 31:3,20; Gen. 17:9 și 22:16	51	Priimi Israil feciorul Său, să Să pomenească de mila Sa, cum au grăit părinților noștri, lui Avraam și semenției lui, până în veac.
	Stih	**Cântarea sfântului Zaharіei proroc, a părintelui lui Ioan Botezătoriul**
1:4	68	Blagoslovit – Domnul Dumnezăul lui Israil, că socoti și des-

скꙋмпърѫ ѡаменій съй.
Шй ръдикѫ конꙋль спсніе ноаѡ, ꙟкаса лꙋй Двдь Коконꙋлꙋй съꙋ. (зд)
Кꙋм аꙋ гръй прй ростꙋрнле сфнц-
ло, карій сът дй вѣкь, Прррчїй лꙋй. (о.)
Къ нїарѫ мътꙋй де пимашій но- (оа)
щрй, шй дй мъна тꙋтꙋро челора
че неоурѫкь пре ной. Съфакѫ (ов)
милѫ кꙋ пърйцій ноцрй, съ адꙋкѫ
аминте де легътꙋра лꙋй чѧ сфнтѫ.
Шй де цюръмънтꙋль че съ цюрѫ (ог)
лꙋй Авраамь пърйтелꙋй ноструꙋ,
съдѧ ноаѡ съ слꙋжйм лꙋй.
Фъръ фрикѫ избъвйцй, дй мъ- (од)
нйле пимашилорь ноцрй.
Кꙋ сфнціе шй кꙋ дерептате ꙟнаи- (ое)

нта лꙋй ꙟтрꙋ тоате зиле віецй
ноастре. Шй тꙋ Коконе (оѕ)
Прркь челꙋй десꙋсь кемателвей, къбе
ꙟбла ꙟнаинта фѣцей дмнꙋлꙋй съ
гътещй калѧ лꙋй. Шй съ дай (оз)
кꙋноцийца спсніей ѡаменилорь лꙋй,
ꙟтрꙋ ертъчюнѧ пъкателорь.
Дин маре мила дмнзелꙋй ноструꙋ, (он)
кꙋ карѧ несокотй пре ной, аче че еш
де сꙋсь. Съ арате челора че ера (оѳ)
пꙋш ꙟтрꙋ ꙟтꙋнерѣ, ш ꙟтрꙋ оумбра
морцій. Съ дерептѣзе пичоре- (п.)
ле ноастре ꙟкале де паче.

Слава Бгꙋ давшемꙋ начати: и совершити
книгꙋ сію, глаголемꙋю Ѱалтирь.

М:С:

9		294
cumpără oamenii Săi.		
Și rădică cornul, spăsenie noao,	69	
în casa lui David, coconului Său:		
Cum au grăit, prin rosturile sfinților,	70	
lor, carii sânt din veac prorocii Lui:		
Că ne-ară mântui de pizmașii noș-	71	
tri și din mâna tuturor celora		
ce ne urăsc pre noi. Să facă	72	
milă cu părinții noștri, să-Ș aducă		
aminte de legătura Lui cea sfântă.		
Și de giurământul ce Să giură	73	
lui Avraam, părintelui nostru.		
Să dea noao să slujim Lui		
fără frică, izbăviți din mâ-	74	
nile pizmașilor noștri,		
cu sfinție și cu dereptate îna-	75	

		intea Lui întru toate zile vieții
	76	noastre. Iară tu, cocoane,
		proroc Celui de sus chema-te-vei, că vei
		îmbla înaintea feaței Domnului, să
	77	gătești calea Lui Și să dai
		cunoștința spăseniei oamenilor Lui,
		întru iertăciunea păcatelor.
	78	Din mare mila Dumnezeului nostru,
		cu carea ne socoti pre noi, Acel ce ești
	79	de sus, să Să arate celora ce era
		puș întru întunearec și întru umbra
	80	morții, să derepteaze picioare-
		le noastre în cale de pace.
		Slava Bḡu davšemu načati i sŭve(r̄)š(i)ti
		knigu siju, glagolemuju Psaltyrĭ
		M S

сч҃е

рꙋгъчюне де тоате зилеле, ꙟтрꙋкаре дъм хаpъ лꙋй дꙋмнезеꙋ пентрꙋ тоате бꙋ[нъ]тъциле, трꙋпещи ши сꙋфлетещи че ам лꙋате ши л[ꙋ]ъм.

Дꙋмнезеꙋл де вечїе, Татъл пꙋтерникꙋ, дꙋмнꙋ ши фъкъторюл, черюлꙋй ши пъмънтꙋлꙋй, Татъл сфинтꙋ ши слъвитꙋ, ал дꙋмнꙋлꙋй ностꙋ ал лꙋй І҃с Х҃с, дꙋмнезеꙋл лꙋй Авраам, ши ал лꙋй Ісаак, ши ал лꙋй Іаков, ши ал ностꙋ Дꙋмнезеꙋ мꙋлтꙋ, маре харъ дъм сфинцїей тале, кꙋ инима смеритъ ши кꙋ сꙋфлет плекат, ꙟнꙋмеле фїюлꙋй тъꙋ че сфинт І҃с Х҃с дꙋмнꙋлꙋ ностꙋ, пентрꙋ тоате бꙋнътъциле тале, дин тоате времиле май върто къ ней алеси динтъю дин мила та спре вїаца де вечїе ꙟ І҃с Х҃с, пре кꙋпꙋл тъꙋ, ши пре фаца та ши пентрꙋ фїю тъꙋ чел сфинт. ней ръскъмпърат ши ней фъкꙋт фечори де мощїе сфинцїей тале, кꙋ дꙋхꙋл тъꙋ чел сфинт, ней ꙟсемнат съ фим фечори мощени сфинцїей тале, ши ней адꙋс спре кꙋнощинца та ча дреаптъ, ши спенторе ши ней фъкꙋт адевъра де спре вїаца де вечїе, ши де испасенїа сꙋфлетело ноастре, ши пънъ ꙟтаостъ време нейферит, ши ней апърат, де тоате ръꙋ

ЖЖ

тъц

рꙋгъчюне,

тъциле трꙋпещи ши сꙋфлетещи, ши ней цинꙋт ꙟтрꙋ юнїа съборꙋлꙋй сфинцїей тале. Ака ши дин трꙋ ꙟтꙋнерикꙋл ... ꙟтрꙋ, ней адꙋ ꙟтрꙋ лꙋмина зилеи де астъзи, ꙟпаче ши ꙟсънътате. Пентрꙋ ачаста пентрꙋ тоате фїе маре харъ ꙟвечїе сфинцїей тале. аш иждере не рꙋгъм сфинцїей тале, кꙋ инима смеритъ, ши кꙋ сꙋфлет плекат, ꙟнꙋмеле фїюлꙋй тъꙋ челꙋй сфинт, а дꙋмнꙋлꙋй ностꙋ, алꙋй І҃с Х҃с. динтрꙋ ꙟдемнаря дꙋхꙋлꙋй сфинт, ка съ пли[н]ещи ноаѡ, тоате фъгъдꙋинцеле тале трꙋпещи, ши сꙋфлетещи, ши те рꙋгъм съ не ерци тоате пъкателе тинереꙋцело ноастре, ши тоте хиклешнїле вїецїи ноастре, ръꙋтътꙋриле, ши грешалеле, ши тоате фаптеле ноастре челе реле, ертъле динтрꙋ мамила та пентрꙋ сфинт фїюл тъꙋ, ши кꙋ дꙋхꙋл тъꙋ чел сфинт, цине пре ной ꙟкꙋнощинца та ча дреаптъ, ши ꙟтрꙋ нъдежда спасенїи ши вїецїей де ... пънъ ꙟсфършит. спореще ши ꙟмꙋлцеще спре ной лꙋминаре кꙋвънтꙋлꙋй тъꙋ челꙋй сфинт ꙟтоате зилеле, ꙟмꙋлцеще дꙋмне дꙋмнезеꙋ спре ной тоате дарꙋриле сфинцїей тале, ши кꙋ дꙋхꙋл тъꙋ чел

сфинт

Rugăciune de toate zile, întru care dăm har lui Dumnezău pentru toate bunătățile trupești și sufletești ce am luat și vom să luom

Dumnezăul de vecie, Tatăl Putearnic, Domnul
și Făcătoriul ceriului și a pământului,
Tatăl Sfânt și slăvit a Domnului nostru, a
lui Isus Hristos, Dumnezăul lui Avraam și a lui Isaac,
și a lui Iacov, și al nostru Dumnezău milostiv,
mare har dăm Sfinției Tale, cu inimă smerită
și cu suflet plecat, în numele Fiiului Tău cel Sfânt,
Isus Hristos, Domnul nostru, pentru toate bunătățile
Tale, din toate vremile; mai vârtos că ne-ai ales
dintâiu din mila Ta spre viața de vecie în Isus Hristos,
pre chipul Tău și pre fața Ta. Și pentru Fiiul Tău
cel Sfânt ne-ai răscumpărat și ne-ai făcut feciori
de moșie Sfinției Tale; cu Duhul Tău cel Sfânt ne-ai
sămnat să fim feciori moșteani Sfinției Tale și
ne-ai adus spre cunoștința Ta cea direaptă și spăsitoare
și ne-ai făcut adevărat despre viața de vecie și
de ispăsenia sufletelor noastre; și până în ceastă
vreame ne-ai ferit și ne-ai apărat de toate răo-

tățile trupești și sufletești și ne-ai ținut în-
tru soția săborului Sfinției Tale; încă și din-
tru întunearicul nopții ce trecu, ne-ai adus întru
lumina zilei de astăzi, în pace și în sănătate.

Pentr-aceastea, pentru toate, fie mare har în vecie
Sfinției Tale. Așijderi ne rugăm Sfinției Tale cu
inimă smerită și cu suflet plecat, în numele
Fiiului Tău celui Sfânt, a Domnului nostru, a lui
Isus Hristos, dintru îndemnarea Duhului Sfânt, ca să pli-
nești noao toate făgăduințele Tale trupești
și sufletești; și Te rugăm să ne ierți toate păca-
tele tinereațelor noastre și toate hicleniile vie-
ții noastre, rătăciturile și greșalele. Și toa-
te faptele noastre ceale reale iartă-le dintru mare
mila Ta, pentru Sfânt Fiiul Tău. Și cu Duhul Tău
cel Sfânt ține-ne pre noi în cunoștința Ta cea di-
reaptă și întru nădeajdea spăseniei și vieției de
vecie, până în sfârșit. Sporeaște și înmulțeaște
spre noi luminarea cuvântului Tău celui sfânt
în toate zilele. Înmulțeaște, Doamne Dumnezău, spre noi
toate darurile Sfinției Tale și cu Duhul Tău cel

сфѫнть, ꙟтоарче пре ной кътрѫ тине ꙟтоата
врѣма, ка сѫне ꙟтоарнем, ши пре тине май бине
сѫ те пꙋтем кꙋноаще, сѫне темем сѫ те юбим, сѫ те
чинстим, ши ꙟтрꙋ тоате сѫ арѫтѣм ꙟгъдꙋинцѫ
ноастрѫ каꙋ жъртвѫ юбитѫ ꙟнаинта фѣцеи
тале. Ꙟкѫ ши пентрꙋ чей рѫтѫчици, не рꙋгѣм сфи
нцїей тале, сѫ ци фїе мила де ей сѫй минꙋещи дин
трꙋ мила та, ши сѫй адꙋчи спре кꙋноащинца та
чеа дирѣптѫ, кꙋ ши ей кꙋ ной де ꙟпреꙋнѫ, кꙋ ѡ кре
динцѫ, кꙋ ѡ инимѫ, ши кꙋ ѹн сꙋфлеть, сѫ чинсте
скѫ пре сфинцїа та. Ꙟпѫрѫте дꙋмне дꙋмнезеꙋ кꙋ кре
щинїи ши кꙋ цѫрѫле че сѫнт ꙟпрецꙋрꙋл ностру, кꙋ ци
нꙋтꙋрй, кꙋ ѡраше, кꙋ четѫци, кꙋ сате ши ꙟпреꙋнѫ
кꙋ слꙋцеле, ши кꙋ крединчоший тѫй, карїй ꙟтрꙋ але
пре ной ꙟкѫ кꙋ цара, кꙋ Краюл, кꙋ крѫеса, ши кꙋ
чинстита Каса, ши кꙋрта лор кꙋ ѡрашеле, четѫци
ле, Сателе, Бесѣричиле, ши кꙋ тоатѫ фѫмѣа но
астрѫ ꙟпреꙋнѫ де тоате рѫутѫциле, трꙋпещи ши
сꙋфлетещи, май вѫртос де дракꙋл де хїкленїиле лꙋй,
де амѫцитꙋриле лꙋй, де ꙟвѫцѫтꙋра лꙋй чеа стрѫмбѫ,
де испителе лꙋй чеа пѫгꙋбитоаре, ши де робїи лꙋй чей

ЖЖ̃ стри

стрикѫторй, де ѡщи, де рѫзмирицѫ, де робїе, де же
кꙋире, де фок, де фоамете, де скꙋмпете, де боале
реле, де моарте грабникѫ, де чюмѫ, де вихоале,
де пѫлитꙋрѫ, де грийндинѫ, де пїатрѫ, де тꙋнет,
де повоае стрикѫтоаре, де акѫдѣра ꙟпѫкате, де
нꙋме рѫꙋ, де рꙋшине, де ѡрбичюне, де ꙟдойре, ши
де пѫгꙋбитꙋра сꙋфлетѣскѫ. Ꙟпѫрѫте дꙋмне дꙋмне
зеꙋ, акмꙋ ши ꙟвреме, че вине, де тоатѫ ꙟпѫреке
тꙋра, ши ꙟдоитꙋра, динтре ной, ши де венира лимби
лор стреине спре ной, де пагꙋбѫ, ши де армеле лорь,
фїеци мила дꙋмне дꙋмнезеꙋ, де тоатѫ сꙋпѫрара
крединчошилор тѫй, адꙋци аминте де рꙋшина, де
рѫсипира, ши де вѫрсара сѫнцелꙋй лорь, кареле нꙋ
нꙋмай чей стреини, че ꙟкѫ ши фрацїи ноштри некрꙋ
цинд лаꙋ вѫрсат, ка сѫ нꙋ ѣ хꙋлѣскѫ нꙋмеле тѫꙋ
чел сфѫнт, пентрꙋ бирꙋинца лорь чеа нематївникѫ
че аꙋ лꙋат спре ной. Бꙋкꙋрѫне дꙋмне дꙋмнезеꙋ, дꙋпѫ
атъца ани, апълѫнцерїи, ши аробїей ноастре, кꙋ со
котица, ши кꙋ паза та чеа пꙋтерникѫ. Ши кꙋ тѫ
рїа пачей ноастре, цине дꙋмне дꙋмнезеꙋ ꙟтоте лор
кꙋрнле, ши ши ꙟтре ной крединчошїи тѫй чей рѫскꙋ

пѫ

Sfânt întoarce pre noi cătră Tine în toată vreamea. Ca să ne întumăm și pre Tine mai bine să Te putem cunoaște, să ne teamem, să Te iubim, să Te cinstim și întru toate să arătăm îngăduința noastră, ca o jirtvă iubită înaintea feaței Tale. Încă și pentru cei rătăciți ne rugăm Sfinții<i> Tale: să-Ți fie milă de ei, să-i miluiești dintru mila Ta, și să-i aduci spre cunoștința Ta cea direaptă; cum și ei cu noi dempreună, cu o credință, cu o inimă și cu un suflet să cinstească pre Sfinția Ta. Apără-ne, Doamne Dumnezău, cu creștinii și cu țărâle ce sânt împregiurul nostru, cu ținuturile, cu orașele, cu cetățile, cu satele și împreună cu slugele și cu credincioșii Tăi, carii-s întru eale: pre noi încă cu țara, cu craiul, cu crăiasa și cu cinstită casa și curtea lor, cu orașele, cetățile, satele, besearicile și cu toată fămeaia noastră împreună, de toate răotățile trupești și sufletești: mai vârtos de dracul, de hicleniile lui, de amăgiturile lui, de învățătura lui cea strâmbă, de ispita lui cea păgubitoare și de robii lui cei

stricători, de oști, de războiță, de robie, de jehuire, de foc, de foamete, de scumpeate, de boale reale, de moarte grabnică, de ciumă, de vicoale, de pălitură, de grindină, de piatră, de tunet, de povoaie stricătoare, de a cădearea în păcate, de nume rău, de rușine, de orbiciune, de îndoire și de păgubitura sufletească. Apără-ne, Doamne Dumnezău, acmu și în vreame ce vine: de toată împărechetura și îndoitura dintre noi, și de venirea limbilor streine spre noi, de pagubă și de armele lor. Fie-Ți milă, Doamne Dumnezău, de toată supărarea credincioșilor Tăi; adu-Ți aminte de rușinea, de răsipirea și de vărsarea sângelui lor, carele nu numai cei streini, ce încă și frații noștri necruțind l-au vărsat, ca să nu să hulească numele Tău cel sfânt, pentru biruința lor cea nemilostivnică ce au luat spre noi. Bucură-ne, Doamne Dumnezău, după atâtea ani a plângerii și a robiei noastre, cu socotința și cu paza Ta cea putearnică și cu tăria pacei noastre. Ține, Doamne Dumnezău, în toate locurile și și între noi, credincioșii Tăi, ce-ai răscum-

пъра, ку съцеле фїюлуй тъу чел юбит, ши чъборул тѣу
ку крайи, ку доминїи, ку бїругѣжїи, ку дерегъторїи ку пре
цїи, ши ꙟпреуна ку тот мїреанїи, пентру слава нуме
луй тъу, ку ай цинут, ши ай пъзит ку путѣрѣ та. ꙟ
тру Егупет ꙟпустїе, ꙟ Сурїа, ꙟ Халдеа, ꙟ Їудеа
ши ꙟ ꙟтрате локурн, ꙟпротива тутурор, дамне дуни
зъу пайсѣще дин тре ной, тоть урючюна, ꙟдъръптни
чїа, мънїа, урцїа, ши не дъруѧще пре ной, ку ꙟ
целепчюне дирѣптъ, ку сфат де фолос, ку търїе,
ку унѣпчюне суфлетѣскъ, ку драгосте фрацѣскъ
ши ку фрикъ дамнезѣскъ, ка ꙟтоате лукрурилѣ,
кареле сѫ спре лауда нумелуй тъу, спре пачѣ цѣрьи
ноастре, ши спре ꙟтърмаръ бесѣрчїи тале, ку оу
на съ ꙟцелѣџем, оуна съ вом, ши ку о инимъ, ши
ку ун суфлет съ служим. Дамне мѫтиве чел сфинт,
ши юбиць ку смерите маре не ругъм сфинцїеи тале ꙟ
пре часта ку часть зи де астъзи, ꙟкъ съ ѡ петрѣ
чем ꙟпачѣ, ши ꙟсънътате ка съ ꙟблъм ꙟдерегъто
рїа крещинътъцїи ноастре, ку дереатате ши спре фо
лос, аша фъ ку ной Татъл нострул чел сфинт, ши
мѫтивъ, пентру фїю тъу чел сфинт дамнул ностру

ꙟпрех
наре

ꙟ ж г Іс

Іс Хс, ку ши ной възънд, мила ши паза сфинцїи
тале, диннѣмь ꙟнѣм съ лъудъм ши съ ꙟнълцъм
нумеле тъу чел сфинт, де акум пънъ ꙟвѣк, аминь
Тате ностру чи ещи ꙟчерю сфинцѣскъ нумеле тъу: ипро.

РУГЪЧЮНЕ, ДЕСѢРА.

Дамне путѣрниче, пъринте атоатъ мила, каре
ле ай рънѫдуить ноапта съ ... одихнѣла оаме
нилорь, кареле зуа ай фъкут съ ꙟбле ꙟлукрурилѣ
ши ꙟдерегъториеле лорь, дела кареле съ изворъск,
тоате бунътѣциле, ши дарурилѣ де пай, де суди
черю, спре ной фецїи ши фѣтеле тале, ши дела ка
реле не вѣте тоатъ вїаца, ши мишкаре ноастръ
карь дъцїе капъринтелуй ши дамнезѣулуй ностру,
ꙟнумеле дамнулуй ностру Іс Хс, пентру къ нѣй ..
зит ши нѣй ферит, ꙟтоте зилеле вїецїи но..тре
дела наштера ноастръ, пънъ ꙟзуа де астъзи, де
тоате рънтъциле, търпещи ши суфлетещи ... нѣй
дать пачѣ ши сънътате, ши нѣй ацютат ши нѣй

ꙟтръ

părat cu sângele Fiiului Tău cel iubit și săborul Tău,
cu crai, cu domnii, cu viteajii, cu deregătorii, cu preu-
ții, și împreună cu toț mireanii, pentru slava nume-
lui Tău. Cum i-ai ținut și i-ai păzit cu putearea Ta în-
tru Eghipet, în pustie, în Siria, în Haldeea, în Iudeea
și și într-alte locuri, împrotiva tuturor. Doamne Dumne-
zău, pliveaște dintre noi toată urâciunea, îndărăptni-
cia, mânia, urgia; și ne dăruiaște pre noi cu în-
țelepciune direaptă, cu sfat de folos, cu tărie,
cu uniciune* sufletească, cu dragoste frățească,
și cu frică dumnezeiască, ca în toate lucrurile
carele-s spre lauda numelui Tău, spre pacea țărâi
noastre și spre întrămarea besearicii Tale. Cum u-
na să înțeleagem, una să voim și cu o inimă și
cu un suflet să slujim. Doamne milostive cel Sfânt
și iubit, cu smerenie mare ne rugăm Sfinției Tale și
pre aceasta: cum ceastă zi de astăz încă să o petrea-
cem în pace și în sănătate, ca să îmblăm în deregăto-
ria creștinătății noastre, cu dereptate și spre fo-
los. Așa fă cu noi, Tatăl nostru cel Sfânt și
milostiv, pentru Fiiul Tău cel Sfânt, Domnul nostru,

*împreunare

Isus Hristos; cum și noi, văzând mila și paza Sfinții<i>
Tale, din neam în neam să lăudăm și să înălțăm
numele Tău cel sfânt, de acum până în veac. Amin.
„Tatăl nostru ce ești în ceriuri, sfințească-să numele Tău" *i pro(č).*

Rugăciune de seara

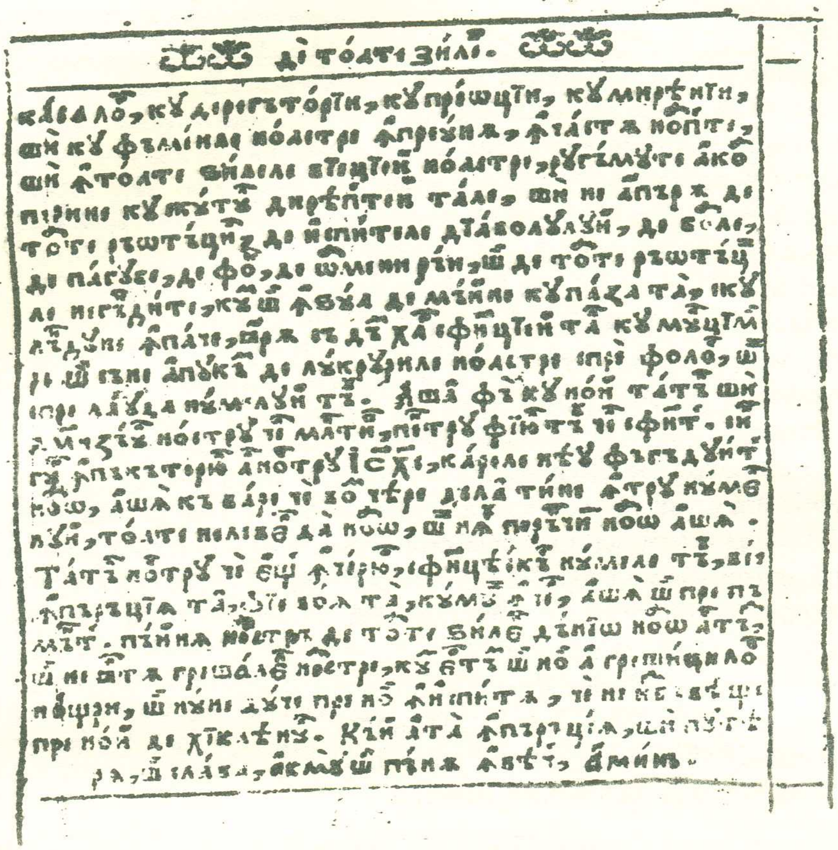
Doamne putearnice, Părintele a toată mila, Care-
le ai rânduit noaptea spre odihneala oame-
nilor, iară dzua ai făcut să-ș îmble în lucrurile
și în deregătoriele lor, de la Carele să izvorăsc
toate bunătățile și darurile deplin, de sus, din
ceriu, spre noi, feții și featele Tale, și de la Ca-
rele ne easte toată viața și mișcarea noastră,
har dăm Ție, ca Părintelui și Dumnezăului nostru,
în numele Domnului nostru, Isus Hristos; pentru că ne-ai pă-
zit și ne-ai ferit în toate zilele vieției noastre,
de la nașterea noastră până în zua de astăzi, de
toate răotățile trupești și sufletești. Și ne-ai

ꙟтрꙿмат кꙋ ажюторюл тѣꙋ, ꙟмпърѫцїи ноастре
тєле крєщинєщи, ши ꙟтрєꙋ де акꙋм ꙟпаче ши ꙟтꙋ
нєтате де ꙍ пꙋтєрѧ сꙋфєри, пєтрꙋ тѣстѧ фїє пꙋ
мєле тѣꙋ сфнтъ, ши славить ꙟвєꙋ, кꙋ смєрєнїе, ш
кꙋ маре нъдѣжде, пєрꙋгѣм сфнцїєн тале, ка пъри
тєлꙋи ши дмнезєꙋлꙋи ностꙋ чєль дꙋлчє, ꙟпрєꙋнѫ
фїюлꙋ тѣꙋ чєлꙋи сфнт, дмнꙋ ностꙋ Іс Хс, ка съцїи
мила та ачаста, ши де акꙋм ꙟнаинте, спре нои
фѣрѫ де кꙋнꙋ пънѫ ꙟ сфършит. ꙗртѫне ноаꙋ
тоате грешалєлє вєцїєн ноастре, динтрꙋ мила
та ча фѣрѫ сфършєнїе, пєтрꙋ дєстоинїчїа сфнт
фїюлꙋи тѣꙋ, ши оуитѫ тоате фаптєлє ноастре чє
де рєле, ши карєле ꙟ грєшите ꙟзꙋа де астѫзи, дꙋ
пѫ пѫреꙟдѫшꙋ тѫ тѣ дирепт, сѫ нꙋ лє май помєнєщ
чє кꙋ дꙋпѫ апꙋсꙋ сорєлꙋи тоате фаптєлє де пре фаца
пѫмънтꙋлꙋи акопєри, кꙋ ꙟтꙋнєрєкꙋл нопцїи, аша ши
пѫкатєлє ноастре, кꙋ оуитарѣ. ши кꙋ мила та ча
де вєчїє акопєриле, сѫ ни кѫ соарєлє не лꙋсѫ пре нои
дꙋпѫ апꙋсꙋлꙋи ꙟтрꙋ ꙟтꙋнєрєк, iарѫ тꙋ Дмне
не лꙋминѣзѫ минцилє ши сꙋфлєтєлє ноастре кꙋ Дхꙋ
тѣꙋ чєл сфнт, сѫ вор фи ши ꙟкиш окїи трꙋпꙋлꙋи

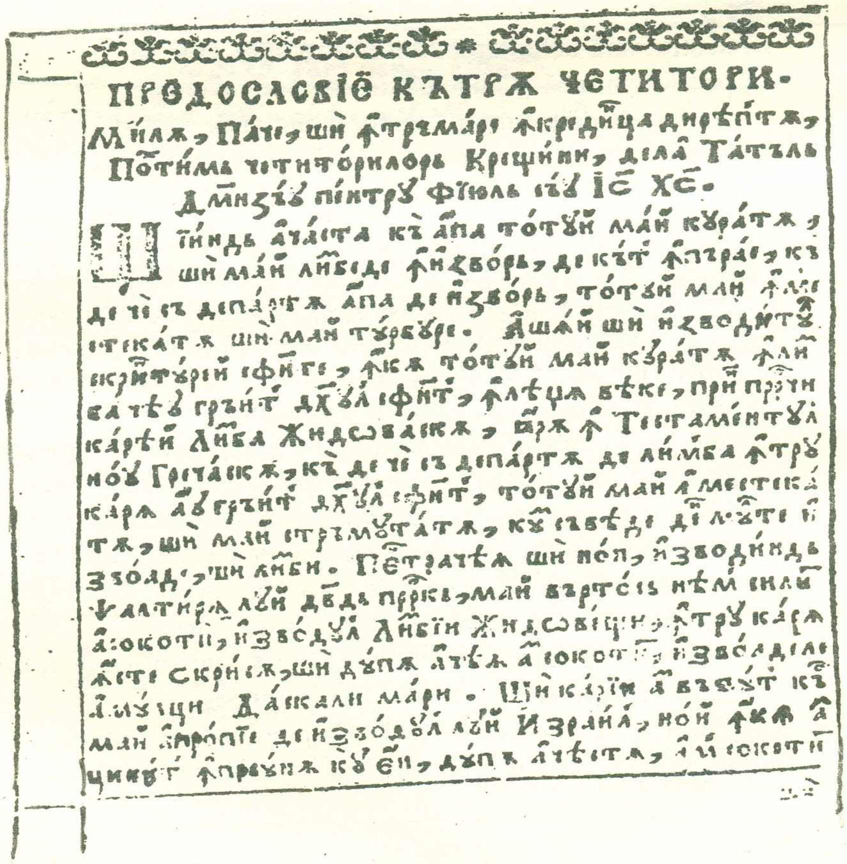
ностꙋ, iарѫ ачєи сꙋфлєтꙋлꙋи ностꙋ спре тине сѫ
привѣскѫ, ꙟкѫ ши касєлє ноастре де ноапта,
ши аскꙋрилє де сонꙋ, кꙋрате, юбите, ши де ꙗпестъ
сѫне фїє ꙟнаинта сфнцїєи талє, ши ꙟтє кипꙋ трꙋ
пꙋрилє ноастре дꙋпѫ лꙋкрꙋ де зꙋа сѫ ꙍдихнєск, ш
дꙋпѫ оустєнєалѫ, вѫртꙋта ноастрѫ ча ръсфирѫ
тѫ iарѫ сѫ адꙋнѫ, аша ши минта ноастрѫ ча оусте
нитѫ, де гѫндꙋри ши де кꙋцєтє съсє ꙍдихнѣскѫ, ꙟ
кѫ ши сꙋфлєтєлє ноастре, чѣле ꙟгрєатє де пѫкате
ꙟтрꙋ тине съсє юшꙋрѣзє, ши съсє ашазє, кѫ нои
дорминдꙋ, съте ка ши моцїи, ши нꙋ сътєм дєстоини
спре паза ноастрѫ, пєтрꙋ ачѣа тє рꙋгѫ дꙋлче дмнезєꙋ
ностꙋ, ка съ стрѫжꙋєщи тꙋ пєтрꙋ нои, ши тѫбꙋрѫ
щє сфнцїи ꙟнгєрїи тѣи, прєцꙋ нои ка сѫнꙋне стрїче
ноаꙋ нїчи оу рѣꙋ, нїчи съсє апропїе де касєлє ши де
фѫмїилє ноастре нїчи ꙍрѫщатє, кѫ сънꙋнєвєи тꙋ
стрѫжꙋи ши пѫзи, ꙟдєшєртꙋ стрѫжꙋиторїи ноштри
ꙟмѫинилє тале дмнє мѫтиєм де сꙋфлєтєлє, ши трꙋ
пꙋрилє ноастре, ши кꙋ тоатє бꙋнѫтѫцилє трꙋпєщи
ши сꙋфлєтєщи чє авєм де ла тинє, ꙟпрєꙋнѫ кꙋ цара
ноастрѫ кꙋ съборꙋл кꙋ краюл, кꙋ Крѫиаса, кꙋ юбиѫ

de toate zilele		298
întrămat cu agiutoriul Tău în lucrurile noastre ceale creștinești și în ceasul de acmu în pace și în să- nătate, de-a o putearea suferi. Pentr-aceastea fie nu- mele Tău sfânt și blagoslovit în veaci; cu smerenie și cu mare nădeajde ne rugăm Sfinției Tale, ca Părin- telui și Dumnezăului nostru cel dulce, în numele Fiiului Tău cel Sfânt, Domnul nostru, Isus Hristos, ca să ții mila Ta aceasta și de acum înainte spre noi, fără de căință, până în sfârșit. Iartă-ne noao toate greșalele vieției noastre, dintru mila Ta cea fără sfârșenie, pentru destoinicia Sfânt Fiiului Tău. Și uită toate faptele noastre cea- le reale și carele am greșit în zua de astăzi; du- pă făgădașul Tău cel dirept, să nu le mai pomenești. Ce, cum după apusul soarelui toate faptele de pre fața pământului acoperi cu întunearecul nopței, așea și păcatele noastre, cu uitarea și cu mila Ta cea de vecie acoperi-le, săva că soarele ne lasă pre noi după apusul lui întru întunearec. Iară Tu, Doamne, ne luminează inimile și sufletele noastre cu Duhul Tău cel Sfânt; să vor fi și închiș ochii trupului		

		Rugăciune
		nostru, iară ochii sufletului nostru spre Tine să privească; încă și cugetele noastre de noaptea și visurile den somnu, curate, iubite și de ispăsenie să ne fie înaintea Sfinției Tale. Și în ce chip tru- purile noastre după lucrul de dzua să odihnesc și după usteneală vârtutea noastră cea răsfira- tă iară să adună, așea și mintea noastră cea uste- nită de gânduri și de cugete să se odihnească. În- că și sufletele noastre ceale îngreiate de păcate întru Tine să se iușureaze și să se așaze; că noi, dormind, sântem ca și morți și nu sântem destoinici spre paza noastră. Pentr-aceaea Te rugăm, dulce Dumnezăul nostru, ca să străjuiești Tu pentru noi. Și tăbăraș- te sfinți îngerii Tăi pregiur noi, ca să nu ne strice noao nici un rău, nici să se apropie de casele și de fămeile noastre nici o răotate, că să nu ne vei Tu străjui și păzi, în deșărtu-s străjuitorii noștri. În mânule Tale, Doamne milostive, dăm sufletele și tru- purile noastre și cu toate bunătățile trupești și sufletești ce avem de la Tine; împreună cu țara noastră, cu săborul, cu craiul, cu crăiasa, cu iubită

ДЕ ТОАТЕ ЗИЛЕ.

ПРѲДОСЛОВІЕ КЪТРЪ ЧЕТИТОРИ.

Мила, Паче, ши ѫтрьмаре ѫкрединца дireaптъ, Потимь четиторилорь Крещинилорь, дела Тателъ Дмнзеу пентру Фіюль сеу ІС ХС.

casa lor, cu deregătorii, cu preoții, cu mireanii
și cu fămeile noastre împreună, în ceastă noapte
și în toate dzilele vieției noastre rugămu-Te: Acoa-
peri-ne cu scutul direaptei Tale și ne apără de
toate răotățile, de ispitele diavolului, de boale,
de pagube, de foc, de oameni răi și de toate răotăți-
le negândite. Cum și în dzua de mâine, cu paza Ta, scu-
lându-ne în pace, iară să dăm har Sfinției Tale cu mulțimi-
re; și să ne apucăm de lucrurile noastre spre folos și
spre lauda numelui Tău. Așa fă cu noi, Tatăl și
Dumnezăul nostru cel milostiv, pentru Fiiul Tău cel Sfânt, sin-
gur împăcătoriul al nostru, Isus Hristos. Carele ne-au făgăduit
noao așea: că varece vom ceare de la Tine întru numele
Lui, toate ne le veri da noao. Și ne-au porâncit noao așea.

Tatăl nostru ce ești în ceriuri, sfințească-se numele Tău, vie
împărăția Ta, fie voia Ta, cumu-i în ceriu, așea și pre pă-
mânt. Pâinea noastră de toate dzilele dă-ni-o noao astăz
și ne iartă greșalele noastre, cum iertăm și noi a greșiților
noștri. Și nu ne duce pre noi în ispită, ce ne izbăveaște
pre noi de hicleanul. Că-i a Ta împărăția și putea-
rea și slava, acmu și până în veaci. Amin.

Predoslovie cătră cetitori

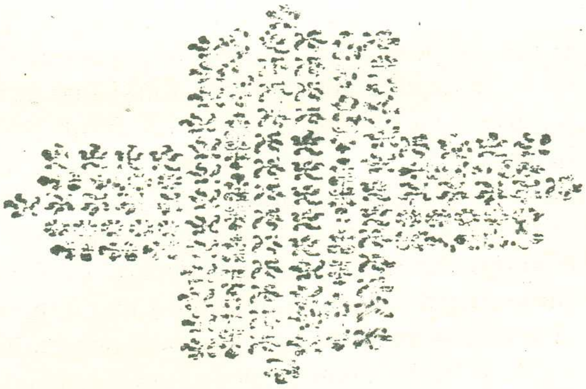
Milă, pace și întrămare în credința direaptă
pohtim cetitorilor creștini, de la Tatăl
Dumnezău, pentru Fiiul Său, Isus Hristos

Știind aceasta, că apa totu-i mai curată
și mai limpede în izvor decât în pâraie, că,
de ce să departă apa de izvor, totu-i mai înmes-
tecată și mai turbure, așea-i și izvoditul
Scripturei Sfinte: încă totu-i mai curată în lim-
ba ce-au grăit Duhul Sfânt, în Leagea Veache, prin proroci,
carea-i limba jidovască, iară în Testamentul
Nou, grecească. Că, de ce să departă de limba întru
carea au grăit Duhul Sfânt, totu-i mai înmesteca-
tă și mai strămutată; cum să veade den multe iz-
voade și limbi. Pentr-aceaea și noi, izvodind
Psaltirea lui David proroc, mai vârtos ne-am silit
a socoti izvodul limbii jidovești, întru carea
easte scrisă; și după aceaea, am socotit izvoadele
a mulți dascali mari. Și carii am vădzut că să
mai apropie de izvodul lui Izrail, noi încă am
ținut împreună cu ei. După aceastea, am socotit

Кътрѫ чититори.

ши изводул чел, ов, де Даскали. кърти ау изво
дит де лимбѫ Жидовяскѫ, ꙟ Гречаскѫ (ди Греча
скѫ дупъ атѣа ꙟ мулте лимби.) ши [illegible] ꙟ възут кѫ
нѣеау фоарте де пъртат де изводул, Жидовеск,
пои ау авеат ꙟло, нумаи къ ꙟ сънат, кум кѣѫ
ꙟсне ѥще де чеа жидовеск, ши оупеле кувинте лѣмь
че прерѣнд, чи лѣ ꙟ аки ꙟпъритижпъ, кумъ тѣста,
(.): сѫрѫ ателе аѣ пъпре маргине, кѫ тѣите слове,
жи-ну, чиезъ, къ ꙟ изводул жидовеск нусъ. ши
ле тот ѱ сломъ, ꙟтъю ꙟ поу Съима. ши пърцилe
ѱаломило, арътънд каре ѱало къте пъцн ари, ши
каре пате, пънъ акм, С, ꙟ пороакѫ къпринде. ши
десприне грѫеще прикол. дупѫ ачѣста, ꙟ пу ши Ти
гъчушул, оуде ла гъси ш жидовеш, ши ꙟ томиль
ѱаломии токвитіх, кѫ съпътѫ афла [illegible] ꙟ де гра
чеа ра скате. Дѣ ачеста щинд, къ ни оу лъ
коу че фъкъ де мънѫ де ѡ, ну поте фи фъ грешалъ
пътрачѣа върси сѣ [illegible] ка грешин, [illegible] къвът а ꙟ тупа
да [illegible] куте драгосте [illegible] скри ко, кѫ ачѣа съ чети
[illegible] ꙟтру мира [illegible] войтре, дмнѫ ностру
ІС ХС фіе ку [illegible] ностру, мила фіе кѫ вѫ. Амин

[illegible]

și izvodul celor 72 de dascali, carii au izvo-
dit den limbă jidovască, în grecească (din greceas-
că, dup-aceaea, în multe limbi). Și care am vădzut
că nu s-au foarte depărtat de izvodul jidovăsc,
noi am lăsat în loc; numai că am sămnat cum că să
osibeaște de cel jidovesc și unele cuvente le-am
pus pre rând, ce le-am închis în parintijiș, cumu-s ceastea
( ); iară altele le-am pus pre margene cu ceaste slove:
jidoveaște nu-i, ce să zice că în izvodul jidovesc nu-s. Și
la tot psalomul întâiu am pus *Summa* și părțile
psalomilor, arătând care psalom câte părți are și
care parte până în ce stih au soroacă cuprinde și
despre ce grăiaște prorocul. După acea<s>tea, am pus și ti-
tulușul unde l-am găsit și jidoveaște. Și am tocmit
psalomii toț cu stihuri, ca să poată afla mai îndegrabă
ce va vrea să caute. După aceastea, știind că nici un lu-
cru ce-i făcut de mână de om nu poate fi fără greșală,
pentr-aceaea vă rugăm să iertaț ce-am greșit: au cuvânt, au în tipariu.

Dea Dumnezeu cu ce dragoste am scris noi, cu aceaea să cetiț
și voi, spre întrămarea sufletelor voastre. Domnul nostru,
Isus Hristos, fie cu sufletul vostru, mila fie cu voi! Amin.

2 Tim. 4:1

Glosar

acoperi vb. „a proteja" 7^{v}
adauge vb. „a adăuga" 238^{v}
adânc s.n. „abis; ocean" 75^{v}, 126^{r}
ademană s.f. „camătă" 42^{v}
aducere s.f. „ofrandă, jertfă" 289^{r}
agiun s.n. „post, ajun" 125^{v}
aloe s.n. „extract de aloe" 82^{r}
amistui vb. „a arde" 64^{v}, 125^{v}, 135^{v}-136^{r}, 147^{v}, 150^{r}, 279^{r}, 285^{v}
aplecătoare s.f. „oaie care alăptează" 150^{v}
arbure s.m. „arbore, copac" 196^{v}, 271^{v}
argențit adj. „argintat" 121^{v}
arsă s.f. „jertfă, ofrandă" 31^{r}, 71^{v}, 90^{v}, 93^{v}, 94^{r}, 289^{r}, 289^{v}
ascuns(u) s.n. 1.„ascunzătoare" 24^{r}; 2.„protejat, ocrotit" 158^{r}
aspidă s.f. „viperă" 104^{r}, 259^{v}, 280^{r}
asupră de loc. adv. „mai presus de" 248^{r}

bănui (a-și ~) vb. „a regreta, a se căi " 92^{r}
binevrea vb. „a binevoi" 273^{r}
bogătate s.f. „avuție, bogăție" 87^{v}, 88^{r}
bodz s.m. „idol" 184^{v}
bucen (bucin) s.n. „bucium" 155^{v}
bucena vb. „a buciuma" 155^{v}

cap s.n. „capitol" 274^{r}, 274^{v}
carte s.f. „epistolă" VII^{v}
casie s.f. „scorțișoară" 82^{r}
căce adv. „de ce" 34^{r}
călăraș s.m. „călăreț" 265^{v}
cămatnic s.m. „cămătar" 212^{v}
cățel s.m. „pui (de leu)" 176^{r}
căuta vb. 1.„a privi" 125^{v}, 126^{v}, 143^{r}, 236^{r}, 256^{v}; 2.„a cerceta, a examina" 164^{r}, 227^{r}; 3.„a se îngriji" 262^{r}
câștigă s.f. „grijă" 15^{v}, 17^{v}, 206^{r}
cerbice s.f. „ceafă, gât" 28^{v}
cetârnă s.f. „puhoi, torent, apă de canal" 75^{v}
chedru s.m. „cedru" 46^{v}, 154^{r}, 177^{v}, 272^{r}
chindie s.f. „nume al unui instrument muzical asemănător tobei" 131^{v}
chip s.n. „apariție, miraj" 38^{v}
chit s.m. „balenă" 138^{v}, 197^{r}, 287^{r}, 292^{r}
cin s.n. „rang" 115^{r}
cinghie s.f. „harfă" 273^{v}
cioaie s.f. „aramă" 207^{v}

ciudesă s.f. „minune, miracol” 42^v

clăti (a să ~) vb. 1. „a se mişca” 15^r, 19^r, 21^r, 292^r; 2. „a se clătina” 25^r, 108^r, 111^r, 144^r, 180^v, 208^v, 213^v, 216^v, 243^v, 280^r

clătire s.f. „clătinare” 79^v

clip(e)ală s.f. „clipă” 48^r, 286^v

cocon s.m. „prunc” 287^v, 290^v, 294^r, 294^v

conceni vb. „a distruge, a sfârşi” 106^v

conteni *(cunteni)* vb. „a interzice, a opri” XII^r, 234^r

corn s.n. „forţă, putere; (fig.) slavă” 24^v, 170^v, 217^r, 250^r, 272^v, 283^r

corună s.f. „coroană” 33^r

crang s.n. „creangă, ramură” 154^v

crunt adj. „însângerat” 70^v

cuceri *(cuciri)* vb. (a să ~) 1.„a se închina” 7^v, 61^r; 2.„a se supune” 148^r

cuiub s.n. „cuib” 277^v

cunteni v. conteni

cura vb. 1.„a alerga” 91^r, 270^v; 2.„a curge” 236^v

curuna vb. „a încorona” 7^v, 12^r

cutremur s.n. „groază, spaimă” 56^r, 98^v, 108^r, 136^r

cutremura (a să ~) vb. „a se îngrozi” 25^r

cuvios adj. „cu jumătate de voce, cu voce scăzută” 102^v, 105^v

da har expr. vb. „a mulţumi” 5^r, 9^v, 116^v, 118^v, 139^v, 155^r, 162^v, 202^r, 209^v, 215^r; 220^r, 221^v, 225^r, 242^v, 255^v, 264^v, 295^r, 299^r

da înainte expr. vb. „a prezenta, a arăta” X^r, 55^v, 134^r, 216^r, 224^r, 224^v

dare de har s. comp. „mulţumire” XI^r, XV^r

de prep. „decât, ca” 234^r, 258^v

delunga (a să ~) vb. „a se depărta” 213^r

descumpăra vb. „a răscumpăra” 293^v-294^r

despre prep. „de pre” 161^v, 272^r

destul în loc. adv. din ~ „cu prisosinţă” 116^r

destulie s.f. „belşug” 241^v, 264^v

deşert adj. „sărac” 293^v

deşerţie s.f. „deşertăciune” 265^r

dirept prep. „pentru” 152^r

dins de demineaţă loc. adv. „dimineaţa devreme” 112^r

dosădi vb. „a certa, a pedepsi” 59^r, 211^r, 211^v

dulce adj. „bun” 197^v

durmita vb. „a adormi” 240^v

duroare s.f. „durere” 14^v, 21^v, 25^r, 269^v, 286^r

eiş pron. pers. „ei” 155^r

făcătoriu-fărădeleage s. comp. „răufăcător” 177^v, 237^v

făcătoriu-nedireptate s. comp. „răufăcător” 62^v, 113^v, 261^v

făgădaş s.n. „făgăduială” 298^r

fălie s.f. „îngâmfare” 14^v, 23^v, 50^v, 106^v, 135^r

fămeaie s.f. „familie” 36^v, 121^r, 209^v, 211^v, 218^r, 245^r, 298^v

fărmăcător s.m. „vrăjitor” 104^v

ferecăciune s.f. „fericire” 2o^{v}, 62^{v}, 245^{v}
fiie s.f. „fiică” 82^{v}, 265^{v}
finix s.m. „smochin, finic” 177^{v}
fireți (nu ~) vb. imper. „nu fiți” 111^{v}
foale s.m. 1.„pântece” 101^{v}; 2.„burduf” 232^{v}
frăgar s.m. „sicomor; dud” 148^{v}
frâmseațe s.f. „frumusețe” 22^{v}, 81^{r}, 239^{v}, 266^{v}
fum vb. impf. „furăm” 244^{v}, 288^{v}
fune s.n. „nume al unei unități de măsură de lungime” 22^{r}
fuște s.f. „toiag, bâtă” 58^{r}, 103^{r}

gadină s.f. „animal” 271^{v}
găta vb. 1. „a pregăti” 106^{r}, 116^{r}, 146^{r}, 209^{r}, 276^{r}, 294^{v}; 2. „a se îngriji” 16^{r}
găti vb. „a pregăti” 270^{r}
gâcitoare s.f. „enigmă, ghicitoare” 87^{v}
ghithit cuvânt ebraic cu sens neclar „om din Gat” (după alte surse „teasc de struguri”) 11^{r}, 155^{v}, 159^{v}
gice vb. „a zice” XVI^{v}, XVII^{r}
gioară (să ~) vb. ind. prez. refl. „se jură” 38^{v}, 113^{r}, 190^{v}
giudeci s.m. pl. „judecători” 217^{v}, 262^{r}, 276^{r}, 280^{r}
giudeț s.n. „judecată; justiție” 26^{v}, 142^{r}, 236^{v}, 239^{r}, 241^{v}, 268^{v}, 271^{r}, 277^{r}, 281^{r}, 288^{r}, 288^{v}
giunc s.m. „vițel” 46^{v}, 90^{v}
giurui vb. „a făgădui” 172^{v}
glavă s.f. „capitol” 276^{v}, 283^{r}
gligan s.m. „mistreț” 154^{v}
goni vb. „a prigoni, a urmări” 96^{v}, 233^{r}
grăireți (nu ~) vb. imper. „nu grăiți” 281^{v}
greoaie s.f. „gravidă” 286^{r}
groaznic adj. „minunat” 186^{v}
grumaz s.m. „gâtlej” 125^{r}, 219^{r}, 234^{r}, 255^{r}, 273^{r}

har s.n. „mulțumire” 167^{v}. V. și da har, dare de har
harnic adj. „de mulțumire, care mulțumește” 115^{r}, 116^{v}
hlăpie s.f. „lăcomie” XIII^{v}
hristos s.m. „uns, ales” 3^{r}, 283^{r}

idolie s.f. „idolatrie” 202^{r}, 202^{v}
ieftenșug s.n. „dărnicie, mărinimie” 126^{r-v}
iie s.f. „măruntaie, mațe” 67^{r}
inie s.f. „brumă” 291^{v}
inorog s.m. „unicorn” 46^{v}, 177^{v}
ishod s.n. „exod, ieșire” 274^{v}
isop s.n. „nume al unei plante; săpunel” 93^{r}
ispiti vb. 1. „a cerceta, a pune la încercare, a examina” 117^{r}, 142^{v}, 156^{v}; 2. „a nu crede, a pune la îndoială” 149^{v}

iușoriu adj. „ușor” 111^{v}
iuțime s.f. „asprime” 108^{r}
izbucni vb. „a face să iasă cu forță” 81^{r}

îmbla vb. „a umbla” 162^{v}
îmblare s.f. „pribegie” 283^{v}
împărți vb. „a despărți” 242^{v}
împistrit adj. „ornat, împodobit” 82^{v}
împlea vb. „a îndeplini” 32^{v}, 225^{r}, 229^{v}
împleare s.f. „plin, preaplin” 38^{r}
împutare s.f. „certare, reproș“ 202^{r}, 202^{v}
înălție s.f. „înălțime” 27^{v}
încălțământ s.n. în expr. vb. *a lepăda ~ul* „a lua în posesie, a pune stăpânire” 108^{v}
încâștiga (a să ~) vb. „a se îmbogăți, a dobândi avuție” 69^{r}
începenie s.f. „început” XVI^{r}, 238^{r}, 255^{v}
închipui (a să ~) vb. „a se asemăna” 91^{v}
încinde (a să ~) vb. „a se aprinde” 142^{r}
încrunta (a să ~) vb. „a sângera” 122^{v}
încruntătoriu adj. „sângeros” 105^{v}, 258^{v}
încuiubura (a să ~) vb. „a-și face cuib, a se statornici” 196^{v}
îndărăpnic adj. „îndărătnic, pervers” 23^{r}
îndărăpta (a să ~) vb. „a se abate”, “a se întoarce” 19^{v}
înfricăciune s.f. „groază, frică” 20^{v}
îngloti (a să ~) vb. „a se aduna, a se strânge în cete, a se îngrămădi” 3^{r}
înmulțime s.f. „mulțime, înmulțire” 206^{r}
înota vb. „a cufunda, a inunda” 8^{v}
întemelia vb. „a întemeia, a crea” 169^{v}
întemelui vb. „a întemeia” 164^{v}
întoarce vb. „a traduce” 218^{r}
întrare s.f. „intrare” 236^{r}
întreg adj. „integru, pur, fără păcat” 26^{v}, 27^{v}, 30^{v}
întregie s.f. „integritate, puritate” 41^{v}, 42^{r}, 67^{r}
înturna vb. „a întoarce” 37^{v}, 80^{r}, 107^{r}, 108^{r}, 138^{v}, 147^{v}, 148^{r}
învâncură (*învângură*) vb. ind. pf.s. 3 pl. „învinseră” 115^{v}, 246^{v}
învâncut (au ~) vb. ind. pf.c. 3 pl. „au învins” 24^{v}
învângă (să ~) vb. conj. prez. 3 pl. „să învingă” 31^{r}
învolbat s.n. „învolburare, tulburare” 83^{r}
învângură v. învâncură

jehui vb. „a jefui” 138^{r}, 141^{r}
jelui vb. „a dori, a tânji” XII^{r}

ladă s.f. „arcă, chivot” 76^{v}
lămuri vb. „a curăța, a purifica” 199^{v}
lămurit adj. „pur, purificat” 236^{v}
lărgământ s.n. „loc larg, spațiu deschis” 26^{v}

lăuntruri s.n. pl. „măruntaie, mațe” 213^r
lânged adj. „neputincios, infirm” 8^r
leage s.f. „credință, religie” XIII^r, 218^r, 226^v; în s. comp. *Leage Noao* „Noul Testament” VII^v; *Leage Ve(a)che* „Vechiul Testament” VII^v, 299^v
legătură s.f. „înțelegere, acord, alianță” 80^r
lemn s.n. „copac” 272^r
leșui vb. „a sta la pândă, a pândi” 15^r, 22^v, 102^v, 105^r, 110^v
leșuire s.f. „pândă” 15^r
leșuitoriu s.m. „persoană care stă la pândă, urmăritor” 130^v
limbă s.f. „neam, popor” XIV^v, 16^r, 78^v, 106^r, 116^r, 117^v, 119^r, 120^r, 133^r, 149^v, 151^v, 152^r, 163^v, 218^r, 222^v, 252^v, 272^v, 276^r, 277^v
liniște s.f. „nemișcare, imobilitate” 208^r
lipi vb. (fig.) „a fi de acord, a adera” 229^r
lua vb., în expr. vb. *a ~ în urechi* „a asculta, a lua aminte” 70^r

mahalath s.m. 95^v
mainte adv. „înainte” 102^v, 163^r
măiestru s.m. adj. „desăvârșit, expert” 104^v
măsură s.f. în loc. adj. *în ~* „abundent” 154^r
măreț adj. „trufaș” 17^v
mândrie s.f. „înțelepciune” 132^r, 197^r, 258^r, 282^v
mândru s.m. „înțelept” 282^v
mânica vb. „a se trezi de dimineață” 245^r
mânu s.f. pl. „mâini” 26^v, 27^r, 27^v, 35^v, 104^r, 112^v, 113^r, 135^v, 155^v, 232^r, 234^v, 242^r, 244^r, 251^r, 256^v, 259^v, 260^v, 263^v, 264^v, 273^r, 276^v
mârșevi vb. „a slăbi” 213^v
mâșcoi s.m. „catâr” 52^v
medelniță s.f. „lighean” X^v, 210^v
meni vb. în expr. vb. *a i să ~ întru direptate* „a i se socoti just” 205^r
micșurare s.f. „micime” 126^v
milcui (a să ~) vb. „a se ruga” 248^r
miloste s.f. „milă” 49^v
mirodenie s.f. „parfum, balsam” 260^v
miroseală s.f. „miros” 81^r
mirosenie s.f. „miros, mireazmă” 118^r
moșie s.f. „moștenire” 205^v 234^v, 245^v, 252^r
moștean s.m. „moștenitor” 295^r

nablă s.f. „harfă” 53^v
nari s.f. pl. „nas” 219^r
nălție s.f. „cer” 91^r, 131^r, 135^r
năpaste s.f. „opresiune, oprimare” 16^r, 236^v
nărocit adj. „fericit, norocos” 241^v
<ne>cucernic adj. „nesupus, necuvios” 17^v
negătit adj. „nepregătit” 258^r
neîncetat adj. „năvalnic, impetuos” 243^r

nemearnic s.m. „pribeag" 125^{v}, 200^{r}, 228^{r}, 269^{r}
nimernicie s.f. „pribegie, înstrăinare" 230^{v}
nuor s.m. „nor" 240^{v}, 251^{v}

obicină s.f. „obicei" IV^{v}
obidui vb. „a obidi" 199^{v}
oborî vb. „a doborî" 106^{v}, 111^{r}, 138^{r}, 293^{v}
ocină s.f. „moșie" 121^{v}
oltariu s.n. „altar" XI^{v}, 42^{v}, 77^{r}, 94^{r}, 160^{r}, 223^{v}
oltoi vb. „a altoi" 29^{v}
organ s.n. „nume al unui instrument muzical" 274^{r}
otroc s.m. „copil" 291^{r}

pace s.f. „legământ" 199^{r}; în expr. vb. *a lepăda ~a* „a rupe un legământ, a nu respecta un acord" 172^{r}
parintijiș s.n. „paranteză" 300^{r}
pavăță s.f. „scut" 141^{v}, 160^{v}, 175^{v}
pâră s.f. „cauză (justă), judecată" 237^{v}, 263^{r}
pârgă s.f. „primele roade oferite ca jertfă" 149^{r}
pârî vb. „a apăra, a pleda, a judeca" 237^{v}
peasnă s.f. „cântare" 240^{r}, 242^{r}
pesti vb. „a întârzia" 72^{v}, 128^{v}, 174^{v}
pil s.n. „fildeș, colț de elefant" 82^{r}
planită s.f. „planetă" 195^{r}
plecare s.f. „supunere" 227^{r}
plesni vb. în expr. vb. *a ~ cu mânule* „a aplauda" 186^{r}
plini vb. „a împlini" 110^{r}
pohtă s.f. „aspirație" 226^{v}
pogân s.m. „păgân" 244^{v}
polat(ă) s.n. și f. „palat" 83^{r}, 127^{r}, 150^{v}, 241^{v}
pomană s.f. „amintire" 212^{v}, 216^{v}, 252^{r}, 267^{r}, 278^{v}
pomazanie s.f. „ungere, încoronare" 43^{r}
pomeată s.f. „livadă" 148^{v}
pomeni vb. (a să ~) „a-și aminti" 13^{v}, 32^{r}, 205^{v}, 212^{v}, 230^{v}, 254^{v}, 263^{v}
poroboc s.m. „prunc, copil" XIII^{v}, XIV^{r}, 11^{v}, 24^{r}, 30^{v}, 64^{v}, 245^{r}, 255^{v}, 279^{r}
povăți vb. „a povățui" 108^{v}, 144^{v}, 215^{r}, 254^{r}
povoiu s.n. „puhoi" 47^{r}, 116^{r}, 133^{r}, 276^{v}, 296^{v}
predoslovie s.f. „prefață, cuvânt-înainte" 144^{v}
prepune (a să ~) vb. „a bănui" 76^{v}
prespe prep. „peste" 12^{r}, 289^{r}
preveghetură s.f. „priveghi, veghe" 237^{r}
prinsoare s.f. „captivitate" 206^{v}
pripas s.m. „pui de animal (domestic)" 264^{v}
pripăc s.n. „arșiță, căldură" 291^{v}
pritfor s.n. „pridvor" 115^{v}
prorocestvie s.f. „prorocie" 29^{v}, 34^{r}, 70^{v}

protivi (a să ~) vb. „a se împotrivi” 7^v
psalomnic s.m. „psalmist” 185^r, 243^v, 272^v
psaltire s.f. „ nume al unui instrument muzical” 53^v, 265^v

razima-picioarelor s. comp. „scăunel special folosit mai ales în biserică; podnojie” 187^r, 249^r
răbduriu adj. „răbdător” 163^v
rădicare s.f. „ofrandă, jertfă” 260^v
rămășițe s.f. pl. „florilegiu, culegere” 84^v
răpaos s.n. „odihnă” 220^v
răpști vb. „a striga, a protesta” 68^v, 107^r
răpștire s.f. „strigare, protest” 116^r
răsfira vb. „a împrăștia” 107^r
rășchira vb. „a despărți, a dispersa, a separa” 26^r,35^r, 204^v, 212^r, 228^r, 279^v
răteadză s.f. „încuietoare, închizătoare” 207^v, 287^v
răveneală s.f. „prospețime” 52^r
răveni (a să ~) vb. „a se împrospăta” 29^v
rod s.n. „neam” 33^v
rost s.n. „gură” X^v, 11^v, 31^{r-v}, 61^v, 69^v, 91^r, 93^v, 97^r, 104^v, 111^r, 118^r, 130^r, 130^r, 130^v, 145^r, 211^v, 213^v, 227^v, 230^r, 233^r, 234^r, 238^v, 244^v, 252^v, 256^r, 260^v, 268^r, 276^v, 281^v, 288^v

samă s.f. „număr” !32^r
să conj. „dacă” VII^r, XII^v, 19^r, 245^r, 247^v, 248^r, 255^r, 257^v, 258^v
săbor s.n. „adunare” 42^r, 42^v, 139^r
săbornicesc adj. „sinodal” X^r
sădire s.f. „vlăstar” 246^r
sălășlui vb. „ a se stabili, a locui” 6^r
sămna vb. „a desemna” 295^r
săruta vb. „a saluta” 162^r
săva(i) că loc. conj. „chiar dacă, măcar că” 21^r, 89^r, 121^v, 130^v, 147^r, 232^v, 258^r, 298^r
săva(i) să loc. conj. „chiar dacă, măcar că” VIII^v, 21^r, 249^r
sârgu s.n., în loc. adv. *de sârgu* „degrabă” 190^v
scaun s.n. „adunare, județ” 209^r
scârbă s.f. „necaz, supărare, tristețe” X^v, XII^r, 5^v, 13^v, 34^r, 57^r, 91^r, 97^v, 105^v, 107^v, 118^r, 121^r, 131^r, 189^v, 205^v, 206^r, 216^r, 220^r, 220^v, 222^r, 225^r, 225^v, 226^v, 227^r, 230^v, 237^r, 237^v, 239^v, 239^v, 242^r, 246^v, 256^v
scârbit adj. „trist” 137^r, 217^r
scârșca vb. „a scrâșni” 217^r
sfârșenie s.f. „sfârșit” 233^v
sfinție s.f. „templu, biserică” 31^v, 112^r, 122^r, 123^v, 135^v, 138^r, 273^v
smeri (a să ~) vb. 1.„a se supune” 205^v; 2.„a fi umilit” 231^v
soarte s.f. 1. „soartă” 244^r; 2.(la pl.) „sorți, zaruri” 22^r marg.
socoti vb. 1. „a avea grijă, a purta de grijă” 117^r, 154^v, 265^r; 2.„a lua în seamă” 156^r; 3.„ a cerceta” 265^r; 4.„a fi cu luare-aminte” 233^v
soție s.f. 1.„însoțire” IV^r, 250^r, 295^v; 2.„însoțitor” 202^r

sparge vb. „a rupe, a distruge” 289^r
spată s.f. „spadă” 10^v, 103^r, 142^v
spre prep. 1.„asupra” 105^v; 2.„contra” 228^v; 3.„deasupra, peste” 25^v, 27^v, 33^r, 38^r, 246^v, 247^r, 251^r
stactie s.f. „ulei de mirt” 82^r
stat s.n. „făptură, statură” 172^v
stâlpar s.n. „ram, creangă” 154^r, 154^v
stemă s.f. (fig.) „slavă” 250^r
stih s.n. „verset” VII^v, VIII^r, VIII^v, IX^r 142^v, 300^r
strat s.n. „așternut” 73^v
streade s.f. „fagure; păstură” 31^r
sugușa vb. „a gâtui, a sugruma” 235^v
summa s.f. „sumar, cuprins” 51^v. V. și șumă
suna vb. „a face zgomot” 75^r, 76^r
suruman s.m. „sărman, sărac” 37^r, 127^r, 157^r, 249^v, 260^r, 261^v

șireag s.n. „oștire, mulțime, ceată” 106^r, 108^v, 121^v, 160^v, 210^v, 231^r, 254^v, 271^v, 274^v, 275^r, 284^v, 285^r
șpan s.m. „comite” II^r
șumă s.f. „sumar, cuprins” 218^r. V. și summa

tabăr s.n. „tabără” 27^r
tărhat s.n. „greutate, povară, sarcină” 155^v
tărie s.f. „ firmament, cer” 30^r
tâmpănă s.f. „nume al unui instrument muzical” 123^r, 155^v, 273^r, 273^v
târnaț s.n. „foișor, pridvor” 178^r, 188^r, 251^r, 251^v
timpi vb. „a toci” 172^r
timpinare s.f. „întâmpinare” 106^r
tină s.f. „noroi, glod” 28^v, 71^r, 126^v
tinde vb. „a întinde” 201^r, 256^v
tinsu adj. „întins” 253^v
tituluș s.n. „titlu” XVI^r, 2^r, 53^v, 129^v, 239^v
toiag s.n. (fig.) „domnie, supremație” 244^v
topazie s.f. „topaz” 236^r
trâmbită s.f. „trâmbiță” 186^r
trezvie s.f. „trezie” XIII^v
Troiță s.f. „Treime” XVIII^v
tulbă s.f. „tolbă” 245^v
tunearec s.n. „întuneric” 16^v, 207^r, 207^v, 263^r
tutindinea adv. „pretutindeni” 140^r

țimbulă s.n. „nume al unui instrument muzical; țimbal” 274^r

uloiu s.n. „ulei” 37^v, 82^r, 100^r, 213^r
unda vb. „a face valuri” 144^r
uniciune s.f. „unire, unitate” III^r, 297^r

unu s.m. „unic moştenitor, singurul urmaş” 59^{v}
unişor s.m. „unic moştenitor, singurul urmaş” 36^{r}
unsoare s.f. „mir” 250^{v}
usnă s.f. „buză” XIII^{v}, XVIII^{v}, 112^{v}, 118^{r}, 131^{v}, 284^{v}

vasiliscă s.f. „nume al unui animal fantastic; vasilisc” 176^{r}
văduo s.f. „văduvă” 121^{r}, 150^{r}, 179^{v}, 212^{r}, 269^{r}
vârtute s.f. „putere, forţă” 28^{r}, 32^{v}, 55^{r}, 130^{r}, 134^{v}, 192^{r}, 192^{v}, 264^{v}, 282^{r}, 282^{v}
venit s.m. „venetic, străin” 179^{v}
venitoriu adj. „viitor” III^{r}, 131^{r}, 145^{r}, 145^{v}
ventre vezi vintre
venit s.m. „venetic, străin” 179^{v}
via vb. „a trăi” 88^{r}, 127^{v}, 133^{v}, 152^{v}, 175^{r}, 202^{r}, 223^{r}, 226^{r}, 228^{r}, 232^{v}, 235^{r}, 239^{r}, 252^{v}, 280^{r}
vicol s.n. „viscol” 296^{v}
vihor s.n. „vifor” 159^{r}
vină s.f. „motiv, cauză” XII^{v}, 40^{r}, 59^{v}, 192^{v}
vintre (*ventre*) s.n. „pântece” 67^{r}, 249^{v}
viteaz s.m. „cavaler” 297^{r}
vistiariu s.n. „cămară” 24^{r}, 200^{v}, 266^{r}, 280^{r}
voroavă s.f. „vorbă” 173^{v}
vrăciui vb. „a tămădui, a vindeca” XIII^{r}

zacon s.n. în s. comp. *2 Zacon* „A doua Lege; Deuteronomul” 276^{v}
zgău s.n. „pântece” 35^{r}, 130^{r}, 214^{v}, 258^{r}, 286^{v}
zidit s.n. „acoperiş” 247^{r}
zneamăn s.n. „semn, ţintă, piatră de mormânt” 33^{v}

Cuprins

Tipar executat la
Tipografia Arhiepiscopiei Ortodoxe
Alba Iulia

